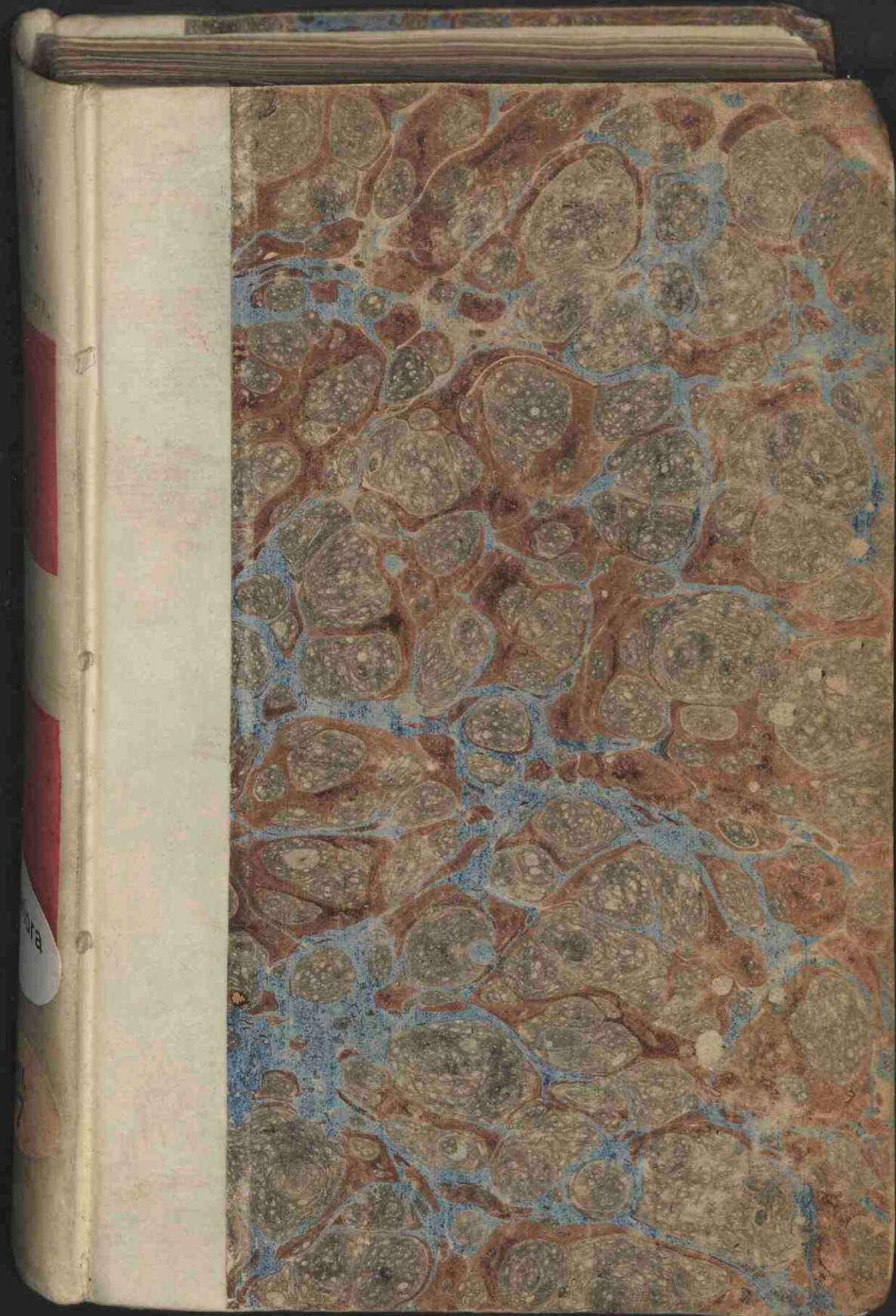




Postilla super epistolas et evangelia

<https://hdl.handle.net/1874/406838>



**Dit boek hoort bij de Collectie Van Buchell
Huybert van Buchell (1513-1599)**

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:

<http://repertorium.library.uu.nl/node/2732>

Wegens onderzoek aan deze collectie is bij deze boeken ook de volledige buitenkant gescand. De hierna volgende scans zijn in volgorde waarop ze getoond worden:

- de rug van het boek
 - de kopsnede
 - de frontsnede
 - de staartsnede
 - het achterplat

**This book is part of the Van Buchell Collection
Huybert van Buchell (1513-1599)**

More information on this collection is available at:

<http://repertorium.library.uu.nl/node/2732>

Due to research concerning this collection the outside of these books has been scanned in full. The following scans are, in order of appearance:

- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

GUILLERINI

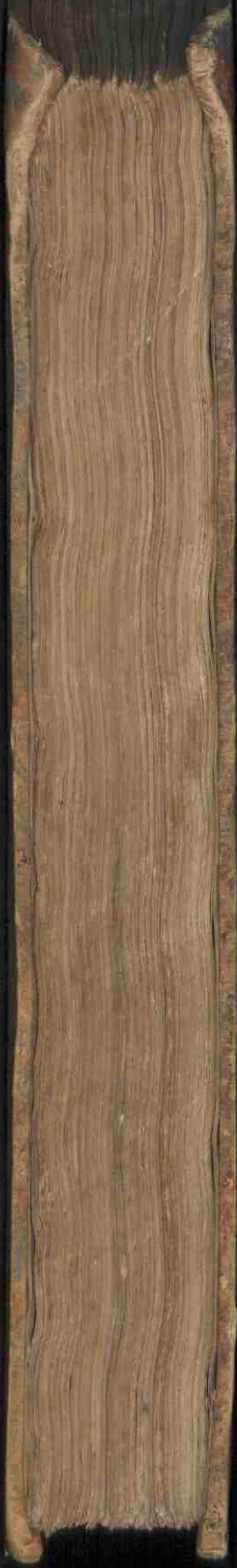
Postilla.

MCCCCXCVIII.

Rariora

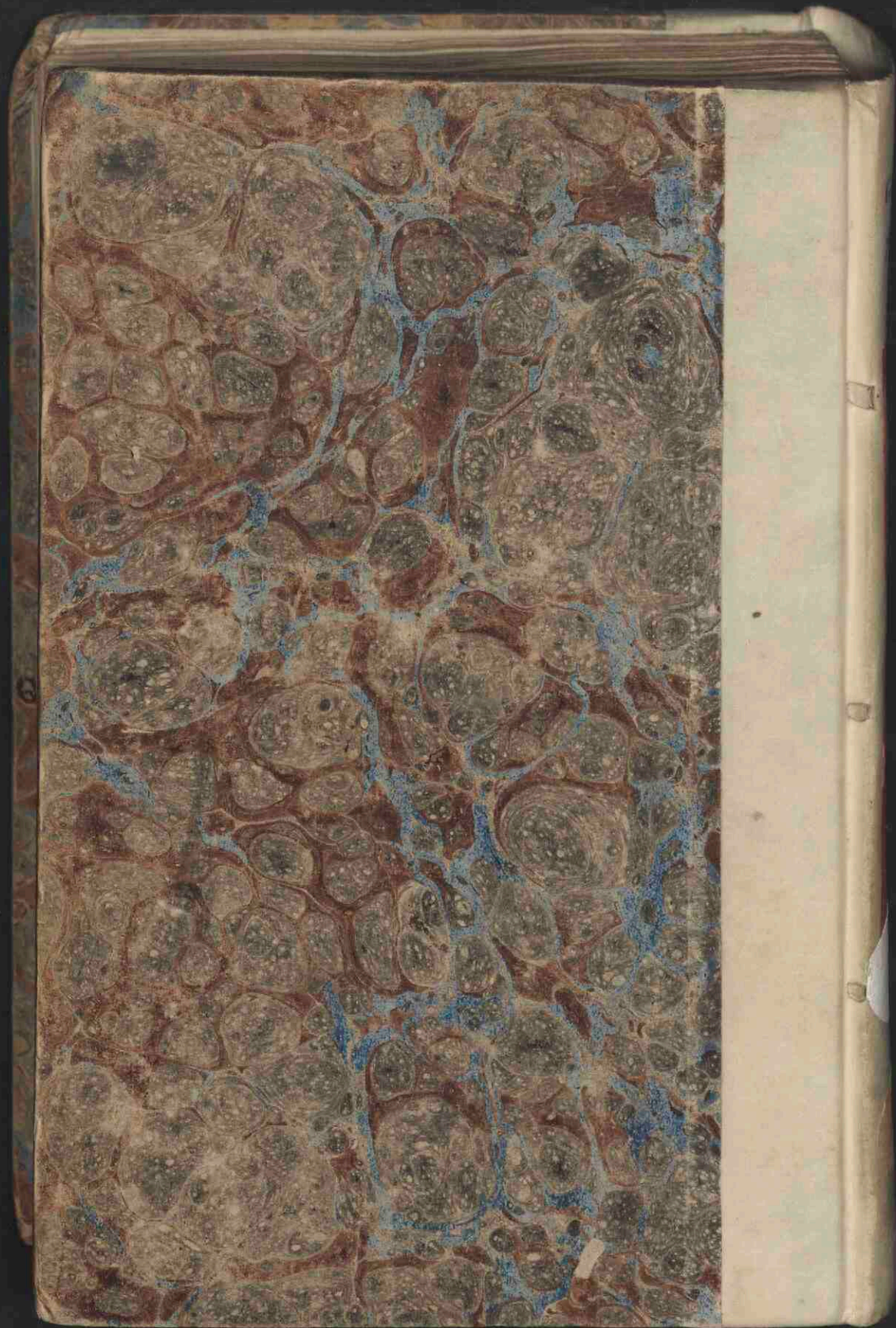
E. qu.
107





107





Theologia

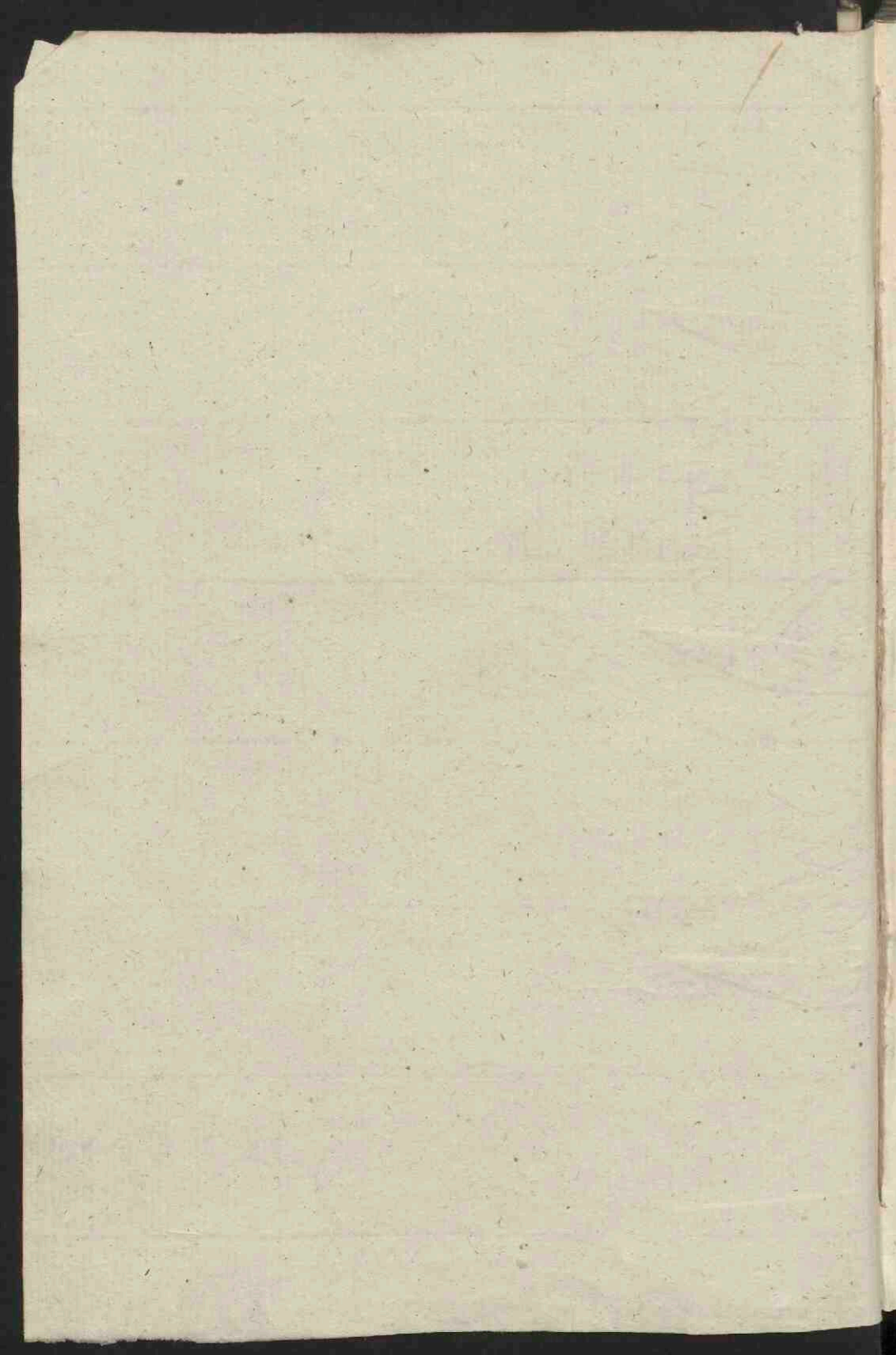
Quarto n^o. 147

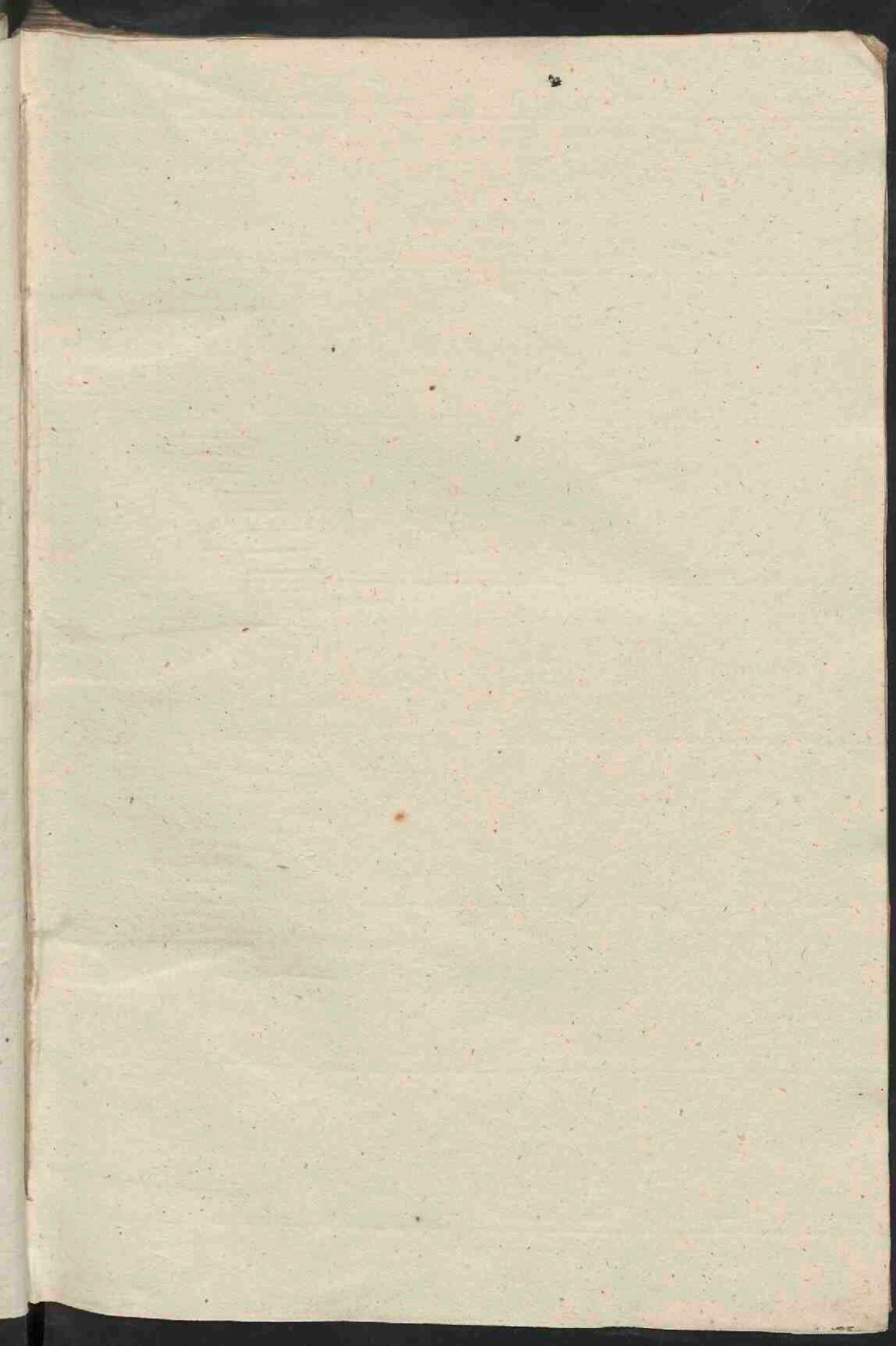
295. **Guillermus de Parisiis**, Postilla super epistolas et evangelia de tempore et de sanctis et pro defunctis. Keulen, Hei. Quentell 1494. 4o. E. 4o. 107

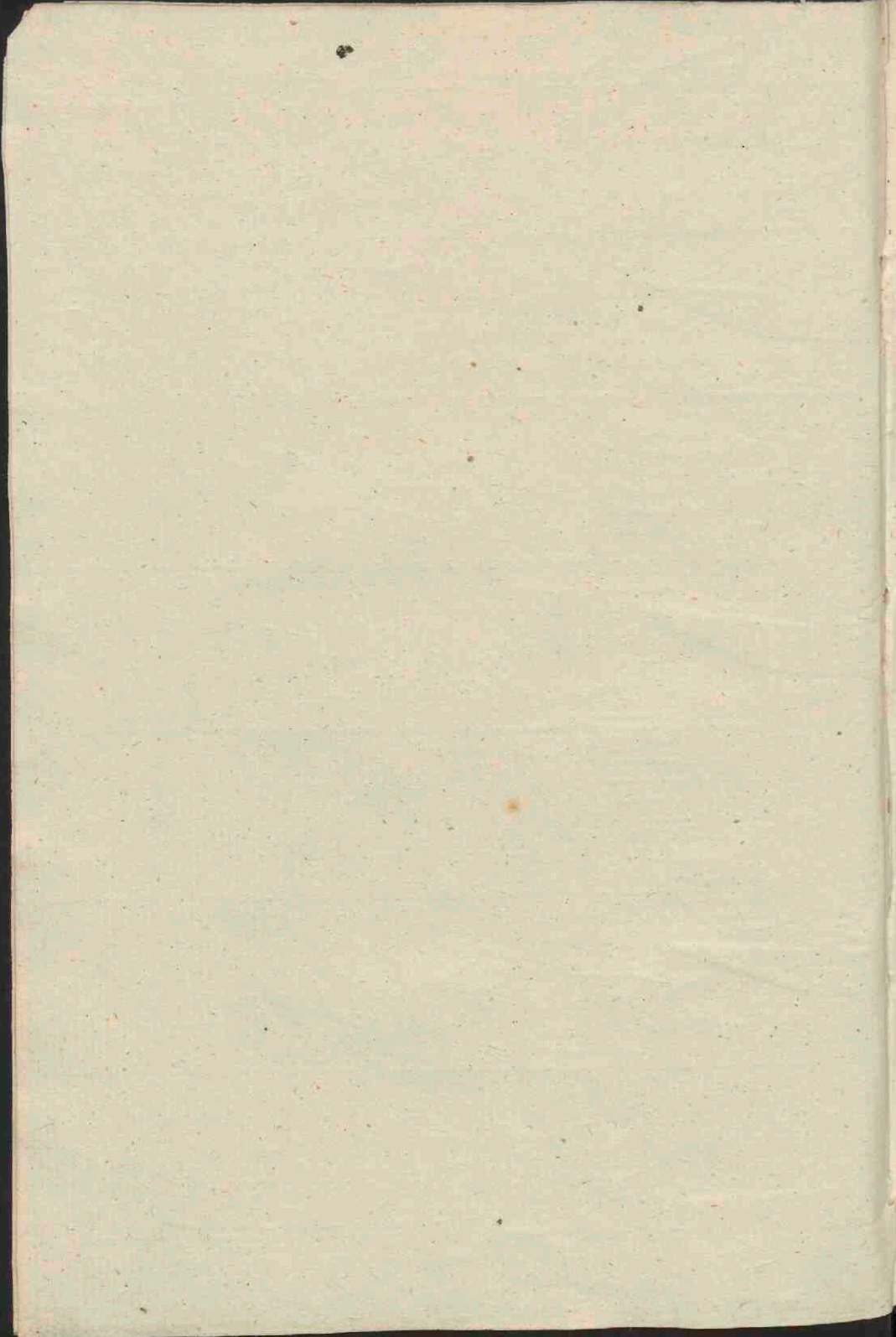
Typen 3, 6, 7. — Titelhoutsnede I (Schr. 4145). — HC* 8285. — Peddie II p. 308. — VK 537.

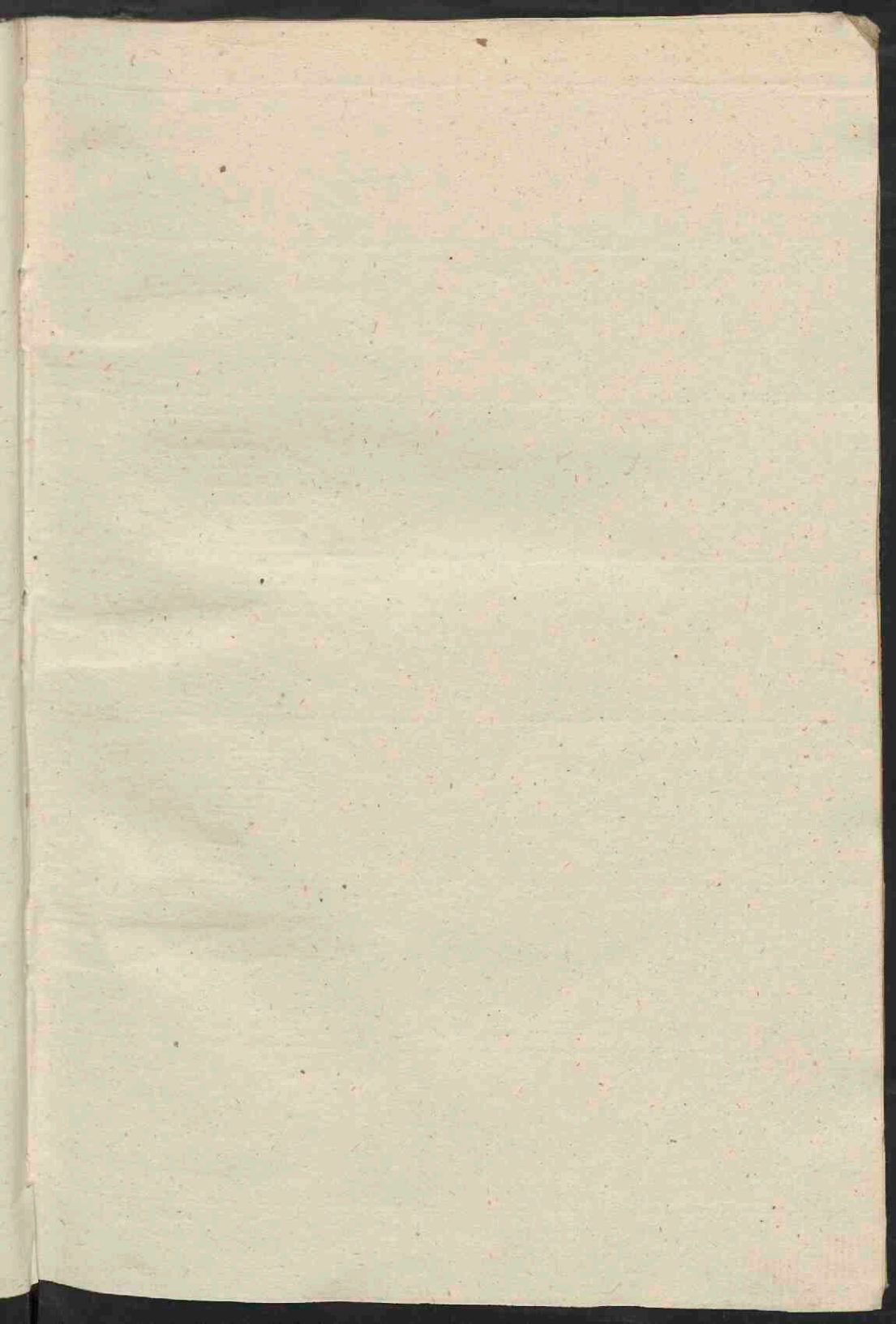
Op het titelbl.: „Ex donatione Hub. a Buechel“. Zie over hem de aanteeck. bij nr. 91. — In den catalogus van 1835.

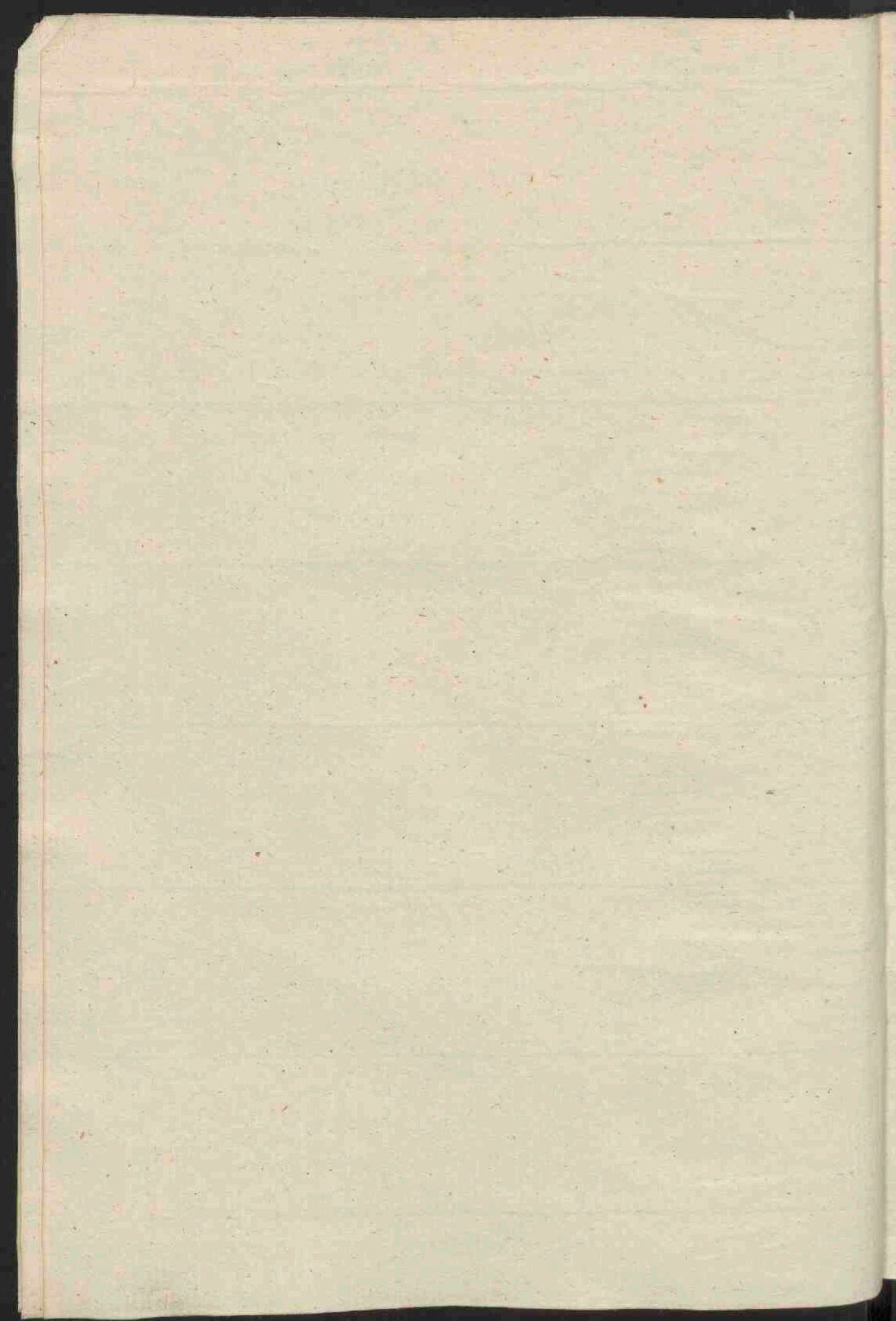
Inc 2 gm 484
2 out 937

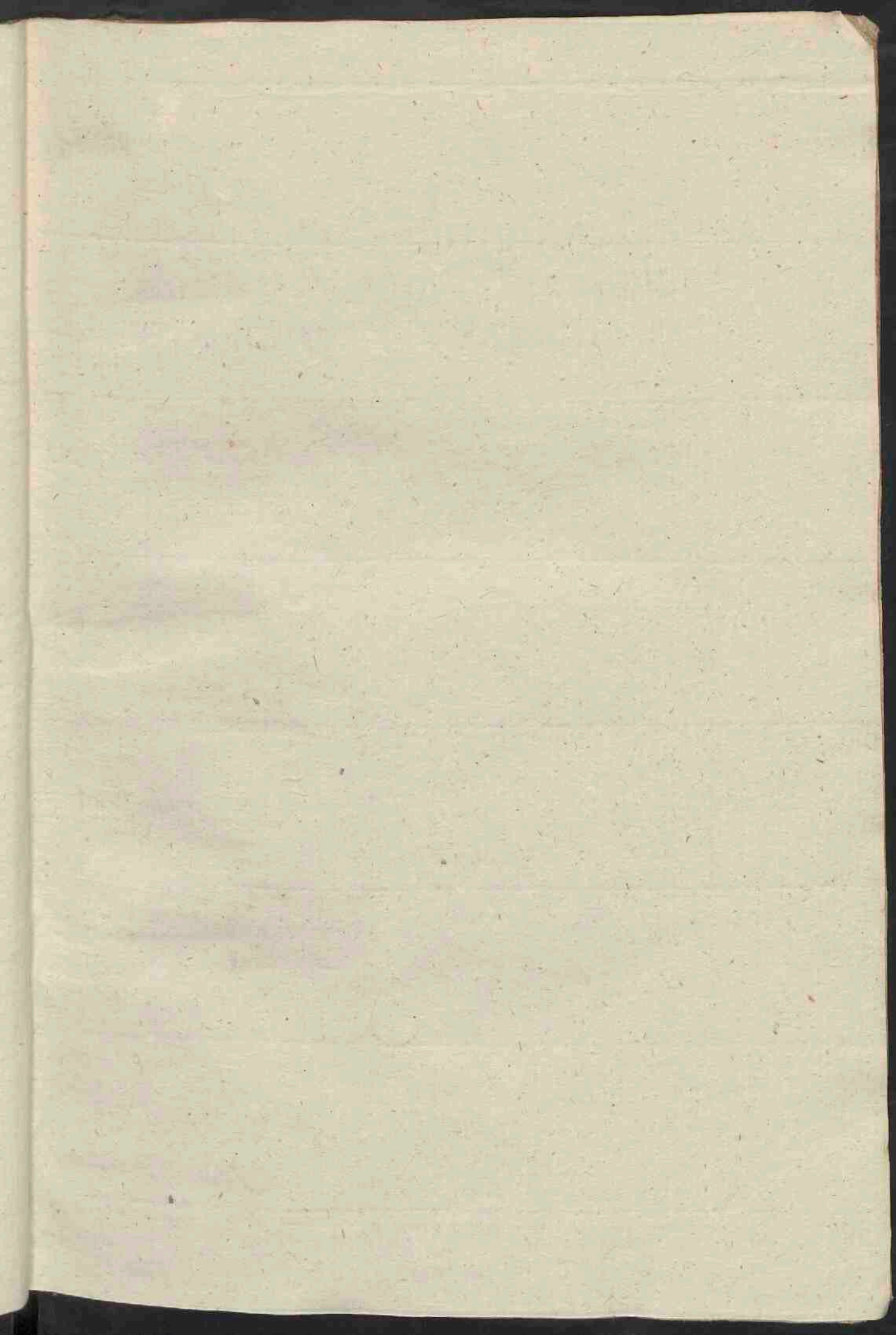












quillerant.

gccc

74. 107

N. 39. B.

† Postilla Guillerini sup Epi
stolas et Euangelia de Tempo
re et sanctis et pro defunctis.



Ex donat. Sib. a Bittel



Tabula

**Tabula Epistolarum et Euāgeliorum per totum annum
fm numerum et ordinem paginarum diligenter collecta. Et
primo de aduentu domini**

	Ep̄la	Euā.	Pagina	i.
Dñica p̄ ^a aduē.	Fr̄es scientes	Cū appropin.	Pagi	lxxvij
Dñica ij. aduē.	Fr̄es q̄cuq; scripta	Erūt signa in sole	Pagina	i.
Dñica tertia	Sic nos existimet	Cū audisset iohānes	pagi.	lxxvij
Dñica q̄rta	Gaudere in do.	Dixerūt iudei	pagi.	ij
In natiuitate do.	Apparuit em̄ gr̄a		pagi.	lxxxij
ad p̄mā missam	Erūt edictū a ce.		pagi.	ij
In sc̄da missa	Apparuit benig.		pagi.	lxxxij
	Pastores loq̄bant		pagi.	ij
Ad summā mis̄.	Multifarie	In p̄ncipio erat p̄bū	pagi.	lxxxv
Dñica isra oc. na.	Quāto tpe	Erāt ioseph	pagi.	v
In festo circūsci.	Pr̄usq; veniret	Euāge. Postq; summamti	pagi.	v
In eph̄ia dñi	Surge illu.	Cū natus esset ihs	pagi.	lxxxvij
Dñica isra oc. epi.	Obscuro vos	Cū factus esset ihs	pagi.	vij
	Cū factus esset ihs	Dñtes donatōes	pagi.	xc
Dñica p̄ ^a post	Dñtes donatōes	Nuptie facre sunt	pagi.	vij
octa. eph̄ie	Nuptie facre sunt	Nolite esse prudē.	pagi.	xcj
Dñica sc̄da	Nolite esse prudē.	Cū descēdisset ihs	pagi.	vij
Dñica tertia	Cū descēdisset ihs	Nemini quicq;	pagi.	xcij
Dñica q̄rta	Nemini quicq;	Ascēdente ihesu	pagi.	ix
Dñica in lex.	Ascēdente ihesu	Induite vos	pagi.	xcij
Dñica in lx.	Induite vos	Simile factū est reg.	pagi.	x.
Dñica in l.	Simile factū est reg.	Nescitis q̄ hi.	pagi.	xcv
Dñica in xl.	Nescitis q̄ hi.	Simile est reg.	pagi.	xi.
Dñica in l.	Simile est reg.	Fr̄es lib̄ter suffertis	pagi.	xcvi
Dñica in xl.	Fr̄es lib̄ter suffertis	Cū turba plurima	pagi.	xij
Dñica in xl.	Cū turba plurima	Bilinguis	pagi.	xcvij
Dñica in xl.	Bilinguis	Assumpsit ihs	pagi.	xij
Dñica in xl.	Assumpsit ihs	Horamur vos	pagi.	xcix
Dñica in xl.	Horamur vos	Ductus est ihs	pagi.	xij
Dñica in xl.	Ductus est ihs	Fr̄es rogam⁹ vos	pagi.	l.
Dñica in xl.	Fr̄es rogam⁹ vos	Egressus ihs	pagi.	xcv
Dñica tertia	Egressus ihs	Er̄ote imitatores	pagi.	cx
	Er̄ote imitatores	Cū erat ihs eijciens	pagi.	cx

Tabula

Dñica q̄rta	Epla Fr̄s scriptū est Euā. Abiit ihs crās.	Pagi.	xx
Dñica in passio.	Epla Christ⁹ assistens Quā. Dicebat ihs tur	pagi.	xxi
Dñica palmar	Epla Fr̄s hoc sentite Euā. Cū appropinquasset	pagi.	xxii
In die scō pasche	Epla Fr̄s expurgate Euā. Maria magda.	pagi.	xxiii
Secūda feria	Epla Stans petrus Quā. Duo ex discip.	pagi.	xxiiii
Tercia feria	Epla Surgēs paulus Euā. Stetit ihs in me.	pagi.	xxv
Quarra feria	Epla P̄riens pe.os Euā. Manifestauit se.	pagi.	xxvi
Dñica p̄ma 2 in ocra pasche	Epla Dñe qđ natiū est Euā. Cū sero esset	pagi.	xxvii
Dñica ij. p. pas.	Epla Christus passus est Euā. Ego sum pastor	pagi.	xxviii
Dñica iij. p. pas.	Epla Fr̄s obsecro vos Euā. Hodieū 2 iam	pagi.	xxix
Dñica quarta	Epla Dñe dati optimū Euā. Gado ad eū qui	pagi.	xxx
Dñica q̄ntra	Epla Estote factores Euā. Amē amen dico	pagi.	xxxi
Dñica rogationū	Epla Cōfitemini alterutrū Epla Pr̄mū qđdem ser.	pagi.	xxxii
In die ascensionis	Euā. Recūterib; vn. Epla Estote prudētes	pagi.	xxxiii
Dñica p. ascen.	Euā. Cū uenerit paraclitus Epla Dñi p̄plereñt dies	pagi.	xxxiiii
In festo penthe.	Euā. Si q̄s diligit me Epla P̄riens pe.os	pagi.	xxxv
Secūda feria	Euā. Sic deus dilexit Epla Cū audissent apof.	pagi.	xxxvi
Feria. iij.	Euā. Qui nō intrat Epla Per manus apostolor	pagi.	xxxvii
Feria quarta	Euā. Dixit ihs turbis Epla vna Gaudeat p̄fecti	pagi.	xxxviii
In octa. p̄te. in q̄ est festū scō trinita	Altera O altitudo Euā. Erat hō ex phariseis	pagi.	xxxix
In fe. corpo. xpi	Epla Conuenientib; Euā. Caro mea uere est ab	pagi.	xl
Dñica. i. post tri.	Alud euā. Ego sum panis Epla. Deus caritas est	pagi.	xli
Dñica. ij. post tri.	Euā. Hō qđā erat diues Epla. Nolite mirari	pagi.	xlii
	Euā. Hō qđā fecit cenam	pagi.	xliiii

Tabula

Dñica terecia	Epla Humiliamini sub. Euāge. Erāt appropin	Pagina	xxxi
Dñica iij. p. tri.	Epla Existimo q nō Euā. Estote misericordes	Pagina	xxxvii
Dñica qnta	Epla. Des vnanimēs Euā. Cū turte irruerēt	Pagina	xxxix
Dñica sexta	Epla Quicūq; baptīza. Euā. Nisi abūdauerit	Pagina	xxxix
Dñica vij.	Epla Humanū dico Euā. Cū turba plurima	Pagi.	cxv
Dñica viij.	Epla Debitores sumus Euā. Attēdite a falsis	Pagi.	cxvii
Dñica nona	Epla Nō sum? ꝑcupisē. Euā. Nō qdā erat diues	Pagi.	cxviii
Dñica decima	Epla Scitis qm cum Euā. Cū appro. ie. hieru.	Pagi.	cxvix
Dñica xi.	Epla Nōrū vobis facio Euā. Dū ibs ad quos.	Pagi.	cxvix
Dñica xij. p. tri.	Epla Fiduciā talē Euā. Eriens ibs de fini.	Pagi.	cxvix
Dñica xij.	Epla Abrahe dē sunt Euā. Beati q vident	Pagi.	cxvix
Dñica xiiij.	Epla Spū ambulate Euā. Cū tret ibs in hie.	Pagi.	cxvix
Dñica xv.	Epla Si spū viuimus Euā. Nemo ꝑr duob. do.	Pagi.	cxvix
Dñica xvi.	Epla Obscero vos ne desī. Euā. Ibat ibs in ciuitatē	Pagi.	cxlix
Dñica xvij.	Epla Obscero vos ego Euā. Cū intraret ibs in.	Pagi.	cl
Dñica xvij.	Epla Grās ago deo meo Euā. Pharisēi audiētes	Pagi.	clij
Dñica xix.	Epla Renouamini spū Euā. Ascendēs ihe. in na.	Pagi.	clij
Dñica xx.	Epla Videre itaq; Euā. Loq; batur ihesus	Pagi.	clv
Dñica xxi.	Epla Cōfortamini dño Euā. Erat qdā regulus	Pagi.	clvij
Dñica xxij.	Epla Cōfide in dño Euā. Sile ē reg. ce. hōi. re.	Pagi.	clvij
Dñica xxij.	Epla Imitatores mei Euā. Prētes phari.	Pagi.	clvij
Dñica xxiiij.	Epla Nō cessamus Euā. Loquēte ihesu	Pagi.	clv
Dñica xxv.	Epla Ecce dies ve. Euā. Cū subleuasset ibs	Pagi.	clvi
In festo dedicatōis	Epla Gladi ciuitatē	Pagi.	clvi

Tabula

Euangelium Egrediens iesus

Pagina clj.

V Sequitur nunc tabula epistolarum et euangeliorum de sanctis

per circulum anni cum postilla fin ordine paginarum vt supra.			
In festo sci Andree	Ep̄la Corde cre. ad iusti.	Pagi	xlviij.
	Euā. Ambulās ihs iux.	Pagi	cxliij.
In festo sci Nicolai	Ep̄la Ecce sacer. magn⁹	Pagi	lxx
	Euā. Sint lumbi vestri	Pagi.	clxij.
In festo p̄ceptoris	Ep̄la Dñs possedit me	Pagi.	xlviij.
	Nō habetur spēale euāgē.		
In festo sci Thōe. a.	Ep̄la Nā nō estis hospites	Pagi.	lxx
	Euā. Thomas vii⁹ ex. xij	Pagi.	clxij.
In festo sci Stephāi	Ep̄la Stephanus plenus	Pagi.	xlviij.
	Euā. Ecce ego mitto ad	Pagi.	clxij.
In festo sci Jo. euā.	Ep̄la Qui timer deum	Pagi.	lxx.
	Euā. Dixit iesus petro	Pagi.	clv
In festo Innocenti	Ep̄la. Quid supra mōtē	Pagi.	xlx
	Euā. Angelus dñi appa.	Pagi.	clvi.
In festo puer. sci pau.	Ep̄la. Saul⁹ adhuc spirās	Pagi.	l.
	Euā. Dixit symō petri⁹ ad	Pagi.	clvi
In festo purificatōis	Ep̄la Ecce mittet angelū	Pagi.	li.
	Euā. Postq̄s ipleri s̄t dies	Pagi.	clxij.
In cathedra sci Pe.	Ep̄la. Petrus ap̄lus	Pagi.	liij.
	Euā. Venit iesus ad pres	Pagi.	clxij.
In festo sci Bathie	Ep̄la Exurgens petrus.	Pagi.	liij.
	Euā. Rñdes iesus dixit	Pagi.	clxij.
In festo annūciatōis	Ep̄la vna Egredit⁹ de ra.	Pagi.	liiij.
	Altera Locut⁹ est dñs.	Pagi.	eadēz.
	Euā. Missus est an. ga.	Pagi.	clxij.
In festo scōz Philip	Ep̄la. Grabunt iusti	Pagi.	lv.
pi et Jacobi ap̄loz	Euā. Nō turtes cor.	Pagi.	clx.
In inuentōe icē crucis	Ep̄la Cōfido de vobis	Pagi.	lv.
	Euā. Erat hō ex phariseis	Pagi.	clxi
In festo sci Io. bap.	Ep̄la. Audite insule	Pagi.	lvi.
	Euā. Elizabeth iplera est	Pagi.	clxi
In festo scōz Petri	Ep̄la. Dixit herodes rex	Pagi.	lvi.
et Pauli ap̄loz	Euā. Venit iesus i pres ce.	Pagi.	clxij.
In festo visita. ma.	Ep̄la. Ecce iste venit.	Pagi.	lvij.
	Euā. Exurgēs maria	Pagi.	clxi.
In festo Marie mag.	Ep̄la vna. Mulierō forte	Pagi.	lvij.
	Altera. Sicut p̄ vnus de.	Pagi.	lix
	Euā. Rogabat ie. q̄ pha.	Pagi.	clxij.
In festo sci Jacobi	Ep̄la. Nā nō estis hospites	Pagi.	lxx.
	Euā. Accessit ad iesum	Pagi.	clxij.
In festo sci Petri	Ep̄la. Dixit herodes rex	Pagi.	lvi.
ad vincula	Euā. Vos estis sal terre	Pagi.	clxij.

Tabula

In festo sci Laure.	Euā. Venit iesus in ptes.	pagi.	clxij
	Epla. Qui parce seminat	pagi.	lx.
	Euā. Nisi granū frumēti	pagi.	clxij
In festo assumptōis Marie	Epla. In oibus requie q̄si.	pagi.	lx.
	Intrauit iesus in quoddaz.	pagi.	clxv.
In festo natiuitatis Marie	Epla. Ego quasi vitis	pagi.	lx.
	Euā. Liber generatōis. de hoc nō est postilla		
In exaltatōe sane/te crucis	Epla. Hoc sentite in vobis	pagi.	clxvij
	Euā. Dixit iesus turb̄ iu.	pagi.	clxvi
In festo sancti Pa/theri apostoli	Epla. Unicuiq; nostrum	pagi.	lxij
	Euā. Cū trāsisset iesus	pagi.	clxvi
In festo Michaelis	Epla. Significauit deus	pagi.	lxij.
	Euā. Accesserunt discipuli	pagi.	clxvij.
In festo scōz Symo/nis ⁊ Jude	Epla. Scimus quo dili.	pagi.	lxij
	Euā. Vidēs ie. turbas	pagi.	clxxi
In festo omnū scōz	Euā. Ecce ego iohannes	pagi.	lxij
	Euan. Vidēs iesus turbas	pagi.	clxxi
In festo sci Marri	Epla. Ecce sacerdos mag	pagi.	lxx.
	Euā. Sint lūbi vestri p̄citi	pagi.	clxxv.
In festo scē Kathē.	Epla. Qui gloriat̄	pagi.	lxvij.
	Euā. Sile ē reg. celoꝝ. the.	pagi.	clxxvij

Sequit tabula de cōi scōz. Et p̄mo de apostolis

De apostolis	Epla. Scūm? qm̄ diligen.	pagi.	lxvij
	Euā. Hoc est p̄ceptū meū	pagi.	clxx
	Euā. Iam nō estis hospites	pagi.	lxx.
	Euā. Hec mando vobis	pagi.	clxx
De euāgelistis	Epla. Qui timet deum	pagi.	lxx
	Euā. Ego sum vitis vera	pagi.	clxx
	Epla. Beatus vir q̄ inuētus	pagi.	lxvi
	Euan. Si quis vult venire	pagi.	clxx
De martyribus	Epla. Beatus hō qui iuenit	pagi.	lxvi
	Euā. Nisi granū frumenti.	pagi.	clxx.
	Epla. Beatus vir qui nō sa	pagi.	lxvij
	Euan. Glidens iesus tur.	pagi.	clxxi
De martyribus	Alia epla. Iust? cor suū	pagi.	lxij
	Euā. Descendēs iesus de	pagi.	clxxij
	Alia epla. Iustozum anime	pagi.	lxvij
	Euā. Quin audieris p̄lia	pagi.	clxxij.
De martyribus	Alia epla. Iusti autē in p̄pe.	pagi.	lxvij.
	Euā. Nē credite a fermē.	pagi.	clxxij
	Alia epist. Reddet deus	pagi.	lxvij.
De martyribus	Alia epist. Lingua sapien.	pagi.	lxx.
	Alia epla. Expectatio	pagi.	eadēz
	Alia epla. Sancti p̄ fidē	pagi.	lxx
De p̄fessoribz	Epla. Ecce sacer maḡn?	pagi.	lxx

Tabula

	Euā. Sine lumbi	pagi.	clxxv
	Alia epla Iustum deduxit	pagi.	lxxi
	Euā. Nemo accedet lucer.	pagi.	clxxv
	Alia epla Optauit da.	pagi.	lxxii
De cōfessoribus	Euā. Homo qdā nobilis	pagi.	clxxvi
	Alia epla Dilectus deo	pagi.	lxxi
	Homo quidam peregre	pagi.	clxxvii
	Alia Omnis pontifex	pagi.	lxxii
De virginibus	Euā. Vigilate qz nescitis	pagi.	clxxviii
	Epla Qui gloriat in do.	pagi.	lxxii
	Alia de virginibus pcep	pagi.	eadez.
	Euā. Hic est reg. ce. the.	pagi.	lxxii
De virginibus	Alia epla Cōfitebor tibi	pagi.	lxxiii
	Alia Sapiētia vincit	pagi.	eadez
Pro defunctis	Euā. Hic est regnū ce. de p.	pagi.	clxxi
	Epla Nolum⁹ vos ignorare	pagi.	lxxv
	Euā. Dixit martha ad ie.	pagi.	clxxx
	Alia epla Audiuī vocem	pagi.	lxxv
Pro defunctis	Euā. Amen dico vob qz ve.	pagi.	clxxxi
	Alia epla Vir fortis. Iu.	pagi.	lxxvi
	Euā. Sicut pater suscitāt	pagi.	clxxxi
	Aliud Omne quod dat mihi	pagi.	clxxii.

Uitam bonam et exitum beatū. Ego frater Guillerinus sacre theologie p̄fessor minim⁹ parisijs educat⁹. Sacrorū euāgeliorū epistolā de tpe diebus dñicis et sanctis etiam sup cōe apostolorū martirum. p̄fessorum. p̄ginum. et pro defunctis expōes colligere in vnum volumē. minus exp̄tis clericis ac insipientib⁹ predicatorib⁹ p̄ncipalium fore iudicauī Considerās nōnullos cācellistas minus caute ac imperite euāgelia et eplā vulgo christiano p̄nūciantes p̄cedere. nō habentes earundē expositionē sciam que necessaria est Composui igit⁹ et hunc librum p̄ eis de⁹ vt supra. ac pro oib⁹ sacrorum euāgeliorū et eplārum expōem cupientib⁹ Nō meū (qd̄ exigūū est) ingenium cōsului p̄tias dictans expōes. sed aliorum sacre pagine doctorū libris imitēs eas quas melius scripserūt postulas et expōes p̄funtorie exorādo. post quēlibet passum textus ponens euz p̄missione tituli vniuscuiusqz quod scripsit. Ad hęc scilicet post qualiter dñicālis euāgelij expōem necessaria notabilia pro materia textus Et sermonib⁹ eorum doctoris Hugonis de prato sumpta

Sunt autē hec doctorum noīa Sancti Augustini Sancti Gregorij Sancti Hieronimi Sancti Ambrosij Venerabilis Bede in ipsorū omelias Glo. interli. Glo. ordinaria Nicolai de lyra Gorra sup quatuor euāgelistas Sancti Thome de aquino sup Bohānem Guibelmi lugdunēsis in sermonibus de tpe Jordanię et sermonib⁹ de tempore Rabani Quorū modus penes titulos abbreviatos legendi talis est Ly. i. Nicolaus de lyra Gor. id est Nicolai de gorra Glo. interli. id est glosa interlinearis Glo. or. id est glosa ordinaria Ra. id est Rabanus

Tabula

Sul. lugdu. i. **S**uibelmus lugdunensis

Jor. id est **J**ordanus

Sin. id est **S**incertus

Ad q̄s sanctus **P**aulus scribit **E**pl̄as **R**omani

Sunt pres italie qui de iudeis et gentibus uersi sunt ad fidē catholicā p̄ **P**aulum apl̄m. q̄bus scribit epl̄am p̄ **T**imotheum discipulum suum a corintho ciuitate que est in achaia. **E**t habet capla. xvi.

Achorinthei.

Sūt achaici sicut parisienses gallici. **C**horintus est ciuitas metropol̄ in achate partibz. **A**chaia uero est quoddā territorium in terra grece. et illis scribit p̄mā epl̄am ab epheso p̄ **T**imotheum discipulū suū. **E**t habet ca. xvi. **S**edam uero scripsit eis a troade p̄ **T**ytum. **E**t hz ca. xiiij.

Galathe

Sunt greci. **E**t galathia est nomen regionis grece. et illi scripsit ab epheso. **E**t habet capitula. vi.

Ephesi

Sunt asiani ab asia minore que est ps grece. **I**llis scripsit de rhoma de carcere p̄ **T**ytum. **E**t habet capitula. vi.

Philippenses

Nominatur a ciuitate philippis q̄ est in greca. quā edificauit philippus rex pater **A**lexandri magni. et eam sic nominauit. **Q**uibus scripsit ap̄tus a rhoma de carcere p̄ **E**paphroditum. **E**t habet capla. iij.

Colossenses

Sunt asiani. quibus scripsit apostolus ab epheso p̄ richicum dyaconū et onesimum acolitum. **E**t habet capla. iij.

Thessalonicenses

Nominantur a ciuitate thessalonica que est metropolis in macedonia q̄ est quedam pars grece. **H**is scripsit apostolus duas ep̄stolas ab athenis p̄ richicum dyaconū et onesimū acolitum. **P**rima hz ca. v. **S**eda ca. iij.

Timotheus

Est p̄ **P**aulum conuersus ad fidē catholicā et ep̄scopus ab eo ordinatus. **Q**ui scripsit p̄mā ep̄stolam a laodicia per richicum dyaconum. **E**t habet ca. vi. **S**edam scripsit ei a rhoma. et habet capla. iij.

Tytus

Est discipulus sancti **P**auli ab eo uersus ad fidem catholicā. et archiep̄s cretēsis ordinatus. **E**t huic scripsit ap̄tus a nicopoli. **E**t hz ca. iij.

Philemon

Cuius fuit colossensis uir laudabilis in plebe. **H**unc rogat ap̄tus ut onesimum seruum suum benigne suscipiat. scribens ei eandē a rhoma de carcere. **E**t habet capitulum unum

Hebrei

Sunt qui cōuersi sunt de iudaismo ad fidem catholicā. q̄bus ostendit ap̄tus defectum legis moysaice. et p̄fectōem legis euāgelice. **E**t hz ca. xiiij.

pagina prima

Fratres scientes quia hora est iam nos de somno surgere) Verba preposita originaliter ad Ro. xij. ca. sunt scripta in epistola hodierna lectionaliter recitata. Ante initium illius epl'e scribit sanctus Paulus in eod'e ca. dicens Memini quicquid debeat'is nisi vt inuicem diligatis Qui em diligit primu legem impleuit. Post hoc sequitur epla hodierna Scientes qz hora est iam zc. Ubi sciendū qz epla hodierna z euangelium hodiernū concordant qz sicut in euangelio intimat nobis aduentus regis celestis. sic in epistola monet

Domina prima in aduentu domini ad Rhomanos. xij.

Fratres scientes quia hora est iam nos de somno surgere. Nunc enim propior est nostra salus qz cum credidimus. Nox precessit: dies autem appropinquabit. Abijciamus ergo opera tenebrarum. et induamur armis lucis. sic vt in die honeste ambulem? Non in comessationibus et ebrietas

nos apostolus Paulus vt preparemus nos ad aduentus tanti regis dicens (Frates) Ubi notandum qz sanctus Paulus apostolus comuniter in suis epistolis pmitte fratres. Et ratio est ista. quia in suis epistolis nititur homines inducere ad amorem fraternitatis. Etia presentē epistolam scribit rhomanis. et rhomani sunt qui in partibus italie de iudeis z gentilibus uersi sunt ad fidē

per doctrinam ipsius apostoli. Unde scribit ipsis p Thimoteū discipulum suum a corintho ciuitate. que est in achaja dicens (Scientes quia hora est) scz in tempore gratie (iam nos de somno surgere) **L**yra de ocio surgere ad opera charitatis. **S**er? Charitas opatur magna si est. si autē operari renuit charitas nō est (Nūc em id est tempore gratie) **P**rior est nostra salus) **L**yra. qz p christum ianua salutis est aperta. que tpe legis erat clausa. **I**deo subdit (quam cum credidimus) id est plus qz ante aduentū christi. **T**unc em sciebant se patres antiqui descenduros ad iumbū. **U**nde patriarcha Jacob dixit **Gen. xxxvij.** Descendam ad filium meū iugens in infernum zc. (Nox pcessit) **L**yra. id est obscuritas figurarum veteris legis (dies autē appropinquabit) id est charitas veritatis reuelata est in noua lege (Abijciamus ergo opera tenebrarum) **L**yra. id est peccata que ad tenebras ducūt **Daspei. xxij.** (et induamur armis lucis) id est virtutis que illuminat mentem et finaliter ad vitam eternam producit (sic vt in die) **L**yra. iudicij extremi (honeste ambulemus) scz ad gloriam. (Non) scilz ambulemus (in comessationibus) scz vitando peccata que (et ebrietatibus) id est potationibus inmoderatis (nō in cubilibus) **Eccl. id est pigritijs doctamentum (et impudicijs) id est luxuriosis actibus qui proueniūt et suis perficitate tibi et potus et somni. (Non in contentione) scz quo vnus contendit contra alium (et emulatione) **Eccl. quo vnus alteri inuidet de sua prosperitate (Sed induimini ihesum christum) **L**yra scz imitando sanctam conuersionem suam. Quia sicut beatus Augustinum. Non est verus****

Pagina

christus qui non imitatur vestigia christi

Fratres quęcũq; scripta sunt ad nostrā doctrinam scripta sunt. ad Rhomanos. xv. Ante incitū illius epistole scribit sanctus Paulus in principio illius capli dicens. **D**elemus autē nos firmiores imbecillitates infirmorum sustinere et non nobis placere. Post hoc sequitur epistola hodierna. Quęcũq; scripta sunt ad. zc. Concordant ep̄la et euangelium. quia in euangelio hodierno agitur de aduentu christi ad iudicium vbi quedam ad terrorem malorum. quedā ad consolationem bonorũ ranguntur. Sic etiā ap̄lus in ep̄la hodierna adducit sacram scripturā que hominib;

circastū aduentū dirigat et informat dices (Quęcũq; scripta sunt) Gor. de dño nostro ihesu xpo in diuinis litteris et etiā de sanctis veteris testamenti. sicut de iacob et de thobia. Et etiam sanctis noui testamenti. s. de apostolis de martiribus et de alijs sanctis (ad nostram doctrinam scripta sunt) qz omnis scriptura diuinitus inspirata vtilis est ad docēdũ. ij. Th. ij. (vt p̄ patientiam) san aduersus et consolationem scripturarum) id est consola-

tionem quam dant scripture. **C**onsolantur etiā nos scripture in incolatu vite presentis (spem habemus) scz de beatitudine eterna que ex scripturis promittitur (Deus autē patientie) id est deus qui est dator patientie in aduersis (et solaci) id est consolationis post tribulationem. Quia ipse consolatur nos in omni tribulatione nostra. ij. Cor. i. (det nobis idip̄lus sapes) i. sentire (in alterutrū) i. p̄formiter (sm ihesum xpm) i. sm doctrinam ihesu christi (vt vnanimis) id est eadē voluntate (vno ore) i. eadē vocis p̄fessione (honorificetis deū et patrem dñi nostri ihesu christi) **L**etra aduentum ad vnitatem operis. qz fides sine operib; mortua est. **E**sa. ij. (p̄ter qd suscipite inuicem) scz infirmos ad consolādū (sicut et ipse) scz christi (suscepit vos) infirmos (in honorem dei) id est vt in vobis honorificet deus (dico enim ihesum christum ministrum) id est predicatorem (fuisse circūcisionis) p̄s dicando iudeis circūcisionē. **I**deo ipse christus dixit **Mat. xv. Nō sum missus nisi ad oues que perierat domus israel** (p̄ter veritates dei) **Am.** id est vt deus verax habeatur (ad confirmandas promissiones patrum) factas ipsis. qz iudeorũ assumptio ad fidem et ad salutem fuit ex debito per promissiones patrib; eorũ factam. **L**uce. p̄mo. **S**icut locutus est ad patres nostros abrahā et semini eius in secula (gentes autē) id est pagani

Mostilla

tib; nō in cubilib; et impudicijs. nō in p̄tatione et emulatioe. **S**ed induimini dominū ihesum christum

Vniuersa sc̄da in aduentu **Rho. xv**

Fratres quęcũq; scripta sunt ad nostram doctrinam scripta sunt vt p̄ patientiā et consolationē scripturarum spem habeamus. **D**eus autē patientie et solaci det nobis idip̄m sapes in alterutrū sm ihesum christū vt vnanimis vno ore honorificetis deum et patrem dñi nostri ihesu xpi p̄pter qd suscipite inuicem sicut et christus suscepit

scz debent (honorare deū sup misericordia) deis exhibita sine precedente pro-
missione. qz genū assumptio ad fidē z salutē fuit ex sola misericordia sine p-
missione. qz lex nō fuit data patribz eoz neqz pphetz sicut iudeis (sicut scrip-
tum est) in ps. xvij. vbi xps loqitur ad patrē (propterea p̄fitebor tibi in gen-
tibus dñe). i. faciā tibi gentes p̄fiteri voce laudando (et in nomine tuo cantā-
bo) Gor. i. faciā tibi cantare canticū laudis. ps. xcy. Cantabo domino can-
ticum nouū (Et iterum dē) scz scriptura. Esa. xxxv. **A**eramini gentes). i.
pagani cōuerfi ad fidem (cum pietate eius). id est cum iudeis. Factum est

pit vos in honores dei. **D**ico em̄ xpm̄
ibesum ministrus fuisse circūcisionis
ppter veritatem dei ad cōfirmandas
pmissiones patrū. gentes aut̄ sup mi-
sericordia honorare deum sicut scrip-
tum est. ppterca p̄fitebor tibi in genti-
bus et noi tuo cantabo. **E**t iterū dicit
Aeramini gentes cum plebe eius. **E**t
iterū **L**audate oēs gentes dñm z ma-
gnificate eū oēs populi **E**t rursuz esa-
ias ait **E**rit radix iesse z qui exurget re-
gere gentes et in eū gentes sperabunt
Deꝰ aut̄ spei repleat vos om̄i gaudio
et pace in credēdo. vt a bñdetis in spe
et virtute spiritus sancti

Dñica iij. in aduētū dñi. i. **L**o. iij.

Fratres sic nos existimet hō vt
ministros christi z desp̄atores
mysterioꝝ dei. **D**ic iam querit̄ inter

credendo vt a bñdetis in spe) **A**z per cumulū meritoꝝ (et virtute spūsan-
ti sine qua nulle virtutes vel opa placent deo

Fratres **S**ic nos existimet hō vt ministros christi. **L**o. iij. **A**n-
te initium illius eplē scribit sanctus **P**aulus dicens. **T**emplū illū-
s sanctū est qđ estis vos. **S**i quis inter vos videt sapiens in hoc
seculo stultus fiat vt sit sapiens. **S**apientia enim huius mūdi stulticia est
apud deū. **T**ūc post hoc sequitur epistola hodierna **S**ic nos existimet ho-
mo. **S**ciendū qđ eplā z euāgelium p̄cordāt. qz in euāgelio agit̄ur de spūali
aduētū xpi. in signū cuius tūc euāgelium dē de sancto ioh̄āne qui interp̄-
tat in quo est gratia. **S**ic etiā apl̄s paulus in epistola hodierna suadet p̄e-
lagis qđ debeant diligenter exequi sibi iniunctū officium z ministerium. ergo dicit.

pagina

(Sic nos existimet homo etc) Et hanc epistolam scribit corinthijs. Et corinthij noiantur a quadã ciuitate que dicit corinthus. et est metropolis in achaje partibz. Achaja uero est quoddam territorijz in terra grecie. Et illos arguit de iudicio temerario. quia nimis temerarie iudicabat apostolum cum suis. ergo dicit (Sic nos existimet homo ut ministros christi) **U**n. quasi diceret. taliter uacemus et conuersamur q̄ qualiter homo possit uere existimare de nobis q̄ sumus fideles ministri christi. **U**nde **B**onas uentura doctor sacre theologie sup quarto libro sententiarum distinctioe xvi. **O**e quoliter presumendum est bonum nisi proferatur peritium (et dispensatores) **S**or. id est distributores ministerioz dei. id est sacramentozum dispensatores. **A**ctiam queritur a nobis (inter dispensatores ut fidelis quis inueniantur) **P**rouerbioz. xv. **M**ulti hoies uocant misericordes. uirum autem fidelem quis inueniet.

Thomas **F**idelis minister est qui in omnibus intendit honorem et utilitatem populi. sed ipsi corinthij iudicabant plures esse infideles. nec aliquem putantes esse fidelem (mibi autem pro minimo est) **S**or. id est parum reputo (ut a uobis iudicet) **T**homas. scilicet esse fidelis vel infidelis (aut humano die) id est ab homine dum est in suo die id est in presenti tpe (sed neq̄ me ipsum iudico) **V**incencius. **F**idelem vel infidelem ministrum christi cum non possim scire certitudinalem sententiam. sed ex coniecturis existimo me bene esse fidelem dispensatorem. **U**nde dicit **E**ccl. ix. **N**escit homo an odio uel amore dignus sit (nihil enim mihi conscius sum) id est in nullo remordet me conscientia mea (sed non in hoc iustificatus sum) **S**orra. id est non ideo me iustum reputo. quia potest esse in me aliquod delictum quod nescio. **P**s. xvij. **D**elicta quis intelligit (qui autem iudicat me dominus est) qui solus nouit secreta cordis mei melius quã ego ipse (itaq̄ nolite ante tempus uis dicare) (quo ad usq̄ ueniat dominus) sp̄ ad indicandum (qui et illuminabit) id est aperta faciet (abscondita tenebrarum) id est occulta peccata (et manifestabit consilia cordium) id est cogitata. quia tunc libri conscientiarum aperientur (et tunc laus erit) id est remuneratio (unicuiq̄ a deo) **U**nde me agenti uel cogitanti etc

O **A**udere in domino semp̄ iterum dico etc. **P**hil. iij. **A**n te inuitum illi us epistole scribit sanctus paulus dicens. **F**rateres nostra conuersatio in celis est. **U**nde saluatorem expectamus dominum nostrum ihesum christum qui reformabit corpus humilitatis nostre. configuratum corpori claritatis sue. **T**unc sequit epistola hodierna (**A**udere in domino sp̄)

dispensatores. ut fidelis quis inueniatur. **M**ibi autem pro minimo est ut a uobis iudicet. aut ab humano die. sed neq̄ me ipsum iudico. **N**ihil enim mihi conscius sum. sed non in hoc iustificatus sum **Q**ui autem iudicat me dominus est. **I**taq̄ nolite ante tempus iudicare quo ad usq̄ ueniat dominus qui et illuminabit abscondita tenebrarum. et manifestabit consilia cordium. **E**t tunc laus erit unicuiq̄ a deo

Sciendum q̄ epla et euangeliū p̄cordant. q̄ in euāgelio docemur quasi ter dño viam p̄parare debemus p̄ verā penitentiā vt eū digne suscipere possumus tam veterum in carne. Et debet hoc fieri cum gaudio sp̄iali. qđ gaudio nam necessarium est in tempore tribulationis s̄m illud **Iaco. i.** Omne gaudium estimare fratres cū in varias reparationes incideritis. Et cū illo gaudio sp̄iali bene stat p̄trito cordis. q̄ s̄m **Augustini** penites de peccatis dolet et de dolore gaudet. Sic etiā ap̄ls paulus in epla hodierna nos in forma q̄lter in dño gaudere debem⁹. di. gaudere in dño. ⁊ p̄ter eplam

¶ Dominica quarta in aduentu domini philippenses. iij

O Audete in dño semp̄ iterum dico gaudete. **¶** Modestia vestra nota sit omnibus hoib⁹. Dñs em̄ prope est. Nihil solliciti sitis. sed in omni oratione et obsecratione. cum gratiarum actione petitiones vestre innotescat apud deum. et pax dei (que exuperat omnes sensus) custodiat corda vestra. **In christo iesu domino nostro.**

scribit philippensibus et philippenses noiant a ciuitate philippis que est in grecia vñ de (Fres gaudente in dño) non in hoc seculo. Rō illius est. qđ sicut nemo pot̄ duobus dñis seruire. **¶** Mat. vi. Sic nemo pot̄ gaudere in hoc seculo et cum hoc in domino (semp̄) ly. nō vna hora sed quotidie (iterū dico gaudere) nō solū exterius sed etiam in corde interius (Modestia vestra) **¶** Ly. in cōs

uersatione et vita (nora sit omnibus hoib⁹) **¶** Vincē. tam malis q̄ bonis **¶** Ly. vt boni meliores fiant vestro exēplo. ⁊ alij mali puerant (dñs em̄ p̄pe est) **¶** Cor. ideo debetis gaudere. q̄ dñs p̄pe est ⁊ paratus dare qđ necessarium est (nihil solliciti sitis) **¶** Vincē. s̄. de tp̄alibus. s̄. sac̄ares curam vestrā in dño et ip̄e vos enutriet. **¶** Juxta illud **¶** Mat. vi. Nolite solliciti ēē dicentes. quid manducabimus aut quid bibemus etc. (sed in omni oratione ⁊ obseruatione) **¶** Vincē. de quibuscunq̄ rebus (cum gratiarum actione) q̄ q̄ vult alia impetrare gratis debet esse de p̄teritis. vñ **¶** Cusosso. super **¶** Mat. grā. actio est inuitatio ad plus dandū (petitiones vestre innotescat apud deum). i. ita seruentes fiant vt ad deū pueniant (⁊ pax dei). i. deus qui est pax et quies mentis (que exuperat. i. excedit (oem sensum) (Vincē centis id est omnem intellectum tam angelicum q̄ humanum) (custodiat corda vestra). i. volūtates vestras in bono. (et intelligentias vestras in christo iesu dño nostro) **¶** Cor. vt nihil extra ip̄m appetatis vel intelligatis

¶ Apparuit enim grā saluatoris nostri etc. **¶** Hodie ab ecclesia dei celebrat natiuitas dñi. sicut ip̄s dñs noster de p̄gine maria natus est. verus homo. in quo magnam misericordiā hoib⁹ ostēdit. q̄ nō ex operibus iusticie que fecimus nos. s̄ s̄m magnā misericordiā suā saluos nos fecit. **¶** Ergo ap̄ls **¶** Paul⁹ in officio p̄me misse (q̄ in media nocte celebratur) insinuat dei miām nobis exhibita di. (Apparuit enim grā etc) **¶** Ante incē illius eple scribit sc̄us **¶** Paulus exhortado t̄r̄t̄ discipulum suum di. loq̄re que decet sanam doctrinam. tenes vt sobrii sunt

Bagina

prudētī prudentes sani in fide. in dilectōne et pietatē. Et in oīb' seipsum p̄
be exemplum bonorū opm̄. Tūc sequitur p̄ns eplā. Apparuit eīm grā dei
et saluatoris nostri. **A**ya in carne nobis assumpta (omnib' hoīb'). **S**oz.
ad utilitatem oīm hominū (erudiens nos) p̄bo et exēplo (vt abnegantes
impietatem) **A**y. i. idolatriam. sicut et p̄ oppositum pietas et cultus diuī
nus (et secularia desideria) **A**y. q̄ tendūt ad diuitias et honores et delicias
corporis (et iuste) ad p̄mū (et pie) ad deū (viamus in hoc seculo). i. in
mūdo fragili et transitorio expectās brām spem). i. beatitudinē speratā vt
per hoc libētius et facili

us faciamus bona opa.
(et aduētū glorie) id est
manifestationem glori
osaz (magni dei et salua
toris nostri iesu christi)
Soz. i. aduentus christi
ad iudicium qui est ma
gnus deus et saluator no
ster. Nam in primo ad
uentu venit vt puer par
uulus. In secūdo aduentu
venit vt deus magnus
cū potestate et maiestate
(Qui sp̄s xps (dedit)
gratis et sine meritis (se
metipm̄) in p̄ciis et nul
lam altam creaturam (p̄
nobis) adhuc inimicis.
(vt nos redimeret (per
p̄cium sanguinis (ab oī
iniquitate) tam actuali
q̄ originali) mūdarec sū
bi populū) p̄ sacramētū
baptisim̄ (acceptabile)
id est gratū et charitatē
secratorū bonorū opm̄)
Ay. ita q̄ grā que dat

in baptisimo nō datur inuacuum. sed ad ante opandum (hec loq̄re) **A**y.
ignozantes docendo (et exhortare) iam scientes ad melius inducēdo. In
crislo iesu domino nostro) **E**pistola in secunda missa

Apparuit benignitas et humanitas saluatoris rē. ad **A**ytum ter
cio. Ante iniciū illius epistole scribit sc̄us paulus **A**yro discipu
lo suo dicens. Loq̄re et exhortare illos p̄ncipib' et potestatib' sub
ditos esse. ad omne opus bonum paratos esse. et post pauca sequitur epi
stola hodierna. Apparuit benignitas et humanitas saluatoris nostri dei
q̄ magna misericordiā nobis deus exhibuit in hoc q̄ p̄ nobis humanica
rez assumpsit (nō ex opib' iusticie q̄ fecimus nos) **S**oz. q̄ nulla bona fa

In nocte natiuitatis dñi ad p̄maz
missam **E**pistola ad tytū secundo

Apparuit eīm grā dei et saluatoris
nostri omnibus hominibus
erudiens nos. vt abnegantes impieta
tem et secularia desideria sobrie et iu
ste et pie viamur in hoc seculo expe
ctantes beatam spem et aduentus glo
rie magni dei et saluatoris nostri iesu
xpi. Qui dedit semetipm̄ pro nobis. vt
nos redimeret ab omni iniquitate et
mundaret sibi populū acceptabilem
secratorū bonorū operum. **D**eclo
quere et exhortare in christo iesu do
mino nostro.

In secunda missa natiuitatis chri
sti **E**pistola ad **A**ytum. iij.

Apparuit benignitas et huma
nitas saluatoris nostri dei. nō
ex operibus iusticie que fecimus nos

simus. immo potius cum inimici essemus. reconciliati sumus a deo (sed
 fm suam misericordiam nos saluos fecit) ly. Salus em̄ eterna excedit tota
 liter facultatem humane nature. ppter quod nō potest attingere eā q̄ nō
 si ex largitate diuine misericordie. p lauacrū regeneratiōis. i. baptisimū p
 quem fit regeneratio a culpa. Generatio em̄ iniquitat ps. Ecce em̄ in iniq̄
 ritatibz peccatus sum etc. Et regeneratio lauat Jo. ij. Nisi q̄s renat⁹ fuis
 erit ex aqua ⁊ sp̄sco nō potest intrare in regnū dei (et renouatiō nis sp̄s
 sustanci in baptisimo datus. terminat uitam veterem que ē sub peccato

sed fm suā misericordiam saluos nos
 fecit. per lauacrū regeneratiōis re/
 nouatiōis spiritus sancti. quem effudit
 in nos abunde per iesum christum sal
 uatorem nostrum Ut iustificati gratia
 ipsius heredes simus scdm̄ spem uite
 eterne in christo iesu domino nostro.

**In die natiuitatis dñi ad summam
 missam Epistola ad Hebr. pri.**

Multifarie multisq; modis olim
 deus loquens patribus in pro/
 phetis nouissime diebus istis locu/
 tus est nobis in filio. quem constituit
 heredem vniuersorum per quem fecit
 et secula: Qui cum splendor glorie et

et inchoat nouā que est
 sub grā (que effudit in
 nos abunde) ly. ad delect
 eratione om̄iū peccatorū
 et copiam fructum (p ie
 sum christum saluatore
 nostrū) ly. ex cui⁹ passi
 one habet efficaciam sa
 cramentū baptisimi (ve
 iustificati grā ipsius her
 edes simus) ly. quia
 gratia facit nos filios
 dei adoptiuos et heres
 des regni (fm̄ spem) in
 p̄nti (uite eterne) scilicet
 in futuro.

Postilla.
Multifarie multisq;
 modis ad He
 bre. p. ca. Hanc eplam
 scribit san. Paulus ad
 Hebreros. Et hebrei

sunt qui sunt cōuersi ad fidem xp̄i de iudaismo Et in alia epla ponit dig
 nitatem noui testamenti respectu veteris testamenti. q̄nis vtrūq; testas
 mentū sit a deo datum. Vetus tñ tradidit p̄ angelū qui loquebat moys
 si in p̄sona dei. vt habet Actū. vij. ca. et Jo. ix. Nos scimus qz moysi loq̄
 cutus est deus. Nouū autē testamentū tradidit deus p̄ seipm̄. qz p̄ filium
 suum incarnatum qui est vnus deus cum patre Jc̄ qz vetus testamētū
 traditum est obscure sub velaminibus et figuris. Nouum autem testas
 mentum traditum est lucide et aperte. Et in signum huius dicit aposto
 l⁹ (Patres multifarie) id est multis locutionibus. scz abrahe. isaac. et
 iacob. et ceteris. et eisdem sepe (multisq; modis) quia nō somnia. vt Da
 niel. modo aperta voce vt moysi. mō in interiori imperatoe vt dauid (col
 deus loquēs patribz in p̄phetis) ly. id est p̄ p̄phetas quibz angeli reueas
 bant occulta diuina. et ipsi vltorius populo nunciabant nouissime diebz
 istis) ly. tempore gr̄e et veritatis reuelare (locutus est nobis in filio) id ē
 p̄ filium incarnatū q̄ maior est p̄phetis (quē) filium fm̄ humanā naturā de⁹
 pater (p̄stituit heredē) i. dñm p̄petuū (vniuersorū) sup̄ oēm creaturā (p̄

pagina

quem) **G**oz sp^e xpm fm diuinā naturā fm quam coeternus est patri (fcs et) non solum inuisibilia. sed (z secula) ptra manicheos Jo. p. 1. **Q**uia p ip^s sum facta sunt (Qui cū sit splendor glorie) qz filius. pcedit a patre vt splē dor a sole (z figura substantie eius). i. eiusdē substantie cū patre (portās) id est sustinens z seruans in esse (oīa). i. celestia z terrestria (pbo p^rut sue). i. solo in p^rio potestate z bonitatis sue (purgatoez pctōz facies) **G**oz tam originalium q̄ actualiū z ipe xps (seder). i. q̄scit z regnat post multum laborem z humilitatē sublimatus (ad dextram). i. equalitatē p^r terre (maiestatis in excelsis) in portioribus bonis patris (tanto melior) id est pportionalitior (angelis effectus) **Q**uanto differentius p^r alijs nos men hereditauit) **A**p. quia ipe dī verus deus z dominus consubstārial^r patri. ipi autē angeli dicuntur serui (cui em dixit aliqñ angeloz) **G**oz. **N**ō solum minor. sed etiam maiorū (filius meus es tu) id ē mihi p^rinqu^o et substantialis (ego hodie genui te) id ē eterna liter. qz eius generatio vō transiit in p^rerentum (z rursum) sp^e dicit deus pater (ego ero illi in patre) **G**oz. cum p^regēdo (z ipe erit mihi in filiū) mihi p^r omnia obedendo (z cum itez) **G**oz. **I**. deus pater (introducū) erit p^rimogenitū filii sui (in orbe terre) id ē cū q̄b^r erat in mundo inuisibilis mundo apparere visibile fecit (dicit) scriptura de xpo (Et adorārent euz) scz hōiem xpm fm humanitātē passum et mortuum (oēs angeli dei) scz iustioni ctus obz temperandos ad angelos quidam dicit qui facit spirit^o) **G**oz. celestes (angelos suos) facit (flāmā ignis) cū eos ad exercitum vindicte mittit. sicut fuerunt duo angeli mihi in fodomaz Gen. xix. (ad filiū autē) dicit deus pater (chronus tuus). i. regnum tuuz (deus) o deus fili (in seculū seculi id ē pmanet in eternū) **V**irga equitatis. i. regula directa est (p^rga regni tui) id est disciplina qua bonos regis. et malos percutis (dilexisti iusticiam) **G**oz. id est omne bonum (z odisti omnem iniquitatem) id est omne malū (p^rterea) id est quia hoc facis (vnxit te) fm hōiem vt regem z pontif^{ic}em) deus deus tuus. i. ipe deus pater (oleo exultatōnis) **G**oz. i. gratie p^rsciam ex h^rarantis p^rter peccati immunitatē (p^r p^rincipib^rentis). i. p^r omnib^r sanctis q̄ de plenitudine tua p^ricipiāt (z tu dñe) scz filij dei (in p^rncipio) rez creandaz (terā fundasti) id est creasti (z opa manū tuaz sunt celi)

Sor. et dicunt celi specialiter opa manuum eius. quia in ipsis maxime reuelat
eius potentia et bonitas. potentia in magnitudine. bonitas in utilitate (ipsi
celi peribunt quantum ad formam. non quantum ad substantiam (tu autem permanes
scilicet immutabilis (et omnes celi acrei (ut vestimenta vetera essent) Sor. i.
ad interitum accedent (et velut amictum mutabis eos. et mutabuntur in nouam
figuram. vii Apoc. xxi. Vidi celos novos et terram nouam (tu autem scilicet deus

virga regni tui. Dilexisti iusticiam et
odisti iniquitatem. propterea vinxit te de
us deus tuus oleo exultationis. Et tu
in principio domine terram fundasti. et opa
manuum tuarum sunt celi. Ipsi peribunt
tu autem permanes et omnes vestimentum ve
terascunt. et velut amictum mutabis eos
et mutabuntur. Tu autem idem ipse es et
anni tui non deficient

Dñica infra octavas natiuitatis do
mini **Ad Gala. iij.**

Res quanto tempore heres parvulus est
nihil differt a seruo. cum sit dominus
omnium. sed sub tutoribus est et actoribus usque
ad perfectum tempus a patre. Ita et nos cum esse
mus parvuli sub elementis huius mundi
eramus seruitutes. At ubi venit pleni
tudo temporis misit deus filium suum factum
ex muliere factum sub lege. ut eos qui
sub lege erant redimeret. ut adoptionem
filiorum dei reciperemus. Quoniam autem
estis filij dei. misit deus spiritum filij sui
in corda vestra clamantem. Abba pater

fili (id est ipse es) omnino
immutabilis (et anni tui
non deficient) id est eternitas
tua non habet finem

Postilla

Quanto tempore **Ad**
Gala. iij. Ante int
itum illius epistolae scribit sanc
tus Paulus dicens. Om
nes enim vos unum corpus
estis in christo iesu. Si
autem vos christi. ergo ses
men abrae estis et in per
missionem peredes. Tunc
statim sequitur epistola hodie
rna Quanto tempore heres
parvulus etc. Hanc autem
epistolam scribit sanctus Pau
lus ad Galathas. Et gal
athae sunt greci. et gala
thae est nomen regionis gre
cie. Et quo illo sacro tes
pore natiuitatis christi sanc
ta mater ecclesia recolat quod
liter ille sine estimatione
magnus parvulus factus
sit Tunc epistola et euangeli
um recordat quod euangelij
um dicit quod puer iesus
crescebat et confortabatur
plenam sapientiam et gratiam

Sic apostolus Paulus in epistola hodierna exprimit in effectum et utilitatem nati
uitatis christi in carne. quod de seruitute transiimus in filiorum adoptionem. sicut
est patet in praefata epistola. In dicit (Fratres quanto tempore) id est quantum tempus (heres) id
est filius cui de iure debet hereditas (parvulus est) scilicet infra annos discretionis
(nihil differt a seruo) Sor. quod ad modum serui cogit. nec habet aliquam potesta
tem rerum suarum (cum sit dominus omnium) scilicet bonorum patrum (sed sub tutoribus et ac
toribus est) Sor. tutores dicuntur quicquid tuum contra aduersarios. Actores po
tenter agunt causas eius (usque ad perfectum tempus a patre) Id est usque ad eam aetatem
(ita et nos cum essemus parvuli) Quoniam in intellectu et sapientia (sub elemen

pagina.

ris mundi huius eramus seruitores) **S**or. id est subiecti seruituti legis. **S**ci endū q̄ legales obseruantie fuerunt figure ad christum. ideo in eius adue tum sunt dimisse. **E**rgo subdit (**A**t ubi venit plenitudo t̄pis) id est tempus gratie (misit deus filium suum) nō angelū (factum ex muliere) **L**ya q̄ntum ad corpus sumptum de maria virgine (factum sub lege) q̄z voluit legalia seruare (vt eos qui sub lege erāt) **L**ya. scz legalibus obseruantijs obligati (redimers) p̄ pas sionem suam (vt adopti onem filiorum recipere mus) scz p̄ xp̄m qui est naturalis filius dei (qm̄ autem estis filij dei) misit deus spiritū filij sui) **L**ya. id est spiritum sanctum qui dicitur spiritus filij li cut z patris. ex eo q̄ pro/ cecit ab vtroq̄ (in corda vestra) per infusionē gra tie (clamantem. **A**bba pater) .i. pater noster (ita q̄ iam non est seruus sed filius) **L**ya. quicūq̄ fides liter ostetur deū patres. (q̄ filius) **E**lm. in pres/ senti p̄ gratiam (z heres scz erit in futuro (p̄ deū) q̄ ipm̄ adoptauit in here/ ditatem celestis patrie

Postilla.
Prius q̄ veniret fides sub lege custo/ diebamur) **A**d Gal. iij. Ante incipium istius epi/ stole scribit sanctus **P**au/ lus in eodem capitulo di cēs. **A**credidit abraā deo et reputatū est ei ad iusti/ ciam **T**unc p̄sequenter sequitur epistola hodierna (**P**rius q̄ veniret fides) **H**odie autē agitur de circūcisione domini nostri iesu christi. z in veteri testamēto hoc fecit circūcisio quod hodie facit baptismus. p̄ter q̄z ias nuam celi non aperuit. sed circūcisi venerunt ad limbum sanctorum patrum et ibi expectabant aduentum christi. **B**aptisati autem iam absq̄ vllō me/ dio euolant ad celum zē quod in hoc figuratum fuit. quia christo baptisa ro celum apertum est per ipsum. **E**nde euangelium z epistola concordant quia euangelium dicit de circūcisione. similiter z in epistola habetur de circū cisione et de baptismo qui datur loco circūcisionis. **U**nde dicit apostolus

Itaq̄ iam nō est seruus sed filius. q̄ si filius z heres per deum.

In festo circūcisionis domini. **A**d Galathas. iij.

Prius q̄ veniret fides sub lege cu sto diebamur cōclusi in eam fidē que reuelanda erat. **I**taq̄ lex pedago gus noster fuit in christo vt ex fide in/ stificemur. **A**t ubi venit fides iam nō sub pedagogo sumus. **O**mnes enim filij dei estis per fidem. que est in chri/ sto iesu. **Q**uicūq̄ em̄ in christo baptri/ sati estis christum induistis. **N**on est in deus neq̄ grecus. non est seruus ne q̄ liber. non est masculus neq̄ femi/ na. omnes em̄ vos vnum estis in chri/ sto iesu. **S**i autem vos christi. ergo a/ brae semen estis s̄m̄ p̄missionem he redes. **D**ico autes quanto tempore he res paruulus est nihil differt a seruo. cum sit dominus omnium. sed sub tu toribus est z actoribus vsq̄ ad presini tum tempus a patre

Paulus (Frates priusq̄ venit fides) **Ly.** s. reuelata z explicata in euāgelio (sub lege custodiebamur) **Sor.** i. sub legis onere (conclusi) .i. timore legis ligari z oppressi. ne desuerem⁹ ad vitia (in eā fidē que reuelāda erat) tpe gratie. Sciendū q̄ eadem fides est in nouo z veteri testamēto q̄ erat implicita z figuris velata in veteri. In nouo vero explicita z reuelata (Itaq̄ lex pedagogus noster fuit in christo iesu) **Ly.** id est ad xpm disponēs sicut pedagogus disponit puerum ad p̄tutem tpe futuro habendā. puuloz est habere pedagogos quousq̄ crescant in viros p̄fectos qui eos ad recta dirigunt timore penarū (vt ex fide) **Ly.** reuelata (iustificemur) iusticia infusa. (At vbi venit fides) .i. postq̄ reuelata est fides xpi q̄ erat occulta antiquis patribus (iam nō sub pedagogo sumus) **Sor.** id est coactione z seruitute legis. sed sub euāgelica libertate. **Ly.** sicut puer aduentente etate adulta iā nō est amplius sub pedagogi disciplina. Et eadem rōe aduentente euāgelio cessant legalia (Omnes em̄ filii dei estis) **Sor.** non serui (per fidem que est in christo iesu) **Fi** des em̄ facit filios dei **Io.** p̄mo. dedit eis potestātē filios dei fieri his qui credunt in nomine ei⁹ (Qui cumq̄ em̄ in xpo baptisati estis) id est in fide iesu christi. (christum induistis) id est christo conformes facti estis p̄ vite cō-

In epiphania dñi **Isaic. lx**
Surge illuminare hirlm. quia venit lumen tuū. z glā dñi sp̄ te orta est. Quia ecce tenebre operirēt terram et caligo populos. su per te autē orietur dominus et gloria eius in te videbitur. **Et ambulabunt gentes in lumine tuo et reges in splendoris tui. Lena in circuitu oculos**

formitatem z sacramēti susceptōem. Pulchra em̄ vestis est indui christuz ipse em̄ est sol iusticie. vñ in signū innocentie datur vestis cādida puero baptisato (nō est iudeus) .i. sub lege moysi (neq̄ grecus sub lege naturali (non est seruus neq̄ liber) scz melior seruo (nō est mascul⁹ neq̄ feia) supple dignior alter altero in fide christi (oēs em̄ vos estis vnum) **Sor.** nō differētes in aliquo (in xpo iesu) .i. in fide xpi (si autē vos xpi) .i. p̄ fidē (ergo semē factae estis) p̄ imitatōem iusticie (fm̄ p̄missionem) heredes (q̄ntum ad futuram beatitudinem) in xpo iesu dño nostro **Postilla:**

Surge illuminare zc. Ante iniciū illius p̄phetie scribit **Isa.** p̄phetiaz dicens. Sp̄s meus qui est in te z p̄ba mea que posui in ore tuo nō recedent de ore tuo. z de ore semis tui d̄t dñs amodo z vsq̄ in sempiternum **Tūc** sequit̄ p̄pheta ista (Surge illuminare hirlm) **Festū** hodiernū a fide libi epiphania nuncupat pro eo q̄ stella tribi regibz apparuit q̄ ipos vsq̄ ad p̄sep̄iū dñi decimorercio die a natiuitate xpi p̄duxit. **Et** d̄r ab epi. q̄d est supra. z phanos apparitio. z de hoc agit in eplā z in euāgelio. **Hi** in euāgelio dicit. **Ob**trulerunt magi domino aurū thuz z mirham. **Et** s̄l̄r in epistola d̄r. **Omnes** de saba venient aurum z thuz deferentes z laudem domino annuciantes. **Unde** dicit **Isaias** p̄phetando de natiuitate christi (O hirlm) .i. ecclesia (Surge illuminare. qz venit lumen tuū) .i. xps hō factus q̄ est lux vera que illuminat omnē hoiem venientē in hūc mūdum. **Ioan.**

pagina

nihilis illuminatur nisi p ipsum (z gloria dñi) .i. filius dei qui est gloria patris (sup te orta est) **L**y. natura humana assumpta (quia ecce tenebre) inhi delictis z ignozantie hic in presenti operiet terram id est homines carnales terrena amātes (z caligo) peccatorum (populos sup te autem oriet do minus) quasi sol verus (et gloria eius in te videbitur) **L**ya per operati onem miraculorum .scz leprosozorum mundatoem .ceozorum illuminatioem mortuozorum resuscitatioem (Et ambulabunt gētes) que pmo in tenebris ydolatrie fuerat (in lumine tuo) **L**ya .id est in lumine fidei christiane (z re ges in splēdore ortus tui) **H**oc intelligitur de tribus regibus venientibus orza stella ad presepium dñi (Eua in circuitu) .scz mundi (oculos tuos) **L**ya .ad omnem differentiam orbis respectu hierusalem vbi pmo predi carum est euangelium .z inde alibi p christi discipulos deriuatum (z vide) id est intellige (omnes isti congregati sunt) id ē fideles in vnitae fidei christiane (z venerit tibi filij tui) id est paruuli in christo (de longe venient z sis lie tue de latere) **L**ya .id est prope (surgēt) perforato in cruce christi latez re effluxit sanguis redem

ptionis z aqua baptesimi de quibus facta est eccles/ sia .sic ex costa lateris a de facta est eua mater omni um hominum videntū (tunc videbis) **L**y. mul titudinem credētium . (z afflues) consolatiomb⁹ diuinis (et mirabit) **L**ya .ram veloci multiplicati one . quia a tempore apo stolorum deriuata est fides christiana ad omnes partes terre habitabiles (et dilatabitur cor tuū)

Lya .id est habitantūz in insulis . sicut patet de sicilia angliaz alijs insulis maris (fortitudo genti/

um) **L**y .id est imperium rhomanoz quod toti mundo dominabit (venes rit tibi) quod impletum est tempore Constantini imperatoris (inundatō camelozum operiet te) **L**y. Constantinus em̄ imperator z multi alij porētes exemplo imperatoris annuatim diuitias multas p orbem miserit sup talia animalia ad sustentatioem ministroz eccie z pauperū xpi z edificatiōem ecciaruz (dromedarij madian z effa) **D**adian z effa regiones sunt trans arabiam . z in istis terris nascuntur talia animalia fortia **E**t dromedari us animal camelo minus . sed velocius . Unde Plinius dicit qz dromedari us est animal velocissimum gracile z neruosum camelo minus . sed iō ga habens crura . z longissimum passum tam suauem qz sine magno labore et sine fatigatione magna dromedatis . id est insidētis ipsi animali . currite in/

tuos z vide . omnes isti congregati sūt et venerunt tibi . filij tui de longe venient et filie tue de latere surgent **T**ūc videbis et afflues et mirabitur et dilatabitur cor tuum . quando conuersa fuerit ad te multitudo maris . et fortitudo gentium venerit tibi . inundatio camelozum operiet te . dromedarij madian et effa . Omnes de saba venient aurum et thus deferentes . z laudē domino annunciantes .

Dominica inter octauas epiphanie **R**homanorum . xij .

infra diem naturalem centū parua miliaria cortices arborū comedit aut modicum fenū vel ossa dactilozū. **Hec ille.** **Ques de saba veniet aurum et thus deferentes. et laudē dñi amūciantes.** **Ly.** hoc impletū est in illis tribus regibz qui venerūt ad adorandū christum natum.

Postilla

Obscuro vos p̄ misericordiaz dei vt exhibeatis corpora vestra hostiā viuētē sanctā deo placētē rōnabile obsequiū vestrum. **Et nolite p̄formari huic seculo. sed reformamini in nouitate sensus vestri vt probetis que sit volūtas dei bona et beneplacēs et p̄fecta.** **Dico em̄ p̄ grām** (que data est mihi) oibz qui sunt inter vos. nō plus sapere q̄ oportet sapere. sed sapere ad sobrietatem. **Et vnicuiqz sicut deus diuisit mensuram fidei.** **Sicut em̄ in vno corpore multa membra habem⁹ omnia autem membra non eundē actum habent. ita multi vnum corpus sumus in christo.** **Singuli autē alter alterius mēbra in xpo ihesu dño nostro**

Obscuro vos p̄ misericordiam dei rē. **Ante incitūz illius eple scribit sanct⁹ paul⁹ rōmanis dicens.** **Q**ualitudo diuitiarū sapiētē et scientie dei q̄ incōprehensibilia sunt iudicia eius. et inuestigabiles vie eius. **Tunc post hoc sequitur epistola hodierna.** **(Obscuro vos rē.)** **Epistola et euangelium concordant.** **Quia sunt homini necessaria ad salutē. scz humilitas mentis. et mundicia carnis.** **Ad humilitatem mentis incitatur in euangelio exemplo christi cum in fine euāgelij dicitur.** **Et erat subditus illis. scz Marie et ioseph.** **Ad mundiciam carnis**

incitatur in epistola hodierna vbi ap̄tus dicit. **Obscuro vos p̄ misericordiam dei** scz exhibitā nobis a deo (vt exhibeatis) scz volūtariē (corpa via) **Ly.** nō aliena. p̄tra illos qui saluari credūt p̄ penitentiā alioz (hostiā viuētē sanctā deo placētē) i. q̄ hostia sit viuens sancta et deo placēs (rōnabile) scz sit obsequiū vestrū. **Ser.** vt sic mortificent vicia vt seruet natura. **In omni sacrificio in veteri testamento p̄cipit offerre sal.** **Leuitici. ij.** **Quicquid obtuleris sacrificij sale condies.** **Et sal significat sapientiam siue discretiōnem.** **Et nolite p̄formari huic seculo** id est malis hominibz. **Quia em̄ habet se sicut speculum. qz sicut specul⁹ ostendit similitudinem illius rei que sibi obijerit. sic aīa illis que diligūt p̄formatur.** **Aug⁹.** **Si terram diligis terra es. si deū diligis deus es. si aurum diligis aurū es participatione.** **In illud ps. lxxi.** **Ego dixi dñs estis** (scz reformamini in nouitate sensus vestri) **Ly.** imago em̄ dei ad quam sumus formati deformatur in nobis per peccatū. sed per gratiā dei reformatur (vt p̄ctens) **Ly.** id est experiri possitis per sp̄m sanctū habitantem in vobis (que sit volūtas dei bona) q̄ r̄tum ad incipientes (et beneplacens) q̄ r̄tum ad proficientes (et p̄fecta) q̄ r̄tum ad perfectos. (dico em̄) id est precipio vobis (p̄ grās) apostolatus (que data est vni. cūmibz qui sunt inter vos) cuiuscunqz status vel conditionis

pagina

(non plus sapere) **S**or. de diuinis mysterijs (q̄ oportet sapere) **D**amascenus. **O**mnino non audendū est de deo dicere vltra hec que tradita sunt nobis a sanctis prophetis ⁊ a sanctis aplis. et etiam a sanctis doctoribus (sed sapere ad sobrietatē) **S**or. id est sine presumptiōe. **E**ccl. iij. **A**ltiora te ne quesieris ⁊c. sed que precepit tibi deus illa cogita semper (vnicuiq; scz debere sapere) (sicut deus diuisit) deus em̄ dat vni donū vni. alterum alteri. et idem donū dat vni magis excellenter. et alteri minus (s̄m mēsurā fidei) quia huiusmodi dona donantur s̄m q̄ homo plus vel minus meretur p̄ fidem (sicut em̄ in vno corpore) **S**or. naturali (multa membra habent⁹) distincta (omnia autē mēbra non eūdem actū habent. hoc patz. qz oculi vident. man⁹ rāgūt. pedes ambulane ⁊c. (ita multi vnum corpus sumus) **S**or. i. vna ecclia (i xpo) id est in capite (singuli autem alter alterius membra) inuicē subministrādo. hoc fit quādo homo illud (quod deus sibi cōtulit) alteri libetē impartitur. **S**or. corpus est ecclia. caput xps. mēbra fideles. **F**elix membruz quod vinit in hoc corpore sub hoc capite

Rōnica. i. post octās ephie **R**o. xij. **H**abentes donationes s̄m grām q̄ data est vobis dīctes siue p̄phetiā s̄m rōnem fidei. **S**iue ministerium in ministrando. **S**iue qui docet in doctrina. **Q**ui exhortatur in exhortando. qui tribuit in simplicitate. qui preest in sollicitudine. qui miseret in benivolentia. **D**ilectio sine simulatiōe. odientes malum adherentes bono **L**ibritatē fraternitatis inuicem diligētes. honore inuicem preuenientes. sollicitudine nō pigri. spiritu seruētes. dño seruētes. spe gaudentes in tribulatiōe

Postilla **H**abentes donationes ⁊c. **A**ntē inicituz illius epistole scribit sanct⁹ **P**aulus dicens. **S**icut in vno corpore multa habemus mēbra. omnia autē mēbra eūdem actū nō habēt. ita multi vni corpus sumus in xpo singulū autē alter alterius mēbra. **T**unc sequitur statim epistola hodierna. (**H**abentes donationes) qualiter autē epistola cū euangelio hodierno conueniat **E**st notandum q̄ in euangelio hodierno agitur de nuptijs in quibus christus in consolationem iuuuantuz aquam in vinū cōuertit. **Q**ue nuptie facte sunt in chana galilee **E**t significat spirituales nuptias quas christus habet cum anima fidei. **I**d quas spūales nuptias requiruntur virtutes quas apostolus paulus in epistola hodierna enumerat dicens (**H**abentes donationes s̄m grām que data est vobis differētes) id est vos qui habetis diuersa dona ⁊ diuersa officia donata vobis ex gratia dei diuersi modo debz vnus alteri ex charitate fratermali subministrare ⁊ impartiri ⁊ communicare sicut membra corporis (**S**iue p̄phetiam s̄m rōnem fidei) **U**ni in domū reuelatiōis futuroz occultoz. s̄m qd̄ erigite fides (**S**iue ministerium in ministrando. siue qui docet in doctrina) id est grām hz docēdi (qui exhortat in exhortando) **S**or. i. grām hz exhortatiōis. sicut mēbra vni⁹

pagina

Sic etiā in epistola hodierna apostolus paulus dissuadet nobis per q̄ anti
ma maculatur. Et hortatur nos ad virtutes p̄ quas aīa mūdatur ⁊ deco
ratur dicens **F**ratres nolite esse prudentes apud vosmetipsos id est nō
tantū p̄sidentiam habeatis in ingenio vestro q̄ magis p̄prio sensui velitis
credere q̄ alieno. q̄ illud est testamentū sancti Bernardi q̄ quilibet hō de
bet magis credere sensui alieno q̄ p̄prio (nulli malum pro malo reddētes)
id est nulli iniuriam pro iniuria inferentes. **Bor.** **D**ulcor magis malum p̄
bono. ps. xxxiii. **R**etribuebāt mihi mala pro bonis tē. (providentes bo
na non tantū coram deo) **Borra.** id est in secreto cordis. quia deus intrus
tur cor (sed etiam coraz
hominibz) id est in mani
festo. ne proxim⁹ scanda
lizetur. quia scandalum
vitare debemus quātū
possumus (**S**i fieri pos
sunt quod ex nobis est cū
omnibus hominibz pas
sem habentes) id est q̄
tum in vobis est. non de
tis occasionem discorde
vel distractioni pacis nō
vosmetipsos defēdētes)
id est non scitis repercu
siones adversarios ves
tros. sed facite sicut chri
stus dicit **Luce. vi.** **S**i quis
te percussit in vna ma
nilla p̄te ei alterā (cha
rissimi sed date locuz ire)
Borra. id est vindicte.
Ira dicitur diuinum ius
diciū. ergo dicitur de
ire (**S**criptum est enim)
Deu. xxiiij. (**S**ibi vin
dictam) salz reseruate (et
ego retribuam) id est vin
dicabo (dicit dñs) **D**amascenus. **Q**uādo enī vos puniretis eos. iam deo
locus non est in eis vt eos puniat in die ire. **S**eipsum enī vindicare est ras
pinam p̄mittere ⁊ deū p̄remere (**S**ed si esurierit inimicus tuus. ciba illum
si sitit potū da illi) .i. porrige ei necessaria in extrema necessitate (**P**oc enim
faciens) sed cibando ⁊ potando illum (carbones ignis) .i. ardorem charita
tis (ageres) .i. gregabis (sup caput eius) **P**roverbiorū. xxv. id est super
ante egeris quatenus tua benignitate incipiat diligere te quem prius esse
rat (noli vinci per impatientia (a malo) sp̄ hoīe (sed vince in bono) scilz
p̄tiente (malū) s̄ homine

Scriptum est enī **S**ibi vindictam ⁊
ego retribuam dicit dominus. **S**ed
si esurierit inimicus tuus. ciba illum
si sitit. potum da illi. **P**oc enim faci
ens carbones ignis congeres sup ca
put eius **N**oli vinci a malo. sed vince
in bono malum

Dominica. iij. post octavas epi
phanie. **R**homanū. xiiij.

Nemini quicq̄ debeatis nisi vt
inimicem diligatis. **Q**ui enim di
ligit proximum legem impleuit. **M**az
non adulterabis. non occides. non fu
raberis. non falsum testimoniū dices
non concipies rem proximi tui. **E**t si
quod est aliud mandatum in hoc ꝑbo
instaurat. diliges proximū tuum sicut
teipsum. **D**ilectio pximi mali nō ope
ratur. plenitudo ergo legis est dilectio

Nemini quicq̄ debeatis nisi vt inimicē tē. **A**n̄te iñtium illius epistole

scribit sanctus paulus di. Omnis aia potestatis sublimioribus subdi-
ta sit. Non est enim p[re]s nisi a deo. Itaq[ue] qui resistit potestati ordinato
ni dei resistit. Tunc sequit[ur] epla presens (Remini quicq[ue]) Et epistola r
euangelium concordant. quia in euangelio legitur quod xps fuit cum dis-
cipulis suis in nauicula ad transmigrandum. et orta est tempestas ma-
gna in mari. p[er] qua[m] repestare designatur magna temptatio huius seculi.
Sic etia[m] Paul[us] ap[osto]lus in epla hac docet nos quod debeamus transi-
grare r reparationes vincere p[er] vrutes quas enumerat in epla hodierna
dicens (Remini quicq[ue] debeatis nisi vrnuicem diligatis. qui em dilis-
git p[ro]xim[um] legem impleuit) Vra omnia em mandata decalogi ordina-
rar ad acrum diligendi. q[ui] p[re]cepta p[ri]me tabule ordinant ad diligendum
deum. et p[re]cepta scde tabule ordinant ad diligendum p[ro]xim[um]. r ita in
dilectione impletur lex (no adulterabis) Gor. hic phitet nocumentum

Dominica .iij. post octavas epi-
phanie ad Colossenses .iij.

Aduite vos ergo sicut electi
dei sancti et dilecti viscera mi-
sericordie. benignitatem. hu-
militatem. modestiam. patientia[m] sup-
portantes inuicem et donantes vo-
bismetipsis. Si q[ui]s aduersus aliquem
habet querelam. sicut et domin[us] do-
nauit vobis ita et vos. Super omnia
autem hec charitatem habere quod
est vinculum perfectionis. et pax chri-
sti exultet in cordibus vestris. in qua

proximi in p[er]sona sibi. co-
tuncta (no occides) in q[ui] phitet
nocumentu[m] p[ro]-
ximi in propria persona.
non furaberis in q[ui] phis-
betur nocumentum p[ro]-
xi mi in rebus temporalis-
bus (nec falsum testimo-
nium dices) in quo pro-
hibetur nocumentum p[ro]-
ximi in verbo (non con-
cupisces rem proximi)
Et si quod aliud man-
datum in hoc p[ro]bo istau-
rarur id e[st] implet (dilis-
ges p[ro]xim[um] tuum sicut
teip[s]m) Gorra. Sic des-
tes diligere p[ro]xim[um] sicut
teip[s]m in bono r in malo

Tho. sic q[ui] nihil illicitum p[ro]pter amore[m] p[ro]xi[m]i comittas (dilectio proximi
malum non opatur) id e[st] cauere malum inferre p[ro]xi[m]o (Plenitudo ergo
legis est dilectio) Tho. id est per dilectionem lex impletur

¶ Postilla

Aduite vos ergo sicut electi r c. Ante initium illius eple scribit
sanctus paulus dicens. Nolite mentire inuicem. expoliantes vos
vetere[m] ho[mo]nem cu[m] actibus suis. et induentes nouum ho[mo]nem qui renoua-
tur in agnitione dei sicut in imagine eius qui creauit illum. Tunc sequit[ur] post
hoc epla hodierna. qua[m] scribit colossensibus. r colossenses uoia[n]tur a ci-
uitate colossis (Fratres iduite uos) Iez ueste spiritali (sicut electi dei)
p[er] fidem (sancti) p[er] spem (et dilecti) p[er] charitate[m]. vel sic (electi dei) Vra
p[er] eternam p[re]destinationem (sancti) p[er] sacramentor[um] p[re]ceptionem (dilecti)
p[er] augmentum g[ra]tie (viscera misericordie) V[er]o. quatu[m] ad pietatis affe-
ctum (humilitate[m]) q[ui] est uirtutum custodia et fundamentum (mode-
stia)

et eue. vnde epla & euangelium in hoc concordant. qz em depaupati sumus. scis mattheus in euangelio hodierno inuitat nos ad laborandum in vinea dñi vt dicemur. & qz etiã a deo elongari sumus. scis Paulus in epistola hodierna ponit nobis cursum vt ad brauium diuine visionis redemus di. (Frates Nescitis quod hi qui i stadio currut.) qz oēs hoies ad beatitudinē nituntur peruenire quibz diuerso tramite incedat vt dicit Boetius de consolatione philo. libro tertio. prosa secunda (sed vnus accipit brauium) id est premium cursus.

enim qui in agone contendit ab omnibus se abstinet. Et illi quidez vt corruptibilem coronam accipiat. nos autem incorruptam. Ego igitur sic curro non quasi in incertum. Sic pugno non quasi aerem verberans. sed castigo corpus meum et in seruitutem redigo. ne forte cam alijs predicauerim ipse reprobus efficiar. Nolo em vos ignorare fratres quoniam patres nostri omnes sub nube fuerunt. et omnes mare transierunt. et omnes in moyse baptisati sunt. in nube & in mari. Et omnes eandem escam spirituale manucauerunt. Et oēs eundē potū spirituale

¶ Morandum qz stadium est spatium in quo pedites currunt qd hercules bz statuisse. Perficitur aut vnus stadium cxxv. passibz. Et stadium dicit a stando. qz postqz hercules tot passus curabat stabat & respicebat. In fine huius spatij ponebat aliqd quod erat premium cursus. vt equus vel purpureus. pannus. et hoc dicitur brauium. Et licet omnes in hoc stadio current. vnus tamen solus accipiebat hoc brauium quia qui perseuerauerit vsqz ad finem. hic saluus erit (sic currite). s. bona opa faciendo (vt cōphē dātē se3 brauium certuz) Dis em qui in agone

id est in pugna (cōtendit) cū aduersario (ab omnibz se abstinet) se3 qm pediant ipsum pro assecutione victoriae. Et illi quidem vt corruptibiles coronam accipiant. nos autem incorruptam) ¶ y. quasi diceret si hoc faciunt pro tpali precio multo magis debemus hoc facere pro eterno premio. abstinendo ab omnibus impedimentis nostre salutis exercitando nos in omnibus promotus (Ego igitur sic curro) ¶ Cor. bonum operando (non quasi in incertum) ¶ y. quia sanctus Paulus certus erat de beatitudine futura per reuelationem diuinam (sic pugno) se3 contra temptationē (non quasi aerem verberans) id est inaniter. sicut ille qui aerem percutit pro hoste (sed castigo corpus meum) ¶ Cor. id est motus carnis illicitos reprimo (et in seruitute redigo) se3 per operationem boni (ne forte cum alijs predicauerim) ¶ y. s. inducendo eos ad opera pccatoris (ipse reprobus efficiar) ¶ Cor. id est a deo reprobatus quod turpe esset ¶ Nolo em vos ignorare fratres. ¶ y. s. diligenter attendere (qm ptes nri

Pagina

omnes tam boni q̄ mali (sub nube fuerunt) scilicet eos protegente, ab estu de die in diem. Exodi. xii. (et omnes mare transierunt, et omnes in moyse baptisati sunt in nube et in mari) **A**yra. id est in signum baptisatis receperunt q̄ transitus iste maris et procreatio nubis figura fuit ut baptismatis (Et omnes eadem escam spirituale manducaverunt) **A**yra. id est manna que dicitur esca spiritualis. quia non virtute narum re. sed virtute diuine potētie fuit data de celo. Et etiā fuit figura eucha-

ristie que spiritualem hominem nutrit (et omnes eisdem porum spirituale biberunt) scilicet aquam de petra eductam virtute diuina. quando moyses bis percussit petra. Exodi. xvii. (Bibebant autem de spirituali) id est potum datum virtute christi q̄ figurabat aquam gratie per christum dandam consequere eos petra) Cor. aque ubiq̄ sequebatur eos **P**etra autem erat christus) **U**in. nō in re sed in figura. de qua perera fluxit sanguis et aqua per apertionem lateris christi in die parasceues

Libenter sufferes etc. In incipit illius eplē scribit sanctus paulus di. **I**pe em sathanas transfiguratur se in angelū lucis. Non est ergo magnū si ministri eius transfigurent velut ministri iusticie. **T**ūc sequit eplā hodierna. **E**t p̄ns eplā et euāgelū hodiernū in hoc concordat. q̄ euāgelū dicit de seminatōre qui exigit seminare semen suū. sic etiā eplā dicit de p̄dicatore. scilicet sancto paulo qui semen verbi dei seminavit per totum mundū. **S**icut pater in collecta de sancto paulo. **D**eus qui vniuersum mundū beati pauli p̄dicatōne docuisti. da nobis quibus mus ut cui? natalicia colim? eius apud re parrocina sentiamus (Erares libenter sufferis insipientes etc.) **P**ro intellectu illius eplē. **N**otandus est q̄ tpe oploz erant quidā pseudo apli qui gloriabatur et iacebat se esse iudeos natione et de semine abrahe descendisse. **E**t hoc faciebāt ut per hoc in maiori autoritate haberent. et eoz false doctrine magis credere tur et nitebāt. **C**orinthios a libertate euāgelij reducere ad obseruatiā legē moysayce. **E**t ipi corinthij sufferebāt eos et eis bñfacebāt. et eos aplo p̄ferrebāt. num? reputātes ap̄lin q̄ illos. **E**t de h̄ apls eos reprehēdit in hac

biberunt. **B**ibebant autem de spiritali consequere eos petra **P**etra autē erat christus

Dñica in sexagesima. **ii. Corin. ix.**

Rēs libenter sufferis incipientes cū sitis ipsi sapientes. **S**ustinete em si q̄s vos in seruitutem redigit. si q̄s deuorat. si q̄s accipit. si quis tollit. si q̄s in facie vos cedit. **S**ecundum ignobilitate dico q̄si nos infirmi fuimus in hac parte. in quo quis audet in insipientia dico. audeo et ego. **D**e brei sunt et ego. **I**srahelites sunt et ego. **S**emen abrahe sunt et ego. **M**inistri christi sunt et ego. **U**t minus sapiens dico. plus ego. in laboribus plurimus in carceribus abundantius. in plagis supra modū. in mortibus frequenter. **A** ius

epistola. et ostendit quomodo habeat maiorem materiam gloriantium istis si expeditur. Et in presenti epistola numerat apostolus plurima martyria sua et beneficia et opera bona facta pro utilitate ecclesie. Et etiam enumerat plurima que passus est pro fide et pro nomine iesu christi. et hoc apostolus faciebat ut illorum pseudoapostolorum falsitatem repelleret et maiorem fructum faceret ad dei laudem et fidelium salutem. propter quod sua gloriatio erat virtuosa. illo rum autem vitiosa. **Quid dicit (Frater)** **Quin.** i. vos fratres corinthii libenter suffertis. i. sustinetis patienter (insipientes) i. falsos apostolos de falsis falsis

deis quinquies quadragenas vna minus accepi. **Ter** virgis cesus sum. semel lapidatus sum. ter naufragium feci. nocte ac die in profundo maris fui. in itineribus sepe. periculis fluminum. periculis latronum. periculis ex genere. periculis ex gentibus. periculis in civitate. periculis in solitudine. periculis in mari. periculis in falsis fratribus in labore et erumna. in vigiliis multis in fame et siti. in ieiuniis multis. in frigore et nuditate. **Præter** illa que extrinsecus sunt instantia. mea quotidiana sollicitudo omnium ecclesiarum. **Quis** infirmus et ego non infirmus. quod scandalizans et ego non vroz. **Si** gloriari oportet. que infirmitatis mee sunt gloriabor. **deus** et pater domini nostri iesu christi scit qui est benedictus in secula quod non mentior.

se glorientes. quod proprium est insipientium (cum sitis ipsi) id est esse detestatis (sapientes) quod talibus falsis apostolis et seducto-ribus non crederetis. (non sustinetis enim si quis) **Ly.** pseudoapostolorum (vos) scilicet a libertate christi et euangelii (in servitute redigit). i. in observantiam legis. **Volebant** enim vos subijcere servituti legis dicentes debere eos servare legalia cum euangelio (si quis devorat) **Ly.** ra. quia de bonis corinthiorum laute vivebant (si quis accipit) bona vestra decipiendo vos falsis et mendacibus serbis (si quis extollitur) quod pseudodo apostoli tactabant se super corinthios dicentes se esse filios abrahe. corinthios autem filios gentiliu

idolatrie deditorum etc. (si quis vos in faciem cedit) **Cor.** i. in presentia vos vi superat improperanda vobis genus. s. quod sint gentiles. **Quoniam Ambrosius.** in faciem ceditur cui iniuria irrogatur (sunt ignobilitate dico) **Cor.** quoniam vobis obijciunt quidam iudei de semine abrahe se tactantes et vos spernentes tamquam ignobiles ipsis (quasi nos infirmi fuerimus hac parte). i. importetes gloriari de generis nobilitate. sed non sumus (in quo quis audet in insipientia dico) **Cor.** quia insipientiam estimat seipsum iacere et laudare (audeo et ego) id est audere possum et ego (Hebrei sunt) **Ly.** i. lingua et natione hebraica gloriantur (et ego) scilicet sum sicut ipsi sunt (Israelite sunt). i. gloriantur quod de patriarcha iacob descenderunt (et ego) sicut descendi (semen abrahe sunt) **Ly.** cuius semine facere sunt repromissiones (et ego) scilicet sum de eodem genere. et ideo de omnibus istis possum gloriari (ministri christi sunt). i. dicunt se esse ministros

Bagina.

nistros christi (et ego sum similiter. vt minus sapiens dico) quia nō est ha-
minis sapientis seipm laudare. z p hoc ostēdit se coactum in laudē suā pro-
rupisse (plus ego scz sum minister christi q̄ ipsi. Hoc pz et eo. qz plura pas-
sus sum propter ministerium christi. Tunc enumerat dicens (in laboribus
plurimis) q̄ ipsi (in carcerib; abundātius) **A**y. propter p̄dicatōem euan-
gelij (in plagis supra modū) .i. vltra mensurā aliorū (in mortib; frequēter)
id ē in periculo mortis (Audeis q̄nquies) .i. q̄nq; vicib; (q̄dragenas) .s. p
cussiones vel plagas (vna minus) hoc est trigintanovem (accepi) p̄ceptuz
em erat in lege Deutro. xxv. Si eū qui peccauerit dignū viderit plagis. p/
strauerit eū ante se. z co-
ram se fecerunt verterari
mēsurā peccati erat mo-
dus plagari. ita dūtatur
vt quadragenarium nu-
merū nō excederent. Ne
igit̄ immisericozdes vide-
rent subtrahēbant min⁹
quod poterāt. scz vnam
plagam (ter virgis cesus
sum) .s. hoc a gentib; pas-
sus est (semel lapidatus
sum) a iudeis. Actū. xiiij
Apidantes paulū tras-
serunt euz extra ciuitatē
estimantes eum mortuū
esse (ter naufragiuz feci)
id est passus sum (nocte
et die in profundo maris
fui) **A**ya. scz ad diuer-
sas pres terre z insulas nauigādo propter predicatōem euangelij. Alij
exponūt dicentes q̄ naufragū passus stetit sub aqua per diem z noctem
virtute dei ipsum proregente (in itineribus sepe) propter p̄dicatōem euan-
gelij (periculis fluminum) **A**ya. in hyme mundārium. z sic sunt magna
pericula in transitu aquarum (periculis latronum) diabolo eos concitan-
te contra paulum vt predicatio verbi dei z salus animarum impediretur.
(periculis ex genere) supple meo. id est ex iudeis volentibus paulum occi-
dere. ideo quia lege eozum derelicta ad christum se conuertit (periculis ex
gentibus) **A**ya. id est ex gentibus mortem eius querentibus. quia cōtra
ydolatram predicabat. z sic nec inter suos nec inter alienos securus fuerat
(periculis in ciuitate) **A**ya. supple commora contra me (periculis in solis
tudine) **A**ya. id est a testijs occurrentibus (periculis in mari) a piratis z
naufragijs (periculis in fallis fratribus) **A**y. quod est periculosus. quia
nulla peitis efficacior ad nocendum q̄ familiaris inimicus (in labore) sup-
ple manuali (et erumna) id est in pauprate (in vigilijs multis) scz fuit prop-
ter laborem manuaelem. z etiam propter orationem (in fame z siti in ieijs)

Damasci prepositus gentis arathere
gis custodiebat ciuitatem damasceno-
rum vt me cōprehēderet. z p fenestraz
in sporta dimissus fui p murum. et sic
effugi manus eius **S**i gloriari opoz/
ter non expedit quidem. **V**eniam au-
tem ad visiones z reuelationes domi-
ni. **S**cio hominem in christo ante an-
nos quatuordecim. siue in corpore si-
ue extra corpus nescio. deus scit rap-
tum huiusmodi vsq; in tertium celuz.
Et scio huiusmodi hominem siue in
corpore siue extra corpus nescio deus
scit. quoniam raptus est in paradysum

njs multis. in frigore ⁊ nuditate) quia non habebat quandoq; sufficentem victum ⁊ amicum (preter illa que extrinsecus sunt) **A**y. propter illa mala iam enumerata que me exterius affligunt sunt alia que affligunt me interius scz (instantia mea quotidiana) **S**orra. que nec vna hora remittitur (solicitude omnium ecclesiarum) **A**ya. incumbere em sibi quotidie resignien ecclesiarum in magna affectione mentis. ideo subditur (Quis infirmatur) **A**ya in fidez moribus (⁊ ego non infirmos) dolens de malo eius quasi dicat nullus (quis scandalizatur) **A**ya. scz ruens in peccatum (exemplo alterius (⁊ ego non vroz) p passionem. quasi dicerz nullus (Si) pro qz (gloriari oportet) quia oportebat paulum sic facere ad repellendam iactantiam ⁊ superbiam pseudo apostolorum (que infirmitates mee sunt) **A**ya id est que pertinent ad infirmitatem meam (gloriabor) hoc dicit cōtra falsos apostolos qui de nobilitate generis gloriabantur (deus ⁊ pater domini nostri iesu christi scit qui est benedictus in secula ⁊ non mentor) **T**ūc ibi consequenter enumerat mala que euasit. **D**um em pergeret damasci ad persequendum christianos miraculose fuit conuersus. ⁊ post baptismum intravit synagogam. ⁊ confundebat iudeos qui habitabant damasci **P**er quod suaserunt proposito ciuitatis vt caperetur ⁊ occideret. vt habet **A**ctuum nono. **E**rgo dicit (prepositus gentis arathe regis custodiebat ciuitatem damascenorum) id est custodire fecit per homines armatos (vt me

Et audiuit archana verba q̄ non licet homini loqui. **P**ro hincō gloriabor p me q̄t nihil nisi in infirmitatibus meis. **N**am et si voluero gloriari. nō ero insipiens. **V**eritatem enim dicā **P**arco autem ne quis me existimet supra id quod videt in me aut audit aliquid ex me. et ne magnitudo reuelationum

comprehenderet) **A**ya vt traderet iudeis ad occidendum (et per fenestrā in porta dimissus sum p murum) scilicet a christi antis (et sic effugi manus eius. **S**i) pro quia (gloriari oportet) me commendando ppter pseudo apostolos (non expedit quidem propter me. licet expedit at propter vestram utilitatem) **V**eniam autem ad visiones ⁊ reuelationes

nes domini. **S**cio hominem) **S**orra. de se tanq; de alio loquitur in sui commendationem vt viter iactantiam (in christo) manentem per gratiam ⁊ si bi vnitum per fidem ⁊ charitatem hanc (ante annos quatuordecim) tot enim anni fuerunt inter visionem ⁊ narrationem. **E**t quo apparet cum hoc enarrare non ex iactantia. sed ex necessitate propter utilitatem (sive in corpore) **S**orra. scilicet manente anima (sive extra corpus) assumpta. **C**resus scit. raptum huiusmodi vsq; ad tertium celum id est empirum. **C**resus dicit raptus iste fuisse in conuersione sua quando fuerat tribus diebus et tribus noctibus nec comedens nec bibens. **E**t scio huiusmodi hominem sive in corpore sive extra corpus. nescio. deus scit. quoniā raptus est in paradysum) **C**losa. in eam tranquillitate qua fruuntur illi q̄ sunt in celesti hierusalem) **E**t audiuit. i. pcepit (archana verba) de dei essentia (q̄ non licet) id est non

Bagina

est possibile (homini loqui) .i. verbis explicare (pro huiusmodi) .s. visionibus (glorior) et recte pro me aut nihil) **Lyra** .i. a me nullas habeo materiam gloriorandi (nisi in infirmitatibus meis quas patior) (que sunt glorie acquirere de) **Nam** et si voluero gloriorari) **Lyra** .de donis mihi a deo datis (non ero insipiens (quia hoc non facio inaniter et sine causa) (veritatem enim dicam. parco autem) **Lyra** .i. parce me laudo (ne quis existimet me) sed gloriorari inaniter (super id quod videt in me) .i. in conuersatione mea (aut audiat aliquid de me) id est in doctrina mea. **Sultra** enim dona dei latebant in apostolo que non manifestabat. nisi putet et quantum ad dei gloriam et fidelium salutem expediebat (et ne magnitudo reuelationum)

Lyra .diuinarum (extollat me) in superbiam (datus est mihi stimulus carnis mee) **Sorra** .i. temptatio libidinis (angelus sathane) id est angelus malignus misus a sathana ad meam subuersioem (qui me corlaphisef) id est me affligat (propter quod ter dominum rogavi ut discederet a me. et dixit mihi. sufficit tibi gratia mea) **Lyra** .quasi diceret. non est tibi necessarium vel utile quod a te discedat temptatio carnis (nam virtus in infirmitate perficitur) **Sorra** .quasi certat et vincit roboratur et auget (libenter enim gloriabor in infirmitatibus meis) **Sorra** .non in vna tantum. sed pluribus (ut inhabitet in me virtus christi) id est gratia in me consummetur et perficitur.

extollat me: datus est mihi stimulus carnis mee angelus sathane. qui me corlaphisef. Propter quod ter dominum rogavi ut discederet a me. et dixit mihi Sufficit tibi gratia mea. nam virtus in infirmitate perficitur. Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis ut inhabitet in me virtus christi.

Dñica in quadragesima .i. **Co. xiiij.**
Si linguis hominum loquar et angelorum: charitatem autem non habeam factus sum velut es sonans aut cymbalum tinniens. Et si habuero prophetiam et nouerim mysteria omnia et omnem scientiam et habuero omnem fidem. ita ut mon

Postilla.

Si linguis hominum loquar et angelorum) Ante initium illius epistolae scribit sanctus paulus dicens. Si quid patitur vnum membrum comparantur omnia membra. Si gloriatur vnum membrum congaudent omnia membra. Tunc sequitur epistola hodierna (Frateres si linguis hominum loquar) Apostolus in hac epistola maxime commendat charitatem dei et proximi. unde epistola et euangelium recordant. quia euangelium de passione christi quomodo est traditus. illius corpus. flagellatus. crucifixus in quibus omnibus nobis ostendit suam maximam charitatem. **Johis. xv.** **S**uorum hac charitatem nemo habet ut animam suam ponat quis pro amicis suis. **S**imiliter in epistola hodierna apostolus paulus ostendit nobis utilitatem charitatis dicens (Si linguis hominum loquar) **Sorra** .id est omnium hominum per donum linguarum (et angelorum) sed quod plus

est charitatem aut non habet factus sum sicut es sonans) scz alijs seruient
 et seipsum destruens (aut cimbali tinniens) scz alios delectas z seipm co
 sumens (Et si habuero omnē pphetiā) **Sor.** qz occulta diuina manifestā/
 tur z reuelant (z nouerim miseria omnia) .i. occulta veteris z noui testa/
 menti (et oēm sciam) scz diuinā z humanas (et si habuero oēm fidem) scz
 tam pfectam (ita vt montes transferas) virtute fidei de loco ad locū (cha
 ritate aut non habuero nihil sum) **A** y qm ad esse gratie (et si distribuero)
Sor. id est pluribz diuisero (in cibos pauperū) nō in puiua diuini (omnes

res trāfferam. charitatē aut non habu
 ero nihil sum. **E**t si distribuero in ci/
 bos pauperū oēs facultates meas. et
 si tradero corp⁹ meū ita vt ardeā. cha/
 ritate autē non habuero. nihil mihi
 pdest. **C**haritas patiens est. benigna
 est. **C**haritas non emulat. nō agit p/
 peram. nō inflatur. non est ambitiosa.
 non querit que sua sunt. non irritatur.
 non cogitat maluz. non gaudet super
 iniquitate. **g**audet autē veritati. omnia
 suffert. oia credit. oia sperat. oia susti/
 net. **charitas** nunq̄ excidit. **S**iue p/
 phetie euacuabuntur siue lingue cessa
 bunt. siue scientia destruetur. **E**x par
 te em̄ cognoscimus: et ex parte pphē/
 tamus. **Q**u autē venerit quod pfectū
 est euacuabitur quod ex parte est. **Q**u
 essem paruulus loquebar vt puul⁹. sa
 piebā vt puul⁹. cogitabā vt paruulus

facultates meas) nō ali
 enas (et si tradidero cor/
 pus meum) **Sor.** volun
 tate ad martirium (ita
 vt ardeam) id est ad cō/
 burendū. sicut leat⁹ laus
 rentius quod est acerbis
 simum martyrium (cha/
 ritate autem nō habuero
 nihil prodest) ad vitam
 eternam (charitas patiens
 est) **A** y ad est facit pati
 entiam in malis sustinen
 dis (benigna est) id est fas
 cic benignitatez in bonis
 operandis (charitas nō
 emulatur) id est non inui
 det (non agit perperam)
 id est puerse. scz impediēdo
 bona nefiant (non inflas
 tur) contra proximū. et
 am si prospere succedat
 sibi (non est ambitiosa)
 id est alijs non vult pres
 poni (non querit que sua
 sunt) tantum. sed etiam
 que aliorum sunt procus
 rat (non irritatur) **Sor.**

id est non procuratur ad iram vel vindictam propter iniurias sibi illatas.
 (non cogitat malum) id est non permittit hominē cogitare qualiter perfi
 ciat malum in opere (non gaudet super iniquitate) **Sor.** sed potius dolere
 si viderit aliquem peccare (cō gaudet autem veritati) id est verbis veritas
 ris (omnia suffert) **A** y infirmitates proximi superando (omnia credit)
 scz que diuinitus p nulla sunt (omnia sustinet) **A** y a. p longanimitatē pa
 rtiēter expectādo promissa (charitas nunq̄ excidit) nec in hoc seculo nec
 in futuro. sed potius augmentabitur (siue prophetie) scz futurorū (euas
 cuabitur) in futuro. qz omnia erūt p sentia (siue lingue cessabunt) scilicet in
 futuro. quando non erunt diuerse lingue sicut tam. sed omnes vna z eadēz

pagina

lingua laudabunt deum (sive scientia) sive acquisita (destruetur) sicut ad
actum rōcinandi (ex parte enim cognoscimus) sicut. i. imperfecte cognoscimus deum
propter imperfectionem intellectus et tenebrositatem presentis status (et ex parte
prophetamus) id est imperfecte futura predicimus (Cum autem venerit quod
perfectum est) id est futura teatitudo (evacuabitur quod ex parte est) id est quod
imperfectum est. scilicet scien-

tia. prophetia. et fides. Et
tam dicta apostolus des-
clarat per simile de statu
puerili imperfecto qui ces-
sat adveniente statu viri-
li perfectio. ergo dicit (Cum
esset parvulus) scilicet etate
(loquar ut parvulus) in
perfecte more pueri balbu-
cientis (sapiebam ut par-
vulus) scilicet res humanas
(cogitabam ut parvulus)
scilicet vana et inutilia (quā-
do autem factus sum vir)
hor. perfecte etate (cuas-
cuam ea que erant parvu-
li) sicut. scilicet in loquendo
cogitando. et sapiendo.

(Videmus nunc) id est
in presenti deum (per speculum in enigmate) id est obscure. hoc est per creaturas.
quia in magnitudine potentiam. in pulcritudine sapiētiā. in utilitate bo-
nitatem (tunc autem) id est in futura teatitudine (facie ad faciem) id est clare
et nude videbimus diuinam essentiam (nunc cognosco) scilicet deum (ex par-
te) id est imperfecte et obscure (tunc autem) id est in futuro (cognoscam) per-
fecte et presentialiter deum (sicut et cognitus sum) id est presentis cognos-
cere (nunc autem) id est in tempore vite (manent fides) in rōnabili (spes)
in irascibili (charitas) in voluntate (tria hec. maior autem horum est chari-
tas) hor. q. ceteris decedentibus permanebit

Postilla

Hortamur vos ne inua. rē. An̄ in̄itū illi? eplē scribit sc̄tūs paul?
dicēs. Om̄es nos manifestare oportz ante tribunal xp̄i ut referat
vniūscuiqz p̄ria corpis. put gessit sive bonū sive malū. Tunc post
modū lectur eplā hodierna. Et in presenti eplā hortat nos ap̄ls ad gratie
habite exercitacōem di. (Fr̄es hortamur vos) sicut. amonitiōe charitas
tua inducendos (ne inuacū grām dei recipiatis) sicut. gratia inuacū res-
cipit qm̄ hō post peccatorū dimissionē se non exerceat in bonis opibz (ait em̄)
Mat. xlix. tpe accepto) sicut. i. tpe noue legis qd̄ est tēpus gr̄e (exaudiui
te). i. orante p̄ peccatis (in die salutis) in qua p̄ hō salutē suā operari (ad-
iui te) sicut. i. tpe op̄a tua p̄ficiendo (ecce nūc tēpus acceptabile) sicut. i. id ē
ad merendū (ecce nūc dies salutis) quantum ad p̄mum cōsequendū

Cum autem factus sum vir. euacua-
ui que erant parvuli. Videmus nunc
per speculum in enigmate. tunc facie ad
faciem. nunc cognosco ex parte. tunc
autem cognoscam sicut et cognitus
sum. Hunc autem manent fides. spes
charitas tria hec. maior autem horū
est charitas

Dūica prima in. xl. ij. Cor. vi.

Hortamur vos ne inuacuum
gratiam dei recipiatis. Ait
enim tempore accepto exau-
diui te. et in die salutis audiui te. Et

qz nunc statim post obitum salus datur fidelibz. sed in veteri testamento
differebat. vñ Luc. xxiij. Hodie mecum eris in paradiso (nemini dantes) vñ
lam offensione) **S**oz. i. nemine verbo vel facto scandalizantes (vñ nō) scz
p. vos (vituperet ministeriū nostrū) **A**y. qz mala subditorum redūdant in
vituperiū prelatorum (sed in omnibz exhibeamus nos sicut dei ministros
scz ipse christo nos conformando quantum possumus (in multa paciētia)
Soz. scz cordis et operis (in tribulationibz) scz multiplicibz (in necessi-
tātibus) scz victus et vestitus (in angustijs) id est in curis (in plagis) .i.
verberibz corporis (in carceribz) **A**y. ra. ne possumus ad predicandum dis-
currere (in seditionibus) id est in p̄motionibz populi p̄ra me (in laboribz)
scz manūū (in vigilijs. in ieiunijs. in castitate) scz mentis et corporis (in sci-
entia) scripturariū (in longanimitate) scz expectatione premiū. (in suavitatē
in spiritu sancto) **A**y.

ce nūc tempus acceptabile. **E**cce nūc
dies salutis: nemini dantes vllam of-
fensionem. vt non vituperetur mini-
sterium nostruz. sed in omnibus exhi-
beamus nosmetipsos sicut dei mini-
stros in multa paciētia. in tribulatio-
nibus. in necessitatibz. ī angustijs. in
plagis. in carceribz. in seditiōibz. in la-
boribz. in vigilijs. in ieiunijs. in casti-
tate. in scientia. in lōganimitate. in su-
auitate. in spūs sancto. in charitate non
ficta. in verbo veritatis. in virtute dei
Per arma iusticie. a dextris et a sini-
stris **P**er gloriam et ignobilitatem. p
infamiā et bonā famā: vt seductores z
veraces sicut qui ignoti et cogniti. q̄si
morientes. z ecce viuim⁹ vt castigati z

famam) **A**y. ra. quia ab aliquibus dicebantur seductores. ab alijs vero dis-
cebantur apostoli veritatis predicatores. (vt seductores) scz reputati in
estimacione malozum hominum. quia christus qui est ipsa veritas dicitur
est seductor. **P**ar. i. xxvij. (et veraces) scz apud deum (sicut qui ignoti)
Ay. ra. id est reprobari a malis hominibz (quali morientes) id est pericu-
lis mortis expositi. (Et ecce viuimus) scz deo per fidem et gratiam (vt
castigati) **S**oz. flagellis et pressuris vt cessaremus a predicatione (non
mortificati) scilicet desistendo a predicatione vel moriendo corporaliter (q̄
si tristes) scz reputati (semp̄ aut̄ gaudentes) scz veraciter in domino (sicut
egentes) .i. mendici et paupes (multos autem locupletantes) scilicet diuites

pagina

etis spūalibz (tanq̄z nihil habentes) qz apli ppter xp̄m omnia t̄palia relique-
runt (omnia possidentes) sc̄z non solum spiritualia sed etiam temporalia.
quia timentibz deum nihil est difficile

Postilla

Rogamus et obsecramus vos et. Ante initium illius epistole scri-
bit sanctus Paulus dicens. Cum essemus apud vos et predica-
bam⁹ vobis pas-

suros vos tribulationes
sicut et factum est. Tunc
sequitur epistola ista quaz
scribit sanctus Paulus
thessalonicensibus. Et
thessalonicenses nomina-

tur a ciuitate thessaloni/
que ē metropolis ciuitas
in macedonia. que est q̄/
dam pars grece. **T**ibi

notandum est qz epistola
et euangeliz concordāt
Nam euangelium hodi/
ernū dicit de muliere cha-
nanea que cum clamor/
ibus petiuit a domino no-
stro ihesu xp̄o sanationez
filie sue que grauer ves-
tabatur a demonio. sed

quia clamores et petitiones nostras deus non exaudit nisi a mūdo corde
procedant. ideo apostolus paulus in epistola hodierna ad mūdationem et
sanctificationem inducit et dicit (Rogamus vos et obsecramus) **V**in-
Rogare est simpliciter petere. sed obsecrare est cum necessitate rogare ppter
hoc dicit apostolus (in dño ihesu vt quēadmodū accepistis a nobis) sc̄z a
me thymotheo et siluano verbo et exemplo (quomodo vos oporteat am-
bulare) scilicet proficiendo per viam mandatorum dei (et placere deo)
Aya. caste et mūde viuendo (sicut ambuletis) **B**ora. sc̄z in bonis pro-
ficiendo et perseverando (vt habūdetis magis) id est vt crescat in virtu-
tibus et meritis (Sicut enim) id est scire debetis (que precepta) sc̄z euan-
gelica (dederim vobis per dominum ihesum) id est de mādato ipsius cui
simpliciter est obediendum (hec enim est voluntas dei) **V**incentius. sc̄z
beneplacēs (sanctificatio vestra) id est vt sanctificemini in virtutibus (vt
abstineatis vos a fornicatione) **A**ya. tanquam a deo prohibita (vt sciat
vnusquisqz vestrum suum vas possidere) id est vxorem propriam (in san-
ctificationem et honorem) **G**losa. vt sciat etiam quandoqz ab vsu licito
abstinere locis et temporibus sacris et etiam tempore puerperij et mens-
strui. (non in passione desiderij carnis (sicut et gentes) faciunt (que igitur
norant deum) **V**incent. per veram fidem propter quod non debetis assis-
mulari eis (et ne q̄s supgrediat) . s. p. violētā (neqz circūueniat p fraudulē

non mortificati. Quasi tristes: semper
autē gaudentes sicut egentes multos
autem locuplerantes tanq̄z nihil habē-
tes et omnia possidentes.

Dominica secunda in quadragesi/
ma Ad thessalonicenses. iij.

Ratres Rogamus vos et ob-
secramus in domino ihesu vt
quēadmodū accepistis a no-
bis quōd vos oporteat ambulare et pla-
cere deo . sic et ambuletis vt habuit/
detis magis Sicut enim que prece-

est em. Gen. xxi. (qm abraā duos filios habuit). s. israhel z ysaac (vnu scz israhel (de ancilla) scz agar. q erat ancilla sare vxoris abrahe (z vnu de libera) scz ysaac de ppria vxore sara (sed is qui de ancilla). i. israhel (fm carnē nar? e). i. p modū naturalē sicut alij hoies. z sine vlla pmissione nar? e (q aut de libera). i. de vxore ppria scz ysaac (p reppromissione). s. diuinā. qz ex pmissione angeli sara pcepit z cū miraculo. qz pater centū annoz erat. z mater nonaginta (que sunt p allegoriā dicta). i. p sensum alterū qz vident sba sonare. qz tā dicra dnt intelligi mystice. qz mysticus hnt sensum qz Pro quo notandū q est qdruplex sacre scripture sensus. s.

vnu de libera. Sed q de ancilla fm carnē natus ē. qui aut de libera p reppromissione. Que sunt p allegoriā dicta. Hec em sunt duo testamenta. Vnu q dcm de monte syna in seruitutē generans. q est agar. Syna em mons est in arabia. q pūctus est ei q nūc ē hie rusalē. At fuit cū filijs suis. Illa autē (q fursuz ē hierlm) libera est. q ē mater nostra. scriptū ē em. Letare sterelis q nō paris erūpe. z clama q nō parturis. qz multi filij deserte magis q ei. que bz virū. Nos frēs fm ysaac pro missionis filij sumus. Sed quō tunc is (qui fm carnē) natus fuerat persequebatur eum qui fm spiritum. ita z nunc. Sed quid dicit scriptura. et ecce ancilla et filiū eius. Nō em heres erit

Historicus qm sem nar rat. Tropologicus. cū ex his q facta sunt aliq scienda ostēdūtur. Allegorizans cū p id qd sem est aliqd futurū intelligitur. Anagogicus fm Aug. est p quē de supnis z eternis tractatur. Hierus. Tra gesta docet qd credas allegoria. Poralis qd agas. quorendis anagogia (hec est sunt). i. scant. duo testamenta) scz ver? z nouū. (vnu qdē datum) scz veteris testamentū (in mōre syna) scz ipsi moysi duabus tabulis lapideis (in seruitutē generans) supple iudeos. q timore pene z pmissione spaliū seruiertur et obediērtur deo. nō filialiter. sed seruiliter (q est agar). i. q

fecatur per agar ancillam (Syna em est mons in arabia) scilicet minorē fm Raynone. qui sua magnitudine diuersas puincias tangit. z sua excremitate vicin? ē terre. pmissionis (qui cōiunctus est) id est vicinus est (ei) scz terre. pmissionis (q nūc est hierusalē z seruiet cū filijs suis) Ty. id est cum iudeis in seruitute legis (Illa aut hierusalē) id est ecclesia de gentibz pgregata (que fursum est) quo ad affectū em vel spem celestium (libera est) Vin. i. in libertate euangeli posita est (que est mater nostra) scz spūaliter nos generans per baptisū. de qua scriptum est) Osa. lviij. Letare sterelis que non paris) Tyra. id est ecclesia gentium. de qua venit christianitas que erat sterilis ab opibus bonis ante aduentum dñi nostri iesu christi (erumpe) scilicet quatū ad gaudiū inuolūscū (z clama) scrum ad gaudiū extrinsecū (que non parturis) Gor. i. ad generadū filij

pagina

lio christo non conaris (qz multifilijs deserre). i. de seruitute gentilitatis
ad xpm uerle q an erat deserra a deo ppter eius ydolatriam (magis q
eius q hz viri). i. synagoge q in monte synai desponsata fuit deo in iulce
prione legis. qz sicut mulier regit a viro. sic z iudei in veteri testamēto re
gebant per legē moysi (Nos aut fratres) scz xpiani (qm ysaac). i. ad fili
rudinē eius (pmisionis filij sumus) scz geniti p gřam in bapřismo (sed
quō). i. que admodū (nūc is). i. ismael (q fm carne) scz natus fuerat (pe
řbat eū q fm spūm). i. ysaac q fm pmisionē scz spūsancti ex matre ste
rili natus fuit (ira z nūc). i. in pñti. mali psequētur bonos (sz qd dicit scri
ptura) Gen. xxi. (Et ecce ancillā). i. synagogā (z filiū ei). i. quēlibet de
synagoga. Gor. i. ad litterā. Cum em vidisset sara ismael ludērem cū
filio suo ysaac. z nō placuisset ei ludus iste. dixit abrae (et ecce ancillā z filiū
eius (qāmonitus a dño
acqueuit ei et eiecit agar
z ismael) Per qđ figura
tum fuit q synagoga cū
cerimōialibz et obserua
tōibz suis a pfortio fide
lium erat in aduentu xpi
abijcienda (nō enim he
res erit fili⁹ ancille) Gor.
id ē iudeus fili⁹ synago
ge (cū filio libere). i. cum
xpiano filio ecclesie. In
bonis em tpalibz pmix
ti sunt mali cum bonis.
Imo qñqz mali pl⁹ hñt
de tpalibz. sed in heredi
tate etna soli boni parti

filij ancille cū filio libere. Itaqz fřes
nō sumus ancille filij. sz libere. qua li
bertate christus nos liberauit

Dñica in passione dñi ad Heb. ix.
Rēs Christus assistēs pontifex
futuroz bonoz p amplius z pfe
ctius tabernaculū nō manufactū. id
est nō huius creatōnis. neqz p sangui
nē hircoz aut vituloz. sed p ppiūm
sanguinē introiuit semel in sancta eter
na redēptōne inuēta. Si em sanguis
hircorum aut thaurozū et canis vituli

cipant. In abraā filijs p cubinaz largitus est munera. sed ysaac serua
uit hereditatem. Gen. xxv. (Itaqz fřes nō sumus ancille filij) Gor. id ē
synagoge vt seruiamus legi z seruitute legalij subiecti (sz libere). i. eccle
sie militātis (qua libertate) scz a seruitute legis (xps nos liberauit) Ly.
qui per suā benedictā passionem legalia euacuauit.

Postilla

Rates christus assistēs) Ante iniciū istius eplē scribit scūs pau
lus dicēs. Querat in veteri testamento tabernaculū factū p̄mūz
in quo erant cādelebra z mense z i ppositō ne panū. qđ dī sancta. Post
secūdū tabernaculum, qđ dicitur sancta sanctorū. aureum habens thuri
bulū. z arcam testamenti circūtectā ex omī parte auro. in qua erat vna
aurea. z manna. z virga aaron q fronduit. z tabule testamenti. In port
quidē tabernaculo semp introibant sacerdotes sacrificioz officia p sumz
manes. In secundo autem semel in anno solus pontifex nō sine sanguine
introibat. quem offerret. p sua z populi ignorātia. Que parabola est res
poris instantis. Tūc sequitur epistola hodierna. in qua agitur de christi
sanguinis aspersione. z sue mortis passione. Et ostēdit paulus efficacā

riam (in negotio) occulto) fratre suū) .i. in primū suū (qm̄ vindex ē dñs) id est vindictā facit (de oib; his) scz in om̄i immūdicia. de omni iniuria. et de omni fraudulentia (sicut p̄ diximus vobis) in doctrinis nostris (testificati sumus) testimonio scrip̄ turay (non em̄ vocavit nos deus) Vin. p̄ internā inspiratōem (in immundiciā) .i. vt immundicie seruiamus (sed in sanctificatōem) vt sancte viuam? z in sanctitate eius seruiam? (in xpo iesu dño nostro) Vin. id est cum auxilio et adiutorio dñi nostri iesu xpi.

Stote imitatores zc. An̄ inicitū illi? eple **¶ Postilla.**
 sc̄ns paul? dī. omnis sermo malus ex ore vestro non procedat. sed si bonus est ad edificatōem fidei vt det gratiā audientib;. Tunc

pra dederim vobis p̄ dñm iesum **H**ec est em̄ volūtas dei sanctificatio vestra vt abstineatis vos a fornicatione. vt sciatis vnusquisq; vestrū suum vas possidere in sanctificatione et honore. non in passione desiderij. sicut et gētes que ignorāt deum **E**t ne q̄s sup̄grediat̄ neq; circūueniat in negotio fratres suū qm̄ vindex est dñs de his oibus sicut p̄ diximus vobis et testificati sumus **N**on enim vocavit nos deus in immundiciā sed in sanctificationem in christo iesu domino nostro

¶ Dñica tertia in .xl. Ad ephe. v.
Stote imitatores dei sicut filij charissimi et ambulate in dilectione sicut et christus dilexit nos. et

sequit̄ p̄ns epla. z in hac epistola ap̄tus paul? p̄ ponit doctrinā exemplarē qua inducere possit nos ad declinatōem mali z ad opatōez boni. z p̄ ponit nobis in exemplū dñm nostrū iesu xpm̄ qz ip̄e est exemplar verit̄ simū om̄i bonorū dicēs (Fratres estote imitatores dei sicut filij charissimi) Vin. mandatis eis obtemperando. q̄a charus filius mādaris paternalib; obtepat. nō qz sumus filij chari p̄of prerimaginem creatōis n̄s. chariores propter imaginem recreationis charissimi p̄pter imaginem gl̄ficatōis (z abūlate in dilectōne) vera z reali (sicut z xps dilexit

nos) sincere et ex corde (et tradidit semetipsum) nō alium (pro nobis) cū adhuc inimici eramus **R**omanoz. vi. (oblatōem z hostiam deo) in crucē in odorem suauitatis **L**y. que oblatio acceptissima fuit deo. q̄a p̄of cessit ex magna charitate **F**ornicatio aut̄ id est luxuria (z omnis immūdicia) **L**y. vt per hoc includantur omnia ad vitium luxurie pertinentia. (aut auaricia) id est immoderata cupiditas habendi temporalia (nec nos) iminetur in vobis) Vin. id est non debet famari de vobis (sicut decet sanctos) id est christianos qui dicuntur sancti. quia christi sanguine redempti (aut turpido) **G**ozra. que fit oculis et amplexibus mulierum. (stultiloquius) **V**incen. id est inponestus et indecens sermo) aut scurrilitas **G**ozra. scz verbis iocosis et ad risum prouocantibus (que ad rem non p̄tinet) Vin. que non est edificatiua proximi nec utilis loquenti (sed magis

Pageina

gratiaz actio) supple magis nominetur in vobis (hoc aut scitote intellige res) scilicet scripturas diuinas (quod omnis fornicator) id est luxuriosus cum soluta) aut immundus) quocumque alio modo luxuriosus (aut auarus) **Goz** ra. i. vsurpās res alienas et nimis diligens proprias (quod est idolozus seruitus) quia cultum deo debitum offert auro et argento (nō habebit hereditatem in regno christi et dei) **Goz** id est in regno celoz quod est dei et xpi. **qa** hō interior reficitur in visione diuinitatis. hō exterior in visione humanitatis xpi (Nemo vos seducet) **Uin** id est seorsum a veritate doctrine xpi ducat (in anib⁹ verbis) id est per suasionibus deceptoris) ppter hoc em̄ h̄q̄ dicta sunt et phisibita (venite in dei) id est vindicta (in filios diffidentie) id est in peccatores qui de salute ppria diffidebant (nolite ergo fieri principes eoz) eos imitando (eratis em̄ alii quādo tenebre) **Ly. i.** in uolui tenebris ignoscere rārie tēpore gentilitatis (nūc aut̄) id est post conuersionem vestram ad fidem xpi (lux in domibus) id est lucidi facti estis per donū gratie que illustrat intellectus in fide (ut filij lucis ambulare) **Ly.** procedendo de p̄tute in virtute (fructus em̄ lucis) id est sancte vite. s. est. (in omni bonitate) s. cordium (et in iusticia et veritate)

tradidit semetipsum pro nobis oblationem et hostiam deo in odorem suauitatis. fornicatio aut̄ et ois immundicia aut auaricia nec nominetur in vobis sicut decet sanctos. aut turpūdō aut stultiloquium. aut scurrilitas. que ad rem non pertinent. sed magis gratiarū actio. **Hoc** autem scitote. aut imundus. aut auarus quod est idolorum seruitus non habet hereditatem in regno christi et dei **Nemo** vos seducat inanibus verbis. propter hoc em̄ venit ira dei in filios diffidentie. nolite ergo effici participes eozum **Fructus** enim aliquando tenebre. nunc autem lux in domino. ut filij lucis ambulate. **Fructus** enim lucis est in omni bonitate et iusticia et veritate

¶ Dñica. iij. in quadagesima **Ad Galathas. quarto.**

Scriptus est em̄ quoniā Abraham̄ duos filios h̄uit. vnū de acilla et

¶ Postilla.

Scriptum est qm̄ 2c. In incium illius eple scribit sc̄s Paul⁹ dicens **A**mulamini aut̄ in bono semp. et nō tm̄ cū p̄ns sum apud vos filioli mei quos irez parturio donec xps reformetur in vobis **T**ūc post pauca sequitur epistola hodierna **S**criptum est quoniā abraham̄ duos filios habuit **U**bi notandum q̄ nos omnes filij dei sumus per creatōnem sed non omnes per gratiam. et qui in presenti filius dei per gratiam nō fuerit in futuro filius glorie non erit **E**t sic duplices filios habz deus de quib⁹ dicitur in hodierna epistola per typum filiozum abrahę. cum 2c **S**criptus

dominice passionis redemptorem humani generis dicens (**C**hristus assis-
 tes) scz deo patri ad interpellandū p nobis. vñ Jo. ij. **A**duocati habem⁹
 apud deum patre xpm ieluz q est propiciatio p peccatis nostris (pō tifer)
Sor. ad hostiā pro nobis offerendam ⁊ dator (futurozū bonoz) scz gratie ⁊
 glorie. ps. lxxxiij. **B**eratiā ⁊ gloriā dabit dñs. **I**ste introiuit in tabernacula.
 id est celum (p amplius) .i. valde amplū. qz plures capit. s. oēs sanctos (⁊ p
 factus tabernaculum) **A**p. q̄ fuit tabernaculū moysi. qz fuit mobile ⁊ portā-
 tabile de loco ad locum. **I**stud autem est immobile ⁊ eternū (nō manufac-
 tum) .i. nō huius creationis. sed opere diuino creatum est celū (neqz p san-

asperfus inq̄natos sanctificat ad emū-
 datōem carnis. quāto magis sanguis
 xpi qui per spiritum sanctū semetipsuz
 obtulit immaculatum deo. emūdauit
 cōscientiam nostrā ab operibus mor-
 tuis ad seruiendum deo viuenti **E**t iō
 noui testamenti mediator est. vt mor-
 te intercedente in redemptionem earū
 preuaricationum que erant sub priori
 testamento repromissionem accipiāt
 qui vocati sunt eterne hereditatis. in
 xpo iesu domino nostro

Dñica in ramis palmarū. **A**d pbi. ij.

(inquinatos sanctificat ad emūdationem carnis) **S**im legem oīs aīa q̄ teti-
 gerat morticinū immūda erat septem dieb. ita vt nō liceret ei ingredi taber-
 naculum. p aspersionem emūdationis aquę expiationis mūdabatur quo ad mūdationē
 carnis. qz animam emūdare non poterat (q̄nto magis sanguis xpi q̄ p spi-
 ritū sanctū) supple iutentē (semetipm obtulit) volūtarie (immaculatū) .i. absq̄
 qz omī peccato (deo patri emūdabit) .i. pfecte mūdabit (p̄sciam nostrā) .id
 est nō solum carnē sed etiā aīam (ab opibz mortuis) **U**ñ. i. a peccatis mor-
 talibz q̄ dicunt̄ opa mortua. qz auferit vitaz gratie. ⁊ faciūt obnoxium mor-
 tis eterne (ad seruiendū deo viuenti) .i. sim⁹ apti ⁊ idonei seruitores dei vi-
 uētis (⁊ ideo) iesus xps (noui testamenti mediator est) inter deū ⁊ homines
 (vt morte intercedente) **A**p. i. christi morte interueniente. p quam nouū
 testamentū est p̄firmatū. quia christi passio fuit noui testamenti cōfirmatio
 (in redemptōem earū preuaricationū) .i. transgressionū (que erant sub po-
 ri testamento) .i. in veteri testamento. quas p̄uaricatōes vetus testamētuz
 auferre non poterat. sed p christi mortem sunt ablatae (repromissionē accipi-
 ant eterne hereditatis) .i. ppetuā hereditatem sepe. pmissam accipiant p ef-
 ficaciam passionis christi (q̄ vocati sunt) **U**ñ. i. qui p̄destinati sunt ad eter-
 nam vitam in christo iesu domino nostro

guine hircorū aut vitulo-
 rū) sicut intrabat pontif
 fer veteris testamēti (s
 p propriū sanguine) que
 pro nobis effudit (introi-
 uit) in ascensione (semel)
Ap. i. qz totū temp⁹ nō
 est nisi vnus annus respe-
 ctu pontificatus xpi. ⁊ iō
 ex quo semel itrauit sem⁹
 p est ibi (in escam) .i. in ce-
 lum (eterna redemptōne
 inuenta) **U**ñ. que nō po-
 terat inueniri in veteri te-
 stamento (si em sanguis
 hircorum aut thaurorū
 et cinis vitule) mixt⁹ aq̄
 (aspersus) q̄ significabat
 futuram passionē christi

Pagina.

Postilla.

Hoc em̄ sentite) Ante initium illius epistole scribit sanctus paulus dicens. Implete gaudium meum vt idem sapiatis eandem charitates habentes. n̄ p̄ p̄tentem agentes neq; p̄ inanem gloriam. sed in humilitate p̄ superiores in se inuicē arbitratēs. Tunc sequit̄ ep̄la hodierna (Hoc em̄ sentite in vobis qđ z in xp̄o iesu) Vbi sciēdū q̄ sequēs septimana maior vocatur. eo q̄ maius z prolixius h̄ officium. z p̄ hoc nobis dat̄ intelligi q̄ isto sacratissimo tpe magis q̄ alijs ep̄ibus deo seruire debemus. Itē dicitur sancta. qz in ea impj iustificantur. z quia in ea penitentes absolunt. et ecclesie reconciliantur Itē

Fratres. Hoc enim sentite in vobis quod et in christo iesu. Qui cum in forma dei esset non rapinam arbitratus esse se equalem deo. sed semetipsum exinanivit formam serui accipiens in similitudinem hominum factus et habitu inuentus vt homo. Humiliavit semetipsum factus obediens vsq; ad mortem. mortem autē crucis. Propter quod et deus exaltauit illum. z donauit illi nomen quod est super omne nomen. vt in nomine iesu omne genu

humilitatem habere dectis interius in corde. z nō solum exterius sicut h̄y poerite (Qui) scz christus (cum in forma dei esset) id est vnus in essentia cū deo patre (non rapinam arbitratus est) dicendo (esse se equalem deo) scz patri fm̄ diuinam naturam. sicut angelus lucifer z p̄tini parentes. q̄ fm̄ Augustinū voluerūt rapere diuinitate. z perdidērūt felicitatem (sed semetipm̄ exinanuit) id est maxime humiliavit (formam serui accipiens) Vincētius. id est humilitatem assumens in qua nobis seruiret (in similitudinem hominum factus) scz passibilis z mortalis similis alijs hominibus. z alijs os defectus nature humane assumendo (z habitu) id est in conuersatione (inuentus) scz est (vt homo) quia inter homines duxit vitam communem Auce. vij. Venit filius manducans z bibens (humiliavit semetipsum) Lyrā. ad dandum nobis exemplum (factus obediens) scz deo patri (vsq; ad mortem. mortem autem crucis) Bora. que erat pena latronum. Sapientie secundo. Morde turpissima condemnemus eum (propter quod z deus) scz pater (exaltauit illum) Lyrā. in sua resurrectione z ascensione christus gloriam sui corporis z eius exaltationem ad celos meruit exaltare per suā passionem (Et donauit illi nomen quod est supra omne nomen) Bora. hoc nomen scz deus. vt scilicet ille qui est homo dicatur deus z veraciter sit (vt in nomine iesu omne genu flectatur. celestium. terrestrium. z infernorum) Lyrā. i. vt omnes sibi exhibent reuerentiam. angeli homines z demones (et

xviii.

omnis lingua confiteatur). s. corporalis z spiritualis. i. humana z angelica (quia dominus noster iesus christus est in gloria dei patris) **P**ra. qz. sicut dicitatem vna gloria patris z filij z spiritus sancti.

Postilla

Expurgate vetus fermentum vt sitis noua con. zc. Ante initium illius epistole scribit sanctus Paulus dicens. Nescitis quia modi cum fermentum totam massam corrumpit. Tunc sequitur epistola hodierna. **U**bi nota dum q hoc tempore xps trāsuit a mortalitate ad immortalitatem ad quā etiā in generali faciet nos transire qui pascha dig/ ne celebram? z digne cōmunicamus. Et ad hoc mouet nos apostolus in pñti epistola dicens (**E**xpurgate vet? fermentū) id est corruptiōem cuiuslibet peccati mortal'. Sciendum q per fermentum hic aposto? intelligit peccatum. quia sicut fermētū tam corporale si diu manet in massa anteqz ex eo fit panis totam massam corrumpit et immutat. facitqz ipsam acidā. Sic

In die pasche .i. Cor. v.

Expurgate vetus fermentum vt sitis noua conspersio sicut estis azimi. **E**t enim pascha nostrū immolatus est christus. itaqz epulemur non in fermento veteri. neqz in fermento malicie et nequicie. sed in azimis sinceritatis et veritatis

ipsum peccatum totam massam generis humani corrumpit in trāsgressiōe pñti hominis. z adhuc immutat hominem z opera. **E**t vocatur peccatū hic vetus fermentum. quia fecit homines fieri similes ade. facitqz nos dissimiles iesu christo. cuius vita erat in nouitate sanctitatis z veritatis z gratie (vt sitis) id est esse possitis (noua conspersio) id est munda farina z alba aqua gratie conglutinata. **E**st autem conspersio farina per aquam conglutinata sine fermento. z significat christifideles aqua baptismatis ablutos in charitate cōglutinatos. **N**ota. vetus fermentum dicitur dar alde fuerdeych. **N**oua conspersio dicitur nye tesprenghyngs (sicut estis azimi) id est sicut fuistis in baptismo sine fermento peccati puri effecti. sic maneatis. quasi diceret. **N**os tenemini esse noua conspersio. quia facti estis azimi. id est puri in baptismo. (**E**t enim) id est propterea (christus) qui est (pascha nostrum) id est verus agnus paschalis (immolatus est) supple in cruce corporaliter. et in altari sacramentaliter (itaqz) id est propterea (epulemur) id est manducemus cibum istum (non in fermento veteri) **C**onueniens. id est in conscientia alicuius peccati mortalis (neqz in fermento nequicie z malicie) **T**homas de aqno. malicia peccatum dicitur quod quis committit in alium. nequicia in semetipsum (**S**ed in azimis) **B**ona ad est in puris

pagina

cate[re] sinceritatis) sc[ilicet] ad deum (& veritatis) ad proximum

Postilla.

Stans petrus in medio plebis &c. **N**on initium illius epistole scribit sanctus Lucas q[ui] sanctus Petrus ap[osto]lus dixit. **I**n veritate comperit q[ui] non est sonarum acceptor deus. sed in omni gente q[ui] timet e[um] & operatur iusticia[m] acceptus est illi. **T**unc sequit[ur] p[ri]ns epistola. **I**n diebus illis stas petrus in medio plebis dixit. **V**iri fratres vos scitis. **L**yz. q[ui] inter iudeos habitatis (quod factum est verbum) **V**in. i. res per verbum signata (per vniuersam iudeam **I**ncipiens enim a galilea) ibi incepit predicare. vt habetur **L**uce. iij. (post baptisim[um] q[ui] ante non legitur publice pdicasse (q[ui] predicauit iohannes iesum a nazareth) .i. quod in mysterio um ch[ri]sti ventur[us] iohannes pdicauit. vt patet in euangelij[s] (quo v[er]it[us] e[st] deus) sc[ilicet] iesum in humana natura (spiritu sancto id est plenitudine gratie. (et virtute) in operat[i]o[n]e miraculorum (qui per an sinit beneficiendo) quantum ad informatione[m] populi (& san[ct]o) mente & corpore (omnes oppres sos a diabolo q[ui]a deus erat cum illo) per plenitudinem gratie. **E**t nos testes sumus omnium que fecit in regione iudeorum et hierusalem quem occi

Feria. ij. pasce.

Actuum. x.

Stans petr[us] in medio plebis dixit. **V**iri fratres vos scitis (quod factum est) verbum per vniuersam iudeas **I**ncipiens em[er]it a galilea post baptisim[um] quod predicauit iohannes iesum a nazareth quomodo v[er]it[us] e[st] eius deus spiritu sancto & virtute. qui pertr[an]sit u[er]it[us] beneficiendo et sanando omnes oppressos a diabolo quoniam deus erat cum illo **E**t nos testes sumus omnium que fecit in regione iudeorum et hierusalem qu[ia] in occiderunt suspendentes in ligno. **H**unc deus suscitauit tertia die. **E**t dedit e[um] manifestu[m] fieri non omni populo. sed testib[us] p[ro]ordinatis a deo nobis qui m[an]ducauim[us] et bibim[us] cu[m] illo postq[ui] resurrexit a mortuis **E**t pe[er]derunt suspendentes in ligno. **H**unc deus suscitauit tertia die & dedit e[um] manifestu[m] fieri) **L**yz. p[er] multa argumenta resurrectionem suam declarado (non omni populo. s[ed] testibus p[ro]ordinatis a deo) **L**yz. Resurrectio xpi primo manifestata est (nobis qui m[an]ducauimus & bibimus cu[m] illo) ad declarad[um] veritatem sue resurrectionis. postq[ui] resurrexit a mortuis precepit nobis p[re]dicare populo & testificari. quia ipse est qui constitut[us] est a deo) sc[ilicet] pater (in dex[ter]a viuorum) sc[ilicet] qui viuunt vita gratie (et mortuorum) id est in quorum. qui mortui sunt morte culpe. propter quod dicitur **J**oh[ann]es. sexto. **P**as ter omne iudicium dedit filio (huic omnes prophete testimonium perhibent) quasi diceret. nos soli non sumus testes eius. sed etiam prophete anteq[ui] diuinitus inspirati qui prophetauerunt de ch[ri]sto remissionem peccatorum accipere per nomen eius) **J**oh[ann]is secundo. **Q**uicumq[ue] inuocauerit

nomen domini saluus erit (omnes qui credunt in eum) *Glosa ordina. filij de cum operibz*

Argens paulus et manu silentium indicens. Ante initium illi epistole scribit sanctus Lucas q. sanctus Paulus dixit iudeis Quomodo olim filij israel postulauerunt sibi regem et dedit illis deus saul in regem virum de tribu beniamin annis. xl. Et post hinc dedit illis dauid regem. de cuius semine natus est christus saluator predicante iohanne ante faciem aduentus eius baptismu penitentie omni populo israel. Cum aut impleret iohannes cursum suum dicebat. Quem me arbitra

cepit nobis predicare populo et testificari. q. ipse est qui constitutus est a deo iudex viuorum et mortuorum. Quicquid prohibent remissionem peccatorum accipere per nomen eius omnes qui credunt in eum.

Feria tertia pasche Act. xij.

Argens paulus et manu silentium indicens ait. Viri fratres filij generis abraham. et qui in vobis timent deum vobis verbum salutis huius missum est. Qui enim habitant hierusalem et principes eius ignorant iherosolimam. et voces prophetarum que per omne sabbatum leguntur iudicantes implerunt. Et nullam causam mortis inuenientes in eo petierunt a pilato vt interficerent eum. Quis consum

mini esse non sum ego. sed ecce venit post me cuius non sum dignus calciam mentis pedum soluere. Tunc sequitur epistola pauli sens. In diebus illis. Surgens paulus et manu silentium indicens. Quia vt melius a tanta multitudine audiretur (ait visus filij generis abraham. et qui vobis timet deum. vobis verbum) scilicet incarnatum (salutis huius missum est) scilicet principaliter. Cum quia ihesus christus iudeis in propria persona predicauit. Cum quia in medio iudeis scilicet in hierusalem operatus est salutem (qui enim habitauit hierusalem) Quia quantum ad vulgares (et principes eius qui ad maiores) scilicet (ignorantes ihesum) scilicet

esse christum verum deum et saluatorem hominum (et voces prophetarum. que per omne sabbatum leguntur iudicantes) scilicet ihesum morte esse dignum (implerunt) prophetias predictas de eius passione sicut est. *Act. liij.* Tanquam ovis ad occisionem ducetur. Item *Hieros. y.* Ego quasi agnus mansuetus qui portatur ad victimam (et nullam causam mortis inuenietis in eo) sicut patet in euangelio et pilati testimonio (petierunt a pilato vt interficerent eum) per milites ipsius. Et licet primo resistere. tamen finaliter petitioni eorum acquieuit iudeorum fauore et cesaris timore. Quis consummassent omnia que de eo scripta erant) scilicet peruersi iudei (deponentes eum de ligno) scilicet boni iudei Ioseph et Aronathia et Nicodemus (posuerunt eum in monumento. Deus vero) scilicet pater (suscitauit eum) scilicet

Bagina

hominem christū (a mortuis tercia die qui vīsus est) vivens (p̄ dies multos) .i. quadraginta (his) id est apostolis (qui simul ascenderant cum ieo de galilea a hierusalem qui vsq; nūc sunt testes eius ad plebem) p̄ operatiōnem miraculorū in noīe ipsius (et nos vobis annūciavimus eam que ad patres nostros repromissio facta est) sc̄z de christi incarnatiōe ⁊ passiōe ⁊ ei⁹ resurrectiōe (qm̄ hanc deus adimplevit filijs vestris resuscitans ihesum christum dominū nostrum

¶ Postilla

Aperiens petrus os suū dixit. **Viri zc.** Ante initium illius episto-
le scribit factus **Au.** in eodē caplo. q̄ sanctus petrus dixit ad quē
dam virū claudum ex yrero matris sue. **Argentum ⁊ aurū non est**
mihi. qd̄ aut̄ habeo hoc tibi do. **In noīe ihesu nazareni surge ⁊ ambula.** q̄
statim surrexit ⁊ ambulavit. **Et omnis populus ammirabat cum eo qd̄**
p̄tingerat illi. **Tūc statim sequitur epistola hodierna (In dieb; illis ape-**
riens petrus os suū dixit. **Viri israelite ⁊ qui timetis deum audite Deus**
abraham et deus ysaac ⁊ deus iacob) **A**pra vitur hoc modo loquendi.
quia p̄mūnis erat apud iudeos in assertiōib; veritatis taliter iurare (des-

us patrum nostrorum)
qui omnipotens (glori-
ficavit filium suum ihesu-
sum) eū resuscitando et
ad suam dextrā collocā-
do (quem vos quidem
tradidistis) sc̄z pilato ad
interficiendum (et negas-
tis ante faciem pilati) di-
cendo non habemus res-
gem nisi cesarem (iudica-
te illo) .i. pilato (dimitti)
supple debere ihesum s̄c̄-
cut innocentem. **Johan-**
nis. xix. (Vos autēz san-
ctum et iustum negastis
et peristis virum homici-
dam donari vobis) sc̄lz
barrabam qui propter se-
ditionem et homicidiūz
missus erat in carcerem
(autorem vero vite) sc̄z
spūalis ⁊ corporalis (in-

massent omnia que de eo scripta erāt.
deponentes eū de ligno posuerunt in
monumento. **Deus vero suscitavit eū**
a mortuis tercia die. q̄ vīsus est p̄ dies
multos his q̄ simul ascenderant cum
eo de galilea in hierusalē qui vsq; nūc
sunt testes eius ad plebes. **Et nos vo-**
bis annūciamus eā. que ad patres no-
stros repromissio facta est qm̄ hanc de-
us implevit filijs vestris resuscitās ihe-
sum christū dñm nostrū

¶ Feria quarta pasche Actu. iij.

Aperiens petrus os suū dixit. **Viri**
israelite et qui timetis deum audi-
te. Deus abraham ⁊ deus ysaac ⁊ de-
us iacob. deus patrū nr̄orū glorifica-
vit filiū suū ihesum. que vos qd̄ tradī-
tiffecistis) in humanitate assumpta (quem deus suscitavit a mortuis) per
suā omnipotentiā (cuius nos testes sumus) qz comedimus ⁊ bibimus
cum eo post resurrectiōem suam (et nūc fratres) **A**pra. dulciter eos alloq̄-
tur vt verbum eius manū recipiat (sc̄io qz p̄ ignorantia fecistis sicut ⁊ p̄n-
cipes vestri) **A**y. alia tū fuit ignorantia hic et ibi. **Nam p̄ncipes (q̄ erant**
litterati p̄ scripturas q̄ p̄dicte erant de christo p̄ ei⁹ opa p̄mo cognoverūt
de ihesu nazareno q̄ erat christus in lege ⁊ p̄phetis p̄missus. **Sed qz cepit**

predicare contra vitia eorum publice. receperunt. Contra enim inuidiam et odium et
 et sic in eis fuit subverta dicta notitia. quia corruptio affectiois corrumpit in
 dicium rationis et in augmentum sue malicie deceperunt populum simplicem inducere
 res eum ad petendum mortem christi. ut habet Math. xxvij. Principes autem
 sacerdotum et seniores persuaserunt populis ut peterent barrabam. ihesum
 vero perderent. Et sic patet quod ignorantia principum fuit multo maior quam po-
 pulorum. Deus autem qui pronunciauit per os omnium prophetarum. Glo. or. Inno ore
 locuti sunt omnes prophete de christo. (pari christum suum sic implevit. Penitentiam

distis et negastis ante faciem pilati iudi-
 cante illo dimitti. Vos autem sancti et iusti
 negastis. et petistis virum homicidam do-
 nari vobis. auctorem vero vite interfeci-
 stis. quem deus suscitavit a mortuis cu-
 ius nos testes sumus. Et nunc fratres
 scio quod per ignorantiam fecistis sicut et prin-
 cipes vestri. Deus autem qui pronunciauit per
 os omnium prophetarum pati christum suum
 sic implevit. Penitentiam igitur et converti-
 mini ut deleantur peccata vestra

Dominica prima post pascha. i. Jo. i.
 Quone quod natum est ex deo vincit
 mundum. Et hec est victoria que
 vincit mundum fides nostra. Quis est autem
 qui vincit mundum. nisi qui credit quo-
 niam ihesus est filius dei. Hic est qui ver-

igitur) quia fecistis per ig-
 norantiam et conuertimini
 de malis vestris (ut
 deleantur peccata vestra

Ostilla
 Quone quod natum est
 ex deo vincit mundum. et
 Ante initium illius episto-
 lę scribit sanctus Ios-
 hannes dicens. Hec est
 enim charitas dei ut mans-
 data eius custodiamus.
 et mandata eius gravia
 sunt. Tunc sequitur episto-
 la pens (Omne quod nati-
 tum est ex deo et) In illa
 epistola sanctus iohannes
 commendat fidem catholice
 cam. quia nihil ea potens
 ruit nec nobilius nec viri-
 lius. nec verius. nec certius.
 sicut patet in tertio et
 glosa presentis epistle. Un-

de dicit (Omne quod natum est ex deo) Vincit enim spirituali generatio-
 ne. Hec autem spiritualis natiuitas fit per duo. Primo baptismali lau-
 cro. Secundo spirituali remedio (vincit mundum) Vera temptationes
 et persecutiones huius mundi (Et hec est victoria que vincit mundum.
 Vincit enim quia temptatio humana superatur (fides nostra) per fidem
 em habitat christus in cordibus fidelium in quo est victoria. (Quis est
 autem qui vincit mundum. nisi qui credit quoniam ihesus est filius dei)
 scilicet naturalis et eiusdem nature cum eo (Hic est qui venit) supple ad sal-
 uandum genus humanum (per aquam) scilicet baptismi (et sanguinem) pas-
 sionis et redemptionis (ihesus christus. non in aqua solum) Vincit enim
 id est non solum sanctificauit aquam baptismi (sed in aqua et sanguine) quod
 fluxerunt de latere christi in cruce. dedit virtutem etiam ceteris sacramen-
 tis Job. xix. Vinus militum lancea latus eius perforauit. et continuo exiit
 ut sanguis et aqua (Et spiritus sanctus est qui testificatur) id est testimo-
 nium dedit (quia christus est veritas) id est verus deus et verus homo.

pagina

Quia tres sunt qui testimonium dant in celo **V**incentius de diuinitate christi (pater. verbum. et spiritus sanctus) Pater in baptismo christi dedit testimonium de deitate christi ubi vox patris audita est. **H**ic est filius meus dilectus. **H**ic est filius meus dilectus. **M**atth. xviij. **I**tem in monte transfigurationis quando iterum vox patris audita est. **H**ic est filius meus dilectus. **M**atth. xvij. **S**iliter verbum unum carni in utero virginis testimonium dedit sue deitatis. **P**rimo nascendo de virgine sine corruptione virginis. **S**ecundo in humanitate multa miracula faciendo. que soli deo pertinebant. **S**imiliter spiritus sanctus testimonium dedit (et hi tres unum sunt) primum ad essentie unitatem (et tres sunt qui testimonium dant in terra) supple de humanitate christi que de terra formata est sine carne (spiritus) id est anima. quam emisit in cruce (aqua et sanguis) que fluxerunt de latere eius pendentes in cruce (Si testimonium hominum accipimus) **P**ara tamquam sufficiens in rebus humanis. **U**nde hoc habetur **D**euteronomij. xix. **I**n ore duorum vel trium stabit omne verbum (testimonium dei) scilicet patris (maius est quam hoc est testimonium dei quod maius est. quia testificat est de filio suo) scilicet in baptismo et transfiguratione. si cur iam dictum est. (qui credit in filium dei habet testimonium dei patris in se) quod verum est testificatus sit de filio suo

Postilla
Christus passus est pro nobis etc.
An te intus illius epistole scribit sanctus Petrus dicens. **S**erui subditi esto

te in omni timore dominis vestris. non tantum bonis et modestis. sed etiam discoloribus. **H**ec est enim gratia dei in christo ihesu. **T**unc sequitur presens epistola in qua sanctus petrus proponit nobis christi passionem. quod iam paschali tempore plus seuit hostis noster diabolus contra nos ut nos econuerso in suam redigar potestatem. sed passio christi est sententia contra omnia temperamenta vitiorum. **A**rs namque autem per christi passionem contra superbiam. quod christus humilis et absque secus nudus et nouissimus virorum in cruce pependit. **I**tem contra auariciam. qui tantum pretium non habuit ubi caput suum reclinarat. **M**atth. viij. **I**tem contra gula. quod aceto et felle potat. **C**ontra luxuriam. quod flagellatus est et cum spiritu

nit per aquam et sanguinem iherusalem christus. **N**on in aqua solum sed in aqua et sanguine. **E**t spiritus est qui testificatur quoniam christus est veritas. **Q**uia tres sunt qui testimonium dant in celo pater. verbum. et spiritus sanctus. et hi tres unum sunt. **E**t tres sunt qui testimonium dant in terra. spiritus. aqua. et sanguis. **S**i testimonium hominum accipimus. testimonium dei maius est. **Q**uoniam hoc est testimonium dei quod maius est. quia testificatus est de filio suo. **Q**ui credit in filium dei habet testimonium dei patris in se

Dominica secunda post festum pasche prima Petri. ij.

Christus passus est pro nobis vobis relinquens exemplum ut sequi

nis coronatus. Item contra accidiam. quia exultat vt gigas ad curren-
dam viam. Psal. xviii. scz passiois. Item contra iram. quia male eū tras-
trantibus nō cōminabatur. Item contra inuidiam. quia pro suis crucifixo-
ribus orauit. Unde epla et euangelium concordant. quia euangelium
loquitur de bono pastore. similiter epistola dicit quomodo christus pro
omnibus suis mortuus est. Unde petrus apostolus dicit in verbis pre-
missis (Christus passus est pro nobis) Vn. id est penā mortis eterne

humano generi debita
exsoluit p suam passionē
(vobis relinquens exē-
plum) quod semper ac-
tendere et aspicere debe-
tis (vt sequamini vesti-
gia eius) Vn. que fue-
runt vie humilitatis pa-
tientie et obedientie et
charitatis vsqz ad mor-
tem (qui peccatum non
fecit) Vincenti? amito
nec facere potuit. quia
deus erat (nec inuentus
est dolus in ore eius). l.
in sermone eius. qz veri-

mini vestigia eius. Qui pctm̄ non se-
cit nec inuentus est dolus in ore eius
Qui cum malediceret non maledice-
bat. Cum pateretur nō cōminabatur.
Tradebat autem indicanti se iniuste
Qui peccata nostra ipse perulit in cor-
pore suo super lignū. vt peccatis mor-
tui iusticie viuamus. cuius liuore sa-
nati estis. Eratis enim sicut oues er-
rantes. sed conuersi estis nunc ad pa-
storem et episcopum aiarum vestrarū

tas est (qui euz malediceretur) Gor. id est blasphemaretur in cruce pen-
dens quando iudei dixerunt. Nach qui destruis templum dei. Si fili-
us dei es descende nunc de cruce. Alios saluos fecit. seipm̄ non potest sal-
uum facere (non maledicebat) sed orabat patrē pro illis dicens. pater
ignosce illis quia nesciunt quid faciunt. Luce. xx. Cum pateret. Vincē.
mortis supplicium in cruce (non cōminabatur) supple crucifixoribus suis
per eternam penam vel temporalem. sed plus salutem eorum scriebat de-
rens. sitio. Johan. xix. (Tradebat autem) id est tradi se permittebat
sponte iudicante se iniuste) Lyra id est pylato. qui iudeoz fauore et ce-
saris timore condemnauit eum iniuste ad mortem (qui peccata nostra
ipse perulit in copore suo) Lyra pro ipis debita sustinendo (sup lignuz
erucis in quo afflicus erat. Et hoc fecit ideo (vt peccatis mortui) id est
a peccatis separari (iusticie viuamus) scz christo iesu (cuius liuore) id est
passione (sanati sumus) a peccato p infirmitatibz (eratis em̄ aliqñ) id est
ante conuersionem (sicut oues errantes) Gorra sine pastore (sed cōuersi
estis nunc) scz spiritu sancto coopante (ad pastorem) id est ad christum
qui pasce vos co corpore ⁊ sanguine suo (episcopum aiarum vestrarū) Ly-
ra eorum salutem supintendendo ⁊ eas a malo custodiendo.

¶ Sequitur dominica tertia.

Oblecro vos tanq̄ aduenas ⁊ c. Ante initium illius epistole scrip-
sit sanctus petrus dicens. Qui aliqñ non populus dei. nunc
aut populus dei. Qui nō cōsecuti misericordiam. nunc aut misericordiam

Pagina

Obsecr. tunc statim sequit p̄ns epla (Obsecro 2c. Sx ex quo modo e tempus magis optus medicinis corporalibz. Isto modo hz se ecclesia isto tempore qd e ap̄tu medicine sp̄uali. que multo plus est desideranda 7 q̄rens da q̄ medicina corporalibz. qz sanitate eternam conseruat. Et ostidit nobis magnū medicum aiaz. b̄m Petru. culus medicinam si fuerimus imiſtati quō nobis in epla hodierna p̄ponit eternaliter sanerimus. Et ad istam medicinam sumendā. maxime illo tpe hortatur nos idem medius beatus petrus apoſtolus dicens (Obsecro

vos tanq̄ aduenas 7 peregrinos) **L**etra scz a ciuitate celesti **Hebr.** xij. Non habemus hic mansionem ciuitatez sed futuram inquirimus. ideo peregrini sumus (abstinece vos a carnalibz desiderijs) id est ab his q̄ carnis sunt. sicut opera gula. luxurie (q̄ militanc aduersus aiam) reddentes eam feridam (in morte eternam inferūe) **Ap̄t.** Si in carne ueritatis morie moriemini **Rhomanoz.** viij. (conuersationem uestraz inter gentes) id est inter uiuētes gentilitate. quia multi christiani gentilitate uiuunt. licet fidem habeant. tamen non opera (habentes bonam) non ad p̄p̄iam laudem. sed ad laudem dei 7 p̄ximi edificationem (ut in eo qd detractant de uobis) **Uij.** detractorie loquuntur de uobis (tanq̄ de malefactoribus) ac si essetis malefactores (ex bonis operibus) que facitis (vos considerantes) id est diligenter intuentes (glorificent deum omnis boni auctorem (in die uisitationis) id est in die iudicij que erit in futuro) quando uisitabunt boni premio. mali supplicio (subiecti estote omni humane creature) id est omni homini in potestate constituto (propter deum) **Vincencius.** id est i cognōne istius quoniam omnis potestas sit a deo (siue regi quasi p̄cellenti) id est qui est maior p̄cellens alios in dignitate et potestate (siue ducibus) id est inferioribus rectoribus (tanq̄ ab eo) id est a rege (missis ad uindictā) id est ad penā malefactorū laudem uero bonozum) id est remunerationis glorie (Quia sic est uolūtas dei) scilicet ut ira faciat (ut benefacientes) id est bene conuersantes (ob marecere faciat) scz subtrahendo illis malis materiam loquendi 7 de

Dominica tertia post festum pasche. p̄ma Petri. ij.

Fratres obsecro uos tanq̄ aduenas 7 peregrinos abstinete uos a carnalibus desiderijs. q̄ militāt aduersus aiam. Conuersationem uestraz inter gentes habentes bonā ut in eo qd detractāt de uobis tanq̄ de malefactoribus. ex bonis operibus uos considerantes glorificent deū in die uisitationis. Subiecti estote omni hūane creature propter deum. siue regi q̄ si p̄cellenti. siue ducibus tanq̄ ab eo missis ad uindictā malefactorū laudem uero bonoz. quia sic est uolūtas dei ut benefacientes obmutescere faciatis im prudentium hominum ig

trahendi (impudentium hominum ignorantiam) quia ignorantes bo-
 nitate vraz detrahēt vobis (quasi liberi. s. ex amore nō ex timore seruitatis
 et non quasi velamen habentes malicie libertatem) vt sic libertas esse
 nobis occasio et excusatio mala in peccatis vt scilicet tanto liberius peccetis
 ceteris q̄ro minus iugo seruitutis premittunt. s. sicut serui dei) sitis humi-
 liter seruientes (omnes honorate) vnūqueq; s̄m statum suū honore res-
 uerentē (fraternitatem diligentiē) id est fratribus affectuosam cor de re-
 ore et opere exhibere (de-
 um timete) s̄z timore fi-
 liali nō seruli regē hono-
 rificare) **Ay.** inq̄scuz ge-
 nit psonā dei (sui subdi-
 ti) id ē in reuerētia) do-
 minis) s̄ vris (non tm̄
 bonis) id ē p̄uosis (et
 modestis sed etiā disci-
 plis) id ē indisciplinatis
 (hec ē em̄ gr̄a dei) **Ay.**
 id est res gratiosa corā
 deo (in christo iesu dño
 nostro.

norantiam. Quasi liberi et non quasi
 velamen habentes malicie libertatez
 s̄z sicut serui dei. Omnes honorate.
 fraternitatem diligite. deū timete re-
 gem honorificate. serui subditi estote
 omni timore dñis. nō tantū bonis et
 modestis sed etiam discipulis. Hec est
 enim gratia dei in christo iesu domi-
 no nostro.

¶ Dñica quarta post pascha Jaco. i.

¶ Postilla.

O Dne datum opti-
 mum et omne dof-
 num perfectum etc. **An**

O Dne datum optimū et omne
 donū perfectum desursum est

iniciū illius eplē scribit sc̄us iacobus dicens. Peccatū cū cōsummatum
 fuerit generat mortē. Nolite itaq; errare fratres mei dilectissimi. Sequi-
 tur statim p̄ns eplā in qua sc̄a marer ecclia ostendit p̄ verba bti Jacobi
 q̄pl̄ q̄ medicina sp̄ualis nullibi querenda sit nisi apud deum datorē
 eius a quo descendit. et hec medicina est optima. qz ad optimā et eternā
 sanitatem p̄ducit vite eterne. vbi est clara visio eterne trinitatis in q̄ oīa
 cognoscunt. vt dicit **Omne datū optimū** qd̄ est bonū meritorū faciens
 hoīem vite eterne dignū (et omne donū p̄fectū). i. bonū glorie quo habet
 totū nil remanet imp̄fectū (de sursum est) **Goz.** a deo est nō ab hoīe (descē-
 dens a patre luminum) **Uin.** a quo oīs homo illuminat **Iohan. i.** Grat-
 lux vera que illuminat oēm hoīem venientē in hunc mundū (apud quez
 nō est transmutatio) qz oīno immutabilis est. **Malachie. ii.** Ego de-
 et nō mutoz (nec vicissitudinis obumbratio) **Vincen. l.** obscuratio (intel-
 ligentiē p̄ successiones cognitiōnū sicut fit in nobis. qz ipse vna et eadem
 scientia et cognitiōne omnia intelligit. **Goz.** Non em̄ succedunt in eo vis-
 sibilis bona et mala. quia sola bona dat. **Glosa** in trerli. **Ubi** vicissitudo
 ibi et bona et mala. sed ipse sola bona dat voluntarie) id est gratis siue
 meritis (genuit nos) filios gratie. qui prius eramus filij ire (verbo veri-
 tatis) id est euangeliū christi qui veritas est (vt simus iniciū aliquid) id
 est caput (creature eius) s̄z principatū habendo in omnibus creaturis

pagina

eius inferioribus recuperando principatum p̄ gr̄am quē p̄imi parentes
p̄diderūt per culpā (Sētis). i. scire debetis (fr̄es mei dilectissimi). i. h̄oc
q̄ (Sic omnis homo velox ad audiendum) ea que sunt salutis (rardus
autem ad loquendum) id est cauere se debet a multiloquio. quia Sapie
tie. l. dicit. In multiloquio nō deerit peccm̄ (rardus ad irā) **Lyra** **Hay**
ira mentis oculū execat. **Cartho.** Ira impedit aīm ne possit cernere verū
(ira enim vii) **Gozra.** id ē fortis r̄ deliberata. **Non** dicit ira pueriq̄ cito
transit (iusticiam dei nō operatur) **Vincen.** i. impedit executionem iustis
cie (p̄ter qd̄ abijcētes omnē immūdicā) **Vincen.** i. peccatum carnis
(abundāriā malicie). i.

omne peccatum mortis
le quod efficit hominem
malum (in mansuetudinē)
ne) id est ī omni trāquil
litate animi (suscepitē ist
tum verbum) **Lyra.** id
est verbū fidei quod mē
ribus humanis debet is
seri **Guil.** Sicut enim
ramusculus (qui trunco
agressi inserit) totū trū
cum operari facit secun
dum naturam suam et
cum prius non ferret nī
si fructus aggresses solis
porcis viles postea fert
fructus hominibus de
lectabiles. Sicut homo
q̄ an̄ susceptōez p̄bi dei
innutilis erat faciens ope
ra cum quibus porci ins
fernales pascunt. Post
susceptionem verbi dei
erit arbor ferens fructū
gratus deo et hominibz
et angelis (Quod p̄c
saluare animas vestras

Guil. Verbum dei potens est saluare animas in presenti r̄ in futuro.
In presenti a morte culpe. Unde p̄s. cxviii. In corde meo abscondi elo
quia tua vt non peccē tibi. In futuro vero a morte gehēne. **Iohān.** viii.
Amen amē dico vobis si quis sermonem meum seruauerit. mortē nō v̄
debit in eternum

Postilla

Astote factores verbi dei et non auditores tm̄ fallentes r̄. **An**
te initium illius epistole scribit sanctus **Jacobus** dicens. Sic
omnis homo velox ad audiendum. rardus autem ad loquendū
et rardus ad iram. Tunc sequit ep̄la hodierna (Astote factores p̄bi)

descendens a patre luminū. apud quē
nō est trāsmutatio nec vicissitudinis
obūbratio. volūtarie em̄ genuit nos
p̄bz veritatis. vt simus imitū aliq̄
creature eius. **Scitis** fr̄es mei dile
ctissimi. **Sic** at̄ oīs hō velox ad audi
endū. rardus autē ad loquendū r̄ tar
dus ad iram. **Ira** em̄ viri iusticiā dei
nō operatur. **Propter** qd̄ abijcētes
oēm imūdicā et abundantā malicie
in māfuctudine suscipite infitum ver
bum qd̄ potest saluare aīas vestras.

Vdnica. v. post pascha **Jaco.** i.
Astote factores verbi dei r̄ non
auditores tm̄ fallentes vosmet
īpos. q̄ si quis auditor est verbi r̄ nō
factor. hic cōpabitur viro considerā
ti vultum naturitatis sue in speculo.
Considerauit enim se et abiit. et sta
tūm oblitus est. qualis fuerit

Pagina.

tio fidei saluabit infirmum ⁊ alleuiabit eum dominus Et si in peccatis sit dimittentur ei. Tunc sequitur presens epistola (Confitemini alterutrum peccata vestra non aliena (et orate pro inuicem) Lyza nam confessor tene tur pro confidente orare ⁊ eōuerso (vt saluemini) quia perēdum est quod pertinet ad salutem (multum enim valet deprecatio iusti assidua) Gorra non peccatores. quia peccatores non sunt digni vt exaudiantur. Johānis ir. Scimus quoniam peccatores deus non exaudit (Helyas erat homo similis nobis passibilis) id est fragilis. nam timore mortis fugit a facie hie satelis. tercio Regum decimonono. quia nondum in parady sum fuit trās/ latus (⁊ oratione) scilicet vna (orauit) corde ⁊ ore (vt non plueret super ter ram) scilicet israel specta liter (et non pluit annos tres et menses sex) Ayz ra. nam propter malicia regis achab fuit illa pla/ ga inducta ad domandū ipsius superbiam ⁊ ydo latie duriciam (rursum orauit) Glosa ordinaria postq̄ per tāti temporis spaciū mediator regis et populi ad penitentiaz inflexum populū vidit Tunc rursum orauit ses mel ⁊ celum dedit pluui am. ⁊ terra dedit fructuz suū) Si ergo Helyas vna oratione tanta impe trauit. quid ergo multi si deles multis orationibz impetrare non valent. (Fratres mei si quis aus tem ex vobis errauerit a veritate) Ayzra. fidei vel morum (et eōuerterit d̄s eum) Lyza. id est ad vi/ am veritatis reduxit (scire debet quoniam qui conuerterit peccatorem ab errore vite sue) Gorra. id est vite. Nam vita nostra est quedam via. aut in infernum si est mala. aut in parady sum si est bona (saluabit animam eius a morte) Gorra. eterna. Si magne mercedis est eripere corpus cito mortu rum. quanti tunc meriti est a morte liberare animam in celesti patria sine si ne victuram (Et operit multitudinem peccatorum) ab aspectu eterni iu/ dicis ab eo puniendorum.

V Dominica rogationum Jacobū vltimo.

Confitemini alterutrum pecca ta vestra. et orate pro inuicem vt saluemini. Multum enim valet deprecatio iusti assidua Helyas homo erat similis nobis passibilis. et oratione orauit vt non plueret supra terram et non pluit annos tres et men ses sex. Et rursum orauit et celum de dit pluuiam. et terra dedit fructum su um. Fratres mei si quis ex vobis er/ rauerit a veritate. et conuerterit quis eum scire debet quoniam qui conuer/ ti fecerit peccatorem ab errore. vie sue saluabit animam eius a morte et ope rit multitudinem peccatorum

¶ Sequitur de ascensione domini **¶** Postilla.

Dominum quidem sermonem feci zc. Notandum q̄ christus dominus.

noſter aſcendere volens Primo diſcipulis ſuis apparuit. et eos de incredulitate eorum redarguit. ⁊ cum eis comedit. ⁊ eos extra ciuitatem in montem extra precepit. **U**bi cum viderunt aſcendere poſt quadraginta dies a reſurrectione computando. ſicut manifeſte habetur in epiſtola ⁊ in euangelio hodiernae feſtiuitatis. **U**nde dicit ſanctus Lucas in epiſtola preſenti que habetur in primo capitulo actuum apoſtolorum (Primum quidem ſino

In die aſcentionis domini
Actuum primo

Primum quidem ſermonē feci de omnibus o theophile quod cepit ieſus facere et docere viſque in diem. qua precipiens apoſtoliſ per ſpiritum ſanctum quos elegit aſſumptus eſt. Quibus et prebuit ſeipſum viuum poſt paſſionem ſuam in multis argumentis per dies quadraginta apparens eis et loquens de regno dei. **E**t conueſcens precepit eis ab hieroſolymis ne diſcederent. ſed expectarent promiſſionem patris quaz auditiſtis inquit per os meum. quia iobannes quidez baptizauit aqua. vos autem baptizabimini ſpū ſancto. non poſt multos hos dies. **I**gitur qui conue

nem feci) ſed in euangelio quod ego ſcripſi (de omnibus) **L**yra. non eſt omnia. quia omnia facta xpi non poſſunt per ſingula ſcribi ſim quod dicit Iohannis viſtimo **S**unt autem multa que fecit ieſus. que ſi ſcribantur per ſingula nec ipſum arbitror inuidum capere eos qui ſcribendi ſunt libri. **S**ed notanter dicit (de omnibus) quod de pertinentibus ad chriſti conceptionem natiuitatem vitam ⁊ mortem reſurrectionem ⁊ aſcenſionem aliqua ſcripſit (o theophile) hic erat quidam epiſcopus aſye. cui ſcripſit euangelium. et eidem ſcripſit hunc librum de quo preſens epiſtola aſſumpta eſt (que cepit ieſus facere ⁊ docere). **L**yra. bene enim docere ⁊ male viuere

nihil aliud eſt quod ſe ſua voce damnare (viſque in diem) ſed aſcenſio ſue (qua precipiens apoſtoliſ per ſpiritum ſanctum) **L**yra. quod predicarent euangelium per vniuerſum orbem (quos elegit) pre ceteris ad hoc officium apoſtolarum (aſſumptus eſt) de terra ad celum in ſua humanitate (Quibus ⁊ prebuit ſeipſum viuum poſt paſſionem ſuam in multis argumentis) quia comedit cum eis ⁊ palpabilem prebuit ſe eis. ⁊ ſic de alijs argumentis (per dies quadraginta apparens eis) quod ſic non eſt intelligendum quod in illis quadraginta diebus continue fuerit cum eis. **S**ed in illo tempore ſpacio frequentius eis apparuit (et loquens de regno dei) id eſt de beatitudine celeſti (et conueſcens) id eſt comedens cum apoſtoliſ apparuit eis recumbentibus in die aſcenſionis. vt patet in euangelio hodierno (precepit eis ab hieroſolymis ne diſcederent) **L**yra. donec per ſpū ſanctum redierint apti ad publicandum euangelium (ſed expectaret promiſſionem patris quaz auditiſtis inquit per os meum. **I**o. xiiij. Paracletus autem ſpū ſanctus quez mittet pater in noſ meo ille

Bagina

Vos docebit omnia. s. necessaria vobis et alijs ad salutem (quia iohannes q̄dem baptizauit aqua) **Lyra** solum. nam eius baptismus grām non conferbat (vos autem baptizabimini spiritu sancto) hoc intelligendum est de receptione spiritus sancti in signo visibili (nō post multos hos dies) id est in diebus penthecostes (igitur qui conuenerant) **Glo. or. i.** presentes aderūt (interrogabant eum dicentes. Domine si in tpe hoc restitues regnū isrl̄) **Sciendum** s̄m **Nicolaū** de lyra. q̄ multi de discipulis xpi de regno ei⁹ ad huc carnaliter sentiebant. vtpote nondū recepta sp̄s sancti grā estimantes ipm̄ t̄p̄aliter regnaturus.

pp̄ter quod filij zebedei petierunt q̄ vnus ad dexteram. alius ad sinistras eius sederet. **Et** credebant regnū t̄p̄ale quod ablatum erat a iudeis p̄ rhomanos statim restituumdum. ideo quesierūt **Dñe** si in tpe hoc restitues regnū israel **Et** qm̄ hec questio erat stulta. iō repulit eas. **Uñ** sequitur (Dixit aut̄ eis. Non est vestrum nosse t̄p̄a v̄l momenta q̄ posuit pater in sua potestate) q̄si di. non pertinet ad vos hoc scire vel q̄rere (s̄ accipietis virtutem sup̄uenientis spiritus sancti in vos) ad p̄t̄ā eē et efficaciter euangelium p̄dicanduz p̄ orbē vniuersum (et eritis mihi testes)

Glo. ordinaria. resurrectionis mee verbo et exemplo et signis (in hierusalem et in omni iudea et samaria et vsq̄ ad vltimum terre. **Et** cum hec dixisset videntibus illis eleuatus est) de terra in celum (et nubes suscepit eum ab oculis eorum) **Am̄q̄** intuerentur in celum euntem illum (annuntiantes ascensionem gloriosam) ecce duo viri (id est duo angeli in specie viroꝝum) castiterunt iuxta illos in vestibus albis (ad designandum solemnitatē ascensionis huius s̄m **Hezregorium** (qui et dixerunt. Viri galilei) natione. **Et** em̄ galilea quedam pars iudee. de qua erant apostoli) saltem pro maiori parte (quid statis aspiciens res in celum) quasi diceret. **Nō** putetis q̄ ille amplius habitet vobiscum. sicut ante fecit. **Videbitis** tamen eum in fine mundi venientem ad iudiciū ideo sequitur (hic iesus qui assumptus est a vobis in celum sic veniet quē admodum vidistis eum euntem in celum). sicut ascendit in forma humanitatis. **Glo. sic** ad iudicandum veniet.

nerant interrogabant eū dicentes. Domine si in tempore hoc restitues regnū israel. Dixit aut̄ eis. nō est vestrum nosse tempora et momenta que pater posuit in sua potestate **Sed** accipietis virtutem superuenientis spiritus sancti in vos. **Et** eritis mihi testes in hierusalem et in omni iudea et samaria et vsq̄ ad vltimum terre. **Et** cum hoc dixisset videntibus illis eleuatus est et nubes suscepit eum ab oculis eorum. **Tunc** intuerentur in celum euntem illum ecce duo viri astiterunt iuxta illos in vestibus albis. qui et dixerunt. Viri galilei quid statis aspicientes in celum. hic iesus qui assumptus est a vobis in celum. sic veniet quem admodum vidistis eum euntem in celum.

Estote prudentes etc. Ante initium illius ep[istol]e scribit sc[ilicet] petrus ap[osto]lus dicens Et reddent ro[ati]o[n]em ei. q[ui] parus est iudicare viuos et mortuos. Tunc sequitur p[ri]ma ep[istol]a. in qua b[ea]tus Petrus hortat nos ad prudentes que nos aptos facit ad recipiend[um] sp[iritu]m sc[ilicet] dicens (Estote prudentes) **S**or. i. futura p[ro]videntes. v[er]u[m] Deut. xx. iij. Utina[m] saperent et inteligerent ac nouissima p[ro]viderent (et vigilate in or[ati]o[n]ib[us]) **G**lo. ne animus aliud cogitet q[uam] id quod p[ro]curatur **N**ā isto sacro t[em]p[or]e deuotioni et or[ati]o[n]i vacare debemus. et hoc exemplo marie matris xpi. et discipulo[rum] eius. Legitur em[im] q[uod] t[em]p[or]e medio inter ascensionē xpi et missionē sp[iritu]s sancti fuerunt ap[osto]li cū sanctis mulierib[us] in or[ati]o[n]e expectātes sp[iritu]m sc[ilicet] eis p[ro]missum. v[er]u[m] Actū. i. **S**ij omnes erant vnanimit[er] cum mulierib[us] in or[ati]o[n]e et maria matre iesu et fratrib[us] suis **E**xem[pl]o ergo illo[rum] debent fideles e[ss]e in t[em]p[or]e isto in expectatione et preparatione sp[iritu]s sancti intenti. prepara[n]tis em[im] debito mō dabit[ur] sp[iritu]s sanctus ad id q[uo]d inu[er]te digebūt. i. **C**or. xij. vni cuiq[ue] datur in a[ss]eruatione sp[iritu]s ad vtilitatē (Ante omnia autē mutuā in vobis metipsis caritatē continuam habētes) q[uia] caritas excellentior est ceteris virtutib[us]. q[uia] cetera virtutes sine ea nihil valent ad meritū (quā caritas operit multitudinē peccatorū) **S**or. ne appareāt ad puniendum (hospitales inuicem) **S**or. i. susceptores hospitū (sine

¶ Dominica infra octauas ascensionis. p[ri]ma petri. iij.

Estote prudentes et vigilate in orationibus. Ante oia autē mutuā in vobis metipsis caritatem continuā habentes. q[uia] caritas operit multitudine[m] peccatorū. Hospitales inuicem sine murmuratiōe vnusquisq[ue] sicut accepit grām in alterutro illam administrantes. sicut boni dispensatores multiformis gratie dei. Si quis loquitur quasi sermo[n]es dei Si quis ministrat vt in oib[us] honorificet deus per ih[esu]m xpm dñm nostrum

murmuratione) hilariter hoc facite (vnusquisq[ue] sine sit de maiorib[us] siue de minorib[us] (sicut accepit grām) **S**or. i. quodlibet donum gratuitum (in alterutro illam administrātes) alijs cōmunicantes gratis et benigne sicut membra in vno corpore sibi inuicem seruiunt. **O**culus em[im] videt toti corpori. et pes porrat totum corpus (sicut boni dispensatores multiformis gratie dei) **¶** In. i. multiformit[er] deno[rum] gratuito[rum] a deo collato[rum] quia non debet esse dispensator parens vbi paterfamilias est largus (Si quis loquitur) **¶** **¶** Exhortationis verba (quasi sermones dei) i. totū bonum attribuat deo et non sibi ipsi (Si quis ministrat) egentib[us] bona reposita (tanq[ua]m ex virtute quā administrat deus) i. attribuat deo qui dedit sibi voluntatē et facultatē hoc faciendi (vt in omnib[us] verbis et factis vestris honorificet deus) i. totum fieri ad honorē dei (Ih[esu]m xpm dñm nostrum) qui est mediator dei et hominū.

Bagina

F A diebus illis. Dum complerentur 22. Ante initium illius ep[isto]le scribit scis Lucas q[uod] post ascensione d[omi]ni undecim ap[osto]li congregari statuerunt duos viros. s. ioseph q[ui] cognouitatus est iustus. et mathia. et orantes dixerunt Tu d[omi]ne qui corda nostri hoim. ostende que elegeris vnu ex his duob[us] accipere locu[m] ministerij huius apostolatus. de quo p[ro]uaticatus est iudas. vt abiret in locum suu[m]. Et dederunt sortes eis. et cecidit sort[is] sup[er] mathia. et annumeratus est undecim ap[osto]lis. Et statim sequitur ep[isto]la p[ro]p[ter] (Quia co[m]plerent dies penthecostes) Hodie celebrat sc[ilicet] mater eccl[esi]e solennitate[m] sp[irit]us sancti. in qua x[rist]us se ostendit esse deu[m]. Nam p[ri]us ostendit se esse d[omi]n[u]m terre et eor[um] q[ui] in terra sunt. infirmos sanando. mortuos resuscitando. Ostendit se etia[m] d[omi]n[u]m maris et eor[um] que in mari sunt. cum sup[er] mare ambulauit. et mare se solidu[m] ei prebuit. Et cum staret in ore piscis dixit inueniendu[m]. Ostendit etia[m] se d[omi]n[u]m inferni et eor[um] que in inferno sunt. q[ui] p[er]trahit portas inferni. et omnes a[n]i[m]as de limbo inferni eduxit. Ostendit etia[m] se d[omi]n[u]m aeris et eor[um] que in aere sunt.

Et etia[m] d[omi]n[u]m celi et eor[um] que in celo sunt. cum die ascensionis p[ro]p[ter]a virtute[m] ascendit in aere nube lucida sibi obsequete. et assumptus est in celum. D[omi]no q[ui] q[ui] erat d[omi]n[u]s oim[niu]m hodie ostendit se verum deum. q[ui] sp[irit]u[m] sanctu[m] qui d[omi]s est misit in ap[osto]los. Hodie etia[m] rex noster iesus x[rist]us duodecim p[ri]ncipes fecit associas eis septuaginta duos milites. P[ri]ncipes q[ui]dem fuerunt duodecim ap[osto]li. septuaginta duo milites fuerunt

septuaginta duo discipuli x[rist]i. quos hodie a deo roborauit q[uod] p[ro] eos totu[m] mundu[m] sibi subiugauit. v[er]u[m] licet magna et diuina fuerit miracula q[ui] deus gessit in terris. hoc t[ame]n bonum sup[er] omnia alia emicuit. q[uod] cum paucis simplicib[us] totu[m] mundu[m] et omne sapie altitudine[m] sibi subiugauit. Unde hic d[icitur]: (Quia complerent dies penthecostes) Lxx. a pascha p[ro]curando sunt quinquaginta dies. Quinquagesima na[m]q[ue] dies a pascha in quo iudei comes debant agnu[m] pascalem celebris erat in veteri testamento apud iudeos in memoria[m] beneficij legis date. que fuit data in monte synai quinquagesima die a principio egressio[n]is de egypto. vt habetur Exodi. xix. Et conuenienter ipsa die infusum fuerit ap[osto]lis sp[irit]us sancti donu[m]. p[ro] quod lex eu[an]geli ea imp[er]f[ec]ta fuit et firmiter radicata in cordib[us] eor[um]. (Erant aut[em] discipuli pariter in eode[m] loco). s. cenaculo grandi strato. vbi p[ri]us x[rist]us cum eis cenam fecit. Et no[n] solum ap[osto]li. sed etia[m] alij discipuli et mulieres erant p[re]sent[es] in eode[m] loco. Et ipsi sic congregatis in sil[en]t[io] corde et animo (factus est repente de ces

In die penthecostes Actuu. ij.

F A diebus illis. Dum complerentur dies penthecostes erant omnes discipuli pariter in eode[m] loco. Et factus est repente de celo sonus tanq[ua]m aduenientis sp[irit]us vehementis. et repleuit totam domu[m] vbi erant sedentes. Et apparuerunt illis discipulite linque tanq[ua]m ignis. seditq[ue] supra singulos eorum. Et repleuit omnes spiritu sancto. et ceperunt loq[ui] varijs linguis prout sp[irit]us sanctus dabat eloqui illis

lo) **Uin.** de aere (sonus tanq̄ aduenientis spūs vehementis) **Uy. i.** ventū vel tonitruū. **N**on tñ aplī & alij cum eis exītes fuerūt territi deo hoc faciente signū. qđ dabat eis spūsanctus qui est solator cordiū (& repleuit corā domū) in solita claritate (ubi erant sedentes) .i. manētes (& apparuerunt illis visibilis oculis corporalib) (discipite lingue) .i. diuise lingue (tanq̄ ignis) .i. habētes colorem ignis **A**d designandū signo visibili exterius inuisibilem grām spūsancti receptā interius. p̄ quā essent feruidi in amore dei. & eloquentes omnib) linguis ad publicationē euangeliū (seditq̄ sup̄ singulos eorū) .i. sup̄ quemlibet discipuloz in sedē vnus radius igneus hñs figuram linguaz (& repleti sunt omnes spū sancto) **Uin.** sic q̄ corda eorum penitus illustrata sunt grā spūsancti. **I**ta q̄ hodierna die discipuli receperūt spūsanctū in maiori copia q̄ prius habuerunt. quia nō solum res ceperunt ad sufficientiā. sed etiā ad redundantā. q̄ sanctitas quam spūsanctus in ap̄tōs opatus est redūdabat in totam eccliam. vnde sequitur (et ceperunt loqui varijs linguis. pur spūsanctus dabat eloqui illis) **G**oz. aplī non solum loq̄bantur & intelligebāt omnia y deomata. s̄ ipsi loquētib) in vno y deomate quodcūq̄ esset illud omnes audīentes quātumscūq̄ essent diuersorū y deomatiū intelligebāt quilibet eorū y deoma priū.

Erant autē in iherusalē habitātes iudei viri religiosi ex omni natione que sub celo est. **F**acta autē hac voce puenit multitudo et mente pfusa est. quā audiebat vnusquisq̄ lingua sua illos loquētes. **S**tripebāt autē oēs et admirabant dicentes **N**ōne ecce omnes isti qui loquunt galilei sunt. **E**t quomodo nos audiuim⁹ vnusquisq̄ linguam nostram in qua nati sumus

diuina p̄tute hoc faciēte **S**icut etiā p̄ rebellionē ad deum diuise sunt lingue. vtz **Gen.** xi. ita p̄ infusione spūsancti vnite sunt **E**rant autē in iherusalē **Uin.** q̄ erat ciuitas metropolis in iudeas (habitātes viri religiosi) **Uy. i.** in cultu diuino deuoti. & p̄ hoc templū visitabant vt ibi sacrificia sua offerrent (ex omni natione q̄ sub celo est) q̄ iudei erāt dispersi in

oēs nationes. & aliqui eorū magis deuoti p̄pter reuerentiā templi veniebāt aliq̄ in iherusalē maxime in magnis solemnitatib). quaz vna erat sollemnitas p̄thecostes **F**acta autē hac voce **Uin. i.** postq̄ talis sonus vehemēter in aere insonuit (puenit multitudo) sp̄ ciuitati & puinctaz circūcentiū (& mente pfusa est) **Uy. i.** stupefacta & admirata (quādo audiebat vnusquisq̄ lingua sua illos loquētes) **Uy. qz** nuncq̄ fuit audiri vel visū tale miraculū **S**tripebāt autē oēs & admirabant dicētes. nōne oēs isti qui loquunt galilei sunt **Uin. q. d.** vtz (& quō audiuim⁹ vnusquisq̄ linguam in qua nati sum⁹) **Uin. q. d.** vtz mirabile est vel supernaturalē **E**x isto sumitur hic. q̄ p̄mitti xp̄iani fuerūt galilei (parthi & medi) **Uy. die** nominant habitatores diuersaz regionū. in quib) sunt diuersa y deomata (& elamite & qui habitant mesoporamā) **Glo. or** dinaria. est regio que duob) ambitur fluminib). i. tigris & eufrate (iudeq̄ & capadociā. pontū et

Bagina

asiam) scz minore (phrigiam z pamphiliā. egyptū z pres lybie q̄ est circa cyrenē. z aduene rhomani). i. pegrinantes rhomani (iudei quoqz). i. illi de tribu iuda (z p̄seliti. z arabes) **A**y. i. cōuersi de gentilitate ad iud̄ dāismū (audiuimus eos) scz ap̄los (loq̄ntes nostris linguis). i. nostris ȳdeomartibz (magnalia dei). i. mirabilia dicea vel facta dei.

In dieb̄ illis. **A**peries petrus zc. **A**n̄te initium illius ep̄le scribit sc̄is Lucas in eodem ca. q̄ sc̄is Petrus dixit iudeis de iesu xp̄o. **Q**ui p̄trāsīuit benefaciēdo oēs opp̄ressos a dyabolo. z nos testes sumus om̄ que fecit in regione iudeoz z iherusalē. que occiderit suspen dentes in ligno. **H**unc deus suscitauit tertia die. z dedit eum manifestū fieri nō omni populo. sz

sc̄is b̄ordinatis a deo nobis. qui manducauimus z bibimus cum illo postq̄ resurrexit a mortuis **E**t tūc sequit̄ ep̄la hodierna (In dieb̄ illis **A**periens petrus os suū dixit **U**iri patres z fratres nobis) scz qui māducauimus et bibimus cum illo post resurrectionē suam (precepit dominus p̄dicare populo et testificari quia ipse est q̄ p̄stitutus ē a deo) scz patre (iudex uiuoz z mortuoz) **A**y. qui uiuūt uia gracie. s. iustoz z etiā iniquoz. qui mortui s̄z morte culpe (**H**uic omnes p̄phete testimoniiū phibent) q̄si di. **N**os soli non sumus testes eius sed etiā omnes prop̄hete antiqui diuini? inspi

rari. q̄ de eo scripserūt z p̄dixerūt (remissionē pctōz accipe p̄ nomē eius) utz **I**ohelis sc̄do. **Q**uicūqz inuocauerit nomen domini saluus erit (omnes qui credunt in eum) tam iudei q̄ gentiles (**A**dhuc petro loquente uerba hec cecidit sp̄s sanctus sup̄ omnes qui audiebant p̄bum) scz sup̄ **C**orneliū z sup̄ omnes qui cum eo congregati erant (in signo uisibili) scz in igneis linguis (z obstupuerūt ex circūcisione fideles q̄ uenerāt cum petro. qz z in nationes). i. in gentes) grā sp̄s sancti effusa est admirantes qz tanta gratia daret̄ gentibz z iudeis nutritis in lege z prop̄heris (audiebant etiā illos loquentes linguis) scz varijs (z magnificātes deum. **T**ūc respondit petrus) scz illis qui cum eo uenerant admirantibus (**N**unq̄

Parbi z medi elamite. z qui habitāt mesopotamiā iudeam z capadociam pontum z asiam phrigiam z pamphiliam egyptum z pres lybie que est circa cyrenen. z aduene rhomani **I**udei quoqz z p̄seliti. cretes z arabes. **A**udiuimus eos loquentes nostris linguis magnalia dei.

In Feria sc̄da p̄thecostes **Act. x.**

In dieb̄ ill. **A**peries petrus os suū dixit. **U**iri patres et fratres nobis precepit d̄ns p̄dicare populo et testificari. qz ipse est qui cōstitutus est a deo iudex uiuozum z mortuoz. **H**uic omnes p̄phete testimoniiū phibent remissionē pctōz accipe p̄ nomē eius oēs qui credūt in eū. **A**dhuc loquēte petro p̄ba hec. cecidit sp̄s sanctus

quid aquam quis prohibere potest vt nō baptizentur hi qui spiritū sanctū acceperunt sicut et nos. quasi diceret non. ex quo spiritus sanctus non distinxit iter nos et ipsos (et iussit eos baptizari) scz a socijs suis (in nomine domini nostri ihesu christi) in hac enim forma dabatur baptismus in primitiua ecclesia.

Postilla.

In diebus illis Cum audissent apli zc. Ante initium illius eple scribit sanctus Lucas in eodem capitulo q̄ sanctus Philippus descendit in ciuitatem samarie et predicabat illis christum. Intendebant

super omnes. qui audiebant verbum.

Et obstupuerunt ex circūcisione fideles qui venerant cum petro. quia et in nationes gratia spiritus sancti effusa est audiebant enim illos loquentes linguas et magnificantes deum Tunc respondit petrus. Nunquid aqua quis prohibere potest vt nō baptizentur hi qui spiritum sanctum acceperunt sicut et nos. et iussit eos baptizari in nomine ihesu christi.

Feria tercia penthecostes Act. viij.

In diebus illis cū audissent apostoli qui erant hierosolimis quia recepisset samaria verbū dei. miserunt ad eos petrum z iohannē. Qui cū venissent orauerūt p̄ ipsos vt acciperēt sp̄m sanctū nondū em̄ in quenq̄ illorum venerat. sed baptisati t̄m̄ erant in nomine domini ihesu. Tunc imponebāt manus sup̄ illos et accipiebant sp̄m̄ sc̄m̄.

quod philosophus significauit apostolis. vt aliqui eorum venirent in samariam et supplerent illud quod ad eius officium non spectabat. Et h̄ est quod hic dicitur (cum audissent apostoli qui erant hierosolimis quia recepisset samaria verbum dei miserunt ad ipsos petrum et iohannē) Glossa or. qui erant coline (qui cū venissent orauerunt p̄ ipsos vt acciperēt sp̄m̄ sanctū. nondū em̄ in quequā illorū venerat) Lyra. scz signo sensibili. venerat t̄m̄ in eos inuisibiliter. sicut z mō in baptizatos scz baptizati t̄m̄ erant tu noie dñi ihesu tūc imponebant manus sup̄ illos z accipiebant sp̄m̄ sc̄m̄)

Pagina

In diebus illis Per manus autem ap[osto]lor[um] &c. Ante inie[ct]u[m] illius ep[isto]le scribit sc[ilicet] Lucas q[uod] vir quid[am] ananias cu[m] saphira vxore sua Et partem p[re]c[i]i ad pedes ap[osto]lor[um] miseru[n]t & ambo subitane[us] obieru[n]t Et factus est timor magnus in vniuersa ecclesia et in omnes qui audierunt hoc Tunc statim sequit[ur] epla p[ri]m[us] (Per manus aut[em] ap[osto]lor[um] fiebant signa et prodigia multa. Glo. or. vii succendebant zelus sacerdotu[m] & iust[us] deoru[m] (in plebe) L. y. n[on] dicit in principibus quia non credebant in christum. paucis exceptis. q[ui] occulti christiani erant. vt gamaliel. nycomed[us] et alij alij (et erat omnes vnanim[ite]r). s. ap[osto]li (in porticu salomonis) vbi erat locus orationis et predicationis cetero[rum] aut[em] sc[ilicet] infidelium (nemo audiebat coniungere se illis) sc[ilicet] fidei timentes pena[m] q[uod] venerat super ananiam et eius vxore (sc[ilicet] magnificabat eos popul[us]) p[ro]pter egros. et miracula que faciebant Et etia[m] q[uia] bona pro malis suis p[re]secutoribus reddebant (magis aut[em] augebatur credentiu[m] in d[omi]no mult[us] viror[um] ac mulieru[m] null[us] e[st] enim sexus a regno dei excludit[ur] (ita vt plateas) que late erant (ei[us] erant infirmos et ponerent in lectulis et grabatis vt veniente petro sal[tem] vmbra illius obumbraret quosq[ue] illorum et liberarentur a b[ea]tis infirmitatibus suis) L. y. in quo ponit differentia petri ad alios ap[osto]los in operatione miraculo[rum]. Nam alij ap[osto]li curabant alios infirmos p[er] tactum manuum sicut iam supra dictum est. Per manus aut[em] &c. Petrus aut[em] non solum p[er] tactum sed etia[m] p[er] vmbra[m] quod magis est. quod fiebat ad ostendendum q[uod] erat p[ri]ncipalis ap[osto]lus. ergo nominatur princeps ap[osto]lo[rum] Et quia christus non legitur curasse p[er] vmbra[m] sicut petrus. ideo in petro videtur impletus fuisse quod dixit christus. Ioan. xiiij. Qui credit in me opera que ego facio et ipse faciet. et maiora hor[um] faciet Concurrebat aut[em] et mult[us] vicinaru[m] ciuitatu[m] in hierusalem afferentes egros et vexatos a spiritibus immundis. qui curabantur omnes et magnificabant iesum christum

Seria q[ui]nta penthecostes Act. v. **I**n diebus illis Per manus ap[osto]lor[um] fiebant signa et prodigia multa in plebe Et erat vnanim[ite]r omnes in porticu salomonis Cetero[rum] aut[em] nemo audebat coniungere se illis. sed magnificabat eos popul[us] Magis aut[em] augebatur credentiu[m] in d[omi]no mult[us] viror[um] ac mulieru[m] ita vt per plateas ei[us] erent infirmos et ponerent in lectulis et grabatis. vt veniente petro saltem vmbra illius obumbraret quosq[ue] illor[um] et liberaret ab infirmitatibus suis Concurrebat aut[em] et mult[us] vicinaru[m] ciuitatu[m] hierusalem afferentes egros et vexatos a spiritibus immundis. qui curabant omnes. et magnificabant omnes iesum christum.

rem vmbra illius obumbraret quosq[ue] illorum et liberarentur a b[ea]tis infirmitatibus suis) L. y. in quo ponit differentia petri ad alios ap[osto]los in operatione miraculo[rum]. Nam alij ap[osto]li curabant alios infirmos p[er] tactum manuum sicut iam supra dictum est. Per manus aut[em] &c. Petrus aut[em] non solum p[er] tactum sed etia[m] p[er] vmbra[m] quod magis est. quod fiebat ad ostendendum q[uod] erat p[ri]ncipalis ap[osto]lus. ergo nominatur princeps ap[osto]lo[rum] Et quia christus non legitur curasse p[er] vmbra[m] sicut petrus. ideo in petro videtur impletus fuisse quod dixit christus. Ioan. xiiij. Qui credit in me opera que ego facio et ipse faciet. et maiora hor[um] faciet Concurrebat aut[em] et mult[us] vicinaru[m] ciuitatu[m] in hierusalem afferentes egros et vexatos a spiritibus immundis. qui curabantur omnes et magnificabant iesum christum

O Audete perfecti estote. exhortamini etc. Ante initium illius epi-
stole scribit sanctus Paulus in eodem capitulo. In ore duorum vel
trium testium stat de rebus. Tunc sequitur prius epistola (Gaudere perfecti
estote) quia hodie festum sancte trinitatis peragimus. necesse est aliquid
qua de sancta trinitate breuiter loqui. vnde Augustinus in libro de trinitate
Hoc itaque vera et pia fide credendum est quod trinitas sit vnus solus et verus
deus. scilicet pater et filius et spiritus sanctus et hec trinitas vnus et eiusdemque
substantie vel essentie creditur. que est summum bonum. Item Augustinus dicit.
hec vera sancta trinitas nihil maius est in tribus personis simul nominatis.

In die sancte Trinitatis secunda
Liberthiorum. xiiij.

O Audete perfecti estote. exhortamini id ipsum sapite pacem habente. et deus pacis et dilectionis erit nobiscum. Salutauit inuicem in osculo sancto. Salutate vos omnes sancti. Gratia domini nostri ihesu christi et charitas dei et communicatio sancti spiritus sit semper cum omnibus vobis. Amen.

quod in vna qualibet semel et per se dicta. quia vna queque persona plena est substantia per se non tamen tres substantie sunt sed vnus deus et vna substantia. vna potentia. vna eternitas. vna magnitudo. vna bonitas. et vna essentia. pater filius et spiritus sanctus. Item scilicet endus quod beata trinitas fideliter est credenda et curiose inuestiganda vnde de Bernardus. Scru- tare hoc temeritas est credere pietas nosce vita et

na (Hartes) Lyra. ad virtuosum enim pertinet de operibus virtutum gaudere (perfecti estote) id est ad perfectionem consequendam tendite. quia sicut nauis in flumine posita per aque morum non descendit. nisi remigetur in contrarium. sic anima ex corruptione carnis et pronitatem contritudo ad malum descendit a perfectione. nisi conetur in contrarium (exhortamini) vos maiores illos qui sunt minores (id ipsum sapite) scilicet vos minores cum maioribus (pacem habete) Lyra quam christus nobis hereditarie conseruandam reliquit. vt pater Iohannis. xiiij. pacem meam do vobis etc. (et deus pacis) id est datus et amator pacis (et dilectionis) quia charitas concomitantur veram pacem. eo quod per charitatem deus est in homine et ipse in eo (erit vobiscum) per gratiam in presenti et gloriam in futuro (Gratia domini nostri ihesu christi et charitas dei et comunicatio sancti spiritus) Qui. lugdu. in illis verbis innuit trinitatem personarum. Primo personam filij. ibi gratia domini nostri ihesu christi. Secundo personam patris ibi. et charitas dei scilicet patris. Tercio personam. scilicet spiritus sancti. ibi. Et comunicatio sancti spiritus sit semper cum omnibus vobis. Amen.

Sequitur festum sancte Trinitatis

pagina

O Altitudo diuinitatꝝ sapientie ꝛc. Ante incipiũ illius eple scribit sanctꝝ paulus in eodem ca. dicens. Noli altum sapere sed time. Tunc sequitur pñs epistola (**O** altitudo diuinitatꝝ) Gor. i. habundantie et copiositatis (sapientie) que est de diuinis et de spiritalibꝝ. de q̄ Osaie xl. dz Non est inuestigatio sapientie eius Et in ps. c. lvi. Et sapientie eius nõ est numerus (et scientie dei) que est de rebus humanis. ad Colos. iij. In ipso sunt omnes thesauri sapientie et scientie (q̄ incomprehensibilia sunt iudicia eius) Gorra. id est dispositiones eius de omnibus rebus. vñ ps xxxv. Iudicia eius absq̄ yllus multa (et inuestigabiles vie eius). i. i. plesiones dispositionis. in quibus oibus est mia z veritas. vñ de ps. xxxiij. In uerse vie dñi misericordia z veritas Quorum rones a nobis non pñt attingi. vñ Ecclesiastes viij. Intellexi q̄ omniũ operũ dñi nullã possit homo inuenire rõem (quis em̄ cognouit sensus dñi) de dispositione rex. q. d. nullus (aut q̄s psilia r̄? ei? fuit) Qui dans ei cõsilia qualiter sic vl̄ sic res disponeret q. d. nullus (aut q̄s hoc dedit illi et retribuet ei) q. d. nullus. qz hoc ē im̄ possibile. qz oẽm r̄tutes non solum oparandi sed etiam cogitandi z essendi ab ipso et per ipsum et in ipso sunt omnia) Gor. superiora. inferiora. et media. spiritalia et corporalia et ex vtriusq̄ composita Et in istis verbis innuit apostolus trinitatẽ personarum in essentia diuina. per hoc quod dicit ex ipso. innuit personam patris. per hoc q̄ dicit per ipsum. innuit personam filij. per hoc q̄ dicit in ipso innuit personam spiritus sancti. Ecce distinctio seu pluralitas personarum (Ipsi honor et gloria) ecce vnitas essentie. Non enim dicit ipse sed ipsi honor et gloria in secula seculorum Amen

In festo natiuitatis Rho. xi: **O** Altitudo diuinitatꝝ sapientie et scientie dei q̄ incomprehensibilia sunt iudicia eius z inuestigabiles vie eius Quis em̄ cognouit sensus dñi. aut q̄s psiliarius eius fuit. aut q̄s prior dedit illi et retribuetur ei. Qm̄ ex ipso et per ipsum z in ipso sunt omnia Ipsi honor z gloria in secula seculorum Amen

In festo corporis xpi pri. Corin. xi. **C**onuenientibus ergo vobis in vnum iam non est dominicam cenam manducare. Unusquisq̄ enim suam cenam presumit ad manducandum. Et alius quidem esurit. alius autem ebrius est. Nunquid domos non habetis ad manducandũ et bibendũ etiam cogitandi z essendi ab ipso et per ipsum et in ipso sunt omnia) Gor. superiora. inferiora. et media. spiritalia et corporalia et ex vtriusq̄ composita Et in istis verbis innuit apostolus trinitatẽ personarum in essentia diuina. per hoc quod dicit ex ipso. innuit personam patris. per hoc q̄ dicit per ipsum. innuit personam filij. per hoc q̄ dicit in ipso innuit personam spiritus sancti. Ecce distinctio seu pluralitas personarum (Ipsi honor et gloria) ecce vnitas essentie. Non enim dicit ipse sed ipsi honor et gloria in secula seculorum Amen

¶ Postilla

Conuenientibus ergo vobis in vnum ꝛc. Ante incipiũ illius epistole scribit sanctus Paulus in eodem capitulo. ipsis corinthijs dicens Si quis autem videretur contentiosus esse nos talem consuetudinem non habemus neq̄ ecclesia dei. Hoc autem precibus pio non laudans q̄ non in melius. sed in deterius uenitit Tũc postmodum sequitur pñs epistola (Conuenientibus vobis in vnum) S; ex quo ho

die peragitur festū corpis xpi. sicut hoc sacramentū post a xpo institutus est Evangelii & epistola concordant. quia in euangelio habet de fructu di-
 gne communicantū. vbi dicit. Qui manducat hunc panē uiuet in eternoz
 sic p. opositū in epistola hodierna habet de periculis indigne ꝓmunican-
 tū. sicut patz in textu eplē pūris (*Frates* uenientibz uobis in vñm)
Ly. ad peipiendū eucharistie sacramentū (iam nō est) .i. non licet uobis.
 dnicam cenā māducare *Unusq̄s* em suā cenā presumit ad māducādū
Ly. ante sumptionē sacramēti preparabant sibi cibaria & portabāt ad

desiam dei cōtemnitis & confunditis
 eos qui nō hñt. *Quid* dicā uob *Au-*
do uos. in hoc nō laudo. *Ego* em ac-
 cepi a dño quod & tradidi uobis quo-
 niam dñs iesus in qua nocte tradeba-
 tur accepit panē & gratias agens fre-
 git & dixit. *Accipite* & māducate hoc
 est corpus meū qđ pro uobis tradet.
Hoc facite in meā cōmemorationē.
Similiter calicem postq̄ cenauit di-
 ces. *Hic* calix nouū testamentum est
 in meo sanguine *Hoc* facite quoties/
 cūqz bibetis in meā cōmemorationē.
Quotiescūqz em manducabitis pa-
 nem hunc & calicem bibetis. mortem
 domini annūciabitis donec ueniat.
Itaqz quicūqz manducauerit panē

ecclesiam comedentes &
 bibētes anteqz sumerēt
 sacramentum. & sic laus
 te comedebant & bibes
 bant. *Pauperes* autēqz
 esuriebant. *Ergo* dicit
 (et alius quidē dicit ali-
 us autem ebrius est *Nū-*
 quid domos nō habet
 ad manducandum & bi-
 tendum) scz domos nō
 psecratas (aut ecclesiaz
 dei cōtemnitis. *Ly.* qđ
 diceret. certitudinalit̄ in
 hoc est ptempus ecclesie
 que psecrata est (& cō-
 funditis eos). .i. paupes
 (qđ nō habēt). .i. laute cos-
 medere corā tanta mlti-
 tudine (qđ dicā uobis)
Ly. super h̄ facto (laus
 do uos) supple in alijs (i
 hoc nō laudo) sed uirū

pero (*Ego* em accepti a domino) *Ly.* mihi reuelante (qđ & tradidi uo-
 bis quoniā dñs iesus) qđ est institutor sacramentoz & nō alius (in qđ nocte
 te tradebatur) *Cor.* .i. imminere passione cuius noctis traditio facta ē in
 uespera noctis (accepit panē & benedixit) vt habet *Mat.* xxvi. & gratias
 agens *Ly.* vt doceret nos in oibus grās agere deo (fregit & dixit *Acci-*
 pite & māducate hoc est corpus meū) scz concretum sub specie panis. quia
 panis transubstantiatur in uerum corpus xpi diuina uirtute. p. conuulsi-
 onem solis accidētibus remanētibus (quod pro uobis tradet. *Hoc* faci-
 te in meā cōmemorationē) *Cor.* .i. in memoriā mee mortis & passionis
 (*Similit̄* & calicem) scz accepit (postq̄ cenauit) & uinū in calice cōrentum
 psecrauit in sanguinem suum (dicens. *Hic* calix) *Cor.* .i. contentum in h̄
 calice (nouū testamentū est in meo sanguine) *Ly.* quia nouū testamentū
 confirmatū est sanguine xpi effuso (*Hoc* facite quotiescūqz bibetis)
Corra. .i. sanguinē meū in specie uini (in meā ꝓmemorationem) .i. in meā
 moriam passionis mee (*Quotiescūqz* em manducabitis panēz hūc et

Bagina

calicem bibeatis) **L**yra. i. hoc sacramentū in quo sub specie panis continet
verum corpus christi. Et sub spē vini verus sanguis christi (morte domi
ni annūciabit) ipsam representādo p hoc sacramētum (donec veniat)
scz ad iudiciū. p quod intelligitur q̄ celebratio huius sacramenti nō desis
ciet in ecclesia vsq̄ ad finem mūdi. **Mat.** vltimo. Ecce ego vobiscū sum
vsq̄ ad cōsummationem seculi (Itaq̄ quicūq̄ manducauerit panē z bibe
rit calicē dñi indigne) **L**y. scz cum volūate peccandi mortali de sus
turo vel impenitens de preterito (reus erit corporis z sanguinis dñi) **Glo**
sa. id est penas mortis

xpi exsoluet. i. puniet ac
si christi occideret (Pro
ter autez seipsuz homo)
Lyra. scz propria consci
entiam diligenter exami
nādo z emendando (et
sic de pane illo edat) scz
fructuose (z de calice bi
bat) **L**yra. fit autem h
mentio de duplici specie
scz panis z vini. Nam in
primitiua ecclesia sic da
batur fidelibus. sed pp̄
ter periculum effusionis
sanguinis modo datur
tū laicis sub specie pa
nis. **S**acerdos tamē ce
lebrans accipit sub vtra
q̄. non tū celebrans pro se. sed etiam pro alijs (qui em manducat z bibit
indigne) **Cor.** i. irreuerenter vel existens in crimine (iudicium sibi mādu
cat z bibit) id est ad suam damnationem sumit (non dijudicans corpus
domini) **L**yra. id est discernens ab alijs cibis sumēs eodem modo sicut
alios cibos corporales.

et biberit calicē domi indigne reus erit
corporis z sanguinis domini. **P**robet
autem seipsum homo. z sic de pane il
lo edat et de calice bibat. **Q**ui em mā
ducat et bibit indigne. iudicium sibi
manducat et bibit. nō dijudicās cor
pus domini

¶ Dominica prima post festum tri
nitatis. i. Joannis quarto

Quus charitas est. **I**n hoc appa
ruit charitas dei in nobis quo
niam filium suum vnigenituz misit de

Quus charitas est **I**n hoc appuit. **zē.** Inre inicitū illius eplē scri
bit sanctus **J**ohes dicens **I**psi de mundo sunt. z ideo de mūdo
loquūtur z mūdus eos audit. **N**os ex deo sumus charissimi dis
ligamus inuicem. quia charitas ex deo est. **T**unc sequitur eplā hodierna
(**Q**uus charitas est) vbi sanctus **J**oannes apostol⁹ et euangelista (quē
christus pie ceteris dilexit) maxime commendat nobis charitatem dei
et proximi. **S**ic similiter in euangelio hodierno sanctus **L**ucas dicit nob
de quodam diuitite qui nec circa deum nec circa proximiū. scz pauperem la
zarum aliqua dilectione mouebatur. sed induebatur purpura z bysso et
epulabatur quotidie splendide. ideo sepultus est in inferno. **E**cce si volu
mus hoc malum euadere. tunc detemus deum z proximiū diligere (quia
charitas est) **L**yra. increata sicut est bonitas z sapiētia (in hoc) velut in
certissimo signo (apparuit charitas dei in nobis) id ē ostensa est erga nos

xxx

(quoniam filium suum unigenitum) non servus (misit) sed deus pater (in mundum) sed humanitate assumpta (ut vivamus per eum) Vincentius et non iudicemur per eum (in hoc) id est in hac missione (est charitas manifestata. non quasi nos dilexerimus deum. sed quoniam ipse prior dilexit nos) scilicet per destinationem. vocando. iustificando (et misit filium suum propiciatorem) Vincentius. ut deus nobis propiciaretur per ipsum (pro peccatis nostris) sed tollendis (charissimi si deus dilexit nos. et nos debemus alterutrum) sed exemplo christi invicem (diligere) Vincentius. si deus diligit nos. tunc debemus diligere id quod deus diligit. sed deus diligit omnem hominem ergo et nos quemlibet hominem debemus diligere (Deum nemo vidit unquam) Vincentius. In presenti deus non potest videri sicuti est. sed solus in futura vita. In Augustinus dicit. quod concessum fuit paulo et moysi videre divinam essentiam. sed hoc fuit in rapitu transitorio. et non mansit. quia tunc fuerunt rapiti extra sensus corporis.

us in mundum ut vivamus per eum
In hoc est charitas. non quasi nos dilexerimus deum. sed quoniam ipse prior dilexit nos: et misit filium suum propiciationem pro peccatis nostris. **C**harissimi si deus dilexit nos. et nos debemus alterutrum diligere. **D**eum nemo vidit unquam. **S**i diligimus invicem deus in nobis manet. et charitas eius in nobis est perfecta **I**n hoc intelligimus quoniam in eo manemus et ipse in nobis. quoniam de spiritu sancto dedit nobis. **E**t nos vidimus et testificamur. quoniam pater misit filium suum salvatorem mundi. **Q**uisquis confessus fuerit quoniam Iesus est filius dei. et deus in eo manet et ipse in deo **E**t nos cognovimus et cre-

(Si diligimus invicem) scilicet ex sincera charitate (deus in nobis manet) per gratiam inhabitantem (et charitas eius in nobis perfecta est) **T**unc enim charitas dei perfecta est in nobis. quando

eum diligimus. non solum in se. sed etiam in sua imagine. id est in homine (in hoc intelligimus) id est cognoscimus (quoniam in eo manet) per charitatem qua deum diligimus (et ipse in nobis) per charitatem qua nos diligit (quoniam de spiritu sancto) scilicet ab ipso procedente (dedit nobis. **E**t nos) **L**yra. id est ego **J**ohannes et alii apostoli mecum (vidimus) scilicet eius humanitatem oculis corporalibus. et eius divinitatem oculis mentalibus. non in se. sed in effectibus suis. quia viderunt eum facientem miracula virtutem omnis creature transcendentia (et testificamur) de visis que vidimus (quoniam pater misit filium suum) eiusdem nature et potestatis cum eo (salvatozem mundi) per passionem humanitate assumpta (Quisquis confessus fuerit) **S**ozra. scilicet confessione perfecta. cordis. oris. et operis. **N**on diminute neque sola voce. sed opere. **U**bi apostolus dicit. **C**onfitentur se nosse deum. factis autem negant eum (quoniam

Bagina

ielus est filius dei (ita q̄ idem est filius dei ⁊ filius hominis (de⁹ in eo ma-
ner) scz p̄ grām ⁊ ipse in deo) vt in refugio. vii. ps. lxxix. **O**ne refugium
tu factus es nobis ⁊ nos) scz apli (cognouimus) scz q̄ ielus est filius dei
(et credidimus charitati quā h̄z deus in nobis) **L**ꝛ. i. credimus ipsum
spectatiter habitare nobiscū p̄ charitatem (deus charitas est) **U**n̄ Aug-
sup illo p̄bo. **S**i in singulis locis sacre scripture nihil aliud diceret de cha-
ritate. nisi q̄ deus charitas est. nō aliud q̄ charitatē q̄rere deberem⁹ **N**ō
em̄ charitas poterat altius p̄mendari q̄ q̄ deus diceret charitas ⁊ qui
manet in charitate in deo manet) **U**ince. tanq̄ palmites in vite. tanq̄
mēbz in corpe ⁊ de⁹ in
eo) manet tanq̄ habita-
tor in domo. tanq̄ spon-
sus i thalamo. tanq̄ sacer-
dos in tēplo **U**n̄ **B**ern̄.
q̄ deus charitas est. et
iō charitate nihil meli⁹
est. ⁊ q̄ manet in charita-
te in deo manet. iō chari-
tate nihil ē securius. ⁊ de-
us in eo. ⁊ iō charitate
nihil iocūdus (in hoc p̄-
fecta est charitas dei no-
biscum) id est p̄fecta eē
ostendit (vt fiducia) has
beamus in die iudiciū)
Uince. si talē fiduciā ha-
bentus ad deū q̄ aude-
mus secure apparere in p̄spectu eius ⁊ reddere ei votū. tunc indubitātē
habemus perfectam charitatē (quia sicut ille est) **L**ꝛ. i. benefaciens de ce-
lo iustis ⁊ iniustis ⁊ nos sumus in hoc mūdo) scz pro amore ei⁹ amicos ⁊
inimicos diligēdo (timor nō ē in charitate) q̄d itelligit⁹ timore p̄uili inq̄tū
seruū ē nō itelligit⁹ d̄ filiali. q̄ ille timor stat cū charitate p̄fecta. s; p̄fecta
charitas foris mittit timorē q̄ charitas etiā q̄cunq̄ excludit timorē. ser-
uilem (quoniā timor penam habet) id est timori seruili pena debetur. q̄ a-
facit cauere peccatum solummodo ne puniatur. non propter detestatio-
nem vitij. nec propter vitandam offensam dei. sicut fur q̄ dimittit furari
p̄pter suspēdium (q̄ aūe timet) **L**ꝛ. i. hoc modo (nō est p̄fectus in chari-
tate). i. nō habet charitatem ipm̄ perficientē (nos ergo diligamus deū)
Sor. dilectō ē p̄fecta (qm̄ deus prior dilexit nos) q̄ ipsi nos ipsos. imo euz
adhuc inimici essemus dilexit inimicos vt faceret amicos. dilexit iniustos
vt faceret iustos. dilexit egros vt faceret sanos (Si quis dixerit quoniā
diligō deum. ⁊ fratrem suum oderit) qui ē h̄y mago dei (mēdax est) **L**ꝛ.
ra. quia dilectio proximi includitur in dilectione dei (qui non diligit fra-
trem suum quem videt) **G**orra. quia eum plentius cognoscit (deū quem
non videt) id est quem minus cognoscit (quomodo p̄r dilgere) vii **Au.**
Inuisa quippe diligere possumus incognita nequaq̄ (⁊ hoc mandatum

habetur a deo) scilicet de dilectione dei et proximi (vt qui diligit deum)
 Forra ppter se (diligit et fratrem suū) ppter deū. Duo em̄ sunt mandata
 charitatis scz dei et proximi. nec p̄ vnus diligi sine alio.

Postilla

Nolite mirari si odit vos mundus etc. Ante initium illius epistole
 scribit sanctus iohānes in eodē caplo di. Charissimi hec est annū
 ciatio quā audistis ab initio vt diligatis alteruz. non sicut cayn q̄
 ex maligno erat et occidit fratrem suū. et ppter quid occidit eum. quoniam ope/

Das est. Qui em̄ non diligit fratrem suū
 quē videt. deū quem nō videt quō po
 test diligere. Et hoc mandatū habe/
 mus a deo. vt qui diligit deus diligit
 et fratrem suum

Dominica secūda post festum trini
 tatis. i. Johānis. iij.

Nolite mirari si odit vos mun
 dus. Nos scimus qm̄ transla
 ti sumus de morte ad vitā q̄/
 niaz diligitur fratres. Qui non dili/

cipio mūdi inter bonos et malos. Sicut patet inter cayn et abel. inter ysaac
 et ysmael. inter iacob et esau (Nos scimus) Vera certitudine fidei (quoni
 am translati sumus de morte) scz culpe (ad vitam) gratie (quoniam dilis
 gitur fratres) quia opera bona in charitate facta sunt meritoria (qui nō
 diligit manet in morte) qz caret charitate que est vita anime (ois qui odit
 fratrem suū homicida sua est) qz primo animā ppriā. secūdo aiām proximi in
 quātum in se est. qz prouocat ipsum ad odium mutū. (et scitis quoniam
 ois homicida non habet vitam eternā) For. id est non habet christum qui
 est vita eterna (in se manentē) hoc dicit ad differentiā vite nature. que est
 vita trāsiciens (in hoc) tanq̄ in ligno certissimo (cognouimus charitatem
 dei). i. christi erga nos (qm̄ ille pro nobis) indignis (aiām suaz). i. vitā eoz/
 poralem (posuit). i. morti crucis exposuit (et nos) exemplo eius (detemus
 aias) A. y. i. vitam corporalem (pro fratribz) ponere) id est pro salute eozum
 spūali. Et hoc debitū patet ex ordine charitatis. fm̄ quem super omnia de
 us est diligendus. et post ipsum animā propria. et tercio animā proximi. et
 quarto et vltimo pprium corpus (qui habuerit substantiā huius mundi)
 Qm̄. i. bona tpalia (et viderit fratrem suū) id est proximi suū (necesse habe/
 re) A. y. scz necessitatem extremā (et clausit viscera sua ab eo) id est affectū
 interiorē non ppaciendo ei et subuentionem denegando (quomodo cha
 ritas dei) For. que a deo infunditur et qua deus diligitur (manet in eo)
 quasi diceret nullo modo quia nō potest diligi deus sine proximo. nec eoz

Pageina

uerso. etiam quia charitas benigna est. id est larga egenis. et in casu extremi
me necessitatis tenetur etiam quilibet de necessario dare. Unde ambrosi
us. Pasce fame morientem. si non pauisti occidisti (Filioli mei) scz quos p
euangelium genui (non diligamus verbo neq; lingua) verbo tñ diligit q
hoc quod promittit non soluit (sed opere) id est exhibitione beneficii (et ve
ritate) scz pure intentionis. Glosa. vt simplici intentione beneficia presbe
mus. non propter temporale lucrum

¶ Postilla

Humiliamini sub potenti manu dei etc. Ante initium illius epis
stole scribit sanctus Pe
trus in eodem capitulo.
Deus superbis resistit.
humilib; autem dat gra
tiam. Tunc sequitur epi
stola presens. in qua bea
tus petrus docet nos q
modo habere debeamus
nos ad deū dicens (Hu
miliamini) **S**ozra. humi
litate voluntaria nō coac
ta (sub potēti manu dei)
vel nos humiliabim? nos
ei. vel ipse opprimet nos.
quia manum eius effuge
re impossibile est (vt vos
exaltet) quia omnis qui
se humiliat exaltabit. Lu
ce. x. viij. (in tempore visi
tationis) id est in die iu
dicii quando deus iudic
cabit mundum et reddet
tūc vnicuiq; sū opa sua
(omnem sollicitudinem
vestram) scz corporis et
anime (proijcientes in eū

git manet in morte. **D**is qui odit frēs
suū homicida est. Et scitis quoniam
omnis homicida non habet vitā eter
nam in se manētē. in hoc cognouimus
charitatem dei. qm̄ ille pro nobis ani
mā suam posuit. et nos debemus ani
mas pro fratrib; ponere. Qui habue
rit substantiam huius mūdi et viderit
fratrem suū necesse habere. et clauerit
viscera sua ab eo. quō caritas dei ma
net in eo. **F**ilioli mei nō diligam? ver
bo neq; lingua. sed ope et veritate

Dominica tertia post festum trini
tatis .i. Petri. v.

Humiliamini sub potenti ma
nu dei. vt vos exaltet in tpe vi
sitationis oēm sollicitudinē ve
stram proijcientes in eum. quoniam ip
sicura est de vobis. **S**ozra; estote et

Unde Augustinus. Projice te in deum non est tam crudelis vt se subtra
hat et te cadere permittat (quoniam ipsi cura est de vobis) scz specialis (so
bzij estote) scilicet in victu et vestitu (et vigilate) id est diligenter a peccatis
cauere (quia aduersarius vester diabolus) qui semper bonis et deuotis filij
delibus aduersatur (tanq; leo rugiens) per seuitiam (circuit) per maliciā
(querens quem deuoret) in corporando sibi per mortalem culpam (cui re
sistite) **S**ozra eius suggestionibus non acquiescendo. **U**nde Jacobi. iij.
Resistite diabolo et fugiet a vobis (fortes in fide) tanquam in scuto (sci
entes eandem passionem) id est p̄ similem tribulationem et temptationē
quā vos sustinetis (ei) fidei scz diabolo (que in mūdo est vīe fraternitatis)

id est vestris fratribus per mundum dispersis. quasi diceret non putetis temptacione carere eo q̄ fideles estis. immo magis temptabimini. ergo caute vos diligenter ne superbimini. Unde Ecclesiastes. ij. Fili accedens ad servitutem dei. sta in iusticia et timore. et prepara animam tuam ad temptacionem (deus autem) scilicet qui est dator (omnis gratie) Bona. quia bonorum temporalium. naturalium. spiritualium. et eternorum (qui vos cauit vos) scilicet vocatione interiori per inspirationem. et exteriori per predicationem (in eternam suam gloriam) scilicet finaliter consequendam (in christo ihesu) id est per christum

vigilate. quia aduersarius vester diabolus tanq̄ leo rugiens circuit querens quem deuoret. Qui resistite fortiter in fide scientes eandem passionem ei (que in mundo est) vestre fraternitati fieri. Deus autem omnis gratie: qui vocauit nos in eternam suam gloriam in christo ihesu ipsi gloria et imperium in secula seculorum Amen

ihesus (ipsi gloria et imperium) scilicet ad alios (in secula seculorum) id est semper et in eternum

Postilla

Existimo enim q̄ non sunt condigne

Ante initium illius epistole scribit sanctus paulus in eodem capitulo dicens. Si filij et heredes. heredes quidem dei. cos heredes autem christi. si tamen comparatur vt simul glorificemur. Tunc statim sequitur epistola presens. in qua apostolus paulus hortatur nos vt patienter toleremus passiones et persecuciones huius mundi. quia ad futuram gloriam non peruenitur nisi per patientem toleranciam passionum. et qualescunq̄ sint tales pas-

Dominica quarta post festum trinitatis Roma. viij.

Existimo enim q̄ non sunt condigne passiones huius temporis ad futuram gloriam. que releuabitur in nobis. Nam expectatio creature reuelationem filiorum dei expectat. Vanitati enim creatura subiecta est non volens. sed propter eum qui subie-

siones temporales. non tamen sunt condigne ad futuram gloriam. Hoc enim offendit apostolus paulus qui fuit raptus vsq̄ ad tertium celum. et vidit magnitudinem glorie celestis. Et visis illis gaudijs post hoc dixit sic. (Frater. Existimo) Vincentius. id est veraciter scio (q̄ non sunt condigne) id est equales (passiones) id est tribulationes (huius temporis) Bona. id est temporales et momentanee passiones (ad futuram gloriam) scilicet promerendam (que releuabitur in nobis) Vincentius. Tam malis q̄ bonis. sed hoc erit diuersimode. quia quous gloria futura ab omnibus cognoscetur et videbitur. tamen hoc erit bonis ad gaudium et ad salutem malis vero ad omnem tristitiam et penam (nam expectatio creature) Vera. id est hominis. qui est omnis creatura. vt patet Martini ultimo. pie-

pagina

Dicite euangelium omni creature id est homini (reuelationem filiorum dei) **U**tra in beatitudine celesti ubi deus clare videbitur (expectat) scilicet per partem etiam (Vanitati enim) id est passibilitati. morti. et incarnationi (creatura) id est humana natura (subiecta est non volens) id est non propria voluntate et hoc propter peccatum a deo quod non est voluntarium in nobis (sed propter eum) id est propter deum (qui subiecit eam in spe) scilicet resurrectionis future (quia et ipsa creatura) id est humana natura (liberabitur a seruitute corruptionis) scilicet quando in resurrectione ex gloria anime erit corpus immortale.

(Scimus enim quod omnis creatura) scilicet irrationalis (ingemiscit et parturit usque adhuc) hic apostolus inducit nos ad tolerantiam passionis duplici exemplo. Primum est creaturarum irrationalium que sustinent multa. et tamen non habent spem remunerationis sicut nos habemus. Secundum exemplum est ipsorum apostolorum qui primum et plenius ceteris credentibus spiritum sanctum susceperunt et patienter tolerabant multa aduersa et dilationes glorie in spe resurrectionis future. et

ergo dicit (non solum illa) scilicet irrationalis creatura (sed et nos ipsi) scilicet apostoli (primitias spiritus habentes) **U**tra in maiori multitudine spiritum sanctum habentes (Et ipsi intra nos gemimus) existentibus in tribulationibus (adoptionem filiorum dei expectantes) id est premium reservatur filiis adoptionis (redemptionem corporis nostri) quia tunc erit corpus immortale. et sic redimetur a corruptione (in christo ihesu domino nostro)

Postilla

Omnēs vnanimēs) Ante mirum istius epistole scribit sanctus petrus in codice ca. di. Mulieres subdite sint viris. sicut sara obediebat abrahe vocans eum dominum. cuius estis filie beneficientes. Tunc sequitur epistola hodierna in qua apostolus petrus instruit nos quomodo vnusquisque se ad alterum habere debeat dicens (Omnes vnanimēs in oratione estote) **S**ozra. id est cor vni et animam vnā habentes non dissentientes (compatientes) ad inuicem sicut membra vnus corporis mystici ipsius

cit eam in spe. Quia et ipsa creatura liberabitur a seruitute corruptionis in libertatem glorie filiorum dei. Scimus enim quod omnis creatura ingemiscit et parturit usque adhuc. Non solum autem illa. sed et nos ipsi primitias spiritus habentes. Et ipsi intra nos gemimus adoptionem filiorum dei. expectantes redemptionem corporis nostri in christo ihesu domino nostro

Dominica quinta post festum trinitatis pri. Petri. ij.

Omnēs vnanimēs in oratione estote patientes. fraternitatis amatores: misericordes. modesti. humiles. non reddentes malum pro malo. vel maledictum pro maledicto. sed econ-

christi p hoc attestatur ille qui patitur cum cepit alios sibi compatiētes
Ut dicit phs. ij. rethoricoz (fraternitates amatores). i. fraterni vnitas
 et concordie seruatoroz (modesti) scz in oib⁹ debitū modū seruādo
 (misericordes) scz elemosynas indigentib⁹ tribuendo (humiles) scz oia
 bona deo attribuēdo z nihil vobis (nō reddentes malū p malo) in factis
 iniuriotis (nec maledictū pro maledictō) s⁹ b⁹is cōrentiosis (sed ecōtra
 rō bñdicētes) s⁹ b⁹is benignis z pacificis (qz in hoc vocati estis) scz ad fī
 dem christi (vt bñdictione) scz dei. de qua dicit **Sar. xv. Venite benedi**
cti patris mei zc (heres)

ditate possideatis) scz ce

leste regnum qd nō dat

maledictis. **U**nō aplus.

Necq maledicti. necq ras

paces regnū dei posside

būt (q em vult vitā dili

gere) scz vitā beatā in q

null⁹ mouit (z videre di

es bonos) scz in beatitu

dine celesti vbi dies noc

etis nō interrūpūtur faci

at scz qd sequit (coerceat

linguam suā a malo). i.

a malo colloquit in aper

to. **U**nō pzi. **Corin. xv**

Corumpūt bonos mo

res colloqā praua (et la

bia eius ne loquātur do

lum). i. maluz in occulto

proximū decipiēdo (de

clineat aut a malo) in ope

re (et faciet bonuz) **U**e

em sunt due partes iusti

ti: (inquirat pacem) euz

proximo etiam iniuriōso

(et sequatur eam) scilicet pfecte (qz oculi dñi sup iustos) ad remunerādū

(et aures eius). i. volūtares (in pces eoz) exaudiendi (vultus aut dñi)

scz ire et indignatōnis (sup facientes mala) ad puniēdū eos) et quis ē

hō vel etiā dyabolus (qui vobis nocet). i. nocere possit. scz a bono vio

lenter detrahēdo. qñ dicat null⁹ (si boni) **N**ora boni est gñ casus (emul

latores). i. amatores (fueritis sed et si quid). i. modicū (patimini) in d⁹

senti vica (ppter iusticiā bñ) estis tā in spe eādē in re. vt dicit **Sar. v. Ue**

ari q psecutoem patiūtur ppter iusticiā. qñ ipoz ē regnū celoz (timores

nūr eoz ne timeatis) **A**y. id est timorem eijctentem a bono virtutis) vt

nō cōturbimini (impacienter aduersa sustinendo) (dñm aut xpm sancti

ficare) id est firmate (in cordibus vestris). i. sibi firmiter adherendo.

Uicūqz baptisati sumus in xpo iesu zc) **A**nne iniriū illuz epistole

f iij

trario bñdicentes. **Q**uia in hoc voca
 ti estis vt bñdictōem hereditate possi
 deatis. **Q**ui em vult vitā diligere et
 videre dies bonos. coerceat linguaz
 suā a malo z labia eius ne loquāt do
 lū. **D**eclinat aut a malo z faciet bonuz
 inqrat pacē z sequat eā. qz oculi dñi
 super iustos z aures eius in preces eo
 rum. **V**ultus autē dñi super facientes
 mala. **E**t quis est qui vobis noceat si
 boni emulatores fueritis. s⁹ et si quid
 patimini. ppter iusticiam beati timorē
 aut eorum ne timueritis. vt nō cōturb
 bimini. **D**ñm aut christū sanctificate
 in cordibus vestris.

V Dñica vi. post trinitatis

Romanoz sexto

Quicūqz baptisati sumus in xpo
 iesu. in morte ipsius baptisati

Quicūqz baptisati sumus in xpo iesu zc) **A**nne iniriū illuz epistole
 f iij

Bagina

scribit sc̄s Paulus dicens. Ubi habū dicit delectū superabū dicit et gratia. Et sicut regnauit peccatū in morte. sic et gratia regnat p̄ iusticias in vitā eternā p̄ iesum christū d̄m nostrū. Tūc sequit̄ ep̄la hodierna in q̄ ap̄ls hortat nos ad vite p̄fectōem. que cōsistit in hoc q̄ peccatis mortui soli deo viuam⁹. **Uñ dicit (Hēs quicūq; baptisati sumus). (nos cuiuscūq; cōditōnis et sexus fuerim⁹) (in christo iesu) id est in forma tra-** dita a christo in euangelio **Matthēi vltimo. Euntes in mundū vniuersum predicare euangelium omni creature baptisantes eos in nomine patris et filij et spiritus sancti. Illa forma verborū nō debet mutari et nihil** deter addi vel minui (in morte ip̄i⁹ baptisati sumus) id ē i virtute mortis ipsius. **Baptismus em̄ habet virtutes ex passione christi. In cuius signū de latere ipsius christi extitit sanguis et aqua vt patet Johannis .xix. vt significaretur q̄ aqua baptisati habet virtutes a sanguine passōis christi (Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem) (qua si diceret in baptismo si miles sumus mortui christi. Unde notandum q̄ baptismus tenet similitudinem mortis christi tribus. Primo quia baptismus totum baptisatum in se concludit et regit. sicut sepultura totum christum includit. Secundo quia sicut triduo fuit ibi inclusus. sic fit trina immersio in baptismo nisi vsus aliter habeat. Tertio quia sicut sepultus plene quiescit ab omni molestia. sic baptisatus ab omni culpa et pena. quia totus relaxatur in baptismo (vt quomodo surrexit christus a mortuis) id est a loco mortuorum. scilicet de sepulcro (per gloriam dei patris) id est ad laudem et gloriam dei patris (ita et nos in nouitate vite ambulemus) de bono in melius semper proficiendo (si enim complantati) **Vincimus. id est firmiter adherendo christo. sicut radix plante adheret (facti sumus similitudini mortis eius) id est sicut christus post mortem surrexit corporaliter. sic et nos postq̄ semel mortui fuerimus peccato debemus fieri noui homines spiritualiter (si mulier resurrectionis erimus) id est sicut ipse surrexit a morte pene ad vitam glorie. sic et nos a morte culpe ad vitam gratie (hoc facientes quia verus homo noster) id est fomes peccati quem ab adam. qui est verus homo noster traximus (simul crucifixus) id est delibutus est in baptismo vt iam nos cogere non possit ad peccandum (vt destruat corpus peccati) id est congeries prauorum operū (vt vltra non seruamus peccato) s̄ deo quia nemo potest duobus dominis seruire. **Matthēi sexto (qui enim mor-******

pagina

Uberti fuistis iusticie **A**ya. id est spoliari a bono iusticie (quæ ergo fructum). .i. utilitatem (habuistis tunc in illis) supple peccatis (in quibus nunc id est post penitentiam) erubescitis) quasi diceret nullam utilitatem habuistis sed maximum damnum (nam finis illorum) scilicet peccati seruientium (mors est) scilicet eterna (nunc vero liberati a peccato) **A**y. per eius dimissionem (serui autem facti deo) per iusticie operatores (habebis fructum vestrum) **U**n. id est utilitatem vestram (in sanctificationem) **A**y. i. in gratiam in presenti (sine vero) scilicet ultimum (vitam eternam) id est in futuro gloriam eternam (stipendia enim peccati) **V**incencius. id est premia tores que debent militibus diaboli (mors est) scilicet culpe et consequenter eterne pene (gratia autem dei) id est premium pro bono opere gratia dei factum (vita eterna in christo iesu domino nostro) id est per christum dominum nostrum tanquam mediatorum.

habuistis membra vestra seruire inuidie et iniquitati ad iniquitatem. Ita nunc exhibete membra vestra seruire iusticie in sanctificationem. **Q**uia enim serui essetis peccati. liberi fuistis iusticie. quem ergo fructum habuistis tunc in illis. in quibus nunc erubescitis. **F**iam finis illorum mors est. **N**unc vero liberati a peccato serui autem facti deo habebis fructum vestrum in sanctificationem. sine vero vita eterna. **S**tipendia enim peccati mors. gratia autem dei vita eterna in christo iesu domino nostro

V Dñica. viij.

Romanor. viij.

Postilla

Debitores sumus non carni ut secundum carnem viuamus etc. **A**us te in illa epistola scribit sanctus Paulus dicens. **Q**ui enim secundum carnem

Debitores sumus non carni ut secundum carnem viuamus. **S**i enim secundum carnem vixeritis moriemini. **S**i autem spiritu facta carnis mortificaueritis viuetis. **Q**uicunque enim spiritu dei agunt hi sunt filii dei. **N**on enim

sunt que carnis sunt sapiunt. qui vero secundum spiritum sunt. que sunt spiritus sentiunt. **N**am prudentia carnis mors est. prudentia autem spiritus vita est et pax. quoniam sapientia carnis inimica est deo. **T**unc sequitur presens epistola. in qua apostolus hortatur nos ad mortificationem carnis et ad imitationem spiritus vel rationis. ut scilicet secundum spiritum viuamus **E**t ad hoc adducit quosdam rationes. scilicet propter debitum. et propter future mercedis magnitudinem. **U**n de dicit **E**rrares debitores sumus scilicet spiritui sancto. vel rationi proprie (non carni ut secundum carnem viuamus) id est vitam ducamus scilicet in deliciis et voluptatibus carnis (si enim secundum carnem) **G**orra. id est secundum carnis desideria. delicias. et voluptates (vixeritis) scilicet vita corporali (moriemini) scilicet morte spirituali et etiam morte eterna (si autem spiritu) id est ratione (facta) id est opera vestra (carnis mortificaueritis) scilicet ea penitus abijciendo et fugiendo (viuetis)

vita spūali hic in iusticia. z in futuro in gloria (quicumq; est spūm dei agnoscit) **S**ora. id est reguntur (hi filij dei sunt) seruitentes ei non timore seruituti sed filiali (non enim accepistis spiritum seruitutis iterum in timore) sicut in veteri lege que fuit lex timoris (sed accepistis spiritum adoptionis filiorum dei) id est spiritum sanctum datorum omnium bonorum. per que fit adoptio filiorum dei. quod est ex bonitate z misericordia dei (in quo clamamus

accepistis spiritum seruitutis iterum in timore. sed accepistis spiritum adoptionis filiorum dei. in quo clamamus abba pater. Ipse enim spiritus testimoniū reddit spiritui nostro q; sumus filij dei **S**i autē filij z heredes **H**eredes quidē dei. coheredes autem christi

V Dominica nona. prima Co/
rinthiorum decimo

abba pater) **A**ya. abba pater duo nomina sunt idem significantia. vnus hebraicum. alterum yero latinum. ad significandum duplicem dei paternitatem. **V**na est cōmunitas bonis z malis. quia est pater creationis omnium hominum. **A**lia ē specialis gratie adoptione. de qua hic dicitur (ipse enim spiritus testimoniū reddit spiritui nostro (cum enim spiritus noster per spiritum sanctum bonum agit est signū filij adoptiōis) **H**oc autem signū quasi quodam testimoniū nos certificat (q; sumus filij dei) **V**incētus. nō per naturam sicut christus sed per adoptionem per spiritum sanctum (si autem filij dei) **S**or sumus. (et heredes heremus (heredes quidem dei) cuius beatitudine fruimur (coheredes autem christi) in quo et cum quo beati erimus

Non sumus concupiscentes malorum sicut et illi concupierunt. neq; ydolatre efficiamini. sicut quidam ex ipsis. quemadmodum scriptum est **S**edit populus manducare z bibere et surrexerunt ludere. **N**eque fornicati sicut quidam ex ipsis fornicati sunt **E**t ceciderunt vna die viginti tria milia. **N**eque temptemus christum sicut quidam eorum temptauerunt. et a serpentibus perierunt **N**eque murmuraueritis sicut quidam murmurauerunt. z

Postilla.

Non sumus concupiscentes malorum etc. **P**ro intellectu istius epistolae attendere oportet beneficia populo iudaico in deserto exhibita a deo. scilicet transitum per mare rubrum. defensionem columine. cibus manne. z sic de alijs que omnia deus miraculose eis exhibuit. ipsi autem de tantis beneficijs ingrati existentes concupierunt carnes comedere. parupendentes manna. **I**tem ydolatriam commiserunt adorando vitulum. **I**tem fornicati sunt cum madianitis contra preceptum domini. **I**tem contra **H**osien z **A**aron murmurauerunt. z sic de alijs **E**t ideo plagas

pagina.

In hodierna epistola expressas incurerunt. **D**onet ergo nos sancti **P**aulus in epistola hodierna ne talia faciamus. quia similes eis fuerim^{us} in culpa erimus et similes in pena. **E**rgo dicit (**F**ratres non simus concupiscentes malorum) quo ad affectum (sicut et illi concupierunt. de quibus dicit ps. lxxvij. **C**oncupierunt concupiscentiam etc. **E**t **N**umeri. xi. dicit. **V**ulgus per miscuum flagellauit etc. quasi diceret non peccemus sicut et illi. ne similitur puniamur sicut et illi. (neque ydolatre efficiamini) **V**incencius. honore soli deo debitum ydolis et creaturis nullo modo exhibeatis (sicut quidam ex ipsis) sed filii israel fuerunt. qui sibi vitulum conflatilem fecerunt. et ipsum per deo adorauerunt. vt habetur **N**umeri. xxi. (quemadmodum scriptum est) **E**t odi. xxxiiij. (Sedit populus manducare et bitere) coram ydolo (et surrexerunt ludere). ludos facere. sicut choreas in veneratorem vituli. **B**orandus quod sicut olam fuerunt diuersa ydola inter infideles. ita et nunc inter christianos nos. quia aliqui colunt diuitias. aliqui honores. aliqui corporis delicias. aliqui pueros et vxores. **U**nde **A**ugustinus. hoc ab homine colitur quod prece teris ab eo diligitur (neque fornicemur) **V**incencius. id est acrum luxuriosum extra propriam ciuitem nullo modo peccemus (sicut quidam ex ipsis fornicati sunt) **A**yzra cum mulieribus madianitis. vt habetur **N**umeri. xxv. (et ceciderunt vna die viginti milia) **A**yzra. nec est hoc contra illud quod scribitur. xv. quod ceciderunt vigintiquatuor milia. quia minor numerus semper includitur in maiore. **E**t ideo concluditur. quod verum est de maiori. etiam verum est de minori (neque temptem^{us} christum) **B**orra. diffidendo de eius potentia. (sicut quidam eorum temptauerunt) sed ipsum deum. dicentes illud. ps. lxxvij. **N**unquid poterit etc. (et a serpentibus perierunt) quia dominus iratus misit contra eos serpentes ignitos. et quoscumque mortuoderint statim moriebantur. donec moyses ex iussu dei serpentem eneam erexit. ad cuius aspectum saluabantur. vt habetur numeri. xxi. (neque murmuraueritis) sed contra deum vel prelatos eius (sicut quidam eorum murmurauerunt) contra **M**oysen et **A**aron **N**umeri. xvi. et **E**xodi. xvi. **M**urmurauit omnis congregatio etc. (et perierunt ab exterminatore) sed ab angelo eos percuciente **H**ec autem omnia in figura contingebant illis) sed ad designandum quod sic vel grauius fiet nobis si fuerimus similes eis in culpa (**S**cripta sunt autem ad correptionem nostram) **V**incencius. punitiones et pene inflicte iudeis in veteri testamento scripte sunt ad nostram correctionem. vt videris vel auditis illis pennis caueam^{us} peccata consimilia. ne in illas vel maiores penas incidamus (in quos fines seculorum deueniunt) **A**yzra. id est in nos qui sumus iam in secula etate mundi. et durat vsque ad finem eius (**F**raque qui existit

Bagina

(nisi a spūs sancto) id est spūs sc̄m. a quo omne verum. vnde Ambrosi⁹. omne verum a quocunq; dicatur a spūitū sancto est (diuisiones vero gratiarū sunt) **N**ota q; gratias appellat hic diuersos gradus ⁊ ordines qui sunt in ecclesia (idem autē spūs) sc̄z sanctus. qui est distributor graduum ⁊ ordinū et officiorum (et diuisiones ministracionum sunt). idē diuersi effectus gratie quibus alij seruiunt alijs. ⁊ sic ordinantur in proximum. hoc exempl⁹ des̄ dit nobis p̄ps. vñ **D**ath. xx. **F**ilius hoīs nō venit mi. ⁊c. **I**ez. i. **P**etri. iij. **U**nusquisq; sicut accepit ⁊c. (idem autē dñs) .i. christus filius dei dans singulis pro voluntate sua (et diuisiones operationū sunt) id est diuersi actus gratie quantum ad se. p̄ quam gratiam facit opera meritoria (idem vero deus) id est pater. **E**t est notandum q; ap̄ls ponit hic tria nomina. vt intelligatur q; totius trinitatis sunt dona gratiarum quo ad p̄sonam spūs sancti dicit (idem autem spiritus) quo ad p̄sonam filij (idem autem dñs) quo ad p̄sonam patris (idem autē deus) **S**ed ne videatur recur distinctio substantie ⁊ operationis subiungit identitatem substantie ⁊ operationis trius p̄sonarum (qui) sc̄z deus pater. deus filius. ⁊ de⁹ spūitū sanctus vnus existens deus (opatur omnia) sc̄z necessaria salutē (in omnibus) nō omnia in singulis. quia vni nō tribuit omnia. sed in omnibus omnia. vt quod quis in se nō habet in alio sit. sicut in humano corpore oculus solus videt. sed nō sibi soli. sed toti corpori. vt sic maneat charitas ⁊ humilitas. vnde **E**saie. xxvi. **O**mnia opa nostra operatus es in nobis (vni cuiq; autem) sc̄z fidelium (datur manifestatio spiritus) id est gratia q; manifestat spiritum inesse (ad vtilitatem) sc̄z ecclesie militantis (vñ q̄dem p̄ spiritum) sc̄z sanctum (datur sermo sapientie). s. de contemplatione celestium (vñ autem sermo scientie) sc̄z loquendi de actione temporalium rez (vñ eundem spiritum) sanctum (vñ fides) id est constantia in fide (in eodē spiritu) vñ gratia sanctorum sc̄z curādi infirmos (in vno spiritu) vñ opatio virtutū id est miraculorū que sunt supra naturā (vñ prophetia) sc̄z p̄dicere futura (vñ discretio spiritū) **N**ota. id est gratia discernēdi quo spiritu hoīes ducunt. an bono vel malo. qz etiā diabol⁹ bona seductorie dicit. (vñ genera linguarū) .i. loq; diuersis linguis (vñ interpretatio sermonū)

id est interpretatio obscuritatum scripture que sunt in prophetis et euangelis et in epistolis (Hec autem omnia licet diuersa sint operatur vnus atq; idē spūs diuidens singulis prout vult) .i. gratis. et sicut cuius scit expedire

¶ Postilla

Notum vobis facio Ante initium istius epistole scribit sanctus paulus dicens. Si quis ignorat ignorabit. oia autē honeste et fm ordinez fiant in vobis. Tūc statim sequit̄ p̄sens epistola. in qua apls p̄mendat nos bis euangelicam doctrinā p̄ quā puenitur ad gloriā resurrectionis dicens (Frates) .i. Corinthi qui estis fratres in christo sicut oēs in christo p̄

monum. Hec autem omnia operatur vnus atq; idē spiritus diuidens singulis prout vult

¶ Dominica. xi. .i. Cor. v.

Notum vobis facio euāgeliz quod predicauī vobis quod et accepistis. in quo et statis. per qd̄ et saluamini. q̄ rōne predicauerim vobis si tenetis. nisi frustra credidistis Tradidi em̄ vobis in primis. quod et accepi. quoniam christus mortuus est pro peccatis nostris secundum scripturas. et quia sepultus est. et quia re

fide geniti (notū vobis facio) **A**yra. id est ad memoriam reduco (euangelium) id est doctrinā euāgelicā (quod predicauī) id est denunciaui (vobis qd̄ accepistis) **V**incenn^o corde credendo et ore confitendo (in quo et statis) id est permanere et stare detentis (per quod et saluamini) iam in spe. et tandem in re (qua rōne p̄d̄cauerim vobis) **S**orra. sez per christi resurrectionem astruendo nostram resurrectionem (nisi frustra credidistis) id est nisi ne aliqua vilitate. qz s̄

des sine operibus mortua est (tradidi em̄ vobis in primis) **A**yra. id est in ter principalia credēda. quia articuli fidei sunt principia ex quibus alia credēda deducuntur (quod et accepi) per reuelationem a spūs sancto (quoniam christus mortuus est pro peccatis nostris) **A**yra. non suis. vt patet **E**sa. liij. p̄pter scelus tē) **I**tem in eodem caplo. Ipse autem vulneratus tē (fm scripturas) scz ipsorum p̄phetarum qui passionem christi p̄dixerūt. **U**n̄ **H**iere. xi. Ego quasi agnus tē. **I**tem **E**saie. liij. Sicut ouis ad occisionē tē (et quia sepultus est) **A**yra. vt veritas mortis eius probaretur (et qz resurrexit tertia die fm scripturas) **V**nde **O**see. vi. viuificauit nos tē (et quia visus est) **A**yra. post resurrectionem suam (cephē) id est petro (et post hoc vndecim) scz aplis. que apparitio fuit post dies octo sue resurrectionis p̄sente thoma. **J**ohan. xx. (deinde visus est plus qd̄ quingentis fratrib; s̄ mul) et illa apparitio facta fuit in galilea. in qua apparuit apostolis et multis alijs p̄s̄idelib; (ex quibus multi manent vsq; adhuc viuentes in illo tempore) **S**orra. qui testes sunt huius si ab eis requiratur (quidam autē dormierunt) scilz morte corporali. que dicitur dormitio. quia erit in spe resurrectionis futuri (deinde visus est iacobo) scilz alpheī qui dicitur frater domini et qui fuit episcopus hierosolymitanus. qui etiam sicut d̄

Bagina

et Haymo. voverat se non manducaturū quousq; dominū post resurrectionem vidisset. ideo christus ei apparuit. tamen hoc non legitur in euangeliis (deinde id est de post(apostolis omnibus) scilicet visus est. et hoc factū est in die ascensionis. vr patet **Marthei** vltimo (nouissime autem omnū) id est post ascensionem christi in celum (tanquam abortiuo visus est mihi) scilicet in via quando iudamascum. vr patet **Actū. ix. A. 22.** vocat autem se abortiuum. quia abortiuus dicitur fetus qui nascitur extra tempus debitum. vell qui cum violentia educitur de utero. Sic apostolus Paulus quia alij renati fuerūt ante aduentum spiritus sancti. ipse autem post. Item alij apostoli conuersi fuerunt sponte et voluntarie ipse vero quasi violenter in actu persecutionis fidei dei. **Ego enim sum minimus apostolorum** (quorū vltimus tempore (qui supple ego paulus (non sum dignus vocari apostolus) scilicet si mea precedētia merita attendantur. (quoniam persecutus sum ecclesiam dei) **A. 22.** qd alij non fecerūt. et in hoc minor fuit apostolis. licet ex gratia dei factus fuerit valde magnus (gratia autem dei sum id quod sum) scilicet apostolus christi. quia sine gratia dei homo nihil est (et gratia eius in me vacua non fuit) id est carens bonis operibus. Sequitur in textu post epistolam illam (sed in omnibus illis habundantius laboravi) nullus enim apostolorum legitur in tot terris et prouincijs predicasse. nec tot tribulationes in terra et in mari sustinuisse quemadmodum iste.

surrexit tertia die s̄m scripturas. et qz visus est cephe. et post hec vndecim Deinde visus est plus q̄ quingentis fratribus simul ex quibus multi manent vsq; adhuc. quidam autem dormierunt. Deinde visus est iacobo. deinde apostolis omnibus. Nouissime autem omnium tanquam abortiuo visus est et mihi. Ego enim sum minimus apostolorum. qui non sum dignus vocari apostolus. quoniam persecutus sum ecclesiam dei. Gratia autem dei sum id quod sum. Et gratia eius in me vacua non fuit

¶ Dominica .xij.
ij. Corintheorum. iij.

¶ Postilla

Fiduciam talem habemus per christum ad deum etc. Ante initium istius epistole scribit sanctus Paulus dicens sic. Christi bonus odor sumus deo in his qui salui sunt et in his qui pereunt. et alij quidem odor mortis in mortem alij autem odor vite in vitam. Tūc sequitur presens epistola in qua apostolus ostendit confidentiam esse in deo et hoc propter nostram defectum et diuinum eius adiutorium quod specialiter modo tempore gratie deus paratus est nobis impendere. Unde

Dicitur **F**iduciam talem habemus ad deum (scilicet qui est vnus in substantia et trinus in personis (per christum) id est ex merito passionis christi et per gratiam christi possumus saluari (non quod sufficientes sumus cogitare aliquid) supple boni (a nobis quasi ex nobis) quamuis enim omne bonum quod agimus sit a nobis vt causa secundaria non tamen est ex nobis vt causa primaria. Deus enim est qui operatur in nobis velle et perficere. (sed sufficientia nostra) **G**ozra cogitandi. volendi facienda bonum (ex deo est) vt patet **J**ohannis .xv. **S**ine me nihil potestis facere (qui et idos neos) id est aptos (nos fecit ministros) scilicet vira et scientia (noui testam

Fiduciam talem habemus per christum ad deum non quod sufficientes sumus cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis. sed sufficientia nostra ex deo est. **Q**ui et idos neos nos fecit ministros noui testamenti. non littera sed spiritu. **L**ittera enim occidit. spiritus autem viuificat. quod si ministratio mortis litteris deformata in lapidibus fuit in gloria. ita vt non possent intendere filij israel in faciem moysi propter gloriam vultus eius que euacuatur. quomodo non magis ministratio spiritus erit in gloria. **N**am si ministratio damnationis in gloria est multo magis habundat ministerium iusticie in gloria

menti) id est non existentes in littera tantum. sicut lex moysi. quia euangelij parabolas non semper ad litteram intelligimus (sed spiritu) id est ad sensum spiritualem (**L**ittera enim occidit) quia testamentum veteris cognitionem peccati dabat. non tamen gratiam (spiritus autem) id est spiritus uiuificans qui datur in sacramentis noui testamenti. (viuificat) id est viuere facit (quod si ministratio mortis) id est legis moysaice mortem temporalem inferentis transgressibus litteris deformata in lapidibus) id est scripta in tabulis lapideis (fuit in gloria) id est in reuerentia. (ita vt non possent inten

dere filij israel in faciem moysi) **N**ota quod **E**xodi .xxij. dicitur quod ex colloquio dei in monte synai facies moysi fuit facta quasi cornuta non quod fuisse realia cornua. sed quasi quidam radij procedentes sursum angulantes in figura cornuum. **E**t dicitur ibidem quod filij israel non potuerunt intendere in faciem eius. et cum ipse deberet eis loqui oportebat quod velamen apponeret ante faciem eius (et hoc propter gloriam) id est propter claritatem (vultus eius) scilicet moysi (que euacuatur) quod illa gloria et claritas in moysse non diu permanit. sed transiit (quomodo non magis ministratio spiritus) id est noui testamenti (erit in gloria) supple eterna (**N**am si ministratio damnationis) id est veteris legis. que ideo dicitur ministratio damnationis. quod non poterat ab ea saluari (in gloria est. multo magis ministerium iusticie) id est legis euangelice (habundat in gloria) id est perducit ad gloriam scilicet sempiternam.

pagina

Abrae dicte sunt Ante initium illius epistole scribit sanctus Paulus dicens. Scriptum est Gen. xv. Credidit abraham deo et reputatum est ei ad iusticiam. Tunc sequitur presens epistola (Abrae dicte sunt promissiones etc) Ubi notandum quod galathe gentiles fuerunt greci. et per apostolum paulum ad fidem christi uersi sunt. Et recedente ab eis apostolo per pseudo aplos fuerunt seducti et decepti. ita quod adoptione legalium veteris testamenti verterentur. quasi per fidem christi absque legalium obseruatione saluari non possent quod falsum est. Quos

apostolus ad veras fide reuocat in epistola hodie eterna dicens (Fratres abrae dicte sunt) supple a deo (promissiones) eterne (et semini eius) scilicet christo. quia per eum promittebatur danda benedictio. ut patet Genesi xxiij. In semine tuo benedicentur omnes gentes (non dicit de seminibus quasi in multis. sed quasi in vno et semini eius qui est christus) Vincentio.

Dñica. xiiij. Gala. iij.

Abrae dicte sunt promissiones et semini eius. Non dicit et seminibus quasi in multis. sed quasi in vno et semini eius qui est christus. Hoc autem dico testamentum confirmatum a deo. que est post quadringentos et triginta annos facta est lex. non iterum facit et ad euacuandam promissionem. Nam si ex lege hereditas. iam non ex promissione abrae autem per repromissionem donauit deus Quid igitur lex propter transgressum

illa promissio abrae impleta fuit quando christus ex Maria virgine natus fuit. et post christi aduentum cessauit lex in ceremonijs et figuris (Hoc autem dico testamentum confirmatum a deo) id est promissiones ille per modum testamenti sunt firmate a deo cum iuramento diuino. ut patet Genesi xxiij. Per me ipsum iurauit dicit dominus etc. Item Vincentius Testamentum dicitur scriptura autentica voluntate testatoris et testium approbata. Et quia promissio illa fuit iuramento dei firmata. ideo benedictur testamentum (que post quadringentos et triginta annos facta est lex) ideo sic lex construenda est Lex que post quadringentos et triginta annos facta est. id est data in monte synai a promissione abrae ipsi moysi. et per tantum tempus fuerunt filij israel in egypto. ut habetur Exodi. xij. Illis annis expletis eadem die egressus est omnis exercitus. Compuantur autem hi anni a promissione prima facta abrae usque ad dationem legis (non irritum facit ad euacuandam promissionem) Ap. i. non euacuat promissione abrae facram quasi irritam. quod tamen faceret si daret hereditas et benedictio ex lege (nam si ex lege hereditas) id est beatitudo eterna (iam non esset ex promissione) et ita euacuaretur et frustraretur promissio facta abrae. Quod autem hoc non est. probat dicens (Abrae autem per repromissionem donauit deus) supple beatitudinem et gloriam et benedictionem. non propter legem. sed propter promissiones. hoc est propter fidem christi sepe promissi. quia abraham hoc credidit quod deus sibi promissit. Sic patet quod omnes antiqui qui iustificati sunt ex ipsa fide christi iustificati sunt et non propter opera legis. Nam ipsi crediderunt hoc

futurum quod nunc credimus preteritū .z. ideo iustificati sumus .z. nō prop-
ter legem. quia abraham iustificatus est. et tamen legem non habuit. quia
multo tempore ante legem vixit. vnde Berni dicit. Multi ante saluatoris
aduentum deum omnipotentem timentes et diligentes sue salutis gras-
tissimum promissorem credentes. in promissionem fidelium sperantes cer-
tissimum redemptorem in hac fide et expectatōne saluati sunt. vnde Au-
gustinus. Nemo liberatur a damnatōne que facta est per adam. nisi per
fidem domini postri iesu christi (quid igitur lex) Lyra id est ad quid fuit
illis. q. d. quia ergo lex non iustificauit. sed sola fides. quare ergo posita est
ter data ad hec responderetur. q. tamen nō inutiliter data est. sed

sores posita est: donec veniret semen
cui promiserat ordinata p angelos in
manu mediatoris. Mediator autē vni-
us nō est. Lex aduersus promissa dei
absit Si em̄ data esset lex q̄ posset vi-
uificare vere ex lege eēt iusticia. Sz cō-
cludit scriptura oīa sub peccato vt pro-
missio ex fide iesu xpi daret credētibus

¶ Dñica. xiiij.

Ad Gal. v.

Spiritu ambulate et desideria
carnis nō pficietis. Caro em̄

batur moysi in monte synay (in manu mediatoris) .i. in potestate christi.
vt scz duraret q̄tum vellet. qz venit in mundum q̄ sibi placuit nō statim
post hoīs lapsum (Mediator autē vnus nō est) sed duoz extremoz que
ziungit (deus aut vnus est) scz xps qui est vnus cum patre .z. spū sancto.
et hoc est fm̄ diuinā naturā. Et est etiam mediator dei .z. hoīm. recōstitūās
hoīes deo patri. .z. hoc fm̄ humanā naturam (Lex ergo aduersus pmissa
dei absit) Sim. q. d. nullo mō lex cōtra promissa dei. q̄uis promissio facta
fuit perfectior q̄ lex (Si em̄ data esset lex que posset viuificare) .i. vitam
eternam conferre (vere ex lege esset iusticia) nō ex promissione abrahe (sed
cōcludit scriptura) .i. lex moysi. que est lex scripta (omnia sub peccato) Ly-
ra inquantum ostendebat peccatū. nec tñ mundabat (vt pmissio) eterne be-
aritudinis (ex fide iesu xpi daret credētibus) Lyra. fide formata. que facit
rendere in deum

Spiritu ambulate etc. Ante iniciū illius eplē scribit sanctus paulus
dicens Omnis lex in vno sermone impletur Diliges proximū tuū
sicut teip̄m. Tunc statim sequitur p̄ns eplā. Vbi notandū q̄ eplā .z. euang-
gelium in hoc p̄cordant. qz sicut euangelium dicit de decē leprosis. q̄ sunt a
xpo mundari. Sic eplā enumerat opera carnis q̄ lepram spirituale indu-
cunt. q̄ horribilior est lepra corporalis. Notatur aut nos ap̄ls in hac eplā

Bagina

vt caute ambulemus dicens (Spiritu ambulare) **V**in. id est fm spiritus
diuinū opera uestra facite (z desideria carnis) .i. delectationes z ꝑcupiscē
tias. que ipsa caro suggerit (non perficietis) id est opere non implebitis.
(caro em ꝑcupiscit aduersus spiritū) **L**yra. id est sensualitas ꝑtra rōem
(spūs autem) supple econuerso ꝑcupiscit (aduersus carnem. hec em sibi
bijnuicem aduersantur) scz caro z spūs **C**aro em natione terrestris. spūs
autem celestis. z dum vnumquodqz ad patriam suam tendit fit pugna
vehemens in tantū (vt nō ꝑcungz vultis) fm rardēz (illa faciatis) ipediti
motu sensualitatis (qꝫ si
spiritu ducemini) **L**yra
sequentes instinctū spūs
ricus sancti (nō estis sub
lege) **S**orra. qꝫ ꝑo mala
agentibꝫ posita ē vt ꝑu
ntantur ꝑ excessibꝫ suis
(manifesta sunt aut ope
ra carnis) quia sunt sen
sibilia (que sunt fornicā
tio) **L**yra. qꝫrum ad cō
cubiū soliti cum solu
ta (immūditia) **S**orra
id est peccatū cōtra nas
turam. quod est innoias
bile (impudicitia) scz in
gestibꝫ vel actibus vt of
culis vel alijs circūstan
tijs illicitis (luxuria est
nomen generale ad vi
cium illud (ꝑdoloꝝfers
uitus) **L**yra. vt ꝑꝫ de
salomone rege. tercio re
gum. xi. qui ex ardore libi
ditinis cum mulieribus alienigenis motus fuit ad sequendum deos eas
rum (venefica) **L**yra. id est sortilegia. que rarōne libidinis solent fieri (in
amicicie) **L**yra. latentes in animo (cōtentōes) in verbis clamorosis (emu
lationes) in factis (ire) in affectu nocendi (rize) vt quādo semitūc ꝑcutiūt
vel ledunt (dissentiones) id est quando partes fieri incipiunt z scismata.
(secre) id est hereses (inuidie) in animo (homicidia) in facto (ebrietates)
Sorra. id est assidue potationes superflue. quo ad superfluitatem in potu
(commestiones) superflue. quo ad cibum (z his similia) ad que caro est
prona. sicut ornatus vestimentorum. mollicies lectorum et suauitas bal
neorum et sic de alijs (que predico vobis) scz anteqꝫ veniet dies iudicij. qz
tunc penitere nō poteritis (sicut predicti) vobis ante hanc eplam (quonia
qui talia agunt) id est ad aliquid hoz (regnum dei nō ꝑsequitur) **V**in.
ex hoc sequitur qꝫ illa peccata iam enumerata in lrā sunt peccata mortalia
qz nihil seꝑata deo nisi peccatum mortale. ¶ Post hoc describit vitam

concupiscit aduersus spiritum. spiri
tus autem aduersus carnem. Hec em
sibijnuicem aduersantur. vt non que
cungz vultis illa faciatis. qꝫ si spiritu
ducemini non estis sub lege. Manife
sta autem sunt opera carnis. que sunt
fornicatio. inmundicia. impudicia.
luxuria. ydoloꝝū seruitus. venefica. ini
micicie. ꝑtentioēs. emularōes. ire. rize
dissentiones. secte. inuidie. homicidia
ebrietates. cōmessationes. et his simi
lia. Que predico vobis sicut predicti.
qm̄ qui talia agunt regnū dei non con
sequunt. Fructus autem spūs est cha
ritas. gaudium. pax. patientia. lōgani
mitas. bonitas. benignitas. mālectu
do. fides. modestia. ꝑtinētia. castitas.

bidinis cum mulieribus alienigenis motus fuit ad sequendum deos eas
rum (venefica) **L**yra. id est sortilegia. que rarōne libidinis solent fieri (in
amicicie) **L**yra. latentes in animo (cōtentōes) in verbis clamorosis (emu
lationes) in factis (ire) in affectu nocendi (rize) vt quādo semitūc ꝑcutiūt
vel ledunt (dissentiones) id est quando partes fieri incipiunt z scismata.
(secre) id est hereses (inuidie) in animo (homicidia) in facto (ebrietates)
Sorra. id est assidue potationes superflue. quo ad superfluitatem in potu
(commestiones) superflue. quo ad cibum (z his similia) ad que caro est
prona. sicut ornatus vestimentorum. mollicies lectorum et suauitas bal
neorum et sic de alijs (que predico vobis) scz anteqꝫ veniet dies iudicij. qz
tunc penitere nō poteritis (sicut predicti) vobis ante hanc eplam (quonia
qui talia agunt) id est ad aliquid hoz (regnum dei nō ꝑsequitur) **V**in.
ex hoc sequitur qꝫ illa peccata iam enumerata in lrā sunt peccata mortalia
qz nihil seꝑata deo nisi peccatum mortale. ¶ Post hoc describit vitam

spiritualem dicens (Eructus autem spiritus) id est opera spiritus sancti (est charitas) sine qua ea que sequuntur non valent. ideo preponitur (gaudium) id est puritas conscientie et exultatio mentis. et hec est digna leticia. (pax) id est concordia ad proximum. quando se non inquietant et turbant (patientia) id est tolerantia aduersarum (longanimitas) scilicet in expectatione premiorum (bonitas) id est dulcedo animi interioris (benignitas) id est largitas rerum ostendens bonitatem animi exterius per opera (mansuetudo) scilicet que sit tractabilis et conuersatiuus cum alijs (fides) id est certitudo de inuisibilibus. vt credat omnia credenda et non alia (modestia) vt scilicet homo seruet modum in dictis et in factis et in omnibus agendis (continentia) vt scilicet homo aliquando a licitis se abstineat propter deum.

(castitas) vt scilicet re cre vtatur licitis. vt vtzorem et huiusmodi (aduersus homini). s. opa (no est lex qz iustis non est lex imposta sed malis. vt eorum iniquitas p penas legis puniat. sed bonis imposta est cruci xpi. ergo dicit (Qui autem sunt xpi) .i. boni xpi imitatores (carnem suam crucifixi) id est xpo crucifixo se pformauerunt at stigendo carne suam (cu vicijs et concupiscentijs) **V**ra. ira et concupiscentie et vicia mortua sunt in ipsis.

aduersus huiusmodi non est lex. Qui autem sunt christi carnem suam crucifixerunt cum vicijs et concupiscentijs

Dñica. xv. **Gal. vi.**

Spiritu viuimus: spiritu et ambulemus. Non efficiamur inanis glorie cupidi. inuicem pronocantes. inuicem inuidetes. Fratres estis preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto. vos que spirituales estis huiusmodi instruite in spiritu lenitatis consideras te ipsum ne et tu temperis

Spiritu viuimus. Ante initium illius eple scribit sanctus paulus. dicens Qui sunt xpi carnem suam crucifixerunt cum vicijs et concupiscentijs Tunc statim sequitur epla presens. que cum euangelio hodie non recordari potest hoc modo. Nam in euangelio dicitur quod nemo potest duobus dominis seruire. Quo dñi sunt caro et spūs. In epistola vero dicitur aliter spiritu sic ambulandum et non secundum carnem. Item in euangelio prohibetur sollicitudo vite presentis. Et in epistola hortamur ad opera spiritus viuificantis. vnde apłs dicit (Fratres si spiritu viuimus) id est per spm sanctum (spiritu et ambulemus) sequendo instinctum spūs sancti operibus nostris. vt dictam esse rōnis. Et quia bonum opus. put frequenter est occasio vane glorie. id subdit (non efficiamur inanis glorie cupidi inuicem prouocantes) **V**ra. verbis iniuriosis (inuicem inuidentes) de bonis proximorum dolentes post hoc apostolus inducit vos ad mutuam suppositionem dicens (Fratres estis preoccupatus fuerit homo) **V**ra. per aliquam passionem insurgentem vel per aliquam ignorantiam (in aliquo delicto) **U**bi sciendum est.

¶ Postilla

Bagina

¶ peccatū est perpetratio mali & desertio boni (vos qui spūales estis) id est pfectiores in vita & scientia (huiusmodi instruite) id est ad bonū reducere (in spū lenitatis) id est rōnabiliter & leniter. et non in imperu furoris. (cōsiderans teipsum) id est fragilitatē propriam (ne & tu temperis) id est in simile peccatū cadere pmittaris. sicut petrus cadere pmissus est vt sciret cōpari ceteris subditoy (Alter alter^o onera portate) .i. infirmitates mutuas & labores subueniendo sibi mutuo (& sic adimplebitis legem xpī) q̄ est lex charitatis. **Gozra** Lex em̄ moysi fuit lex terroris. lex autem xpī lex amoris. vñ **Augustin^o**

Grens dicit legē & enā gelū timor & amor (Nā & si q̄s existimet se aliquid esse) id est magnū quid sentiens in superbia (cū nihil sit) de se nisi vanitas & peccatū. vt ps. p.

Coz. iij. qd habes qd non accepisti (ipse se seducit) .i. seorsum a veritate ducit se. quia p hoc in ptempū fratris et in alia peccata cadit. ideo subditur (opus aut suū prober vnusquisq̄) .i. diligenter examiner (& sic in semetipso tantū) id est in testimonio proprie cōscientie (gloriā habebit. et non in altero) id est in falsa laude alterius. cui non est credendū (vnusquisq̄ em̄ onus suū portabit) id est mercedem boni vel mali operis (communicet autem)

Apra. scz prelato vel doctoribus (is) id est ille (qui catechizatur) id est instruitur (verbo) scz doctrine (ei qui se) id est qui eum (catechizat) id est instruit (in omnibus bonis) que dicit et docet. non in malis que ipsa facit. vt p act **Mathei. xxiij.** Que dicunt facite. s̄m opera vero illorum nolite facere. (Nolite errare) scilicet credendo q̄ possitis ejs conformari in malis et illis h̄eris. sicut dicunt quidam. quare ego nō faciam hoc. ex quo sacerdos meus faciat (deus non irridetur) **Gozra.** id est non potest falli (que enim seminauerit homo) scz in presentis vite labore (hec et metet) scz in futura retributōne (quonia qui seminat in carne sua) scz fouendo vicia carnalia et voluptates carnales (de carne et metet corruptionē) id est pena eternam. (qui autē seminat in spiritu) id est cum spiritualibus operibus (de spiritu) id est de virtute spūs sancti (metet vitam eternā p p̄mis) Bonū autē facientes nō deficiam^{us} scz a bono inchoato (tpe em̄ suo metem^{us} nō deficiam^{us})

entes) qz merces erit eterna (ergo dum tempus habemus). s. merendi qd breue est (operemur bonū ad omnes) scz generaliter (maxime autē ad domos inamicos fidei) **1 Cor. i.** ad xpianos fideles qd domestici dicit. qz nobiscū sumus de familia eiusdē domus. s. eccie que est domus dei **¶ Postilla**

Obscuro vos ne deficiatis in tribu. zc. Ante initū illius epistole scribit sanctus Paulus dicens ipsis ephesijs. Vos qui aliquando eratis lō se facti estis prope in sanguine xpi. Tūc sequitur p̄s epistola. in q̄ apostolus paulus docet nos qualiter nō solum in p̄speritatibz sed etiā in tribulationibz a bono deficere nō debemus dicēs (**Frates obsecro vos ne deficiatis**) **¶ Vincen.** in fide z bonis opibz. s. me exiite (in tribulationibus meis) id est in vinculis z carceribus (pro vobis) id est pro doctrina z fide quā vobis p̄ dicam (que) scz fides (est gloria vestra) id est meritis glorie eterne (**Quius rei gratia**) .i. p̄pter hanc causam. s. vt nō deficiatis in fide z fāctitate vice (flecto genua mea) scilicet cor dis z corporis (ad patrē domini nostri iesu christi scz ip̄m deuote deprecando (ex quo omnis paternitas) scilicet tanq̄ ab auctore (in celis) .i. in celestibus

¶ Dominica. xv. Ephesiorū. iij.

Fratres. obsecro vos ne deficiatis in tribulationibz meis pro vobis que est gloria vestra **Quius rei gratia** flecto genua mea ad patrem dñi nostri iesu xpi: ex quo omnis paternitas in celis et in terra noīatur. vt det vobis s̄m diuitias glorie sue virtutem corroborari per spiritum eius in interiori homine habitare christum per fidem in cordibus vestris in charitate radicati z fundati vt possitis p̄prehēdere cuz omnibus sanctis q̄ sit latitudo. longitudo. sublimitas. z pro

bus angelis (z in terra) .i. in terrenis hoībus (noīatur vt det vobis s̄m diuitias glorie sue) .i. s̄m abundantia bonitatis sue (virtutē) **¶ 1^a.** paciētie in aduersis (corroborari p̄ spiritus eius) .i. p̄ sp̄m sc̄m (in interiori homine) scz in volūate z intellectu (habitare xpm in cordibus vestris per fidem) qd purificat habitaculū cordis vestri (in charitate radicati) .i. quemadmodū arbor. que quanto profundius figit radices in terra tanto minus euelli potest (z fundati) ad similitudinem stabilis edificij. quia quanto plus z melius domus fundatur tanto diutius stat (vt possitis comprehendere) id est p̄fecte intelligere (cum omnibus sanctis) scilicet apostolis. martyribz consessoribus. z virginibus. z cum perfectis fidelibus (que sit) **¶ 2^a.** i. quanta debet esse (latitudo) charitatis. quia in extēsiōe vsqz ad inimicos. vt p̄z **¶ 3^a.** v. Diligite inimicos vestros (longitudo) scz charitatis. quia in p̄seuerantia meritorum. vt p̄z **¶ 4^a.** x. Qui autē p̄seuerauerit vsqz in f̄s

Bagina

nem hic saluus erit (sublimitas) scz charitatis. quia in intentione celestium premiorum. vii Coloss. iij. Que sursum sunt gr̄ate (z profundū) scz charitatis: quia in humilitate ex p̄sideratione iudiciorū dei. Unde ps. xxxv. Iudicia dei abyssus multa. Item oro vt possitis (scire) .i. intelligere (etiā super eminentem charitatem christi) qz animā suam pro nobis posuit. vt ps. lxxiij. Maiorem charitatem nemo habet q̄ vt animam suā ponat q̄s p̄ amicis suis (vt impleamini in omnem plenitudines dei) Vincen. i. in omni fructu iusticie in p̄senti. z tandē in omni fructu glorie in futuro (Et autē) .i. deo patri (qui potēs est oia facere) .i. omnipotens est (supabundanter) Gloria .i. sup̄ meritum. vt patz Rhō. viij. Non sunt p̄digne passionēs huius t̄pis ad futuram gloriā (quā petimus) .i. plus q̄ petere sciamus vel presumam⁹. (aut intelligimus) .i. plus q̄ intelligere possumus. Rō quia nostra intellectio semper est finita. sed suū posse est infinitū. igit̄ (fm virtutem) .i. diuinaz (que opat̄ in nob) Gloria. vltra q̄ petere presumimus. s. vt de⁹ hō fierz et q̄ pro nob̄ moreretur. (Ipsi) scz deo p̄ri sit gloria in ecclesia (Vincen. eius. quam in sanguine filij sui lauit (z in christo iesu) id est in eius filio (in omnes generationes seculi seculorum) .i. in tota cōgregatōe mūdi. vbi vna generatio preterit z altera aduenit. z sic quodam modo succedūt secula seculis

fundū. Scire etiā supereminētē charitatem christi vt impleam̄ in oēm plenitudinem dei. Et autē qui potēs oia facere supabundanter q̄ petimus aut intelligimus fm virtutem que opatur in nobis. ipsi gl̄a in eccia z in christo iesu in omnes generationes seculi seculorum Amen

V Dominica. xvij. Ephes. iij.

O Besero vos itaqz ego vincit⁹ in dño vt digne ambuletis vocatōe qua vocati estis cū omni humilitate z mansuetudine. cum patientia. supportantes inuicē charitate

I Postilla

O Besero vos itaqz. Ante initium episto le scribit sanctus paul⁹ di

Deus qui potens est omnia superabundanter facere q̄ petimus aut intel ligim⁹ fm virtutem que opatur in nobis. Tunc sequitur presens epla. Notandum qz presens epla z euangelij hodiernū xcordant in hoc. qz euangelij um d̄r de hydropico. quē dñs iesus curauit. z post hoc supbiam phariseorum increpando xcludit dicēs. Qui se exaltat humiliabitur. zc. Sic apls paulus in epla hodierna docet nos humilitatē paciēciam z mansuetudinē sicut in epla parebit. Ergo d̄r (Fratres obsecro vos itaqz) .i. peto dans p̄ hoc supbis nō semp̄ imperādi potestātē z exercendi potētā. s. pie animo nendi. qz sicut Seneca dicit. Generosus animus hominis potius vult verborum dulcedine duci q̄ importunitate trahi. facti⁹ ducitur pia animos nitione q̄ si violenter trahatur angio z potestate (ego) scz paulus (vincē) id est ligatus in carcere. Scripsit em̄ hanc eplam i hōmē detentus in care

re p. **T**himoteū discipulū suū (in dño). i. ppter dñm (vt digne ambuletis) pcedendo de pte in virtutem (vocatōe qua vocati estis) scz ad fidem catholicam per pdicationes meas (cum omni humilitate) **A**ya. s. interiori qntum ad quersationem (z mansuetudine) vt tractabiles sitis (cum patientia) aduersorum (supportātes vos inuicē) in defectibz z infirmitatibz (in charitate). s. dei z proximi (**S**olliciti) supple sitis (seruare vnitatē spiritus) id est vnitatē ecclesie quam fecit spiritus sanctus. z p cōsequens eius scisma facit dyabolus (in vinculo pacis) sicut em̄ vinculu3 corporale vnit ligata in ter ip̄m. sic pax z tranquillitas seruant vnitatem credentium (vnum corpus) sp̄s sitis. quod est corpus xpi mysticum. ergo debemus esse in charitate sicut membra corporis (z vnus sp̄s) **V**incencius. i. idem velle z nolle. (sicut vocati estis in vna spe). s. beatitudinis eterne (vocatōis vestre) ad fidem catholicam p quam habetis vitam eternam (vnus dñs) scz cū seruitis (vna fides) quia hz cer articuli sint multi in fi de catholica. tñ vna est fides. (vnum baptisma) **V**incencius. quo reger neramur (vnus deus z pater omnū) scz per creatōnem. z ideo nemo potest se alteri pferre (qui est super omnes) scz creaturas p excellentiam (z per omnia) per generalem rerum gubernationem (et in omnibus) scz fidelibz specialiter est p gratias (q̄ est benedictus in secula seculorum Amen)

Solliciti seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis **U**num corpus z vnus sp̄s. sicut vocati estis in vna spe vocationis vestre. **U**nus dominus. vna fides. vnum baptisma. vnus deus z pater omnū. qui super omnes. z per omnia z in oībus nobis **Q**ui est bñdictus in secula seculorum **A**men

¶ Dominica. xvij. .i. Abzin. i.

Gratias ago deo meo semper pro vobis in gratia dei. que data est vobis in christo iesu. quia in omnibus diuites facti estis

¶ Postilla

Gratias ago etc. Ante initū illius eplē scribit sanctus **P**aulus saluans amicabilem corinthios dicēs **G**ratias vobis z pax a deo patre nostro et dño iesu christo. **T**ūc statim sequitur p̄ns eplā que cōcordat cū euangelio hodierno in hoc. qz in euāgelio legit de magno mandato dilectōis. qd̄ absqz dono gratie p̄ci nō p̄r. **E**t ergo hoc mandatū implere possumus apostolus in eplā hodierna inducit nos ad grām obtinendā. z p̄ncipalr p gratiaz actōes. qz grāz actio est ad plus dandū inuitatō. **E**rgo d̄r apls in epi stola (**G**ratias ago) scz corde. ore. z opere. **H**ic mos est apli qz fere omes ep̄s stolas suas incipit a grāz actōe (deo meo sp̄) **A**ya. i. oibz horis mihi ad orādū z gruis z deputatis (p vobis) sicut p filijs (in grā dei). i. ppter grām dei (q̄ data est vobis in xpo iesu) **V**incencius. lex meritis z pte xpi (qz in oībus). s. p̄ncipalr ad salutē (diuites facti estis in illo). s. xpo (in oī p̄bo) doc trine (z in oī scia). s. scripturaz (sicut testimoniū xpi) **S**oz. i. testimonū n̄rat

pagina.

de christo confirmatum est in vobis id est a vobis firmiter retentus (ita vt nihil vobis desit in vlla gratia) ad salutem necessariam (expectantibus reuelationem) **S**ozra. i. claram visionem et cognitionem (domini nostri iesu christi) que erit in patria celesti (q̄ et confirmabit vos) in donis collatis (vsq; in finem). i. vsq; ad mortē. vt sitis (sine crimine) **A** y. i. sine peccato mortali. qz peccatū veniale nō potest etiam a pfectis omnino vitari. vnde **P**rouerb. xxv.

Septies in die cadet iustus et resurget (in die aduentus dñi iesu xpi) .i. in die iudicij. quia qui sine crimine mortali in die mortis inuentus fuerit in die iudicij sine crimine presentabitur

in illo in omni verbo et in omni sciētia sicut testimoniū christi confirmatum est in vobis. ita vt nihil vobis desit in vlla gratia expectantibus reuelationem domini nostri iesu xpi. Qui et confirmabit vos vsq; in fines sine crimine. in die aduentus dñi nostri iesu xpi

¶ Hostilla

Renouamini spiritibus. **N**ū mitū illius eplē scribit scūs Paulus dicens. **U**nus dñs vna fides. vnum baptisma. vnus deus et pater omnium. **T**unc sequitur eplā q̄ in hoc cōcordat cū euangēlio hodierno. qz in euāgēlio legitur de paralitico quē dominus curauit. **S**ic in eplā apłs monet paraliticos in anima vt erigant spūaliter a paralitici ad bona opera dicens.

(Renouamini) **A** yra p grām dei (spū mentis vestre) .i. in spū qui est mēs vestra (et induite nouum hoīem) **A** ho. vetus hō est adā per quem peccatū in oēs hoīes introiuit. **S**z nouus hō est xps qui est p̄mum principium inuouationis et renouationis quā sicut in adam omnes moriunt. ita et in xpo oēs viuificabunt (qui) .i. nō vnus homo xps (sū deum creatus est) .i. cōceptus est a spū sancto in vtero virginis marie. et de ea natus est (in iusticia) operis (et sanctitate) cordis (veritas) vris. **A** yra. quia non fuit duplicitas vel falsitas aliqua vel hypocrisis. vt patet prima **P**etri. ij. qui peccatum nō fecit nec inuentus est dol⁹ in ore eius (propter quod deponentes mendacium) **A** y. i. p. quod primus defraudatur (loquimini veritatem vnusq; cum proximo suo) per quam cum eo recte viuatur (quā sumus inuicem mēbra) **U**nicē nam vnū mēbrū nō decipit alterū in eodē corpore sed plus p̄doler et adiuuat alter. sic qz os seruit capiti. oculi pedibz. et sic de alijs mēbris (Irascimini) cōtra peccatores (et nolite peccare) nimis asperē arguēdo. **U**l. **E**ccl. vij. di. **N**oli esse in iust⁹

¶ Dominica. xix. Ephesiorū. iij

Renouamini spū mētis vestre induite nouum hominem qui sū deum creatus est in iusticia et sctitate veritatis. propter quod deponentes mendacium loquimini veritatem vnusq; cum proximo suo quoniam sumus inuicem mēbra. Irascimini et nolite peccare. **S**ol nō occidat super iracūdiā vestram. **N**olite locū dare dyabolo. **Q**ui furabatur iā nō

multum (Sed non occidat sup verecūdiāz vestrā). i. nō duret vsq; ad oēs casum solis (nolite locū dare diabolo) Vincen. scz in ira pseuerando (qui furabatur) **¶** v. ante puerionem de errore gentili (iam non furet) scz christi unitatis tempore (magis autē laboret operando manib; suis) **¶** Cor. vnus quisq; manib; suis diligenter z strenue. qz qui non laborat non mandus cet (qd bonū est) .i. vrile z honestum (vt habeat) nō tñ vnde viuat sed z (vnde tribuat necessitatem patienti) .i. indigenti.

furet: **¶** Magis autē laboret operando manib; suis qd bonū est vt habeat vnde tribuat necessitatem patienti

¶ Postilla **¶** Videte itaq; qmo; do cau. zc. Ante initium illius epistole scribit sanctus Paulus dicens Surge qui dormis z exurge a mortuis z illumine nabite te xpus. Tunc sequitur epistola hodierna que concordat euz euangelio hodierno. Nam in euangelio hodierno legitur de nuptijs et quomodo quidam qui non fuit indutus veste nuptiali traditus fuit ad tenebras exteriores. sic in epistola p̄senti aposto-

¶ Dñica. xx. Ephe. v. **¶** Videte itaq; quō caute ambuletis. Nō quasi insipientes. sed vt sapientes redimentes tempus quoniā dies mali sunt. Propterea nolite fieri imprudētes s; intelligētes q̄ sit voluntas dei. z nolite inebriari vīno in quo est luxuria. sed implea-

stolus Paulus monet nos vt caute ambulemus ad illas nuptias de quibus dicit euangeliū. ne vestem nuptialem. sine qua ad tenebras exteriores projiciamur perdamus dicens (Fratres) **¶** Cor. filij eiusdē scz patris dei et eiusdē matris. scz ecclesie (Videte) **¶** Corra. oculo interiori. nō tñ exteriori (quō caute ambuletis) ppter vie pericula que sunt multa z varia (Nō q̄s si insipientes. sed vt sapientes) in omnib; prouidentes (redimentes tempus) **¶** v. scz bonis operib; insistentes (qm̄ dies mali sunt) **¶** v. in. dies p̄ se boni sunt z a deo p̄ oia bene ordinati. Sed dicuntur mali occasionaliter vel p̄ accēs ppter miserā z penalitātē quas patiūtur hoies dieb; istis. vel ppter peccā vel malicias hominū que sup̄ habūdant dieb; istis. qz iam totus mundus in maligno positus est (p̄pterea) qz dies mali sunt (nolite fieri prouidentes sed intelligentes que sit voluntas dei) **¶** v. in. vt fin illam operemini vt sic voluntas vestra diuine voluntati conformetur (et nolite inebriari vīno) **¶** v. Ultra necessitatē et mensurā nolite vti vīno (in quo est luxuria) scz nō for maliter sed effectiue z causaliter. vt patet in **¶** Loty. q̄ post vīnū misit in testum. vt p̄ **¶** Gen. xix. (sed implemini sp̄s sancto) **¶** v. q̄ dat sobrijs et castis (loquites vobismetipsis) **¶** v. in. instruētes nō solū alios. sed etiam vosmetipsos (in psalmis) .i. in verbis sacre scripture de laude dei (z cantis sp̄s alib;) .i. in verbis sacre scripture de gaudijs eternis tractantibus. (cantantes et psallentes in cordib; vestris dño) **¶** v. in. ad honorem dñi (grās agentes semp pro oib;) scz donis. qz gratitudo beneficij accepti disp̄ ponit ad receptionē alterius (in nomine domini nostri ihesu christi) **¶** Cor.

pagina

id est ad exaltationem dñi nostri ihesu christi. qui dicitur dominus propter potestatem. ihesus propter salutem. christus propter lenitatem (ideo patri) scz deo per creationem. patri per gubernationem z conseruationem (subiecti inuicem) non solum sub diti prelati humiliter et cum timore obediendo. sed etiam prelati humiliter cū timore curā eoz sollicitē gerendo (in timore christi) qui est custodia omnū predictorum

Postilla

Confortamini in dño zc. Ante initium illius epistole scribit scūs paulus in eo. ca. dicens. Serui obedite dñis vestris carnalibz cūz omni tē

more in simplicitate corz
dis vestri sicut xpo. Nō
ad oculum seruientes. q̄
si hominibus placentes.
sed vt serui christi facien
tes voluntates dei ex ani
mo cum bona voluntate
seruientes sicut domino
et hominibz. ¶ Tunc se/
quitur presens epistola.
in qua apostolus nos in/
struit de bello et armis cō
tra diabolum qui nos mul
tipliciter ipugnat dicens
(Confortamini in domi
no) **S**ozra. contra belluz
diaboli (et in potētia vir
tutis eius) Ipse enī dat
virtutem z fortitudinem
plebi sue (induite vos ar
maturam dei) **L**yra. id
est virtutibz que sunt ar/
ma milituz christi (vt pos
sitis stare) absqz casu pec
cati mortalis (aduersus
insidias diaboli) qui est mille artifex (quoniam non est nobis colluctatio

aduersus carnem et sanguinem) id est aduersus homines qui sunt caro et
sanguis et per consequēs visibiles (sed aduersus principes et potestates)
¶ Vincentius. per principes intelliguntur medioeres demones qui presūt
minoribus. et per potestates intelliguntur maiores demones. Nam de
singulis ordinibus ceciderunt aliqui in quibus naturalia remanserunt in
tegra. vt dicit Dionysius in de celesti hierarchia. Et inferiores demones
obediunt superioribus vt magis et acerbius possent nocere hominibus
aduersus mundi rectores) id est aduersus demones qui regunt mundum
id est mundaliter viuentes (tenebrarum haruz) scilicet qui homines mū/
diales habent tenebrosas animas. et sunt in tenebris viciorum. et perdu/
cuntur post hoc ad tenebras exteriores (contra spiritualia nequicie) id est

¶ Dominica. xxi. Ephesios. vi.

Confortamini in dño z in poten
tia virtutis eius. Induite vos
armaturam dei. vt possitis stare ad/
uersus insidias diaboli. Quoniam nō
est nobis colluctatio aduersus carnes
et sanguines. sed aduersus principes z
potestates. aduersus mundi rectores te
nebrarū harū p̄tra spūalia neq̄cie in ce
lestibus: propterea accipite armaturā

contra malignos spiritus (in celestibus) id est existentes in hoc aere caligoso. de quibus dicitur **Matth. xij.** *Quies celi comederunt illud. scilicet semen seminatum.* id est verbum dei (propterea accipite armaturam dei) id est virtutes quibus deus suos milites armat. Non armaturam mundi. quia cum hostes sint spirituales nihil valet contra eos armatura corporalis (ut possitis resistere) **Ayra.** insultibus demonum (in die mala) id est in presentia et vita. ubi imminet pugna tentationum (et in omnibus) tam prosperis quam adversis (perfecti stare) ita quod non frangamini in adversis nec elevamini in prosperis (stare ergo succincti lumbos vestros) id est carnales concupiscentias cingulo castitatis frenantes (in veritate) **Sorra.** non simularorie ut hypocrite qui sunt quasi virgines fatue habentes vasa sine oleo (induite lorica iusticie) **Ayra.** sicut enim lorica cooperit totum corpus. sic iusticia red dicit vicium debitu (et calciate pedes) id est affectiones sint munite vir-

ut possitis resistere in die malo et in omnibus perfecte stare. **Stare ergo succincti lumbos vestros in veritate. et induite lorica iusticie et calciate pedes in preparatione evangelij pacis.** In omnibus sumetes scutum fidei. in quo possitis omnia tela nequissimi ignea exstringere. et galeam salutis assumere et gladius spiritus quod est verbum dei.

¶ Dñica. xxiij. Philippen. ij.
Qonfidimus in dño ihesu. quia cepit in vobis opus bonum proficiet

protegit sinistra pars corporis. sic fides hys solum pregere in hac vita. quia non erit fides post hanc vitam (in quo possitis tela nequissimi) **Sorra.** id est acutas tentationes diaboli (ignea) id est de vicio ad viciu inflammantia (exstringere) id est superare (et galeam salutis assumere) id est charitatem. sicut enim galea supponitur alijs armis. sic charitas alijs virtutibus preponitur (et gladius spiritus) id est gladium spirituale (quod est verbum dei) quia percussus verbo dei dividitur a mundo. de hoc gladio dicitur **Matth. x.** Non veni mittere pacem sed gladium et

¶ Postilla
Qonfidimus in domino (ante initium illius epistole scribit sanctus Paulus salutando Philippenses dicens. Gratia vobis et pax a deo patre nostro et domino ihesu christo. Tunc sequitur epistola prefens. Ubi notandum quod epistola et evangelium hodiernum concordant. Quia in evangelio monentur ad habendam charitatem. non ut tantum beneficiamus proximo. sed etiam dimittamus sibi iniurias nobis ab eo illatas. ut patet in evangelio. Et ad illam perfectam charitatem inducit apostolus nos in

Bagina

pūti ep̄la. vt parebit in textu dices (*Frates ꝑfidimys*) Vincen. i. fiducia habemus (in dño ihesu) non in aliqua alia creatura (qz qui cepit in vobis opus bonū ꝑficiet) *Lyra*. sicut em̄ inchoatio operis bona est a deo. ita ⁊ con summario (vsqz in diem ihesu xpi) *Vin.* vsqz ad mortem cuiuslibet hois tūc deus manifestabit se cuiuslibet homini. ⁊ tūc reddet vnicuiqz iuxta opera sua (*Sicut est mihi iustū hoc sentire*) i. bonā opinionē habere (pro omnibz vobis) quia dilectio facit bonum operari de dilecto. ergo subditur (eo qz habeam vos in corde)

Borra. id est in intimo affectu charitatis (et i vinculis meis) **Borra.** id est in vinculis pro euangēlio patiendo (et in defensione euangēlij) id est dum euangēlium contra infideles defendo (et confirmatione) id est dum in firmos in doctrina euangēlij scilicet confirmo euz in omnibus his iam enumeratis memor vestri sū desiderans (vos omnes esse socios gaudij mei) *Xu* ture remunerationis. qz quanto plures. tanto maius gaudium (testis em̄ mihi est deus) *Vincen.* id est preter testimonium (quomodo cupiam vos esse in visceribz ihesu chri

vsqz in diem christi ihesu) **Sic est mihi iustū hoc sentire pro omnibus vobis.** eo qz habeaz vos in corde. ⁊ in vinculis meis ⁊ in defensione. ⁊ in ꝑfirmatione euangēlij socios gaudij mei oēs vos esse. **Testis em̄ mihi est deus q̄ modo cupiā vos oēs in visceribz ihesu christi.** ⁊ hoc oro vt charitas vestra magis ac magis habūdet omni scientia et in omni sensu. vt probetis potiora. vt sitis sinceres et sine offensa i diē christi. **Repleti fructu iusticie ꝑ ihm christū in laudem ⁊ gloriam dei.**

¶ Dñica. xxiij. philippen. iij.

Imitatores mei estote et obseruate eos q̄ ita ābulant sicut habetis formā nr̄az. mlti em̄

id est in intimo amore ihesu christi (et hoc oro vt charitas vestra magis ac magis habūdet) *Lyra*. quia charitas semper crescere potest (in omni scientia) scilicet discretionis vt ametis proximos et vicia eorūz nō ametis (et in omni sensu) scilicet diligenter. quia omnibus bonis que videt in eo quem amat congaudet. et malis eius compatitur (vt probetis potiora) **Vincen.** id est probare possitis non solum bona sed etiam potiora. id est meliora ea sequendo (et sitis sinceres) id est puri et mundi in vobis (et sine offensa) scilicet proximis vestris (in diem christi) id est vsqz in finem vite (repleti fructu iusticie) id est bonis operibz que sunt fructus iusticie (per ihesum christū dominū nostrū. a cuius gratia venit omne meritum (in laudem et gloriam dei) **Vincen.** vt digne possitis deum laudare ⁊ glorificare

¶ Postilla

Imitatores mei estote ⁊c) **A**n̄te initium illius ep̄stole scribit sanctus paulus in eodem capitulo dicens *Frates ego non arbitror me ipsum ꝑꝑrependisse. adhuc vni aūt. Lyra* supple est qd̄ de me assero. que

quidem retro sunt obliuiscens. ad ea vero que sunt fora extendens meipsum. Sic sequitur epla p̄ns. **U**bi norandū q̄ epla ⁊ euangelij concordant. **N**ā in euāgelio legit qualiter ymaginē dei. i. aiām similitudine sua insignis tā deo reddere debemus. **Q**um dicit. reddite que sunt cesaris cesari. ⁊ que sūt dei deo. **S**ic in epla hodierna apl̄s hortat nos vt reddamus deo ymaginē suam. ⁊ hoc fit imitando doctrinam ipsius apl̄. ergo dicit. **F**ratres imitaȳ tores mei estote. s. in fide ⁊ charitate (et obseruate eos). i. attendite diligenter vt vos eis cōformetis (qui ita ambulant) de virtute in virtutem (sicut habetis formā nostram) scz viuendi vobis traditam verbo. exemplo. ⁊ scripro. multi enim ambulant. scz via peruersa (quos sepe dicebam vobis) cū

ambulant quos sepe dicebam vobis. **N**unc autem et flens dico inimicos crucis christi. quorū finis interitus q̄ rum deus venter est. ⁊ gloria in confusione ipsorum q̄ terrena sapiūt. nostra autem conuersatio in celis est. vñ etiā saluatorem expectamus dominū nostrum iesum christum qui reformabit

essem presens vobiscum
(Nunc autem ⁊ flens dico) hic notatur cōpassio apostoli qui fleuit aliorū miseriam ⁊ perditionem et per hoc inducere nos volens ad compassionē proximorū (inimicos crucis christi) qz eorū vita erat cruci christi cōtraria quia in delicijs vivebant quales fuerunt gulosi et

luxuriosi (quorū finis interitus) scz eternus. quia in fine cōsequuntur penā eternā (quorū deus venter est) qz student ei satisfacere in oib̄s. **E**t q̄cqd faciunt pro ventre faciūt. ⁊ ipsum tanq̄ deum colunt (⁊ gl̄a eorū). s. sp̄alis (in p̄fusione ipsorū). i. p̄ducet eos ad p̄fusione eternā (q̄ terrena sapiunt). **P**ra. in modo ⁊ nō celestia (nostra autē conuersatio in celis est). **P**or. tā aiām q̄s corporū (expectam⁹ venturū) ad iudiciū (dñm nostrū iesum xpm q̄ reformabit). s. in generali resurrectione (corpus humilitatis nostre). **A**y. nō in nobis mō est hūilitatis occasio. eo q̄ est corruptibile ⁊ putrescibile. ⁊ corrosif a vermibz. ⁊ in cineres resoluet (figuratum). i. assimilatū (corp̄ claritatis sue) qz sancti resurgent in corpe glorioso. sicut ⁊ christus resurrexit (s̄m op̄atōem). i. p̄tentiā operandi (q̄ possit etiā subicere sibi omnia) p̄pter creationē eū oīa sunt sibi subiecta q̄ de nullo facta sunt. **E**t nisi p̄seruarentur a deo in esse in nihil redigerent (itaqz fratres mei charissimi). **P**ra. multi iuncti dilectōe sp̄iali (⁊ desiderantissimi) qz desiderabat eos videre sp̄ali hic in vita. ⁊ eternali in patria (gaudiū meū) de vestro profectu (⁊ corona mea) doctoribz eū debetur corona sp̄alis que dicit aureola (sic state) scz firmi cōtra tribulatioes huius mundi (in domino charissimi) ita q̄ ab eo nullo modo euellamini. **Q**uehogiam rogo ⁊ synchicē deprecor id ipsum sapere in domino. **P**ra. firmiter. **I**te erant due matrone quas confortat specialiter apl̄s. **Q**um propter fragilitatem seculi. **Q**um quia ministrauerant sibi necessaria. ⁊ alijs predicatoribus vt offederet se gratum (etiam rogo ⁊ te germane) est nomen propriū (compar) id est socius ⁊ adiutor meus in p̄dicatione (adiuua) scz mulieres (que mecum laborauerunt in euangelio)

Bagina

sez mihi necessaria ministrando. z non solum mecum sed (cum clemente et ceteris adiutoribus) in predicatione verbi dei ipsis sez z mihi necessaria ministrando

Postilla.

Non cessamus pro vobis orantes zc. Ante initium illius epistole scribit sanctus Paulus in eodem capitulo dicens salutando amabilis

ter Colossenses. Gratia vobis z par a deo patre nro. z dno nro iesu xpo. G rias agimus deo z patri dni nostri iesu christi. sem p pro vobis orantes. sez ego paulus z timotheus discipulus meus audientes fidem vestram in christo. z dilectionem quam habetis in omnes sanctos ppter spem que reposita e vobis in celis. Tunc sequitur presens epistola

Notandum q euangelium z epistola presens concordant. quia in euangelio legit de filia archisynagogi iatri mortua quam dnus ad deuoram peritio nem patris resuscitauit. Sic etiam in epistola presenti apostolus hortatur nos ad deuoram orationem p quam mens in deum eleuatur dicens (Fratres. non cessamus)

Horra horis oportunitis (pro vobis orantes) Amen te (postulates) sez ore (vt impleamini agnitione voluntatis eius) vt plenius voluntatem diuinam cognoscatis quid velit z quid non (in omni sapientia) quantum ad cognitionem rerum ad vitam actiuam pertinentium (et intellectu spirituali) quantum ad cognitionem spiritualium ad contemplatiuam vitam pertinentium (vt ambuletis digne) sez per viam huius vite ad patriam (deo p omnia placentes) p rectam intentionem z bonam voluntatem (in omni opere bono fructificantes) id est per bonam operationem ad deum. ad proximum. z ad seipsum (z crescentes in scientia dei) id est in cognitione diuinitatis (In omni virtute confortati sm potentiam claritatis eius) id est sm filium qui est claritas patris per quam claritatem confortat

corpus humilitatis nostre configuratum corpori claritatis sue sm opationem qua possit etiam subijcere sibi omnia. Itaqz fratres mei charissimi. gaudium meum z corona mea sic state in dno charissimi Euehodia rogo et synthibicem de pcor idipm sapere in dno Antia rogo et te germane copar adiuua illas q mecum laborarunt in euangelio cum clemente z ceteris adiutoribus meis

Domica. xxij. Colossens. i.

Non cessamus p vobis orantes et postulantibus vt impleamini agnitione voluntatis eius in omni sapientia z intellectu spirituali. vt abundetis digne deo per omnia placentes. in omni opere bono fructificantes et crescentes in scientia dei. In omni virtute confortati sm potentiam claritatis eius. In omni patientia z longanimitate cum gaudio gratias agentes deo z patri. q dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in lumine. Qui eripuit nos de

xlvi.

mur in bono (in omni compatiencia) **A**ya. p. aduersorum tolerantia (z lo-
ganimitate) p. certā premiorū expectatōem (cū gaudio) **S**or. nō ex tristiti-
cia aut necessitate (in xpo iesu dño nostro) **P**osilla

Ecce dies veniunt dicit dñs zc. Ante initium illius prophetic. locut⁹
est dominus de⁹ per prophetam **I**eremiam dicentes. **E**le pastorib⁹
qui dispergunt z dilacerant gregem pascue mee dicit dñs. **I**deo hec dicit
dominus deus israhel ad pastores qui pascunt pplm meum. **V**os disper-
sistis gregem et eiecistis
eos. z non visitastis eos
potestate tenebraꝝ z trāstulit in regnū
filij dilectōis sue. in quo habemus re-
demptionem et remissionem peccato-
rum per iesum christum dñm nostrū

V Dñica. xxx. **I**here. xxiiij.

Ecce dies veniēt dicit dñs et
suscitabo dauid germen iustū
et regnabit rex et sapiēs erit. et
faciet iudiciū z iusticiam in terra. **I**n
diebus illis saluabit iuda z israhel ha-
bitabit confidenter **E**t hoc est nomen
quod vocabunt eum dominus iustus

Ego visitabo superevos
maliciam studiorum vos-
trorum ait domin⁹ **E**cce
congregabo reliquias
gregis mei de omnibus
terris ad quas eieceram
eos. **P**ost hec sequit⁹ epis-
tola hodierna q̄ est vlti-
ma dñica anni. **P**ro q̄ no-
randum q̄ in p̄ma. et vlti-
tia dominica ecclia agit
de aduentu xpi. in signū
q̄ ipse est alpha z o p̄mus
et nouissimus. primus in
dignitate. nouissimus in
seruitute **U**nde **B**ernar-

Dus. **N**emo illi sublimior. nemo illi humilior. **I**tem in signum q̄ cuncta
nostra operatio ab ipso semper incipiat z per ipsum cepra finiatur (**E**cce di-
es veniunt dicit dominus) **A**ya. scz christi vera dei z hominis (z suscita-
bo dauid germen iustum) id est christum qui factus est ex semine **D**avid
fm carnem (et regnabit rex) **M**arhei. xxviiij. **D**ata est mihi omnis pos-
testas in celo z in terra (z sapiens erit) sapientia increata z creata (z faciet
iudiciū) discretionis in presenti discernendo fideles ab infidelibus vos-
cando aliquos suo iusto iudicio licet nobis occulto (z iusticiam in terra. sc̄t
licz dando legem euangelicā que continet p̄fectam iusticiam) **I**n diebus
illis saluabit iuda) .i. quicūq̄ veraciter confitē corde z ore nomē dñi (z isrl
habitabit confidenter) **I**stud refertur ad statum ecclesie triumphantis vbi
est summa securitas (z hoc est nomen q̄ vocabunt eum dominus iust⁹ no-
ster) sc̄licet iustificans nos (propter hoc. ecce dies veniunt dicit dominus
et non dicent vltra viuit dominus qui duxit filios israhel de terra egypti)
scz per moysen. quia sicut ad p̄feriam maioris luminis minus offuscatur
sic adueniente beneficio incarnationis domini nostri iesu christi (z redemp-
tionis nostre perfecte offuscata sunt omnia beneficia que fuerūt in veteri le-
ge tanq̄ modica aut nulla respectiue) sed viuit dñs noster qui eduxit nos
et adduxit) **S**ola ordinaria p̄ xpm intelligit (semen domus israhel de ter-
ra aq̄lonis z de cūctis terris ad q̄s eiecera eos illic) **A**ya. ista aduocatio

pagina.

intelligitur de vocatione ad fidem christi. quia de omnibus partibus terre sunt aliqui vocati. et ista vocatio maior est et excellentior incomparabiliter omnibus beneficiis veteris testamenti (et habitabit in terra sua) in ecclesia militante. et postea triumphante. que et terra viventium promissa fidelibus in premium (dicit dominus omnipotens)

¶ Postilla

Uidi civitatem sanctam iherusalem etc. Ante mirum illius epistolae scribit sanctus Johannes in eodem capitulo dicens. **U**idi celum novum et terram novam. primum enim celum et prima terra abiit. **Et**

ra. hec omnia in fine mundi immovabuntur in claritate. ut patet **Lu. xxi.** **C**elum et terra transibunt. non quantum ad substantiam sed quantum ad formam et hoc totum cedetur ad gloriam electorum qui ex creaturis laudant deum

Tunc sequitur presens epistola (**In diebus illis**) **H** sanctus Johannes describit innovationem humane nature quantum ad electos dicens (**U**idi civitatem sanctam iherusalem) **Lyra.** id est electorum societatem perfectam charitate unitam (novam) **Lyra.** quantum ad corporis gloriam. Corpora enim sanctorum que nunc sunt corruptibilia. grossa ponderosa. et obscura. resurgent immortalia sublimia. agilia clara. **Et** hoc fit ex gloria animarum ad corpora redundantia (descendentem de celo) **Ly**

ra. Nam anime beate descendunt de celo ut corpora resumant et in iudicio compareant (a deo paratum) **Lyra.** doribus anime et corporis (sicut sponsam ornatum) virtutibus (viro suo) id est ad honorem viri sui scilicet christi iesu. **Et** audiui vocem magnam de throno scilicet divine maiestatis (dicentem. **E**cce tabernaculum dei cum hominibus et habitabit cum eis) **Lyra.** habitatio enim dei cum hominibus erit inseparabilis. **Q**uia beati semper habebunt apertam visionem et perfectam fruitionem. **Et** ipsi populus eius erunt scilicet beati erunt sicut et ipse beatus est. **U**nde in ps. cxxij. **B**eatus populus cuius dominus deus eius **U**nde et **Leuitici. xxv.**

noster. propter hoc ecce dies venient dicit dominus. et non dicent ultra. vivit dominus qui eduxit filios israel de terra egypti. sed vivit dominus qui eduxit et adduxit semine domus israel de terra aquilonis et de cunctis terris ad quas eieceras eos illuc et habitabunt in terra sua dicit dominus omnipotens

¶ In festo dedicationis templi
Apocalipsis. xxi.

Uidi civitatem sanctam iherusalem novam descendente de celo a deo paratam sicut sponsam ornatum viro suo. **Et** audiui vocem magnam de throno dicentes **E**cce tabernaculum dei cum hominibus et habitabit cum eis. **Et** ipsi populus eius erunt et ipse deus cum eis erit coram deo. **Et** absterget deus omnem lachrymam

Ego ero vester deus. vosq; eritis mihi pp'ls (z ipse deus cum eis erit eorum deus) Glo. ordinaria Quia nuncq; ab eis expellitur. qz nuncq; peccabunt p'ra deum (Et abstergit deus omnē lachrymā ab oculis eoz) Dis uerſe em sunt lachryme quib; affligunt electi in hac vita. Et ideo in futurum fugatis dolorib; ois lachryma ab oculis eoz dr; abstergi (z mors vltra non erit) .i. ſepatio anime z corporis (neq; luctus) .p. alienis miſerijs (neq; clamor) ſc; p' pugna ſpūs aduerſus carnem (neq; dolor) de peccatis pp'is (erit vltra) vñ Eſaie. li. Leticia ſempiterna ſup capita eozū gaudium z leticiam tenebūt. z fugiet dolor z gemitus (quia p'ima abierunt) Paymo dr. In p'nti vita boni hec iam enumerata ſuſtinent. ſed in futura vita niſil mali ſuſtinebūt (Et dixit qui ſedebat in throno) .i. ds omnipotēs qui p'ſidet eccleſie ſue (ecce noua facio omnia) Ly. ſc; celos z

ab oculis eoz. z mors vltra non erit neq; luctus. neq; clamor. neq; dolor erit vltra. quia p'ima abierūt. Et dixit qui ſedebat in throno. Ecce noua facio omnia

elementa z electoz eoz; pora. vt patet Eſaie lxv
Ecce ego creo celos no uos z terram nouam

¶ Poſtilla

¶ Incipit vltimus poſtilla ſup epl'as de ſancris p' anni circulū ſin ſenſum literalē. Et primo de ſancto Andrea apoſtolo Roma. x.

¶ Orde creditur ad iuſticiā. ore autē confeſſio fit ad ſalutem. Dicit em ſcriptura. Dis qui credit in illum nō p'fundetur. Nō em eſt diſtinctio iudei z greci. Nam idē dñs oim diues in omnes q; innocant illum. Dis em quicūq; inuocauerit nomen dñi ſaluus erit. Quō ergo inuocabunt in quē non crediderūt. aut

¶ Orde creditur ad iuſticiam zc. Ante int' rñ illius epiſtole ſcribit ſanctus Paulus in eoz dem caplo dices. Si cōfitearis in ore tuo dñm ih̄m. z in corde tuo credideris. q; deus illum exciſauit a mortuis ſalu' eris Tūc ſtatim ſeqtur pñs epl'a (Frater corde creditur ad iuſticiā) Gor. i. ad iuſtificationē habens dā (ore autē confeſſio fit ad ſalutē) .i. ad p'fectio nē ſalutis. neceſſe eſt em fidem p'ferri. p' loco z tēpore. In ſignū cuius reſcipit hō ſacramentū p'fir

mationis in fronte. Unde dr; in decretis Cōfirmatio ideo in fronte ponitur. vt a ſuſcipiēte fides ſine erubeſcētia publice. de p'ſe. dil. v. Nouiſſime vñ Lu. xij. Qui me p'feſſus fuerit corā hominib;. p'fitebor z ego eum coram patre meo (Dicit em ſcriptura) ſacra veracit' (Dis qui credit in illum nō p'fundet) ſp' eternaliter non em eſt diſtinctio iudei z greci) Ly. q̄rum ad iuſticiam que eſt p' fidem xp̄i (nam idem deus oim) .i. iudeoz et gentiliū (diues in omnes) Gor. i. ditans omēs (qui innocant illum) ſc; fidez opere (omnis quicūq; inuocauerit) nō verbocenus ſed corde in

Bagina

rimo (nomen dñi) .i. filium patris. in quo sicut in p̄nomine est notificatio patris (saluus erit) ab eterno supplicio (Quò ergo inuocabunt què non crediderunt) **A**y. q. d. nullo modo. quia oratio p̄supponit fidem orantis (aut quò credent ei quem non audierunt) quia fides p̄supponit auditum. vel a deo intus per inspirationè. vel ab homine exterius per predicationè (Quò autem audient sine predicante) Actus autem predicandi p̄supponit auctoritatem officij. Ideo dicitur (Quò vero predicabunt nisi mittantur) scz a deo. sicut olim prophete vel apostoli vel eius locum tenentes. sicut predicatorès alij. **S**or. aliter autè non est predicandū. sicut nec ipse x̄ps filius dei predicare voluit nisi missus a patre. vt patet **L**uce quarto. **P**ortet me etiā alijs ciuitatibz euangelizare regnum dei. qz ad

hoc missus sum (Scriptum è) **E**saie. liij. (Quà speciosi) .i. qz bene formati (sunt pedes euangelizantium pacem) .i. recõciliatione hominis ad deū (euangelizantiū bona) scz futura (sed non omnes obediunt euangelio) **S**or. q. d. Omnes quidem audiunt. scz nō omnes obediunt predicationem eius suscipiedo. qz gentiles et iudei et heretici non obediunt. sed solum boni xp̄iani (Esaías em̄ dicit) vt habet **E**saie liij. (Domine quis credidit auditui n̄ro) **S**or. quod a nobis audiunt. quod a te audiunt? q̄si di. aliquis credit sed nō omnes (ergo fides ex auditu) **S**or. et si deus intus doceat nos. tñ predicator exterius nunciat.

(auditus autè per verbum cristi) loqueris in apostolis. vt patet **Pa**th. et. Non enim estis vos qui loquitur in sed sp̄s patris vestri qui loquitur in vobis. **I**tem **L**uce. x. Qui vos audit me audit etc. (Sed dico Nunqd nō audierunt) **A**y. i. habent ne excusatione sue infidelitatis propter defectū publicationis. q. d. non. ad quod inducit auctoritate prophete dauid. que habetur in ps. xvij. (Et quidem) **S**or. i. certe (in omnē terram) quātum ad terras medias (exiit sonus eorum) .i. fama eorum (et in fines orbis terre) id est ad terras extremas (verba eorum) id è predicatio vel auditus predicationis eorum.

quò credent ei quem non audierunt. Quò autem audient sine predicante. Quò vero predicabunt nisi mittantur. Sicut scriptum est Quà speciosi si pedes euangelizantiū pacem. euangelizantiū bona. Sed non omnes obediunt euangelio **E**saías em̄ dicit Domine quis credidit auditui nostro Ergo fides ex auditu. auditus autè per verbum cristi Sed dico Nunqd non audierunt. Et quidè in omnē terram exiit sonus eorum. et in fines orbis terre verba eorum

In festo sancti Nicolai episcopi et confessoris

Ecce sacerdos magnus. qui in dieb; etc. Quere infra in cōmuni sanctorū de confessorib;

Dominus possedit me ab initio etc. In festo conceptionis beate virginis pro epistola presens lectio fm seculares legitur. que lectio principaliter exponitur de eterna sapientia. que xps est filius marie virginis. Honor aut filij est honor matris. et eoducto honor matris est honor filij. vii Ser. omel. iij. sup. **D**ivus est. dicit. Non est dubium quicqd in laudibz matris pferimus ad filium pncipere. Et rursum cum filium honoramus a laudibz matris no recedimus. **U**n dicit eterna sapientia (Dns possedit me ab initio viarum suarum) **R**. y. i. operum suorum (anteqz

In festo cōceptionis gloriosissimi me virginis **M**arie. **P**rouer. viij.

Dominus possedit me ab initio viarum suarum. **A**nteqz quicqz faceret a principio ab eterno ordinata sum. et antiquis anteqz terra fieret. **N**ecdum erant abyssi et ego iam concepta eram. **N**ecdum fontes aquarum eruperant. necdum montes graui mole constituerant. **A**nte omnes colles ego parturiebar. adhuc terram non fecerat. et flumina et cardines orbis terre. **Q**uando prepebat celos aderam. quādo certa lege et gyro vallabat abyssos. **Q**uando ethera firmabat sursum et libzabat fontes aquarum. **Q**uando circumdabat mari terminū suum. et legē ponebat aquis ne transirent fines suos. **Q**uando appendebat fundamenta terre cum eo eram cuncta componens. **E**t delectabar per singulos

quicqz faceret a principio i. ante omnē creationē (ab eterno ordinata suz) **N**ecdum erant abyssi et ego iam concepta eram. **N**ecdum fontes aquarum erugant scz de locis subterraneis (necdum montes graui mole constituerant). i. sup terram planam eleuari (Ante omnes colles parturiebar). i. pcedebam a fecunditate paterna (adhuc terram non fecerat et flumina). i. creaturā visibilem (et cardines orbis terre). i. partes mundi principales. que sunt oriens occidens austrum et aquilo. (Quando prepebat celos aderam) idiuisa enim sunt opera trinitatis **E**t ideo filius qui est sapientia genita semp opatur cum patre. vt patet **J**ohannis qnto. **P**ater meus vsqz modo opatur. et ego operor (quādo certa

ta lege et gyro vallabat abyssos). i. pcauitates vbi congregate sunt aque. **V**t apparet arida habitatioi hoim et animalū terrestriū apta (qñ ethera firmabat sursum). i. speram ignis qui naturalr sursum fertur. **I**lla em ps elementoz q p tigua est. spere lune ether vocatur (et libzabat fontes aqz) **P**stiuens eos in pōdere in numero et mensura (qñ circumdabat mari terminū suum) ne efflueret et opiret aridam (qñ appendebat fundamenta terre). i. pres inferiores terre circa centrū. que sunt qdā fundamenta supiorum (cum eo erā cuncta pponēs) qz indiuisa sunt opera trinitatis (et delectabar p singulos dies). i. eternalr gaudebā cum pte et spā scō (ludens

Magina

coram eo omni tpe. ⁊ ludens in orbe terraz. i. ludum faciens de orbe terrarum qui similis est ludo pile. q. transfert de vno loco ad alium fm quā danti reuoluntionem. quia regna terre transfert atq. constituit de gente in re in gentē (⁊ delictie mee est esse cum filiis hoim). i. p. grām (nunc ergo filij) scz p. adoptionē (audite me) scz p. debitam attentionē (beati qui custodiunt vias meas). i. viam mandator. ⁊ viam consilioy (audite disciplinam) de moribus humanis (⁊ estote sapientes) in diuinis (⁊ nolite abijcere eam. Beatus hō qui audit me) scz mihi obediendo (⁊ qui vigilat ad fores meas quoti die) scz in loco diuini cultus de uote orādo (⁊ obseruat ad postes hostij mei. q. me inuenerit) scz p. grām (inueniet vitam) scz eternam (⁊ hauriet salutem a domino (qui est fons salutis.

¶ Postilla

In dieb. illis. **S**tephanus plenus gratia ⁊ c. Ante initium illius epistole scribit scūs Lucas. q. post ascensionem xpi verbū domini crescebat. ⁊ multiplicabat numerus discipuloy in hierusalē valde. multa etiā turba sacerdotū obediēbant fidei. Tunc statim sequitur eplā pns (**S**tephanus plenus grā) **A**d hunc opandū (⁊ fortitudine) aduersa tolerando (faciebat prodigia magna in populo) ad veritate

fidei catholice pfirmandā (surrexerūt quidā de synagoga que appellabatur libertinoy) a regione sic nominatoy. vt dicit **G**lo. in ceterualis (⁊ cyrenensū) a cyrene ciuitate (⁊ alexandrinoy). i. ab alexandria metropoli egypti (⁊ eoy qui erant in cilicia ⁊ asia) noia sunt regionū indee p. in quaz (disputantes cū **S**tephano) si dem catholicā quantū poterant impugnādo (et nō poterant resistere sapie ⁊ spūi qui loq. batur) scz fm q. p. miserat saluator dicens **A**uce. xxi. **E**go dabo vobis os ⁊ sapientiā. cui non poterunt resistere ⁊ contradicere omnes aduersarij vestri. Tunc post hoc resdarguebat eos **S**tephanus dicens (**H**ura ceruice) i. obstinata mente

dies ludens coram eo omni tpe. ⁊ ludens in orbe terraz. et delictie mee est esse cum filiis hominū. Nunc ergo filij audite me. beati q. custodiūt vias meas. Audite disciplinā. ⁊ estote sapientes. et nolite abijcere eam. Btūs homo qui audit me. et qui vigilat ad fores meas q. tidie. et obseruat ad postes ostij mei. Qui me inuenerit vitam inueniet. et hauriet salutem a dño

¶ In festo sancti Thome apli

Iam non estis hospites. Quere infra in communi sanctor.

¶ In festo sancti Stephani proto martiris **A**ctū vi. et vij.

In dieb. illis. **S**tephanus plenus grā et fortitudine faciebat prodigia et signa magna in populo. Surrexerunt autem quidam de synagoga que appellabatur libertinoy et cyre

Et incircumcisi cordibus et auribus .i. a vicijs et sordibus (ros sp spūsan-
 ero resistitis) q̄ locutus est p̄ pphetas de xpo (cuius nunc prodirozes et
 homicide fuistis). **Ay.** eius crucifixiones procurando (audie nro aut̄ hec
 dissecabantur cordibus suis (**Ay.** quia nō habebant ratōem interficiens
 di eum. Et tamen omnibus modis interficere volebant. Et sic dissecas
 bantur interius quia passio preualens discrepabat a ratōne (Et strides

nensium et alexandrinor̄ et corū q̄ erāt
 a cilicia et asia disputātes cuz stepha-
 no. Et nō poterant resistere sapientie
 et spiritui qui loquebatur. **Dura** cerni
 ce et incircumcisi cordibz et auribz vos
 spūsancto resistitis sicut patres vestri
 et vos **Quē** pphetarū nō psecuti sunt
 patres vestri. **Et** occiderūt eos q̄ p̄nū-
 ciabāt de aduētū iusti. cuius nunc p/
 ditores et homicide fuistis. **Audien-**
 tes aut̄ hec dissecabātur cordibz suis
 et stridebant dentibus in eum. **Quā** aut̄
 esset stephanus plenus spiritu sancto
 intendens in celum vidit gloriam dei.
 et iesum stantem a dextris p̄tutis dei.
Et ait. **Eccc** video celos aptos et filii/
 um hoīs stantē a dextris virtutis dei.
Exclamantes aut̄ voce magna cōti-
 huerunt aures suas et impetū fecerūt
 vnanimīter in eum. **Et** eijcientes eum
 extra ciuitatem lapidabant. **Et** te/

bant dentibus in eum sicut
 canes rabidi. (Cum
 autem esset stephanus
 plenus spiritu sancto inf
 tendens in celum) vbi si
 duciam suam collocaue-
 rat (vidit gloriam dei)
 ad confortationem suaz
 ex speciali grana (et ihes
 sum stantem a dextris p̄
 tutis dei) **Ay.** ad delig
 nandum q̄ erat paratus
 ad eius roborat. ones. q̄
 stare proprium est adius
 uantis in prelio. **Sedere**
 autem proprium est iudic
 cantis v̄ regnantis (Et
 ait **Eccc** video celos ap
 tos et filius hominis stan
 tem a dextris virtutis dei
Ay. Non est hoc intellis
 gendum q̄ celi fuerunt
 diuisi. cum sint incorrup
 tibiles. sed quia clare vis
 dit ac si nullum esset ob
 staculum intermedium
 (exclamātes autem vos
 ce magna) ne audirent
 stephani verba. (contis

huerunt aures suas et impetum fecerunt vnanimīter in eum) non ratios
 ne sed furia moti (et eijcientes eum extra ciuitatem lapidabāt) tanq̄ blas
 phemum **Quod**is em̄ erat blasphemus extra ciuitatem lapidari. **Vnde**
 dicit dominus ad moysen **Leuit.** xxij. **Et** duc blasphemum et obruet
 eum omnis populus lapidibus (Et deposuerunt vestimenta sua sec̄ pe
 des a dolenscentis. qui vocabatur saulus) **Lya.** vt expeditius et celerius
 eum interficerent (et lapidabant stephanum) innocentem et dicentē (Do
 mine ihu suscipe spm̄ meum. **Positis** aut̄ genubz) **ly.** vt in orando mod̄
 esset deuorus (clamant voce magna) q̄ p̄cedebat ex affectu magno ad
 primor̄ salutes dicēs (Dñe ne statuas illis hoc peccm̄) **Lya.** reseruando eis
 penam eternam. sed da eis penitentiam. **vnde** **Beda** stephanus. p̄ seip̄

Bagina

fo stando orauit. sed pro inimicis flexis genibus etc. Et cum hoc dixisset et seruoze charitate sine dicere saluatoris. **Matth. v.** Orate pro calumniantibus et persequentibus vos (obdormiunt in domino) Nam anima eius sanctissima absorpta fuit in abisso superne claritatis etc. Sequitur in textu (Saulus autem erat consentiens neci eius. Facta est autem illa die percussio magna in ecclesia que erat a hierosolymis. et omnes dispersi sunt per regiones iudee et samarie. prater apostolos. Curauerunt autem stephanum) **Lyra. i.** decem ter sepelierunt (viri timorati) id est timentes deum. Inter quos gamaliel fuit principalis (et fecerunt plangentium magnum super eum

Postilla.

In diebus illis vidi supra montem etc. **Ap. i.** in ecclesia triumphante que dicitur mons syon. vt habetur.

Heb. xij (agnum stantem) .i. xpm qui est agnus dei vt habetur. **Jo. i. ca.**

(et cum eo centum quadraginta quatuor milia)

in tali numero venerant pueri innocentes. quorum

festus peragitur sine illa visionem que ostensa est

ioh. quia **Domitiano** cesare in exilium missus fuerat. vbi scripsit librum

Apocalipsis Sed tamen ceterus numerus puerorum innocencium. non re-

peritur certitudinaliter in scripturis (habentes nomen eius et nomen pa-

tris eius scriptum in frontibus suis. Et audiui vocem de celo tanquam vos-

cem aquarum multarum) .i. multitudinis sanctorum (et tanquam vocem tonitruum ma-

gnum) in quo designatur magnitudo laudis eius. Non solum ex laudantium

multitudine. sed etiam ex modo laudis et qualitate (Et vocem quam audiui sicut citharidarum citharisantium in citharis suis) **Hec laus**

est coram deo et angelis eius gratiosa (et cantabant quasi canticum nouum) quod dicitur laudantes sunt de numero sanctorum noui testamenti. (ante sedem) **Sancti dei** (et ante quatuor animalia et seniores) id est in presentia

sanctorum patriarcharum et prophetarum in celo existentium (et nemo poterat dicere canticum nouum. nisi illa centum quadraginta quatuor milia qui empti sunt de terra) .i. de sanguine xpi. **Qui sunt qui cum mulieribus non**

stes deposuerunt vestimenta sua secundus pedes adolescentis. qui vocatur saulus. Et lapidabant stephanum innocentem et dicentem. Domine iesus suscipe spiritum meum. **Positis autem genibus** clamauit voce magna dicens Domine ne statuas illis hoc peccatum. **Et cum hoc dixisset** obdormiuit in domino

In festo sancti Iohannis apostoli euange. Qui cum deum faciet bona etc. **Querendum** in comitiis sanctorum de euangelistis

In festo puerorum innocencium. (**Apocal. iij**)

In diebus illis vidi supra montem syon agnum stantem et cum eo centum quadraginta quatuor milia habentes nomen eius. et nomen patris eius scriptum in frontibus suis. **Et audiui** vocem de celo tanquam vocem aquarum multarum et tanquam vocem tonitruum magni.

Et audiui vocem de celo tanquam vos-

cem aquarum multarum) .i. multitudinis sanctorum (et tanquam vocem tonitruum ma-

gnum) in quo designatur magnitudo laudis eius. Non solum ex laudantium

multitudine. sed etiam ex modo laudis et qualitate (Et vocem quam audiui sicut citharidarum citharisantium in citharis suis) **Hec laus**

est coram deo et angelis eius gratiosa (et cantabant quasi canticum nouum) quod dicitur laudantes sunt de numero sanctorum noui testamenti. (ante sedem) **Sancti dei** (et ante quatuor animalia et seniores) id est in presentia

sanctorum patriarcharum et prophetarum in celo existentium (et nemo poterat dicere canticum nouum. nisi illa centum quadraginta quatuor milia qui empti sunt de terra) .i. de sanguine xpi. **Qui sunt qui cum mulieribus non**

stes deposuerunt vestimenta sua secundus pedes adolescentis. qui vocatur saulus. Et lapidabant stephanum innocentem et dicentem. Domine iesus suscipe spiritum meum. **Positis autem genibus** clamauit voce magna dicens Domine ne statuas illis hoc peccatum. **Et cum hoc dixisset** obdormiuit in domino

In festo sancti Iohannis apostoli euange. Qui cum deum faciet bona etc. **Querendum** in comitiis sanctorum de euangelistis

In festo puerorum innocencium. (**Apocal. iij**)

In diebus illis vidi supra montem syon agnum stantem et cum eo centum quadraginta quatuor milia habentes nomen eius. et nomen patris eius scriptum in frontibus suis. **Et audiui** vocem de celo tanquam vocem aquarum multarum et tanquam vocem tonitruum magni.

Et audiui vocem de celo tanquam vos-

cem aquarum multarum) .i. multitudinis sanctorum (et tanquam vocem tonitruum ma-

gnum) in quo designatur magnitudo laudis eius. Non solum ex laudantium

funt eoi nq̄nati. virgines em̄ sunt) integritatem carnis seruando (h̄i seſ
quantur agnum quocunq̄ ierit (h̄i empti sunt ex hominib; p̄micie deo)
id est gratiosi sunt p̄miffructus et magis delectabiles (et in ore eorum
nō est inuentum mendacium) Nam pueri isti veritatem fidei non loquē
do. sed moriendo confessi sunt (sine macula sunt ante thronum dei) Nam
macula peccati originalis purgata fuit virtute sui martiri.

Dosilla

Dulus autē adhuc spi. An̄ inuicū illius epl̄e feri. san. Lucas q̄ dis
cipuli quidam erant dispersi post lapidationem sci stephani perſ

Et vocem quam audiui sicut cithare/
dorū citharistantiū in citharis suis ⁊
cantabāt quasi cāticū nouū an̄ sedē et
an̄ q̄tuor aialia et seniores. Et nemo
poterat dicere cāticū. nisi illa cētū q̄/
driginta q̄tuor milia. q̄ empti sunt de
terra hi sunt q̄ cū mulierib; nō sunt co
inq̄nati. ḡgines em̄ sunt. Hi sequūtur
agnū q̄cūq̄ ierit. Hi empti sunt ex ho
minib; p̄micie deo et agno. Et in ore
eorū nō est inuēū mendacium. Sine
macula sunt ante thronum dei

In p̄uersione sci pauli apli Act. ix.

Dulus adhuc spirans mina/
ruin et cedis in discipulos do
mini. accessit ad principem sa
cerdotis ⁊ petijt ab eo epistolas in da
mascum ad synagogas: vt si quos in
ueniret huius vie viros ac mulieres
vinctos p̄duceret in hierusalem Et cū
iter faceret. contingit vt appropinq̄ret

transibant euangelizan
res verbum dei Philip
pus autē descendens in
ciuitatem samarie p̄dis
cabat illis christum. In
rendebant autem turbe
his q̄ a philippo diceban
tur vnanimiter audien
tes ḡbū dei vidētes sig
na q̄ faciebat. multi em̄
eorum qui habebant sp̄i
ritus immundos dyas
bolos clamantes voce
magna exibant. multū
autem paralitici et clau
dicurati sunt. Factum
est ergo magnum gau
diū in illa ciuitate. Tūc
postmodum sequit̄ epis
stola hodierna (Saul
adhuc spirans) Ly. i. ex
vehementi spiritu igne
persecutionis in se accen
dens. ⁊ in alijs contra ec
clesiam (minarum) in ḡ
bis iniuriōsis ⁊ cedis
id est verberibus et flag
gellis (in discipulos dos
mini) id est credentes in

christum ihesum dominum nostrum. qui tunc dicebantur discipuli. quā
nondum nominabantur christiani (accessit ad principem sacerdotum Ly
ra non vocatus. sed ingerens se voluntate nocendi inflammatus (et pe
tijt ab eo epistolas) vt ex eius auctoritate magis posset nocere fidelib;
bus (in damascum ad synagogas) (Lyra. vt ibi persecueretur credens
sicut fecerat in hierusalem) (vt si quos inueniret huius vie viros ac mu
lieres vinctos p̄duceret in hierusalem. Et cum iter faceret contigit vt
appropinquaret damasco. et subito circumfulsit eū lux de celo) Ly. Lucas

Pagina

solet fieri in choruscatione et fulgure (et cadens in terras) pro stupore. et admiratione (audivit vocem) scilicet auditu corporis et mentis (dicentem sibi. **Saule saule**) hec duplicatio fit ad magis mouendum eius attentionem. (quid me persequeris) scilicet in membris meis que persequeretur saulus non christum in propria persona. quia iam sedebat ad patris dexteraz gloriosus (qui dixit quis es domine) **Et ille Ego sum** ihs quem tu persequeris. Durum est tibi contra stimulum calcitrare. i. potentiori te incompatibiliter resistere (et tremens ac stupens) **Lyra.** de cognita christi potestate. que ante te non credebat in celo regnare. sed magis ut falsum prophetam cum dauidicis esse (dixit. domine quid me vis facere. q. d. ex nunc facere parat) super tibi in omnibus obedire. et dominus ad eum. surge et ingredere civitatem et dicet tibi quid te oporteat facere) In hoc ostendit christus quod vult quod unus homo informetur ab alio (viriautem illi qui comitabantur cum eo stabant stupefacti. audientes quidem vocem) s. pauli. non autem christi. qui audiebant paulum dicentes. quis es domine. quid me vis facere (neminem autem videntes quod non videbant aliquam personam ad quam diceret sermonem. ideo stabant stupefacti) Surrexit autem saulus de terra apertis oculis nihil videbat etc.) **Lyra.** scilicet visu corporali. videbar autem visu mentali. quia secundum doctores communiter in illo triduo fuit raptus. usque ad celum tertium (et non manducauit neque bibit) **Lyra** sustentatus illa visione. sic ut moyses quadraginta diebus in monte synai (erat autem quidam discipulus damasci nomine **Ananias**). **Lyra.** qui de iudaismo ad fidem christi conuersus fuit. scientia et vita famosus (et dixit ad illum in visu dominus **Anania**. **Et ille ait.** Ecce ego domine. **Et dominus ad eum.** Surge et vade in vicum qui vocatur rectus etc.) **Lyra.** hospes in pauli iudas vocabatur (saulum nomine tharsensem) id est de tharsis. id est oriundum (ecce enim oratio) est enim oratio eleuatio mentis in deum

vt inquit Hugo in de orōe. Fuerat autē vsq; ad tertiū celū raptus. et ex illo raptu egressus deo gratias agebat (et vidit) in reuelatōe dei (vix ananiam nomine) ita q; reuelatio sibi facta fuit nō solū de persona. sed et etiā p̄ priō nomine (introducētem et imponētem sibi manū vt visum recipiat) **¶** y ra. Nec autē impositio erat ad curatōem corporalem. sicut de beato Pau-
rentio legitur q; ponebat manus sup̄ cecorum oculos et illuminabant (rū-
dit autē ananias) **¶** Ay. se excusando eo q; saulus erat famulosus in persecutō-

**At ille ait. Ecce ego domine. Et dñs ad eū. Surge et vade in vicū q̄ vocat-
rectus et quere in domo Jude Sau-
lū noie tharsensem. Ecce em̄ orat Et
vidit virū Ananiā noie introeuntē et
imponētē sibi manus vt visum recipi-
at. Respondit autē ananias. Dñe audi-
ui a multis de viro hoc quāta mala fe-
cerit sanctis tuis in hierlm̄. Et h̄ ha-
bet potestatem a p̄ncipib; sacerdotū;
alligandi om̄es qui inuocāt nomē tu-
um. Dixit at̄ ad eū dñs. vade qm̄ vas
electionis est mihi vt portet nomē me-
um coram gentibus et regibus et fi-
lijs israel. Ego em̄ ostēdam illi quāta
oporteat eum pro noie meo pati. Et
abiit ananias et introiuit in domum
et imponēs ei manū dixit. Saule fra-
ter. dominus misit me iesus q̄ appa-
ruit tibi in via qua veniebas vt vide-
as et implearis sp̄scō. Et cōfestim ce-
ciderunt ab oculis eius tanq̄ squa-**

ne credentiū in ch̄istum
(domine audiui a mult-
tis de viro hoc q̄nra ma-
la fecit sanctis tuis in h̄ie-
rusalē tē. dixit at̄ ad eū
dñs. vade qm̄ vas elec-
tionis est mihi). i. sp̄cāl-
vas electus gratie et scie-
rentiū (vt portet no-
mē) sc̄s ope et p̄dicatōe
(corā gentib; et regib; et
filijs israel. ego em̄ ostē-
dam illi). i. p̄ effectū (q̄ta op-
teat eū p̄ noie meo face-
re) q; p̄ multas tribula-
tōes oportet nos intras-
se in regnū celoz (et abis-
it ananias) ad exequndū
dñi mandātū (et introi-
uit in domū. et imponēs
ei manū dixit. Saule fra-
ter dñs misit me iesus q̄
apparuit tibi in via q̄ ve-
niebas vt videas et imple-
aris sp̄scō. et cōfestim ce-
ciderūt ab oculis ei⁹ tanq̄
q̄ squame) **¶** Ay. i. macu-
le albe et dure sicut h̄c q̄
me p̄ficiū. q; causate fue-
rant in eo a lumine exes-

siuo ip̄m excecāte (et visum recepit. et surgens baptizatus est) sc̄licet in no-
mine iesu ch̄risti (et cum accepit cibū confortatus est) duplici conforta-
tione. i. spirituali et corporali. **¶** Huit autem cum discipulis qui erāt dama-
sci per dies aliquos. et continuo ingressus synagogam predicabat iesum q̄
niam h̄c est filius dei) statim post baptismum. **¶** Et illo patet q; doctrinā
euangēlicam nō habuit ab homine. sed a deo (stupebant autē om̄es q; eū
audiebant) de tanta mutatiōe. per quam atrocissimus fidei persecutor
factus fuerat constantissimus eius predicator (et dicebant. Nonne h̄ est
qui expugnabat in hierusalem eos qui inuocabant nomen illud et huc ad

Bagina

hoc venit vt victos illos duceret ad principes sacerdotum. Saulus autem multo magis conualescebat) scz procedens semper de bono in melius (z confundebat iudeos qui habitabant damasci affirmans quonia hic est christus) **L**ya. id est qd ielus nazarenus est vere christus in legez prophetis promissus.

Quod declarabat per scripturas veteris testamenti quas didicerat a galimaliele. et postea multo perfectus a deo illustrare.

¶ Postilla.

Hec dicit dñs dñs 2c. In presenti epistola nunciatur vterqz aduentus christi. scilz in carnem z in iudiciu. z pmo denunciat p primus aduentus in carnem cu dicitur (Hec dicit dñs deus) scz paf (ecce ego mitto angelum meum) **L**y. i. Iohanne baptista qui magis duxit in terris vitam angelicam qz humanam. **Q**uoniam hec scriptura intelligit de Iohanne baptista hoc pz **D**athe. xi. vbi xps dicit de iohanne. **N**ic est de quo scriptum est (Ecce ego mitto angelum meum z preparabit via an facies meam).

i. ante filiu meum. qz predicatio z baptismus iohannis fuerunt quedaz pparationes ad baptismu z predicationez xpi (z statim veniet ad templu sanctu suum) id est in hierusalem. quia ibi christus hodie fuit oblatu a matre z receptus a symone. z postmodum ibi pluries predicauit. z ibidem multa miracula fecit (dominator quem vos queritis) id est quez vos desideratis (z angelus testamenti) i. christus qd fuit nunciu noui testamenti (quem vos vultis) videlicet ielus christus desideratus a sanctis patribus z prophetis. **S**ecundo denunciat hic aduentus christi ad iudiciu cum dicitur (Ecce veniet dicit dñs exercituum) **L**y. i. veniet certitudinaliter ad iudiciu (Et quis poterit cogitare die aduentus eius) qsi d. nullus vn **D**athe. xxiij. de die illa z hora nemo scit. neqz angeli celoz. nisi solus patet (et qd stabit) i. poterit stare (ad videndu eu) **L**y. qz sicut pimus aduentus fuit in humilitate z mansuetudine. Ita z secundus erit in prete et terz

me et visum recepit. **E**t surgens baptizatus est. **E**t cu accepisset cibum confortatus est. **F**uit autem cum discipulis qd erant damasci p dies aliquot. **E**t continuo ingressus in synagogas pdicabat ihm qm hic est filius dei. **S**truebant autem omnes qui eum audiebant et dicebant **N**onne hic est qui expugnabat in hierusalem eos qui inuocabant nome istud. z huc ad hoc venit vt victos illos duceret ad principes sacerdotum. **S**aulus at multo magis conualescebat z confundebat iudeos qd habitabant damasci affirmans quonia hic est christus.

¶ In festo purificationis sancte **M**arie virginis **M**alachie. iij.

Hec dicit dominus deus **E**cce ego mitto angelum meum. z pparabit viam an faciem meam. z statim veniet ad templum sanctum suum

roze Ipse em quasi ignis conflans. z quasi herba fullonũ. Ista referunt ad primũ z secundũ aduentũ. Cũ em dicitur. Ipe em quasi ignis pflans ad secundũ aduentũ pertinet. z quasi herba fullonũ ad pmiũ. Nam herba fullonũ qua vtunt fullones ad purificandũ vestes. z faciendũ eas nitẽ das. mitius z suauius lauat sozdes pannozum. Ignis aut cũ magna violentia purgat metallũ. Sic in pmo aduentu xps cũ magna mansuetudine

et quadam suauitate penitentie purgauit peccatores. In scdo aduentu purgabit p ignem (z sedebit dñs) scz in iudicio (pflans z emũdans argẽtũ) qz sic argẽtũ pflatur in igne vt purgetur. emũdatur z aũt in thesauros reponit. Sic fiet in die iudicij. Nam in igne purgabunt electi q nonduz plene sunt purgati in purgatorio. quatenus purgati transeũt in thesauros dñi. vt sint ibi quasi aurũ z argentũ (z purgabit filios leui) per leui hic intelligit sacerdotũ dignitas. purgandi ergo sunt ministri sacerdotalis officij (z colabit eos qst aurũ z argentũ) ad pfectam mundiciã deducẽdo (z erunt offerẽtes domino sacrificia iusti) scz opey (z placebit deo sacrificiũ) scz oblatiũ

In cathedra sancti Petri apostoli. li. i. Petri. i.

Petrus apłs iesu christi electus ad uenis displionis ponti galathie capadocie. asie. z bithunie fm pscientia dei patris in sanctificatõe z spũs in

tum (pro iuda z hierusalem) id est pro omnibus actiuis qui intelliguntur per iudam Et contemplatiuis qui intelliguntur per hierusalem (sicut dies seculi. z sicut anni antiqui) id est sicut placuit sacrificium abel. melchise dech. z abraham z aliozũ sanctorũ patrũ in seculis pperitis z annis antiqũs dicit dñs omnipotens

Postilla.

Petrus apłs iesu christi zc. Notandũ qz symon petrus filius iohãna pũnce galilee vico de tethzay da frater andree apłi. discipulus saluatoris. scribit hanc eplam p felicitis. i. hys qui pũs de gentilitate ad iudaismũ. z postmodũ de iudaismo ad xpm conuersi erant. Qui p fide xpi pariebant z dispersi erant post lapidatõe sancti Stephani. Illis scribit a rhoma tpe Claudio cesaris. Cũ hic dicit Petrus. Petra. pmo em vocatũ fuit symon. sed postea a christo ihesu nominatus est petrus a petra. que

Bagina

est christus ppter fidei firmitatem (apls iesu xpi). i. missus a iesu christo.
Goira. ecce nomē officij. nobile officij est esse nūciū siue legatū christi.
(electis) sic a deo ad fidē catholicā (aduenis) scz qui de gentilitate ve
nerant ad iudaismū. z de iudaismo ad fidem christi (dispersionis). i. qui
sunt de dispersione z extra terrā iudee. z illis videtur beatus petrus specis
aliter scribere. Quod patet ex hoc quod subdit (ponti) **S**oz. puincie gre
cie q̄ est iuxta mare (galathie) alia puincia est a qua galathe dicte sunt
(asie) minoris. i. in q̄ predicabat iohes euāgelista. alia vero maior media
pars orbis (bithimie) alia puincia. z omēs iste puincie s̄z grecorū. **I**n
hīs puincis dispsti erant (fm p̄sciam dei patris) **A**y. z. accipit hic p̄
scientia p̄ p̄destinatione (in sanctificatōem spūs) **A**y. talis em̄ sanctifica
tio appropriat spūs sancto (in otedientiaz). i. p̄ otedientiam (z asperione
sanguinis iesu xpi) qui
fuit otediēs vsqz ad mor
tē morte ar cruris **H**il.
ij. **A**b hac autē passione
hūc efficaciam omnia fas
crāmēta noue legis q̄ s̄z
instrumēta nostre sancti
ficatiōis (gratia vob) in
vica p̄nti (z par) in futu
ra (multiplicet) qz tunc
quiescibit torus homis
appetitū (**B**enedict⁹
deus) **A**y. q̄ntū ad totā
trinitatem (z p̄ dñi no
stri iesu xpi qui fm mag
nā misericordiaz suam)
Ay. z nō fm merita nos
stra (regenerauit nos) scz in sacramento baptisimi per quod efficiamur filij
dei adoptiui (in spem viuam) id est certam (p̄ resurrectionem iesu christi
ex mortuis) per quam habemus certitudinem future glorificationis. q̄a
cum esset homo passibilis. sicut z nos ad vitam immortalem resurrexit.
Ecce quia filij adoptiui habent ius in hereditatis participatōne. ideo sub
ditur (in hereditatem) **S**ozra. in futuro habendam (in corruptibile) **A**y
ra. nam hereditas celestis nunq̄ deficit (z incontaminatam) quia nihil
immundum recipit (z immarcessibilem) nam suum decorem nunq̄ mi
nuit (conseruata in celis) **B**erñ. non in presenti dandam. sed tempe p̄
finito reddendā (in vobis) id est p̄ illud quod in vobis est p̄ gratiā z libe
rā arbitriū z per bona merita vestra (qui custodimini in virtute dei) non
vestra. vñ p̄s. xxvi. **N**isi dñs custodierit ciuitatem. (per fidem) que facit
homines fortes ad p̄ferandū (in salutem) **A**yra. consequendam (par
ratam reuelari) z ostendi z dari que modo latet (in tempore nouissimo)
Ayra. in finali iudicio. **N**am electi apparebunt gloriosi in anima z in cor
pore (in quo) scz tempore nouissimo (exultabitis) scz eternaliter (modis
cum nunc sic oportet cōtristari) **A**y. t̄p̄aliter (in varijs tēp̄tatiōib) **S**oz.

tam interioribus quam exterioribus quoad ipsarum multipliciter. unde ps. xxxij
 Dulce tribulationes iustorum. et Actuum. xiiij. Per multas tribulationes
 oportet nos intrare in regnum celorum (vt. probatio fidei vestre multo sit preciosior
 or auro quod pro ignem probatur) Et sicut aurum in fornace purum inde non
 deteriorat. sed purius et melius efficit. sic et cetera. (inueniatur) For. i. cedat (in
 laudem) hominum (et gloriam) angelorum (et honorem) dei (in reuelatione iesu christi do-
 mini nostri). i. tpe iudicij. in quo christus manifestabit gloriam electorum

temptationibus. vt. probatio fidei vestre
 multo preciosior sit auro. quod per ignem
 probatur Inueniat in laude et glo-
 riam et honorem in reuelatione iesu christi

In festo sancti Bartholomei apostoli Actuum. i.

Exurgens petrus in medio fratrum
 suorum dixit. Erat autem turba ho-
 minum simul fere centum viginti. Viri
 fratres oportet implere scripturam quam
 predicavit spiritus sanctus per os dauid de
 iuda qui fuit dux eorum qui apprehende-
 runt iesum. qui connumeratus erat in
 nobis. et sortitus est sortem ministerij
 huius. et hic quidem possedit agrum
 de mercede iniquitatis. et suspensus cre-
 puit medius. et diffusa sunt omnia vi-
 scera eius. Et notum factum est om-
 nibus habitantibus hierusalem. ita vt ap-
 pellaretur ager ille lingua eorum achel/
 demach. hoc est ager sanguis Scrip-
 tum est enim in libro psalmodum. Fiat con-
 moratio eorum deserta. et non sit qui

Postilla

Exurgens petrus in
 medio etc. An in-
 titu illius epistole scribit sanctus
 Lucas in eodem capitulo de-
 cens quod postquam christus in die
 ascensionis videretur discipulis
 pulis iherosolimitis est in celum
 Tunc omnes sit reuersi
 sunt hie iherosolimam a mon-
 te quod vocatur oliueti. quod est
 iuxta hie iherosolimam sab-
 bati huius iter Actuum. i. mil-
 le passus. quod non licet ius-
 teis in sabbato ultra tam-
 tum spatium ambulare
 Et cum introissent in ce-
 naculum ascendebant vbi
 manebat petrus et iohannes
 et iacobus. andreas
 philippus et thomas. bar-
 tholomeus et matheus
 iacobus alpheij. i. filius
 hoc dicit ad dicitur alterius
 iacobi quod filius fuit zebe-
 dei. et symon zelotes et iu-
 das iacobi. hoc dicit ad
 dicitur inde per dicitur
 omnes erant pleuerates in

oratione vnanimiter cum mulieribus. Et deuotis
 que erant secute iesum a galis-
 lea. et maria matre iesu. et fratribus eius. i. cum alijs de
 congregacione iesu. quorum
 plures erant ibi etc. Tunc statim sequitur prius epistola (In diebus illis) Actuum. i.
 tpe medio iter ascensionem domini et pethecostes (Exurgens petrus) tanquam prin-
 cipalis (in medio fratrum suorum dixit. erat autem turba hominum fere centum viginti
 Viri fratres oportet impleri scripturam quam predicavit spiritus sanctus per os dauid)
 cuius probum non potest esse falsum (de iuda qui fuit dux eorum quod apprehendit
 iesum qui connumeratus erat in nobis) Actuum. i. vnus de xij. apostolis (et sortitus

Bagina

est fortem ministerij huius) **A**y. i. dignitatē apostolicā. quam habuit per xpi electionē. sicut dicit **J**oh. vi. Nonne duodecim vos elegi. et vnus ex vobis dyabolus est. **S**ors em̄ aliqui accipit pro pre. et sic accipit hic. quia in preem aploꝝ vocatus est (et hic qdē possedit agrū de mercede iniquitatis) **A**y. i. possideri fecit ab alijs. qꝝ xxx. denarios quibꝫ inique xpm vendiderat in templū. p̄scit. ex quibꝫ p̄ncipes sacerdotū emerūt agrū. p̄ sepultura p̄grinoꝝ. vt habet **M**athei xxvij. **E**t etiā aliqui volunt qꝫ iudas fuit ibi sepultus. et sic possedit agrum illū (et suspensus crepuit medius. et diffusa sunt oīa viscera eius) **A**y. vt pena rīderet culpe **I**ustum em̄ erat vt vīcere que tantā pditione p̄ceperant enormiter de ventre caderet (et notum sc̄m est) sc̄z enorme factū iude (oībz habitantibꝫ iherusalē. ita vt appellaretur ager ille) sc̄z em̄prus de precio sanguinis xpi (lingua eozꝫ). s. principū sacerdotū qui emerūt agrum illū (acheldemach. h̄ est ager sanguis. **S**criptum est em̄ in libro psalmozꝫ. fiat comoratio). i. habitatio (eozꝫ deserta. et non sit q̄ inhabitet in ea

Hoc scribit in ps. lxxvij.

In quo p̄dixit dauid penam sacerdotū mozem xpi. penam em̄. **I**n penā em̄ mortis xpi templū et ciuitas iherusalē fuerūt cōbusta p̄ romanos. et sacerdotes p̄m̄ interfecti s̄z et p̄m̄ captiui (et episcopatū eius accipiet alter) **H**oc habetur ps. cvij. **I**n q̄ dauid p̄dixit penā iude pditoris. qui xpm vendidit p̄ncipibꝫ sacerdotū **I**llo em̄ iuda

inhabitet in ea. et episcopatū eius accipiat alter. **O**portet ergo ex his viris qui nobiscum sunt congregati in omni tpe quo intravit et exiit inter nos dñs iesus incipiens a baptisate iohannis vsqꝫ in diem qua assumptus est a nobis. testem resurrectionis eius nobiscum fieri vnum ex istis. et statuerunt duos: ioseph qui vocatur barabas qui cognouitatus est iustus. et matthiam. **E**t orantes dixerūt. tu domi

p̄ suspensio nē mortuo successit ei mathias in ap̄latu. **A**postolatus idē qd̄ epatus dicitur. vñ iam epi successores dicunt ap̄loꝝ. vt dicit in decretis **E**t hoc est quod dicitur hic. et episcopatū eius accipiet alter. s. sc̄s **M**athias (oportet ergo) ad reintegrandū numerū ap̄loꝝ (ex his viris) qui nobiscum sunt congregati in omni tpe quo intravit et exiit inter nos dñs iesus) **A**y. sc̄z q̄ p̄ experientia nouerūt p̄uersationē ipsius iesu xpi (incipiens a baptisate iohannis vsqꝫ in diē qua assumptus est a nobis) **A**y. nō em̄ legitur iesum docuisse publicē et miracula fecisse. nisi postqꝫ baptisatus fuerit a iohāne (teste resurrectionis eius nobiscum fieri vnum ex istis. et statuerunt duos) **A**y. tanqꝫ magis notabiles (ioseph q̄ vocatus est barabas q̄ cognouitatus est iustus. et mathias) **A**y. licet. em̄ istos duos elegerint tanqꝫ notabiliores alijs. tñ ignorabāt quis eozꝫ esset dignior ad apostolatū. p̄terea sup̄ hoc diuinū implozauerūt iudiciū (et orantes dixerūt **T**u dñe qui nosti corda oīm. ostende quē elegeris ex his duobꝫ vñ accipe locū ministerij huiꝫ. et ap̄latus de quo p̄uaricatus est iudas vt abiret in locum suum. et dederūt fortes eis) **B**eda sup̄ accus ap̄loꝝ dicit **M**athias ante p̄thecostas or

diuandus forte queritur. quia nondū plenitudo spūsancti in ecclesia effu-
sa est. Septem autē diaconi postea nō forte s; electione apostolorū ordina-
ti sunt. propter hoc phitetur rō nabiliter talis electio. extra de fori. ca. vi.
Non tamē peccauerūt apostoli eligendo mathiam p̄ sozrem. qz nondū
erat phibitum. Et iā hoc fecerunt familiari consilio spūsancti. quod nō
est trahendum ad p̄squentiā (z cecidit soz sup mathiam) **Ay.** iste io-
seph fuit cognatus xpi. z tamē sibi p̄posuit mathiam. p̄ hoc ostendens
q̄ ad officia ecclesiastica non sunt homines ex p̄sanguinitate p̄mouendi.
(z annumeratus est cum vndecim apostolis)

ne qui corda nosti oīm. ostende quem
elegeris ex his duob; vnum accipe/
re locum ministerij huius z apostola-
tus. de quo p̄uaricatus est iudas vt
abiret in locum suum. Et dederūt soz-
tes eis. z cecidit soz super mathiam
et annumeratus est cum vndecim a/
postolis.

**¶ In festo annūciationis Marie
virginis Esaie. xi:**

Benedictur virga de radice yesse
et flos de radice eius ascendet.
et req̄scent super eum spiritus domini

qm̄ nullum peccatū nec actuale nec originale in eo locū habuit. p̄ma **Des-**
tri. ij. Qui peccatū non fecit. nec inuērus est dolus in ore eius. Et iō p̄o-
tulit fructū nostre salutis. Et dicit (ascendit de radice yesse) qz pater dauid
vocatus fuit isay z yesse. **Ips** autē descendit de dauid (z req̄scent sup
eum spiritus domini) **Ay.** quia in baptismo eius apparuit spūsanctus
in specie columbe super eum. **Mathei. ij.** Ad designandū plenitudinem
omnis gratie in eo (spiritus sapientie) **Ay.** id est doctor sapientie. vel spi-
ritus qui est sapientia (z intellectus. spiritus consilij. z fortitudinis spiritus
scientie z pietatis. z replebit eum spiritus timoris domini) **Ay.** ista
omnia dona p̄fectissime fuerūt in anima cristi. que fuit p̄fectissima in om-
nibus donis z carismatib; spūsancti (non s̄m visionem oculorū) corpora-
lium (iudicabit) qz xps per sciam suam cognoscit omnia que sunt fuerit
vel erunt. quantūcumq; sunt occulta. qz homo videt ea que patent. deus
autē intuetur cor (neq; s̄m audiri aurum arguet) **Ay.** i. nō indigebit edo-
cti de veritate ab aliquo. quia per seipm̄ cognoscit **Unde Johannis sc̄do**
di. **Opus** ei non erat vt quis testimonij phiteret de homine. **Ips** enim

¶ Postilla

Benedictur virga
de radice yesse zc.
Sciendum q̄ ista p̄phe-
tia exponitur ad literā
de cristo a doctorib; cas-
tholicis. iudei tū adhuc
expectant futurū. quod
nos cristiani dicim⁹ esse
impletū in xpo iesu **Et**
s̄m hoc dicit hic **Nec**
dicit dñs **Egrediet** vir-
ga de radice yesse **Ay.** i.
virgo maria. que dicitur vir-
ga gracilis paup̄rate et
humilitate. flexibilis pie-
tate (z flos de radice eius
ascendet) i. xps qui dicitur
flos rōne puritatis.

Bagina

Teiebat quid esset in homine (sed iudicabit in iusticia paupes) scz euange-
licos iudicās eos diuinijs celestibz dignos. vñ **B**arthelemy **B**eati pau-
peres spū. qm̄ ipsoꝝ est regnū celoꝝ (z arguet in equitate p mansuetis ter-
re) **L**y. qđ fuit impletū qñ phariseos arguit. p aplis quos nora bāt false
de trāgressione sabbari. qñ euellēbāt spicas manibz in die sabbari (z p-
cutiet terram) i hoies terrenos (virga oris sui). i. doctrina sua arguendo
eoꝝ peccata (z spū labioꝝ suoꝝ interficiet impium) **L**y. i. antixpm̄. fm̄ qđ
dī. scđa ad **T**heffalij. **E**t tunc reuelabitur ille iniquus quē dñs ihesus
interficiet spū oris sui. z destruet illustrationē aduentus sui (z erit iusticia
cingulum lumboꝝ eius. z fides cinctoꝝū rhenū eius) **L**y. i. iusti z fī-
deles adherēbūt sibi. sī-
cut cingulū et lumbarē
adherent homini. z hoc
pater impletū in aposto-
lis alijsqz discipulis z fī-
delibus sibi per fidem z
caritatē adherentibz

¶ Postilla

In diebus illis. **L**ocutus est dñs zc.
Ista scriptura **A**saie pro-
phete loq̄tur de dño/nro
iesu xpo. vnde dī: **I**n die-
bus illis) scz qñ **A**saie
ppherauit (**L**ocutus ē
dñs) p **A**saia ppheta
(ad achas) qui fuit ydo-
latra pessimus. z regnauit
xvi. annis in iherusa-
lem **Q**ui **A**saie pdixit
literationē populi z pos-
tentia duoz regū. s. regis
syrie z samarie. p quā li-
terationē figurabat ves-
tra literatio generis hu-
mani de potestate hostis

antiqui. **V**erum tñ qz achas credere noluit. tñc dixit **A**saie (**P**ete tibi
signū) **L**y. literationis tui ab hostibz (a dño deo tuo) **L**y. z nō ab ydolis
que tu colis (in pfundū inferni) scz vt aliqz reducat ab inferis z annūciat
tibi. sicut fecit in trāfiguratione dñi. qñ venit moyses de inferis z ap-
paruit cum helia qđ adhuc est in paradiso (sive in excelsū sup) ac si dicat sī
vis hīc signū de celo sicut habuit **E**zechias rex. qñ sol decē lineis regressus
est. z tpe **I**osue. qñ sol z luna steterūt in bello gabaon) **E**t dixit achas
non petā) sic qđ de achas signū petere remitt. ne in siḡ gloriificaret dñs. z vi

spiritus sapientie et intellectus. spiri-
tus consilij et fortitudinis. spūs scien-
tie et pietatis. et replebit eum spūs si-
moris domini. non fm̄ visionē oculo-
rum iudicabit. neqz fm̄ auditum au-
rium arguet. sed iudicabit in iusticia
paupes. et arguet in equitate p man-
suetis terre. et percutiet terram virga
oris sui. et spiritu labioꝝ suozum in-
terficiet impium. **E**t erit iusticia cin-
gulum lumboꝝ eius. et fides cincto-
rium renū eius

¶ Item de eodem festo fm̄ secula-
res **A**saie. vij.

In diebus illis **L**ocutus est dñs
ad achas dicens. **P**ete tibi sig-
num a domino deo tuo in pfundum
inferni. siue in excelsū sup. **E**t dixit
achas. **N**on petam et nō temptabo
dominū. **E**t dixit. audite ergo dom?

lipenderet idola q̄ colebat. et t̄o dixit nō petam ve excusatōnē haberet nō
 petenti subiunxit (et non tēprabo dñm) ac si diceret. si peterem signum
 tēprarem deū. et facerē p̄tra legē q̄ d̄t. Nō tēprabis dñm deū tuū. Sed
 ex q̄ iussus fuit petere debuisset. Tame alia trāslatio habet. Nō petā et
 nō exaltrabo dñm. q. d. Nolo dāro signo exaltet de p̄pter qd̄. *Exatas p̄*
p̄pheta in ruit dices (Audite q̄ domus dauid) q̄st diceret. Rex nō vult

David nunquid parū est vobis mole/
 stos esse hoīb. qz molesti estis et deo
 meo. Propter hoc dabit dñs ipse vo
 bis signū. Ecce virgo cōcipiet et pari
 et filiū. et vocabit̄ nomē eius emanu/
 el. Butirū et mel comedet. vt sciat re/
 probare malum. et eligere bonum.

audire. audiat̄is vos do
 mus dauid (Nunquid
 par. vobis est molestos
 esse homib.) id est. p̄ph
 etis. quos sepe molestas
 bant dirigendo. assilligen
 do et occidendo. vt patet
 iij. Regū. et ij. li. Para
 lipome. in plurib. locis.
 quia molesti estis et deo
 meo (scz p̄ signū ab eo
 oblatū. remuendo ne no
 men eius glorificet (p̄
 ter hoc) scz ad declara
 tione nominis sui prin
 cipaliter (dabit dñs ipse
 vobis signū) scz liberati
 onis vestre. q̄uis sitis i
 grati. qz deus multa bo
 na facit in iuris et ingrat
 is. vt h̄. *Bar. v. Pas*
ter vester celestis solē ius
um facit orti super bo

In festo apostolorū Philippi et ia
 cobi

Sapient. v.

Stabunt iusti in magna constan
 tia aduersus eos qui se angusti/
 auerunt. et qui abstulerūt labores eo/
 rum videntes turbabunt̄ timore hor
 ribili. et mirabuntur in subitatione in
 sperate salutis. dicentes intra se. peni
 tentiam agentes. et preangustia spiri

nos et malos tē (Ecce virgo concipiet et pariet filiū) *Ly. beata virgo*
Baria p̄phoris denunciatā. que concepit et peperit manens virgo (et
vocabit̄ nomē eius emanuel) qd̄ est interpretatū nobiscū deus (Butirū
et mel comedet) Ly. hoc d̄. ad denotandū veram eius humanitatē. q̄a
talibus nutritus homo maxime in puericia (vt sciat reprobare malum et
eligere bonum) nam sp̄s xpi infantia non mutuū eius sapientiā. Nec
plus scitit̄ adultus quā parvulus.

Postilla

Stabunt iusti *Ly. tempore iudicij (in magna constantia) quia p̄*
facere iudicabunt (aduersus eos qui se angustiauerunt) Ly. inferen
do nocuentū eis in personis (et qui abstulerūt labores eorum) eis nocen
do in rebus temporaliibus (Videntes aures turbabuntur timore hor
ribili. et mirabuntur in subitatione inspirate salutis dicentes) Ly. qz
videbunt iustos gloriosos in corpore et anima. quod non crediderāt su
rum (et p̄ angustia spiritus gementes intra se penitentiam agētes)
sed sine fructu. Tum quia sunt extra statum meriti et demeriti. Quia quā
nō dolent p̄pter offensam dei. sed p̄pter penas inferni (Et sunt quos ali

Bagina

quando habuimus in derisum) scilicet in presenti vite (et in similitudine nem improperi) **L**yra (quia improperantes aliquibus ponebant erisus nos in exemplū dicentes. ita miser fias sicut talis cristianus vel iustus (Nos insensati) **L**yra. per ignorantiam futurorum bonorum (vitarum illorum estimabamus infantiam) eo q̄ contemnebant temporalem felicitatem et prosperitatem (et finem illorum sine honore.) quia moriebatur in contemptu presentis vite (quomodo computati sunt inter filios dei) id est inter angelos (et inter sanctos foris illorum est) ad quorum consortium tunc erit assumendi cum corpore et anima.

¶ Postilla.

Confido de vobis **2c. Galathe.** sunt greci. et illi seducti erant a via veritatis per falsos aplos qui predicabant simul circūcisionez euz euangelio esse necessariam ad salutem. Et illos apostolus paulus in presentē epistola reuocat ad vitas veritatis dicens (Fratres. Confido de vobis) **L**yra. q̄ ad monitionem meam vos corrigatis (in domino) id est per adiutorium dei (q̄ nihil aliud sapiatis) nisi veritatem euangelij quam predicaui vobis (qui autem conturbat vos)

Lyra asserendo q̄ sine circūcisione saluari non poteritis (portabit iudicium) **G**ozra. id est sustinebit condemnationem (quicumq̄ est ille) id est quantumcumq̄ sit (ego autem fratres si circūcisionem adhuc predico) **L**yra dicēdo q̄ necessaria sit ad salutem (q̄ adhuc persecutionē patior) scz a iudeis. q̄si diceret. non paterer si ita esset. q̄a pro nulla re psequunt me iudei nisi hac de causa (ergo euacuatū est scandalum crucis) id est scandalū quo iudei in mea predicatione scandalisabantur. quia iudei nō scandalisabant de paulo p̄dicante iesum nazarenū crucifixum fuisse. sed quia predicabat eum verū xpm esse et circūcisionem euacuassee (vritam abscondant) **L**yra. id est rotaliter. a vobis separarentur (qui vos conturbant) dicentes q̄ circūcisio sit vobis necessaria ad salutem (Quicumq̄ enim volunt placere) scilicet iudeis (in carne) id est legalibus observantibus (hic cogunt vos circūcidi) **L**ra. id

tus gementes. **H**isunt quos aliquando habuimus in derisum et in similitudine improperi. **N**os insensati vitas illorū estimabamus infantiam. et finez illorū sine honore **E**cce quō cōputati sunt inter filios dei. et inter sanctos foris illorum est

¶ In festo inuentionis sancte crucis ad Galatha. v.

Confido de vobis i dño q̄ nihil aliud sapiatis. **Q**ui autē conturbat vos portabit iudiciū quicumq̄ est ille. **E**go autē fratres si circūcisionem adhuc p̄dico. q̄d adhuc persecutionez patior. **E**rgo euacuatū est scandaluz crucis vritā r abscondant qui vos cōturbant. **Q**uicumq̄ em̄ volunt placere in carne hic cogunt vos circūcidi: tñ

est ad hoc vos inducit (em) supple hoc faciunt (vt crucis xpi persecutos
nem) **G**o. r. i. p. scutionem que pro predicacione crucis xpi fertur (non
partantur) scz a iudeis qui plequebantur predicatores crucis (neqz em
qui circumciduntur) **L**yra. scz falsi apli (legem custodiunt) quia in multis
transgrediebantur (sed volunt vos circumcidi vt in carne vra gloriarentur)
scilicet apud iudeos de via circumcisione iactando se qz multos p. selitos

vt crucis cristi p. scutione non patian
tur neqz em qui circumcidunt legē cu/
stodiunt **S**ed voluit circumcidi vt in
carne vestra gloriēt. **M**ibi autē absit
gloriari. nisi in cruce domini nostris
su xpi. per quem mibi mundus cruci
fixus est et ego mundo

In festo sancti **J**ohannis baptiste
Esaie. xlii.

Audite insule et attendite populi
de longe. dñs ab vtero vocauit
me. de ventre matris mee recordatus
nominis mei. **E**t posuit os meum qz
si gladium acutum. in vmbra manus
sue protegit me. et posuit me. sicut sa/
gittam electam in pharetra sua. absco
dit me. et dixit mibi. seruus meus es
tu israhel. quia in te gloriabor

tur presens lectio que principa liter exponitur de christo (hec dicit domi
nus. **A**udite insule) **B**losa ordinaria. sub insularum nomine alloquitur
dñs deus in persona filij ecclesias de gentibus collectas (z attendite po
puli de longe) id est ab extremis terre (dominus ab vtero vocauit me z
de ventre matris mee recordatus est nominis mei) **L**yra hec dicuntur
in persona christi homines de quo adhuc exsistere in vtero matris dixit do
minus per angelum suum ad **I**oseph **M**arth. i. **V**ocabis nomē ei⁹ ies
sum. **I**psē saluam faciet p. tm suum a peccatis eoz (z posuit os meuz
quasi gladium acutum) **L**yra. in quo notatur efficacia verbi xpi ad ex
tirpandum vicia (in vmbra manus sue) id est p. tatis sue (protegit me)
non em fuit captus a iudeis nisi qñ voluit z se sponte obrulit. vt patet
Joh. xvij. **D**ixi vobis. quia ego sum. si ergo me queritis. sinite hos abs
tre (et posuit me sicut sagittam electam (in hebreo clarā id est limarā)
per hoc intelligit puritas et claritas doctrine christi in pharetra sua) id
est in sua prouidentia (abscondit me) id est vsqz ad tempus reuelatio
nis mee (et dixit mibi seruus meus es tu) et hoc ratione humanitatis.

legis fecerūt (**M**ibi ac
absit gloriari nisi in cru
ce dñi nostri ihesu xpi)
Lyra. id est in fide z predi
catione xpi crucifixi (per
que) scz xpm crucifixum
(mibi mundus crucifixus
est) **L**yra. id est con
cupiscentia mudi est mor
tua nullā virtutem has
lens in me (z ego munus
do) quia amplius nihil
mundanum quero.

Postilla

Audite insule z atten
dite zc. **A**n inietū illius
spherie habet. qz eū edux
ceret dñs filios israhel
de egypto aquam de pe
tra produxit eis in des
serto z scidit petram et
fluxerunt aque. **N**on est
pax impijs dicit domi
nus. **A**unc statim sequit

pagina

in qua accepit formā serui. vt per ad Phl. ij. Semetipsum exi naniuit for-
mā serui accipiens (isrl) hic nominat xpus. qz de plo isrl nat⁹ quia in te
glorioroz p miracula diuine potestatis et excellentie demon stratiua (ce-
nunc dicit dñs formans me ex vtero serui sibi) **L**etra. qz ab instanti in inf
carnatione fuit diuinitus corpus xpi formatū z aiatum. et sic extunc per
fectus fuit xps oibus scientijs z charismatibus (dedi te in lucē gentium
Ly. et hoc p susceptōem lumis fidei (vt sis salus mea). i. a me missa et
data (vsqz ad extremuz

terre) **L**y. z hoc mō dis-
xit xpus aplis **Actu. i.**
Hicis mihi testes in
hierlm. z in omni iudea z
samaria. z vsqz ad vlti-
mum terre (reges vides
bunt) **L**y. mirabilia in
virtute nois xpi fienda
p pptos et eoz successos
res (z confurgent princi-
pes) ad statū fidei xpia-
ne. qd maxime patuit re-
pore cōstantini. et ad os
rabūt dñm deū tuum z
sanctū isrl) scz deū ptem
(q elegit te) **L**y. scz cris-
tum hoiem ad opus re-
demptionis humane.

Postilla

Misit herodes zc.
In intitū illius les-
erionis scribit scūs lucē
q scūs paulus z sanc-
barnabas p dcauerunt
in antiochia p integrum
annū z docuerūt multā
urbaz. ita vt cognitas
rentur primū antiochie
discipuli xpiani) **L**etra
ante em credentes in xpm vocabāt tū discipuli. s; tūc ceperūt nosari xpl
ani a xpo. In his aut dieb; supuenerāt ab hierosolimis pbe antiochiaz.
et surgens vn⁹ ex eis noie agab; se abar p spm scm famē magnā futurā
in vniuerso orbe terraz. q facta ē sub claudio cesare. Discipuli at pur qd
qz habebat pposuerūt singuli in ministeriū eoz mittere habitantib; in iu-
dea fratrib; **L**y. Fuerūt em bonis spalib; spoliari in psecutōe q mora
fuit in morte stephani. p qd indigebāt ab alijs creditib; auxiliari. ma s;
time rpe famis. **Q. d.** z fecerūt mittēres ad seniores. scz curā mltitudis hñs
teoz p manus barnabe z pau. Tūc statū seqt pās ledō In diebus illis mē

Et ego dixi inuacuum laborau i sine
causa. z vane fortitudinē meā consum-
psi ergo iudiciū meū sit cū dño. z op⁹
meū cum deo meo. z nūc dicit dñs for-
mās me ex vtero serui sibi. **E**cce dedi
te in lucē gentiū vt sis salus mea. vsqz
ad extremū terre. Reges videbūt. z cō-
surgent principes et adorabunt dñm
deū tuū z sanctū isrl qui elegit te.

In festo beatorū petri z pauli
apostolorum **Actu. xij.**

Misit herodes rex manus vt af-
fugeret quosdam de ecclesia.
Occidit autem iacobum fra-
trem iohannis gladio. videns autem
quia placeret iudeis apposuit appre-
hendere et petrum. Erant autem dies
azimoz. Quem cum apprehendisset
misit in carcerem. tradensq; eum qua-
tuor quaternionibus militum ad cu-
stodiendum volens post pascha pro-
ducere eum populo. **E**t petrus qui

sit herodes rex. Pro intellectu littere sciendū q̄ tres fuerunt herodes in iudea. de quibz scriptura facit mentionē. Primus fuit herodes ascalonita. 7 iste fuit rex iudee institutus a romanis. cuius pater fuit ydumeus. Et tpe istius herodis natus est x̄ps. 7 iste herodes occidit pueros innocētes. vt habet **Mat. ij.** Scōs vocatus fuit herodes antipas. Et iste de

dē seruabatur in carcere. orō at̄ fiebat sine intermissiōe ab eccia ad deū p̄ eo. **A**ū aut̄ p̄ducturus esset eum herodes in ipsa nocte erat petrus dormiēs in ter duos milites vincēt cathenis duabus. 7 custodes an̄ ostium custodiebant carcerē. Et ecce angelus domini affixit 7 lumē refulsit in habitaculo p̄cussosq; latere petri excitauit eū dicens: **S**urge velociter. et ceciderunt cathene de manibz eius. Dixit at̄ angelus ad eū. p̄cingere et calcia te caligas tuas. et fecit sic. et dixit ei. **A**ircūda tibi vestimētū tuū et seq̄re me. et exiēs seq̄bat eū. et nesciebat qz rex ē qd̄ fiebat p̄ angelū. Existimabat at̄ se visum videre. **A**rscentes at̄ pmā et secundam custodiā venerūt ad portā fer

collauit **J**ohem baptisam **T**ercius vocatus fuit agrippa. 7 licz iste in principio fuit paup. tñ postea fauentibz sibi duobz bus impatoribus romanis. scilz gayo 7 claudio fuit euenatus ad regnū. Et iste de romaniensi in iudeā honorifice valde fuit receptus a iudeis. p̄ter qd̄ in fauorem eoz occidit iacobū fratrem **J**ohis. 7 iuarcerauit petrū. yñ. **A**scalonita necat pueros. a ripa iohem. **A**grippa iacobū claudens in carcere petrū. Et hoc est qd̄ d̄ in principio lectionis. (In diebz illis. misit herodes rex manus) id est potestatem suam (vt affigeret quosdam de ecclesia) s̄ credentū (occi

dit aut̄ iacobū fratrem iohis gladio) **N**ō solū xp̄ianos affixit. s; etiā occidit (vidēs aut̄ qz placeret iudeis) s; occisio iacobi (apposuit 7 apprehendere petrū) **A**lo. or. qz plus placeret iudeis si princeps occideret (erat at̄ dies azimoz) **A**y. qñ apprehendit petrū. 7 hoc addit ad significandū qre nō statim occidit petrū. sicut fecerat de iacobo. volebat em̄ expectare trāscitū solēpnitatis paschalis. in qua iudei septem diebus vescunt panibz azimis et etiā qz nō licebat in pascha quēq; occidere (quē cū apprehendisset misit in carcerē) **A**y. ne possit effugere (tradēs eū quatuor q̄rerniombz militibz ad custodiendū. s; aut̄ q̄rernio q̄ hz q̄ruoz milites sub se sicut ceterio q̄ haet centū (volens post pasca p̄ducere eū p̄plo). i. exponere morti. p̄ voluntate populi (et petrus q̄dem seruabatur in carcere. **O**rō aut̄ fiebat sine intermissione ab eccia ad deū p̄ eo) **A**y. vt x̄ps adhuc in vita seruaret suoz vicarium (cū aut̄ p̄ducturus esset eū herodes) s; de carcere vt occideret. in ipsa nocte) inmediate precedente (erat petrus dormiēs in ter duos milites. vincēt cathenis duabus 7 custodes ante ostium custodiebant carcerem) **A**y. petrus ita custoditus fuit q̄ non patebat. ei euas

Bagina

sio via humana. Sed qz deficiente humano subsidio solet adesse diuini
is subditur (z ecce angelus dñi astitit) ad petri liberationē (z lumen reful
sit in habitaculo carceris). s. ad eius solationem (percutsoqz latere petri
excitauit eū dicens. Surge velociter. z ceciderūt cathene de manibz eius
Dixit autē angelus ad eū pcingere) **L**y. vt sis aprus ad ambulandū **R**e
soluerat em̄ petrus cingulum suum vt vestis posset pedes cooperire con
tra frigiditatē carceris (z calcia te caligas tuas) **L**y. est em̄ caliga gen⁹
calciamenti nō habens corium super pedes (z fecit sic. z dixit illi. **C**ircum
da tibi vestimentū tuum z sequere me. z exiens sequebat̄ euz. z nesciebat
qz verum est quod fiebat p̄ angelū. estimabat autē se visum videre) **L**ya
fortitudo em̄ carceris z diligens custodia fecerant sibi ymaginatōem de
euadendi impotētia. p̄pter quod rē gestam somniū estimabat (transcun
tes autē primam) **G**lo.

oz. **Q**uinnū quaternōez
cū suis (z secundam cū
stodiā). s. scdm̄ quaterni
onem cū suis. Qui om̄
nes erant oppressi somno
(venerunt ad portas fer
ream) **L**ya. erat extert
oz porta carceris (que du
cit ad ciuitatem que vl
tro aperta est eis) virtu
te diuina vel angelica (z
exētes. p̄cesserūt vicuz
vnum) ad maiorem pes
tri assurancetionem (z cō
tinuo discessit ab eo an
gelus) subito dispares
do (**P**etrus ad se reuer
sus dixit. nunc scio vere
quia misit dñs angeluz
suum et eripuit me d̄ ma
nu herodis z de om̄i ex
peccatione plebis iudeo
rū) **L**y. tunc em̄ p̄cepit
q̄ non erat somnium. s. rē
gesta.

ream que ducit ad ciuitatem. q̄ vltro
apta est eis. z exeuntes p̄cesserunt vi
cum vnū. **E**t continuo discessit ab eo
angelus. z petr⁹ ad se reuersus dixit.
nūc scio vere qz misit dñs angelū suū
et eripuit me de manu herodis. et de
om̄i expectatōe plebis iudeoz.

In festo visitationis **M**arie vir
ginis.

Canticoz. ij.

Ecce iste venit saliens in monti
bus transiliens colles **S**imilis
est dilectus me⁹ capree hinnulo qz cer
uorum. **E**n ipse stat post parietem no
strum respiciens per fenestras. prospici
ens per cancellos. **E**n dilectus me
us loquitur mihi. **S**urge p̄pera ami
ca mea. columba mea. formosa mea z
veni. **J**am em̄ h̄yems transijt. imber

Postilla

Ecce iste venit saliens rē. **A**n̄te initium illius lectionis habetur
in eodem capitulo. **N**eva eius sub capite meo. z dextera illi⁹ am
plexabitur me. **T**unc sequitur presens epistola (**E**cce iste venit
saliens in montibus transiliens colles) **G**losa de sinu patris in vterū vir
ginis de vtero virginis in presepiū. de presepio in mundū. de mūdo in pa
ribulū. de paribulo in sepulchriū. de sepulchro ecōuerso in mūdum. de mū
do ad patris dextram (similis est dilectus meus capree) p̄pter visuz acuz
z q̄. quia canis acumen h̄ter in videndo. q̄ a remoris videt venatorē v⁹

lviii

nientem. ⁊ loca alia ascendit. ⁊ a venatore non videtur. sed venatores videret. Sic spūaliter deus cuncta videt. vt **Nebreo.** nūq̄ **Omnia** nuda sunt et aperta oculis eius (hinnuloꝝ ceruorꝝ) id est fetui cerut. vel capre propter velocitatem. **Hinnulus** em̄ se cornibus non potest defendere. ⁊ iō fugit insequentes q̄ diu potest. **En ipse** star post parietem nostrum id est carnem assumendo. diuinitas em̄ latet in humanitate (respiciens per fenestram) .i. per apostolos illuminantes ecclesiam. sicut per fenestram ras diuis sol illuminat domū sic xps per ap̄los eiam illuminat (pspiciens) .i. de longe aspiciens (per cancellos) id est per patriarchas ecclesiam illuminādo. Sicut per foramen magnum transit magnum lumen. ⁊ per puuz fessuram puum lumen transit. Sic p̄ apostolos sicut per fenestras magnas magnum lumen in ecclesia luxit. p̄ patriarchas partū de lumine transit. sicut per p̄ua foramina que cancelli dicuntur. Sunt em̄ cancelli parua foramina in fenestra virgulara per virgas cancellatas p̄ quas modicum de lumine transit (**On dilectus meus**) id est christus (loquitur mihi. **Surge**) .i. ab ocio (propera) quia via in qua es periculosa est (amica mea) p̄ charitatis latitudinem. (columba mea) p̄ intentionis rectitudinem (foransa mea) per morū honestatem (⁊ veni) in tuā recreatōem iam em̄ h̄yems trāsijt id est p̄ gelatio paganorum nolentium fidem recipere (anser abijt ⁊ recessit) .i. r̄p̄ramnoz persecutio (flores apparuerūt) .i. odores bonozū opeꝝ (in terra nostra) .i. in eccia) t̄ps putationis aduenit) .i. t̄ps ad refecanduz vitā. (vox turturis) id est spiritus sancti (audita est in terra nostra) .i. in cor̄dibz electozū. quia sicut turtur in occulto cantat. ⁊ in cantu gemit. sic spūaliter occulta reuelat. ⁊ aiām in qua habitat gemere facit p̄ penitentiā (sic p̄ protulit grossos suos) **Ficus** em̄ p̄mo fert fructus immaturos et inutiles. deinde xpm ⁊ apostolos tanq̄ fructus maturos ⁊ viles nobis ministravit (vinee florentes) id est ecclesie particulares virtutibz suis (dederunt odorem suum. **Surge** propera amica mea. speciosa mea ⁊ veni columba mea in foraminibus petre) id est xpi vulneribus (in cauerna macerie) .i. lateris christi vulnere (ostende mihi faciē tuā) .i. p̄uersionez tuam nō alienam. sicut hypocrite (sonet vox tua) id est p̄dicatio tua (in auribus meis) .i. ad honore meū (vox em̄ tua dulcis) .i. p̄dicatio tua (⁊ facies tua decora) sez quādo p̄dicatōni correspondet vita

abijt ⁊ recessit. Flores apparuerūt in terra nostra. t̄p̄ns putationis aduenit. Vox turturis audita est in terra nostra. Ficus protulit grossos suos. vince florentes dederunt odorem suuz. Surge propera amica mea. speciosa mea ⁊ veni columba mea in foraminibus petre in cauerna macerie. Osten de mihi facies tuā. Sonet vox tua in auribus meis. Vox em̄ tua dulcis. ⁊ facies tua decora

quia via in qua es periculosa est (amica mea) p̄ charitatis latitudinem. (columba mea) p̄ intentionis rectitudinem (foransa mea) per morū honestatem (⁊ veni) in tuā recreatōem iam em̄ h̄yems trāsijt id est p̄ gelatio paganorum nolentium fidem recipere (anser abijt ⁊ recessit) .i. r̄p̄ramnoz persecutio (flores apparuerūt) .i. odores bonozū opeꝝ (in terra nostra) .i. in eccia) t̄ps putationis aduenit) .i. t̄ps ad refecanduz vitā. (vox turturis) id est spiritus sancti (audita est in terra nostra) .i. in cor̄dibz electozū. quia sicut turtur in occulto cantat. ⁊ in cantu gemit. sic spūaliter occulta reuelat. ⁊ aiām in qua habitat gemere facit p̄ penitentiā (sic p̄ protulit grossos suos) **Ficus** em̄ p̄mo fert fructus immaturos et inutiles. deinde xpm ⁊ apostolos tanq̄ fructus maturos ⁊ viles nobis ministravit (vinee florentes) id est ecclesie particulares virtutibz suis (dederunt odorem suum. **Surge** propera amica mea. speciosa mea ⁊ veni columba mea in foraminibus petre) id est xpi vulneribus (in cauerna macerie) .i. lateris christi vulnere (ostende mihi faciē tuā) .i. p̄uersionez tuam nō alienam. sicut hypocrite (sonet vox tua) id est p̄dicatio tua (in auribus meis) .i. ad honore meū (vox em̄ tua dulcis) .i. p̄dicatio tua (⁊ facies tua decora) sez quādo p̄dicatōni correspondet vita

In festo **Marie** magdalene epla

Magina

Mulierem forte quis inueniet etc. In initium illius lectionis locutus est spiritus sanctus per Salomonem dicens. Aperi os tuum decerne quod iustum est et iudica pauperem. **L**y. i. exquire iusticiam pro pauperibus quoniam habent iustam causam. Tunc sequitur epistola presens (Mulierem forte quis inueniet) In ista epistola ponitur promedatio fortis mulieris. Et doctores catholici cõter dicunt quod per mulierem forte intelligitur sacra scriptura. Et hæc expõem persequitur **A**poloaus de ly. sup. pñtem eplam dices (Mulierem forte). i. scilicet erã scripturã. q. pñmet verã sententiã et inuolabilem veritatẽ (qs inueniet)

q. di. pauci attingunt ad eius plenã noticiã (procul est et de vltimis finibus precium eius. Cõfidit in ea cor viri sui) scilicet de bono premio recipiẽdo. et hic vir eius doctor bonus in cuius psona dicitur **Sap. viij.** Danc amari et ex quod fuit a iuuentute mea. et quod sui spõsam assumere (et spolijs non indigebit) quod in premio duplici stolam habebit. scilicet stolã corpi et stolã aie (reddet ei) scilicet spõso tali (bonũ et nõ malũ oibus diebus vite sue). scilicet bonus gratie in pñti. et glorie in futuro (quod fuit lanam et linũ et operata est consilio manũ suarũ) per lanam et linũ intelliguntur hic dicta sanctorum doctorum ad declarandẽ veritatẽ sacre scripture (sacra est quasi nauis institoris et longe portans panẽ suum)

Aya. sicut enim in nauis institoris portantur diuersa vite humane necessaria. sic in sacra scriptura continentur omnia necessaria ad salutem. (de nocte surrexit) id est surgere fecit. **A**mor enim sacre scripture inductione de dicitur predam domesticis suis. et cibaria ancillis suis. In hebreo habetur annoniam. quia ipsa sacra scriptura reficit omnes studentes in ea fideliter (Considerauit agrum) **A**ger iste est disciplina studij celestis. vt dicit beatus **H**egorius papa in omelia sua tricesima septima (ce emit eum) id est emi fecit a studentibus per donationem proprie carnis redigendo eam in obsequium spiritus (de fructu manũ suarũ plangit)

In festo beate **M**arie magdale/
ne **P**rouerbiorũ. xxxi.

Mulierem fortem quis inueniet procul et de vltimis finibus precium eius. Cõfidit in ea cor viri sui et spolijs nõ indigebit. Reddet ei bonũ et nõ malũ oibus diebus vite sue. Quæsiuit lanã et linũ. et opata est spilio manũ suarũ. facta est quasi nauis institoris de longe portans panẽ suũ De nocte surrexit. deditque predã domesticis suis. et cibaria ancillis suis. Considerauit agrũ et emit eũ de fructu manũ suarũ plangit vineã Accinxit fortitudinem liberos suos. et roborauit brachium suũ gustauit et vidit quod bona est negociatio eius. nõ extinguetur in nocte lucerna eius. **M**anũ suam misit ad fortia. et digiti eius apprehenderunt firmum. manum suam aperuit inopi. et palmas suas extendit ad pauperem. nõ

rauit vineam). i. exemplo vite z verbo doctrine fecit fidelium multiplicacionem. qui sunt palmites vinee domini. vt dicit Grego. omel. vii. (accinxit fortitudine lumbos suos). i. accingit fecit lumbos studiosoz cingulo castitatis (z roborauit brachium suum) p multiplicatione boni operis (gustauit z vidit qz bona est negociatio eius) **A. y.** p experientia dulcedinis ex studio sacre scripture resulcantis (non exringuetur in nocte). i. in morte (luscerna eius). i. claritas sue noticie. sed magis augetur (manum suam misit ad fortia) in hebreo habetur ad vertebrū. quod est qdam circulus alius quantulum ponderosus in inferiori parte fuisse positus. vt recte z ordinate z expedite verratur. z huic dicto consonat quod sub dicitur (z digiti eius apprehenderunt fufum) Per vertebrū hic intelligitur recta intentio opus dignens (manus suas aperuit inopi. palmas suas extendit ad pauperem) **A. y.** Scriptura em sacra quasi vbiqz inducit nos ad opera misericordie. (non timebit domui sue a frigoribus nivis). i. a pena gehenne. fm q dicit

timebit domui sue a frigoribus nivis. omnes enim domestici eius vestiti sunt duplicibus. Stragulatā vestem fecit sibi. byssus et purpura indumentum eius. Nobilis in portis vir eius quando sederit cum senioribus terre Syndonē fecit et vendidit. et cingulum tradidit chanaanē Fortitudo et decor indumentum eius. et ridebit in die nouissimo. Os suum aperuit sapientie. et lex clemētie in lingua eius Considerauit semitas domus sue. et panem ociosa nō comedit Surrexerunt filij eius et beatissimā predicauerunt

Rabbi salomō. allegās illud Job. xxiij. Ab aquis nivium transibit ad calorem nivium. z loquitur ibi de homine damnato (oēs enim domestici eius). i. doctores boni z discipuli (vestiti sunt duplicibus) id est virtutibus intellectuālibus z moralibus. que sicut vestes anime (stragulatā vestē). i. diuersis coloribus intertam (fecit sibi) qd sacra scriptura de omni genere virtutum z donorum tractat. z ad ea inducit (byssus) scilicet castitatis (z purpura) caritatis (indumentum eius). i. vere studentium in ea scientia piter et

vita (z nobilis in portis vir eius). i. doctor bonus qui dicit nobilis in portis. i. inter sapientes antiquus sedentes ad reddendum veritatis iudicium. ideo subditur (quā sederit cum senioribus terre). i. cum sapientibus qui sunt regere terram z iudicare (syndonē fecit z vendidit. z cingulum tradidit chanaanē) in hebreo habetur mercator. Per syndonē que est vestis linea z munda intelligitur puritas mentis. per cingulum vero castitas corporis. **Uñ dicit Grego. omel. xxij.** Lumbos enim precingimus cum carnis luxuria p continentiam coartamus. Dicit autē sacra scriptura ista facere. eo quod ad ea inducit (fortitudo). i. pstantia mentis (z decor) scilicet exterioris honestatis (indumentum eius. z ridebit). i. ridere faciet studentes in ea fideliter (in die nouissimo) quādo dicitur vocem dñi dicentis. Venite benedicere patris mei zc. (os suum aperuit sapientie) quia sacra scriptura docet sapiam de surz

Bagina

sum descendente (z lex clementie in lingua eius) qz tā in nouo q̄ in veteri testamento sacra scriptura ad clementiam inducit (considerauit). i. p̄sidentem fecit (senitas domus sue). i. cōscientie secreta studentū in ea. z quia hic labor est optimus. ideo sequitur (z panem ociosa nō comedit. Surrexerunt filij eius). i. discipuli studiosi (z beatissimā predicauerūt) quia sacra scripturā sup̄ omnē aliam extollunt (vir eius z laudauit eam) **Ly.** doctor qui doctrinā suam incipit a cōmendatione sacre scripture (mulre filie). i. philosophoz z sapientū scripture (gregauerunt diuitias). i. multas cogitationes veritatis (tu supergressa es vniuersas) quia sacra scriptura multo plures veritates tradidit q̄ alie scripture. z etiā puriores. qz in ea nulla falsitas admiscetur. cum immediate emanet a primā veritate. **Scripturē** vero humanicus adiuuente celsi multas cōtineant veritates. tamē hās hēt multas falsitates admixtas. sicut p̄z in scripturis **Arestoreli**z alioz philosophoz. qui negat creationē mundi zc. (fallax grā z vana ē pulchritudo) scz verborū rhetorū cop̄ in humanis scripturis. z maxime in poeticis. in quibz sub ornatis verbis latent falsitates multe (mulier timēs deum). i. scriptura que q̄si vbiqz inducit ad reuerentiā et timorem dei (ipsa laudabitur) scz p̄z ceteris scripturis (date ei de fructu manū suaz). i. studentibus in ea dabitur fructus gloriozoz (z laudēt eam in portis opa eius). i. sapientes in portis sedētes cum iudicibz. z isti sapientes dicūtur opera sacre scripture. inquantū p̄ studium eius sapientiā consequuntur

runt. vir eius z laudauit eam **Mulre** filie cōgregauerunt diuitias. tu supergressa es vniuersas. **Falla**x grā z vana est pulchritudo. mulier timēs dominū ipsa laudabitur. **Date** ei de fructu manū suarum. z laudent eam in portis opera eius.

Item de eodē festo s̄m seculares **R**omanoz. v.

Sicut per vnius delictum in omnes homines in condemnationem. sic per vnius iusticiam in omnes homines in iustificationē vite. **Sicut** em̄ per inobediētiā vnius hominis peccatores constituti sunt multi. ita et per vnius obedientiam iusti cōstituentur multi. **Lex** autē subintravit

Postilla

Sicut per vnius delictum zc. **A**n̄te initium illius epl̄e scribit sanctus **Paulus** in eodē cap̄lo dicens **S**i em̄ vnius delictio moris regnauit per vnum. multo magis abundantia gracie z donatiōis z iusticie accipiētes in vita. s̄. teata regnabūt p̄ vnum. s̄. ih̄m xp̄m. **T**unc sequitur p̄s epl̄a. (**E**rantes sicut p̄ vnius delictum) **Ly.** s̄. ade (in omnes homines in cōdemnationē) **Hor.** i. s̄. anime z corporis damnationē (sic p̄ vnius hominis iusticiam). s̄. xp̄i (in omnes hoīes in iustificationē vite) **Ly.** sicut per delictum a de per p̄pagationē z originale peccatū omnes homines incurrūt

damnatione simul anime et corporis Sic p vnus hominis. s. xpi passionem omnes sunt liberati ab eterna damnatione (Sicut em p inobedientia vni hois) scz ad e (peccatores) constituti sunt multi. ita p vnus) scz xpi (obedientiam iusti) constituentur multi) **L**y. qz sicut p inobedientia ad e comedetis de ligno vetito postea facti sunt iniusti. sic p obedientia xpi in ligno crucis per passionem sunt iustificati qz tum ad sufficientiam Sed qz p gram xpi non omnes iustificant. hoc. puenit ex defectu hoim eam repellentiu (Lex aut subintravit) post culpam vel legem naturalem (vt abundaret delictum) .i. abundantius cognosceret delictum per legem. **V**lta em erant peccata ante legem que no credebantur esse peccata. vel no esse tanta. **R**hos manoz. iij. Per legem cognitio peccati (vbi aut abundauit delictu) p legem (supabundauit et gra) per xpm peccatoribz veniam coferendo (vt si

vbi abundauit delictum. supabundauit et gratia. et sicut regnauit peccatu in mortem. ita et gratia regnat p iusticiam in vitam eternam per ihm xpm dominu nostrum.

In festo sancti Jacobi apostoli.

Eam non estis hospites et aduene. **z**c. **D**anc eplam quere infra in comuni sanctorz de aplis

Ad vincula sancti Petri

Misit herodes rex manum vt affigeret **z**c. **D**anc eplam quere ante in festo sanctorz Petri et Pauli apostolorum

In festo sancti Laurentij.

Qui parce seminat. parce et metet et qui seminat in benedictionibz

benedictionibz) scz largitur dando (de benedictionibz et metet) .i. largam retributione in premio habebit (vnusquisqz) supple det (prouer destinauit in corde suo) .i. ordinauit propria voluntate (non ex tristitia) **S**oz. qui an dat vt careat redio interpellatis. non vt reficiat viscera indigentis. et meritum et rem perdit (aut ex necessitate) .i. coactus. s. sponte et liberaliter (hilarem em datorem diligit deus) .i. approbat et remunerat. qz facit actum ptuosum (potes est aut deus oem gram) **S**oz. no solum hac gram largitionis elemosinaz. sed etiam quancuncqz aliam (abundare. scere in

cut regnauit peccatu in mortem) .i. potentia habuit deiciendi ad mortem eternam (ita et gra regnat per iusticiam in vitam eternam) poterit nos inducendo ad vitam eternam (per ihm xpm dominu nostrum. q est mediator dei et hoim

Quostilla

Qui parce seminat **z**c. **A**n te in initium illius eple scribit sanctus Paulus dicens. **P**rouidemus em bona non solum cora deo. sed etia coram hominibz **T**unc seqtur presens epla (**E**ras tres qui parce seminat) scz dando parua elemosynam (parce et metet) **A**y. i. munus in premio recipiet (et q seminat in

Magina

vobis) **L**y. vt sic nō doleatis de facto. s; magis gaudeatis (vt in oibus) sc; t;palibus (semp omne sufficientiā hñtes) tam in voluntate interiori q; in facultate exteriori (abidētis in omne opus bonū) sc; in datione elemosynar. z in alijs bonis operib; virtutū. sicut scriptū est ps. cxi. (dispersit) **L**y. nam elemosyna plurib; est faciēda (dedit paupib;) nō hñstrionib; et alijs psonis indignis (iusticia eius) qui sic dat elemosynā (manet in seculum seculi) .i. eternaliter. q; merces iusticie est corona eterna (Qui autē administrat semen seminanti) **L**y. .i. deus qui dat facultatē z voluntatē dandi elemosynā (z panem ad māducādū prestabit) .i. necessaria victus. hoc em videtur cōter accidere q; dātes elemosynas magis abundāt in t;palib;. q; elemosynas paupib; indigētibus denegātes **E**t si ali quādo ptingat eos de pauperari. deus hoc ordinar ad maius bonum ipsoꝝ spirituale (z multiplicabitur semē vestrū) **L**y. .i. voluntatē z facultatē elemosynas faciēdi (z augetur incrementa frugum iusticie vestre) **L**y. .i. mercedē que ex h; in patria colligetur.

De bñdictionib; et metet. Unusquisq; put destinauit in corde suo. non ex tristitia aut ex necessitate. Pilarem em datorē diligit deus. potens est autē deus omne grām abundare facere in vobis. vt in omnib; semp omnem sufficientiā habētes abundetis in omne opus bonum. sicut scriptus est Dispersit dedit pauperib;. iusticia eius manet in seculū seculi. Qui autē administrat semen seminanti. z panē ad māducandū prestabit. et multiplicabit semen vestrum. et augetur incrementa frugum iusticie vestre

¶ Postilla

¶ In festo assumptionis virginis Marie Ecclesiastici. xxiiij.

Et omnib; requiē questui zē **H**odie beata virgo celos ascens dens requiem quā que fuit inuenit **H**odie sup omnes choros angelorū

Et omnib; requiem quesui. z in hereditate dñi morabor. tūc precepit z dixit mihi creator omnū. et qui creauit me requieuit in taberna/

fideliter exaltata pacem z requiē quesuit. z qđ quesuit inuenit. ergo dicite (In oib; requiē quesui) ac si dicat. Inter oia z in omni desiderio z opere quesui requiē z pacē. s. t;pis pñtis z eternitatis **E**t datū est mihi (q; in hereditate dñi morabor) vbi summa pax est z requies **E**t q; mentis desiderio hec q̄siui (tunc sc; tpe a deo patre pñtito. ipse pater omnipotēs (precepit) sc; gabrieli (et) p gabriēle (dixit mihi creator oim) salutationē angelicā. Quis effectus subdit (z qui creauit me requieuit in tabernaculo meo) creator em huius p̄gūis est deus. qui in vtero eius reherit nouem mensib; z sex dieb;. in q; vtero sicut miles in tabnaculo armatur a nre huj;

manitatis accepit extra dyabolum pugnaturus (et dixit mihi). i. s. b. o. s. p. i. t. u. a. l. i. m. p. r. e. s. s. i. t. m. i. h. i. d. u. p. l. i. c. e. m. a. c. t. i. u. e. z. p. r. e. m. p. l. a. t. i. u. e. v. i. t. e. p. s. e. r. u. a. t. o. e. s. q. d. a. p. p. a. r. e. t. c. u. m. d. r. (in iacob in habita. z. in israhel hereditare z. in electis meis mitte radices) ac si diceret. v. t. r. i. u. s. q. v. i. t. e. e. x. e. m. p. l. u. m. e. l. e. c. t. i. s. e. t. p. r. e. d. e. s. t. i. n. a. t. i. s. m. e. i. s. t. r. i. b. u. o. E. x. e. m. p. l. u. m. e. n. i. c. o. p. a. t. u. r. r. a. d. i. c. i. n. a. m. s. i. c. u. t. e. x. r. a. d. i. c. e. p. r. o. d. i. t. v. i. r. g. a. z. d. e. v. i. r. g. a. f. r. u. c. t. u. s. s. i. c. d. e. e. x. e. m. p. l. o. c. o. n. c. i. p. i. t. a. f. f. e. c. t. i. o. z. e. x. a. f. f. e. c. t. i. o. n. e. p. r. e. c. e. d. i. t. o. p. u. s. (z. i. n. i. s. y. o. n. f. i. r. m. a. t. a. s. u. m.) i. d. e. s. t. i. n. v. i. t. a. s. p. e. c. u. l. a. t. i. u. a. (z. i. n. c. i. u. i. t. a. t. e. s. a. n. c. t. i. f. i. c. a. t. a.) i. d. e. s. t. i. n. v. i. t. a. a. c. t. i. u. a. (s. i. r. r. e. q. u. i.) p. a. c. e. p. e. c. t. o. r. i. s. (z. i. n. h. i. e. r. u. s. a. l. e. p. o. t. e. s. t. a. m. e. a.) .i. i. n. v. i. s. i. o. n. e. p. a. c. i. s. **M**o. r. a. d. u. q. h. i. c. p. c. i. u. i. t. a. t. e. m. i. n. e. l. i. g. i. t. u. r. v. i. t. a. a. c. t. i. u. a. q. i. n. p. u. n. i. h. o. m. i. n. u. h. a. b. i. t. a. t. i. o. n. e. g. e. r. i. t. **P**er syon z. hie

culo meo **E**t dixit mihi. in iacob in/ habita et in israhel hereditare. et in electis meis mitte radices. **A**b initio et ante secula creata sum. et vsq; in futurum seculum non desinam. et in habitatoe sancta cora ipso ministravi. et sic in syon firmata sum. et in ciuitate sanctificata similiter reqeui. et in hierlm ptas mea. **E**t radicaui in populo honorificato z in partes dei mei hereditas illius. et in plenitudine sanctorum detentio mea. quasi cedrus exaltata sum in libano: et quasi cyprissus in mote syon. quasi palma exaltata sum in cades. et quasi platio rose in hierico **Q**uasi oliua speciosa in campis. et quasi platanus exaltata sum iuxta aqua in plateis **S**icut cyna

rusalē p̄replatiua demōstrat (z radicaui) .i. radices mihi (i populo honorificato. et in ptes dei mei hereditas illius) id est p̄ fructū de radicib; istis pcedentē ent hereditas illius populi (z in plenitudine scōr; detentio mea. i. moza et pleuerantia mea erit in plenitudine scōr; (quasi cedrus exaltata suz in libano. et quasi cyprissus in monte syon) **I**n libano q̄ interpretat cādor. p̄catur candor; virginitatis **L**ibanus etiam est arbor thuris. de qua procedit thus qd̄ cremat in sacrificijs in fuguitate odoris. z talis arbor brā p̄go est. huius filius qual

si thus in igne passionis crematus est **E**t in huius historie fragrantia delectatus est deus omnipotens **I**tem cedrus odore serpentes fugat. bene ergo conuenit matri christi. quia odore nois sui demones expellit **L**yprius est arbor in medendis apta corpib;. **S**yon interpretat speculū. speculū bonū reddit imaginē suam. deformatus em erat homo p̄ peccatū. s; p̄ beatā p̄ginem que fons est grē reddit imago hoi. quā ipa impetrat p̄ctōri a filio suo iesu xpo (quasi palma exaltata suz in cades. z quasi platio rose in hierico) palma in florib; angusta dilata do ascendit ad supiora **C**ades interpretatur translatio vñ brē virginis translatio est eius assumptio. sicut hodierna die exaltata est sicut palma. sicut salomon d̄r **Q**ue est ista que p̄cedit sicut auroza consurgēs pulchra vt luna. electa vt sol. **P**ec em in vte rosa sanctificata. in natiuitate claruit vt luna. hodie assumpta in celum clarescit vt sol. **H**ierico interpretat luna. z in rosa signat martirium **R**osa igit

pagina

eur in luna est martyrium mentis in carne lucida. vnde senex symeon dicit ad beatam virginem **T**ua ipsius animam pertransiit gladius doloris **P**assa est igitur beata virgo martyrium in aia (quasi oliua speciosa in campis) .i. fons mie illis peccatoribus qui ambulat in campo id est lata via que ducit ad vitam (et quasi platanus exaltata sum iuxta aquam in plateis) **P**latanus laticis folijs vmbriam faciens refrigerat exterius et interius. **H**omo autem estuat dupliciter exterius in tribulationibus. interius in temptacionibus. vt ergo in virgine plenum ostendat refrigerium sicut platanus iuxta aquam in plateis. quia protra estum interius in temptacionibus et incedum prestat remedium (sicut cynamomum et balsamum

aromatizans odorem dei) **S**ynamomum quanto gracilius tanto melius et odoratus sic beata virgo gracilis et extenuata per abstinentiam. et acceptior deo. et mundo odorator fuit. **S**icut et in balsamo designat opinio scilicet raris (quasi mirtha electa dedi suauitate odoris) **I**lla mirtha est electa que manet ab arbore mime vulnerata **I**lla autem mime est petiosa que de arboris vulnere manat **P**er mirtham significatur amara mortificatio. que si ex aia peccatoris vulnerata manet. minus est petiosa. si autem absque vulnere peccati deo oblata fuerit. gratior crit deo et odore suauior

momum et balsamum aromatizans odorem dedi. quasi mirtha electa dedi suauitatem odoris

In festo Natiuitatis Marie virginis **E**ccl. xxiiij.

Ego quasi vitis fructificauit suauitatem odoris. et flores mei fructus honoris et honestatis **E**go mater pulchre dilectionis timoris. et agnitionis et sancte spei. **I**n me gratia omnis vite et veritatis. in me omnis spes vite et virtutis **T**ransite ad me omnes qui concupiscitis me. et a generationibus meis adimplemini **S**piritus enim meus super mel dulcis. et hereditas mea super mel et fauicem. memoria mea in generationes seculorum **Q**ui edunt me adhuc esuriunt et qui bibent me adhuc sitient **Q**ui au

Quostilla

Ego quasi vitis. etc. **I**n natiuitate beate virginis marie legitur pro epistola leo illa sumpta de ecclesiastico. xxiiij. que principaliter exponitur de christo filio beate virginis **H**onor autem filij est honor matris. et reconuerso honor matris est honor filij. **Q**ui est beata virgo (Ego quasi vitis) **H**ic comparat beata virgo se viti. primo propter vmbriam. Nam sicut vitis gratiam vmbriam facit. sic beata virgo obumbrando nos. protegit. **Q**ui ps. Sub vmbra alarum tuarum prege nos. **S**ecundo propter florem. **H**os siquidem vitis odor serpentes fugat **S**ic nomen beate virginis marie fugat demones (fructificauit suauitate odoris) quia sicut sine lesione vitis de vita procedit odoris suauitas. et idem odor longe lateque diffundit. sic de beata virgine maria sine lesione pudoris processit filius. cuius potestas et bonitas replet orbem terrarum (et flores mei fructus honoris et honestatis) id est abundantie et of

pulentie (ego mater pulchre dilectionis) hec est charitas qua dilexit dñm. quā nō maculavit aliquid peccati pragium (z timoris) In termino fecit humilitas Nam ex humilitate extitit ad excellentiam solutatis ange lice. vñ angelus ad eā Ne timeas (z agnōis) In agnōne fides intelli gitur Nam p fidem agnōuit qd credidit. vñ Elizabeth dixit ad eā Beata que credidisti. qm pficiet in te eā q̄ dicta sunt a dño (z scē spei in me gratia omnis vite et veritatis) ac si dicat In me est ille p carnis assumptionem a

dit me non confundetur. et qui operan tur in me non peccabunt. qui illuci dant me vitam eternam habebunt:

In exaltatione sancte crucis epistola
Hoc enim sentite in vobis quod in christo iesu Illam epistolam que re an in dominica palmarum.

In festo mathei apli Eph. iij.
Unicuique nostrum data est gratia sicut mensuram donationis christi. propter quod dicit Ascendens in altum captivam duxit captivitatem. de dit dona hominibus. q̄ autem ascendit in

epistole exponitur de filio s̄ ḡnis marie (Spūs em̄ meus). s. spūs sanctus p̄muniter pcedit a patre et filio. z qui datur in via p̄ inspiratōem gratiaz (sup mel dulcis. z hereditas mea sup mel z favum) sed incōpabiliter (me moria mea in gn̄atōnes seculoz) qz sapiam dei hoies z āgeli sine fine lau dabunt (Qui edunt me adhuc esurient. z qui bibūt me adhuc sitiēt) s̄c̄da mus em̄ dei sapientiam et bibamus qz ip̄a plena est z p̄fecta refectio s̄c̄da dem in corporalibus appetitus placet. repletio displicet Sed sp̄ualis de lectio tanto plus a comedente esurit. quāto plus ab esuriēte comedit. eter na em̄ satietas auget desiderium Contrario mundana refectio desides rium extinguit et redium facit. vnde et de angelis dictum est. Fruuntur nec fastidiunt. et magis frui sitiunt (qui audit) obediendo mandatis meis (non confundetur) sed eterna mercede coronabitur (et qui operantur in me et ego in eis (non peccabunt) Qui em̄ manent in deo nō peccabunt mortaliter (qui illucidant me) scilicet predicando verbo et exemplo vitay eternam habebunt) quia sicut dicitur Danielis. xij. Qui docti fuerunt fulgebunt quasi splendor firmamenti. et qui ad iusticiam erudiunt multos quasi stelle in perpetuas eternitates

Unicuique vestrum data est gratia zc. Postilla
An te in iectū illius ep̄le scribis sanc. Pau. vi. vnus dñs vna fides

quo est vita et veritas (in me omnis spes vite et p̄rutis). Transite ad me omnes qui concupis scitis me) ac si dicat. om nes qui desideratis me habere fautricem et ad iu tricem. (transite ad me) id est ad similitudis nem et p̄formitatem meā vt sitis imitatores hui militaris mee. castitaz z paup̄tatis (z a genera tionibus meis adimple mini) Ne sunt ille gene ratōes de quibus dicit. Omissiones tue para sus malozum punitōrū Sequēs clausula illius

pagina

unum baptisma. vnus deus et pater omnium qui est super omnes. et per omnia. et in omnibus nobis. **T**unc sequitur statim p̄sens epla (**U**nicius nostrum) ly. s. xp̄i fideliū (data est gr̄a s̄m mensurā donatōis xp̄i) id. put voluit dare plus et minus s̄m ordinatōem dispositōnis sue (p̄pter q̄d d̄r) sp̄ scriptura in psal. lxxij. **A**scendens in altum captiuā duxit captiuitates (dedit dona hoibus) scz xp̄s in ascensione sua. captiuā duxit captiuitates. i. patres q̄ prius tenebant in limbo. dedit dona. s. sp̄s sancti. hoibz in die penthecostes visibiler. s. in igneis linguis (Quod aut̄ ascendit q̄d est) id est q̄liter est intelligendum (nisi qz descendit primū) scz in sua morte (in inferiores p̄tes terre.) scz

ad limbū patrū in inferno qui d̄r esse sub terra qui descendit ipse est) .s. idēz in gl̄na (z qui ascēdit sup oēs celos vt adimpleret oīa) scz scripra a p̄phetis. qui nō solum p̄phetauerunt deet̄ in carnatōe. morte. z resur̄rectōe. s. etiā de et̄ ascēsiōne (et ip̄e dedit quosdam q̄dē ap̄los) ly. s. xij ad ordinandū z regendū eccliam (quosdam aut̄ p̄phetas) ad futura p̄dicendum (alios vero euangelistas) scz q̄tuor ad scribēdum euāgelia (alios aut̄ pastores) .scz ad curā aiāz (z doctores) ad informādū s̄m

nibus populū (ad p̄summatōem sanctorū in opus ministerij) id est p̄fectiōne fidelium in moribus z fide (in edificatōem corpis xp̄i) ly. scz. in p̄stite quod est ecclesia in qua apostolis succedūt ep̄i. p̄phetis aut̄ habētes gratiam scripturaz scāz obscura interpretandi. et euāgelistis. archidiaconi. diaconi. doctores. pastoribus. p̄ quos intelligunt. lxx. discipuli. succedunt sacerdotes curati. doctozibus omnes exercentēs debitum actum docendū s̄i seu p̄dicandū (donec) **Ly. i.** dicta officia exercebunt in ecclesia militante (occurramus omnes in vnitāte fidei) .i. qui sumus vniti in fide z cognōne christi (in vix p̄fectum) .i. occurramus xp̄o venienti ad iudiciū. qui est vir omnino p̄fectus (in mensuram etatis plenitudinis xp̄i) oēs em̄ resur̄get in etate. xxxi. annoz q̄ ē etas plena p̄fecta. z in q̄ christ̄ passus fuit **Dec omnia Ly. ponit**

Significauit deus zc. Ante inicitū illius lectōnis scri. san. Joan. in p̄ncipio illi? li. di. Apo. Jesu xp̄i. quā dedit illi deus pater palam facere seruis suis q̄ oportet fieri cito. **T**unc sequit̄ statim p̄sens

est. nisi qz descendit primū in inferio / res partes terre **Q**ui descendit ipse est et qui ascendit sup oēs celos vt adimpleret oīa **E**t ip̄e dedit quosdam quidez ap̄los. quosdam aut̄ prophetas. alios vero euangelistas. alios aut̄ pastores z doctores ad consummatōem scōz in opus ministerij. in edificatōem corpis xp̄i. donec occurramus omnes in vnitāte fidei z agnitōis filij dei in virum perfectum in mensuram etatis plenitudinis christi.

In festo sancti michael' z omniū angelorum **Apocal. i.**

Significauit deus q̄ oportet fieri cito loquēs per angeluz suū seruo

Postilla.

Bagina

Ecce ego Iohes zc. Lectio ista legit in festo omnium sanctorum pro eo
q̄ in ipsa agit de innumeritate scōz. z etiā de grāz actione quam
sancti red dūr dño q̄ est sanctus sanctorum. Dicit ergo sanctus Iohes
(Ecce ego iohes vidi alterū angelū). s. iesum xpm quem dicit angelus
rūnq̄ a deo patre missum (Ascendētem ab ortu solis). i. de sinu patris.
(habentē signū dei viui) p̄ quod apparet q̄ ipse sit deus verus. Hoc autē

signū est potētia patris
equal' z immunitas pec
cati (et clamauit). s. au
gel' iste (voce magna)
id est euz magno impio
(quatuor angel'). i. vniuer
sis malignis spiritibus.
qui p̄ quatuor mūdī p̄
res impedire vitunt' las
lutem hoīm (quibus da
tuz est nocere terre z ma
ri dicens. Nolite nocere
terre). i. illis qui terrenis
sunt dediti. sicut auari.
(et mari) id est illis qui
voluptatibus carnis vi
uunt. s. luxuriosi et cra
pulosi (neq̄ arborib')
id est illis qui se extollūt
super alios sicut superbi
Nec em̄ prohibitio est
refrenatio qua domin'
malignos spiritus refre
nat. ne noceant quantuz
cupiunt iustis vel peccas
coribus p̄destinatis ad
vitam eternam (quoad
usq̄ signemus). s. ego in
terris et ministri mei ex
terius (seruos dei nri). s.
signo crucis (in frontib'
eorum) id est ita eos sig
nemus signo fidei. q̄ ip̄
sa fides in p̄fessioē appa
reat

Et ponitur ibi q̄ ad usq̄ pro nūq̄. qz nūq̄ nocebunt maligni spirit'
electis dei. q̄bus omnia cooperantur in bonum. Roman. viij. Qui si cas
dunt fortiores resurgunt. Unde Ambrosius. Certus sum q̄ de' nul'
lū electoz suozum cadere p̄mitteret. si eum meliore a casu suo resurrectus
rū nō sensisset (et ego Iohes audiui). i. intellexi (numerum signatoz. ce
cum q̄dragintaquoz milia signati ex omni tribu filioz isrl'). i. ex omnibus

In festo scōz aploz Simōis z Jude
Simus qm̄ diligentib' deū zc.

Ita eplaz q̄re infra in cōi scōz aploz

In festo oim scōz. Apoc. viij

Ecce ego iohes vidi alterū ange
lū ascendētem ab ortu solis habē

tē signū dei viui. z clamauit voce ma
gna quatuor angelis. q̄bus datuz est
nocere terre et mari dicēs. Nolite no
cere terre z mari neq̄ arborib' quoad
usq̄ signemus seruos dei nri in fron
tib' eoz. Et ego iohes audiui nume
rū signatoz centum q̄dragintaquoz
milia signati. ex oi tribu filioz isrl' Ex
tribu iuda. xij. milia signati. Ex tribu
rubē. xij. milia signati. Ex tribu ga
d. xij. milia signati. Ex tribu aser. xij. milia
signati Ex tribu neptalis. xij. milia sig
ti. Ex tribu manasse. xij. milia signati
Ex tribu symeō. xij. milia signati. Ex tri
bu leui. xij. milia signati Ex tribu ysa
char. xij. milia signati Ex tribu zabu
lon. xij. milia signati. Ex tribu ioseph
xij. milia signati. Ex tribu beniamin
xij. milia signati. Post hoc vidi turbā

gentib; fidem iacob antecantib;. Nūc autē numerū per duodecim seqns
scriptura diuidit. z vniciq; tribui assignat duodecim milia. Itē acceden
dū q; hic iudas pponitur ruben primogenito ppter dignitatē. q; de tribu
iuda natus est xps. Et hic ptermittit dan. de quo nascetur antixps. Et
loco istius ponitur hic manasses. qui fuit filius ioseph. quē fratres sui ven
diderūt z ductus fuit in egyptuz. z ibi genuit duos filios. Effraim z ma
nasses. z effraim hic nō ponit. qd̄ ideo fit. q; de effraim natus est roboaz
q; fecit scisma z diuisione israel. p qd̄ ostendit q; scismatici z heretici a numero
sanctorū s; penitus alieni (post hęc vidi turbā magnā quā nemo dimē

magnā. quā dinumerare nemo pote
rat et oibus gentib; z tribub; z pplis
et linguis stātes an̄ thronū z in p̄spe
ctu agni amicti stolis albis et palme
in manib; eoz. Et clamabāt voce ma
gna dicētes. salus deo nostro q; seder
sup thronū et agno. Et oēs angeli sta
bant in circuitu throni et senioz et q̄
tuoz aialium. et ceciderūt in cōspectu
throni in facies suas et adorauerunt
deū dicētes. Amē B̄ndictio et clari
tas et sapiētia z gr̄arū actio et honor
et virtus et fortitudo deo nostro

In festo sancti Martini epistola

Ecce sacerdos magnus q; in die
bus suis placuit deo zc. Quam
eplam q̄re infra in p̄muni sanctorū

Item de sancta Elizabeth.

Mulierē fortē quis inueniet zc.
Hanc eplam quere ante in festo
Marie magdalene

lium). i. episcopoz. z patriarchaz iam in celo regnantium (et ceciderūt in
p̄spectu throni in facies suas z adorauerūt deū). s. humiliātes se corā deo
(dicentes amen) Istud amen est p̄firmatio huius laudis (benedictio).
id est laus (z claritas). i. impassibilitas (z sapiētia) que nouit omnia (z ho
noz). i. reuerentia (z gratiarū actio). p collatis beneficijs (z virtus). i. potē
tia operandi (z fortitudo) id est effectus virtutis sup ne potentie (deo no
stro) in secula seculozum.

In festo sancte Katherine virginis

rare poterat ex oib; gen
tib;). s. barbaris natio
nib; (z tribub;). s. vnus
gētis. s. filioz isrl (z pos
pulis) singulaz vbius.
(z linguis) q̄ in vna gen
te. q̄z diuerse s; (z erāt
stātes an̄ thronū) q̄si pa
tri obedire deo (in p̄spec
tu agni). s. vt cōspicerēt
ab agno. i. iesu xpo (ami
cti stolis albis). i. dealba
ti p̄ baptisimū z p̄mazim
hac vita p̄nti (z palme).
.i. gla triūphalis (in ma
nib; eoz). i. operib; eozū
qd̄ ad statū futurū prin
(et clamabāt voce mag
na) reddētes pro salute
sua dño gr̄arū actōes.
(dicētes. salus deo nro)
sez deo patri (q; seder suz
p̄ thronū). i. sup sanctos
suos in q̄bus iudicat et
ascribit (agno) sez filio
dei (Et omnes angeli
stabant) rāq; deo obedi
re parati (i circuitu thro
ni z seniozū z q̄tuoz aia

Bagina

Stimus qm̄ diligentibus zc. Nā in itū illius epl̄e scribit sc̄s pau-
lus in eodē ca. dices. Nō sunt odigne passionēs hui⁹ ep̄is ad futurū
glorīā q̄ reuelabitur in nobis. Sic sequit̄ presens epl̄a (Fratres sc̄i
mus qm̄ diligentib⁹ deum) Gor. i. charitatez dei z primi habentib⁹ (oīa
cooperant̄ in bonū) sc̄z p̄ sp̄m̄ sanctum tā prospera q̄ aduersa. Ec̄o trario
malis oīa cooperant̄ in malū (his qui s̄m̄ propositū) Ly. i. p̄ destinatio
nem (vocati sunt sancti) sc̄z in p̄n̄i per grām. Istis etiā peccata propa in
bonū pueniunt. quia for

tiores z cautiores resur-
gunt. Et etiā in gloria
ad bonum eorum facit
peccatorum memoria si-
cut cicatrices vulnerum
ad gloriam militē qui in
bello finaliter triumphauit.

(Nāz quos p̄sciuit)
id est anteq̄ essent cogi-
nouit (z p̄destinauit). i.
illis gratiā in p̄n̄i z glori-
as in futuro p̄parauit.
(conformes fieri ymagi-
nis filij sui) Ly. q̄a filia-
tio dei adoptiua est que
dam similitudo filiatio-
nis naturalis diuine (ve-
lit ipse primogenitus in
multis fratrib⁹) id est
inter multos fratres. sc̄z
omnes fideles. Nebre-
orum. ij. Non confundit
fratres eos vocare dicēs

Narrabo nomen tuum
fratrib⁹ meis (quos
aurez p̄destinauit) Gor.
id est ab eterno ad glori-
am elegit (hos z voca-

uit) ad fidem adducendo. z hoc vel exterius per predicatōem. vel interi⁹
us per inspiratōem (z quos vocauit hos z iustificauit) peccata remittens
do (illos z magnificauit) in virtutibus amplificando vel in gloria exalta-
do (Quid ergo dicemus ad hec deus pro nobis). s. nos adiuuās. Si
hic accipitur pro qz. quia deus est pro electis (quis cōtra nos) quasi dice-
ret nullus. quia nullus potest resistere potestati diuine (qui etiam pro fi-
lio suo sc̄bz naturalis) nō peperit. sed pro nobis sc̄z peccatoribus (omni-
bus tradidit illū) et maxima dilectione ad electos (Quomodo nō etiaz
cum illo) sc̄z nobis donatō (omnia nobis donauit) sc̄licet ad salutem ne-
cessaria. gratiam in presenti. z gloriam in futuro (quis accusabit aduersus

In festo sancte Katherine virgi-
nis z martyris

Qui gloriatur in domino glorie-
tur zc. Hanc epl̄am quere infra
in comunni sanctorum

Incipit postilla de cōmuni sancto-
rū Et p̄mo de apostolis Rho. viij

Stimus qm̄ diligentib⁹ deum
oīa cooperant̄ in bonū his qui
s̄m̄ propositū vocati sunt sanc-
ti. Nā q̄s p̄sciuit et p̄destinauit cōfor-
mes fieri ymaginis filij sui. vt ipse sit
p̄mogenit⁹ in multis fratrib⁹ Quos
aut̄ p̄destinauit hos z vocauit. et q̄s
vocauit hos et iustificauit. Quos au-
tem iustificauit illos et magnificauit
Quid ergo dicemus ad hec. si deus
pro nobis quis contra nos. qui etiaz
proprio filio suo nō peperit. sed pro
nobis omnibus tradidit illum. Quo

electos dei. scz in iudicio finali. q. d. nullus. z causa subditur (deus qui iustificat) sententians pro electis. ideo pars aduersa demonum non audebit mutire (quis est qui condemnetur) q. di. nullus (iesus qui mortuus est) **S**ozra. pro nobis reconciliandis (immo qui et resurrexit) pro nobis relusitandis (qui est ad dexteram dei) pro nobis in celum eleuatus (qui etiam interpellat pro nobis) **L**y. apud patrem ostendendo latus z vulnera. et sic tollitur omnis condemnatiois causa. **U**nde **B**ern. **A**iter ostendit filio pectus et vbera. **A**ltius ostendit patri latus et vbera nulla potest ibi esse repulsa vbi sunt tot amoris insignia (qs ergo nos separabit a charitate christi) quasi diceret. nullus. **N**ihil enim potest hominem a deo se-

modo nō etiam cum illo omnia nobis donauit. quis accusabit aduersus electos dei. deus qui iustificat. quis est qui condemnet. christus iesus qui mortuus est immo qui et resurrexit qui est ad dexteram dei. qui etiam interpellat p nobis. quis ergo nos sepabit a charitate christi **T**ribulatio. an angustia. an fames. an nuditas. an periculum. an persecutio. an gladius sicut scriptū est quia propter te mortificamur tota die. estimati sumus sicut oues occisionis. **S**ed in his omnibus superamus propter eum. quia neq; mors neq; vita neq; angeli neq; principatus neq; virtutes neq; instantia neq; futura neq; fortitudo neq; altitudo. neq; profundum neq; creatura alia poterit nos separare a charitate dei. que ē in christo iesu domino nostro.

parare nisi mortale peccatum (**T**ribulatio. an angustia. an persecutio. an fames. an nuditas. an periculum. an gladius?) **N**ūquid ergo sepabunt nos ista a charitate xpi non. quia charitas omnia suffert. omnia sustinet. **C**orinthe. xij. **S**icut scriptum est) in ps. xliij. (q̄a propter te mortificamur tota die) id ē varijs tormentis ducti mur ad mortem q̄si contine sicut patuit i apostolis z martyribus (estimati sumus) sicut oues occisionis) **L**yra. q̄rum occisio reputatur vitilis. sic tyranni bona martyrum capiebāt et eū hoc obsequz se prestare deo reputabant. vt patz **J**o. xv. **V**enit hora vt ois qui interficit vos arbitretur obsequium se prestare deo (sed in his omnibus) scilicet positis (superamus) id est vincimus (propter eum) id est eius virtutem (qui dilexit nos). **A**ertus sum eū q̄a neq; mors) **L**yra. id est timor mortis (neq; vita) id est amor vite (neq; angeli) scz infirmi (neq; principatus) id est medij (neq; virtutes) id est suspremi. scilicet prime hierarchie. quorum est facere miracula. **E**t per hos etiam intelliguntur alij superiores illis (neq; instantia) id est plentia maiora vel bona (neq; futura) mala vel bona (neq; fortitudo) id est alicuius violentia (neq; altitudo) id est prosperitas fortune (neq; profundum) id est a quersitas (neq; creatura alia) apredictis (potent nos separare a

pagina

charitate dei) qua deū diligim⁹ (que est in christo iesu dñō nostro) scz nos
bis ostensa. Qui maiorē charitatē nemo habet zc. Jo. xv.

IAm nō estis hospites zc. Ante initium illius eplē scribit scūs pau-
lus in eodem ca. Deus qui diues est in misericordia propter mis-
eriam charitarem suam qua dilexit vos. cum essemus mortui pec-
catis. Quia uisificauit nos in christo o. cuius gratia estis sanati. Postmodum
sequitur presens epistola post pauca (Frates iam non estis hospites et
aduene. *Lyra* a deo et a sanctis eius sacrorum) id est de numero eorum
(et domestici dei) id est

in ecclesia dei recepti (su-
per edificati) id est instru-
cti (super fundamentum
apostolorum et prophetarum)
id est sup doctrinam noui et veteris tes-
tamenti (ipso summo
angulari lapide christo
iesu) *Lyra* in edificatio-
ne templi salomonis.
vt dicit. fuit quidam la-
pis pluries reiectus ab
edificantibus. eo q non
conueniebat loco cui ap-
plicabatur finaliter op-
time seder in summitate
te edificij in angulo dus
os parietes coniungens
do. et fuit figura christi
iudeos et gentiles tanq̄
duos parietes in vnā ec-
clesiam coniungens. vn⁹
de dicitur in ps. cxvij.

Lapidem (que reproba-
uerunt edificantes) hic
factus est in caput anguli
et a domino factum est
istud. Et istam figuram
ponit hic ap̄lus vt dicitur est (in quo omnis edificatio constructa) tam
a iudeis q̄ a gentibus (crescit) scz per augmentum virtutum (in templi
sanctum in domino) id est quousq̄ fit templus domini sanctum (in quo et
vos coedificamini) cum alijs fidelibus (in habitaculum dei in spiritu san-
cto) id est ipso cooperante. sine quo nullum opus est acceptum deo.

¶ Postilla
Qui timet deum zc. Ante initium illius lectōnis habet in preces-
senti capitulo. Beatus vir qui in sapientia morabitur. et qui in
iusticia meditabitur et in sensu cogitabit circumspectionem dei. Tūc post

¶ Item alia epistola de apostolis.

¶ Ephecos. ij.

IAm non estis hospites et ad-
uene. sed estis ciues sanctorum
et domestici dei super edifica-
ti super fundamentum apostolorum
prophetarum. ipso summo angulari la-
pide christo iesu in quo omnis edifica-
tio constructa crescit in templum sanc-
tum in domino. in quo et vos conficia-
mini in habitaculum dei in spū sancto

¶ Sequitur nunc epistola de euange-
listis.

¶ Acti. xv.

Qui timet deum faciet bonum
et qui continens est iusticie ap-
prehendit illam. et obuiabit
illi quasi mater honorificata et qua-
si mulier a uirginitate suscipiet illum.
Dabit illi panem vite et intellectus
et aqua sapientie salutaris potabit il-
lum. et firmabitur in illo. et non flecte

modum sequitur presens lectio (qui timet deus) **A**y. scz timore filiali (scz
 ciet bonum) supple opus (et qui p rines est iusticie) **A**y. id est timens eam
 in corde simul et ope (apprehendit illam) scz sapientia diuina (z obuiabit
 illi) **N**am pccupar eos qui se concupiscunt. vel illis prior se ostendit **S**as
 pien. vi. (quasi mater honorificata) **A**y. omni honore digna (cibauit illuz
 pane vite) id est verbo sacre scripture. **U**nde **S**achie. liij. **N**on in solo
 pane uiuit homo. sed in omni verbo quod procedit de ore dei (et a qua sa
 pientie salutaris potabit illum) id est spiritus sancti de qua dicitur **Jo.** iij.

etur. et continebit illum et non confun/
 detur et exaltabit illuz apud proximos
 suos. **A**t in medio ecclesie aperuit os
 eius et adimplebit illum spiritu sapi/
 entie: et intellectus. et stola glorie vesti
 et eum **I**ocunditatem et exultationem
 thesaurizabit super illu et noie eterno
 hereditabit illu dñs deus noster

Item epistola de vno martyre
 Ecclesiastici. xxxi.

Beatus vir qui inuentus est
 sine macula. qui post aurum
 non abiit nec sperauit in pe/
 cunia et thesauris. **Q**uis est hic et lau/
 dabimus eum. fecit enim mirabilia
 in vita sua. **Q**ui probatus est in illo
 et perfectus inuenus est et erit illi in
 gloria eterna. **Q**ui potuit transgre/
 di et non est transgressus. facere ma/
 la et non fecit. **I**deo stabilita sunt bo/
 na illius in domino. et elemosynas illi
 us enarrabit omnis ecclesia sanctoruz

est transitoria. ideo sub dicitur (et nomine eterno
 nys deus noster.

¶ Postilla.

Beatus vir qui inuentus est sine macula. et post aurum non. zc.
Anre incium illius lectionis haberur. **Q**ui aurum diligit non
 iustificabitur. **T**unc post hoc sequitur presens lectio (**B**eatus
 vir) scz diues in acquisitione scilicet iusta (qui inuentus est sine macula)
 scilicet cupiditatis et auaricie (et qui post aurum non abiit) **I**yra. per
 concupiscentiam et voluntarem malam. sed magis aurum secutum est eu

pagina

cuius obsequio vsus est in operibus pijs et honestis (nec spe rauit in pectus et thesauris) sibi constituendo finem suum (Quis est hic et laudabilis eius) q. d. rarus est et laude dignus (fecit em mirabilia in vita sua) Illa em que rara sunt homines mirantur (qui probatus est in illo) scilicet auro (et perfectus inuentus est) in operibus liberalitatis et misericordie (et erit illi gloria eterna) vnde Zacharie. xrv. Venite benedicti patres mei etc. (qui potuit transgredi) nam diuitie dant oportunitatem faciendi mala (et non est transgressus et facere mala et non fecit) per stabilitate voluntatis eius in bono iudicio stabilita sunt bona illi in domino) Nam pro palio recipit eterna (et elemosinas illius enarrabit omnis ecclesia scorum) sed ad informationem aliorum.

Bonus homo qui inuenit sapientiam etc. Ante initium illius lectiois habetur. Quem em diligit deus corripit et quasi pater in filio complaceat sibi Tunc statim sequitur pijs lectio (Bonus homo qui inuenit sapientiam) Aya. id est noticiam de diuinis (et qui affluit prudentia) in agilibus humanis (melior est acquisitio eius negociatione auri et argenti) tanto meliora sunt spiritualia bona corporalibus (primi et purissimi fructus eius) et notanter dicitur quia nullum opus bonum est. nisi virtute prudentie dirigatur et purissimi qui bona spiritualia non habent curam. sicut aurum et argentum. et similia habent annexam sollicitudinem. eleuationem mentis ad Deum impediendam. ideo subditur (preciosior est cunctis opibus sapientia. et omnia que desiderantur huic non valent comparari. Longitudo dierum in dextera eius. quia talis primo et principaliter habet aspectum ad celestia et eterna (et in sinistra illius diuitie et gloria) quia secundo et ex consequenti habet aspectum ad temporalia bene administranda (vite eius. et omnes semite eius pacifice) quia nullam turpitudinem. admittit et ad decorem virtutum inducit. et sic hominem pacificum reddit relinquendo vires inferiores in obsequium rationis (lignum vite est hic quia apprehenderunt eam) Aya sicut em per lignum vite continuabat vita. vnde sic homo manens in statu innocentie de vita nature. transisset ad vitam glori-

Item alia epistola de vno martyre Proverbiorum. iij.

Bonus homo qui inuenit sapientiam. et qui affluit prudentia Melior est acquisitio eius negociatione auri et argenti primi et purissimi fructus eius. preciosior est cunctis opibus sapientia. et omnia (que desiderantur) huic non valent comparari. Longitudo dierum in dextera eius. et in sinistra illius diuitie et gloria. vite eius vite pulchre et omnes semite eius pacifice Lignum vite est hic. qui apprehenderunt eam. et qui tenuerunt eam beati. dominus sapientia fundauit terram. stabilium celos prudentia. Sapientia illius eruperunt abyssi. et nubes rose concreuerunt.

rie sine morte media. Sic et sapientia de vita gratie ducit hominem ad vitam glorie sine morte mortalis culpe intermedie. dum enim hic in ea pleueret (et qui tenuerit eam beat⁹) quia certitudinaliter ad beatitudinem (de ducetur dominus fundauit terram) per sapientiam suam (stabiluit celos prudentia) quia sunt incorruptibiles (sapientiam illius eruperit abyssi magnae. et nubes rore concreuerunt) quia calore solis eleuantur exaltationes humide et condensantur in nubes.

¶ Item alia epistola de vno martyre Ecclesiastici. cxxiiij.

Beat⁹ vir qui in sapientia morabitur. et qui in iusticia sua meditabitur. et in sensu cogitabit circumspeditionem dei. Cibabit illum pane vite et intellectus et aqua sapientie salutaris potabit illum. Et firmabitur in illo et non flectetur. et exaltabit illum apud proximos suos. et nomine eterno hereditabit illum dominus deus noster

¶ Item alia epistola de vno martyre Ecclesiastici. cxxix.

Iustus cor suum tradet ad vigilandum diluculo ad dominum. qui fecit illum. et in conspectu altissimi deprecabitur. Aperiet os suum in oratione pro peccatis et delictis suis deprecabitur. Si enim dominus magnus voluerit. spiritus intelligentie replebit illum. et

¶ Vir deo firmiter adherendo (et non flectetur) scilicet a rectitudine iusticie. et continebit illum et non confundetur. sed cum reprobis. sed honorificabitur cum electis (et exaltabitur apud primos suos). et apud sanctos suos qui sunt deo propinqui (et nomine eterno hereditabit illum dominus deus noster.

¶ Postilla

Iustus cor suum tradet ad vigilandum. et ante initium illius lectionis habetur in eodem capitulo. Sapientium omnium antiquorum exquirit sapiens. Et narrationem virorum nominatorum conseruabit. ¶ Tunc statim sequitur presens lectio siue epistola. post pauca (Iustus cor suum tradet) ¶ Vir voluntarie (ad vigilandum dila

Beat⁹ vir qui in sapientia etc. Ante initium huius lectionis habetur in eodem capitulo. Beat⁹ vir cui non est lapsus verbum ex ore suo. Tunc post hoc sequitur presens lectio non pauca (Beat⁹ vir qui in sapientia morabitur) ¶ Vir meditando diuina quorum cognitione proprie dicitur sapientia quasi sapida scientia (et qui in iusticia sua meditabitur) reddendo deo debitum cultum et primo suo amorem fratrum (et in sensu cogitabit circumspeditionem dei). scilicet deus circumspicit omnia et vbique. unde Debre. iij. Omnia nuda et aperta sunt oculis eius (Cibabit illum pane vite) id est verbo sacre scripture (et intellectus et aqua sapientie salutaris potabit illum) id est gratia spiritus sancti (et firmabitur in illo.

pagina

eulo) id est a iuventute (ad dñm qui fecit illum) scz ad ipsum intentio-
nem dirigens deuote et attente (in conspectu altissimi deprecabitur) pro
impetratione sapientie (aperiet os suum in oratione pro peccatis et delictis
eius suis) scz emendandis (et deprecabitur) vt sic ad receptem diuine sa-
pientie disponat. si em dñs magnus voluerit spū intelligentie replebit
illum. et ipse spū intelligentie repletus (tanq̄ imbres) id est abundāter
mittet eloquia sapientie sue ad docēdum ignozantes (et in oratione cons-
fitebitur domino) totum effectum attribuens honore diuino (et ipse) scz
deus (dirigit consiliū eius) in agendis) et in absconditis suis consilia
bitur) scz obscura clarius sibi reuelando (et ipse) scz a deo illuminatus
(palam faciet discipline
sue) sibi reuelata alijs. p
palandi (et in lege testa-
menti domini gloriabitur)
hec enim est gloria sapi-
entis in lege domini me-
ditari (collaudauerunt
multi sapientiam eius)
dicit omnes qz homines
mundani ipm reputant
imprudenter eo qz non
q̄rit sciam lucratiuā) et
vsqz in seculū nō delect-
tur) scz doctrina sapien-
tie eius. vt prz Math
xxiij. Celi et terra tran-
sibunt. verba autē mea
non transibunt (non res-
cedet memoria eius) scz
sapientis (et nomē eius
requirit a generatōne in
generatōnem) quia per
doctrinā ab eo scriptaz
remanebit nomen eius
inter homines qui vtrū-
rur illis scriptis ad pro-
fectum suum. et ad salu-
tem animarum suarum

ipse tanq̄ imbres mittet eloquia sapi-
entie sue. et in oratione cōfitebitur do-
mino. et ipse diriget cōsiliū eius ad
disciplinam. et in absconditis consilia
bitur. Ipse palam faciet disciplinam
doctrinē sue. et in lege testamenti do-
mini gloriabitur. Collaudabunt mul-
ti sapientiam eius. et vsqz in seculum
nō delectur. Nō recedet memoria eius
et nomen eius requiratur a generatio-
ne in generationem

Epystola de pluribus martyribus
Sapientie. iij.

Iustoz anime in manu dei sūt
et nō tangit eos tormētum mor-
tis. Quisunt oculis insipientiū mori
et est iata est afflictio exitus illoz. Et
ab itinere iusto abierūt in exterminij
Et qz a nobis est iter exterminij. illi
autem sunt in pace. Et si corā homi-

Postilla

Iustoz anime in manu zc. Ante incipium illius lectionis habet
tur sic. Inuidia dyaboli mors introiuit in oibz terrarum. In i-
tant aut illi qz sunt ex pte eius. Tunc sequit p̄ns lectio siue epla
Iustoz aie in manu dei sunt) Ly. sunt aie iustoz immortales et separate
a corporibus p̄ mortem. Et sunt in manu diuine misericordie per seculū
ritate glorie cōsequēde. Nā a tpe passionis xpi postqz aperta ē ianua glo-
rie. si non hnt aliqd ad purgandū statim euolant ad glām. Si ac habet
aliqd ad purgandū detinentur manu diuine iusticie in pena purgas

torij ad tempus. Sunt tñ secure de sua beatitudine psequeda, ergo bz
 hic (Iustoz aie in manu dei sunt. z nō tanger illos coimencum mortis).
 scz tormentū gehenne (Iusti sunt oculi insipientiū mori) totaliter in aia
 et corpe (et estimata est afflictio exitus illoz). Et ab itinere iusti abierūt.
 in exterminiu de hoc mundo reputata est mera afflictio ab illis qui aliaz
 vitam homis nō credūt post hanc vitā) z qđ a nobis est iter exterminij
 fm errore illoz qui dicunt homies recedentes a nobis per mortē totalē
 ter exterminari (illi autē) scz iusti (sūt in pace. Et si corā hoibus tormen
 ta passi sunt. spes illoz imortalitate plena est) qz nō p̄ amitti Immoz
 talitas vero a deo nō fuit plena. qz amitti poterat z fuit amissa (in pau

nibus tormenta passi sunt spes illoz
 imortalitate plena est. In paucis ve/
 xati. in multis bene disponentur. qm̄
 deus tēptavit eos. et inuenit eos dig
 nos se. Tanq̄ aurū in fornace pbavit
 illos. et in tpe erit respectus illozum.
 Fulgebūt iusti z tanq̄ scintille in arū
 dineto discurrunt. Judicabunt natio
 nes et dominabunt pplis. Et regna
 bit dominus illozum in perpetuū

Item alia epistola de martyribus
 Sapientie. v.

Iusti autē in perpetuū viuent et
 apud dñm est merces eoz. et co
 gitatio illoz apud altissimū. Jō acci
 piēt regnū decoris. et dyadema speci
 ei de manu dñi. qm̄ dextera sua teget
 eos. et brachio scō suo defendet illos
 Et accipiat armaturā zelus illius. et

cis vexati) id est tribus
 lati (i multis bñ dispos
 nent) p gliam aie z corz
 poris (qm̄ deus tēpta
 uit eos) scz vt virt⁹ paj
 rientie eoz nota fieret et
 līs ad exemplū imitaci
 onis (et inueniet eos de
 gnos se. tanq̄ in fornac
 ce probavit illos) scz qđ
 nō deteriorat sed melioz
 rat (z in tpe tribulatio
 nis erit respectus illoz
 nō solū quantū ad aiam
 sed etiā quantū ad corz
 pus qđ resurget glorio
 sum (fulgebunt iusti) p
 dorem claritatis (z tanq̄
 q̄ scintille in arū dinero
 discurrunt) p dorem agē
 litatis (iudicabunt na
 tiones (nam pfecti iudi
 cabunt cum xpo in iudi
 cio finali) z dñabunt po
 pulis. et regnabit dñs
 in perpetuum.

¶ Postilla

Iusti autem in ppetuum viuent zc. Ante incitiū illius habetur
 in eodem capitulo qđ damnati in inferno quotidie clamant.

Quid nobis profuit superbia aut diuitiaz iactantia. quid prof
 fuit nobis. transierunt omnia illa tanq̄ vmbra. Tunc sequitur p̄sens
 lectio que hodie pro epistola in missa legitur. in qua demonstrat que sic
 merces martyrum. qualiter a domino protecti armati ad pugnam con
 tra inimicos fidei processerunt. et sic ad eternam beatitudinem peruene
 runt. ergo hic dicit (Iusti autem in perpetuū viuent) scilicet visa glori
 a (et apud dominū est merces eozum) scz a quo sperāt premiari. non a

pagina

mundo (et cogitatio illoꝝ apud altissimum) ad cuius honorem ordina-
uerit facta sua (Ideo accipiet regnum decoris et dyadema speciei de
manu domini) scz celestem gloriam. vbi nihil est turbe (quoniam dextera
sua reger eos) reponendo eos in beatitudine. que per dexteram intelli-
gitur (et probatio sancta sua defendet illos) In hoc designatur securi-
tas beatitudinis que a nullo potest auferri. Post hoc describit miseriam
inimicorum dicens (et accipiet armaturam zelus illius) Nā et zelo iusti-

cie procedit ad turbato-
nem malorum (et arma-
bit creaturam ad vltio-
nem inimicorum) **L**etra
Nam omnibus creaturis
vretur ad afflictione
reprobos. Sicut econ-
uerso omnes creature ces-
dent ad gloriam electo-
rum (Induet pro thorace
iusticiam (a qua non po-
terit defecti cū ipa regu-
la iusticie sit (et accipiet
p galea iudicium certum
Nam iudicando nō po-
test deficere) Sumit seu-
cum inexpugnabile eq-
tatem) que ita erit eius
dēs q nullus eam pote-
rit impugnare (et ibunt
directe emissiones fulgu-
rum) ad afflictione ma-
lorum (et ad certum lo-
cum deducet illos domi-
nus deus noster).

Nam secundum q dos-
minus preordinauit de
sp̄s. ita et ipsi predica-
tōnis et passionis certa
loca adierunt.

armabit creaturam ad vltionem ini-
micorum. Induet pro thorace iustici-
am. et accipiet pro galea iudicium cer-
tum. Sumit scutum inexpugnabile eq-
tatem ibunt directe emissiones fulgu-
rum et ad certum locum deducet illos
dominus deus noster.

Item alia epistola de pluribus
martyribus Sapientie. r.

Reddet deus omnem merce-
dem laborum sanctorum suo-
rum. et deduxit illos in via
mirabili. Et fuit illis in velamento di-
ei et luce stellarum nocte. Transtulit
illos p mare rubrum. et trāsevit illos
aquam nimiam. inimicos autem illo-
rum dimersit in mare. et ab altitudi-
ne inferorum eduxit illos. Ideo in-
sti tulerunt spolia impiorum. et decan-
tauerunt domine sanctum

Postilla

Reddet deus omnē mercedē laboꝝ scōꝝ suoꝝ rē. Ante incipium
illius lectionis habet in eodem caplo. Sapientia eterna vendi-
tum iustum. scz ioseph. que fratres sui vendiderunt. non relin-
quit. sed a peccatoribus liberavit eum. descenditq cum illo in foueam.
in vinctulis non dereliquit illum. Et mendaces ostendit qui maculaues-
runt eū. et dedit claritatē eternā. Tūc sequit p̄ns lectio siue epla. (Red-
det de⁹). I. iustis (oem mercedē laboꝝ suoꝝ) **L**y. Nā de mādaro dñi fi-
lij isrl̄ recedētes spoliauerūt egyptū. i. mutuo a vicinis vasa aurea et ar-

genera accommodando. et hoc in recompensatione laborum quibus inuisse agri
grauauerunt eos egyptij. vt habet **Exodi. xij.** (Et deduxit illos in via
mirabili. Et fuit illis in velamento diei. et in luce stellarum nocte) Nam con-
laba nubis per diem. ignis per noctem. transfudit illos per mare rubrum. et transfu-
dit illos per aquam magnam. Inimicos illorum dimersit in mare. et ab altitudine
ne inferorum. id est de fundo maris (eduxit illos. Ideo iusti rulerunt spolia
impiorum) viderunt enim egyptios mortuos super litus maris. **Exodi. xij.**

**Item alia epla de pluribus marty-
ribus. Proverbiorum. xv.**

Lingua sapientium ornat scientiam
os fatuorum ebullit stulticiam. In
omni loco oculi domini contemplantur bo-
nos et malos. lingua placabilis lignum
vite. que aut immoderata conteret spi-
ritum. Domus iusti plurima fructu-
do. et in fructibus conturbatio. La-
bia sapientium disseminabunt scientiam
os stultorum dissimile erit. victime im-
piorum abominabiles domino. vota iu-
storum placabilia. Qui sequitur iusti-
ciam diligetur a domino

**Item alia epistola de pluribus mar-
tyribus Proverbiorum. x.**

Expectatio iustorum lenicia. spes aut
impiorum peribit. fortitudo simplicis

gua sapientum ornat) quia debito tempore et loco et gratiose ponit eam
(os fatuorum ebullit stulticiam) quia impernose profert eam (in omni loco
oculi domini contemplantur bonos et malos lingua placabilis) id est su-
avis eloquio erga proximum et orationi intenta erga deum ad ipsum placans
dum (lignum vite) quia sicut per lignum vite continuabitur vita corporalis.
ita per talem linguam vita spiritualis (Que autem immoderata est)
seu ad loquendum (conteret spiritum) quia in multiloquio non deest pec-
catum (Domus iusti plurima fructitudo) quia domus proregit eam (et
in fructibus) id est in operibus (impium conturbatio) quia malus non po-
test habere pacem ad proximum. nec etiam ad seipsum (Labia sapientium dis-
seminabunt scientiam) seu populus docendo (os stultorum dissimile erit)
seu cordi sapientia. et etiam sub ipso. quia diuersis et varijs cogitationibus
agitur (victime impiorum abominabiles domino) sicut oblatio cayn.
quia fuit de alieno vel mala voluntate (vota iustorum placabilia) sic

Et spoliauerunt eos ar-
mis preciosis sicut **Debe-
os.** Ita preda fuit maior
quam ista que prius spoliatus
fuit egyptum vas aure
is et argenteis (et decan-
tauerunt domino sicut nomen
suum) dicentes illud can-
ticum. Cantemus domi-
no. gloriose enim magnifica-
tus est. equum et ascenso-
rem deiecit in mare (et vi-
cerit manum tuam) id est po-
tentiam tuam egyptios
submergentem (laudauerunt
pariter dicit deus
noster

Postilla
Lingua sapientum or-
nat etc. In incipit
illius lectionis habet in
eodem capitulo. Respon-
sio mollis frangit iram
sermo durus suscitatur fu-
rorem. Tunc statim ses-
quitur preter lectionem (Am-
n)

Regina

pater de abel. quia ad abel respexit dñs ⁊ ad munera eius (q̄ sequitur iusticiam) p̄m eam operando (diligenter a dño) qui est regina iusticie.

¶ Postilla

Expectatio iustoz leticia ⁊c. An̄ incitū illius lectionis habet in eos dem caplo sic. Timor dñi apponet dies. ⁊ anni impioꝝ breuitabūtur. Tunc statim sequit p̄ns epla (Expectatio iustoz leticia) id est letitudo eterna que habet annexam leticiam (spes aut̄ impioꝝ peribit) id est presumptio eozuz pes tribit. Quia presupponit habere beatitudinem si ne meritis dicentes.

Deus nō fecit nos ad damnanduz. sed ad saluandū (fortitudo simplicitis via dñi) id est eius iusticia simplices ⁊ rectos premiando ⁊ pauor his qui ogantur malū (scilicet ter ipsos puniendo) Iustus in eternū nō cōmouebit (scilicet a stabilitate virtutis) (impij aut̄ non habitabūt sup̄ terram) scz uiuentiū (os iusti p̄turiet sapientiā) scz alij os docēdo (lingua p̄uoz peribit) Qū diues epulo in infernō epistēs magis cruciabat in lingua q̄ in alijs mēbris. vt p̄z Au. xvi. (labia iusti cōsiderat placida) scz deo et hominibus (⁊ os

via domini. ⁊ pauor his qui operantur malū. Iustus in eternū non cōmouebitur. impij aut̄ non habitabunt super terram. Os iusti parturiet sapientiam. lingua p̄uoz peribit. labia iusti cōsiderant placida. et os impioꝝ peruerfa. Simplicitas iustoz diriget eos. ⁊ supplantatio p̄uersozum vastabit illos. Iusticia rectorum liberabit eos. ⁊ in insidijs suis capientur iniqui. Iustus de angustia liberatus est vt traderet impius pro eo. simulatoꝝ ore decipit amicum suum. iusti autem liberabuntur sciētia. In bonis iustozū exaltabitur ciuitas. ⁊ in perditione impioꝝ erit laudatio.

Item epistola de pluribus martiribus Hebrco. xi.

impioꝝ peruerfa). i. blasphemias cōtra deum ⁊ iniurias p̄tra p̄imum (Simplicitas iustoz) scz quia procedunt in factis suis sine p̄lica doloſitatis (diriget eos) ad beatitudinem (⁊ supplantatio p̄uersozū) q̄ decipit p̄iuntur simplices (vastabit illos) in pena infernali. ⁊ etiā aliquādo p̄pter hoc destruantur in vita p̄senti iusticia rectorū liberabit eos) scz a morte gehēne (⁊ in insidijs suis capientur iniqui) Sicut iniqui iudices insidiantes susanne fuerunt ad iudicari morti (Iustus de angustia liberatus est vt traderet impius pro eo) quod pater de dauid iusto qui fuit in regno restitutus. ⁊ impius ab salone cum tribus lanceis transfosus. vt p̄z. ij. Regū. xvij. (Simulatoꝝ) id est hypocrita q̄ simular sanctitatem (ore decipit amicum suū) id est illum a quo sperat promoueri cui adulatur (iusti autem liberabunt) scilicet ab ista deceptione (sciētia) scilicet quā discernitur inter sanctitatem veram et fictam (in bonis

Iustorum exaltabitur ciuitas scilicet a deo. Sicut ezechias orationibus et lachrymis suis saluauit ciuitatem hierusalem a sennacharib. vt patet in Regum. xix. Similiter sanctus basilius in nouo testamento oratione sua ciuitatem a Juliano apostata

¶ Postilla

Sancti p fidem vicerunt regna zc. In hac epistola commemorat ad postolus patientiam et passiones et victorias. z fidem sanctorum martyru. cuius virtute patientes fuerunt. z victores extiterunt (Sancti per fidem vicerunt regna) Sicut pres in martiribus qui vicerunt reges et presides (operati sunt iustitiam z adepti sunt re promissiones) Ayra

Sancti perfidem vicerunt regna operati sunt iusticia. adepti sunt re promissiones. Obeurauerunt ora leoniu. exstingerunt impetu ignis. effugauerunt acie gladij. conualuerunt de infirmitate. fortes facti sunt in bello. Castra verterunt exterora ceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos. Alij autem dissentit sunt non suscipientes redemptionem vt meliore inuenirent resurrectionem. Alij vero ludibria et verbera experti. insuper et vincula. et carceres. lapidati sunt. secti sunt. temptati sunt. in occisione gladij mortui sunt. Circuierunt in melioris in pellibus caprinis. Agentes angustiati. affecti. quibus dignis

gra) Sicut pres in martiribus qui vicerunt reges et presides (operati sunt iustitiam z adepti sunt re promissiones) Ayra gratie in via et glorie in patria (Obeurauerunt ora leoni) Sicut legitur de danielle misso in lacu leoni. Et de pluribus martyribus et virginibus. legit in legedis suis sanctorum. q fuerunt prosci ante leones z visos. et tamen manserunt illesi (extingerunt impetum ignis) Sicut tres pueri missi a Nabuchodonosor in fornacem ignis. qbus ignis no nocuit. nec eos in aliquo contristauit. Simile etiam legit de pluribus saneris mar-

tyribus et virginibus in nouo testamento (effugauerunt aciem gladij) id est exercitum accinctorum gladijs. vt David multi alij reges z principes diuino adiutorio vicerunt exercitus magnos et fortes in veteri testamento et etiam in nouo testamento (conualuerunt de infirmitate) per preparationem et penitentiam. vt Ezechias Job et Thobias zc. Simile legitur de sanctis noui testamenti quod multi infirmi sunt curati per orationes sanctorum z per patientiam (Fortes facti sunt in bello. Sicut ioseph z iudas machabeus cu filijs suis. q fortiter bellado obtulerunt terras et ciuitates (castra verterunt exterorum) id est inimicorum quos verterunt in fugam (aceperunt mulieres) id est matres (de resurrectione mortuos suos). i. pueros suos resuscitantes. sicut p Heliam z beliseum in veteri testamento. Et etiam multi defuncti in nouo

pagina

testamentore suscitati sunt p̄ xpm̄ z aplos z p̄ alios sanctos sicut pater
in legendis sanctorū (alij s̄t dissenti sunt) sc̄z in eculeo z alijs rozm̄ris p̄
pter fidē vnus viri dei (Nō suscipiētes redēprōnem) .i. nō accipiētes
liberāōes sicut sc̄us andreas q̄ de cruce deponi noluit z c̄js (vt meliorē
coronarent) (Alij vero ludibria z p̄tera expt̄ insup̄ z vincula z carceres
lapidati sunt) vt Hieremias z zacharias fili⁹ ioade (secti s̄nt) sc̄z sicut
Hafas ferra lignea exusu regis manasses (rēptati s̄nt) promissionib⁹
p̄secutorū z blandimentis munez z ad idolatriā inclinarent (in occisio/
ne gladij mortui s̄nt) quia multi in veteri testamento nolētes consentire
in idolatriam gladio p̄/
cussi s̄nt. Et oia enume/
rata etiā in nouo testa/
mento sanctis martyri/
bus z etiā virginib⁹ con/
tigerūt p̄pter fidem dñi
nri iesu xpi. Post hoc de/
scendit ad heremitas et
sanctos q̄ nō effuderant
sanguinē suū p̄pter fides
charolicā dicēs (Arcu/
erūt) per deserta z p̄ ml̄/
ta mundi loca (in melo/
ris) **U**bi notandū q̄
melora est animal cuius
pellis ē hispida sicut pel/
lis heriti (et in pelibus
caprimis) **N**az illis pel/
libus tegebant sancti .i.
homies siluestres viuē/
tes in desertis locis sic/
Nelas et sanctus **J**os/
hannes baptista. z c̄js.
sanctis egentes) sc̄z ne/
cessarijs (angustiani) sci/
licet anxietatibus (affe/
cti) laboribus et pressu/
ris (quibus) id est quos/
rum conuersatione z ha/
bitatione (dignus non erat mundus) id est amatores mūdi nō erant dī/
gni tantoz viroz presentia (in solitudinibus errantes z in montibus z
in speluncis z in cauernis terre (spelunca a natura facte sunt. Cauerne ar/
te vel casu facte sunt. **T**alia em̄ loca inhabitabant antiqui patres vt
essent in loco apro diuine contēplationi (et hi omnes) sc̄licet predicti san/
cti (testimonio fidei) id est fide eorum attestante (probati) id est probab/
iles (inuēti) sunt in christo iesu domino nostro.

nō erat mūdus in solitudinib⁹ erran/
tes z in montib⁹ speluncis z in cauer/
nis terre. **E**t hi oēs testimonio fidei p̄/
bati inuēti sunt in xpo iesu dño nro

V Sequit̄ nūc eplā de vno cōfessore
et pontifice. **E**cci. xliij.

Ace sacerdos magnus. q̄ in die
bus suis placuit deo z inuentus
est iustus. z in tpe iracūdie factus est
recōciliatio. **N**ō est inuentus s̄lis illi
qui cōferuaret legē excelsi. **I**deo iure
iurādo fecit illum dñs crescere in ple/
bem suam. **B**enedictōem omniū gen/
tium dedit illi z testamentum suuz cō/
firmavit super caput eius. **R**ognouit
euz in benedictionib⁹ suis cōseruauit
illi misericordiam suā. z inuenit grām
corā oculis dñi. **M**agnificauit eum
in conspectu regum et dedit illi coro/
nā glie. **S**tatuit illi testamentū eter/
nū et dedit illi sacerdotium magnū et

Ecce sacerdos magnus. *z. Ante initium illius lecturis habet si Postilla*
 Enoch placuit deo et translatus est in paradysum viuus. *Abi scis*
 endum qd hic sub noie enoch designat laus istius magni sacerdotis et epus
 scopi, cuius festum in ecclesia hodie peragitur cum dicitur **E**cce sacerdos mag
 gnus q in diebus suis placuit deo et inuentus est iustus. *z in tpe iracundie sa*
 ctus est reconciliatio. *i. causa reconciliationis diuine (non est inuentus si*
 milis illi in gloria) scilicet in opere virtuoso (qui conseruaret legem excelsi)
 scz legem naturalem menti humane impressam (ideo iureiurando fecit il
 lum dominus crescere in plebem suam) *z hoc proprie dictum est de abra*
 am. vt habet Gen. xxij. per memetipm intraui dicit dñs. quia fecisti hanc

beatificauit illum in gloria. **F**ungi sacer
 dotio et habere laudem in noie ipsius **E**t
 offerre illi incensum dignum in odorem
 suauitatis **I**te alia epla de vno co
 fessore **E**cclia. clv.

Dilectus deo et hoibus cuius me/
 moria in bndictioe **S**ilem illum fecit
 in gla scroz z magnificauit eu in timo
 re inimicor. z in sbis suis mostra pla
 cuit. **G**lorificauit illum in aspectu reguz
 et iussit illi coram populo suo et ostedit il
 li gloria sua in fide et lenitate ipsius sa
 ctu fecit illum. et eligit eu ex omni carne.
Audiuit em eu et voce ipsius et indu
 xit illum in nube et dedit illi cor ad pcep
 ta et legem vite et discipline

Ite alia epla de vno pfe. **S**ap. x.
Festum dedit dñs p vias rectas
 et ostedit illi regnum dei. z dedit illi
 scientiam sanctorum. **H**onestauit illum

tuit illi testamentum sempiternum et dedit illi sacerdotium magnum *id*
 est principem sacerdotum (z beatificauit illum in gloria. **F**ungi sacerdos
 dotio et habere laudem in nomine ipsius et offerre illi incensum dignum in
 odorem suauitatis. **P**ostilla.

Dilectus deo z hoibus. *z. In sbis huius leonis quo ad lram comen*
 datus est moyses. qz a puericia sic fuit gratosus. vt esset diligibilis
 omnibus. ppter qd filia regis in puericia ipsius eu in filium adoptauit. vt
 habetur Exo. ij. **E**t hic sub noie ipsius moysi designat laus istius san cti
 confessoris cuius festum hodie in eccia peragitur. cu dicit **D**ilectus deo et

rcm z non peperisti vni
 genito tuo. ppter me bez
 nedicam tibi z multipli
 cabo semen tuum sicut
 stellas celi z sicut arenam
 que est in litore maris.
Sed hic attribuitur illi
 sancto cofessori cuius fe
 stum hodie peragimus
 (bndictioem omniu gen
 tium dedit illi) id est do
 minus gratiosum eu fe
 cit in conspectu oim gen
 tium inter quas habita
 uit (z testamentu suuz)
 id est pactum (cofirmat
 uit super caput eius co
 gnouit eum in benedicti
 onibus suis) .i. appro
 bavit tanqz dignuz suis
 bndictionibus (confer
 uauit illi misericordiam
 suam z inuenit gratiam
 coram oculis domini ma
 gnificauit eum in cons
 pectu regum z dedit illi
 coronam glorie. **S**ea

Bagina

hōbus cuius memoria in benedictōne est) **A**y. i. omni bono (Silem illā fecit in gloria sanctorū) scz videndo diuinā essentia. sicut dicit **A**ugustinus ad paulinū de videndo deum (et magnificauit euz in timore inimicorū) .i. egyptiorū inrer quos fuit magnus valde (z in verbis suis monstra pla) cauit q̄ pla ge egypti monstruose cessauerunt ad eius orōem (glorificauit illum in conspectu regum. i. pharaonis regis egypti z **S**eon z cog. vt habetur **N**umeri. xx. z iussit illi corā populo suo. scz in monte sīnai. z populus loquentē audiuir. vt habet **E**xo. xx. (z ostendit illi gloriā suā) scz in visitōne p̄ essentiam (in fide) .i. i. fidelitate fuit em̄ val defidelis (z lenitate ip̄ sius) vñ dicit **N**umeri. xij. **E**rat em̄ moyses vir mitissimus sup̄ oēs hoīnes qui morabantur in terra (sem̄ fecit illū) .i. mundus et firmū (z electū eū ex omni carne) .i. ad educendum filios isrl̄ de egypto. vt esset legislator veteris testamēti (**A**u diuit em̄ eum et vocem ipsius) scz deprecantem pro relaxatōe peccati isrl̄ in fabricatōne vituli. vt p̄ **E**xo. xxxij. (et induxit illum in nube. et dedit illi corā d̄ceptū) .i. dei opa adimplēda et alijs dicenda (et legem vite et discipline.

¶ **Q**uilla.

Istū deduxit zc. **I**n verbis huius lectōnis emendatus est iacob pater filiorū isrl̄. qui iustus fuit z in mesopotamiam iur fugiēs trā fratris sui esau. vt habet **Gen.** xxvij. **E**t hic sub noīe **J**acob designatur laus istius sancti cōfessoris. cuius festū hodie celebrat cū dicit **I**stū deduxit dominus per vias rectas. et ostendit illi regnū dei) scz qm̄ vidit scalas cuius sumus miras tangebāt celum et dominum innixum scale. vt patet **Gen.** xxvij. **T**unc em̄ habuit reuelatōem de superna hierusalem. **I**deirō euigilans dixit **N**ō est hic aliud nisi domus dei et porta celi (z dedit illi sciām sanctorū) .i. noticiām de sanctis angelis quos vidit ascendentes per illā scalas (honestauit illum in laboribz) id est reddidit eum diuitem z inclitum. plāz bozibus suis in custodiendo oues laban auunculi sui. vt patet **Gen.** xxx. **D**icitus est hō ille vltra modum zc. (et p̄pleuit labores illius) quando deo protegente recessit de mesopotamia cū vxoribz z liberis z diuitijs suis in fraude circūuentium. i. laban z filiorū suorū q̄ nitebant eum dētere mutando frequenter incedem suam. vt patet **Gen.** xxx. (illi affuit multitudō gregis que secundū patris debebant cedere in mercedē iacob

et honestū fecit eum) vitando cum rpalib⁹ et spñalibus diuitijs. z custo-
dit eum ab inimicis. et a seductorib⁹ tutauit illum). .i. a laban et eius fi-
lijs insequentibus iacob recedente ad spoliandū eū. vt habet Gen. xxxi.
(et certamen forte de dit illi) scz cū angelo luctari. vt habet Gen. xxxij. vt
vinceret et sciret quontā oim potētor est sapientia. scz Esau fratrem suū
pprium sibi aduersantem ad hoc em̄ su it illa luctario. vt iacob assecuraret
de victoria contra esau quem nimis timebat. I deitro dixit sibi angelus.
si contra deum fortis fuisti. quāto magis p̄ra hoies p̄ualebis Post hoc
ponitur aliud exemplum de Joseph quē vendiderunt fratres sui ismaelitis
di. (hec venditum iustum) scz Joseph (nō deliq̄. sed a peccatorib⁹ li-
berauit eū). .i. a fratrib⁹ suis eū occidere volentib⁹ (descēditq̄ eū illo i fouē)

Item alia epistola de vno confesso
re Sapient. viij.

Optauit et datus est mihi sensus z
innocauit et venit in me spiritus
sapientie Et p̄posui illam regnis et se-
dibus et diuitias nihil esse dixi in p̄-
paratōe illius Nec optauit illi lapidem p̄ci-
osum quoniā omne aux in p̄paratōe illi-
us arena est exigua. et tāq̄ lutū estima-
bitur argentū in p̄spectu illius. Sup
salutem et sp̄m dilexi illā z p̄posui p
luce habere illā qm̄ inextinguibile ē lu-
men illi⁹. Venerūt aut̄ mihi oīa bona
pariter cū illa. et innumerabilis bone-

ris fuit detecta (et dedit illi claritatem eternam) scz bonefame. que manz
adhuc z manebit vsq̄ in finem (dñs deus noster)

¶ Sequitur epistola de vno p̄fessore

Optauit et datus est mihi zc. Nā inicitū illius lēonis de rex salomon
hic Nemo ex regib⁹ aliud habuit natiuitatis inicitū Vm⁹ q̄ introit⁹
est omnib⁹ ad vitā z siliis exitus Tūc sequit p̄is lectio in q̄ Salomon de
siderauit a deo sibi dari sapientia dicens (Optauit) scz sapientie donū (et
datus est mihi sensus). .i. donū sapientie z intellectus (z innocauit z venit
in me spiritus sapientie). .i. sp̄s sc̄s q̄ dat sapientiam (z p̄posui illā regnis
et sedibus z diuitias nihil esse dixi in p̄paratōe illi⁹ Nec optauit illi lapides
p̄ciosum qm̄ om̄e aux in p̄paratōe illius arena ē exigua z tāq̄ lutū est
mabaf argentū in p̄scū illius) z rō est. qz diuitie r̄pales p̄munes sunt bon-
nis z malis. z frequenter p̄cedunt malis plus q̄ bonis. vt p̄z ad sensum
Sapientia aut̄ vera (de qua fit hic sermo) solis bonis concedit. Ideo bon-
na exteriora resp̄cū ipsius vere sapientie nulli⁹ valoris s̄z reputāda (super

pagina

salutem et specie) .i. sup sanitatez corpis z eius pulchritudine (dilexi illa)
qz sanitas z pulchritudo sunt pfectoes corpis. sapiētia vero pfectio ē men
tis. z ideo q̄ta est oīa melior corpe. tantā sapientia est illis preferendis (et
pposui pro luce habere illam) qz sicut lux corpalis dirigit in corpibus
sic sapientia in spūalibus (qm inextinguibile est lumen illius. venerit autē
mihi oīa bona pariter cū illa) qd̄ p̄z. iij. Regū. iij. vbi d̄r q̄ salomon perē
do sapientia a dño. nō solum illam obrinuit. sed etiā cū illa diuitias z hos
nozes sup oēs reges (et innumerabilis hon estas per manus illius) .i. per

opera ipsius q̄ per ma
n^o designant eo q̄ man^o
est organū organoz vtz
in. ix. de aīalibz (z letar^o
sum in oībz qm̄ anteces
bar me ista sapiētia) oī
stēdēdo mihi q̄liter age
re deberē (et ignorabā)
sez anteq̄ ipam habere
(qm̄ horū oīm mater ē)
sed ipsa habita cognoui
(quā sine fictiōe didici)
sez a deo. a quo ipam de
uote postulauī. vr p̄z. iij.
Regū. iij. **O**ra nathan
pheta cui fuit traditus
ad erudicdū (z sine inui
dia p̄municat) p̄bo vel
scrip̄to. Scripsit em̄ mlt̄
ros libros ad nostram
eruditōem (et honestas
tē illius non abscondo)
Nā oēs reges circūqua
qz desiderabāt audire sa
pientia salomonis (infinite em̄ thesaurus est hoībus) .i. inappreciabilis
(quo qui vsi sunt) opa sapiēris exercēdo (p̄cipis facti sunt amicitie dei)
et tanq̄ p̄formes eīn operibus suis que p̄formatio est eā dilectōnis. vr
parz **O**cci. xij. **O**mne animal diligit sibi simile

stas per manus illius **E**t letatus sum
in omnibz. qm̄ antecedebar me ista sa
pientia et ignorabam. qm̄ horum oīm
mater est. quā sine fictiōe didici. z sine
inuidia cōmunico. et honestatē illi nō
abscondo. **I**nfinite enim thesaurus
est hoībus. quo qui vsi sunt participes
facte sunt amicitie dei

V Epistola de vno confessore et pon
tificice. **A**d hebreos. v.

Omnis nāqz pontifex ex hoībus
assumptus pro hominibus p̄sti
tuit in his que sunt ad deum vt offerat
dona et sacrificia pro peccatis. **Q**ui
condolere possit his qui ignorant et
errant. quoniam et ipse circumdatus
est infirmitate. et propterea debet que

Postilla

Omnis nāqz pontifex rē **A**nte initium illius eplē scribit scūs pau
lus dicens. **N**ō em̄ habemus p̄stificem qui nō possit p̄pari in infir
mitatibz nostris temporatū aut p̄ oīa. **A**ccedamus ergo cū fiducia ad thro
nū gratie eius vt misericordiā p̄sequamur z gratiā inueniamus. **T**unc
sequit̄ p̄ns epistola (**O**mnis nāqz pontifex) **G**lo. fm̄ legē (ex hoībz) .i. de
numero hoīm (assumptus) nō introductus (p̄ hoībz) sez saluādis (p̄stini
tur) vr p̄ eū a deo ipetrēt miām. debet em̄ eē mediator dei z hoīm in his
q̄ sunt ad deū) **L**yra in spūalibz (vr offerat dona) id est volūtarie oblata
non violenter extorta (et sacrificia pro peccatis) sez populi (qui cōdolere

lxxiii

possit hīs qui ignorant et errant. id est qui peccant ex infirmitate. **Ly.** debet enim pontifex moueri ad compassionem et misericordiam et consideratōe proprie fragilitatis. **Unde** dñs pmisse beati petri in peccatū cadere. vt sciret alijs pparier consideratione proprii delicti (et propterea) .s. q. infirmus est miseris circumdatus (debet quēadmodum pro populo) sibi subdito (ita enim) p semetipso offerre dona pro peccatis) scz suis dimittere dñs. sicut et pro peccatis ppsi (nec quisqz sibi assumat honore) scz pōficat? (scz qd vocat a deo tanqz aaron) ille etiam a deo vocat qd debito modo instituit. **(Sicut et xps**

quēadmodum pro populo. ita etiam pro semetipso offerre dona pro peccatis. nec quisqz sibi assumat honorem. sed qd vocat a deo tanqz aaron. **Sic et christus** non semetipsuz clarificauit vt pontifex fieret. sed qui locutus est ad eū fili? me? es tu. ego hodie genui te. **Quēadmodū** et in alio loco dicit **Tu es sacerdos** in eternū fm ordinē melchisedech. **¶ Sequuntur nunc vtriusque epistole de virginibus .ij. Cor. x. et. xi.**

non semetipm clarificauit. ita vt pōtifer fieret scz assumendo sibi honorem pontificatus (sed qd locutus est ad eum) scz pater qui clarificauit ipsum filium dicens (Filius meus) scz naturalis nō adoptiuus (es tu) singulariter (ego hodie) .i. in eternitate. (genui te) ille qui sic locutus est ad euz. clarificauit eū (quēadmodum et in alio loco dicit) scz in ps. cix. (Tu es sacerdos in eternū)

non ad tempus sicut aaron (fm ordinem melchisedech) id est fm dignitatem et ritum ordinis sacerdotalis melchisedech.

¶ **Q**ui gloriatur in dño etc. Ante incipiū illius epistle scribit scūs paulus in eodē ca. di. **Nō** audemus nos inferere aut ppare quibusdam qd seiplos commendant. **Tunc** sequitur presens epistola (Fratres Qui gloria tur) **Gor.** siue ego siue alius (in dño gloriatur) **Lyra.** q. d. de bono ope non mihi gloriā attribuo sed deo a quo omne bonum est. sicut a pncipali agēte (non enim qui seipm cōmendat) scz pxiā gloriā querens (ille probat? est) .i. approbatus a deo (sed quem deus cōmendat) **Ly.** .i. commendabilem facit pntibus. **¶** **Hic** incipit xi. ca. (Utinā sustineretis modicum quid insipientie mee) **Gor.** id est qd modicuz gloriarer de regno meo. quia reuera plus possem gloriari. qd tū fm estimatōnem indiscretorum reputatur insipientia (sed et supportate me) **Gor.** id est patienter audite. sicut subditi placū suū (Emulor em vos) **Ly.** .i. feruenter diligo (dei emulatio ne) .i. charitativa dilectōne (de pōdi em vos) scz amulo fidei (vni viro) scz pxiā gēnem) **Ly.** qd tum ad fidei integritatem (castā) quātū ad vite puritatem (exhibere xpo) qui solus est spōsus ecclesie. **¶** **Post illa**

¶ **De** virginibus pcep. etc. Ante incipiū illius epistle scribit scūs paulus in eodē ca. di. **Sanctificatus** est vir infidelis p mulierē fideliē. **Tunc** sequitur pns epistola que legit in missa de virginibus (Fratres de virginibus pceptum nō habeo) **Gor.** .i. vt contineant vel vt nubant (consiliū autē do) **Ly.** tanqz de meliori bono. scz de continendo (tanqz misericordiam iam confes

pagina

entus a deo) **G**or. I. apostolatum mihi misericorditer concessum (vt sum si delis) in dispensatione mihi credita. vnde credendum est mihi in consilijs vnde ex hoc habetur qd acquiescendum est consilio prelati (exilimo enim hoc esse bonum) **G**orra. scz manere in virginitate. propter instantem necessitatem. quoniam homini bonum est sic esse) **L**yra scilicet ad vitam diu occupationem circa necessaria vite presentis habet que incumbit contus gatis circa prouisionem vxoris et prolis. per qua homo retrahitur a bono pteplationis et diuine di

lectionis. (alligatus es vxori noli querere solutionem) **L**yra qz forsitan caderes per incontinentiam **G**xpri em delectationem veneres in actu conjugali reuerunt ad eaz de facili (si solut es ab vxore. noli querere vxorem) si vis continere qd magis est bonum (si autem acceperis vxorem. non peccasti) **L**y. qz hoc est licitum viro. z etiam mulieri (z si nupserit virgo non peccauit) z hoc manifeste est corra illos hereticos qui condemnant matrimonium (tribulationez tm carnis habebunt huiusmodi.)

Gor. scz coniugari. quia habebunt sollicitudinez et afflictionez pro rebus necessarijs procurandis et sibi z pueris suis **U**n lenius est esse sine contus gio (ego aut vobis parco) **L**yra quasi diceret no solum ostendam vobis viam perfectionis que difficilis est in obseruan

ria virginitatis. sed etiam matrimonium concedo. ad quod licite potestis accedere. condescendendo in hoc infirmitati vestre (hoc itaqz dico fratres. tempus est. **L**yra. scilicet vite humane **E**xgo quilibet debet inquam potest ad perfectionem conari quamdiu habet tempus meredi (Reliquum est) id est hoc solum restat ad agendum (vt qui habent vxores tanquam non habentes sint) **L**yra. quod fit dupliciter. **U**no modo. vt

Qui gloriatur in dno gloriatur **N**on em (qui seipsum comendat probatus est) sed quem deus commendat. **V**anam sustineretis modicum quid insipientie mee. sed et suporate me **E**mulor enim vos dei emulacione **D**espondi em vos vni viro pgunem castam exhibere christo.

Alia epistola de virginibus pri **C**orinthioz. vij.

De virginibus preceptum non habeo. consilium aut do tanqz misericordiam consecutus a deo vt sum fidelis **E**stimo em hoc bonum esse propter instantem necessitatem. quoniam homini bonum est sic esse **A**lligatus es vxori. noli querere solutionem. **S**olutus es ab vxore. noli querere vxorem **S**i aut acceperis vxorem no peccasti **E**t si nupserit pgo non peccauit. **T**ribulationem tm carnis habebunt huiusmodi **E**go aut vobis parco. hoc ita

lxxiii

reddant debitum. nō tñ erigant. Alio modo pfectus vt vterq̄ cōiungunt de cōmuni consensu incipiunt continere propter maius bonum adipiscens dum (z q̄ flent). i. tristitie materiā hñt. qđ frequēti⁹ ptingit hñtibz prole et familiā (tanquā nō flentes) scz pariter sustinēdo et ex spe future retributionis eterne consolatiōem recipiēdo (et qui gaudent) .i. materiam gaudendi habent ex aliqua tpali p̄speritate circa se et prolem familiam continēt tanq̄ nō gaudentes) cogitādo q̄ non est multum gaudenduz nisi de bonis spiritualibus et eternis. Prosperitas autem temporalis frequēter

que dico fratres **T**empus breue est. reliquum est. et qui habent vxores tāquam non habentes sint. et qui flent tanq̄ non flentes. et qui gaudent tanquam non gaudentes. et qui emunt tāquam non possidentes. et qui vtūtur hoc mundo tanquam non vtantur. Preterit enim figura hui⁹ mūdi **N**o/lo autem vos sine sollicitudine eē Qui sine vxore est sollicitus est que domini sunt. quomodo placeat deo. Qui autem cum vxore est sollicitus ē que sunt mundi. quomodo placeat vxori. et diuisus est. Et mulier innupta et virgo cogitat. que domini sunt. vt sit sancta corpore et spiritu in christo iesu domino nostro.

Item alia epistola de virginibus Ecclesiastici. li

Consitebor tibi domine rex et col/ laudabo te deum saluatorem meum: **C**onsitebor nomini tuo quoniam adiutor et protector factus es mi/

est solitus est que dñi sunt quomodo placeat deo) id est habet aptitudinē vt sit sollicitus de bonis spūalibus et eternis (qui autē cū vxore est) scz in matrimonio (sollicitus est que sunt mundi. quomodo placeat vxori) et in hoc casu vir potest se licite ornare. et diuisus est) id est parum seruies mūdo et parum deo quantumcūq̄ bñ viuat in matrimonio. z mulier innupta

vertit magis in nocumētum (z qui emunt tanq̄ non possidentes) **L**yra cogitādo q̄ non habes hic manentem ciuitatem sed futuram. inquitamus (et qui vtuntur hoc mundo) **L**yra. id est qui possunt vti bonis humanis mundi. eo q̄ sunt diuites et coopos re sani (tanq̄ non vtantur) scilicet accipiēdo de bonis presentibz quāto minus potest fieri. salua tamen decencia star⁹ et personarum (preterit enim figura huius mundi) quasi diceret mūdana. quasi nihil estimāda sunt. quia preterit figura huius mundi. **L**yra id est exterior pulchritudo. que est in contraria variabilitate. Ideo eo parum curandum est de bonis presentis vite q̄a nihil est stabile. (volo autem vos sine sollicitudine esse) **L**yra loquendo de sollicitudine sua spūalia impedire (qui autem sine vxore

Pagina

ta) id est vidua (et virgo cogitat) id est maiorem facultatem habet cogitandi (que domini sunt) scilicet spiritualia et eterna (ut sic sancta) scilicet magis frequenter (corpore) id est corporalibus bonis actionibus et operibus bonis (et spiritu) id est spiritualibus actionibus et futuribus (in christo iesu domino nostro

Postilla.

Qonfitebor tibi domine etc. Ante incipit illius leonis habetur sic. **O**ccurrunt sapientie et discipline scribit in codice isto ihesus filius syrach hierosolomyta. **B**eatus qui versatur in istis bonis. qui ponit illa in corde suo sapiens erit.

Tunc sequitur lectio prefatus que legitur pro epistola missa de virginibus (Confitebor tibi domine) **A**y. oim rex pro creatione rex pro gubernatione (et collaudabo te deum saluatore meum) pro specialibus mei preteritum (Confitebor nominis tuo) scilicet confessione laudis (qui adiutor et protector factus es mihi) scilicet protector in reparatione diaboli et adiutor in peccatione boni (et liberaisti corpus meum a peccatione) id est a vitio gula et luxurie (a laqueo lingue inique) id est

a vitio detractiois (et a labijs operantibus mendacium) scilicet perniciosum (et in conspectu astantium) scilicet angelorum qui tibi stant factus es mihi adiutor) id est contra hostes corporales et spirituales et liberaisti me secundum multitudinem misericordie nominis tui a rugientibus preparatis ad escam. de manibus querentium animam in eam (quia dyaboli tanquam leo rugiens circuit. querens quem deuoret. patrum. Petri. v. et de portis tribulationum que circumdederunt me a pressura flame scilicet incensuarum libidinis (que circumdederunt me) scilicet per fornicem existentem in carne mea (et in medio ignis) scilicet libidinosi ardoris (non sum estuata. de altitudine) id est profunditate ventris inferi scilicet in parte sunt damnati. Sed ad lumbum patrum descendebant tunc sancti (et a lingua coquinata) id est a verbis scurrilibus et immundis (et a verbo mendacii) scilicet perniciosis (a rege iniquo) id est

hi. et liberaisti corpus meum a perditione a laqueo lingue inique. et a labijs operantium mendacium **E**t in conspectu astantium factus es mihi adiutor. et liberaisti me secundum multitudinem misericordie nominis tui a rugientibus preparatis ad escam. de manibus querentium animam meam et de portis tribulationum que circumdederunt me a pressuris flame que circumdedit me. et in medio ignis non sum estuata. **D**e altitudine ventris inferi. et a lingua coquinata. et a verbo mendacii iniquo. e. lingua iniusta liberaisti me

Alia epistola de virginibus Sapientie viij.

Sapientia vincit maliciam. Attingit ergo a fine usque ad finem

et liberaisti me secundum multitudinem misericordie nominis tui a rugientibus preparatis ad escam. de manibus querentium animam in eam (quia dyaboli tanquam leo rugiens circuit. querens quem deuoret. patrum. Petri. v. et de portis tribulationum que circumdederunt me a pressura flame scilicet incensuarum libidinis (que circumdederunt me) scilicet per fornicem existentem in carne mea (et in medio ignis) scilicet libidinosi ardoris (non sum estuata. de altitudine) id est profunditate ventris inferi scilicet in parte sunt damnati. Sed ad lumbum patrum descendebant tunc sancti (et a lingua coquinata) id est a verbis scurrilibus et immundis (et a verbo mendacii) scilicet perniciosis (a rege iniquo) id est

ad dyabolo q̄ ē rex sup oēs filios supbie (z a lingua iniusta). i. calūniāre
altos sine cā (liberasti me s̄m multitudine mie nois tui. **¶** Postilla

Sapientia vincit maliciā. Attingit a zc. **¶** An̄ inieciū illi⁹ eple sine
lectionis scribitur Salo. sic. Nemine em̄ diligit deus nisi eū qui cum
sapientia inhabitat zc. **¶** Tūc seq̄t p̄ns lectio (Sapientia) scz eterna (vin
cit maliciā. Attingit ergo a fine vsqz ad finē fortiter) scz omnia creata pes
netrando sua virtute (z disposuit oia suauiter) qz dat omnibus creaturis

fortiter et disposuit oia suauiter. **¶** Hāc
amam̄ z exquisiui eā a iuuentute mea
quesiui mihi eā sponsam assumere. et
amator factus sum forme illius. gene
rositate illius glorificat contuberniuz
habens dei. **¶** Sed et dñs omniū dile
xit eā. **¶** Doctriz est em̄ discipline dei. et
electrix operum illius

¶ Alia epla que legit̄ in missis com/
munibus p̄ defunctis. Apocal. xiiij.

In diebus illis. Audiui vocē de
celo dicentē mihi. **¶** Scribe beati
mortui qui in domino moriuntur. **¶** Am
modo iā dicit spiritus vt requiescant
a laboribus suis opera enim illorum
sequuntur illos

¶ Sequit̄ alia epla que legitur in p̄/
sentia alicuius defuncti. i. ad Thessa
lonienses. iij.

ne dei) **¶** Nam donum sapientie facti habentē se subdere mādaris diuīs
(et electrix operū illius) **¶** Nam p̄ ipam̄ elegit homo opera deo placida

In diebus illis. Audiui vocē de celo dicentē mihi. **¶** Scribe ianqz rē
notabilissimā (Beati mortui qui in domino moriuntur) **¶** **¶** Yra id
est in confessione domini nostri iesu christi (Am modo iam dicit spiritus)
scilicet sanctus qui cum patre et filio est vnus deus (vt requiescant a la
boribus suis) nam in beatitudine appetitus totaliter quierabatur (ope
ra em̄ illorum) scz que sunt meritoria vite eterne (sequuntur illos) scilicet
in beatitudinem quā recipiunt pro ipsis.

¶ Postilla

Nolumus aut̄ vos ignorare fratres zc. **¶** Ante inieciū illius epistole
scribit sanctus paulus in eo. ca. dicēs. **¶** Rogamus vos fratres vt ho
neste ambuletis ad eos q̄ fortis sunt z nullus aliquis desideretis. **¶** Tunc

formas z inclināōnes p̄
quas mouent naturalit̄
ter ac⁹ suos. **¶** Sicut la
pidi grauitatē p̄ quā na
turalit̄ tendit deorsum.
¶ Hāc amam̄ scz singul
lariter (z exquisiui eā a iu
uēute mea) scz petēdo
a deo mihi dari (z q̄siui
mihi eā sponsam assume
re). i. eius meditatōibz
inseparabiliter adherere.
(et amator factus sum
forme illius) **¶** Est em̄ de
cor aie assimilans eā de
cori creatoris (generosita
tate illius glorificat) id ē
gloriam p̄feret (cōruber
niū hñs dei). i. hō hñs
p̄tuberniū dei p̄ charita
tem p̄ quā hō manet in
deo z deus in eo) sed et
dñs omniū dilexit eaz)
scz in quārum ipsa facit
homines deo diligibiles
(doctriz est em̄ discipli

Bagina

statim sequit̄ p̄ns epistola (Nolumus vos ignorare fratres de dormiē-
tibus) Gorra. i. de inortuis. quos dormientes appellat. p̄ter resurrectō-
nis facultate. ita em̄ de facili recitabunt de morte sicut dormientes a som-
no (vt nō cōtristemini) in cōsolabiliter de morte amicor̄ (sicut z ceteri)
scz infideles (qui spem nō h̄nt) scz resurrectionis future Sciendum q̄ in
fideles q̄ nō habent fidem resurrectōis. tales nō habēt magnā causam
amicos defunctos lugendi. q̄st in cōsolabiliter. non aut̄ sic christiani qui
habent spem resurgendi p̄ter quod reprehensibile est xp̄iantis immoder-
rate mortuos lugere. qz

in hoc assimulantur in-
fidelibus spem future re-
surrectionis non habent-
ibus. **L**ugere autē def-
unctos moderate est o-
pus pietatis (Si enim
credimus q̄ iesus mor-
tuus est z resurrexit) Si
p̄ quia. Nam ad articu-
los fidei p̄tinet credere
sbm̄ vere mortuū fuisse
et vere resurrexisse (ita z
deus) scz pater qui susci-
puit iesum (eos qui doz-
muerunt) scz somno mor-
ris (p̄ iesum) id est in fi-
de iesu xp̄i (adducet). i.
vt sint in eadē b̄ritudie
et immortalitate (qz eo
id est cum christo. **Unō**
Joh̄is. xij. Volo pater
vt vbi ego sum. illic et sit
minister meus (hoc em̄

vobis dicimus in verbo domini) scilicet quod docuit nos (quia nos q̄
viiuimus) Gorra id est qui tunc viuemus (qui residui sum⁹) scilicet ad
huc viuū relicti ceteris iam mortuis (in aduentu domini) scilicet ad ius-
dicium (non p̄ueniemus. **L**ya in resurrectione futura) eos qui doz-
muerunt) id est in longo tempore ante mortui sunt. quia resurrectio fiet
virtute diuina que operatur in instanti. quia in momento in ictu oculi re-
surgēt mortui (quoniam ipse dominus) scilicet propria persona (in ius-
su) Gorra id est imperandi potestate. non in humilitate. sicut in primo
aduentu. Non equitabit super asinam. non portabit crucē in dorso suo
vt pater **Barth. xliij.** Videbunt filium hominis venientem cum po-
testate magna et maiestate (et in voce archangeli) id est facto ministes-
rio alicui⁹ archangeli qua dicit. **Surgite mortui venite ad iudiciū (z in**
suba dei) id est xp̄i. Et vocat vocē illam tubā. p̄ter sonum eius terrē-
bitem (descendet de celo) localiter in aera. Nam iudicabit in forma h̄sa

Nolumus autē vos ignorare
fratres de dormientib⁹ vt nō
cōtristemini sicut z ceteri. qui
spem nō habent. Si em̄ credimus q̄
iesus mortuus est et resurrexit. ita et
deus eos (q̄ dormierūt p̄ ihm) addu-
cet cū eo **H**oc em̄ diximus vob̄ i p̄bo
dñi. qz nos q̄ viuimus q̄ residui sum⁹
in aduētū domini non p̄ueniemus
eos q̄ dormierūt. **D**ñm ipse dominus
in iussu et in voce archangeli. z in tu-
ba dei descēdet de celo. z mortui (qui
in xp̄o sunt. resurgēt p̄mi. de inde nos
q̄ viuimus q̄ relinquinur siml rapie-
mur cum illis in nubib⁹ obuā xp̄o in
aera. z sic semper cū domino erimus
Itaqz cōsolamini inuicē in p̄bis istis

na. sicut dicitur Actuum pmo. Sic iesus qui assumptus est a vobis in celum. sic veniet que admodum vidistis eum euntem in celum (et mortui qui in christo sunt) id est in eius fide mortui (resurgēt prius) (tempore fm quosdam scdm alios non tempore. sed dignitate) (deinde nos qui vivimus) **Sorra.** id est illi de nobis qui ceteris mortuis tunc viui erunt (qui relinquitur) id est qui residui ab antichristi persecutiōibus erimus (sicut cum illis) qui nos ad requiem precesserunt (rapiemur in nubibus) scz ab angelis (obuiam christo) **Lira.** id est venienti ad iudicium sup vallem iosaphat. Unde **Bohelis. ij.** Congregabo omnes gentes et deducam eos in vallem iosaphat. quia ibi sedebo vt iudicem oēs (z sic scum domino erimus) qz electi a christo non separabuntur amplius. sed semper erunt sibi coniuncti non solum in anima. sed etiam in corpore (ita qz consolamini) **Glosa ordinaria.** scilicet de morte animarum (in uicem) scz alter ad alterum (in verbis) scz de resurrectiōe fidelium

V Sequitur alia epistola in aniuersario defunctor. ij. **Dachabe. xj.**

In diebus illis vir fortissimus Judas facta collatione duodecim milia drachmas argenti misit byerosolimam offerri ea pro peccatis mortuorum sacrificium iuste et religiose de resurrectione cogitans. Nisi enim eos. qui ceciderāt resurrecturos speraret superfluum videretur. et vanum orare pro mortuis. Et quia considerabat qd hi qui cū pietate dormitionem acceperant opitiam haberent repositam gratiam Sancta ergo et salubris cogitatio pro defunctis exorare. vt a peccatis soluantur.

vallem iosaphat. Unde **Bohelis. ij.** Congregabo omnes gentes et deducam eos in vallem iosaphat. quia ibi sedebo vt iudicem oēs (z sic scum domino erimus) qz electi a christo non separabuntur amplius. sed semper erunt sibi coniuncti non solum in anima. sed etiam in corpore (ita qz consolamini) **Glosa ordinaria.** scilicet de morte animarum (in uicem) scz alter ad alterum (in verbis) scz de resurrectiōe fidelium

Postilla

In diebus illis vir fortis. zc. Ante initium illius epistole legitur de maximis prelijs et triū

phis. que iudas machabeus cum fratribus suis dei adiutorio obtinuit. **Q**uinto quondam ciuitate firmam muris nomine capsophym. in qua habitabant turbe promiscuarum gentium. que confidebant in stabilitate muros remissius agebant maledictis lacecentes iudam ac blasphemantes et loquentes. que phas non est dicere. **D**achabeus autem inuocato diuino auxilio innumerabiles interfecit. vt stagnum circiacens sanguine flueret **T**ertio post hoc iudas machabeus cū sex milibus iuit contra **T**imotheum. qui habuit. cxx. milia peditum. z eqs rum duo milia quingenti. Et iudas cum sex millibus prostravit trīginta milia viroꝝ. **T**ertio post hoc mouit iudas machabeus exercitum contra **G**orgiam prepositū idumee. cū trīb. millib⁹ peditū. z equitib⁹. xl. quibus p gres

pagina

his paucis ruere iudeoz. Post hoc venerunt sepelire interfectos de iudeis et inuenerunt sub tunicis interfectoz de donarijs idolorum. **L**yra id est de rebus preciosis cultui idolorum dedicatis. a quibus lex prohibet. **D**eutro. vij. **O**mnibus ergo manifestum est ob hanc causam eos corruisse. omnes ita benedixerunt iustum iudicium domini. qui occulta fecerat manifesta. **T**unc post h sequitur presens lectio **I**n diebus illis. vir forissimus iudas facta collaro et duodecim milia dragmas argenti misit hierosolimam offerre ea tibi pro peccatis mortuoz. **L**yra scilicet interfectoz in bello **I**uste et religiose de resurrectione scilicet futura cogitans. **N**isi enim eos qui ceciderant resurrecturos speraret. superfluum videretur et vanum orare pro mortuis. **E**t quia considerabat quod hi qui cum pietate dormitionem acceperant optimam haberent repositam gratiam. **S**ancta ergo et salubris est cogitatio pro defunctis exorare. ut a peccatis solvantur. **S**ed forte videretur alicui quod factum hoc fuit frustra. eo quod isti sic interfecti videntur mortui in peccato mortali habentes secum donaria. **R**uder **N**icolaus de lyra. quod iudas machabeus et socij eius audebant probabiliter iudicare quod illi interfecti penitus in morte. et sic orationes et oblationes valebant pro eis fieri. eo quod mortui erant in statu salutis

Est postilla super epistolas et euangelia per totum annum
sancti de tempore sancti de sanctis.

lxxvii

Incipit postilla super euāgelia Et primo dominicalia s̄m
sensum litteralem. iuxta concordantias euangelistarum.

Quam appropinquasset hierosolymis **Dat. xxi. Lu. xix. Iohānis**
xij. Historia huius euangelij facta est Anno christi. **xxij. xij.** kal.
Aprilis. dnica. luna. x. indictione sexta **A**nte initium hodierni euan
gelij habetur **Iohan. xij.** q̄ ante sex dies pasche. i. sabbato ante palmar. chri
stus venit in bethaniam. q̄d erat castellum marthe z marie magdalene. dis
tans a hierosalem duo parua miliaria. que faciūt vnū dimidium miliare
apud nos. scz in partibus almanie. vbifecerūt christo cenaz. z martha mi
nistrabat. **A**zarus vero erat vnus ex discipulis. **M**aria magdalena
aperuit pixidem de alabastro vnguenti nadi spicati preciosi. z vnxit pedes
et caput domini. **C**onuenerūt autē in bethania multi. non tñ ppter ihesum.
sed vt lazaram viderent resuscitatū. **R**ogitauerunt autē principes sacerdo
tum vt lazaram interficerent. quia multi ppter ipsum abibant. ex iudeis z
credebant in ihesum. **S**equenti vero die scz die palmar. mane factō chris
tus de bethania recessit vt veniret in hierosalem. **C**um autē appropinqs
set hierosolymis et venisset bethphage) **Ay.** que erat villa in descensu mon
tis oliueti versus hierosalem. et erat sacerdotum. quia licet sacerdotes nō
haberent hereditates ad colendum. habebant tamen domos ad animalia
nutrienda (ad montem oliueti) qui distat a hierosalem mille passus. q̄ faci
unt vnū miliare. i. iter

Dominica prima aduentus Euan
gelium s̄m **Dat. heu. xxi.**

In illo tpe **Cū** appropinquas
sent hierosolymis z venissent
bethphage ad montem oliueti.
tunc misit duos de discipulis suis di
cens. **I**te in castellū q̄d p̄tra vos est. et
statim inuenietis asinā alligatā z pul

sabbati habitens. vt patet
Actu. p. **T**ūc misit duos
os de discipulis suis) q̄
fuerunt petrus z philip
pus. vt dicit **Ambro.** et
Grif. etiā Hilarius (di.
Ite in castellū) id est ad
hierosalem. que erat sita
ad radices alteri⁹ mon
tis. scz syon (q̄d est cōtra
vos) i. vobis et opposi

to. **H**ic etiā d̄ q̄ dñs noster ihesus x̄ps p̄uidebat p̄radicēdem futuram
in hierosalem p̄tra apostolos. qz post ascensionē christi iudei persequeban
tur ap̄los z flagellabāt eos oēs simul z phibuerūt ne amplius predicarēt
pp̄lo in hoc noie. **R**espondit petrus. **O**portet deo plus obedire q̄ hoibus
Actu. iij. **U**nde et ps. **liij.** **I**niquitatē z p̄radicōnē vidi in ciuitate (et
statim inuenietis asinā alligatā z pullū cū ea) ad lrām d̄ q̄ in hierosalem
erat asina p̄munis deputata p̄munibz vsibus pauperuz qui non poterāt
habere iumenta. et erat ante domū cuiusdam ligata vel in p̄muni loco vt
qui ea indigebat die qua habebat eam ei pabulum dabat. pullus autē eius
nutrebat̄ur ad eodē vsus. **E**t hoc s̄m **Hieronimum** z **Rabanū** (sol
uite et ad ducere mihi. **E**t si quis vobis aliquid dixerit) scilz impedire vos
lens (dicite quia dominus hys opus habet. et p̄fectum. id est sine p̄radicēz

pagina

Dne (dimitter eos) vnde **Ch**ris. Virtus christi apparuit corā eo .i. custode illoꝝ aialium ad dandū ignotis (Hoc aut factum est vt adimpleret qđ dicitur est p ppheta dicentem **Isa**cha. ix. (dicite filie syon) **A**yra. hoc est ciuitati hierusalem que dicebat filia syon. qz in monte syon erat fortalicium ciuitatis et protegebat ciuitas ab illa parte sicut filia a matre (Ecce rex tuus) id est christus (venit tibi mansuetus sedens sup asinam et pullum subiugalis) **P**rimo em̄ sedit sup pullum. qz tñ non erat domitus. quia nōdum fuit applicatus humanis vsibz. vt dicit **Mat**. xi. **L**u. xix. ideo sedit postea sup asinā. Hoc aut factum est in figura. quia per pullum significat populus gentilis qui non fuerat subiectus iugo legis. per asinam vero populus iudaicus q laborauerat sub lege. **A**d hoc aut veniebat christus in mundum. vt vtrūqz populum subiugaret sibi per fidem catholicam. **N**otandum aut q huic facto adhibetur p prophete testimoniu vt appareat dominū ihesum omnia q dicitur de ipso scripra sunt) ppleuisse. sed scribe et pharisei cecati malicia non intellexerunt ea que scripra erant. **E**t istud dicitur pphete extenditur ad duplicem aduentum christi. scz ad aduentum in carnem. et sic legit hoc euangeliū in prima dominica aduentus fm rubricam ordinis predicatorum et ad aduentum in hierusalem. et sic legitur in dominica palmarum (Cū res autē discipuli fecerūt sicut precepit illis ihesus et adduxerūt asinā et pullum. et imposuerūt sup eos vestimēta sua. et cum desuper sedere fecerūt) hoc fuit reuerētia quā discipuli christo exhibuerūt. quia non permiserunt eum equitare sup nudo asino. sed ei loco selle vestimēta sua imposuerūt (plurima autem turba strauerunt vestimēta sua in via) scz sub pedibus asine ne offenderet ad lapidem. **E**t etiam hoc factum est ipsi christo a populo in signum reuerētie (Alij autem secidebant ramos de arboribus et sternebant in via) quod erat alacritatis et gaudij signum. vt dicit **H**ieronimus. **E**t est verisimile q de omni genere pulcrarum arborū et precipue oliuarū strauerūt. **U**nde ecclia cantat. **P**ueri hebreorum tollentes ramos oliuarū et canant etiā de floribz et palmis. **I**n illa em̄ calida regione arbores citius florent. **I**deo est credibile q pulciores frondes cum floribus suis. vel etiam flores alios de terra carpebant pro amenitate et iocunditate ostendenda (turte autē que precedebāt et que sequebātur clamabāt dicētes **Q**ui filio dauid) cum em̄ christus esset in descensu montis oliueti auditū est hierosolymis de aduentu eius. tūc turba multa que conuenerat ad diem festum. pcessit ei obuiā. qz audierant miraculū de suscitatione lazari. **D**ulscitā em̄ turba comitabāt eum de bethania veniēdo. et sic oēs simul. scz obui

antes et comitantes fecerunt ei reuerentiam dicentes. **M**anna filio dauid
Manna interpretatur obsecro dñe saluum me fac (filio dauid) id est p filiu
 dauid scz christum (benedictus qui venit) scz a deo missus (in nomine dñi)
 Unde ps. Narrabo nomē tuū fratribz meis **I**tem sin marcū. turbe adhuc
 adiuuerūt secundam laudem dicentes. **B**enedictus regnū patris nostri da
 uid. qsi di. benedictū regnū patris nostri qd restitūtū est nūc in aduētū tuo
Item sin **L**ucam. tertiā laudē addiderūt dicentes **B**ar in celo ⁊ gloria in
 excelsis. **I**te sin **I**ohan. quartā laudē addiderūt dicentes. **B**enedictus rex is
 rael qui venit in noie dñi. **E**t sic receperūt eum omnes turbe tanq̄ regem.
Circa presens euangelū vbi dicit. **E**cce rex tuus venit tibi mansue
 rus **D**est diligenter sciendū q̄ aduentus christi desiderabatur a superioribus
 scz ab angelis vt restaurarentur zc. **N**am per incarnationem filij dei sedes
 demonū cadentū sunt implete. **I**tem desiderabatur ab inferioribz. scz sani
 ctis patribz de limbo vt inde extraherent qui ibi detinebant captiui. qui p
 aduentū filij dei sunt liberati. vt pz **S**ach. ix. **T**u autē in sanguine testamen

runt asinā ⁊ pullū. ⁊ imposuerūt super
 eos vestimenta sua. et eum desuper se
 dere fecerunt. **P**lurima autē turba stra
 uerunt vestimenta sua in via. **A**lij autē
 scidebant ramos de arboribz. ⁊ sterne
 bant in via. turbe autē que precedebāt
 et que sequebantur clamabant dicen
 tes. **M**anna filio dauid **B**enedictus
 qui venit in nomine domini

ti tui eduxisti vinctos de
 lacu in quo nō erat aqua
 zc. **I**tem desiderabatur a
 mediocribz qui pro tūc
 erant in mūdo. vt in eius
 fide et merito saluaretur
 non descendentes ampli
 us in infernum. quia post
 eius aduentum celū ascē
 dent omnes qui credunt
 in ipsum in vita glorie ps
 mansuri. vt parz **J**oh. iij.
Sic deus dilexit mūdū
 vt filiū suū vnigenitū

daret. vt omnis qui credit in ipsum nō pereat. sed habeat vitam eternam.
Item diligenter notandū est q̄ totū tempus ante aduentū xpi fuit tēp̄
 rigoris ⁊ iusticie. nam deus in eo magnā iusticiam exercuit. vt pz in lucife
 ro et angelis eius. quos ppter motū vnū superbie de celo proiecit. **E**sa. xliij.
Ite pz in p̄mis parentibz quos ppter vnū pomū veritū qd p̄mederunt de
 paradiso eiecit. **G**en. ij. **I**tem pz in diluuiō. in quo ppter peccatū carnis to
 tum genus humanū submersit. exceptis octo hominibz. **G**en. viij. **I**te parz
 in q̄ncz ciuitatibz. s. so doma gomorra ab doma seboim ⁊ legor. vt pz **G**en.
 xij. **P**lur dñs sup sodomā ⁊ gomorrā sulphur ⁊ ignes de celo. ⁊ subuertit
 has ciuitates ⁊ omnē circa regionem vniuersos habitatores vrbū. cūcta
 videntia terre. **I**tem pz in multis locis veteris testamenti. vbi ostenditur
 q̄ deus magnas iusticias exercuit in hoies **N**am hac sententia ⁊ admirā
 da iusticia oēs patnarchas ⁊ pphetas ac etiā omne hominē q̄ truncos sane
 te viueret mittebat ad carcerem inferni. **G**en. xxxvij. **D**escendam ad filiū
 meū lu gens in infernū. ac etiā iohāne baptista de q̄ xps testatus est q̄ inter
 natos mulierū nō surrexit maior iohanne baptista **M**at. xi. **Q**uāps **D**ñe
 in celo misericordia tua. qz mia p tūc videbat esse in celo cum angelis. **Zc**

pagina

vbi venit plenitudo tps. Gal. iij. scz tempus gratie z misericordie. qd̄ in-
cepit in aduentu christi. circūquaqz regnat et preualet misericordia iusticie
Vnde ps. cxvij. Misericordia tua dñe plena est terra. Hoc sic pbat. quia
christus post aduentū suū regnū celoz. preciosissimum vili precio vendidit
Nā pmo ipm dedit apostolis p nauī z reti. vt pz **Dat. iij.** Relictis retibz
bus z nauī secuti sunt eum. Secūdo zacheo dedit p dimidio bonoz suo
rum. vt pz **Au. xix.** Ecce dimidiū bonoz meoz dñe do paupibz. Tercio de
dit alijs pro residua parte diuitiaz suaz. vt pz **Lu. xi.** Qd̄ superest date ele-
mosinam. et ecce oia mīda sunt vobis. Quarto quibusdā dat pro duobz
eribz minutis. sicut paupcule vidue. vt pz **Au. xxi.** Vidit autem ihesus et
quādam viduā pauperē lā mitterē era minuta duo. Quinto quibusdā
p calice aque frigide. vt pz **Dat. x.** Quicūqz potū dederit vni ex minimis
meis istis calicem aque frigide nō pder mercedem. Sexto quibusdā p so-
la bona voluntate. vt latroni in cruce. qui dixit **Dñe memento mei dñ v-
neris in regnū tuū.** Et rñ dicit ei xps. **Amē dico tibi hodie mecum eris in p-
radiso.** **Un Aug.º.** Cos

ronat deus intus volun- **D**ñica secūda aduentus **Euanger-**
tate vbi nō inuenit facul- **lium s̄m Lucam. xxi.**

tatē. **Itē notandum qd̄** **I**n illo tpe d. i. d. s. **Erunt signa in so-**
Hugo de prato sup pdi- **le et luna et stellis. z in ceteris pressura**
tra verba **Ecce rex tuus** **gentiū pre pfusione sonit⁹ maris z flu-**
venit tibi māsuert⁹. **de qd̄**
dñs ihesus christus ves-
nit nobis septem modis?

Primo vt lux ad illuminandū. qz oēs ceci eramus. vt **Esai. ix.** **H**abitanti-
bus in regione vmbre mortis lux orta est eis. **S**ecūdo venit vt medicus
ad sanandū. qz oēs infirmi ad mortē iacebamus. vñ **ps. cvi.** **M**isit verbuz
suū z sanauit eos. **T**ercio venit vt iustus ad iustificandū z peccata remittē-
tendū. qz oēs peccauimus. **I**ntra illud ad **Ro. iij.** **O**ēs peccauerūt z egēt
gratia dei. **D**at. ix. **C**onfide fili remittentur tibi peccata tua. **Q**uarto ve-
nit vt ignis ad inflāmandū. qz in dei amore z proximi oēs frigidi manebam⁹
mus. vt pz **Au. xij.** **I**gnē veni mittere in terrā. **Q**uinto venit vt redemp-
tor ad peccū nobis soluendū. qz oēs p delicto primozū parentū in carcere
inferni detinebamur. **U**n apls. i. **C**oz. vi. **A**mpri em̄ estis scio magno.
Sexto venit vt vita ad viuificandū. qz oēs vita glorie carebamus. ppter
originale peccatuz. **S**eptimo venit vt dñs oipotens ad patriam nostram
nos deducendo. vt patet **Dic. iij.** **A**scendit em̄ pandens iter ante eos

Hec **Hugo de prato** **Postilla**
Erunt signa **Lu. xxi.** **Dat. xxiij.** **Dat. xxiij.** **H**ec pdixit dñs ihe-
sus anno eius. **xxij. x. kal. aprilis. feria tertia. luna. xij. indicio. e. v.** **A**nre inis-
tium hodierni euāgelij scribit sc̄s **Lucas** in eo. ea. qd̄ christus pcedens tē-
pus extremi iudicij dixit. **S**urget gens ptra gentē. z regnū aduersus reg-
num. et terremotus erunt magni per loca. et pestilentie z fames. terroresqz
de celo. et signa magna erūt **Je** pregnantibz et nutrientibz in illis diebus.
Itē de extremo iudicio dicit etiā **Lu. xvij.** **S**icut fulgur choruscans de sub
celo in ea que sunt sub celo. ita erit filius hominis in die sua. scz aduentus ad

iudicium. Et sicut factum est in diebus noe ita erit in diebus filij hois. Et debant et bibebant. vxores ducebant et ducebantur ad nuptias vsq; in diem qua intravit noe arcam. et venit diluuium et perdidit omnes. Sicut sic factum est in diebus Loth. Et debant et bibebant. emebant et vendebant. plantabant et edificabant. Qua die autem erit Loth a sodomis pluit ignem et sulphur de celo et omnes perdidit. Sicut hec erit qua filius hois reuelabitur. s. in die iudicij. Et tunc etiam de hoc dicitur. i. Thessalicensium. v. Cum dixerint pax et securitas tunc repentinus eis superueniet interitus.

Sunt signa in sole. Luce. xxi. **Dat. xxiiij. Dar. xiiij. Sed q̄ erunt illa signa declarata primo vt habet Iohelis. ij. Sol puerit in tenebras et luna in sanguinem anteq̄ veniet dies dñi magnus et terribilis. Itz ostensum est Iohanni. vt habetur Apocalip. vi. Sol factus est niger rāq; sacculus ellicinus. et luna tota facta est sicut sanguis et stelle de celo ceciderunt super terram. Item christus**

ctuum arescentibus hominibus pre timore et expectatione que superuenient vniuerso orbi. Nam virtutes celorum mouebuntur. Et tunc videbunt filium

dicit **Dat. xxiiij. Sol obscurabitur et luna non dabit lucem suam. et stelle cadent de celo. Hoc non intelligitur q̄ cadent de firmamento. qz minima stelle sicut astronomos est maior tota terra. sed tante impressiones et choruscationes erunt in aere decurrentes ad terrorem malorum. vt a simplicibus hominibus stelle cadere putabunt. vnde Augustinus. Tam seuita erunt iudicia dei. q̄ ipsum iudicet sol aspicere non audebit. et in terris plura gentium prefusione sonitus maris et fluctuum eius. Nam mare eleuabit vltra altitudinem montium quadraginta cubitis. Et in psalmo. xciij. Mirabiles elationes maris. Tunc illi qui prope mare habitabunt in vallibus fugient ad loca montana et opprimet se propter sonitum maris (arescentibus hominibus). **Sor. qz sicut metem securitas reficit et sicut illud Proverbiorum. xv. Secura mens quasi iuge communiu. sic timor arrennat et exsecat ossa (pre timore) scilicet futurorum (et expectatione) scilicet futurorum adhuc distantius (que) scilicet expectatio et timor veniet desuper scilicet de celo (vniuerso orbi) non tamen per se. Ex quo patet q̄ nullus erit locus refugij. vt patet **Dat. xxiiij. Erit tunc tribulatio qualis non fuit ab initio mundi vsq; modo. nec fiet. vt patet **Danielis. x. Veniet tale tempus quale non fuit ex quo gentes esse ceperunt (nam virtutes celorum mouebunt) i. angeli ad modum tremantium se habebunt. Et angeli dicuntur virtutes celorum. quia sunt inhabitatores celorum. vñ **Christus. Angeli qui in iudicio astabunt nihil sibi conscij videbunt infinitam multitudinem dominari non intrepide sed cum magno tremore illic stabunt. Et tunc videbunt filium hominis) scilicet tam boni q̄ mali. quia sicut magister strum seneciarum libro quarto. Christus dominus in forma hois iudicabit. et illa ab omnibus videbitur. Erit tamen discretio ex parte videntium quia boni videbunt eum cum magno gaudio et gloria. sed mali cum confusione et pena. Unde etiam sanctus Thomas in. iij. distinctione. xlvij. Sicut visio glorie humanitatis christi erit iustus in premium. ita inimici christi erit**********

pagina

insupplicium (venietem) in nube) scz ad iudicium (in nube) scz lucida (cum potesta
te magna & maiestate) qz cum angelis & oibus sanctis in celo erunt. **Et**
tunc congregavit omnes gentes in vallem iosaphat. vt habet Iohelis secundo
Hyeroni. vero dicit. Non intelligendū est qz in illo valle iosophatcludan
tur innumerabilia milia hoim. sed in locis circumiacētibz. Nam boni in ae
re cum xpo stabit. mali vero in terra. quorum infinitus erit numerus. cū q
bus verus & iustus iudex p̄tender & disceptabit. Consequēter in euā gelio
hodierno post timorem reproboꝝ ponitur solatio electoꝝ. cum dicit **His**

aut fieri incipientibus res
piciēte) p̄ fides (& leuate)
p̄ spem (capita vestra) id
est corda vestra. vñ **Bez**
gorius **Capita** leuare est
mentes ad gaudia cele
stis patrie erigere (quoni
am appropinqbit redēp
tio vestra) .i. glorificatio
animarū & corporum. qz
post mundi ruinaꝝ sequit̄
beatitudo que erit in glo
rificatio de corporis & ans
me (**Et dixit illis similitu**
tudinem. Videte ficulne
am & omnes arbores: cuz
producent iam ex se fru

hominis venietem in nube cum pote
state magna & maiestate. **His** aut fieri
incipientibus respicite et leuate capita
vestra. quoniam appropinquaret redē
ptio vestra. **Et dixit illis similitudinē.**

Videte ficulneam & omnes arbores
cum producūt iam ex se fructum scitis
quoniam prope est estas. **Ita & vos cū**
videritis hec fieri scitote quoniam p̄
pe est regnum dei. **Amen dico vobis**
quia non preteribit generatio hec do
nec omnia fiant. **Celum & terra transi**

trum: scitis quia prope est estas. **Ita & vos cum videritis hec fieri scitote q̄**
niam prope est regnum dei) vñ **Hyeronimus.** Cum ramus ficus tener
est & folia lata. & gemme in florem germinant. & cortex folia parturit. tunc in
telligitis veris & estatis aduentum. Sic cum omnia que scripta sunt & que
xpi aduentum precurrere debent videritis. sciat̄ quia prope est aduentus
christi ad iudicium. Sequitur certitudo predictorum cum dicit (**Amen**
dico vobis quia non preteribit generatio hec) id est genus humanus (do
nec omnia fiant) scz que predicta sunt (**Celum & terra transibunt**) .i. depo
sita p̄iori forma immouabuntur. permanente tamen substantia **Nam terra**
aqua aer & ignis & omnia elementa conflagratione ignis mundabunt **Erit**
enim terra sicut cristallus pura. aqua & aer obscuritate. frigiditate & fumo
sitate pauabuntur. & omnem frigiditatem. caliditatem. fumositatem. & im
puritatem ab elementis separabit & in infernum detruget. vt mali infini
ties plus habent de frigore. de calore & de fetore q̄ antea habuerūt (verba
autem mea non transibunt) scz sine effectu impletionis. vñ **Hyeronim⁹**
Facilius est transire terram q̄ christi verba **Nam** si omnia que in lege & p̄
phetis scripta sunt impleta sunt & adimplebuntur. quomodo ergo christi
verba que per se personaliter est locutus non adimpleri debeant. **Ergo ver**
ba christi non transibunt incompleta. sed minima litera p̄plebitur. vt patz
Mathei quinto. **Nota** vñ aut vñ? apex non preteribit a lege do nec om

pagina

regna ¶ Sexto veniet tempore scismatis in ecclesia dei. vt dicit Glosa pae
missa super verba apostoli. nisi venerit discessio primum. s. ab obedientia rho
mane ecclesie ¶ Septimo veniet tempore hypocrisis illorum qui se purat
religiosos p̄ ceteris hominibus. p̄i. Thessalonis. iiii. In hypocrisi loque
rium mendacium. Item Barhei. xxiij. Surgēt pseudo christi z pseudo
prophete. z multos seducēt. ¶ Octauo veniet tempore heresis. Unde
Apostolus prima ad Thimorheum quarto. Descendent quidam a fide
de. ¶ Nono veniet in istius mundi fine. quia post mores antichristi no
longe mundus finietur.

¶ Postilla

Qum audisset Iohannes in vinculis opera christi mittens duos
de discipulis. ait illis. Tu es qui venturus es an alium expectas
mus. Barhei. xi. ¶ Hoc euangelium factum est anno christi tris
tesimo primo. idus decembris feria sexta. luna decimanona. indictione q̄r̄
ta. Ante initium illius euangelij scribit sanctus Bartheus in precedens
ri capitulo. q̄ christus dixit discipulis suis. Qui vos recipit me recipit. et
qui me recipit eum qui me misit recipit. Qui recipit prophetam in nomine
prophete mercedem prophete accipiet. Et qui recipit iustum in nomine iu
sti mercedem iusti accipiet. Et quicumq̄ potui dedit vni ex minimis istis
calicem aque frigide tantum in nomine discipuli. amen dico vobis non per
det mercedem suam. ¶ Tunc post hoc sequitur euangelium hodiernum
(Cum audisset iohannes in vinculis opera christi) ¶ Vera. Herodes anti
pas incarcerationi Iohannem ad instantiam herodiadis adultere. propter
hoc q̄ iohannes arguebat ipsum herodem. eo q̄ abstulerat fratri suo Phi
lippo uxorem suam nomine herodias. vt habetur Barci sexto. ¶ Misit hes
rodes z tenuit iohannem. z vinxit eum in carcerem. Iohannes ergo in car
cere positus (misit duos de discipulis suis ad iesum) vt dicerent (Tu es q̄
venturus es) scz ¶ Desayas in lege promissus qui debes saluare israel (an
alium expectamus) ¶ Hic queritur an Iohannes dubitauit de christo. an
ipse esset saluator mundi. an esset moriturus in humana natura pro homi
nis salute ¶ Respondetur q̄ non dubitauit. quia ipsum prius baptizauit
Barhei tercio. Et vidit spiritum sanctum descendentem super eum. Et
insuper de eo testificatus est dicens. Ecce agnus dei. ecce qui tollit peccata
mundi. Sed discipuli ei⁹ qui non erant sic illuminati dubitauerunt ipm̄ ef
se christum. Et ideo misit discipulos suos vt viderent miracula christi. et
sic crederent ipsum esse saluatorem mundi. Isti autem duo discipuli rece
dentes a Iohanne inuenerunt christum cum turbis populorum qui vene
rant ad eum cum infirmis suis. et expectabant infirmorum curationem.
Et post predicationem tunc discipuli iohannis fecerunt sibi predictam
questionem coram omni populo. Christus autem non respondens eis ver
bo sed facto. vt dicitur Luce septimo. In ipsa hora christus multos homi
nes curauit a languoribus suis z plagis z spiritibus malis. z cecis multis
donauit visum (Et respondens dixit illis. cunctes. ¶ reuertetes vii venistis) reuē

ciare iohanni) scz ad suam consolatioem. z ad vestrā confirmatioem (q̄ au-
distis) scz in mea p̄dicatione (et vidistis) in miraculozum opatioe (ceci vs
dent. claudi ambulat. leprosi mundantur. surdi audiūt. mortui resurgunt
pauperes euāgelizant) i. denūciātur habere regnū celozum. vt p̄s Lu. vi.
Beati pauperes sp̄i qm̄ ipsoz est regnū celoz. Per hec enim opa ch̄istus
manifeste probauit se esse mesiam (z beatus est qui nō fuerit scandalizat⁹

euangelizantur **Et beatus est qui non
fuerit scandalizatus in me. Illis autez
abeuntibus cepit iesus dicere ad tur/
bas de iohanne. Quid existis in deser/
tum videre arundinē vento agitataim.
Sed quid existis videre hominē mol/
libus vestitum. ecce qui mollibus ve/
stuntur in domibus regum sunt. Sz
quid existis videre prophetā. Etiā di/
co vobis et plus q̄ p̄phetam. Hic enī
est de quo scriptum est. Ecce ego mit/
to angelum meum aū faciem tuā qui p̄
parauit viam tuam ante te**

in me) **Foras id est cum
post tot miracula viderie
pateri nō me negabit (il
lis autem abeuntib⁹) scz
a ch̄isto. z reuertentib⁹
ad iohannem (cepit iesus
dicere de iohanne) scz ip̄s
sum commendando **Hil
larius **Ch̄istus commē
dauit iohannem nō pres
sentibus discipulis suis.
sed abeuntibus. ne vides
ref eum adulatione com
mendare **Pos est in cō
spectu hominum laudas
re. et in absentia eozum vi
ruperare. tales sunt simi
les scorpionibus. qui cū
aculeis interioribus qua********

si applaudent. sed cauda pungunt. **Et ch̄istus commendat iohannem in
quinqz. Primo de virtute constantie cum dicit (quid existis in desertum)
Quia id est vltra iordanem vbi iohānes baptizauit (videre arundinē ven
to agitataim) quasi diceret vos existis in desertum ad iohannem qui non
fuit mobilis in mente sicut arundo a vento agitata sed est cōstans. qui nec
timore nec amore a veritate declinat. Secundo de austeritate vite. cum di
cit (Sed quid existis in desertum videre hominem mollibus vestitum)
Quasi diceret non. quia iohannes hatebat vestimentum de pilis camelo
rum. z esca eius erant locuste et mel siluestre. **Et ad hoc habitabat in des
serto vt austeram vitam duceret (Ecce qui mollibus vestuntur in domi
bus regum sunt) Ad hoc enim multi magnatibus adulantur vt cum ip
sis commorantes delicijs vrantur. sed veritatis amatores talia aspernant
Tercio commendat eum ch̄istus a claritate noticie cum dicit (Sz quid
existis videre prophetam) quia iohannes plus fuit q̄ propheta. quem alij
prophete p̄dixerunt venturum. ipse eum adhuc in vtero matris positus
agnouit. z postea ipsum baptizauit z digito demonstrauit. Quarto com
mendat eum auctoritate doctrine dicens (Hic enim est de quo scriptus est
Malachie primo **Ecce ego mitto angelum meum id est iohannem qui
viam duxit angelicam (ante faciem tuam qui preparabit viam tuam ante
te) id est corda audientium ad recipiendum ch̄istum per p̄dicationem su
am. Quinto commendat eum immediate post hodiernum euangelium.******

Pagina.

Super omnes sanctos dicens. Inter natos mulierum non surrexit maior iohanne baptista

¶ Postilla.

Miserunt iudei ab hierosolymis. **Johis .i. Luce .iij. Historia** huius euangelij facta est anno domini .xxi. feria quarta .xvij. kalendas **Matij.** luna .xv. indictione quarta. **Ante** initium illius euangelij habetur **Luce .iij.** q. anno quinto decimo imperij **Cyberij** cesaris. scz quo passus est christus. **Factum** est verbum domini super **Johannem zacharie** filium in deserto. cum iohannes esset triginta annorum. et venit in omnem regionem iordanis predicans baptismum penitentie in remissione peccatorum. Dicebat autem ad turbas que exhibant ut baptizarentur ab eo. **Facite** dignos fructus penitentie. **Jam** enim securis ad radicem arboris posita est. **Omnis** ergo arbor non faciens fructum bonum excidetur et in ignem mittetur. **Multa** quidem et alia exhortans euangelizabat populo. **Unde** iudei videntes **Iohannis** baptismum mirabilem naturam et eius excellentem sanctitatem et austeritatem vite. ideo moti fuerunt ad opinandum ipsum esse christum. propter quod miserunt nuncios ad iohannem volentes super hoc scire veritatem. **Aya** **Et** in isto modo querendi exhibuerunt **Iohanni** magnam reuerentiam. et hoc patet cum dicitur. **Miserunt** iudei .i. illi de tribu iuda. qui erant nobiliores in populo iudeorum. **In** signum huius de tribu iuda nasci voluit. **Secundo** ex loci nobilitate. quia (ab hierosolymis) que erat civitas sacerdotalis et regia quia erat caput regni. **Tercio** ex nunciosum sollemnitate. miserunt enim sacerdotes et levitas ad eum) qui erant solenes persone et ipsis debebat scientia et sanctitas eminere. **Quarto** ex persona ad quam mittunt scz ex hoc quod requirunt testimonium de seipso. et tantam fidem habuerunt in dictis eius ut crederent et etiam de seipso. ergo dicunt (tu quis es) ut ex responsione eius discerent quis ipse esset (et confessus est et non negavit. et confessus est quod non sum ego christus) **Nam** christus .i. messias fuit promissus iudeis ex dictis et scripturis prophetarum. **Audientes** quia non esset christus. interrogauerunt consequenter si esset **Helyas**. quia sicut aduentus christi sic et aduentus helye fuerat iudeis promissus. **Unde** dicit **Malachie .vi.** **Ecce** ego mitto vobis helyam antequam veniet dies domini magnus (et dixit. non sum) scz ego helyas. **Si** autem quis diceret christus. **Matth. .xi.** loquens de iohanne dicit. **Ipsa** est helyas. **Et** **Johannes** dicit. non sum helyas. **Respondetur** quod ipsi querebant de persona helye. **Et** ideo ad eorum questionem respondit. quod ipse non erat helyas in persona. **Sed** ut dicit **Grego.**

Dominica quarta aduentus. **Euangelium** secundum **Johannem .i.**

In illo tempore **Miserunt** iudei ab hierosolymis sacerdotes et levitas ad **Johannem** ut interrogarent eum. tu quis es. et confessus est et non negavit. et confessus est. quia non sum ego christus. **Et** interrogaverunt eum. **Quis** ergo helyas es tu. **Et** dixit non

lxxxij

rus in omelia. Johannes fuit helyas in spiritu propter similitudinem et conformitatem ipsius ad helyam. Primo in austeritate vite. quia de helya dicitur quarto Regum capitulo primo. qd fuit vir pilosus. z zona pellicea circa renes accinctus. Et de Johanne dicitur Mathei. iij. Et habebat vestimentum de pilis camelorum. z zonam pelliceam circa lumbos eius. Fecit do in dura reprehensione. Helyas enim regem Achab dure reprehendit. vt habetur. iij. Regum. xvij. Johannes Herodem arguebat. vt habetur Marci. vi. Fuit etiam similis helye in officio. quia sicut Johannes fuit pcursoz primi aduentus. sic Helyas erit pcursoz secundi aduentus. Et s

sum. **Propheta es tu. et respondit no**
Dixerunt ergo iudei. Quis es tu. vt
responsum demus hjs qui miserunt
nos. Quid dicis de teipso. ait Ego vox
clamantis in deserto. dirigite via do-
mini sicut dixit Esaias propheta. Et
qui missi fuerant erant ex pharizeis. z
interrogauerunt eum et dixerunt ei.
Quid ergo baptizas si tu non es chri-
stus. neq; helyas: neq; propheta. Rñ
dit eis iohanes dices Ego baptizo in
aqua. medius autem vestri stetit que
vos nescitis. Ipse est qui post me ven-

voluit christus cum dixit ipsum esse helyam (propheta es tu. respondit no) Gregorius. Johannes negavit se esse prophetam. quia plus erat qd propheta dixerunt ergo uis dei. Quis es tu. vt respondit demus hjs qui miserunt nos. Quid dicis de teipso. Ait scilicet Iohanes (Ego vox clamantis in deserto. dirigite via am domini. sicut dixit Esaias. ppheta) id est Ego sum ille de quo scriptura dicit Esaias quadragesimo. Qui debet clamare in deserto iudee qd homines se preparant ad aduentum

christi in mundum. Et bene signatur Johannes in proprietate vocis. quia erat annunciator verbi diuini. id est christi qui est verbum patris sui diuinitatem. vox enim est ante verbum. sic Iohannes ante christum. Itz sicut vox manifestat verbum. sic Iohes xpm. Nota em vita z uersio iohis fuit pparatio ad susceptiõem xpi (et qui missi fuerant erant ex pharizeis) Nara pharizei inter alios videbantur magis religiosi. propter hoc dicebantur pharizei a phares quod est diuisio. quia in habitu. in vita. z gestu erant ab alijs distincti in signum maioris religionis. Et ideo pharizei magne fame erant in populo iudeoz (Et interrogauerunt ei z dixerunt ei. Quid ergo baptizas si tu no es xps. neq; helyas. neq; propheta) Unde Chrysostomus Interrogauerunt eum. no quasi scire uoleres sed prohibere eum a baptismo (Respondit eis Iohannes dicens. Ego baptizo in aqua) Itz lauando tm corpus ad designandum illum qui sub bapismate lauabit animas. Consequenter ostendit christi excellentiam dices (medius autem vestri stetit) id est presens inter uos in corpore apparuit. z comuni conuersatione inter homines conuersatus est. vt patet in euangelijs. cum eis maducans z bibens. ne propter austeritatem aliqui desperarent (quem uos nescitis) quantum ad diu

pagina

uitatem (ipse est qui post me venturus est) Thomas. sed predicandus baptizandum. et moriendum (qui ante me factus est) id est in dignitate prepositus est. quia dignior est et honoratior (cuius non sum dignus) id est sufficiens (ut soluiam corrigiam calciamenti eius) Unde Hieronymus ad Eusebium. Christus nunquam fuit calciatus. ipse enim portare calciamenta apostolis prohibuit. Luce. x. Et Christus fecit opere quod docuit verbo. nisi haberetur Actuum primo. Cepit Iesus facere et docere. Luce. dicit quod hec est locutio metaphorica. quia in hoc Iohannes exprimit se non esse dignum exhibere Christo etiam minimum ministerium. hoc in verbis iam exprimens finem modum loquendi communem. Cum enim quis suam puritatem et excellentiam

alterius vult exprimere. solet dicere. Non sum dignus tangere soculares eius. vel aliquid huiusmodi. (Hec in bethania facta sunt) Luce. non est illa que prope hierusalem est ubi lazarus fuit suscitatus. sed alia eodem nomine vocata sita supra iordanem ex altera parte fluminis. in sorte duarum tribuum et dimidie. Et ideo ad hunc denotandum subdit (trans iordanem) ubi erat Iohannes

purus est. qui ante me factus est. cuius ego non sum dignus ut soluiam eius corrigiam calciamenti. Hec in bethania facta sunt trans iordanem ubi erat Iohannes baptizans

¶ Evangelium in gallicantu. Martiniuitatis christi

In illo tempore erit edictum a cesare Augusto ut describeretur uniuersus orbis. Hec descriptio pri-

nes baptizans) que aqua distat a hierusalem ad vnam dictam. et in medio loco consueuerat morari et predicare. et baptizare. et multi frequenter conueniebant illuc ad eum ut baptizarentur ab eo. Unde circa prius euangelium ubi dicit Tu quis es. ¶ Queritur quare iudei magis de Iohanne quam de christo credebant. Respondet Hieronimus quod triplex fuit ratio. ¶ Prima ratio est. quia Iohannes erat de magno genere. utpote filius zacharie magni sacerdotis. Et quia miraculose natus est de utroque parente sterili et sene. Christus autem ut ipsi credebant erat filius fabri. et cuiusdam paupercule mulieris. et non miraculose natus. quia de innocula quibus de sene parre. ¶ Secunda ratio est. quia Iohannes in victu et vestitu magis asperam vitam quam christus agere videbatur. nam tunicam de pilis camelorum habebat. et zosnam pelliceam ad lumbos eius. et cibus eius locuste et mel siluestre. ut patet Mathei. iii. Christus autem communibus vestibus induebatur. et omnino cibo utebatur. et cum hominibus in nuptiis et in conuiuiis comederat. ¶ Tercia ratio est. quia Iohannes consortia hominum deuitabat et in deserto morabatur latitans in antris et in speluncis donec spiritus sanctus ei dixit ut exiret ad prophetandum testimonium de christo. Et tunc venit ad iordanem predicans baptismum penitentie. ut patet Luce. iii. Christus autem morabatur cum hominibus et conuersabatur cum peccatoribus et manducabat cum ipsis. ut patet Mathei. xi. Propterea ergo iudei ad Iohannem legatos miserunt ut eum interrogarent an esset christus. Et respondit. quia non sum ego christus etc.

Exist edictū a cesare augusto. **A. ij.** Historia huius enāgelij facta est anno christi primo vsuali. xij. kal. ianuarij. feria. iij. luna. xvij. in dictione. ij. Ante incipiū illius enāgelij scribit sanctus Lucas in precedenti caplo ortus sancti iohānis baptiste scz quomodo nūciatus est p angelum gabrielem patri suo zacharie in templo z quomodo natus etiā est de sterili matre. et quomodo in circuncisione vocatum est nomen eius iohannes. **Et** quō ipse puer crescebat quātum ad augmentuz corporis et confortabatur spū scz quātum ad augmentū gratie et virtutis. **Et** erat in deserto vsqz ad diem ostensionis sue ad israel. **Et** describit ortum pcurso- ris. **Hic** psequenter describit ortuz saluatoris di. Factū est autē in dieb il

ma facta est a preside syrie cyrino. **Et** ibant oēs vt pfererent singuli in suam ciuitatem. **Ascendit** autem et ioseph a galilea de ciuitate nazareth in iudeam ciuitatez dauid que vocatur beth leem. eo qd esset de domo et familia dauid. vt profiteretur cum maria despo- sata sibi vxore pregnante. **Et** factum est dum essent ibi: impleri sunt dies

lis (**Et** ist edictū a cesare augusto) **A. yra.** **Hic** ostenditur temp⁹ natiuitatis christi qd natus est imperante cesare octauiā no qui nominatus est augustus ab augendo. quia valde notabiliter auxit is peritū romanuz qui regnauit qdraginta duob annis . et duodecim annis ante natiuitatem christi et postea tanta fuit pax in

roto orbe. et ita ad litterā videretur impletū qd p dicit **Isa. ij. ca.** Constatūbit gladios suos in vomeres. lanceas suas in falces. **Et** etiā in ps. lxxi. **Die** tur in dieb eius iusticia et habūdancia pacis. **Itē** **Isa. ij.** Non leuabit gēs ptra gentem gladius. **Et** sic dieb cesaris augusti omnib gentib romano imperio subiectis fuit pax vniuersalis in orbe. **I**deo mandauit (vt describe- retur vniuersus orbis) vt post hoc sciretur qualiter terre essent populate. et qtra tributa sue glorie possent reddere vt sic tributis indebitis nō gra- uentur. **Et** etiā sciretur p quē modū singule terre a romano imperio meli⁹ regerentur (**Hec** descriptio primo facta est a pside syrie cyrino) **H**unc em- cirinū cesar augustus pfererat terre syrie ad ipsam regendā. **Et** qz syria est in medio terre habitabilis. z ibidem fuit ista descriptio primo inchoata vt inde denūciaretur fieri in alijs puincijs circulariter (et ibāt oēs vt pferere- tur singuli in ciuitate suā) scz vnde oriūdi erant. **P**rofitebātur autē duplici- ter se subiectos esse romano impio. scz scripto. qz noia eoz scribebant. et fac- to. qz soluebāt censum impatori. scz vni nūmū argenteū valente decem nū- mos vsuales. (**A**scendit autē ioseph) scz vir marie (a galilea) qz inferior erat qz iudea (de ciuitate nazareth) vbi xpūs pcepit erat. et in qua ioseph manebat (in iudeam ciuitatem dauid) id est in bethleem que dicitur ciuitas dauid. qz inde oriūdius fuit. pti. **Reg. xvij.** (eo qd esset de domo et familia) id est de genere (dauid vt profiteretur cum maria sibi desponsata vxore pre- gnante) ipsa em erat de eadem tribu cum ioseph. **Et** licet maria non fuisset obligata tanquam pregnans illuc ire propter longitudinem vie. qz nazareth distat a bethleem quasi per tres dietas. tamen propter exemplum

pagina

obediencie cum ipsis mulieribus ire voluit. Item ex diuina dispositione hoc factum est. vt sic christus nasceret in bethleem. sicut predictum fuit **B**ethlee. v. Et tu bethleem terra iuda nequaquam minima es in principibus iuda. et te enim erit dux qui regat populum meum in israel. (et factum est dum essent ibi impleti sunt dies eius vt pareret) scz nouem menses impleti sunt a die conceptionis christi (et peperit filium suum primogenitum) dicit autem primogenitus non quia post illum habuit filios alios. sed quia ante illum filium alium non habuit. Quia sicut ante partum ita in partu. et post partum inuoluita virgo permansit. Tunc impleta est illa prophetia **E**sa. vii. Ecce virgo concipiet et pariet filium. Et ipsa beata virgo maria magnam gaudium habuit in christi natiuitate. et hoc ideo. quia sine dolore sine afflictione. et sine debilitatione sui genuit filium quem scilicet esse deum et hominem. Nam sicut virgo concepit. sic et sine dolore genuit (et pannis eius inuoluit) scz p seipsum **A**y. ex quo patet falsitas que scribitur in libro de infancia saluatoris. scz ipsam obstetrices habuisse. que non requiruntur nisi propter afflictionem matris in partu. que non habuit locum in virgine puerpera. que peperit sine dolore et sine debilitate (et reclinante eum in presepio) **A**y. ioh. seph enim in itinere ad duxerat secum asinum ad portandum uxorem pregnantem et bouem ad vendendum vt de precio solueret expensas in via. Et illis duobus animalibus fecit presepium iuxta se. in quo beata virgo maria reclinavit filium natum. quod fuerat predictum **E**sa. i. Cognouit bos possessorem suum et asinus presepe domini sui. Dicunt enim quidam quod asinus et bos genuerunt coram christo. **A**ba. c. iij. In medio duorum animalium cognosceris. Unde **B**ernardus. O christiane vide qualis pro te factus est christus. quia si rex. vbi aula regia. vbi throni sublimitas. vbi curie regalis frequentia. Et ecce aula regia stabulum. throni sublimitas presepium. curie regalis frequentia. bos et asinus. (quia non erat ei locus in diversorio) **G**ozra. hic reprehenduntur christianorum deliciae. diuitie. et honores huius mundi. Deliciae in hoc quod dei filius non mollibus vel calidis pellicis indutus fuit. sed vilibus pannis inuolutus. Honores in hoc quod non in pallacio sed in presepio eum reclinavit mater sua. Diuitie. in hoc quod dominus ihesus pro loco non habuit in diversorio. Unde **B**ernardus. O homo quid sollicitus es de regali pallacio. ecce rex tuus iacet in presepio. Quid cogitans de precioso indumento. rex tuus induitur vili panniculo. Et pastores erant in regione eadem vigilantes et custodientes vigilias noctis super gregem suum. scz in te hierusalem et bethlee. que ciuitates distant ad duo miliaria ab inuicem (et ecce angelus domini stetit iuxta illos) scz paratus ad reuelandum eis diuina (et claritas dei circumfulsit eos) non tamen exterius in

corpore. sed etiam interius in mente (et timuerunt timore magno) ex insu-
lita visione. Sed angelus domini consolabatur eos dicens (nolite timere)
cuius causam subiungit (Ecce euangelizo vobis gaudium magnum quod
erit omni populo) non solum iudeorum. sed etiam gentilium. **Sorra.** Et hoc
gaudium est magnum sicut omnem dimensionem. quia altum. profundum. longum
et latum. **Altum** quia eius altitudo attingit celum. **vñ Bernar.** Magna est
hodierna festiuitas celum replet antequam terram. **Profundum.** quia eius profun-
ditas penetrat infernum. scilicet usque ad sanctos qui erant in limbo. **Item** eius lon-
gitudinem proteritur a principio mundi usque ad finem mundi. **Item** eius lati-
tudo occupat orbem terrarum. **Unde** hodie canitur in prefatione missae se-
cunde. profusis gaudijs totus in orbem terrarum mundus exultat (quia na-
tus est nobis) scilicet hominibus et

par illis angelis. **Nolite timere.** Ecce
em euangelizo vobis gaudium magnum
quod erit omni populo. Quia natus est no-
bis hodie saluator. qui est christus do-
minus in ciuitate dauid. Et hoc erit
vobis signum. Inuenietis infantem pan-
tis involutum et positum in presepio. Et sub-
ito facta est cum angelo multitudo mili-
cie celestis exercitus laudantium deum et
dicentium. Gloria in altissimis deo. Et in
terra pax hominibus bone voluntatis

angelis pariter. quia reparanda est
ruina angelorum (hodie).
Ly. dicit hodie quis esset
nostrum. quia nostrum illa ex claritate
diuina fuit ita illuminata. ac si esset
dies clarissima sicut fuerat predictum
in psalmo. **Et** sicut
dies illuminabitur (saluator qui est christus
dominus in ciuitate dauid) id est in
berthelem (et hoc erit vobis signum in
uenietis infantem pan-
tis

involutum) et non sericis involutum (positum in presepio) non in pallatio.
(et subito facta est cum angelo) qui tanquam principalis inter alios nunciat
rat christi natiuitatem (multitudo milicie celestis) id est angelorum qui nomine
milicie designantur. quia pro salute hominum cum angelis demonibus preliantur.
Unde Apo. Michael et angeli eius preliabantur cum dracone (laudan-
tium dominum) de christi natiuitate (et dicentium Gloria in excelsis deo) quia li-
cet eius gloria ubique luceat. maxime tamen in excelsis. id est in celo empirreo
ubi est omnium sanctorum habitatio (Et in terra pax hominibus bone volunta-
tis) Et notanter dicit pax in terra. et non in gloria. quia in terra est pax. et in ce-
lo gloria. Annunciat autem pax hominibus bone voluntatis. quia regnum dei
tantum valet quantum habes. **Unde** remigius Si enim diuitias zachei non
habes. si desunt tibi duo minuta vidue. si nec calices aque frigide potes of-
ferre. offer deo bonam voluntatem. **Unde** Augustinus Coronat deus
inuis voluntatem. ubi non inuenit facultatem. **Unde** Chrysostomus. De
retra tua plena est muneribus si fuerit plena bona voluntate

¶ Multis miraculis fuit de-
clarata christi natiuitas

pagina

Natiuitas christi fin Innocentii papam multis miraculis fuit de-
clarata. Nam ipsa nocte obscuritas noctis versa est in diem. Ite-
rum tpe natiuitatis christi et post fuisse paz in omnibz terris et p
uincijs romani templi pacis pulcherrimū pstruerūt et pfulentes apollo/
nem deum suuz qz diu duraret templum hoc. Respondit eis qz diu virgo
nō pariet. his auditis dixerūt. templū pacis in eternū manet. Impossibile
em credebant virginē parere. Unde in foribz templi scripserūt. Templū pa-
cis manet in eternū. S3
ipsa nocte in qz nō pepit
replū fundit? corruit Ite
fin pphetaz Hieremiam
signum datum est. quia
oia idola tūc corruerent
quando virgo pareret.
Et propter hoc sacerdos
res idolorum imaginem

In diluculo Euangelium secun-
dum Lucam. ij.

In illo tempore Pastores lo-
quebantur ad inuicem. Trāse/
amus vsqz bethleem z videamus hoc

virginis puerum in gremio baiulante fecerūt. z in secreto loco templi pone-
res adorauerūt. Item ex legenda lombardica habet qz ipsa die natiuitatis
christi statua romuli et omnia ydola diuersis locis corruerūt. Ite-
res ipso die tres soles in oriente apparuerūt qui paulatim in vnum corpus solare reda-
cti sunt. Item Innocentius papa dicit qz fons aque in ipsa nocte in liquo-
rem olei versus est et tota die largissime manauit fluens vsqz in tyberim.
Sicut sibylla prophetauerat dicens. qz nisi erumperet fons olei non nasees-
retur saluator. Item Innocentius papa dicit qz octavianus imperator cū
vniuersum orzem iurisdictioni romane subiugaret in tantum fenatū plas-
cuit vt eum pro deo colere veller. Ad illius ergo instantiam sibyllam pro-
phetissam consuluit si maior eo aliquando nasceretur. Tum ergo in die nas-
talis christi sibylla in camera imperatoris orationibus insisteret in die me-
dia aureus circulus apparuit circa solem. et in medio circuli virgo pulc-
errima puerum gestans in gremio. tunc hec cesari ostendit. Admirans autē
imperator audiuit vocem dicentem. Hec est ara celi. Dixitqz ei sibylla.
Hic maior te est ipsum pro deo adora. Eundemqz locum in honorem bea-
te marie virginis dedicauerat. qui vsqz hodie sancta maria ara celi dicitur.
Imperator igitur illi puero hostias obtulit et ipse deos suos de cetero co-
lere recusauit. Hunc dicto concordant Thimoteus historiographus et
Quosius pro magna parte. ¶ Circa presens euangelium vbi dicitur. In-
nūcio vobis gaudium magnum. Notandum qz magnum gaudium instat
toti populo christiano de natiuitate filij dei in humana natura in primo
toleranda. per quem natura humana est per omnia exaltata et omnibus
bonis repleta. Natus est enim filius dei cum sacco pleno omnium gratia-
rum et virtutum quas nobis gratis donauit. ad Romanos. viij. Quo-
modo etiam nō oia cum illo nobis donauit. ppter ea angelus dixit. Annū-
cio vobis gaudium magnum. qz natus est nobis saluator. Vbi sciendum qz
primus homo scz adam productus fuit sine patre z matre. Secundus ho-
scz eua. pducta fuit ex patre sine matre. Omnes alij homines ex patre z ma-
tre Restabat autē qritus modus vt qs produceretur ex matre sine patre.

Nic christus hodie natus est. Et in hac quarta generatione filij omnes in terra sua. scz celeste hierlm p christi meritū redierunt. Sicut in figura deus dicit abrahe. Gen. xv. Generatōe aut q̄ta reuertit̄.

S Postilla factū est cū discessissent angeli ab eis. **H**ec historia signat vt suscipia. Ante inuēitū illius euāgelij scribit sc̄us Luc. illud euāgelium qd̄ hodie in nocte xpi lectū ē. z statim post verba angelorum laudantium deum z dicentū. **G**lla in altissimis deo. z in terra pax hoibus bone voluntatis. **S**eq̄ hoc p̄ns euāgelij. **E**t factū ē cum discessissent angeli ab eis in celum. pastores loquebant̄ ad inuicē. **T**ranscamus vsqz bethleem

verbū qd̄ factū est quod fecit dñs z ostendit nobis. **E**t venerūt festinantes z inuenerūt mariā et ioseph et infantē positū in presepio. **V**identes aut̄ agnouerūt de p̄bo qd̄ dñm ē de puero hoc. **E**t oēs (q̄ audierant) mirati sunt de his que dicta sūt a pastoribz ad ipsos. **M**aria aut̄ seruabat oīa p̄ba hec cōferens in corde suo. **E**t reuersi sunt pastores glorificantes z laudantes deum in omnibus que audierant et viderant sicut dictum est ad illos

Lv. Dic describit̄ pastorū deuotio. qz statim p̄ visione istā dimisso grege trāsierūt ad videndū natū. **E**em̄ ē postqz angelū discessissent ab eis. s. pastoribz in celū. i. postqz aspectibz pastorū se abstraxerunt ascendentes in celū. **P**astores loquebant̄ ad inuicē. scz de christi natiuitate. **S**icut et duo discipuli euntes in emans de eius passione. **L**uc. xxv. dicentes. **T**ranscamus vsqz bethleem et videamus hoc

p̄bum). i. puerū natū p̄ verba angeli nobis significatū (qd̄ fecit dñs z ostendit nobis) scz p̄ angelum (z venerunt festinantes). **L**v. ex desiderio videndi xpm. z vt citius redirent ad gregem quem sine custodia dimiserant (et inuenerunt **M**ariā et **J**oseph z infantē) id ē xpm in presepio. **S**icut angelus ei dixerat (videntes aut̄ cognouerūt de p̄bo qd̄ dictū erat illis de puero hoc) quia non solum fuerūt illuminari exterius. sed etiam interiorius de cognitione verbi. **E**t sic p̄ cognitōem hūanitat̄s uenerunt ad cognitōem deitatis. **N**ec sunt scandalizati de tanta paupertate. sed p̄ amplius in fide roborati sunt. **E**t ceperunt p̄dicare marie z ioseph z ciuitatibz ast̄tibz illā quā uiderāt claritatē. z q̄ audierāt angelicos hymnos (z oēs qui audierant mirati sunt de his q̄ dicebant̄ a pastoribz ad illos). **G**lo. nō solū mirabant̄ de incarnatōnis mysterio. sed etiam de tanta pastoz. attestatōne. quā simplices nesciēt fingere in auditam. sed simplici facundia uera p̄dicarent. **M**aria autē conseruabat omnia uerba hec. scz quicqd̄ angelus ei retulerat gabriel. quicqd̄ a pastoribz audierat. quicqd̄ expta fuerat (ferens in corde suo). **A**ya. Illa collatio erat marie ualde delectabilis z toti eccle uilis. qz p̄m qd̄ dicit **H**ieronymus in sermone de assumptione br̄e marie p̄ginis. **I**psa post ascensionem filij sui reuersa ad tempus in terris cum ap̄lis. vt eos plenius instrueret de p̄bo incarnato. de quo plenius erat edocta p̄ sp̄m̄ sanctum. **E**t omnia

pagina

familiarius viderat et tractauerat. vniuersa. ppter qđ melius exprimeret poterat. qz quod melius nouim⁹ proferrimus (et reuerſi ſunt paſtores) ſcđ ad gregem ſuuz (glorificantes) ſcđ corde (et laudantes) ſcđ ore (deū) de bñficio toti mundo collato generaliter. et eis oſtenſo ſpecialiter (in oibus q̄ audierant) ſcđ ab angelis (et viderant) ſcđ p̄t̄iſ oculis ſuis (ſicut dictum eſt ad illos) ſcđ p̄ angelum qui annunciauit eis natiuitatē xp̄i.

In principio erat ſp̄s. Joh. i. Tho. Jo. euangelista p̄ cōtēs plar oēs ceteris euangelistis alius eleuatus ſaratur p̄ncipaliter circa verbi diuinitatē. cum alij p̄ncipalit̄ deſcribūt eius humanitatē. Et p̄mo oſtendit verbi excelſentiam. prout p̄ſiſtit in ſeipſo dicens (In p̄ncipio erat ſp̄s) vñ Auguſt. in patre erat filius vel in eternitate erat filius. vel in patre fili⁹ eius dem ſubſtancie cum eo (et verbum caro apđ de

In miſſa diei Euangelium ſcđm Johannem primo

In principio erat ſp̄s et verbum erat apud deum. et deus erat verbum. hoc erat in principio apud deum. Omnia per ipſum facta ſunt. et ſine ipſo factum eſt nihil. Quod factum eſt in ipſo vita erat et vita erat lux hominum. et lux in tenebris lucet. et tenebre eam non cōprehenderunt. Fuit homo miſſus a deo cui nomen erat iohannes. Sic venit

id eſt coeternum et coequale ip̄ſi (oīa p̄ ip̄m facta ſunt) Tho. oīa v̄ſibilia et inuiſibilia. ſp̄ūalia et corporalia (ſine ip̄o factū eſt nihil) Gor. nā pater ſine ſp̄o nihil facit. vñ dicit (et ſine ip̄o) ſp̄s ſp̄o oīa faciēte (factū eſt nihil) naturaliter ſubſiſtens ppter pctm̄ qđ deſicit ab entre (qđ factū eſt in ip̄o) ſcđ ſp̄o. i. incarnatio. paſſio. reſurrectio. et hmōi (vita erat). i. cauſa vite nobis. Joh. xi. Ego ſum reſurrectio et vita. Sic exponit fm̄ Hilarium (et vita erat lux hoīm). i. qz hoies illuminat et videre facit. vñ in p̄s. iij. Signatum eſt ſup nos lumen vultus tui dñe. vñ Aug⁹. ſicut em̄ nō videt oculus niſi a luce corpali illuminet. ſic nō videt intellectus niſi a lumine ſp̄ūali illuminet (et lux in tenebris lucet) cum pctōres facit vera intelligere (et tenebre eam nō cōprehenderūt). i. inſid elitaris tenebris obtenebrati ip̄m nō cognoscūt (Fuit homo miſſus a deo) Sic ponit cōmendatio p̄curſoris. ſcđ Joh. baptiſte di. Malachie. iij. Barth. xi. Mar. i. Ecce ego mitto angelum meū an̄ faciem tuā q̄ p̄gabit viam tuam ante te (fuit hō rē) ſcđ ad baptiſandū et ad p̄dicandū. vñ ea que loquit. nō loquit a ſeipſo. ſed ex deo qui eum miſit. et ideo verba eſ⁹ ſunt recipienda quaſi ſp̄a dei (cui nomē erat iohānes) Tho. Johānes inter petatur in quo eſt gratia et iō cōpendebat ſibi hoc nomen. quia in ipſo maxime gratia diuina abundauit. vñde Luc. i. Sp̄ſeō replebitur ad huc ex vtero matris ſue (hic venit in teſtimonium. vt teſtimoniū phibeſ de lumine). i. de ielu chr̄iſto nato de ſp̄me. ſicut radius naſcitur a ſole ſine aliq̄ eius corruptōne vel diminutōne. Officiū em̄ eius fuit teſtificari de

christo qui est vera lux. vt eius testimonio illustret. et sic oēs in ipm crede
rent) scz in christo p illū. i. iohānē (nō erat ille lux) s; erat tāū testis ill
lus lumis. vñ sequit (s; vt testimoniu phiberet de lumie). i. de incarna
ta diuinitate (erat lux vera). i. naturalis fons totius lumis p essentiā (q
illuminat oēm hoiem venientē in hunc mundū) **L**y. quātum est in se. qd
si aliq non sunt illuminari. hoc est q se trahunt ab influētia huius lucis
Unde **Chriſt**. **P**aratus est illuminare. sed nō oēs illuminant. qz clau
dunt viā lumis. **O**re
plū de ceco exiit in sole
(in mundo erat) p pſen
tia diuinitatis. qz nō est
locus vbi nō deus (ce
mundus eum nō cognō
uit) id est perōres mun
dicialiter viētes (in p
pria venit) id est in mun
dum qui suus est. v. pō
te ab eo factus. **B**eda.
In mundo erat p diu
nitates. **I**n mūdū venie
p incarnationem. venire
quippe vel abire est hui
manitatis et manere di
uinitatis. vñ sensus est.
venit. i. visibilis apparuit
p incarnationem (et sui
eū nō receperūt). i. iudei
qui dicuntur sui. **Q**uia
fm carnem erat ex eozū

in testimoniu vt testimoniu phiberet
de lumine vt omnes crederent p illuz
Non erat ille lux. sed vt testimonium
perhiberet de lumine. **E**rat lux vera
que illuminat omnē hoiem venientes
in hūc mundū. **I**n mūdo erat. et mun
dus per ipsum factus est. et mundus
eum non cognouit. **I**n ppria venit et
sui eum nō receperunt. **Q**uotquot au
tē receperūt eū dedit eis potestatem fi
lios dei fieri. his qui credent in no
mine eius. **Q**ui non ex sanguinibus
neq; ex voluntate carnis. neq; ex vo
luntate viri. sed ex deo nati sunt. **E**t
verbum caro factum est. et habitabit
in nobis. et vidimus gloriā eius glo

genere. qz de semine dauid qui erat rex israhel vsq; in sempiternum. fm
illud **Deutro. xxi.** **E**legit te dominus in populum peculiarem (et sui)
id est iudei (eum) s; conditorem suum (non receperunt) scilicet per fidē
quia pauci de iudeis comparatiue crediderunt christo. **U**nde **Mathe.**
Filios enurriui et exaltaui. ipsi autem spreuerunt me (quotquot autem
receperunt eum) **Cor.** siue iudeus. siue gentilis siue nobilis siue ignobilis
siue femina. siue masculus. siue puer. siue senex (receperunt eum) per
fidem credendo (dedit eis potestatem filios dei fieri) per generationem
baptismi. qui non datur nisi profitentibus fidem christi per se si sunt ad
ulti. vel per alium si sunt paruuli. **E**t in hoc notat magna charitas dei
pri. **Iohā. iij.** **U**idete qualem charitatem dedit nobis pater vt filij dei
nominemur et sim. **E**t insuper magna utilitas homis. vñ **Rho. viij.**
Si filij et heredes. heredes quidē dei. coheredes autē christi. **S**ed postea
queri quibus data fuit hec potestas. **I**deirco subdit (his qui credunt)
christum esse verū deum et verū hominem. **E**t istis data est potestas
q sine filij dei. qd aut ista generatio spiritalis differt a carnali genera
tione. **O**stendit sanctus **Iohānes** euangelista (qui non ex sanguinis

pagina

bus, neq; ex voluntate carnis, neq; ex voluntate viri. (sed ex deo nati sūt)
 Gorra. q. d. hi sunt filij dei, non q; generantur ex p̄mixtione sanguinum viri
 ri z femine concupiscentia virtusq; mouente actū generatōnis. scz per gra
 tiam adoptiōnis in baptismo. vñ Joh. iij. Qd̄ natū est ex carne caro est
 et qd̄ natū est ex spū spūs est (Et p̄bum caro factū est). i. deus homo fa
 ctus est (z habitabit in nobis). Tho. i. inter nos hoies (z vidim⁹ glori
 am eius). i. in miraculis. sicut est suscitatio mortui. illuminatio ceci. z sic
 de alijs. Et etiā viderūt q; creature obediebāt ei ad murū suū sicut dño
 et creatori. Un̄ hoies in

naui exītes cū aplis qñ
 orta ē magna tēpestas.
 dixerūt. vt habet Mat
 viij. Qualls est hic q̄a
 venti z mare obedim⁹ ei

Sed posset queri quale
 glām. Rūder euangeli
 sta (gloriā quasi vnigeni
 ti a patre) nō sicut vide
 mus glām alioz aphe
 tarum z sanctorum. sed
 talem et tantam vt des
 cer vnigenitum. qz chri
 stus cōiter miracula fas
 ciebat impetrādo. vt p̄
 ex discursu euāgelij. per
 quod ostendebat. q; illa
 faciebat virtute prop̄a
 sicut deus qui est oīpo
 tens. propter hoc dicit Luc. vi. q; p̄tus de illo exibat z sanabat omnes
 (pleni gratia) Tho. vt remittat pctā (z veritatis) vt impleat p̄missa.

riam quasi vnigeniti a patre .plenum
 gratia et veritatis

V Dominica infra octauas natiuita /
 tis domini.

In illo tpe Erat ioseph et maria ma /
 ter iesu mirantes super his. que dice /
 bāt de illo. Et benedixit illi s̄ symeon
 et dixit ad mariā matrē eius. Ecce po
 situs est hic in ruinā. z in resurrectio /
 nez multoz in israhel. z in signum cui
 contradicēf. Et tuam ipsius animam
 pertransibit gladus vt reuclentur ex
 multis cordibus cogitationes.

Et erat Anna prophetissa filia p̄ba /

Postilla

Erat ioseph z maria mater iesu zc. Luc. ij. Historia hui⁹ euan
 gelij scā est Anno incarnationis christi prim̄ o. iij. nonas februa
 rij. feria. v. luna. xi. indictione quarta Ante incipium illius euā
 gelij scribit sanctus Lucas in eodam caplo. q; symeon accepit puerum
 iesum in vlnas suas z benedixit deum z dixit. Nunc dimittis seruum tu
 um domine fm̄ verbum tuum in pace. Quia viderunt oculi mei saluta
 re tuū zc. Tūc sequit̄ euāgelij hodiernū (Erat Ioseph z Maria ma
 ter iesu) Et hodiernū euāgelij factuz est in die purificationis Marie
 scz quadragesimo die post natiuitatem christi Et in hoc euange. ponit̄
 tur parentū christi admiratio dicens (Erat ioseph) q; erat pater putari
 uus xpi. Luc. ij. Et ip̄e iesus erat incipiens q̄si annoz. xxx. vt putabat
 filius Ioseph. vel qz nutriti pueri dicitur mater eius (et mater iesu) scilicet
 et virgo Maria (mirantes super his que dicebat de illo) tunc a symeo
 ne z ab Anna vidua. z prius a pastoribus in nocte christi. et etiam a re
 gibus quos stella adduxit ad christū. xij. die post natiuitatē xpi (z b̄ ad)

Handwritten notes in the left margin:
 Et cadent sup
 p̄da q̄m catinā
 et sup que
 et cadent sup
 in maria

xit illis symeon et dixit ad mariam matrem eius dixit autem ad mariam magis quam ioseph. quia magis prinebat ad eum de puero. quia ipsa erat vera mater christi. **H**ec hic. i. christus (positus est) id est a deo statutus (in rumas et resurrectionem multorum in israel) **H**ozra. in ruinam non credentium (et in resurrectionem multorum) sed credentium. **H**ec in ruinam viciorum. et in resurrectionem precum (et in signum) **A**ya. s. federis inter homines et deum (cui tradidit) a sacerdotibus et pharisaeis et multis alijs qui negaverunt eum

nuel de tribu aser. **H**ic processerat in diebus multis. et vixit cum viro suo annis septem in virginitate sua. et hec viua usque ad annos octogintaquatuor que non discedebat de templo ieiunijs et obsecrationibus serviens nocte ac die et hec ipsa superueniens confitebatur domino et loquebatur de illo omnibus qui expectabant redemptionem israel **E**t ut per fecerunt omnia secundum legem domini. reversi sunt in galileam in civitatem suam nazareth. **P**uer autem crescebat et

esse verum messiam et mediatorum dei et hominum (et tuam ipsius animam pertransibit gladius) i. dolor dominice passionis **N**on enim potuit videre filium suum crucifigi sine affectu doloris materni. **P**amascenus **D**olores quos effugit maria pariens hos tempore passionis christi sustinuit. **E**t his patet quod maius fuit martirium beate marie virginis quam aliorum sanctorum. **V**n **P**ieronymus in sermone de assumptione beate

marie virginis dicit. quod quia in parte impassibili passa est plus quam martyr fuit. quia alij martyres passi sunt in corpore. ista in corde (ut reuelentur ex multis cordibus) i. ex multorum cordibus (cogitationes) que prius occultabantur **N**am ipse passionis christi patuit malicia sacerdotum. odium iudeorum. duricia populi. inconstancia pylati. avaricia iude. pusillanimitas petri et aliorum apostolorum et constantia fidei in maria virgine. **A**ya. licet beata virgo ex passione filij matris afflicta fuerit. tamen in fide immobilis et firmiter stetit. **A**lij autem apostoli et discipuli quantumlibet solidi dicuntur dubitasse. et circa hanc fidem fluctuantes diversarum cogitationum habuisse usque dum viderunt ipsum a mortuis resurrexisse. (et erat anna prophetissa) quod donum prophetie habuit (filia phanuel de tribu aser) **H**ozra. qui fuit patriarcha. et in numero duodecim patriarcharum. octavaus. **E**t sic commendat sancta anna a genere et nobilitate (hec) i. anna (processerat in diebus multis et vixerat cum viro suo annis septem) i. non dividendo carnem suam cum alio. **V**n **Gen. ij.** **E**rum duo in carne una (a virginitate sua) quia usque ad matrimonium virginitatem suam servavit. (et hec vidua erat usque ad annos octogintaquatuor) **H**ic commendat quod tam longo tempore in viduitate permansit. et quibus iuvenis fuit quam vir suus obiit tamen alium virum non duxit (que non discedebat de templo) **A**ya. non quod ibi semper esset. sed frequenter. **S**ic in congruo tempore sollicite frequentari ecclesiam dicitur eodem modo loquendi. talis est spiritus in ecclesia (ieiunijs) quibus incrementum carnis reprimitur (et obsecrationibus) i. sacris orationibus quibus mens in deum elevatur (serviens nocte ac die) id est valde frequenter (et hec ipsa hora superueniens)

pagina.

lez in die purificationis marie. **L**ya. nō a casu vel dispositione humana. s; spiritus sancti reuelatione. sicut dictum est de symeone (p̄ficebit) s. gratias agens deo de tanto beneficio (et loquebat de illo omnib; qui expectabāt re demptōem israel) .i. ppli israelitici annūcians eis natū esse saluatorē mund; di (z vt p̄fecerunt oia s̄m legem dñi) sez maria z ioseph. s. nihil omittētes. q̄uis nō tenerētur (reuersi sunt in galileam in ciuitate suam nazareth. puer autē crescebat) sez in corpore s̄m q̄ homo (z p̄fortabatur) augmēto robōris

quo ad corpus (plen⁹ sapientia) qz in eo sunt omnes thezauri sapientie z scientie absconditi (z gratia dei erat in illo) **L**y. qz totam plenitudinem gratie habuit ab instanti sue conceptionis. Sed q̄ntuz ad ostensionem in effectu magis apparebat s̄m q̄ ille corpore crescebat. vñ

cōfortabatur plenus sapientia. et gratia dei erat in illo

In octaua natiuitatis dñi. **E**uan gelium s̄m **L**ucam. ij.

In illo tempore postq̄ consummati sunt dies octo vt circūcideretur puer vocatū est nomē eius iesus

Theophilus dicit. Si christus a iuuentute omnē sapientiam suam demonstrasset visum fuisset quasi prodigium qd crescebat. nō sic intelligendus est qz quasi aliquo tempore minus habuisset de gratia z sapientia. z postea horū recepisset incrementum. quia plenus fuit diuinitate sapientia z scientia ab instanti sue cōceptōis. Dicitur autem notanter (crescebat) id est crescere videtur. quia nunc minus nunc magis suam sapientiam manifestās z gratiam. Sicut sol q̄uis eiusdem lucis z calorē sit mane sicut z meridie. tamen crescere z augeri dicitur quo ad eos qui magis eius lucem z calorē percipiūt. Unde circa presens euangelium vbi dicitur (Et tuam ipsius animam pertransibit gladius) Sciendum qz gladius symeonis nonies pertransiuit animam marie virginis tempore passionis christi. Primo quando audiuit eū captum z ligatum eē a iudeis. z presentatum est p̄mo Anne. postmodū Cayphe. Secūdo quādo in die parasceues hora tertiā vidit eū exire cruce portando inter duos latrones. sp̄utum flagellatum. z coronatū vadentē ad locum passionis z mortis sue festināter. Tercio quando vidit eum exui nudum z super crucem clavis affigi. Quarto quā vidit eū in cruce eleuari et a sacerdotib; iudeorū z ab alijs pretereuntibus ei p̄iuncta inferri dicentibus. **G**ladius qui destruit templum z in triduo reedificabis illud. alios saluos fecit seipsum non potest saluum facere. si filius dei est descendat nūc de cruce zc. Quinto quando audiuit eum petere bibere. z non potest habere hauritum aque. sed datum fuit sibi vinum felle mirum. Sexto quādo vidit eū premaximo dolore lachrymantē z dicentem. **D**eus meus de⁹ meus ad qd me dereliquisti. Septimo quando pre magna pena clamās in cruce voce magna emisit spiritū. Octauo quā post eius mortem vidit cor eius lancea p̄forari. Nono quā corpus eius est depositū de cruce. tūc iesum xpm filium suū in brachia sua suscepit. z osculata est vulnera eius.

¶ Postilla.

¶ Postq̄ consummati sunt dies octo zc. **L**u. ij. quo die hoc euangelium

lxxxviii

factum sit auditur. qz die octavo a natiuitate christi. Ante initium illi⁹ euāgelij scribit sanct⁹ Lucas. qz reuersi sunt pastores. s. postqz inuenerūt Mariam z Joseph. z infantem positum in presepio glorificantes z laudantes deum in omnibus que audierant z uiderant. sicut ad illos est dictum ab angelis. Et tunc statim sequitur illud euangelium. Postqz consummati sūt dies octo. **S**orra. Hodiernum euangelium est breuissimum in littera. s. psum distimum in sententia. **C**omuni noie z uocabulo uocat festiuitas ista nouus annus. z merito. quia xps qui nouus homo ppter nos factus est nouū san guinem in sua puericia hodie incepit effundere quādo hodie circūcisus fuit. Sciendum qz hodie recolimus tria festa que tanguntur in euangelio hodierno. **P**rimo octauam natiuitatis christi. z hoc exprimitur notanter cuz

Quod uocatum est ab angelo priusqz in utero conciperetur

In ephiphania domini. **E**uangelium sūm **B**atheim. ij.

Quam natus esset iesus in bethleē iude in dieb⁹ herodis regis. **E**cce magi uenerūt ab oriēte hierosolimā di

dicatur. Postqz consummati sunt dies octo. scz et a natiuitate xpi cōputando. **S**ecdo circūcisus nem xpi cum dicitur (ut circūcideretur puer) sic em̄ preceptus fuerat **G**enesis. xvij. Infans octo dierum circūcides in uos bis. **E**t masculus cuius p̄pucij caro circūcisa nō fuerit peribit de popu

lis suis. qz pactum meū irritū fecit. z in nouo testamento baptisatur loco circūcisionis. **U**n christus dicit in nouo testamento **J**ohā. iij. Nisi quis res natus fuerit ex aqua z spiritu sancto nō potest intrare in regnū celorum. **V**n **B**eda super presenti euāgelio. Illud qd nunc facit baptisimus h̄ tunc fecit circūcisio. **T**ercio salutaris nois impōem cum dicitur (uocatum est nomē eius iesus qd uocatum est ab angelo priusqz in utero) scz p̄ginis (z ciperetur) ut p̄z **L**uce. i. uocabis nomen eius iesum. **S**icut angelus dixit ad Ioseph. ut p̄z **B**at. i. uocabis nomen eius iesum. ipse em̄ saluum faciet pplm̄ suū a peccatis eorum. **Q**ueritur. si deus est saluator. quare tūc nō omnes hoies saluant. **R**ūdetur qz hoc nō accidit ex p̄te iesu. sed ex culpa ipsius hois. **E**xemplum istius ponit prius sic. si q̄s ad ostium uinui pulset z nō ingrediat. hoc nō est culpa pulsantis. sed aperientis. sic si iesus ad ostium cordis pulset. et si non ingredit nō est culpa dei intrare uolentis. sed hois aditum p̄hibētis. **V**n **A**poc. ij. **E**go sto ad ostium z pulso tē. vñ sanctus **D**yonisius. qz em̄ sol domum existerem clausam fenestra nō illuminat nō est culpa solis. sed hominis fenestrā non aperientis. **T**ercium exemplum ponit **A**nselmus. **S**i em̄ porrigo tibi pomum z tu nō accipis. qz nō habes pomum nō est culpa dantis. sed tui nō accipientis. **I**deo dicitur ad hebreos duodecimo. **E**tsi dete ne quis desit gratie dei tē. **Q**uia hoc euangelium ubi dicit. **G**loriarum est nomen eius iesum. **N**otandum qz papa **I**ohes. xxij. statuit ut qz cuius in missa quando nomē iesus nominatur genuclatus fuerit. uel qz tūc tunc dicit peccatus. uel inclinans caput fecerit reuerentiā huic sanctissimo noi iesu obtiner. xx. dies indulgētiarū. p̄t̄ habet publicū instrumētū littere autē

lxxxix

scribitur tituli z cruci affigi. **I**hesus nazarenus rex iudeorū (vidim⁹ em stellā eius in oriente z venim⁹ adorare eū) **U**nde **A**ug⁹. **M**agi traditōem balaam sequebant q̄ dixit. vt habet **N**ume. xxiij. **O**ries stella ex iacob. et fin **L**hri. **C**ū magi sup montē q̄ dicitur victorialis p̄sisterēt z deū adorarent. stella ad instar pueri crucē in capite habentis eis apparuit ex cuius aspectu erant valde gauisi vt suis t̄pib⁹ meruerūt videre stellam illā de q̄ p̄pheta balaaz

Et tu bethleē terra iuda nequaquā minima es in principibus iuda **E**t te em̄ exiet dux q̄ regat populū meū israel. **T**ūc herodes claz vocatis magis diligenter didicit ab eis tempus stelle. q̄ apparuit eis **E**t mittēs illos in bethleem dixit. ite z diligenter interrogate de puero. et cum inueneritis renūciate mihi vt ego veniens adorem eum.

longis t̄pibus ante p̄sē dixerat. z statim arripientes iter stella p̄cedebat eos. et venerūt ad puerū ad adorādū. z munera ei offerebāt. z illa stella non t̄m̄ in nocte sed etiā in media die apparebat. et solis radios vicit in claritate qd̄ nō est virtutis alias rum stellarū **F**ulgentius **P**uer natus nouā stellaz fabricauit. **S**z quō in tredecim diebus tam cito

venerūt ab oriente in hierusalē que est in media p̄te mūdi sita. **R**espōdit remigius q̄ puer ad quem p̄perauerūt poruit eos tam in breui spacio remporis ad se reducere. **U**nde **A**ug⁹. dicit q̄ tres magi iter vni⁹ anni in tredecim dieb⁹ pegerūt (audiens aut herodes rex) sc̄z regē natū iudeis de genere iudeorū cū ipse esset ydumeus z de alia gente (turba eius est) timēs ne regno reuoluto ad iudeos ipse expelleret a regno z semen eius post ipsum p̄cideret. **I**tem fin **B**re. sup **B**ar. **L**odices quib⁹ genealogia iudeorū t̄xitur cremant (et oīs hierosolyma cum illo) cā timoris ne rex natus regio nes et populū vexaret z aggrauaret (et p̄gregans oēs p̄ncipes sacerdotū et scribas populi) q̄ erāt legis doctores (suscitabat ab eis vbi x̄ps nascere tur. **A**t illi sicut periti in lege (responderūt in bethleē iude. **S**icut em̄ scriptum est p̄ p̄phētā **B**icheā. v. (**A**t tu bethleēz terra iuda nequaquā minima es in p̄ncipib⁹ iuda. ex te em̄ exiet dux q̄ regat populū meū israel) **U**nde in ps. xlvj. **I**psē reget nos in secula. **U**nde **A**eo papa **A**hasti q̄ senni formaz acceperat z nō venit iudicare sed iudicari. bethleē pelegit natiuitati z hierosolymā passioni (tūc herodes) **A**y. cognito loco natiuitatis x̄pi. sc̄z ex iudeorū responso (clam vocatis magis diligenter didicit ab eis t̄pus stelle q̄ apparuit eis) d̄t em̄ clam. i. occulte. cū esset alienigena nō p̄fidebat in iudeis. **I**deo voluit suū p̄silium eos latere (et mittēs illos in bethleē dicens. **I**te et diligenter interrogate de puero. z cū inueneritis renūciate mihi vt z ego venies adorem eū) **A**y. **S**p̄det falsum obsequiū vt factū eos decipiat et ad rediūdum ad ipsum inducat. **R**ab. **F**init se vultu et verbis eū adorare velle quē inuida cogitatione tractabat occidere (q̄ cuius adissent regem abierūt) recedentes de hierusalē vt irēt p̄sus bethleē (et ecce stella quā vident in oriente antecedeat eos) **L**hri. super **B**arthei. **O**x hoc ostendit̄ tur qz cū stella duxisset magos in hierusalē abscondita est ab eis vt relicta

Pagina

Stella cogere de christo interrogare. ut ipsi magi qui prius fuerant simoni
celesti signo confirmarent ex dicto propheta. et ex doctorum hebraicorum responso.
sicut iam supra dictum est. usque dum veniens staret supra hoc ubi erat puer.
Stetit enim super caput pueri quasi diceret hic est. ut que loca monstrare non pos-
terat. stella monstraret (et intrantes domum). id est diuersorum ubi puer natus fu-
erat. inuenerunt puerum cum maria matre eius. pie credit cum beatus Ioseph ante diuer-
sorum equitatum magnam vidisset recepit puerum de presepio super gremium. et in bra-
chia sua ut sic matrem pueri ostenderet. **Rabanus.** Diuino autem nutu factus
est quod abiret Ioseph ne aliquid occasio suspicionis daret gentibus (et proci-
dens adorauerunt eum) **Lira**
ex quo patet quod cognouerunt
ipsius diuinitatem per diui-
nam reuelatorem. **Cum** enim
videret puerum pannis vs-
libus inuolutum in gre-
mio sue matris positum
nullum regie dignitatis
humane habentem signum
non est verisimile quod talem
reuerentiam ei exhibuis-
sent. nisi aliquid supra hos-
minem cognouissent. **viij**
Chrysostomus. Puerum viderunt
homines. et agnouerunt res-
demptores illuminati in
fide. credentes hunc pu-
rum esse saluatorem mundi quem quesierant (et apertis thesauris suis ob-
rulerunt ei munera aureum thuris et mirras) **Lira.** ista tria obtulit quilibet isto-
rum. scilicet aurum ad sustentationem pauperis matris et filii. thuris pro fetore
loci. mirram ad solidandum membra pueri. Item pro aurum significabant
regiam dignitatem. pro mirram hominis mortalitatem. quia mirra solent inun-
gi corpora mortuorum. pro thuris ipsius diuinitatem. quia thuris ad honores diuinus
percremat. Item quia magi a puero habuerunt triplicem substantiam. scilicet
corpus. animam. et res temporales. Fecerunt igitur hominum regi puero na-
Et in hoc reprehenditur superbia illorum christianorum qui non fecerunt ges-
tibus sua in elevatione corporis christi in missa. **De anima.** quia adorantes
runt eum. in quo notatur eorum fides. **De substantia temporalium.** quia ei mune-
ra obtulerunt. Plus enim non habet nisi corpus animam et temporalia. **Sequitur**
Cetero responso accepto scilicet per angelum (ne redirent ad herodem. per aliam viam
reueri sunt in regione sua) **Lira.** pacto obsequio. quia descendere ad mare.
et inde per nauem transfratantes abierunt in tharsum. **Quod** cognoscens
herodes iratus postea naues tharsensis incendit. scilicet quod fuit ibi prophetatum
per dauid in psalmo. xlviij. **In spiritu** vehementer conteres naues tharsis. **Unde**
circa pens euangelium ubi dicit. **In diebus** herodis regis. **Hic** queritur quare
non dixit. **In diebus** octauiani cesaris. **Respondetur** euangelista hoc dixit

ut videatur impia prophetia Jacob que habetur Gen. xlix. Non auferet sceler prius de iuda et dur de femore eius donec veniat qui mirtendus est. sed iam ablatum erat septimum de iuda. quia herodes erat alienigena. et erat primus rex iudeorum. et sic euangelista probat christum venisse ex triplici prophetia ex prophetia Jacob qui prophetauerat rebus xpi. ut iam deum est. Et ex prophetia Michae q. prophetauit de loco. ut patet hic in euangelio. Et tu bethleem etc. Et ex prophetia balaam qui prophetauit de ortu stelle. ut patet Hume. xxiij. Quia stella ex Jacob Manifestum est ergo christum natum esse. cum omnes iste tres prophetie vno tempore sine implere

Quomodo factus esset ihesus annorum duodecim. **L**u. ij. Historia huius euangelij facta est anno christi duodecimo. xvij. kal. maij. feria quarta. luna decima. id est die octo. ij. Cum per euangelium Lucas nobis declarasset quemodo christus fuit in templum presertim a symeone et ab anna vidua laudatus. sicut dictum est in precedenti diuina. Et postquam declarauit quemodo christus in egyptum portatus fuit. et cum iam redisset de egypto post mortem herodis. et fuisset iam quinque annis cum parentibus suis in nazareth. Factum est autem anno duodecimo. ascendente illis hierosolymam secundum consuetudinem diei festi. summatisque diebus cum redirent remansit puer ihesus in hierusalē et non cognouerunt parentes eius. estimantes autem illum esse in comitatu uenerunt iter diei. et querebant eum inter cognatos et notos. et non inuenientes reuersi sunt in hierusalē requirentes eum. Et factum est post triduum inuenierunt illum in templo sedentem in medio doctorum audientem illos et interrogantem

si iudei ter habebant in anno preceptum eundi in hierusalem. primo in pascha quod fuit festum azimorum. per hoc festum recolebant exitum et liberationem de egypto. Secundo in penthecostes. per quod recolebant memoriam legis date in quadragesima die ab exitu de egypto. Tercio in schenophago. seu in festo tabernaculorum. per quod recolebant quod per xl. annos in deserto habitabant in tabernaculis. In his festis quilibet vir tenebatur se presentare in hierusalem eius hostijs deo determinatis. de mulieribus non fuit preceptum. si tamen comitabantur viros suos bonum erat et laudabile. Sed quierant valde remori poterant in duobus festis excusari. sed non poterant excusari in festo pasche. nisi in necessitate infirmitatis. ergo dicitur (ascendentibus illis) Iorda. ad litteram. quia galilea erat in plano ubi nazareth fuit sita. in qua christus fuit annunciat et educatus. hierusalē autem erat in montanis. et distat nazareth a hierusalē per tres dienas. **Re. Dis christi actio nostra est instructio. S. xpi s. h. in. xij. ano fecit. ut nobis exempli daret. ut liberet**

Bagina

ecclesias visitemus (Cōsummatifq; dieb) scz octo p̄tinentib; ad solēnitatē
(cū redirent) scz maria z ioseph (remāsit puer in hierusalē. z nō cognouit
runt parētes eius). i. nō aduerterūt q; remaneret. hoc est p̄tra illos q; raro
manēt in ecclesia vsq; ad finē mille aut sermons. sed diabolo instigante cito
exerūt z in cimiterio vel foro stant. z inutilib; z q̄nq; nociuis sermonibus se
occupant. vt patz Johā. viij. Qui ex deo est verba dei audit. p̄terea vos
non auditis quia ex deo
non estis (existimātes au
tem illum esse in comita
tu) **S**ul. filijs israel ad fe
sta p̄fluentib;. vel ad pro
p̄tia redeuntib; mos erat
secosum viros z seorsum
feminas incedere. Pueri
cum quolibet parente in
differenter ire poterant.
et ideo maria putauit ihe
sum esse in comitatu vi
rorum cum ioseph. et ioseph
putauit eum esse in
comitatu mulierum cum
maria. et sic perdidērunt

ihesum (venerūt iter vnius diei) id est in eadē die qua redierūt de hierusalē
lem (et querebant eū) scz secūda die (inter natos et notos. et non inuenien
tes eum. reuerfi sunt) scz in tertia die (in hierusalem querentes eum. Et fa
cum est post tridū inuenerūt illum in templo) Non in foro neq; in iudo.
sicut pueri iam solent inueniri. sed in templo vbi domus orōnis est (sedens
tem in medio doctorū audientē illos et interrogantē eos) **A**y. vt meli⁹ pos
set omnes audire z meli⁹ cū eis p̄ferre. Hoc est em̄ sapientis primo aus
dire et post interrogare (Stupebant oēs q; audiebant eū) id est valde mis
rabantur (sup̄ prudentia et responsis eius) qz als inauditū fuerat q; puer
talis etatis tam sapienter loqueretur (et videntes) scz maria z ioseph eum
in medio doctorū (admirati sunt. et dixit mater eius ad eum. fili quid fecisti
nobis sic. Ecce pater tuus) scz putatius vel nutritius (et ego dolētes
querebamus te) **D**ic instruitur parentes q̄liter se in correctione detrah̄ ha
bere ad filios vt p̄tumeliosos z maledicis verbis nō p̄tuler̄ pueros suos.
Corrigendi em̄ sunt p̄mo cū benignitate. z si non iuuat. tūc cū virga aspe
ra vt patz **P**ouer. xxiij. Noli subtrahere puero disciplinā. si em̄ p̄culleris eū
virga non moriet̄ et animā eius de inferno liberabis. **M**orandus q; nunq;
legitur in euāgelijs ioseph ihesu locutum fuisse. sed hoc semp̄ virgini marie
dimittebat. qz ad ipm̄ tanq; ad verā matrē pertinebat. **I**te hic q̄r̄ quare
ioseph dicit pater ihesu. cū nō genuerit eū. **R**dm̄ q; dicebat pater eius p̄pter
tria **P**rimo p̄ter hominū op̄imōnē. vt p̄ **A**. iiij. vt putabatur filius ioseph
Secō p̄ter eius nutritiōem. qz fm̄ **M**ige. sic appellatur **J**oseph. scz pater
ihesu quia nutritius eius fuit. **T**ercio p̄pter p̄iugalem desponsationem
scz ioseph et maria. **N**am fm̄ **A**ugustinus **D**ulco p̄uenientius christus

dicit filius Joseph q̄ si esset aliunde adoptatus. Item quare virgo maria
 p̄posuit Joseph an se dicens. Pater tuus et ego doleres q̄rebar? re. cum
 n̄ sit mater dei et regina celi. R̄ndet p̄mo p̄pter humilitate quam habebat
 excellentissimaz. Sc̄do vt exemplū daret alijs mulieribz honorādi viros
 suos (et ait ad illos. quid est q̄ me q̄rebaris consanguineos et nosos (nes
 scitis qz in his que patris mei sunt) s̄ celestis (oportet me esse) qz aliū pa
 trem nō habeo. Dige. in celis sine matre (et ipsi nō intellexerunt p̄bū q̄d lo
 q̄bat) Ap. qz adhuc nō erant affueri tanta audire ab eo) et descendit cū eis

et venit nazareth) ad eo
 r̄ū p̄solatōem (et erat ibi
 subditus illis) ad nr̄am
 instruatōem (et m̄i eius
 cōseruabat oīa p̄ba hec
 cōferēs in corde suo) oīa
 em̄ que vidit v̄l audiuit
 a x̄po fieri quoz tūc plez
 nā cognitōem nō habes
 bat memoriā tenuit. v̄n
 Beda. Virgo maria q̄
 nō intellexit. sicut q̄ non
 dū intelligere potuit. po
 nit oīa in corde suo q̄si
 ruminādo. et diligētius
 scrutanda recondebat.
 Hoc est cōtra nos obli
 uolos. qui nec aliqd̄ quod de deo et salute ai. ap. nostraz audiuim? memo
 riter retinemus. S; sumus sicut vas p̄fractū. qd̄ nihil p̄t p̄tinere. Q̄n
 Eccl. xxi. Cor. fatui quasi vas p̄fractū omnem sapientiā nō tenebit (ielus
 aut. p̄ficiēbat etate) Cor. quo ad corporis incrementū. scz de infantia ad
 puericiam. de puericia ad iuuentutem (et sapientia et grā) Ap. nō quātū
 ad rem. sed q̄tum ad ostensionem in effectu. in p̄tūm sapientiā suam nō
 tūm humanā. sed etiā diuinam magis ostendebat. fm̄ suū beneplacituz ee
 p̄tore nōstre salutis expediebat (apud deū et apud hoies). i. deo ad laudē
 et hoibz ad salutem p̄ficiēbat.

et venit nazareth) ad eo
 r̄ū p̄solatōem (et erat ibi
 subditus illis) ad nr̄am
 instruatōem (et m̄i eius
 cōseruabat oīa p̄ba hec
 cōferēs in corde suo) oīa
 em̄ que vidit v̄l audiuit
 a x̄po fieri quoz tūc plez
 nā cognitōem nō habes
 bat memoriā tenuit. v̄n
 Beda. Virgo maria q̄
 nō intellexit. sicut q̄ non
 dū intelligere potuit. po
 nit oīa in corde suo q̄si
 ruminādo. et diligētius
 scrutanda recondebat.
 Hoc est cōtra nos obli
 uolos. qui nec aliqd̄ quod de deo et salute ai. ap. nostraz audiuim? memo
 riter retinemus. S; sumus sicut vas p̄fractū. qd̄ nihil p̄t p̄tinere. Q̄n
 Eccl. xxi. Cor. fatui quasi vas p̄fractū omnem sapientiā nō tenebit (ielus
 aut. p̄ficiēbat etate) Cor. quo ad corporis incrementū. scz de infantia ad
 puericiam. de puericia ad iuuentutem (et sapientia et grā) Ap. nō quātū
 ad rem. sed q̄tum ad ostensionem in effectu. in p̄tūm sapientiā suam nō
 tūm humanā. sed etiā diuinam magis ostendebat. fm̄ suū beneplacituz ee
 p̄tore nōstre salutis expediebat (apud deū et apud hoies). i. deo ad laudē
 et hoibz ad salutem p̄ficiēbat.

et venit nazareth) ad eo
 r̄ū p̄solatōem (et erat ibi
 subditus illis) ad nr̄am
 instruatōem (et m̄i eius
 cōseruabat oīa p̄ba hec
 cōferēs in corde suo) oīa
 em̄ que vidit v̄l audiuit
 a x̄po fieri quoz tūc plez
 nā cognitōem nō habes
 bat memoriā tenuit. v̄n
 Beda. Virgo maria q̄
 nō intellexit. sicut q̄ non
 dū intelligere potuit. po
 nit oīa in corde suo q̄si
 ruminādo. et diligētius
 scrutanda recondebat.
 Hoc est cōtra nos obli
 uolos. qui nec aliqd̄ quod de deo et salute ai. ap. nostraz audiuim? memo
 riter retinemus. S; sumus sicut vas p̄fractū. qd̄ nihil p̄t p̄tinere. Q̄n
 Eccl. xxi. Cor. fatui quasi vas p̄fractū omnem sapientiā nō tenebit (ielus
 aut. p̄ficiēbat etate) Cor. quo ad corporis incrementū. scz de infantia ad
 puericiam. de puericia ad iuuentutem (et sapientia et grā) Ap. nō quātū
 ad rem. sed q̄tum ad ostensionem in effectu. in p̄tūm sapientiā suam nō
 tūm humanā. sed etiā diuinam magis ostendebat. fm̄ suū beneplacituz ee
 p̄tore nōstre salutis expediebat (apud deū et apud hoies). i. deo ad laudē
 et hoibz ad salutem p̄ficiēbat.

et venit nazareth) ad eo
 r̄ū p̄solatōem (et erat ibi
 subditus illis) ad nr̄am
 instruatōem (et m̄i eius
 cōseruabat oīa p̄ba hec
 cōferēs in corde suo) oīa
 em̄ que vidit v̄l audiuit
 a x̄po fieri quoz tūc plez
 nā cognitōem nō habes
 bat memoriā tenuit. v̄n
 Beda. Virgo maria q̄
 nō intellexit. sicut q̄ non
 dū intelligere potuit. po
 nit oīa in corde suo q̄si
 ruminādo. et diligētius
 scrutanda recondebat.
 Hoc est cōtra nos obli
 uolos. qui nec aliqd̄ quod de deo et salute ai. ap. nostraz audiuim? memo
 riter retinemus. S; sumus sicut vas p̄fractū. qd̄ nihil p̄t p̄tinere. Q̄n
 Eccl. xxi. Cor. fatui quasi vas p̄fractū omnem sapientiā nō tenebit (ielus
 aut. p̄ficiēbat etate) Cor. quo ad corporis incrementū. scz de infantia ad
 puericiam. de puericia ad iuuentutem (et sapientia et grā) Ap. nō quātū
 ad rem. sed q̄tum ad ostensionem in effectu. in p̄tūm sapientiā suam nō
 tūm humanā. sed etiā diuinam magis ostendebat. fm̄ suū beneplacituz ee
 p̄tore nōstre salutis expediebat (apud deū et apud hoies). i. deo ad laudē
 et hoibz ad salutem p̄ficiēbat.

et venit nazareth) ad eo
 r̄ū p̄solatōem (et erat ibi
 subditus illis) ad nr̄am
 instruatōem (et m̄i eius
 cōseruabat oīa p̄ba hec
 cōferēs in corde suo) oīa
 em̄ que vidit v̄l audiuit
 a x̄po fieri quoz tūc plez
 nā cognitōem nō habes
 bat memoriā tenuit. v̄n
 Beda. Virgo maria q̄
 nō intellexit. sicut q̄ non
 dū intelligere potuit. po
 nit oīa in corde suo q̄si
 ruminādo. et diligētius
 scrutanda recondebat.
 Hoc est cōtra nos obli
 uolos. qui nec aliqd̄ quod de deo et salute ai. ap. nostraz audiuim? memo
 riter retinemus. S; sumus sicut vas p̄fractū. qd̄ nihil p̄t p̄tinere. Q̄n
 Eccl. xxi. Cor. fatui quasi vas p̄fractū omnem sapientiā nō tenebit (ielus
 aut. p̄ficiēbat etate) Cor. quo ad corporis incrementū. scz de infantia ad
 puericiam. de puericia ad iuuentutem (et sapientia et grā) Ap. nō quātū
 ad rem. sed q̄tum ad ostensionem in effectu. in p̄tūm sapientiā suam nō
 tūm humanā. sed etiā diuinam magis ostendebat. fm̄ suū beneplacituz ee
 p̄tore nōstre salutis expediebat (apud deū et apud hoies). i. deo ad laudē
 et hoibz ad salutem p̄ficiēbat.

et venit nazareth) ad eo
 r̄ū p̄solatōem (et erat ibi
 subditus illis) ad nr̄am
 instruatōem (et m̄i eius
 cōseruabat oīa p̄ba hec
 cōferēs in corde suo) oīa
 em̄ que vidit v̄l audiuit
 a x̄po fieri quoz tūc plez
 nā cognitōem nō habes
 bat memoriā tenuit. v̄n
 Beda. Virgo maria q̄
 nō intellexit. sicut q̄ non
 dū intelligere potuit. po
 nit oīa in corde suo q̄si
 ruminādo. et diligētius
 scrutanda recondebat.
 Hoc est cōtra nos obli
 uolos. qui nec aliqd̄ quod de deo et salute ai. ap. nostraz audiuim? memo
 riter retinemus. S; sumus sicut vas p̄fractū. qd̄ nihil p̄t p̄tinere. Q̄n
 Eccl. xxi. Cor. fatui quasi vas p̄fractū omnem sapientiā nō tenebit (ielus
 aut. p̄ficiēbat etate) Cor. quo ad corporis incrementū. scz de infantia ad
 puericiam. de puericia ad iuuentutem (et sapientia et grā) Ap. nō quātū
 ad rem. sed q̄tum ad ostensionem in effectu. in p̄tūm sapientiā suam nō
 tūm humanā. sed etiā diuinam magis ostendebat. fm̄ suū beneplacituz ee
 p̄tore nōstre salutis expediebat (apud deū et apud hoies). i. deo ad laudē
 et hoibz ad salutem p̄ficiēbat.

et venit nazareth) ad eo
 r̄ū p̄solatōem (et erat ibi
 subditus illis) ad nr̄am
 instruatōem (et m̄i eius
 cōseruabat oīa p̄ba hec
 cōferēs in corde suo) oīa
 em̄ que vidit v̄l audiuit
 a x̄po fieri quoz tūc plez
 nā cognitōem nō habes
 bat memoriā tenuit. v̄n
 Beda. Virgo maria q̄
 nō intellexit. sicut q̄ non
 dū intelligere potuit. po
 nit oīa in corde suo q̄si
 ruminādo. et diligētius
 scrutanda recondebat.
 Hoc est cōtra nos obli
 uolos. qui nec aliqd̄ quod de deo et salute ai. ap. nostraz audiuim? memo
 riter retinemus. S; sumus sicut vas p̄fractū. qd̄ nihil p̄t p̄tinere. Q̄n
 Eccl. xxi. Cor. fatui quasi vas p̄fractū omnem sapientiā nō tenebit (ielus
 aut. p̄ficiēbat etate) Cor. quo ad corporis incrementū. scz de infantia ad
 puericiam. de puericia ad iuuentutem (et sapientia et grā) Ap. nō quātū
 ad rem. sed q̄tum ad ostensionem in effectu. in p̄tūm sapientiā suam nō
 tūm humanā. sed etiā diuinam magis ostendebat. fm̄ suū beneplacituz ee
 p̄tore nōstre salutis expediebat (apud deū et apud hoies). i. deo ad laudē
 et hoibz ad salutem p̄ficiēbat.

pagina

est iesus ad nuptias non vt aliquis magnus. sed vt consanguineus. 2 ipse vt humilis nō respuit. sed venit. Queritur quō vocati sunt iesus 2 mater eius 2 discipuli ad nuptias cū essent paupes. quales non solent sēd p̄uicia vocari. Respondet q̄ sponsus 2 sponsa paupes fuerunt. 2 ideo pauperes inuitabant. Christus autē nuptiis interesse voluit. vt nuptias approbaret. 2 errore eorū excluderet qui nuptias damnāt. vñ Beda Si thoro im̄ maculato. 2 nuptiis debita charitate celebratis culpa inesset. nequaquā dominus iesus ad has venire voluisset. vñ. i. Cor. viij. Non peccat mulier si n̄g bat Si viros accepisti non peccasti. Si nuptes rit̄ p̄go nō peccat (2 de ficiente viro) in ipso cōs uiuo. qđ est signū paupertatis (d̄c mater iesu ad eū. vinū non h̄t) scz ministri ad p̄nādus (2 d̄c ei iesus. qđ mihi 2 tibi ē mulier) q. d. defectus iste nō p̄tinet ad me. vel ad te. s̄ ad alios quorū sunt

nuptie (nō dū venit hora mea) (Christus. q. d. quid rogas 2 petis vt faciam miraculum anteq̄ sit hora p̄ueniens ad hoc. Licet em̄ vinū deficiat nō dū tñ defectus vini erat omnibz notus. Christus autē volebat vt oēs p̄us scirent defectū. vt sic postea miraculum esset omnibz certū 2 manifestus (d̄c mater iesu ministris). i. seruitoribz p̄uicij (qđcunq; dixerit vobis facite) (ho. credendū est q̄ beata p̄go nūq; aliquid petijt de filio q̄ ipse nō fecerit. Et nota licet aliquātulū dure videret matri respōdere. ipa tñ firmis̄ sine seuit eū facturū qđ petuerat. Et ideo dixit ministris. qđcūq; dixerit vobis facite (erant autē ibi) scz in domo conuiuij (lapidee hydrie sex posite s̄m purificatōem iudeorū) vt patz Math. viij. pharisei 2 omnes iudei nisi crebro lauent manus nō māducant panem (cipientes). i. capere volētes (singule metretas) id est mensuras (binas vel trinas. dicit eis) scz ministris (iesus) rogatus a matre (Implete hydrias aqua. et impleuerunt eas vsq; ad summum) vt nihil vacuitatis remaneret (et dicit eis iesus) Thomas. iam facta transmutatione cuius omnipotentia tam aquam in vinum conuerterat. eadem potest similiter panem in corpus et vinum in sanguinem transmutare (Haurite nunc 2 ferte architriclino) vnde Christi solumus. Architriclinus dicitur quasi ordinatoz vel dispensatoz in cōuuiuo (et tulerunt) s̄m imperiū domini nostri iesu christi. Et notandum q̄ ministri obediētes fuerunt in fundendo 2 in hauriendo (vt aut gustas ut architriclinus aquam vinum factum. 2 non sciebat vnde esset. ministri autē sciebant qui hauserant aquam. vocat sponsum architriclinus. 2 or ei (omnis homo primum) id est in principio conuiuij (bonum vinum p̄s̄ n̄t in mensa. 2 cum inebriati fuerint) cibo 2 potu boni vini (tunc id qđ d̄c terius est) id est mitius bonū (tu autez seruasti bonum vinū vsq; adhuc) immo optimū. Et licet. (Hic. d̄c h̄ ē generale in oibz miraculis qđ sp̄ ad

stris. Quodcunq; dixerit vobis facite Erant autē ibi lapidee hidrie sex posite s̄m purificatōem iudeorū capientes singule metretas binas vel trinas. Dicit eis iesus. Implete hydrias aq; 2 impleuerūt eas vsq; ad summū Et d̄c eis iesus haurite nunc et ferte architriclino. et attulerunt. Ut autē gustauit ar/

nobilius terminat quam natura possit. nunc natura fecit ita bonus. Vnde sicut illud fuit. Nunquam aliquis pistoz ita bonum panem fecit sicut quando christus panes multiplicauit. vnde propter hoc qui comederunt de panibus istis voluerunt eum facere regem Jo. vi. Item natura nunc potuit dare clarum et acutum visum sicut ipse christus dedit ceco nato. Jo. ix. (Hoc in initium signorum fecit iesus in chana galilee et manifestauit gloriam suam (Glo-

chitriclinus aquam vinum factum et non sciebat unde esset. ministri autem sciebant qui hauserant aquam vocat sponsus arbitriclinus et dicit ei. Dominus homo primum bonum vinum ponit. et cum inebriati fuerint tunc id quod deterius est. Tu autem seruasti bonum vinum usque adhuc. Hoc fecit initium signorum. Iesus in chana galilee et manifestauit gloriam suam. Et crederunt in eum discipuli eius.

Id est latente diuinitate ratione edificationis discipulorum. vnde subdit (et crederunt in eum discipuli eius). id est firmus crediderunt quod viso miraculo roborati sunt in fide apostolorum et in amore eius. (Ibi notandum quod scilicet Thoma de aquino in tertia pre summe. q. xliij. di. q. doz min? an illud miraculum conuersionis aque in vinum nullum aliud fecit in humana natura. et ideo libellus de infantia solus uarozis contrarium huius dicens. reprobatum est

Vidua. ij. post octauas epiphanie

tamquam ab hereticis confectus. ut patet in decreto gelasij. Unde circa presens euangelium ubi dicitur. nuptie facte sunt in chana etc. Queritur quid efficit matrimonium. Respondet Hugo de priore consensus expressus uoluntas et non fictus vel coactus de verbis presenti efficit matrimonium. Carnis autem copula ipsum consummat. Alia autem que procedunt ut promissio de accipiendo sunt sponsalia nec efficiunt matrimonium. Sicut que coniunguntur ut missio anuli que est signum matrimonij et instrumentum. Et omnia alia que obseruantur in matrimonio sunt quedam solennitates matrimonij non efficiunt matrimonium. Consensus autem ille est in cohabitacionem perpetuam et copulam carnalem. Item notandum quod inter christianum et quicumque aliam personam non baptizatam non potest esse coniugium cum baptizatus sit ianna omnium sacramentorum. sicut si aliquis infidelis conuertatur ad fidem. et eius uxor nollet conuerti potest accipere aliam uxorem. Et sicut est de uxore. quod non est conuersione lucis ad tenebras. nec christi ad bestial. ut dicit apostolus. ij. ad Cor. vij. Item quoniam quis timore coactus accepit aliquam. Si enim postea quando est in loco tuto non consentit potest eam dimittere quod matrimonia debent esse libera etc. Item notandum quod presbiter in politicis dicitur. Mas non debet contrahere ante. xxvij. annorum. alias fetus impiecit. quod mas et feiarum non crescit. oportet tamen et pueniri potest profata res aliquam propter incotinencia.

Postilla

Quoniam descendisset iesus de monte etc. Mat. viij. Mar. i. Lu. v. Historia huius euangelij facta est anno christi. xxij. idus Julij. feria. v. luna. xvi. indictione quarta. Glosa postquam dominus docuerat discipulos

pagina

posuit in monte descendit in valle ut turbas doceret et sanaret turbatum
infirmos qui sequebantur eum. Discipulus enim tanquam imperfectis in vallem predicat
uit. et secundum Haymonem exemplo christi debent facere predicatorum ut in predica
tione sua habeant sermonem paratum. et sicut sciunt unumquemque capere posse. ita
et verbum dei annuncient. unde etiam Gregorius secundum capacitatem auditorum formam
duo est sermo doctoris (secute sunt enim turbe) **H**oc propter quod sequela et edi
ficatio eodem mouebatur ad faciendum miracula (ecce leprosus veniens) scilicet
enim fide cordis (et adorans eum) cum humilitate. unde **Mar. i. di. genuflexit. Qu.**
v. di. procidit in faciem quam omnia humilitatem indicat **Aug.** habuit enim in
iste leprosus in se quod quibus
quibus habuerit in se. nihil a
deo sibi negatur. **Pr.**
munda est fides quod tangit eum
di. Adorabat eum. In
Jacobi pri. Postulet ac
in fide nihil hesitans et da
bit ei. **Secundum** est humilitas
quod notat eum **di. procidit in**
facie netree **Tertius** est
deuota oratio. quod notatur
eum **di. O**ne si vis porcos me mundare. **U**te est considerandum quod sapienter se
habuit ille leprosus tunc primo ad fidem peruersus. Non enim desiderauit salu
tatem corporis. nisi in quantum illa esset aie salus. **E**t ideo non orauit vt do
minus eum sanaret. sed illius voluntati permisit an eum sanare vellet. quod solus non
uit. que sue congruerent salutem **A** quo leproso adhuc in fide neophyto nos
a purgata in fide christi nutriti exemplum recipere debemus. vt bona fortuna
ne bona nature. et quicquid terrena (quibus pertingit bene et male vti) non petamur
a deo. nec ea queramus nisi in quantum nec carna sunt sustentationi nostre et ex
pedientia nostre salutem. **N**ihil enim nobis bonum est. nisi nostra felicitas
eterna. et ea quod nobis ad istam consequendam proficiunt. siue prospera. siue aduersa
sunt (et extendens iesus manum tetigit eum dicens) **U**olo mundare) unde **Damas**
ce **Humanitas** christi erat organum et instrumentum diuinitatis. **E**t ideo sicut
artifex mediante instrumento operatur. sic prius diuina in christo per applicatio
nem humanitatis a qua miracula fiebant quibus. sicut hunc leprosum tangendo
sanauit (et perfestim mundata est lepra eius). id est totaliter non tamen diminuit. unde
in **ps. cxi. ipse dixit et facta sunt. U**n **augustinus** **di. q** non statim post
descensum de montem fecit hoc miraculum **S**ed postquam sermonem in ipso loco
etiam perfestim fecit turbis. sicut **di. Lu. v. Ch**riso. post sermonem immediate per
cedit ad miracula vt verbis precedentibus auctoritate prestaret vt mira
bilis in verbis mirabilior in opere (et ait illi iesus. vide nemini dixeris) scilicet
miraculum quod factum est. **A**thys. **I**n his verbis docet nos non esse va
ne gloriosos. et si aliquid bonum circa nos est. non nobis sed deo ascribere
re debemus. **U**nde **ps. cxij. Non** nobis domine non nobis. sed homini
tuo da gloriam **(S**ed vade ostende te sacerdoti et of. **re. Leu. xiiij. scilicet** du
os passeres offerebat pro emundatione sua vnus eorum occidebatur. et
alter in sanguine illius intingebatur et sic dimissus euolauit (in testimonium

Euangelium secundum **Mat. viij.**

Nullo tpe **Qu** descendit iesus de
monte secute sunt enim turbe multe.
Et ecce leprosus veniens adorabat
eum dicens. Domine si vis potes me
mundare. **E**t extendens iesus manus
tetigit eum dicens **U**olo mundare **E**t co/
/

Uolo mundare **E**t co/
/

illis) .i. vt illozū testimonio sanus habeatis. Quare christus leprosus fa-
 natum misit ad sacerdotes. Responso fm **Boz.** Primo propter legis ap-
 probatōem. Secōdo propter miraculi confirmatōem. s. vt testes essent miracu-
 li. Tercio propter eoz utilitatem. vt vidētes crederent z saluarent. Quarto
 propter eruditōem nostrā. vt nos etiā sacerdotes honorem. Quinto
 in exemplum peccatoribus q̄ sunt lepra peccati infecti quibz dicit **Ite** .i. non
 stare (ostēdite) nō occultate (vos) nō alios (sacerdotibz) qui hñc potestates

festim mundata est lepra eius. Et ait il-
 li iesus. vide nemini dixeris. sed vade
 ostende te sacerdotibus z offer munus
 tuum. q̄s precepit moyses in testimo-
 niū illis. Cū aut̄ introisset capharnaū
 accessit ad eum centurio rogās eū z di-
 cens. Dñe puer me⁹ iacet in domo pa-
 raliticus z male torquetur. et ait illi ie-
 sus. ego veniam z curabo eum. At m̄
 dens centurio ait. Dñe non sum dig-
 nus vt intres sub tectum meum. s. tñ
 dic verbo z sanabitur puer meus. Nā
 et ego homo sum sub potestate cōstitu-
 tus habēs sub me milites. et dico hu-
 ic vade et vadit. et alio veni et venit. z

remittendi peccata. vt p̄z
Iobis. xx. Accipite spm
 sc̄m. quoz remiseris pec-
 cata remittunt eis. **Cuz**
 aut̄ introisset capharnaū
 accessit ad eum centurio
 id est quidā gētilis q̄ hab̄
 bebat hoies in armis sub
 se ad custodiā ipsius gāl-
 lee. tunc em̄ terra iudeoz
 rū subiecta erat roma-
 nis a quibz illic erat posi-
 tus centurio ille. iste autē
 centurio auditis xpi mir-
 raculis firmiter credidit
 q̄ posset sanare seruū ei⁹.
 qui erat ei valde charus.
 vt dicit **Luce. v.** et de eius
 sanatiōe fuit valde sollicit⁹
 r⁹ (accessit ergo z rogās
 eum dixit **Dñe puer me⁹**

us) seruū nominās puerū suū **Hoc est** p̄tra sup̄bos q̄ famulos dedignā-
 tur (iacet in domo) sc̄z nō potēs venire ad te. **Hoc est** p̄tra inhumanos do-
 minos q̄ expellūt infirmos famulos a domo sua z mittūt ad hospitale (pa-
 raliticus. z male torquet) **Christi.** Infirmitatē tñ modo exposuit. s. sanitas
 t̄is remediū in potestate misericordie eius dimisit (z ait illi iesus. ego veniam
 et curabo eum) vnde **Beda.** Quā ad sanādū filiū reguli ire noluit. ne diui-
 tias honorare videret. ad seruū vadit ne seruilez ditiōem spreuisse putaret
 (et tñ dens centurio ait. dñe nō sum dignus) sc̄z q̄ gētilis sum. vñ **Hiero.**
 q̄ gētilis fuit z forte ydola stabant in domo sua. ideo noluit vt xps intras-
 set. ne in hoc offenderet (vt intres sub tectū meū) **Boz.** nō dicit palaciū. l̄s
 cet p̄nceps esset. sed tectū p̄ humilitate sui z p̄sideratione magnitudinis
 xpi zc. vñ **Aug⁹.** dicendo se indignū prestare se dignū. nō in cuius parietes.
 sed in cuius corpus xps intraret. vnde **Origenes.** Cū corpus z sanguinē
 xpi sumpturus es. tunc dñs tectū tuum vult intrare. z tu ergo humilians
 teipm dic. Dñe nō sum dignus vt intres sub tectū meum (sed tñ dic ver-
 bo z sanabitur puer meus) **Beda.** Magna fides que dicere credit esse fa-
 cere. nam z ego homo sum sub potestate cōstitutus habēs sub me milites.
 et dico huic vade z vadit) sc̄z q̄ntū ad negociū implēdū in absentia (z alio

pagina.

antiqua est grammatica (z alio veni z venie) q̄ntum ad officium imple-
dum in p̄ntia (et seruo meo fac hoc z facit) **Et** his p̄cludit q̄ si dicto eius
vnus vadit z alius venit. multo plus si christus deus z dñs dicat infirmu
ti vade z vade. z sanitati veni z veniet (audiens aut̄ iesus) scz q̄ sub vela
mento carnis centurio agnouisset excellentiam maiestatis (miratus est)
id est ad modum mirantis se habuit (z sequentibz se dixit. Amen dico vo-
bis. non inueni tantam fidem in israel. i. in populo iudaico. qz alij pluribus
signis visis crediderūt. ille vero nullo miraculo viso. sed solum audito cres-
didit) **Dico** aut̄ vobis q̄ multi ab oriente z occidente venient. z recubent
cum abraam ysaac iacob in regno celorum) qz multitudo gentiū de diuer-
sis orbis partibus existentium p̄ predicatōem ap̄torum conuersa est ad f̄s
dem. z sic p̄ceperunt grām in presenti. z gloriā in futuro (filij aut̄z regni)
id est iudei ex quibus erat natus. z q̄bus erat p̄ncipaliter missus ad p̄dican-
dum eis (eijcitur in tenebras exteriores) vnde **B**regio. interiores tenebre
sunt cecitas mentis. exteriores vero eterna nox damnatōis (ibi erit fletus
et stridor dentium) **R**abanus. fletus de ardore. stridor dentium de frigo
re solet oriri. vnde **J**ob. xxiij. **T**ransibit de aquis niuiū ad calozem niuiū
(et dixit iesus centurioni vade) id est secure reuer-
tere (z sicut credidisti) scz p̄fecte (sic fiat tibi) in sa-
natione serui tui (et sana-
tus est puer) nō filius. s̄
seruus (ex illa hora) scz q̄
dominus iesus dixit sibi.
(fiat tibi) **R**abanus. f̄s
dei merito ostendit impe-
trare salutē seruo. **¶** **I**te
notanduz q̄ legitur in eu-
angelijz christuz tres pa-
raliticos curasse. **¶** **U**num
qui iacebat in porticu tris-
ginta octo habens annos
in infirmitate. vt patet **I**obis. v. **¶** **A**lium qui portabatur a quatuor viris in
grabato. vt patet **M**arc. ij. **¶** **T**ercium qui fuit seruus c̄turionis. sicut ha-
betur in euangelio hodierno. **¶** **C**irca presens euāgelium vbi dicitur **¶** **E**t
tendens iesus manum tetigit eum dicens. volo mundare) dicit **H**ugo de
prato. q̄ in scripturis inuenimus tribus modis lepram fuisse mundatam.
quod representat tres modos remissionis peccatorum. **¶** **P**rimus modus
fuit in ablutione aque. vt lepra naaman. vt patet quarto **R**egum c̄nto **¶** **E**t
significat baptismum in quo omnia peccata mundantur. sic fuit mundat⁹
Constantinus corporaliter z spiritualiter. i. in corpore z anima simul. **¶** **S**e-
cundus modus fuit in ostensione z missione ad sacerdotem. z f̄cat cōfessio-
nem. in qua. z per quam omnia peccata mūdant. vnde **J**acobi. v. **C**onfite-
mini alterutrum peccata vestra z orate p̄ inuicēz vt saluemini. **¶** **T**ercius mo-
dus fuit in tactu manus xpi. sicut hic d̄. **E**t tendens manum zc. z signifi-

cat bonam operatōem. Nam si homo in peccato mortali existens nō des-
perat. sed fecit bona opera. orando. ieiunādo. elemosynas dando. s̄bum dei
audiendo. tunc dñs iesus xps citius illuminat eū. z nō patit eum perire. sed
reducit ad penitentiam. vt patz in Cornelio centurione. de quo legit Actū
x. Elemosyne tuet oēs ascēderūt in cōspectu dei. z ad eū nullus est beat⁹
Petrus apl's vt baptizaret eum. Sed si in peccato mortali exis negligit

V Dñica tertia post octauas epipha-
nie. Euangeliū s̄m Mat. viij.

In illo tpe Ascendente iesu in na-
uiculam. secuti sunt eum discipu-
li eius. Et ecce motus magnus fac-
tus est in mari. ita vt nauicula operire

bona opari. vt multi stul-
ti faciunt dicētes. Ad qd
prodest mihi bona opas
rit. tunc deus derelinquit
quādoq; tales. vt tandē
sic in peccatis suis mori-
ant⁹ z damnabuntur. vñ
hoc dicit in decretis. In
peccatis existentes debet
bona opera facere. vt des-

us eoz eorū illustret. de pe. di. v. **F**alsitas sequit. **V**ade ostende te sacerdos
ci. **H**ic reprehendit error paupm de lugduno dicentū nō esse necarium sa-
cerdoti p̄fiteri. qz quilibet bonus xpianus est sacerdos.

Mostilla.

Ascendente iesu in nauiculam. **M**at. viij. **M**at. iij. **L**uce. viij. **H**y-
storia huius euangeliū facta est anno christi. xxx. kal. augusti. feria qui-
ta. luna tertia. indictione quarta. **A**nte initium illius euangeliū scribit sanc-
tus **M**artheus in eodem capitulo. q. vñs de scribis accessit ad iesum. z ait
illi **M**agister sequar te quocumq; ieris. dicit ei. vulpes foueas habent. z vo-
lucres celi nidos. **F**ilius autē hominis non habet vbi caput suum reclinet.
Alius autem de discipulis eius ait illi domine permitte me primum ire et
sepelire patrem meum. **I**esus autem ait illi. sequere me z dimitte mortuos
os sepelire mortuos suos. z statim sequitur euangeliū hodiernum (**A**s-
cendente iesu in nauiculam) **U**nde **C**hrisostomus. **C**um multa z miran-
da dominus ostendisset in terra: transijt ad mare vt ibidem excellentiora
opera demonstraret. quatenus terre marisq; dominum se ostenderet (**S**e-
cuti sunt enim discipuli eius) scz transirentes cum eo (z ecce motus) id ē
maris turbatio. vñdē. ps. lxxij. **Q**ui conturbas profundus maris. **E**t ista
turbatio maris non fuit naturalis. sed imperio christi hec facta est diuina
virtute. vt manifestaretur virtus christi discipulis eius (magnus) scilicet vt
maius appareret miraculū (factus est in mari) id est in stagno genazareth
(ita vt nauicula operiretur fluctibus) supple fere. z dicit operiretur z non
submergeretur. quia nauis christi concuti potest. **A**nus figura est in arca
noe. vt patet **G**enesis septimo (ipse vero dormiebat) **L**y. **E**t hoc duplici
de causa. **P**rima vt veritas humane nature ostēderet **D**ormiebat enim corpe
sed vigilabat deitate. **S**ecda vt discipuli in periculo positi ad xpm recurrerēt
z auxilium suū peterēt. **I**deo seqtur (accessērūt et suscitauerūt eū discipuli
eius dicētes) deuoris pabus (dñe perimus) i. perire timem⁹ (salua nos)
Rabanus. **Q**ueraces z bñdicti discipuli iesu xpi saluatoreē veltz vobiscū

Bagina

habentis. et periculum timetis vita vobiscum est. et de morte solliciti estis (et dixit. quid timidi estis) **A**ya. quasi diceret. **N**ō detereatis timere cum sim presens vobiscum. qui vidistis tot miracula facere in terra (modice fidei). **C**hrisostomus. propter hoc vocat eos modice fidei. quia licet crederent chris- tum posse eos liberare a periculo cum esset excitatus. nō tamē credebāt qd hoc posset dormiens facere. quia si pfectam fidem haberēt cognoscerent eū tantā virtutē habere dor- niendo quantam vigi- lando. et tantam in mari quantam in terra. **T**unc sciz post preces discipulo- rum (surgens). scilicet som- no (impavit ventis et ma- ri) cōtra inundatōes flue- rui (et facta est tranquillitas magna in mari) **L**y. ex quo patet eius divini- ras. quia miraculuz hoc fecit imperando istis do- minus oīm creaturaruz vñ sequit (porro oēs mi- rati sunt) vñ Hierony. nō discipuli. sed naute et ceteri qui erāt in nauē (di- centes. quālis est hic) **L**y. scilicet. qz sicut homo dormit et sicut deus miracula fa- cit. **S**or. In miraculū chris- ti semp aliquid ponitur ad ostendendum veritatē humanitatis et ad osten- dendam veritatē deitatis vñ **C**hris. Somnus ho- mine. tranquillitas deuz ostendebat. **T**ria ḡ ad- mirantur. **E**t homines dormientem et deum imperatē. et creaturā obedientem. vnde ad dūt (quia vēti et mare obediūt ei) sicut creatori.

tur fluctibus. **I**pse vero dormiebat. **E**t accesserūt et suscitauerūt eū disci- puli eius dicentes. **D**ñe salua nos pe- rimus **E**t dixit eis iesus. quid timidi estis modice fidei. tūc surgēs impavit vētis et mari. et facta est trāqllitas ma- gna **P**orro oēs mirati sūt dicētes. quālis est hic. qz venti et mare obediūt ei

V Dñica. iiii. post octavā Epiphanię **E**uangelium fm **Mat. xij.**

Enillo tpe dixit iesus dis. suis pa- rabolā hanc. **S**imile factū est re- gnum celorum homini qui seminavit bonum semen in agro suo. **C**um autē dormirent homines venit inimicus et supseminavit zizania in medio tritici et abiit. **C**um autem crevissent verba et fructum fecisset. tunc apparuerunt zi- zania. **A**scēdētes autē servi patrisfamī- lias dixerunt ei. **D**omine nōne bonuz semen seminasti in agro tuo. vnde er- go habz zizania. **E**t ait illis. inimicus

¶ Postilla.

Simile factū est regnū celorū. **Mat. xij.** **H**istoria huius euangeli- facta est in mense apri. videlicet pma die. **A**nno xpi. xxxij. **I**ndic- tione quinta (Simile factum est regnum celorum). scilicet status eccle- sie militantis (hōi qui seminavit bonū semen in agro suo) **L**y. hō ille xps est. ager autē eccia labore et sanguine xpi excolta. **B**onū semē est sancta doc- trina et fides catholica (cū autē dormirent hoies). scilicet custodes. **S**losa interst. qui ad tutelā et custodiāz sunt deputati. per quos prelati designantur (vñ

Bagina

Glo. diues difficile intrabit in regnū celoz. **A**ya difficile ē. z nō impossibilē. qz difficile est diuitias possidere z nō teneri nimis amore carū. **E**t itez dico vobis. facilius est camelū per foramen acus transire. **A**ya hoc intel ligit de quolibet diuite p̄stituentē finem suū in diuitijs z torā p̄fidentia suā ergo **M**arci. x. d. **D**ifficile p̄fidentes in pecunijs intrabūt in regnū ce lozū. **A**y. possessio diuitiaz red dit hominē difficilem ad p̄fectionem acquis tendā. nō tñ facit impossibilem. qz **A**brahim fuit diues valde. et tñ fuit p̄ fecer. vt habet. **G**en. i. vij.

et ideo. **E**ccl. xxi. **B**eat⁹ vir diues qui inuētus est sine macula. **E**t sequitur **E**t quis est hic et lauda bimus euz. quasi diceret vix et cum difficultate in uenit. **P**ostmodūz seq tur euangelium hodiernum (Simile est regnū celozum) id est status ec clesie militantis (hominī parifamilias) iste est de⁹ pater qui ita gubernat totum mūdum sicut pater familias subditos in do mo (qui exijt primo ma/

lus circa horā terciā. vidit alios stan tes in foro ociosos. et illis dixit. **I**te z vos in vineam meam. et qd̄cūqz iustū fuerit dabo vobis. **I**lli autē abierunt **I**terū autē exijt circa sextam et nonam horam et fecit similiter. **C**irca vndeci mam vero exijt. et inuenit alios stan tes. et dicit illis. quid hic statis tota die ociosi. dicūt ei. qz nemo nos cōdu pit. **D**icit illis. ite et vos in vineam me am. **C**um autē sero factum esset. dicit dominus vinee procuratori suo. voca

ne p̄ducere operarios in vineam suam) vinea est vniuersalis ecclesia. cuius palmites sunt iusti. qui a primo homine iusto sez abel colligitur. vsqz ad vl timū hominē iustū qui nasciturus est. vt dicit **G**rego. **H**ec vero vinea tot de se protulit palmites. quos sanctos protulit a iusto abel. vsqz ad vltimūz electū qui in fine mundi nasciturus est. **O**perarij sunt doctores et prelati a deo missi ad culturā huius vinee p̄ p̄dicatiōem z doctrinam (Qui exijt p̄ mo mane) **A**y. qz a principio mūdi vsqz ad noe fuerūt. **P**. de. lvi. anni. in quo tpe aliquos sanctos patres ad eruditōem hominū misit **A**dāz **S**eth et **E**noch z alios sanctos et iustos (Cōuētiōe autē facta cū oparijs ex de nario diurno) **A**y. z uentio ista est promissio vite eterne. p̄ labore. que qd̄z vita eterna erit ecclis oibz q̄stum est ex p̄te finis. qz nunqz sine habebit (Et egressus circa horā terciā) hora terciā intelligit mūdi discursus a tpe noe vsqz ad abrahā. in quo tpe elapsi sunt. ecc. lxxix. anni. in quibz annis aliqui sancti ad eruditōem alioz missi sunt a deo. vt **N**oe. **S**em. **T**hare z **A**re trum exijt circa sextā z nonā horā. et fecit similiter) **H**ora sexta fuit ab abra ham vsqz ad moysen. in quo tpe elapsi sunt. cccc. anni in quibus missi sunt **A**brahim **I**saac et **J**acob. z. xij. patriarche zc. **H**ora nona a moysē vsqz ad christū. in quo tempore elapsi sunt. **D**. d. xi. anni. In quibus annis ad eruditōem populi missi sunt **M**oyses **N**aron et **I**osue iudices reges z prophete et sacerdotes. **E**rant enim versus tales de etaribus veteris le gis. vnde. **S**excentum mille sex quinquaginta dat adam. **O**ctoginta nos uemqz trecentos noe sub archa. **C**ircūcilus abrahāz quadringeres hz an

nos. Dat trigintaq; set quadringentos moysi lex. Septuaginta terras
 quadraginta dauid 7 rex. Sex quadringentos dat transmigrans babilon
 q; Ante ihesum certus hic annorum datur ordo. Tractus ab hebreis ha
 ber sic et biblia nostra. Ante ihesum numerat mundi hieronimus annos
 Unum ter mille. septingentos decies sex. Utraq; biblia dat. tam nostra
 q; iudeorum. Hora versus sequens est beati hyeronimi. Ante ihesum bis
 centum minus millia quinq; (Circa vndecimas vero exiit et inuenit ali

operarios 7 redde illis mercedē. incipi
 ens a nouissimis vsq; ad primos. cuz
 venissent ergo q̄ circa vndecimā horā
 venerāt. acceperūt singulos denarios
 Venientes autē et primi arbitrati sunt
 q̄ plus essent accepturi. Acceperunt
 autem et ipsi singulos denarios. 7 ac
 cipientes murmurabant aduersus pa
 trē familias dicentes hi nouissimi vna
 hora fecerūt. et pares illos nobis feci
 sti. q̄ portauimus pondus diei et est?
 At ille respōdens vni eorū dixit. ami

xit) id est nullus propheta. nullus apostolus. nullus doctor venit ad nos
 instruendum. quia lex et prophete filijs israel dare fuerunt. vt illi in spiritu
 ali sanctificatione vigerent. ex quibus fm carnem christus erat nasciturus
 (Ite et vos in vineam meam) scz corde credendo. ore confitendo. et opere
 laborando. Unde dicit Chrysostomus. Quisquis cum fide recta bonis
 operibus insistit. huius vine operationis exiit (Cum sero factum esset)
 Hora Sero est finis 7 mors hominis. vel sero est etiam tempus iudicii.
 quia illud erit in fine mundi. Item quemadmodum sero redit homo ad
 domum suam et animalia ad nidum. ita in iudicio quilibet ad illum locum
 quem sibi preparauit ibit. scz ad sinistram vel ad dextras (dicit dominus
 vinee) id est deus pater qui est dominus iure creationis (procuratori suo)
 Vera ihesu christo. qui missus est a deo patre ad procuratiōem salutis hu
 mane (voca) Ista vocatio generaliter fiet in iudicio. vt patet Johannis
 quinto. Veniet hora quando mortui audient vocem filij dei. et qui audies
 rint viuēt (operarios) omnes siue bonos siue malos (et redde illis) sta
 tim sine dilatione (mercedem) suam. scilicet totam sine diminutiōe. vt pas
 ter primo Corinthiorum tercio. vnusquisq; propriam mercedem accipis
 et fm laborem suum (incipiens a nouissimis) id est vltimis (vsq; ad pri
 mos) Quandoq; em nouissimi in labore sunt primi in premio. Unde fm
 Gregozium. A nouissimo pater familias denarios reddere cepit. qui ad pa
 radisi requiem prius latronem q; sanctum petrum perduxit (cum ergo ve
 nissent qui circa vndecimam horā venerant) scz ad operandū in vinea (ac

os stantes. et dicit illis)
 Undecima hora intelli
 gitur a tempore christi
 vsq; ad finem mundi. in
 quo tempore gētilis vos
 cari sunt per predicatio
 nem apostolorum et alto
 rum ecclesie doctorū. Et
 ideo seqtur (quid hic sta
 tis tota die ociosi) quia
 enim a principio mundi
 vsq; tunc laborare in do
 nis operibus neglexerant
 et quasi tota die hoc est
 vsq; ad hoc tempus ocio
 si ipsi stabant (dicunt ei
 quia nemo nos condus

Bagina

ceperunt et ipsi singulos denarios). i. vitam eternā que equalis erit oibz nulli longior. nulli breuior. meritoz tñ diuerſitate fulgebunt. alij magis. alij minus. vt pz. i. **Coz. xv.** Differt stella a stella in claritate. hic autē denarius vnus in se est. multiplex autē ppter accipientū differentia (venientes autē et primi). i. illi qui pmo vocati sunt ad penitentiaz (arbitrati sunt q plus essent accepturi) **Ho.** interl. scz digniores locū in regno (acceperunt 2 ipſi singulos denarios). i. ſilla premia iuxta puentōem predictā. vñ **Remigi.** id est eandē eternitatē (et accipientes murmurabant) iſta murmuratio pe dicit longa extenſio pene in limbo. vñ **Grego.** Antiqui qui post lōga infer ni tempora ad celum p ueniunt quasi post mur muratōem denarium ac eipiunt. nos autē sine mur muratōe. quia mox cum de corpe eximus. sine mo ra premium accipimus. **S**imiliter potest exponi de diu penitente et marti re. quia vnus non statim euolat sicut alius. dicitur ergo (et accipientes mur murabant) scz conquire do (aduersum patremſa milias dicentes. hi nouis simi) id est martires vel penitētia et in bonis ope ribus inferiores (vna ho ra fecerunt) quia modi co tempore labores susti merunt (et illos pares

nobis fecisti) scz in pmo (q portauim? pondus diei 2 estus) pondus scz p ceptoz et estum carnalis pcupiscentie quotidie eidem resistendo (at ille res spondens vni eozum dixit. amice non facio tibi iniuriam. nonne ex denario diurno puenisti mecum) id est nonne promisisti pro vita eterna seruare des calogū (tolle qd tuū est) qz paratus sum tibi reddere mercedem tuā (2 va de) scz ppter impletōem mandatorz. et intra in gaudiū dñi tui (volo autē et huic nouissimo) scz in penitētia ferienti (dare sicut 2 tibi) innocenti (an nō licet mihi qd volo facere) qz non volo nisi bonū et licitū. vñ **Gregori.** stulta est questio ptra bonitatem dei (an oculus tu?) id est intērio tua qua ad primariū meritis (nequā est. quia ego bonus sum ex natura bonitatis mee ideo nulli facio iniuriam (sic erūt nouissimi) id est humiles hic et abiecti (p mi) in futuro in sua exaltatione. vt pz **Luce. xvij.** **Q**uis qui se humiliat et ex altabitur (et primi) in estimatione hominū in pſenti erūt qñ p (nouissimi) in iudicio dei qui est seruator 2 cognitor cordiū (**D**ulci em sunt vocati) **A**tra. scz ad fidem (sed pauci electi) ad gloriā. vñ **Gre.** **D**ulci ad fidem ueniunt. sed ad celest. regnū pauci perducuntur. **P**rch. vij. **A**tra est via q

cenō facio tibi iniuriā. **N**ōne ex dena rio diurno puenisti meciū. **T**olle qd tuū est et vade. **V**olo autē 2 huic nouis simo dare sicut 2 tibi. **A**n nō licet mihi qd volo facere. **A**n oculus tu? nequā est. qz ego bonus sum. **S**ic erunt no uissimi primi. 2 pmi nouissimi **D**ul ti em sunt vocati. pauci vero electi.

V Dñica in septuagesima. **E**uange lium fm **L**ucam. viij.

E In illo tpe **L**um turba plurima pueniret et de ciuitatibz prope raret ad ihesum dixit per similitudinē **E**riūt qui semināt seminare semen su um et duz semināt aliud cecidit secus

Parabola

Audi filia quo ad primū. 2 vide quo ad secundū. et inclina aurē tuā quo ad tertium. Interrogabāt autē eū discipuli ei⁹ q̄ eēt hęc parabola. Glosa nō interrogabāt autē eū itari in p̄ntia p̄h̄s cū esset sol⁹. vr habet Bar. xij. (q̄b) scz discipulis interrogantib⁹ dixit vobis) qui fideles estis (va sum est noscere mysteriū regni dei). i. intelligētia scripturaz (ceteris autē in parabolis). i. phariseis 2 iudeis incredulis (vr vidētes). i. videre ferē purantes (nō videāt) velut vidētes foris humanitatē nō videāt intus diuinitatē. scz oculo fidei. velut vidētes foris miracula nō videāt intus virtutē dei operantē (et audientes) scz s̄bū exte rius (nō intelligāt) sensum spūalē interius (est autē hęc parabola) Sic subdit dñs parabole expositōez (semen est s̄bū dei) dicit autē semen s̄bū dei p̄pter similitudinē. p̄mo qz sicut semē qd̄ semināt nisi sub terra cōdat sine fructu manebit. sic s̄bū dei qd̄ in p̄dicatione au ditur nisi in profūdo me morie seruet omnino perdit. Unde dauid in ps. cxvij. In corde meo abscondi eloquia tua. vr non peccem tibi. Secdo qz semen sine beneficio solis nō crescit. sic s̄bū dei p̄dicatū sine gratia dei adiuvante inurlet. Hęc hęc est rō quare in p̄ncipio sermōis gratia implozat. 2 scōz inuocōrō. vr scz qd̄ possibilitas nostra nō obrinet. eozum nobis intercessione donetur. Tercio p̄pter necessitatem reficiendi. Nā sicut semen est materia panis ad refectōem corpis. sic s̄bū dei ē materia p̄dicatōnis ad refectōem aie vr p̄z Deutro. vij. Non in solo pane viuit hō. sed in omni s̄bo qd̄ pe dit de ore dei. Vñ Grego. Lib. mentis est verbū dei. Postmodū subdit hic auditor s̄boz dei q̄tuor differentias (qd̄ autē sec⁹ viā). i. vna pars semis cecidit secus viā. i. in cor vanitati 2 voluptati expositū (2 cōculcatū est) Conculcatio transeūtiū significat carnales affectiones (vo lucres celt p̄mederūt illud) per volucres intelligūt demones. ergo p̄me stio volucrū fecit suggestione demonū. vnde subdit (deinde venit diabolus 2 tollit s̄bū). i. memoriā s̄bi (de corde eoz. ne credentes salui fiāt) inuidet em diabolus saluti hominū. salus autē p̄ fidem habet. vr p̄z Lu. vij. Fides tua saluifecit (nam qd̄ supra petrā) Nō sunt duri 2 rebel les p̄ supbiam (qui cū audierint cū gaudio suscipiūt s̄bū) q̄a tales in aus diendo p̄dicatōem delectant. sed cū de p̄dicatōe recedūt statim dece dūt a bono p̄posito qd̄ habuerūt (et hi radicē nō h̄nt) scz pfunde firmis raris. Rō autē quare illa arbor radices nō h̄z aliqñ est. qz nimis sepe tras plantat. 2 hi frequenter de bono in malū mutant. 2 ideo nō radicant in bono. vñ subdit (qz ad tēp⁹ credūt 2 in tpe tēp̄rōnis recedūt) vr parz Act. i. vij. Mane vsqz ad vesp̄rū imutabit tps (qd̄ at cecidit. inter

spinas hinc sunt) scilicet anxietate cupiditate regalia. **D**ivite regales spinae vocantur. quia animam vulnerant et pungunt (et a sollicitudinibus). id est cura superflua facit quædò (et divitiis). id est ab ipsa rerum abundantia in possidendo (et voluptatibus) id est a sequenti luxuria divitiis vrendo (cures suffocant) quia qui incipit cogitare de spiritualibus statim se immiscet cogitatio de temporalibus et pualès suffocat verbu (quod autem cecidit in terram bonam). id est in corde bonum et devotum (hinc sunt qui in corde bono) per industriam naturalem (et optimo) per gratiam iesu christi (autem dicitur per bonum dei retinet) scilicet in memoria (et fructum afferunt in patientia)

divinibus et divitiis et voluptatibus vite cures suffocant et non referunt fructum. **Q**uod autem in terram bonam hinc sunt qui in corde bono et optimo autem dicitur verbum retinent et fructum afferunt in patientia.

Dñica in quinquagesima Euangelium secundum Lucam. xviii.

In illo tempore Assumpsit iesus decem discipulos suos. et ait illis Ecce ascendimus hierosolimam et consummabitur omnia que scripta sunt per prophetas de filio hominis. tra-

fugere et virtutes habere oportet. dicit et ipse periculosus esse et sic dicit docere te perbo et exemplo sicut verus predicator dominus iesus fecit. ut patet. Actuum primo. **A**epit iesus facere et docere. Sequitur in euangelio (semen est perbo dei) **U**bi diligenter est advertendum quod verbum dei est valde preciosum. quia comparatur corpori christi. **U**nde Augustinus. Interrogo inquit vos fratres vel sorores dicitur mihi. quid vobis plus esse videtur. perbum dei an corpus christi. **S**i vultis respondere verum hoc vtrique dicere debetis quod non sit minus verbum dei quam corpus christi. **E**t ideo contra sollicitudinem observamus quando nobis corpus domini nostri iesu christi ministratur ut nihil ex ipso in terram cadat. tanta sollicitudine etiam observamus ne verbum dei quod nobis erogatur dum aliud aut cogitamus aut loquimur de corde nostro deperat. **E**t quibus iam dicitur patet quod qui scilicet et ex proposito desidiòse vel saltem contempnibiliter audire verbum dei graviter peccant. **U**nde Augustinus. et etiam allegat in descretis. **N**on minus reus erit qui verbum dei negligenter audit quam ille qui corpus christi in terram cadere ex negligentia sua permisit. **Q**uod specialiter intelligi potest de illo qui negligentia levi in terram miseret cadere eucharistiam. vel ille qui negligenter audit cum contemptu perbum dei. vel de illo qui non curat perbum dei audire in his que sunt de necessitate salutis quam perus gratis

vñ **H**ar. xviii. dicit **A**lij afferunt tricesimum. ut qui sunt in statu coniugali. **A**lij sexagesimum. ut qui sunt in statu virginali. **A**lij centesimum ut qui sunt in statu virginali. **Q**uia perus euangelium ubi dicitur **E**t qui qui seminat seminare semine suum. **D**icit **H**ugo de prato. quod predicator verbum dei debet opere implere **U**t si predicat mundana contemni debet et ipse hoc facere. **S**i predicat abstinencia et penitencia debet et ipse facere. **S**i predicat vicia predicatorum

pagina

Asumpsit iesus) Lu. xvij. Dar. xx. Dar. x. Historia huius euangeli facta est anno. xxvij. xvij. kal. aprilis. feria quarta. luna. vi. indictione. vi. Ante incitium illius euangeli scribit scus Lu. in eo. ca. q. ipsi discipulis suis. **A**me dico vobis. nemo est qui reliquerit domum aut patres. aut fratres. aut uxorem. aut filios propter regnum dei. et non recipiat multum in hoc seculo. et in futuro seculo vitam eternam. Postmodum immediate sequitur euangelium istud (Assumpsit iesus. xij. discipulos suos) Cor. dicit iesus prudens ex sua passione discipulos suos perturbandos. ideo perire eis passionis penam. resurrectionis gloriam. ut cum eum mortem cernerent resurrexerunt non dubitarent (et ait illis) scilicet tanquam suis secretariis et amicis (Et ecce ascendimus hierosolimam) quia hierusalem in montanis erat (et consummabunt omnia que scripta sunt per prophetas de filio hominis) id est de virginis filio. quia prophete scripserunt de passione christi futura. ut per hierosolimam. **Q**uasi agnum mansuetum qui portat ad victimam. Item **Mat. liij.** Sicut ovis ad occisionem ducit et quasi agnum coram condente se obmutescit et non aperiet os suum. Item **Mat. v.** Corpus meum dedi pauperibus et genas meas vellentibus faciem meam non auerti ab increpantibus et conspuentibus in me.

Item notandum est cum carnis primum est tempus gaudij et letitie secundum communem consuetudinem mundi. scilicet in comedendo carnes et in bibendo vinum. et diuersis deliciis carnalibus sic utendo. quare ergo sancta mater ecclesia in illo tempore secretitatis commemorat nobis et ad memoriam reducit tristitia insignia passionis christi. Respondetur quod hoc fit ideo. ut quilibet audiens tunc predicare euangelium de passione christi. sic erahatur ab illis vanitatibus et gaudiis mundanis. **V**nde sequitur (tradetur enim gentibus) **Mat. xxvi.** Traditus fuit christus primo a discipulo suo iuda iudeis. ut patet **Mat. xxvi.** Quid vultis michi dare et ego vobis eum tradam. **S**ecundo traditus fuit christus a iudeis pontio pilato qui erat pater gentibus. **T**ercio traditus est e converso a pilato ipsis iudeis ut flagellaretur et crucifigeretur et illuderetur. **P**rimo enim illusus fuit in domo capite pontificis dicentis. propheta non bis christe quis est qui te percussit. **S**ecundo in pretorio herodis qui spreuit eum cum exercitu suo et illisit eum cum veste alba. **T**ercio in arrio pilati ubi fuit coronatus et cum arundine in capite percussus. ut patet **Mat. xxvi.**

Et genuflexo ante eum illudebant ei dicētes. **Tue rex iudeorum.** Quarto in paribulo crucis. vt patz **Mat. xxvij.** mouentes capita sua dixerūt. vach qui destruis templum dei (z flagellabitur) **Flagellatus** em̄ primo fuit cōs laphis in facie. vt patz **Mat. xxvij.** Et colaphis eū ceciderūt. Secdo arum sine in capite. vt patet ibidem. Et accipiebant arūdinem z peutiebant eas put eius. **Tercio** flagellis in toto corpore. vt patz **Iobis. xij.** Tūc apphen dit iesum pylatus z flagellauit eum (z cōspuetur) **Cōspuetus** em̄ fuit pmo in domo caphpe a iudeis. vt patz **Mat. xxvij.** Tūc expuerunt in facies ei⁹ Secundo a gentilibus in atrio pylati. vt patz **Iobis. xij.** Et dabāt ei alas phas z expuentes in eum zc. (Et postq̄ flagellauerūt occident eum) vnde **Goza.** Ecce magna crudelitas. quia nō sufficit alterum. s. vel flagellare vt occidere. sed yrruēz. **Uñ** pylatus flagellatū voluit dimittere. iuxta illud **Iobis. xij.** Emendatum ergo illum dimittam Et iudei noluerūt. s. post flagellatōem eum occidere procurauerunt (et tertia die resurger) In hoc p mittit eis consolatōem de veloci eius resurrectione. Et eius resurrectio epe plar est nostre resurrectōis (z ipsi nihil horum intellexerūt) **Lyza.** quia ad huc rudes z imperiti erant. ergo nō intellexerunt (Factum est aut̄ cum ap propinquaret **hyerico**) **Supius** iam xps predixit discipulis suis passōis sue infirmitatem. s. ne scandalizent. **Hic** aut̄ ostēdit suaz potētiā. z h̄ p mī

raculosam ceci illumina-
tionem. vnde quos terru-
it verbo pfirmavit mira-
culo. Per primum astruitur
in eis fides humanis
tatis. p secundū fides dis-
uinitatis. **Aecus** qdam
sedebat secus viam men-
dicans. z cum audirz tur-
bam pretereuntem) mul-

vero multo magis clamabat **Fili dauid miserere mei.** **Stans** aurem iesus iussit illuz adduci ad se. z cū appropin quasset interrogauit illum dicēs. qd tibi vis vt faciā. **At ille dixit.** domine vt videaz. z iesus dixit illi. **Respice.** fides

ta em̄ turba precedebat. z etiam multa seq̄batur iesum in quo ostēdit res-
stimonū doctrine sue (interrogabar quid hoc esset) z hoc est valde interro-
gare de iesu. i. saluatore (Dixerūt aut̄ ei quia iesus nazaren⁹ transiret) **Na-
zarenus** est dictus. qz in nazareth est pceptus. z etiam ibidem nutritus (z
clamauit) nō tm̄ clamore exteriori. sed etiā interiori. **De quo** dicit in ps. cxvij
clamauit in toto corde meo (dicens. **Fili dauid miserere mei**) quasi dicēs
nō pecuniam sed misericordiam peto. **Et in hoc q̄ hic cecus** clamauit iesu
fili dauid miserere mei. confitetur vtrancz in christo naturam. s. humanam.
in hoc q̄ dicit. fili dauid. sim enim hamanam naturam natus est ex proge-
nie dauid. **Et diuinam** constitetur in hoc q̄ dicit. miserere mei. **Dei** em̄ est
prium misereri (et qui preibant increpabant eū vt taceret) **Isti** significāt
hoies a bono alios retrahētes (Ipse vero multo magis clamabat. **Fili da-
uid miserere mei**) in quo datur nobis exemplum. q̄ quanto magis nobis
occurrūt impedimēta. tanto magis est clamādum z inuocandū diuinū au-
xilium (stans aut̄ iesus iussit illū adduci ad se) in quo apparet clemētia xpi.
qz nō dedignatus est stare z alloq̄ viles psonas z pauperes. vñ **Hierony.**
Aeco qui sequi nō poterat stat dñs. z eum vocare iubet ne turba. p̄hiteret

pagina

Bona sic deberent facere principes nostri. si cum stare viderent pauperes
quereretis et facerent vocare ut audirent eorum querimonias. faceretis eis in
licitiam exhibere. Sed iam prout dicit de aliquibus illud Esai. i. Pupillo non indicat
et eam viduam non ingreditur ad illos (et cum appropinquasset interrogavit illud dis
cens. quid tibi vis ut faciam) quasi dicit. Christus non sanat inuitos sed volutarios. **Uñ**
Aug. Qui te creauit sine te: non te iustificabit sine te (Et ille dixit. domine ut
videam) ecce bona et discreta petitio. Non enim petitur aurum et argentum. sed tamen
lumen. **Uñ ps. cly.** Dominus illuminat cecos (ipse autem dixit illi. respice) non appo
suit manum nec aliquod vngentum ad sanandum eum. sed solum verbum. quoniam ipse
se dixit et facta sunt (fides tua te saluum fecit) **Bona.** ex fide enim impetrat salu
lus spiritualis et etiam corporalis (et confestim vidit) **Nihil** enim est medium inter deum
et factum dei (et sequebatur illum) ecce signum perfectae illuminationis. scilicet in corde et in ani
ma (magnificans deum) .i.

magnum dicens eum ma
gnitudine virtutis. unde
ps. cly. **Pagnus** dominus
noster et magna virtus eius
(et omnis plebs ut vidit
quod factum est) non inuis
det ut pharisei. sed (laudem
dedit deo) potentie dei
gratulando sanitati eius.
Unde circa primus euang
gelium ubi dicitur: **Omnis**
plebs ut vidit dedit lau
dem deo. Sed heu hodie
plebs christiani dei non lau

tua te saluum fecit. **Et** confestim vidit. et
sequebatur illum magnificans deum. **Et**
omnis plebs ut vidit dedit laudem deo

V Dñica prima in quadragesima
Euangelium secundum Mattheum. iij.

F A il. r. Ductus est iesus in deser
tum a spiritu ut temptaretur a diabolo. **Et**
cum ieiunasset quadraginta diebus et quadra
ginta noctibus postea esurijt. **Et** acce

dant. sed dehonozat triph. **Primo** quidam honozat mundum exercetes diuer
fos malos ludos. et per diuersas malas leticias. nunc laruis demonum in si
gnum quod sunt filij demonum vtendo. nunc alijs paganicis gestis vtendo per res
creatione ut putant corporis. sed reuera pro corporis et anime destructione. **Se**
cundo alij deum inhonozat corpus suum pascendo contra laudem dei. ut per ad phi
lipenses. ij. **Quorum** deus veter est. **Et** de illo deo quot miracula faciat quod
re in sermonibus discipuli supra epistolas dominicales sermone. xly. **Tercio** alij
hodie contra laudem dei ducit choreas illicitas. propter quas quoties unum saltus
faciunt versus infernum. quoties unum in chorea faciunt saltum. in tali enim est pec
catum mortale. **Uñ** beatus **Aug.** dicit. **Omnis** morus perulante saltus est in
profundum cloace. **Et** illa autoritas etiam allegat in summa victorum. in ca
pitulo de chorea

Postilla

Dominus noster iesus christus anno eius. xxx. viij. videlicet Januarii. feria. ij. luna. v
indicione. ij. Ante initium illius euangelij habet **Lu. ij.** Factum est autem ut omnis
populus baptizaretur a Johanne. **Et** iesu baptizato et orante apertum est celum. et des
cendit spiritus sanctus corporali specie sicut columba in ipsum. **Et** vox de celo facta
est. **Tu** es filius meus dilectus. in te complacuit mihi. **Et** ipse iesus erat in
cipiens quasi annorum. xxx. ut putabatur filius ioseph. **Iesus** autem plenus spi

in iherosolymis. regressus est a iordane. Tunc scilicet statim post baptismum (Quis
 est iesus) scilicet volutarie (in desertum) quod est inter iherosolimam et beryco
 ubi quidam homo incidit inter latrones. ut habet **Lu. x.** (a spiritu) scilicet scilicet (ut
 temptaretur a dyabolo) **Sozra.** voluit autem temptari christus ut temptatorum super
 ut temptatos confortaret. ut modum vincendi doceret. quia nemo potest esse sine tempta-
 tionibus. ut patet **Iob. vij.** **Silicia** est vita hominis super terram (et cum ieiunasset
Azra. ut carnem suam innocenter pro nobis macerare et exemplum nobis fi-
 delibus daret etiam ieiunavit quadraginta diebus et quadraginta noctibus non vltra
 ieiunavit ut pietas diuinitatis sue diabolo celaret. quia etiam moyses in mon-
 te. et helyas in itinere tot diebus ieiunauerunt. **Aliter** tamen ieiunavit christus. et ali-
 ter moyses et aliter helyas. nam non ieiunauerunt virtute propria sicut christus. sed moy-
 ses sustentatus est colloquio dei. ut habet **Exodi. xx.** **Helyas** vero ieiunavit in
 fortitudine cibi semel sumptis. cuiusdam panis sub aneritibus (postea esurivit) pro
 hoc ostendit in se veritatem humane infirmitatis. et occasionem temptatori des-
 dit. ideo sequitur (et accedens temptator) scilicet in specie humana. **Ad** euidenciam hu-
 ius temptatoris aduertendum. quia dyabolus sciebat per prophetas quia christus sus-
 tatus erat verus deus et

dens temptator dixit ei. **Si** filius dei
 es dic ut lapides isti panes fiant **Qui**
 respondens dixit. **Scriptum** est. non in
 solo pane vivit homo. sed in omni ver-
 bo quod procedit ab ore dei. **Tunc** as-
 sumpsit eum dyabolus in sanctam civi-
 tatem. et statuit eum supra pinnaculum
 templi. et dixit ei. **Si** filius dei es mit-
 te te deorsum. **Scriptum** est enim. quia

bolus apud se si poterit de lapidibus facere panes vere filius dei est. si autem
 non poterit homo est (Qui respondens) sapienter ne diuinitatem eius pos-
 set perdere (dixit. **Scriptum** est) **Deut. viij.** (non in solo pane) scilicet corpora-
 li (vivit homo. sed in omni verbo quod procedit de ore dei) **Azra.** quod ve-
 rificatur non solum de vita spirituali. sed etiam corporali. sicut patet de moy-
 se qui ieiunavit quadraginta diebus et quadraginta noctibus. locutione dei spirita-
 li et corporaliter sustentatus. unde **Rabanus.** Sicut corpus humanum non
 potest vivere sine terreno cibo. ita et anima non potest vivere sine verbo dei.
 (Tunc) scilicet postquam demitrus est (assumpsit eum dyabolus) **Sozra.** corporaliter
 et semel aliquos eum in brachijs portavit. semel alios ad manum duxit **Sciendum.**
 quia hoc non est mirum. quia christus filius dei permisit se a diabolo duci. unde **Beogo**
 in **Omel.** **Quid** mirum. si se ab illo permisit duci. qui se etiam a membris illius pro-
 tulit crucifixus a pylato et iudeis. qui fuerunt membra diaboli (in sanctam
 civitatem) scilicet in iherosolimam que dicebatur sancta. quia divino cultui fuit de-
 purata propter templum domini quod erat in iherosolimam. **Nec** erat licitum
 eum in lege domini alibi deo sacrificare quam ibi et statuit eum supra pinnaculum

pagina

templi) **S**orra pinnaculum dicitur de ambulatorio circa muros templi ubi ascendebat sacerdotibus populo predicantes (**D**ixitque ei. si filius dei es mitte te deorsum) **A**yra. quasi diceret. hoc scire potes sine periculo. **E**t etiam propter ministerium angelorum tibi seruentium (**S**criptum est enim. quoniam angelus pedem tuum. **A**it illi iesus) **C**hrisostomus. nihil motus vel indignatus. sed cum multa modestia scripturarum et respondit (**S**criptum est) **D**eut. vi. (**N**on temptabis deum tuum) **A**yra. temptare enim deum est querere experimentum de dei virtute absque necessitate. et hoc est peccatum. quia quicumque homo habet aliquid quod potest facere secundum viam humanam ad euadendum periculum. non debet illud obmittere quatenus deo diuini experimentum.

Et propter hoc probatio ferri candetis et duella tanquam illicita phibentur ab ecclesia **P**er hoc enim rudit dominus iesus diabolo temptatum ipsum. quia cum posset de pinnaculo templi descendere per viam humanam. scilicet per gradus ad hoc factos in templo. non debebat per alium modum descendere. quia si esset deum temptare (**I**te assumpsit eum diabolus) **S**orra. ut si non ex vno. tamen ex reliquo superaret. (**I**n monte excelsum valis de. et ostendit ei omnia regna mundi) **A**yra. non est sic intelligendum quod ex illo loco possit omnia regna et omnes ciuitates determinare videri. sed ostendendo diuersas partes orbis dixit ei. tale regnum est in tali situ. et tale in tali situ et

angelis suis deus mandauit de te. et in manibus tollent te. ne forte offendas ad lapidem pedem tuum **A**it illi iesus. rursum scriptum est **N**on temptabis dominum deum tuum. **I**terum assumpsit eum diabolus in monte excelsum valde. et ostendit ei omnia regna mundi et gloriam eorum. et dixit illi. **H**ec omnia dabo tibi si cadens adoraueris me. **T**unc dicit ei iesus. vade sathana. scriptum est enim. **D**ominum deum tuum adorabis. et illi soli seruias. **T**unc reliquit eum diabolus **E**t ecce angeli accesserunt et ministrabant ei.

Dñica secunda in quadagesima Evangelium secundum Mattheum. xv.

In illo tempore. **E**gressus iesus secessit in partes tyru et sydonis. ecce mulier chanaanica a finibus illis egressa cla-

narrando breuiter magnitudinem et gloriam illorum regnorum (et dicit ei. hec omnia dabo tibi) quasi diceret. **I**n omnibus illis faciam te regem. **E**t hoc diabolus arroganter loquebatur. non enim potuit hoc facere. sed meretur. quia merita est et pariter eius. scilicet merita. ut patet. **J**ob. viii. (si cadens tanquam inferior adoraueris me) tanquam superior. **E**cce diabolus cultum diuini sibi iniuste usurpare. vnde ab initio appetit deo assilari. ut habet **E**saie. xliii. (**T**unc dicit ei iesus. vade sathana) scilicet recede a me. quia aduersarius es veritati. **H**oc ait iesus quasi cum indignatione. quod non fecit in precedentibus temptationibus. ad ostendendum quod proprias iniurias debet homo patienter tolerare. sed dei iniurias nullo modo sustinere. et hac veritate per scripturam confirmat dicens (**S**criptum est) **D**eus

vi. (dñm deū tuū adorabis) **L**yra. adoratione latrice que soli deo deletur. **S**ancti aut venerari possunt veneratio e dulcis (tunc reliquit eū diabolus) tanq̄ pfusus ex dei triūpho (et accesserunt angeli z ministrabant ei) sicut domino vero orij serui. **E**t hoc apparet diuinitas christi. qz nulla natura est super angelicam nisi diuina. **C**irca presens euangelii vbi dicit (vt tentaretur a diabolo) scz lucifero. **U**bi notandū q lucifer fuit de summo ordine ne superioris hierarchie. z in illo ordine supremū ordinē tenuit. cui tanq̄ p̄ncipi de singulis ordinib; magna multitudo adhesit. quos omnes secū duxit. **L**ucifer aut dicitur est qz pre ceteris luxie suę pulcritudinis p̄sideratio eum excecavit. subditosq; habere voluit. z nulli subiectus esse p̄cipiuit. **P**rimū hōiem tentauit et viciē. tentauit xp̄m z victus est. qz potestates suā tunc amisit quā in vltimis tēpōrib; recuperabit. nunc ligatus est. sed in fine mūdi soluetur

mauit dicēs ei. **M**iserere mei fili dauid. filia mea male a demonio vexat. q̄ nō r̄ndit p̄bū. **E**t accedētes discipuli eius rogabāt eū dicentes. dimitte eā qz clamat post nos. **I**pse autē respondens ait. nō sum millius nisi ad oues q̄ perierāt domus israel. **E**t illa venit et adorauit eum dicens. dñe adiuua me **Q**ui r̄ndēs ait. nō est bonū sumere panem filioꝝ et mittere canib;. **E**t illa dixit **A**riam dñe nam et catelli edunt de

Dostilla
Egressus ihesus se. 2c.
 Mat. xv. Marc. xij.

Historia huius euāgelij facta est anno christi. xxxij. ydus maij. feria. vi. iulij. na. xij. indictione. v. **A**nte initū illius euāgelij scribit sanctus **M**attheus in eodē ca. q. xps dixit discipulis suis. **M**is. plantario quā nō plantauit pater meus celestis eradicabit. **S**inite illos. scz phariseos z scribas ceci sunt et duces cecorum. **C**ecus autem si ceco ducatiū prester ambo in foueas cadunt. **T**unc postmodū sequitur euāgelij hodiernū (**E**gressus ihesus) scz de terra gerazenoꝝ helicis scribis z phariseis calumniatorib; suis q̄ ex hoc calūniabātur. qz discipuli christi trasgredereñt traditōes senioꝝ z non lotis manib; manūcareēt. **E**t hoc ipsi pharisei putabāt esse grande peccatum **C**hristus autē dixit. non lotis manib; māducare non coinquinat hōmīnem. sed que de corde exiit illa coinquinat hōmīnem. **D**e corde em̄ exiit cogitatioēs male. homicidia. adulteria. fornicationes. furta. falsa testimoꝝia. et blasphemie. hec sunt que coinquinat hōmīnem (secessit in partes tyri et sydonis) tyrus z sydon sunt ciuitates gētiliū sive in terra. p̄missiois ipe montē libani (et ecce mulier cananea) scz narōe. **N**ā dhanaci habitauerunt in terra. p̄missionis ante filios israel nec poterant p̄ eos totaliter extirpari vnde ista mulier ab illis q̄ remanserāt descēderat. **I**sta autē mulier audiuit de miraculis christi. et ideo firmiter credebat. qz filiaz suā sanare poterat (a simib; illis egressa) **E**t vt habet **M**ar. vij. **P**rimo venit ad ihesū in tra domū. scz qz eā ibi nō exaudiuit. secuta ē eū in itinere clamans (miserere mei fili dauid) **A**ndiuerat em̄ xp̄m. p̄missum iudeis descēdere de genere dauid. ergo clamauit. miserere mei fili dauid (filia mea male a demonio vexat

pagina

Qui nō respondit ei p̄bū hęc est p̄ma duricia quā x̄p̄s ostendit huic mulieri. Nō p̄pter indignatōem sed vt ex p̄seuerantia ipsius in p̄ce firmitas fidei eius et deuotio ostenderet discipulis vt ipsi discipuli p̄ ea rogarent vt sic ostenderet nos sanctorū p̄cib̄ indigere. Unde sequitur (Et accedētes discipuli eius rogabāt eū pro ea dicentes. dimitte eam qz clamat post nos) **A**yra. morierant ad hoc ex p̄passione videntes fidē et deuotōem mulieris (ipse autē respōdēs ait. Nō sum missus nisi ad oues q̄ perierūt domus israhel) **I**sta fuit secūda duricia x̄pi ad istā mulierē. q̄ si diceret eam non esse de ouib̄ israhel. i. det. et p̄ se quēs relinqueret q̄ ipsa erat de ouib̄ diaboli **A**yra. antiq̄s patrib̄ iudeorum fuit facta p̄missio de christo. sicut abrahe et dauid. Sed qz iudei p̄ maior parte fidē christi respuerūt et gentiles eam susceperunt. Ideo dicit hiero. nō dicit christus hoc q̄n etiā ad gentes missus sit. **A**ū autē hęc mulier videre nihil posse impetrare p̄ ap̄los tūc p̄sonaliter p̄p̄ius accessit. Et sequitur (At illa venit et p̄cidit ad pedes eius et adorauit eū) sc̄z tanq̄ dñm et creatorē omnium creaturā tanq̄ deū celi et terre. tanq̄ p̄ceptorē angelorū et hominū (dicens dñe adiua me) et qz filie infirmitatē suam estimat. ideo dicit (domine adiua me. q̄ r̄ndens ait. nō est bonū sumere panē filiorū et mittere eam) **H**ęc est tertia duricia q̄ eam canem appellauit. et nō esse dignā panē (Ac illa dixit etiā dñe) **H**ic ostendit humilitatē mulieris huius. eo q̄ fateretur se esse canē. dicens (etiā dñe) qz verū est qd̄ dicit. nec peto panē integrū sed micā (nā carelli edūt de micis q̄ cadūt de mēsa dñorū suorū). q̄. i. d. q̄ sic carelli aliq̄ modica v̄pore micas cadentes de mēsa percipiūt. sic et ego gentilis de teo saltem modicū qd̄ percipere de beneficijs tuis. **Q**uerit hęc q̄re christus huic mulieri ostendit tantā duriciā. Respondet hiero. hoc fecit vt exemplū p̄seuerantie nobis daret et eius fidem et p̄stantiā p̄baret. et p̄bas tam manifestaret (tunc respondens ih̄esus ait illi. **M**ulier magna est fides tua) **J**acobi parisiensis. hoc p̄z ex hoc q̄ filiam nō secū adduxit ad ih̄esum sed eam dimisit in domo. nec christū ad eaz ire petiuit. qz credebat eū posse filiam suam liberare solo verbo (fiat tibi sicut vis) **A**yra. quasi diceret fides tua hoc meretur. **H**is. **H**ic ostendit q̄ntum valet p̄stantia orationis. qz qd̄ apostoli nō obtinuerūt ista p̄ficat (et sanata est filia eius ex illa hora) sc̄z q̄n sermo christi p̄cessit ex ore eius. qz cum rediit domū inuenit filia sane mentis et plene liberatam et sanatam. **C**irca p̄sens euangelizū vbi dicit (filia mea a demonio vexatur) **N**otandū q̄ ad hoc q̄ quis nō possideatur a diabolo duo debent teneri. **P**rimo vt quis sibi a peccato caueat p̄sertim mortali. et sic incidit vt statim p̄uertat. qz in tali demon potestatem nō habet. vt p̄bat **A**ssianus in collatiōe patrū per exemplū de sancto **A**nronio quē duo magi odientes per tres successiue demones cūcere de cella sua conabant. cum autē beatus antonius tentationem amarissimam sentiens oraret et signo crucis se muniret semper vacui demones recesserunt. et sic tandem magi illi a teatro antonio virtutem crucis christi et fidei cas

tholicis discentes conuersi sunt. Tunc diffinit beatus antonius nullatenus demones posse mentem alicuius vel corpus inuadere. nisi eam primū destituerint oibz cogitationibz sanctis. et nisi prius mentē possiderit. Secūdo ualer fidei symbolū dictum vel crucis signum pro se vel suis impressum. Exemplum patet in dialogo Grego. li. ij. ca. vij. de iudeo custodiro per signū sancte crucis

Postilla

Rar ihesus eiciens demoniū. **Au. xi. Dar. xij. Dar. iij.** Hoc euangelū factum est anno christi. xxi. kal. decēbris. feria. v. indictione. iij. luna. xvij. Ante incitū illius euangelij scribit sanctus Lucas in eo. ca. factum est cū esset ihesus in loco qdā orās ut cessauit dixit vnus de discipulis eius ad ipsū. Dñe doce nos orare. sicut iohānes docuit discipulos suos. Et ait illis cū oratis dicite **Pa**ter noster qui es in celis sanctificet nomen tuū zc

Dñica tertia in quadagesima
Euangelij fm Lucam .xi.
In illo tpe erat ihesus eiciens demoniū. et illud erat mutū. Et cū eiecisset demoniū locutus est mutus et admirate sunt turbe. Quidam autē ex eis dixerūt in belzebul pñcipe demoniorū eicit demonia. Et alij tentantes signum de celo querebāt ab eo. Ipse ut uidit cogitationes eorū dixit eis. Qm̄e regnū in seipsum diuisus desolabitur. et domus supra domū cadet. si autē in seipsum diuisus est. quō stabit regnum eius qz dicitur in beelzebub eijcere me demonia. si autē ego in beelzebub eicio demonia filij vestri in quo eijciūt. Ideo ipsi iudī

Tūc sequitur euangelū hodiernū (erat ihesus eiciens demoniū) **Sor. 40** uenienter autē post documētū orōnis ponit miraculū expulsiōnis demonis. qz hic est vnus effectus oratōis. ut ps **Dar. ix.** Hoc genus demoniorū in nullo pretere nisi in orōne z ieiunio (et illud) scz obsessum z nō demō

mū (erat mutū) **Sor. sez** ab effectu. qz mutū faciebat hominē. et **Dar. he** rō. habetur qz etiam cecus erat. et **Dar. ix.** habetur qz etiam surdus erat. **U**nde **Beda** In vno homine tria perpetrata sunt miracula. cecus uidet. mutus loquitur. possessus a demonio liberatur (et cū eiecisset locutus est mutus. z admirate sunt turbe) sez simplices z minores. maiores autē calūniabantur miraculū et blasphemabant. **U**nde sequit. (quidam autē) scilz scribte et pharisei (dixerūt in beelzebub pñcipe demoniorū eicit demonia) miraculum illud erat publicū. et ideo denegare non poterant. sed puertere conabant dicentes qz virtute demonis factū esset. **Q**dñi em̄ z inuidia peruerūt iudicia z facta interpretant ad deteriore partē. **S**cribte autē z pharisei valde oderūt christū. qz acriter arguebat eorū vicia. et ideo miracula diuina virtute facta dixerūt fieri arte magica. sez in beelzebub pñcipe demoniorū. **U**nde **Beda** Cultus idolatrie a rege ciuitatis Timue orū habuit. qz de morte patris sui nomine **Bel** tantum doluit qz ob memoriaz patris

Ilos pulsare negligit. quos quiete iure possidere sentit (si autem fortior eo supueniens) scz xps (vicent cum vniuersa arma eius auferet in quibz cõfidebat) Christus em cum factus fuit hõ inuasit dyabolũ .z arma ei? abstruxit. i. auidias z neq̃cias ipsi? (z spolia). i. hoies ab eo decepit? chri stus p se z psequeter p aplos suos ad noticiã veritatis z fidẽ sancte trinita tis reuocauit. Que spolia xps distribuit cũ fideles suos custodie ange/ loy m̃cipauit et dona spũs sancti eis tribuit. resistẽdo amplius suis reprã tionibus (qui nõ est mecũ p̃ra me est) q. d. sm Glo. Opa mea nõ que/ ruit cũ opibz dyaboli. Ego em volo bonũ. ille vero malũ. Ego amo hu militatẽ. ille sup̃biã. Ego diligo castitatẽ. ille luxuriã. Ego volo aias salu uare. ille vero p̃dere (z qui nõ colligit mecũ) .i. in vnitare fidei z dilectõ nis dei z p̃mi (disp̃git) qz sicut officiu xpi est disp̃sa z gregare. Sic ecõ uerso officiu dyaboli est z gregata disp̃gere (Cũ immũds spũs exierit ab hoie) scz p̃ p̃ritõem z p̃fessionẽ z verã p̃nitiam (ambular p̃ loca inãq̃sa). i. arida. z intelligunt eor da fidelium in quibz exsiccatas est humor mũdane lasciuie. z dyabolo resistit. nõ p̃sentientes suis suggestiõibz vt peccent. sed vltiter

me est. z qui nõ colligit mecũ dispergit
Cũ immũds spũs exierit ab homine
 ambulat p̃ loca inãq̃sa querens requiẽ
 et non inueniens dicit. reuertar in do/
 mu meam vnde exiui Et cũ venerit in
 uenit eã scopis mũdatã z ornatã .z tũc
 vadit z assumit alios septẽ spũs secum
 nequiores se. et ingressi habitant ibi et

resistunt sibi (qrens res/ que z nõ inueniens) q̃a vbi requiescit spũs sc̃us per bonas meditaciões ibi spũs malign? intras/ re nõ audet (dicit reuer tar in domũ meam) scz q̃ olim erat mea (vñ exi/ ui) .i. expulsus sum p̃ pe nitentiã (z cũ venerit in uenit eam scopis mun/ datã et ornatã) scz p̃ pe nitentiã et vacaciõez bo

ni opis. vñ necẽ est vere penitẽti vt sp̃ aliqui? boni opis faciat. ne dyabo lus inueniat eũ ociosum (tũc vadit et assumit alios septẽ spũs nequiores le) per septenariũ numerũ intelligunt septẽ peccata mortalia. vñ Gregori us Maria magdalena septez demonia habuit. q̃ vniuersis vicijis plena fuit (z ingressi habitãt ibi) qz de domo dei fit habitatio demonũ (z erunt nouissima hois illius peiora prioribz) qz qdlibet peccatũ in reciduatẽ pei? est q̃ sile ante recidiũ p̃pter magnitudinẽ (Factũ est aut cũ hec diceret) scz xps loquẽdo p̃ra iudeos ipos redarguedo (extollẽs voce) scz in chris sũ p̃medatõez (q̃dam mulier de turba) For. nõ diues. nõ nobilis. sz de cõ muni plebe. q̃ fuit sanca marcella famula serẽ marthe. q̃ audiẽs xpm a iu deis. et phariseis blasphemari z dehonestari. z nõ valẽs vltcri? sustinere. ad laudẽ filij dei z p̃futatõem iudeoz z phariseoz z scribar. prupie in lau dem filij z maris dicens (Beat? venter q̃ te portauit) Et sic matrẽ dei ex filio laudat. qz ab ipo filio habet grãm z gloriã. Et vere bñs venter. qz ibi deus factus est hõ. eternus t̃palis. im mortalis mortalis. vt p̃z Joh primo. Et verbũ caro factũ est (z vbera q̃ lactisti) scz a quibz alimẽtum las cis suscepisti (Et ille dixit. q̃ nimmo) q. d. nõ tantum illa est beata q̃ me

pagina

portauit in vtero suo. et lactauit me vberibus suis. immo etiā (beati q̄ au-
diunt verbum dei) aure inferius corde credentes (et custodiunt illud)
ope implētes. q̄ nō audītores legis iustificabunt. sed factores legis. vt pz
Ro. ij. Beati ergo in spe in p̄nti. sed in futuro in re ¶ **A**rea p̄is euangeli-
lium vbi d̄: Erat iesus eiciens demoniū. et illud erat mutū. Querit cum
x̄ps fecit multa miracula et suā misericordiam pluribz homibz indulsit eos
ab infirmitatibz liberando. Quibus vel cui suā misericordiā magis d̄: ex
hibuisse. Rūdet q̄ d̄ns noster ih̄s x̄ps (vt dicit̄ doctores Aug. De iero.
Lr̄.) nūq̄ prem liberante. quin etiā corū hoīem liberaret. Nihilomin⁹
si habem⁹ respectū ad grauitatē. cū vna infirmitas sit grauior. alia. A gra-
uiori liberādo infirmita

te d̄z misericordiā se has-
buisse. Sed q̄ritur q̄ in
inter alias est maior infir-
mitas. Rūdetur q̄ il-
la q̄ totum occupat ho-
minē et corporaliter et spiri-
tualit̄ plus q̄ illa q̄ solū
corporaliter. Sed que est
illa. Rūdeo q̄ possessio
hoīs a dyabolo. in alijs
autē infirmitatibz aliqui
corpus affligit et anima
non. q̄ stat in suo sensu.
Sed q̄n hō a dyabolo
inuat̄ et vexat vt patet
ex experientia. tunc q̄ ad
aiam hō affligitur. et rō-
nis vsu p̄uatur. Et de-
inde corpus vexat. ergo
d̄ns noster iesus x̄ps ho-
minē a dyaboliq̄ manibz
liberando suaz misericor-
diam magis in his q̄ in
alijs ostendit.

sunt nouissima illius peiora prioribz.
Factum est autē cum hec diceret. extol-
lens vocem quedam mulier d̄ et turba
dixit illi Beatus v̄ter qui te portauit
et vbera que suxisti. Et ille dixit. Quin-
immo. et beati sunt qui audiunt verbū
dei et custodiūt illud

¶ **D**ñica in media q̄dragesima.
Euangelium s̄m Joh. vi.

In illo tempore: Abijt iesus trās
mare galilee quod est tiberiada
et sequebatur cum multitudo magna.
q̄ videbāt signa q̄ faciebāt sup his q̄ in-
firmabant. Subijt ergo in montem ie-
sus et ibi sedebat cum discipulis suis.
Erat autē primū pascha dies fest⁹ iu-
deorum. Cum subleuasset ergo oculos

¶ **Q**uodilla

Abijt iesus trans mare galilee. Joh. vi. Parth. xij. et Marci. vi.
¶ **N**oc euangelij factum est anno x̄pi. xxxij. Idus aprilis. dñica. luna
xxij. indictione. v. Ante initū illius euangelij habetur Joh. v. q̄ x̄ps dixit
iudeis et phariseis et scribis. Ego cognoui vos. q̄ dilectionem dei nō hab-
etis in vobis. Ego veni in noīe patris mei et nō accepistis me. Si alius
venerit in noīe suo illum accipietis. Quō potestis credere vos q̄ gloriā ab
inuitē accipitis. Et gloriā que a deo solo est nō queritis. Nolite cogitare q̄
ego accusaturus sum vos apud patrē. est q̄ accusat vos moyses. in q̄ vos
speratis. Si em̄ crederetis moysi crederetis forsitan et mihi. de me em̄ ille
scripsit. Si autē illius lris nō creditis. quomodo p̄bis meis cred. etis. Post

hec abiit iesus trans mare galilee. **I**udei enim querebant xpm interficere et non erat adhuc tempus passionis sue. **I**deo abiit trans mare galilee et tunc parauit multitudinem in deserto. **O**portet istud miraculum factum esse in principio tertii anni predicatois xpi circa pascha. in quo die festo decollatus fuit sanctus **J**ohannes baptista. **I**tem notandum fuit **N**ycolaum de tyra. quod mare galilee est quidam lacus magnus. per quem transit iordanis fluminis. **E**t dicitur mare fuit modum loquendi hebreorum. in quo omnis congregatio magna a quibus vocatur mare. **E**t dicitur mare tyberiadis ex nomine ciuitatis edificare in litore illius. que antequam dicitur dicebatur genezereth. **S**ed ab herode tetrarcha reedificata et ampliata tyberias est vocata in honore tyberii cesaris (et sequitur eum multitudo magna quae videbatur signa quae faciebatur super his quae infirmabant) **V**n **M**ar. vi. peruenientes vniuersas regionem illam ceperunt in grabatis illos quos se male habebant circumferre. ubi eum audiebant esse. et sanabat eos. **S**ub iit ei go in montes) **A**y. quod erat locus deuorotis et doctrine aptus (et ibi sedebat cum discipulis suis) docens eos consolando eos. **E**rat autem primum pascha dies festus iudeorum. **S**ciendum fuit semper

iesus. et vidisset quia multitudo maxima venit ad eum. **D**icit ad philippum unde ememus panes ut manducet huius. **H**oc autem dicebat temptans eum. **I**psa emiciebat quid esset factururus. **R**espondit ei philippus. **D**ucentorum denariorum panes non sufficiunt eis ut vnusquisque modicum accipiat. **D**icit ei vnus ex discipulis suis andreas frater symonis

Thoma de aquino. quod in sequenti pascha fuit christus crucifixus. ut habet **I**o. xiiij. **U**n ab isto miraculo seorsum de quibus panibus versus ad passionem christi fluxit vnus annus. **A**d istud pascha non ascendit christus ut aspectu suorum exaceraret furoribus et inuidiam iudeorum. **C**um subleuasset ergo oculos ihs et vidisset quod multitudo maxima

venit ad eum. scilicet propter deuotionem. unde dicit **M**ar. xiiij. quod sequuntur sunt eum turba pedestres a ciuitatibus. **L**y. tantum enim desiderabant audire christum. quod ob miseriam apportare. propter quod necessarium fuit fieri hoc miraculum (dicitur ad philippum). **S**ed quare non querit a iuda quod erat dispensator. **R**espondit beatus **T**homas super **J**oh. quod philippus erat oriundus de illa patria. et ideo speciale sollicitudinem gerebat de turba (vnde ememus panes ut manducet huius). **H**oc autem dicebat temptans eum. **T**homas. christus non querit ut addisceret. sed ut philippum probaret (ipse enim sciebat quod factururus esset). **R**espondit philippus. ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis. **A**y. quod. pauper sum. etiam pecuniam habere non possum. etiam haberem non sufficeret. pro refectore eorum. **I**deo sequitur (ut vnusquisque modicum quod accipiat). **T**homas. et est argumentum expressum quod christus cum tota familia sua non habebat ducentos denarios. **E**t dicitur tamen parum videtur vni clerico vltimo habere centum marcas annuatim. et vnum bene expeditur (dicitur et vnus ex discipulis suis andreas frater symonis petri). **E**st puer vnus hic quod habet quatuor panes. et duos pisces. et puer iste dicitur fuisse **M**arcialis. qui fuit de parentela petri et andree. vnde **A**ris. andreas erat excellentior in fide quam philippus non.

Bagina

dum pfectus. qz videtur aliquid credidisse p xpm multiplicari panes isti qd aut ad die (sed hec quid sunt inter raras) ostendit ibecillitate fidei. **Pu** tabat em q no sic sufficeret parū sicut multū. **Ac** plene capiebat omnis potentia xpi. **Eq**lter em poterat satiare multitudinē de paucis sicut de multis (dixit ergo iesus. facite hoies discubere) .i. ordinate sedere ad cos medendū. z apli obedieres verbo xpi ita fecerūt. nō interrogātes qd desberēt hoies comedere (erat aut fenu multū in loco) hoc interponit ad ostēdendū q locus erat aprus ad sedendū. **Tho**. terra em illa valde calida ē. et ideo tempestiu? mentē q nos hic in terris nostris. **q** circa pascha habuēt fenu in pratis. **D**iscubuerūt q viri numero qst qngz milia) exceptis mulieribz z pultis. qui nō numerant hic s m psuetudine scripture sed solū modo viri a viginti annis z sup. vt habetur **N**umeri primo. **A**tende hic

fm **P**iero. qz cullibz milenario corūdebat vn? panis (accepte qsths panes) scz in manib? suis **Tho**. z sic panes illi multiplicati sunt in manib? suis p tute omnipotentie sue. **Et** q potuit panes illos sic mirabiliter multiplicare. **P**er etiā panē in suū corpus vertere (z cū grās egisset) .i. cū benedixisset panes eo mo q solitus erat bndicere mēsam. **I**n hoc ar nobis exemplū vt in principio mensē dicam? **B**ndicis

re. qui sciam. aut vnum **P**ater noster. **Et** in fine mensē grās deo. qz oia bona spalia sunt dona dei (distribuit discumbentibz) **Tho**. nō ipse p se. sz per discipulos. dedit em discipulis. z discipuli apposuerūt turbis. vt dicit **M**atth. xiiij. (sūt z piscibus quantum volebant) .i. vsq ad saturitatem. (Et aut impleti sunt) .i. abundanter refecti (dixit discipulis suis) nō turbis. qz discipuli fuerunt seruitores. z ideo voluit vt ipsi reliquias leuarent (colligite que supauerant fragmenta ne pereant) pcepit hec xps ad cos firmatōem deitatis z manifestatōnem miraculū. **Tho**. in hoc dat nobis xpianis exemplum. vt post prandium reliquie non dispergant. sed ppter pauperes colligant (collegerūt ergo z impleuerunt duodecim cophinos fragmentoz ex qngz panibz ordeaceis z duobz piscibz. q sup fuerant his q manducauerant) **Ev**. hoc dr ad euidentiā miraculū. q plus remāsit q apposuit in principio sūt **Tho**. ex iā dicitis patz q pares erāt cophini numero aploz. **I**n quo monstrat q doctrina aploz p totū orbē erat distribuenda ex reliquijs doctrine xpi. **I**lli ergo hoies cū vidissent qd fecisset signū **Tho**. tam magnū et apertū z tā oportūnū. s. in multiplicatōe panū. et in multitudine reliquiarū ipoz (dixerūt. hic ē vere ppheta) **Ev**. iudei scies

petri. **E**st puer vnus hic qui habet qnqz panes ordeaceos z duos pisces. sed hec quid sunt inter tantos. **D**icit ergo iesus **F**acite hoies discubere. erat aut fenum multū in loco **D**iscubuerunt ergo viri numero quasi quinqz milia **A**c cepit ergo iesus panes. et cum gratias egisset distribuit discubentibus. **S**imiliter et ex piscibus quantum volebant **U**t aut impleti sunt dixit discipulis suis **C**olligite que suprauerant fragmē

dant q̄ x̄ps erat promissus in lege p̄ moy sen tanq̄ p̄pheta ceteris excellenti
or. vt habetur Gen̄. i. vij. Prophetam de gēre tua ⁊ de fratribus tuis susci
pirabit tibi dñs deus tuus. ip̄m tanq̄ me audies. Hoc impletum est in ip̄s
so domino nostro iesu x̄po. ergo diceb̄at (hic est vere p̄pheta). i. alle maḡ
nus p̄pheta. p̄missus nobis a moyse (qui venturus est in mūdum) ad ip̄m
saluandū. Sic autē nō venerūt aliq̄ p̄phete. sed solū ad denunciā dū istius ad
uentū. **A** circa p̄ns euāgelium vbi agit de illo p̄niuo q̄nq̄ panū queritur
p̄ iho. qui ministrī fuerūt in illo p̄niuo. Respondet q̄ discipulī x̄pi q̄bus ip̄e
dixit. Facite hoies discipere. Et marcialis fuit iste puer q̄ habuit q̄nq̄ pa
nes ordeaccos ⁊ duos pisces. vt habetur in legenda sua. Secūdo queritur
quot fuerunt p̄niue. q̄ forte quinq̄ milia virozum. Sed cur nō nominant
femine. cū tales hodie plus q̄ viri videant sequi x̄pm in audiēdo sermones

sa ne pereant. Colligerūt ergo ⁊ imple
uerunt duodecim cophinos fragmen
torū ex q̄nq̄ panibz ordeaccis ⁊ duo
bus piscibz. q̄ sup̄fuerunt his q̄ mādu
cauerant. Illi ergo hoies cū vidissent
q̄d fecisset signū dicebāt. Quia hic est
vere p̄pheta q̄ vēturus est in mūdum.

V Dñica in passione domini.
Euāgelium s̄m Johānem.

F In illo tpe. Dicebat iesus turbis
iudeoz ⁊ principibus sacerdotū
Quis ex vobis arguet me de peccato.
Si veritatem dico vobis quare non

Tho. in. ij. pre summe. sed p̄ciacētes multiplicādo. **S**illr ⁊ ex piscibus q̄n
tum volebat. Quarto querit. an panes isti ⁊ pisces fuerunt optimi ⁊ sapi
dissimi. Respondet Jacobus ianuesis. Credendum est q̄ sic saltez in sua spe
cie. Et a sili probat **C**hr̄s. sup̄ illud **J**oh̄is. ij. vbi x̄ps in nuptijs mirauit
aquam in vinū. vbi sic d̄r. Talia sunt x̄pi miracula vt multo his q̄ natura fi
unt speciosa ⁊ vtiliora fiant. Quinto querit. quare nō p̄inavit hoibus
istis vinū quos sic panit quinq̄ panibz ⁊ duobus piscibus. Respondetur q̄
potuit eē vt panes ⁊ pisces p̄prietatez habuerint tam cibi q̄ potus. Sic eti
am adhuc hodie apothecarij sciunt cōficere electuaria cibi simul ⁊ pot⁹ na
turam habentia.

Postilla.

Quis ex vobis arguet me zc. **J**oh̄is. viij. **H**ystoria huius euāgelij fa
cta est anno x̄pi. xxxij. x. kal. octobris. feria. ij. indictione. v. Ante inuentū
illius euāgelij. scribit sc̄us **J**oh̄. in eodē ca. q̄ iudei dixerūt x̄po **H**as nos
abrahā est. **D**icit eis iesus. si filij abrahę estis opa abrahę facite. **H**ic autē q̄

in p̄ceptione eucharistie.
et in ecclesiā frequentā
tione. Respondet **T**heo
philus. q̄ **V**ebes fecit
hic p̄suetudinem scriptu
re. que scriptura solū a vi
ginti annis vsq̄ ad quā
quaginta numerat viros
ad bella apos. sicut moy
ses fecit **N**umeri primo
Queritur. tercio. quis sit
it magister ⁊ cocus in cō
uuiuo. Respondet q̄ x̄ps
q̄ accepit panes in man⁹
suas. an signum q̄ sua po
tentia qua creauit celum
et terram. qua gubernat
mūdū possit etiam mul
tiplicare panes non nos
uos panes creando fru

pagina

ritis me interficere hoīem. quia veritatem vobis locutus sum. quā audistis
a deo. hoc abraam nō fecit. Et post pauca subdit. Vos ex pte diabolo estis
et desiderii ipsius vultis facere. Ille homicida erat ab initio. et in veritate
nō stetit. qz nō est veritas in eo. Tū loquitur mēdaciū ex pte loquitur. qz mē
dax est et pater ei. Tūc immediate sequitur enā hodi. (Quis ex vob arguet
me de pctō) Ly. q. d. Si habetis aliqd pctm qd possitis sup me oñdere pas
tus sum audire et me rōnabiliter purgare. et iō cū hoc nō possitis facere (si
veritatē dico vob) si. p. qz (qre nō creditis mihi) Et subdit eam dicens (qz ex
deo est vba dei audit) Notandū qz aliqd est ex deo dupl. Uno° fm natu
rā. et sic oīs creatura est ex deo. qz est largitus ei cē. Alio mō sunt spēaliter ex
deo p grām. vt qz recte credunt in deū et mādara eius seruāt. De illis dicit
dñs (qz ex deo est verba dei audit) delectabilr et libenter. nam qz deus diligit
libēter de eo loqui audit (ppterca vos nō auditis). i. nō recipitis nec creditis
nec enā intelligere curatis vba dei de ore meo (quia ex deo nō estis) et per
pñs sequitur qz sitis ex diabolo. nō p creatōem. sed p imitatioem. Tho. ex eo
nanqz sunt vicia et prave
affectōes (Rūderunt er
go iudei et dixerūt ei) Ly
ra. modus hoīm inuidos
rū et prauorū qz nesciūt rō
biliter rñdere est ad quis
cia se puertere. et iō iudei
nō habētes qd rōnabilē
xpo rñderēt ad cōiūcia se
puertunt dicentes (Nō
ne bñ dicimus nos qz sa
maritanus es tu) et in h
intendunt xpo cōiūciari
Tho. erant em samarita
ni viles et abiecti fm opīs
nionē iudeorum. yñ Jo/
hānis. itē. Nō em cōiū
tur iudei samaritais Ly
ra. licet xps esset iude⁹ ge
nere et nō samaritanus. tñ vocant eum samaritanū. qz vulgare erat apud
iudeos qz hoīes malos et odibiles vocabāt samaritanos. quis ipsi eēt in
dei. talis autē erat xps fm reputatioem eorum (et demoniū habes) Ly. hoc
em dicebant de xpo. Primo ppter miracula que faciebat qz magicis artibz
imputabant. vt piz Luc. xi. In belzebul pncipe demoniorum eijet demo
nia. Secōdo qz secreta cordiū ipsoz frequēter dicebat. Et qz aliquādo qdas
alta et pfunda loqzatur qz nō intelligebant. ppter qd eū arripitiū dicebāt
et insanū. vt patz iohis. x. Dicebāt autē multi ex ipsis demoniū hz et insani
tur. vultis em audire (Respondit iesus) Sic ponit ipsius xpi māsuera rñsio
qz cū malediceret nō maledicebat. i. Petri. ij. (ego demoniū nō habeo) qd
piz. qz demones expellebat (sed honorifico patrē meū) scz oīa que facio rez
ferendo ad glām eius (et vos inhonoratis me). i. intulistis mihi opprobria

creditus mihi. Qui ex deo est vba dei
audit. ppterca vos nō auditis quia ex
deo nō estis Rūderunt ergo iudei et di
xerunt ei. nōne bñ dicimus qz samari
tanus es tu et demoniū habes. Rūdit
iesus. ego demoniū nō habeo sed hono
rifico patrē meū. et vos inhonoratis me
Ego autē nō qro glām meā. est qui que
rat et iudicet. Amen amen dico vob. si
qs sermonē meū seruauerit mortē non
videbit in eternū. Dixerūt iudei. nunc
pognonim⁹ qz demoniū habes. abraā
mortu⁹ est et pphete. et tu dicis si quis

cvi.

et cōiūcia. vocando me samaritanū z demoniacū (ego glām meam nō que-
 ro) supple in pūti. qz vita xpi in pauprate z abiectione xris glorie mūdane
 erat p̄trarius (est qui q̄rat). i. deus pater (z iudicet) de illis q̄ me inhonorāt
 vindictā faciēdo de ipsis. Quod factū est qm̄ in vindictam mortis xpi de-
 structa est ciuitas z templū z ppl̄s occisus est z captiuat⁹ p̄ thomanos im-
 peratores (Amen amē dico vobis). i. fideliter. z duplicat ad maiorem affir-
 matōem (si quis sermonē meum seruauerit) Tho. in corde p̄ fidem. in ore
 p̄ constantē p̄fessionem. in ope per bonā opatōem (nō gustabit mortem in
 eternū). Seterne d̄natiois (dixerūt ei iudei) intelligētes q̄ loqueret de mor-
 te corpali (nūc cognouimus qz demoniū habes) **Ay.** q̄si di. pus tū opinas
 te corpali (nūc cognouimus qz demoniū habes) **Ay.** q̄si di. pus tū opinas
 bamur te habere demoniū. sed nūc sumus certi q̄ ita est. qz nulla falsitas est
 a deo. sed a diabolo. q̄ est pater mendacj. Ad cuius p̄batōez inducūt (abra-
 ham mortuus est z p̄phes

sermonē meū seruauerit mortez nō gu-
 stabit in eternū. nūqd tu maior es pa-
 tre nostro abraā q̄ mortu⁹ ē. et p̄phete
 q̄ mortui sūt. quē teipm̄ facis. **Rūdit** ie-
 sus. si ego gl̄ifico meipm̄ gl̄a mea nī/
 hil est. est pater meus q̄ gl̄ificat me quē
 vos dicitis: qz de⁹ noster ē z nō p̄gno-
 uistis eū. ego aut̄ noui eū. z si dixerō qz
 nō scio eū. ero similis vobis mendax.
 s̄ scio eū z sermonē eius seruo. **Abraā**
pater vester exultauit vt videret diem

ham mortuus est z p̄phes
 te) qui tū sermonem dei
 seruauerit. qui est maior
 ris p̄trus q̄ sit sermo tu
 us. z iō p̄z fallum qd̄ tu
 dicis (si q̄s sermones me
 um seruauerit nō gustat
 bit mortē in eternum) nū
 qd̄ tu maior es patre nos-
 tro abraam q̄ mortuus
 est) **Cui p̄mum data est**
 circūcisio. z facta est. p̄mis-
 sio de xpo. vt p̄z **Gen. xxiij**
In semine tuo b̄ndicent
oēs gentes (Et p̄phete)
 q̄bus deus locut⁹ ē (mor-

tui sunt) **Sciendum** qz christus loquebat de morte sp̄iali. ipsi acceperūt de
 morte corporali (quē teipm̄ facis) s̄ez tu fili carpētarij **Barci. vi.** quia mani-
 festū est quod de te iactas z ad vanam gloriā falsa de te dicis **Respondit**
 iesus (si ego) s̄ez in quantum homo (glorifico meipsum. gloria mea nihil est
 id est vanum quid z falsa gloria (est pater meus qui gl̄ificat me) **Ayza.**
 per miraculorum operationem. **Et postea gl̄ificabit p̄ resurrectionis et**
 ascensionis gl̄oriā (quem vos dicitis quia deus noster est. z non cognos-
 uistis eum) **Thomas.** licet per fidem cognouerunt vnum deum. non tamē
 men nouerant eum in quantum pater. nec sciebant eum habere filium natu-
 ralem. **Hoc enim per xp̄istum declaratum fuit. Unde Iohannis** decimo
 quarto. **Pater** manifestauit nomen tuum hominibus quos dedisti mihi.
 (ego autem noui eum. z si dixerō quia nescio eum. ero similis vobis men-
 dax) **Ayza.** Sicut illis mendaces asserendo vos eum cognoscere. cum ta-
 men eum non cognoscatis. ita essem mendax si assererem me ipsum igno-
 rare. **Sed scio eum et sermonem eius seruo** id est voluntatem eius facio.
hoc xp̄istus addidit. quia vera cognitio popa demonstrat. **Abraam** p̄-
 ter vester) nō imitatioe sanctitatis. sed p̄pagatione carnis. **exultauit id ē**
 cum quadam fiducia et exultatione desiderauit vehementer (vt videret

Pagina.

diem meum) Tempus illud incarnatōis mee (vidit & gauisus est) **Tho.**
Vidit eū abrahā p fidem & p spiritū pphetie incarnatōem xpi futurā. **Et**
ex hoc gauisus est ppter redemptōem suam & totius generis humani. **Di**
xerunt ergo iudei ad eum. **Quinquaginta annos nōdum habes & abrahā**
vidisti) q̄si di. mētiris. **Tho.** **Quadrageinta annos nō habebat. q̄re** ḡ tot
annos pproposuerit. **R̄ndet** q̄ ppter delicatā nature p̄lectionem. ppter las
borum multitudinē. ppter illius terre caliditate. ppter multaz paup̄tatem
p̄sumptus & attenuat⁹ videbat maioris etatis q̄ cēt. **Dixit** eis iesus. **Ame**
amē dico vobis an̄q̄ abrahā fieret ego sum) vñ **Aug⁹.** **Nō** d̄t. ego factus
sum. qz eius cē nō incepit. nec d̄t. fui. qz p̄teritū tēpus diuinitas nō h̄t. **Tho.**
Verbū p̄ntis t̄pis maxime p̄uenit eternitati. vbi nulla est p̄teritio nec futu
cessio. sed oīa sunt p̄ntia. **Tulerūt** ḡ lapides vt iacerent in eū) tāq̄ blasphemē
mū. reputauerūt eum iō blasphemū. qz p̄ferebat se abrahā. & eq̄bat se deo. &
iō volebāt eū lapidare. **Sciendū** qz xps quoridie lapidatur a mal⁹ xp̄ia
nis. qz quorū malas cogitatōes quis sciēter recipit in cor suū cum delectati
one & p̄sensu. q̄si tot lapides mittit in iesum (Iesus autē abscondit se) **A** yra
nō occultādo se retro pas
rierē vel post aliq̄s hmōi
sed virtute diuinitatis se
reddēdo eis inuisibilē et
exiit de tēplo) non ex t̄s
more. sed ex disp̄satione.
qz noluit lapidari sed cru
cifigi. cum a suis discipulis
videbatur. qui secuti
sunt eum. vnde **Aug⁹.**
Quid magnum erat vt
eos cōtinuo terra absor
beret. & pro lapidibus in
fernū daret. sed tūc patie
ter erat exerecenda. nō po
tentia. vt nobis patientie
daret exemplum. **Cur**
ca p̄ns euangelii vbi d̄t.
Tulerunt ergo lapides
vt iacerent in eum. **Nota**

In die palmarum

In illo tpe. Cum appropinq̄isset
iesus hierosolymis & venisset bet
phage ad montē oliueti & venisset bet
angelium euz sua postilla require in p̄
ma dominica aduentus

Nota qz **D**ugo de p̄rato dicit xps passus est. p nobis abluēdis. qz magnis
sordibus peccatorū inuoluti eramus. vñ **A**pocal. i. **L**anct nos in sanguine
suo. **S**ecō passus est pro nobis redimēdis. qz dēs sub potestate diaboli res
nebamur. p debito p̄morum parentū ad inferos descēdētēs. **I**deo xpus se
tradidit vsq̄ ad mortē vt nos liberaret. **E**sate. liij. **Q**uinerat⁹ est ppter in
q̄tates nostras. & attritus est ppter scelera nostra. **E**t sic xps nos lauit & res
demit. **I**n cui⁹ figurā de latere xpi pendētis in cruce exiit sanguis & aqua
vt d̄t **J**oh. xix. scz aqua abluēdis & sanguis redēptōis. **T**ercio est passus
pro nobis viuificādis. qz omēs in peccatis mortui eramus. vñ **G**regorius
Mortem nrām scz culpe moriendo destruxit. **E**xemplum. sicut pellicanus

effundendo sanguinem suū sup filios mortuos resuscitat z viuificat. sic et christus p suū sanguinem nos viuificauit. Un̄ in ps. ci. **S**illis factus sum pellicano **Q**uarto passus est pro nobis saluādis. qz omnes mortali infirmitate pstrati iacebamus. Un̄ ps. cvi. **D**ixit s̄bū suū z sanauit eos. vii **A**ug. de latere in passione christi fuerūt oīa sacramenta que sunt anime languētis efficacissime medicine **Q**uinto passus est p nobis ad celū ciuitate nostrā reducēdis z intromittendis. qz oēs exules eramus. **E**xēplum sicut rex vincēs regē inimicū suū q̄ terrā z subditos suos sibi abstulerat līgar eū cathenis in carcerē z bona eius diripit. et oēs captiuos q̄s tenebat liberat. z exules ad ciuitatē reducit. **S**ic xp̄us fecit diabolo quē in cruce desbellauit. z infernū cathenis vincitū misit. z omnes hoīes quos tenebat captiuos liberabat z ad celū reduxit. **P**ostilla

In festo pasche' Euangelium s̄m Marcum .xvi.

In illo tpe **M**aria magdalene z maria iacobi z salome emerunt aromata vt venientes vngerēt ihesū: **E**t valde mane vna sabbatorū veniūt ad monumentū orto iā sole. **E**t dicebāt ad inuicē. **Q**uis reuoluet nobis lapidez ab

Maria magdalene z

Marci. xvi. **H**istoria huius euangelij facta est anno xpi. xxxiii. et toride q̄ fluctuāt a festo natalis dñi vsqz ad pascha sequens. vi. kal' aprilis. luna. xvij. indictione. vi. **A**n̄te intū euāgelij scribit sanctus **M**arcus qz **J**oseph ab aromachia ciuitate accepit corpore ihesu inuoluit syndone munda. z posuit in monumento suo nouo qd̄ erat excisum in perra in quo nūdū q̄sqz positū fuerat. et aduoluit lapidē ad hostiū monumenti. **M**aria autē magdalene z maria iacobi aspiciēbant vbi poneret. **E**t eū transisset sabbatū **M**aria magdalene et maria iacobi z salome zc. **I**n hoc euāgelio primo fit mētio de deuotione iularū sanctarū mulierū que fuerūt tres. que dilexerūt christū in vita. qz sequebantur eum z alie mulieres que ministrabant ei die de festis cultaribz suis. **D**ilexerūt eum etiam in morte. qz sequebant eū in cruce p̄sentem. **D**ilexerūt eum etiam post mortem. idēo vngenta portauerūt vt corpus eius vngerent. et hoc est qd̄ d̄r **M**aria magdalene que fuit soroz sancte marthe z sancti lazari z maria iacobi minoris. q̄ cleophe filia fuit. et vxor alpheī. z maria salome filia z vxor zedeai. et mater illoz duoz aposto loz. scz iacobi minoris et iohannis euāgeliste. et prima illarūz nihil christo atinebat nisi fide et deuotione scz magdalene. **A**lie due erant matetere christi. scz sorozes. **M**arie virginis (emerūt aromata). i. vnguenta aromatica (vt venētes) ad monumentū (vngerent ihesum) i. cozp̄ dñi ihesu qd̄ de cruce positū viderūt in sepulchro reponi. **C**onuetudo eū erat iudeoz vngere cozpa mortuoz vt p̄seruarent a fetore zc. **S**ed ille mulieres erant decepta. qz eū cozp̄ xpi deitate esset unguentatū sup mille annos iaculisset in terra nō potuisset putrefieri. nec incinerari zc. **U**nde in ps. xv. d̄r. **N**ec dabis sanctū tuū videre corruptionem (et valde mane) **J**acob ianuenfis. si erat valde mane quō ortus erat iam sol. **D**icendū est qz ille mulieres in ciuitate habitabant. sepulcrū autē extra ciuitatē erat. et sic valde mane veniūt

pagina

unt. id est venire incipiunt. sed iam ortus erat sol qui uenerunt. vel sol dicitur ipse christus. qui ortus erat. i. surrexit (vna sabbatorum) intelligendum est prima die a sabbato. qui nunc dominica dies dicitur. Iudei enim dies noiant a sabbato dicentes. prima sabbatorum. secunda sabbatorum etc. (venit ad monumentum) Queritur quare uirgo maria non venit cum istis mulieribus ad monumentum. Respondetur quod beata uirgo maria sciebat quod christus resurrexerat. et quod in monumento corpus eius non erat. Nam pie credendum est quod ante oculos homines sibi apparuerat. nam christus precepit honorare patrem et matrem. sed quibus honor esset si aliquis ultra mare ueniens personas extraneas primo uisitare et matrem de sua absentia desolatam ultimo uisitandam accederet. Sic christus matrem non multum honorasset si prius alios de sua resurrectione letificasset et tamen deo matri desolate apparuisset. Item quod ipsa pre ceteris hominibus in morte sua maior dolore percussa fuit. ideo merito pre omnibus de resurrectione sua primo letificari debuit (et dicebant ad inuicem. quis reuoluet nobis lapidem ab ostio monumenti) **L**y. q. d. Non possumus reuolueret per nos ipsas. quod est quippe magnus ualde) Pro quo sciendum quod monumentum tripliciter clausum erat. scilicet grandis lapidis aduolutio. sigilli appositio. et militum deputatione. Sed christus qui uixit de clauso uero uirginis. ipse de sepulchro exiit saluum sigillis (et respicientes uiderunt reuolutum lapidem) per angelum qui uenerat ad manifestandam christi resurrectionem. ut patet **M**at. xxviii. Angelus autem domini descendit de celo et reuoluit lapidem et sedit etc. (Et introeuntes in monumentum) id est intra clausuram que erat circa monumentum (uides nunc iuuenem sedentem in dextris coopertum stola candida. et obstupuerunt) **M**at. xxviii. Ecce terre motus factus est magnus. Glo. sicut terra in passione tremuit et mota est in tristitia signum. sic in resurrectione mota est in signum leticie. Similiter sol clarior apparuit in illa die. unde **P**arimus in sermone Nam et solem ipsum arbitror clariorē solito in hac die. Necessesse est enim ut in eius resurrectione gaudeat et in eius passione doluit (qui dicit illis. nolite expauescere) Inuaserat enim eas timor ex insolita apparitione angeli. et ex uisitatione custodum. qui facebant ibi tantum mortui (ihesum queritis nazarenū crucifixum. surrexit non est hic) **A**ba. Non est hic per panem carnis. qui tamen ubique est per plenam maiestatis (Ecce locus ubi posuerunt eum). q. d. Si mihi non uultis credere. uacuo credatis sepulchro (sed ite et dicite discipulis eius et petro) unde **S**ergo. Petrus uocat ex nomine ne desperet et negatōe. si enim notariam eum non exprimeret qui magistrum negauerat venire ad discipulos non auderet

ostio monumenti. et respicientes uiderunt reuolutum lapidem. Erat quippe magnus ualde Et introeuntes in monumentum uiderunt iuuenem sedentem in dextris coopertum stola candida. et obstupuerunt. qui dicit illis. Nolite expauescere ihesum queritis nazarenū crucifixum surrexit non est hic. Ecce locus ubi posuerunt eum sed ite et dicite discipulis eius et petro. quod precedet uos in galilea. ibi cum uidebitis sicut dixit uobis.

Vferia secunda pasche euangelium

Uñ hieronim⁹ spèaliter dicit petro. qz indignum se iudicabat disciplinatum ter negavit magistrū. sz peccata nō nocēt qñ nō placēt (qz pceder vos in galileā ibi eū videbitis) sz psonaliter (sicut dixit vobis) sz imminente sue passionis tpe. vt pz **Mat. xxvij.** Postq̄ aut̄ resurrexero pcedaz vos in galileā. ibi me videbitis. Unde de hoc etiā d̄: **Mat. xxvij.** qz post resurrectionem christi. xi. discipuli abierunt in galileā in monte vbi p̄stituerat illis ihesus. et videntes eū adorauerūt. **Notandū qz ex euāgelio colligitur qz xps decies apparuit post resurrectionem suā. et in ipsa die resurrectionis qñ quies apparuit ad corroborandū fidē in cordibz fideliz. Primo soli marie magdalene sub specie hortulani. vt pz **Job. xx.** Secundo mulieribz de sepulcro redeūtibz se ostendit. et eas de sua resurrectione lericificauit. vt **Job.****

Em Lucam xxxij.

In illo tpe Duo ex discipulis ihesu ibat ipsa die in castellū qd̄ erat in spacio stadioz. lx. ab hierusalē noīe emaus. et ipsi loquebant̄ ad inuicē de his omnibz que acciderant. Et factus est dum fabularentur et secum quere/rent. et ipse ihesus appropinquās ibat cum illis. oculi autē eorum tenebantur ne eum agnoscerēt. et ait ad illos Qui sunt hi sermones quos confer/ tis ad inuicem ambulantes: et estis tristes. Et respondens vnus cui no/

xx. Tercio ostendit se pe/ tro ppter abnegationem xpi tristatē. vt **Lu. xxij.** Surrexit dñs vere et ap/ paruit symoni. Quarto duobz discipul̄ in emaus eūtibz. et de ipso loquentibz in specie peregrini. vt pz **Lu. xxij.** Quinto de cem apostolis cū sero esset et fores essent clausē. ppter metuz iudeoz venit ihesus et stetit i medio eorum. et dixit eis pax vob. et thomas tunc non erat cū eis. vt patz **Iohan. xx.** Istas qñqz apparitiones representat sacerdos i mis/ sa qñ quies vertēdo se ad

populū. ita qz tertia que fit in silentio feat apparitiōem factā petro. eo qz nescitur vbi facta sit Sexto apparuit oibz discipulis plente thoma. s. octaua die resurrectionis. vt pz **Jo. xx.** Septimo ad mare tyteriadis. vt pz **Jo. xxij.** Octauo. xi. discipulis in galilea in mōre. vt pz **Mat. xxvij.** Nono. xi. apl̄is recūtibz in cenaculo in hierusalē. vt pz **Mat. vl.** Decimo in mōre oliueti qñ ascendit in celū. vt pz **Lu. xxij.** et quīs pluries apparuerit nō tñ legūtur plures apparitiōes eius in euāgelis post resurrectionem suā. qz oia nō sunt scripta zc. Uñ circa euāgelū qd̄ loq̄tur de tribz mulieribz est sciendū qz mulieres p̄munter hñt tres laudabiles p̄ditōes Prima est qz frequēter sunt verecūde. qz timide sunt et valde appetitiue laudis. ideo timent in honesta facere. Secūda est qz cōiter sunt pie et misericordes. qz molle cor hñt nō porētes durū qd̄ sustinere. Tercia est qz cōiter excedūt. qz si sunt misericordes nimis sunt tales. si crudeles tūc nimis sunt tales. sicut de verecūdia et inuerecūdia. Sicut etiā hñt tres malas p̄ditōes Prima est qz cōiter sunt gratuite et litigiose. Secūda est qz sunt sup̄be. Tercia est qz sunt incredule et sup̄ perstitiose plus qz vrit. et hoc habent ab eua qz plus credidit serpenti qz deo

pagina

Postilla

Duo ex discipulis) Lu. xxiij. Hoc euāgelium factū est eodem die quo supra imediate signatū est. In intrū illius euāgelij scri. scūs. **Mar.** q̄ ih̄s surgens mane p̄ma sabbati apparuit primo marie magdalene. de q̄ eiecerat sepre d̄mōnia. Illa vadēs nūciauit his q̄ cū eo fuerāt. Et illi audientes qz uideret et uisus esset ab ea nō crediderūt. Tunc sequit̄ euāgelijz hodiernū (Duo ex discipulis zc) Superius pbata est resurrectio ih̄s p̄ apparitiōem factam de uotis mulieribz. sicut in euāgelio hesternō dictū ē. Sic at̄. pbat̄ resurrectio ih̄s p̄ apparitiōem factā duobz discipulis intrātibz. s̄. q̄ d̄r euāgelijz hodiernū (duo ex discipulis ih̄s) **S**oz. nō ex uidecim aplis. sed ex septuaginta duobz discipulis. quozuz vnus vocabat̄ cleophas alius d̄r fuisse lucas euāgelista. q̄ ex humilitate nomen suū tacuit (ib̄at̄ ip̄a die) sc̄z resurrectiōis d̄ni ec̄ (in castellū q̄d̄ erat) sc̄z distans (spacio stadiorū h̄. ab hierlm̄) Scienduz q̄ stadium d̄r a stando et habet centum z uiginti passus. Tū d̄r q̄ herules tot passus sub vno anhelitu currebat z tūc stabat. Unde stadiū dicit̄ spaciū vnus cursus. et sedecim stadia faciūt vnū militare. et vnum militare mille passus p̄tinet. Unde patet q̄ emaus nō distat a hierusalē p̄ quatuor leucas integre. sed deficiūt quatuor stadia (et factū est d̄n̄ fabularent̄ z secum quererent) nō de uanis. sed de his q̄ acciderant. sc̄z de operibz ih̄s z mortis eius (et ipse ih̄esus appropinquās) **S**oz. sc̄z corporaliter z etiā spūaliter (ib̄at̄ cū illis) tanq̄ socius itineris. Et s̄m glo. vt suā p̄missionē impleret **D**ixerat em̄. vt habet **Mar.** xvij. vbi duo uel tres p̄gregati fuerint in nomine meo. ibi ego sum in medio eoz. **N**ā de corpe glorificato dixit **Aug.** q̄ vbiq̄q̄ uoluerit spūs ibi p̄tinus erit z corpe (oculi aut̄ eoz. tenebātur ne eum agnoscerent) **A**y. qz incredulitas et dubietas eoz. demerebatur qz ih̄sus cognitiōem sui corporis ab eis retardaret. Unde **Grego.** de se loquentibz p̄sentiam exhibet. sed de se dubitantibz sp̄ciem cognitiōis auferit (qui sunt hi sermones quos confertis ad inuicem ambulantes z estis tristes) non querit eo ignorante. sed vt ex eozum responsione incredulitas et dubietas p̄uenientius arguatur (et respondens vnus cui nomen cleophas dixit ei. tu solus peregrinus es in hierusalem) **L**ya. id est cum multi peregrini his diebus uenerint in hierusalem de diuersis mūdi partibus mirum est q̄ tu solus inter alios peregrinos ea que sunt nota alijs peregrin

nis ignoras (Quibus ille dixit. que **Et** ille dixerunt et de Iesu nazareno q̄
fuit vir p̄pheta potens in ope) sc̄z miraculoꝝ (z sermone). i. p̄dicatois et
doctrine. **Des** em̄ sicut p̄pheta eum habebat. ergo d̄r (corā deo z omni
p̄lo) **Nō** corā sūp̄mis sacerdotibz. vñ sequit̄ (et quō summi sacerdotes
z p̄ncipes nostri) **Sor.** summi sacerdotes vocant̄ hic plari clericoz. p̄n
cipes p̄o plari laicoꝝ (tradiderūt eū) sc̄z plato (in dānatōem mortis et
crucifixērūt eū) qz ad instantiā z peritōem iudeoz pylatus fecit eū cruci
figi (nos autē sperabamus. qz ip̄e redempturus esset israel) **Sor.** sc̄z a tē

que antelucē fuerūt ad monumētū et
nō inuento corpe eius venerūt dicen/
tes se etiā visionē angeloz vidisse. qui
dicūt eū viuere. z abierūt quidā ex no
stris ad monumentuz z ita inuenerūt
sicut mulieres dixerunt. **Ipsum** vero
nō inuenerūt. **Et** ipse dixit ad eos. **Nō**
stulti et tardī corde ad credendum in
oibus que locuti sunt p̄phete **Nonne**
sic oportuit pati christū. z ita intrare ī
gloriā suā. et incipiens a moysē z omni
bus p̄phetis interpretabā illis in om
nibz scripturas que de ip̄o erant. z ap
propinquauerūt castello quo ibant. z
ipse finxit se longinꝝ ire. **Et** coege/
runt illum dicentes. **Hanc** nobiscuz

porali seruitute romano
rū. z de sp̄iali seruitute
demonuz z peccōꝝ. **Sic**
ei p̄dēm erat ī ps. cxxix.
Apud dñm mīa z copi
osa apud eū redemptio
(et nunc sup̄ hec oīa ter
cia dies est hodie q̄ hec
facta sunt) sc̄z dies res
surrectōis a die sc̄z qua
hec facta sunt. **La** die pa
rasceues q̄ x̄pus passus
fuit z sepultus? (sed et mu
lteres quedā ex nostris
videlicet **Maria** mag
dalena. **maria** iacobi. et
maria salome (terruerūt
nos que añ lucem fue
runt ad monumētū et
nō inuento corpe ei?) qz
x̄pus tam resurrexerat nō
d̄ nocte sed in ip̄o punc

to diei. q̄ vocat̄ diluculū (venerūt dicētes se etiā visionē angeloz vidis
se) sc̄z visionē corporali in assumptis corpibz (q̄ dicūt eū viuere) (sed disc̄s
puli nō credebāt p̄bis mulierū plene (z abierūt quidā ex nostris ad mo
numētū) sc̄z petrus z iohānes (et ita inuenerūt sicut mulieres dixerūt)
qz inuenerūt sepulcrū vacuū corpe. z sola linteamina remansisse (ip̄
sum vero non inuenerunt. et ipse dixit ad eos) sc̄z ex r̄sione eozum argu
ens eos. **(Nō** stulti) p̄pter cecitātē intellectus (z tardī corde p̄pter tardī
tātē affectu? (ad credēdū in oibz que locuti sunt p̄phete) de christi morte
et resurrectione. q̄s scripturas debebāt intelligere maxime. qz fuerāt cum
christo p̄ncipaliter qñ discipulis talia loquebat̄ (nonne sic oportuit pati
christū) **L. y.** **Tum** p̄pter pacis p̄ordinatōem. tū p̄pter humanā redem
ptionem. tum p̄pter scrip̄ture impletōem (et ita intrare in gloriā suā) sc̄z
per passiōem z mortē tanq̄ p̄ artā viā z p̄ angustā portā ex hoc patz q̄ fa
tui sūt q̄ sine tribulatioibz volūt intrare gl̄iam alienā. cū christus p̄ passio
nē suā intrauit in gloriā p̄p̄riā. z hoc p̄pter n̄ram informatōem. sc̄z disc̄a
mus. qz p̄ multas tribulationes oꝝ nos intrare in regnū celoz. vt habet

pagina

Actuū. xliij. (2 incipiens a moyle 2 omnibz pphetis) oēs em de ipso pro
pherauerūt. vt testat beatus petrus. Act. x. Nunc oēs pphete testimonium
phibent (interpretabat) .i. exponere (illis in eibz scripturas q̄ de ipso
erant) **A**y. nō q̄ oēs scripturas q̄ de christo sunt explicaret. qd̄ tā in bre
ui tpe nō fieret. sed explicabat q̄ tum sufficebat ad ppositū ostendendū
(2 appropinquerūt castello quo ibant) scz duo pdicti discipuli (2 ipse) scz
dn̄s iesus (sinxit se longius ire) **G**lo. tale exhibuit se eis in corpe qualis

apud eos erat in mente
scz extraneus et longius
strurū. vñ **V**dalric⁹ dicit
Si q̄s dat p aliqd̄ opus
vel p s̄bz duplex aliqd̄
intelligere. qd̄ nō est aio
et intentōe fallendi. s̄ in
tēōe vilitatis psequē
tis. tale simulatōem nō
eēt petm̄ (et cognouerūt
illuz) .i. obnixē rogaue
rūt desiderantes adhuc
audire ipm̄. vñ **S**ic. hoc
exemplo colligit q̄ pere
grini nō solū ad hospici
um vocādi sūt. s̄ etiam
trahēdi (dicentes mane
nobiscū) **E**cce optima
petitio. petūt em̄ diuinā
cohabitatiōem 2 māso
nē (qm̄ aduerserassit) q̄
ad noctis appropinqua
tionē (et inclinata est iā
dies (quo ad diei incli
narōem (et intrauit cum
illis) **E**cce hospes ille

cū quo veniūt oia bona. **S**apient. viij. (et factū est cū discuberet cū illis)
sicut magister cū discipulis (accepit panē et benedixit 2 fregit 2 porrige
bat illis) **A**y. sicut p̄sueuerat facere ante passionē. sic em̄ frangebat pas
nē acti scinderet cū cultello (et aperti sūt oculi eoz) **A**y. q̄ voluntarie se
eis ostēdit in v̄gite qua erat cognoscibilis ab eis (et cognouerūt eū) scz i
benedicōe 2 fractōe panis (2 ipse euamit ex oculis eoz) scz subtrahē
do ab eoz aspectu corporali suā presentia corporalem (2 dixerūt ad inuicem.
Nōne cor nostrū ardens erat in nobis) scz ardore charitatis (dum
loqueret nobis in via 2 aperiret) .i. exponeret (nobis scripturas) .i. nos
instruendo (et surgentes eadē hora regressi sunt in hierusalem) **A**y. q̄
uis em̄ itaz esset tardē. tū et fidei seruoze 2 remoro iudeoz timore statim
regressi sunt in hierusalem ad alios discipulos qui erant inclusi. p̄pter me
sum iudeoz. vt dicit **Jo. x. ad nūciandū eis christi resurrectōem (2 inue**

nobiscū qm̄ aduerserasset. et inclina
ta est iam dies. **E**t intrauit cum illis
Et factū est cū recūberet cū illis acce
pit panē 2 bñdixit 2 fregit. 2 porrige
bat illis. et aperti sunt oculi eoz. et ip
se euamit ab oculis eoz. **E**t dixerūt
ad inuicem. **N**onne cor nostrū ardēs
erat in nobis dum loqueret nobis in
via et aperiret nobis scripturas. et re
surgentes eadē hora regressi sunt i bie
rusalem. et inuenerūt congregatos vn
decim 2 eos qui cū ipis erāt dicentes
q̄ surrexit dominus vere. 2 apparuit
symoni. et ipsi narrabant que gesta
erant in via. 2 quomodo cognouerūt
eum in fractione panis.

Feria tertia pasche **E**uangelium
fm̄ **L**ucam. xliij.

In illo tpe **S**edit iesus in medio di

nerunt undecim congregatos) scz apostolos qz iudas ab eoz. Porro recesserat. z Mathias nō dū electus erat (et eos qui cum ipsis erant) scz. lxxij. discipulos vel oēs vel aliquos (dicentes illis) scz q̄s congregatos inuenierant (qz resurrexit dñs vere. z apparuit symoni). i. petro. Qū aut̄ illa apparitio facta sit nō legit̄ expresse. sed tūc credit̄ fuisse facta qm̄ petrus post q̄ cucurerat ad monumentū. et viderat lintheamina posita ab ijs mirās secū qd̄ factū fuerat. ¶ Notandū q̄ pre oibus viris petro p̄us apparuit post resurrectionem suā. z h̄ fecit s̄m Grego. triplici rōne. Primo vt petri trine negatōnis ei indul-

scipuloꝝ suozū. z dixit eis pax vobis ego sum nolite timere. Conturbati vero z p̄territi estimabāt se sp̄m̄ videre. Et dixit eis. quid turbati estis z cogitationes ascendūt in corda v̄ra. Vide/te manus meas et pedes. qz ego ipse sum. palpate et videte qz sp̄s carnem et ossa non habet sicut me videtis habere. Et cū hoc dixisset ostēdit eis manus et pedes. Adhuc autem illis non credentibz z mirantibz pre gaudio dixit. Habetis hic aliqd̄ qd̄ māduces at illi obtulerūt ei p̄te piscis assi z fauum mellis. Et cū manducasset coram eis sumēs reliquias dedit eis. et dixit ad eos. Hec sunt verba que locutus sum ad vos cum adhuc essem vobiscum

tum ostenderet ne desperaret. Secūdo vt factis eū doceret subditis suis penitentibz cō descensu te q̄ruāqz peccasset. Tercio vt peccatoribz oibz spem misericordie z venie daret. ostendendo q̄ peccatores nō despiceret (et ipsi narrabāt q̄ gesta fuerant in via.) scz quō arguebat duriciam eoz. z q̄liter exposuit eis scripturas. z quō p̄gnouerūt eū in fractione panis. qz viderūt eū bñdicere. frangere z distribuere panem. sicut solebat facere inter discipulos suos ante mortem suā

¶ Postilla
Sterit iesus zc̄. Luc. xxiij. Jo. xx. Hoc euangeliū factū est anno z die quo supra. scz in die pasche. Ante iniciū illius euāgelij scribit̄ sc̄s Joh. q̄ maria magdalena vidit iesum stantes. z nō sciebat q̄ iesus est. Dixit ei iesus. mulier qd̄ ploras quē q̄ris. Illa estis mās q̄ hortulanus esset d̄r ei. dñe si tu sustulisti eū dicitō mihi vbi posuisti eū. z eū collā. Tūc postmodū sequitur euāgelij hodiernū (Sterit iesus in medio discipuloꝝ suoz.) Not. cū discipuli inter se loquerent̄ de resurrectione dñi nostri iesu christi tā em̄ erat eis nūciata a mulieribz z a petro. et a iohāne q̄ eurrebāt simul ad monumentū. z ab istis duobz discipulis de emaus redeuntibz. z isti duo narrabāt discipulis q̄ gesta erāt in via. z quō cognouerūt eū in fractōe panis (Cū aut̄ hec loquerent̄ sterit iesus in medio eoz.) Erāt em̄ discipuli congregati in noie ei⁹. z ideo sterit̄ in medio eoz implens illud quod ante dixerat Mathet. xvij. Ubi duo vel tres fuerint congregati in nomine meo. ibi sum in medio eozum (Et dixit eis. Pax vobis ego sum nolite timere) Quasi diceret. non timeatis. ego sum

pagina

qui p̄cē vobis pmisi z p̄dicant. z ideo ex auditu saluatiōis potestis me
cognoscere (z turbati s̄o z z territi) qz clausis ianuis dñs iesus ad eos
intrauit (estimabāt se sp̄m videre) **L. y.** diuina puidētia pmissi sūt duz
bitare ad malo:ē certificarōez fidei de xpi resurreccione (z dixit eis) eos
dulciter psolādo (qd). i. de q̄ cā (turbati estis z cogitāōnes ascēdūt in
corda v̄a. videre man⁹ meas z pedes meos) s̄ d̄e xpi cicatrices vulnes
rū q̄s retinuerat i manib⁹ z pedib⁹ (qz ego ip̄e sū) q̄ passus fui z resurrexi
palpate z videre qz sp̄s
carnē z ossa nō h̄z sicut
me videtis h̄re) **Cor.** re
surreccio em̄ s̄a est in ve
ra carne z ossib⁹ (z cū s̄
dixisset oñ dit eis man⁹
er pedes) id ē cicatrices
manuū er peduz (adhuc
illis nō credētib⁹) s̄z p̄fe
cte incipiebāt tñ rā aliz
quātulū credere (z mirā
tib⁹) s̄z de rei nouitate

(pre gaudio) er⁹ p̄n̄ie. p̄mo qdē territi. s̄z postmodū gauisi. v̄z **Job. xj.**
Gauisi sūt discipuli viso dño. Et postq̄ xps discipulis resurreccionem
suā pbauit p̄ visū z tactū. tūc post s̄ statū pbauit eā p̄ gustū di. (**Mat.**
eis h̄c aliqd qd m̄ aduocet. **Et** illi obrulerūt et parte piscis assi z fauū mel
lis) **Ips** em̄ erat piscis assus p̄ hūane nature passiōē. v̄n̄ **Glo.** piscis as
sus est xps passus. z fauus mellis p̄ diuine nature dulcedinē. **Cor.** hec
duo signāt duo que deo offerre d̄bem⁹. s̄z piscē assum p̄ carnis mortif
catōem. z fauū mellis p̄ mentis deuotiōem) z cū manducasset corā eis)
s̄z ad maiorē certitudinem. vt testes essent de visu (sumēs reliq̄as dedit
eis) s̄z ad maiorē p̄batōez q̄ veraciter residuū m̄ aduocasset. z postq̄ xps
pbauit resurreccōez suā q̄s tū ad visum tactū z gustū. **Id** ē p̄bat eā q̄s tū
ad auditū dicēs (**Hec** sūt p̄ba q̄ locut⁹ sum cū adhuc essem vobiscū). s̄.
in carne mortali ass̄ passiōē meā (qm̄ necē est impleri oia q̄ scripta sūt in
lege moysi z p̄phetis z psalmis de me) v̄z **Mat. v.** Donec trāseat ce
lū z terra. tota vnū aut vn⁹ apex nō p̄teribit a lege donec oia fiant (tunc
aperuit illis sensum). i. intellectu p̄ grām internā vt intelligerēt scriptur
as) z d̄ eis. qm̄ sic scriptū est z sic oportuit xpm̄ pati z resurgere a mor
tuis. z p̄dicare in noīe eius p̄n̄iam) s̄z ex pre hoīs (et remissionē peccato
rū) ex pre dei cui⁹ solū ē pctā dimittere. **Act. iij.** nō est aliud nomē sub ce
lo datū hoīb⁹ in q̄ oz nos saluos fieri (in oēs gētes) nō vnā tm̄. vt patet
Mat. xvi. incipientes a h̄rlm. qz h̄rlm̄ ē i medio terre habitabilis z ab
illo loco p̄ueniēter incepit p̄dicatio euāgelij vt p̄ ap̄los z alios xpi discip
ulos circūquaqz p̄ orbē dispos. in oēm terrā exiit son⁹ eoz p̄dicatōnis
p̄m qd̄ p̄phetatū fuerat i ps. xvij. In oēm terrā exiit son⁹ eoz. **Et** in sig
nū hui⁹ xpus in die ascētionis mitrens discipulos suos dixit eis. **Ite** in
mundū vniuersum p̄dicare euāgelij p̄mī creature **¶** **A**irca presens euā
gelij. vbi dicitur (**Stetit** iesus in medio discipuloruz) **¶** **N**otandū q̄ iesus

post resurrectionem suam in medio discipulorum suorum stetit. In hoc docet nos medium tenere in cunctis rebus et operibus nostris. Locus enim medius tutus est. Exemplum. si corda in cythara artifex tendit multum rumpitur. si parum murmurat vel nihil sonat. si medium dulciter cantat. Sequitur hic in euangelio (Cum manducasset coram eis) Querit utrum resurgentes amplius comedant et bibant. Respondet Hugo de prato. quod nec boni nec mali amplius comedent et bibent. Ad quid enim comederet beati cum nunquam famescant. ut patet Apoc. vii. Sancti non esurient neque sitient amplius. Damnati autem si famescant non habebunt quid comedant. Et si obicitur quod Christus post resurrectionem comedit. Respondetur quod non comedit propter necessitatem vel delectationem sed ut ostenderet se eundem esse qui prius cum eis comederat et biberat.

Venera quarta. Quoniam secundum Iohannem. xxi.

Postilla

En illo tempore manifestavit se iterum Iesus discipulis suis ad mare tyberiadis. Manifestavit autem se sic. erant autem simul symon petrus et thomas qui dicitur didimus. et nathanael qui erat a chana galilee. et filii zebedei. et alij ex discipulis eius duo. Dicit eis symon petrus

Manifestavit se iterum Iesus discipulis suis ad mare tyberiadis. Huius evangelij facta est post octo dies festi pasche Anno christi quinquagesimo. Ante initium illius euanglij. scribit sanctus Iohannes in xx. capitulo. quod Iesus dixit thome. quia vidisti me thoma credidisti. Ite beati qui non viderunt et

crediderunt. Tunc postmodum sequitur euangelium hodiernum. Manifestavit se iterum Iesus. Iste supra dicitur manifestatus esse christi facte sunt in iudea. hec autem in galilea. illa intus. ista foris. quia magnam partem rumoris discipuli post posuerunt. ideo ultra in domo conclusi non erant ut prius. sed in galilea ierunt ubi illa apparitio facta est. Dicit ergo. Postea autem manifestavit se iterum Iesus. A quo facto intervallo temporis. quod non manebat continuo cum apostolis nec conversabatur prius cum eis. ut ostenderet se resurrexisse ad vitam immortalem ab hominibus huius mundi separata (ad mare tyberiadis) quod est stagnum genezareth. alio nomine dicitur mare galilee. Et quibus apparet quod illa apparitio facta est in galilea ubi est illud mare. Manifestavit autem se sic. id est per modum qui sequitur (erant enim simon petrus ista duo nomina euangelista Iohannes simul coniungit. quia symon fuit nomen eius. Petrus autem erat nomen sibi de nouo a christo impositum. et hoc propter fiduciam christi confessionem. qua dixit. Tu es christus filius dei viui. et thomas qui dicitur didimus. et nathanael qui erat a chana galilee. et filii zebedei. et alij ex discipulis eius duo) Iste et ita erant septem. Ad insinuandum quod illi digni sunt diuina visione et allocatione. qui septem donis spiritus sancti erant ornati. dicit eis symon petrus. vado pescari. Dicit ei. venimus et nos tecum. A qua erant enim pauperes. et ideo ad procurandum necessaria vite licite poterant redire ad exercitium negotiorum quod sine peccato poterat exerceri. propter quod paulus arte scenofactoria didicit. quam ante non sciuit. ut cum necessitas occurreret vel utilitas ecclesie de labore suo viveret. ut habet Actuum. xx. et exierunt et ascenderunt

Bagina

nauium. z illa nocte nihil prendiderunt) **L**ya. hoc factū est vt captio sequēs manifeste miracula appareret (mane autē facto stetit iesus in littoze) nō ap paruit sup aquam sicut anī passionem fecit. qñ viderunt ipm sup mare amī bulārem. sed in littoze. i. in terra solida. ad ostēdendum q̄ amplius nō erat in fluctibus vite corruptibilis. sed magis trāsierat ad statum vite immoz ralis (nō tamē discipuli cognouerūt q̄ iesus eēt) vñ **A**th. nō mox ostēdit seipm. vt p̄ miraculū quod facturū erat cognoscerēt eum. **g** locut⁹ est eis tanq̄ extraneus dicens (pueri nūquid pulmentariū habetis) **P**ulmentarium est quodcūq̄ panis pdimentū siue piscis sit. siue quodcūq̄ aliud qd̄ nos eōiter dicimus pulmentum (Rūderunt ei nō) **L**y. credebāt em̄ eū esse alī quem mercatorē qui vellet pisces emere (dixit eis. mittite in dextrā nauigij rethe z inuenietis) **L**ya predicat certitudinalr̄ effectum futurum. vt ad se/ quentia habeant animūz magis attentū (miserunt ergo z iam non valebant illud trahere p̄e multitu dine pisciū) **L**ya. ex quo patz q̄ pisces isti fuerunt ibi miraculose adducti vt p̄tute diuina de nouo for mari. qz tota nocte ibi q̄ fuerunt et nihil inuenē runt (Dixit ergo discipu lus ille quem diligebat iesus) id est iohannes (petro) erat em̄ sibi familia ris. **A**th. Notandū q̄ h̄ morāter p̄rietates illorū duoz apolorum. s. petri z iohannis **P**etrus em̄ fuit seruētior. ideo p̄mus ad iesum venit. **I**ohānes acurior. ideo p̄mo eū agnouit (dñs est) sic em̄ voca bant xpm̄ ante passionem. **L**ya. puritas mētis z corpis maxime disponit hōiem ad cognitōem dei. **E**t ideo iohānes q̄ ceteris purior erat tanq̄ p̄go citius alijs cognouit xpm̄ (symon petrus cū audisset quia dñs est. tunica se succinxit) **L**ya. vt cū maiori reuerentia accederet ad xpm̄ (erat em̄ nud⁹) id est parum vestitus ad instar piscatorū. vt sint expeditiores ad piscatōnis opus (z misit se in mare) **H**ic notat seruens dilectio petri in hoc q̄ nō pos tuit se p̄cinere quin statim curret ad xpm̄ iesum. ergo misit se in mare vt cis tius veniret ad xpm̄ ex deuotione. quia petrus memor fuit p̄stine ambula tōis sup aquas quādo ad xpm̄ venerat. vt habet **M**ar. xiiij. **D**ñe si tu es iute me ad te venire (aliū autē discipuli nauigio venerūt) quia non erant ita feruentes nō audentes mare intrare. **E**t alia rō est (quia non erant lōge a terra) z ideo etiam cito venire poterant (sed quasi cubitis ductis trahetes rethe piscium. vt ergo descenderunt in terras) i. de nauī ad litus (viderūt pūnas) i. carbones (postas. z piscem suppositum. z panem) sed non sup

prunas. sed ibi paratum pro refectōe eorum. yñ **Chris.** Ista em̄ oīa diuina
 p̄tute fuerūt de nouo formata ad maiore discipuloꝝ p̄firmatoꝝ in fide re
 surrectōis xpi (dicit eis iesus) nūc familiariter loq̄tur eis tanq̄ discipulis.
 (asserre de piscibus quos prendidistis nūc) yñ **Chris.** ne credāt fantastima
 ta esse q̄ videbant panem ⁊ piscem. iubet etiā de piscibus capris asserri. ve
 coquant etiā ⁊ comedant (ascendit symon petrus) yr mgi iussionem im/

em̄ nudus. ⁊ misit se in mare. Alij aut̄
 discipuli nauigio venerūt. nō em̄ lon
 ge erant a terra. sed q̄si cubitis ducent
 tis trabentes rethe pisciū. Ut ergo de
 scenderūt in terrā viderunt prunas po
 sitas. ⁊ piscē suppositus et panē. Dicit
 eis iesus. afferre de piscibꝫ quos p̄edi
 distis nunc. Ascendit symon petrus ⁊
 traxit rethe in terras plenum magnis
 piscibus centum quinq̄gintatribus. ⁊
 cum tanti essent non est scissum rethe.
 Dicit eis iesus. venite prandete. Et ne
 mo audebat discumbētium interroga
 re eum. tu quis es. scientes quia dñs
 est. Et venit iesus ⁊ accepit panē et da
 bat eis. ⁊ piscem silt. Hoc iā terciō ma
 nifestatus est iesus discipulis suis cuz
 surrexisset a mortuis.

In octaua pasche Euangelium
 fm̄ Iohannem. xx.

Fillo tpe. Luz esset sero die illō
 vna sabbatoꝝ. ⁊ fores cēt clausē

pit panem) quē de nouo sua oipotenti virtute creauerat (⁊ dabat eis. ⁊ pis
 cem silt) eo modo dñidebat eis sicut añ passionem suā ad declarandā suā
 resurrectōem. Dicunt em̄ aliqui doctores ⁊ satis pbabiliter. q̄ sic dñides
 bar cibaria sola manu. sicut alius cuz cultello. ⁊ in hoc discipuli cognouerūt
 eum (hoc iam terciō manifestatus est iesus discipulis suis cū surrexisset a
 mortuis) Certū est q̄ iā pluries manifestauerat seipm̄. cum in ipsa die res
 surrectōis quinq̄ies apparuit. Ergo ista apparitio d̄ terciā. nō in nunes
 eo apparitionū. s; in ordine dieꝝ. q̄ p̄mo appuit in die resurrectōis. scdo in

pleret (⁊ traxit) etiā adiu
 uantibus alijs) rethe in
 terram pleniū magnis pi
 scibus. centū q̄draginta
 tribus ⁊ fin alijs apōs
 stoli ceperūt ibi ex om̄i ge
 nere piscium. q̄ fin. Ihs
 doz oīm pisciū qui in aq̄
 natāt centū q̄nquaginta
 tria genera p̄bi enumerāt
 (et cum tanti essent) nus
 meroz quātitate. q̄ mul
 ti magni (non est scissum
 rethe. dicit eis iesus. veni
 te ⁊ prandete) **Ap.** h no
 rat dei benignitas. q̄ ins
 uitat eos dulciter ad cos
 medendū secum. q̄ cum
 eis tunc comedit ad des
 clarandū sine resurrectio
 nis veritate. yñ **Lu.** vlti.
 cū māducaisset coraz eis
 sumēs reliq̄as dedit eis.
 (Et nemo audebat dis
 culentū interrogare euz.
 tu q̄s es) ⁊ hoc p̄pter cog
 nitōis certitudine quam
 de ipso habebāt (sciētes
 q̄ dñs est) ⁊ ideo frustra
 fecissent de hoc interroga
 tōem (⁊ venit iesus). i. ac
 cellit ad mensam (⁊ acce

146

pagina.

oetava pasche. Et tercio hic Unde circa pñs euangelii vbi dicit. **Dant** festauit se iterum iesus discipulis suis ad mare galilee. **Chriſt.** de q̄ euāges- lista noīat hic locum vbi hec manifestatio facta est. q̄ illic et apli iuerunt. in quo ostendit q̄ iam magnā partē timoris eorū xps abstulerat. vt auderēt manifeste exire de domo. nō eīm ultra in domo reclusi manserant. **Unde** b̄ querit. cur iam et nō prius iuerit piscari. **Rūdeo** s̄m Aug⁹. q̄ iā magistro recedēte nō habebant vnde viuerent. quam penuriam etiam xpus induxit vt in piscario eum agnoscerēt. **Secūdo** querit. cur petrus ad piscariōem re- dīte quam semel reliquit **Respōdet** Gregori⁹. q̄ licita ars erat nutriēdi se p̄ artem piscādī. igitur et c̄ **Sed** matheus ad theo- loneum non reſedit ultra q̄ sic vix sine pet̄o. **Que- rīt** tercio. vnde receperāt nauim et reſp̄ia q̄ resigna- uerant. **Rūdet** Chriſt. q̄ mutuarūt a propinquis **Quarto** querit. cur nihil potuerūt capere. **Rūdet** q̄ deus ita disposuit vt p̄ miraculum doceret eos xpm agnoscere

Postilla

Quam ergo sero effz- zc. Jobis. rr. Luc. xliij. **H**istoria huius eu- angelij facta est in ipso re- surrectionis die. p̄ prima pre. p̄ secūda autē pre in octava pasche **An** imiti- um illius euangelij scri- bit sanct⁹ Job. in eodē ca- pitulo. q̄ xps dixit marie magdalene. vade ad fra- tres meos et dic eis. **A**scendo ad patrem meū et ad patrē vestrū. deū meū et deū vestrū. **V**enit maria magdalena annūciās discipulis q̄ vidit dñm **E**t hec dixit mihi. **T**ūc statim sequit euā. ho die. **A**ū ergo sero ſer̄et **A**ya locū vñū. **E**t ideo tali hora xps eis apparuit (die illo). s̄. dñice resurrectōis stulit. **R**espondeo s̄m Chrysosto. vt omnes simul inueniret in domo. et nisi in sero non inuenisset eos simul congregatos. **I**tem in sero solent homines

vbi discipuli erant cōgregati propter metum iudeorū **V**enit iesus et stetit in medio eorū et dixit eis. pax vobis **E**t cum hoc dixisset ostendit eis manus et latus. gaudiū sunt discipuli viso domi- no. **D**ixit ergo eis iterum pax vobis si- cut misit me pax et ego mitto vos **P**ec- cum dixisset insufflauit et dixit eis. **A**c- cipite sp̄m sanctum. quorum remisit v- tis peccata remittuntur eis. et quoz re- tinueritis retenta sunt. **T**homas autē vnus ex duodecim qui dicit didimus non erat cum eis quando venit iesus **D**ixerūt ergo ei alij discipuli. vidim⁹ dominum. **I**lle autem dixit eis. **N**isi videro in manibus eius figuram cla- uorum. et mittam digitum meum in lo- cum clauorū. et mittam manum meam in latus eius non credā. **E**t post dies octo iterum erant discipuli eius intus et thomas cū eis. **V**enit iesus ianuis clausis. et stetit in medio. **E**t dixit eis

magis timere. et illa hora voluit eū cōsolari sua apparitione (et fores erant clausae vbi discipuli erāt congregati ppter metū iudeorū) quod ex diuina ordinatione factū est vt ihesus intrās ad discipulos ianuis clausis ostēderet se habere corp⁹ glorificatū (venit ih̄s ⁊ stetit in medio eorū) vt p̄ **Mat. xviii** **Ubi duo vel tres congregati fuerint in noīe meo. ibi sum in medio eorū** (et dixit eis pax vobis) **Tho. q. d.** Nō turtemini nec timeatis. ego sum q̄ pacē vobis pmisi ⁊ pacē vobis pdicauī. ideo ex auditu salutatiōis potestis me

par vobis **Deinde dicit** **Thome** infer digitū tuū huc ⁊ vide manus meas et offer manū tuā et mitte in latus meū. et noli esse incredulus sed fidelis. **Rēdit thomas ⁊ dixit.** Dñs meus et deus meus. **Dicit ei ihesus.** qz vidisti me thoma credidisti. beati qui nō viderūt et crediderūt. **Multa quidem ⁊ alia signa fecit ihesus in p̄spectu discipulorum suorum que non sunt scripta in libro hoc. hec autem scripta sunt vt**

agnoscere (et cū hoc dixisset. ostēdit eis manus et latus) vt nō solū auditu sed etiā visu certificarent (gausi sunt discipuli visū dñi) **Tho.** p̄mittati fuerit in ei⁹ morte. ⁊ letant de resurrectione. ⁊ sic socij passionis fuit p̄cipēs cōsolatiōis (de q̄ eis iterum par vobis) **Iterat oblatione pacis vt mōstrat ppter suū aduentū esse pacificara q̄ in celis ⁊ q̄ in terris sunt** (sicut misit me pater) scilz ad veritatē fidei

nūciandā in iudea (et ego mitto vos) ad eandē publicandā p̄ vniuersum mūdū. **In signū huius dixit eis in die ascensionis.** Ite in mūdū ⁊ vniuersū pdicate euangeliū omni creature. **Uñ in ps. xv.** In omnē terrā erunt sonus eorū. **Et qz executio huius officij non p̄t puenienter fieri sine grā spūs sancti. ideo sequitur** (et cū hec dixisset insufflauit ⁊ dixit eis. Accipite spūm sanctū) **Tho.** ostēdens p̄ hoc qz sicut flatus p̄cedat de ore ipsius ih̄s xpi sic spū ritū sanctus dabat in fiatū ⁊ p̄cedit ab ipso filio ih̄esu xpo sicut p̄cedit a patre. qd̄ est p̄tra grecos. q̄ negāt spūm sanctū. p̄cedere a filio (quoz remiseritis peccata remittantur eis) .i. quoz solueritis soluta sunt. ⁊ quoz retinueritis retenta sunt) .i. quos ligaueritis ligati sunt. vt p̄ **Mat. xvi.** Quaecūqz ligaueritis sup̄ terrā erūt ligata ⁊ in celis. et quaecūqz solueritis sup̄ terrā erūt soluta et in celis. **Nota.** ista potestas intelligenda est clauē nō errante. tūc aut̄ errat qñ sacerdos soluit illū quē deus nō soluit. vel qñ ligat quē de⁹ nō ligat (thomas aut̄ vnus ex duodecim qui d̄ didimus) .i. dubius (non erat cum eis qñ venit ihesus) **Aya.** ipse inter alios discipulos videt fuisse magis didimus. vt p̄ **Johan. xi.** **Et ideo tardius venit ad locū vbi cōgregabant discipuli. et ideo ppter tarditatem suam p̄natus est illa visione chruī.** **Hoc aut̄ factū est diuina ordinatiōe ppter nostrā p̄firmatiōem.** vñ **Scē.** dum ille ad fidem palpando reducitur. nostra mens omni dubitatiōne postposita in fide solidatur (dixerunt ergo ei alij discipuli) quia boni ru mores eio nūciantur (vidimus dominū) sic em̄ ante passionem eū nominabant (ille autem dixit eis. nisi videro in manib⁹ eius fixurā clauorū) scilz vt probem visu (et mittā digitū in locum clauorum. et mittam manū meā

pagina

In latus eius) vt probem tactu. Isti em sunt duo sensus q̄ minus p̄nt deest
pi. scz visus ⁊ tactus (Et post dies octo iterū erant discipuli eius intus et
thomas cū eis) **L**y. factu interuallo christus apparebat discipulis. qz non
p̄uerfabat quotidie vel p̄tinue cū eis. vt ostenderet se resurrexisse ad vitam
imortalem ab hoibz huius mūdi separatas (venit ihesus ianuis clausis)
vt ostenderet corpus glorificatū (et stetit in medio eoz) vt posset ab oibz
videri (et dixit eis. pax vobis) qz sic salutare cōsueuerat discipulos suos.
Et iā sic docuerat discipulos salutare alios hoies. vt parz **M**arth. x. **I**n
quācūqz domū intraueritis p̄mū dicite pax huic domui (Deinde dicit tho
me. infer digitū tuū huc) vt. p̄tes p̄ tactus (et vide manus meas) vt. p̄tes
p̄ visum (et affer. i. applica (manū tuā ⁊ mitte in latus meuz ⁊ noli esse in
credulus sed fidelis) q. d. p̄pter tuā dubitationē sanandā ostendo tibi vuls
nera mea. **I**n Aug. in libro de tri. di. q. thomas palpauit cicatrices chri
sti (**R**ūdīt thomas et di

xit ei. dñs meus ⁊ deus
meus. **T**homas. ecce p̄
fecta fides. qz confiretur
humanitatē et deitatem
xpi. dñs q̄sum ad huma
nitatez qua nos redemit
deus q̄sum ad deitatem
qua nos creauit (dicite ei
ihesus. qz vidisti me tho
ma) scz hominē credidit

credatis. qz ihesus est filius dei et vt
credentes vitam habeatis in nomi
ne eius

In dñica prima post octauas pasche
Euāgelium s̄m Johan. x.

In illo tpe Dixit ih̄s discipulis suis
Ego sum pastor bonus. bon⁹ pastor

sti scz deū. **A**y. nam thomas aliud vidit et aliud credidit. qz humanitates
vidit ⁊ deitate (que in p̄senti vita videri nō p̄r) credidit (beati qui nō vide
runt ⁊ crediderūt) **A**y. in hoc stat nostra solatio qui xpm nō vidimus. tñ
credimus ipsum veraciter esse sub specie panis in sacramento (multa quis
dem et alia signa fecit ihesus in conspectu discipulozum suozū que nō sunt
scripta in hoc libro) **J**ohannes euangelista pauciora signa narrauit. q̄ alij
euangeliste. quia vltimo scripsit. et signa que alij scripserūt omisit (hec autē
scripta sunt vt credatis quia christus est filius dei) scz naturalis in potens
tia sibi per omnia equalis. ⁊ p̄ se sequens idē in diuinitate. qz natura diuina
est indiuisibilis (vt credentes) quia ihesus incarnatus. passus. mortuus.
sepultus. regressus ab inferis celum ascendens verus est dei filius (vitam
habeatis) scz eterternā. in qua clare videbit qd̄ nūc credidit (in noie ei) . i. si dē
nois eius. qz **A**ctū. iij. b̄z. **N**ec aliud est nomen sub celo datū hominibz in
quo oporteat nos saluos fieri. **U**nde circa p̄sens euangelij vbi dicit (**N**e
cipite sp̄m sanctum. quoz remiseritis peccata tē) **V**idetur q̄ nisi sacer
dos habeat spiritum sanctum non potest absolvere. quia dicit primo accipi
te sp̄m sanctum. et postea subdit. quoz remiseritis peccata remittūtur eis
Respondetur q̄ sacerdos absoluit ex officio et non ex vite merito. **E**t sic
sacerdos bonus et malus in virtute spiritus sancti remittit peccata. quia
in virtute carcteris ordinis. que datur a spiritu sancto qui operatur in iustis
eramentis. **G**losa (quoz remiseritis) id est quos dignos remissione iu
dicaueritis duabus clauibus. scilicet potestatis et discretionis. remittuntur

eis. id est tunc dominus approbabit remissionem peccatorum. Et quorum non remiseritis peccata deo non approbabit. **Chriſt.** sicut rex principem mittens dat ei potestatem mittere in carcere et emittere. Et quo pariter sacerdos est minister et instrumentum aiarum dei

¶ Postilla

Ego sum pastor bonus) Jo. x. Historia huius euangelij facta est anno christi. xxxij. vi. kal. octobris. in sabbato. luna. xij. indictione. v. Ante initium istius euangelij scribit sanctus Iohannes in codice ca. q. christus dixit discipulis suis ego sum ostium. p. me si quis introierit saluabitur et in gredietur et egredietur et pascua inueniet. ¶ Tunc postmodum sequitur euangelium hodiernum (Ego sum pastor bonus) **Ly.** in presenti euangelio ponit euangelista conditiones boni pastoris. et etiam mercenarij. quia bonus pastor debet habere affectionem ad gregem in tantum quod pro eo si necesse est sustineat mortem. ergo dicit (bonus pastor animam

suam) id est vitam suam corporalem (dat) scilicet sponte et voluntarie (pro ouibus suis) Impleuit hoc christus quia animam suam preciosissimam dedit pro salute totius mundi. ut patet Iohannis. iij. Chrysostomus. animam suam pro nobis posuit. et nos debemus pro fratribus nostris animas nostras ponere (Mercenarius autem et qui non est pastor) **Hic** autem tunc agit conditiones mali pastoris scilicet ipsius mercenarij qui in officio prelationis attendit commodum rei temporalis et honorem seculi. **His** de Augustinus. Sunt in ecclesia quidam prepositi non dominum querentes. sed temporalia commoda sectantes. honores ab hominibus petentes. quisquis talis est mercenarius est (cuius non sunt oues proprie) sed reputat eas quasi alienas (videt lupum venientem) id est hereticum cum falsa doctrina eos corrumpentem (et dimittit oues et fugit) scilicet non resistendo per sanam doctrinam heretice prauitati (et lupus rapit) ad malum pertrahendo (et dispergit oues) ab unitate ecclesie separando (mercenarius autem fugit) id est auxilium debitum subtrahit (quia mercenarius est) id est curans solum de lana et de lacte. hoc est de commodis temporalibus (et non pertinet ad eum de ouibus) id est quia non curat de salute et utilitate omnium. nec habet affectum debite ordinatum ad eas. (Ego sum pastor bonus) sollicitudinem habens et curam de ouibus (et cognosco oues meas) scilicet cognitione affectiua. quia diligo salutem et bonum earum (et cognoscent me mee) **Lyra.** quia veri fideles cognoscent beneficia ihesu christi (sicut nouit me pater. et ego agnosco patrem. Unde

v h

pagina

Augustinus. Ea dilectione qua pater me diligit diligo patrem (et animam meam pono pro ouibus meis) Sic ostendit quod passio sua fuit ad gregis redemptorem. Ergo dicit (et animam meam pono pro ouibus meis) saluandis. **Apoc.** quia anima christi per fidelibus fuit separata a corpore et oblata deo patri. cum dixit ps. In manus tuas dicit commendando spiritum meum. **Dierte. xij.** Reliqui domum meam dimisi hereditatem meam. Dedit dilectam animam meam in manus inimicorum meorum (et alias oues habeo quod non sunt ex hoc ouili) .i. de synagoga iudeorum. (sed de populo gentili (et illas oportet me adducere) quod factum est per predicatorem apostolorum (et voce meam audient)

Lyra. quia iudeis repellentibus fide christi gentiles eam deuote receperunt ad predicatores apostolorum (et fiet unum ouile) .i. una ecclesia ex iudeis et gentilibus collecta. Est enim ecclesia unum ouile propter unionem fidei et charitatis (et unum pastorem) id est christus. Alii autem pastores ecclesie non sunt nisi vicarii istius pastorem. unde **Arca presens euangelium**

ubi dicit (Ego sum pastor bonus) Queritur utrum homo prudens et studiosus possit appetere sine peccato gradum eminentiam et pluram. **Secundum fratrem Hugonem de paruo.** posito quod talis sit dignus gradu quem appetit. tunc talis potest appetere dupliciter. **Uno modo** propter status altitudinem ad quam sequitur honor. reuerentia. et sufficientia temporalium. et sic est peccatum mortale. et pertinet ad cupiditatem et ambitionem. **Alio modo** potest intelligi ut appetat ut possit proximis prodesse. et si hoc laudabile sit nihilominus tamen sic appetere presumptuosum est. **Et consequenter** cum presumptio sit filia superbie et detestabilis. hinc est quod talis gradus non potest sine peccato bene appeti. **Et ad hoc sunt dicta doctorum.** unde **Augustinus** libro. ij. de ciuitate dei dicit quod locus superior etiam administraret ut decet. indecens tamen appetitur. et **Bernardus.** Quoniam hominibus pessime desidero deum meum preire pretendo. et tamen non sapio quem dei sitis etc. **Etiam etiam** **Christus.** super **Mat.** et allegat in decretis. dist. iij. Quicumque desiderauerit primatum in terra. inueniet primatum in celo. nec inter seruos christi deputabitur qui de primatu tractauerit. **Et ad hoc est exemplum christi** qui fugit quando eum regem facere uoluerunt. ut habet **Iohan.** vi. **Et in apostolo ad Hebræos. v.** Nemo assumat sibi honorem nisi qui uocatus fuerit sicut aaron. imo sancti electi fuerunt et remunerati et resisterunt ut patet in beato **Nicolas.** **Bartholomeo.** **Gregorio** etc.

¶ Postilla

Modicum etiam non videbitis me) **Iohan. xvi.** Historia huius euangelij facta est anno christi. xxxij. nono kal. aprilis. feria. v. videlicet cene domini. luna. xij. indictione. vi. Ante initium illius euangelij scribit sanctus **Io.** in eo. ca. q. xps post cenam dixit discipulis. Adhuc habeo multa uobis dicere. sed non potestis portare modo. Cum autem uenerit ille spiritus ueritatis uos

debite vos omnē veritatē. Tūc postmodū sequit̄ euangeliū hodiernū
(Modicum z iā nō videbitis me) s̄m **Act. ij.** q̄ modicū z iā nō videbitis
 me. intelligit̄ tempus ab hora mortis vsq; ad resurrectōē. scz q̄ p̄ tridu
 um iacuit in sepulchro r̄ic nō viderūt eū (iterū modicū z videbitis me) in
 telligit̄ tempus ab hora resurrectōis vsq; ad ascēsiōē. in quo apparuit eis
 loquēs de regno dei. vt habet **Act. i.** Et illud tempus fuit modicū respe
 ctu r̄gis sequētis vsq; ad finē mūdi. Ideo sub dicit̄ (qz vado ad patre). i. qn̄

puli eius ad inuicem. **Quid est hoc qd̄**
Dicit nobis modicum et nō videbitis
me. et iterum modicum z videbitis me
quia vado ad patrem. Dicebant ergo
quid est hoc quod dicit modicum. ne-
scimus quid loquitur. Cognouit autē
iesus qz volebāt interrogare. z dixit eis
de hoc q̄ritis inter vos. qz dixi modi-
cum z nō videbitis me. z itez modicu;
et videbitis me. Amē amē dico vobis
quia plorabitis z flebitis vos. mūdus
aut̄ gaudebit. vos autem contristabi-
mini sed tristitia vestra vertetur in gau-
dium. Mulier (cum parit) tristitiam

celū ascendā. et tunc nō
 videbitis me cōiter loq̄
 quēdo. nisi in generali re
 surrectōe. p̄ter hoc dicit̄
 tur **Act. ij.** Viri galilei
 quid statis aspicientes in
 celū. Dicit iesus q̄ assūm
 ptus est a vobis in celū
 sic veniet quēadmodū
 vidistis eū euntem in ce
 lū. q. d. Amplius nō vis
 debit in terra p̄ntia corū
 porali vsquequo veniet
 ad iudiciū. q̄ em̄ aliq̄b̄
 sanctis postea apparuit
 vel adhuc apparere poss
 sit. hoc ex speali grā fuit
 sicut apparuit Johanni
 euāgeliste añ morte suaz
 vocās eū ad celestē gra

tiā. Sicut beato petro exērit̄ rhomā a facie **Neronis** apparuit christus.
 cui **Petrus** dixit. dñe quo vadis. **R̄ndit** christus. vado romā itez crucis
 figi. Sicut apparuit beato **Paulo** ap̄lo qn̄ fuit p̄stratus de celo. vt habet
Act. ix. Dixerūt ergo discipuli ad inuicē quid est hoc qd̄ d̄r nobis modicū
 et iam nō videbitis me. z iterū modicū z videbitis me) p̄dicta verba xpi
 erant discipulis obscura anteq̄ essent opere impleta. qz videbatur eis quō
 in christi verbis esset quedā p̄trarietas. eū dixit (modicum z iam nō vis
 debitis me. z iterū modicū z videbitis me) qz nō sciuerunt illa referre ad
 diuersa r̄pa (dixerūt ergo quid hoc qd̄ d̄r nobis modicum. nescimus qd̄
 loquit̄. Cognouit ergo iesus qz volebant euz interrogare) **Hoc** cognouit
 diuina virtute. cuius p̄p̄tū est p̄gnoscere secreta cordiū (z dixit eis de hoc
 queritis inter vos. qz dixi modicū z nō videbitis me. z itez modicum et
 videbitis me) **Hoc** r̄ndendo puenit eozum interrogatōem vt ostenderet
 se scire quid imaginarent̄. (Amen amen dico vobis. qz plorabitis) **Tho.**
 id est dolebitis in mente de morte et passione mea (z flebitis) **exterior** in
 teriozem mentis tristitiam signis exterioribus ostendetis (mundus autē
 gaudebit). i. iudei mūdi amatores **Ly.** quia in triduo mortis christi. iudei
 mundialiter viuentes gauisi sunt credentes se xpm̄ totaliter extingisse et
 nomē suū ex toto deleuisse (vos autē tristabimini. s; tristitia vestra ver

pagina

retur in gaudiū) Hoc impletū est in resurrectione christi qñ gaudiū sunt di
scipuli viso dño 2 in ascensione qñ videntibz illis eleuatus est in celū (mult
er cū parit tristitiā hz) ppter dolorē quem sentit. **Sen. iij.** In dolore paries
(qz venit hora eius) scz hora parēdi (cum autē pepit puerū tā nō meminit
pressure) pcedēris (ppter gaudiū qz natus est hō in mundū) **lv.** qz in na
riuitate pueri gaudiū supueniēs absorbet pcedere tristitiā (2 vos igit nūc
qdē tristitiā habetis) scz mee passionis 2 mortis (iterū autē videbo vos)
scz post resurrectionem meā (2 gaudebit cor vestrū) de visione mea (2 gau
diū vestrū nemo tollet a vobis) **Hor.** qz xps iesus q erat ipoz gaudiū res
surgēs a mortuis tā nō morit. **Ro. vi.** **¶** Stud vero gaudiū aploz de xpi vi
sione fuit inchoatū post resurrectionē xpi 2 summatū in celo **¶** Circa h
euāgeliū vbi dicit (Vos autē tristabimini) **¶** Notandū q nemo in hac vita
pōt diu esse sine tristitiā. **vñ Job. xij.** **¶** Nō nat^o de muliere breui viuēs tpe

zē. **¶** Sed qñ cur de^o sic
ordinauit. **¶** Rūdeq pmo
vt sciamus nos esse hīc
nō cūes. sed aduenas 2
peregrinos qz diu in mū
do sum^o. q vallis lachry
maz dicit. q est loc^o med^o
inter celū vbi est summū
gaudiū. et infernū vbi ē
summa pena. **¶** Scdo vt
stimulemur penis quasi
calcaribz ad currēduz in
via mādatoz dei. **¶** Ter
cio vt pūgemur igne tri
bulationū ne i purgato
rio lauemur. **¶** Quarto
vt fugiam^o infernū vbi

habet quia venit hora eius. **¶** Dum autē
pepit puerum iam nō meminit pressu
re propter gaudiū: quia natus est hō
in mundū **¶** Et vos igit nūc qdē tristitiā
habetis. iterū autē videbo vos et gau
debit cor vestrū et gaudiū vestrum ne
mo tollet a vobis

¶ Dñica tertia post octauas pasche
Euāgeliū fm Jo. xvi.

¶ In illo tē. die. d. s. **¶** Vado ad eū qui me
misit 2 nemo ex vobis interrogat me q
vadis. **¶** Sz qz hec locut^o suz vobis. tri

omnes pene in summo sunt. **¶** Quinto vt plus de gaudio increamur. nā p
tus est circa difficile fm pñm. 2 **Act. xij.** **¶** Per multas tribulatiōes opriet
nos inerare in regnū celoz. **¶** Itē norandū q due passionēs necāt qñqz hos
minē. scz tristitia 2 leticia. **¶** Tristitiā autē occidit sz tarde. nam in tristitiā pri
mo retrahit calor naturalis ad interiora. 2 postea exalat ad exteriora. et
talis exalatio caloz phibet nutrimentū in mēbz opare zē. **¶** Unde **Pros**
uerbi. xix. Spūs tristis exsiccat ossa. leticia autē nimia cito occidit. qz tūc
cor magis dilatat^o calor naturalis ad exteriora transit 2 a corde recedite
et sic mors interuenit. **¶** Unde **Proverbi. i.** Prosperitas stultoꝝ pderit il
los. vrrūqz etiā occidit aiām scz tam vita pīpera qz aduersa. sed magis pī
pera. **vñ Augustin^o.** multi res aduersas timent. prosperas nō timer. **¶** Pe
riculosior etiā est. aīe res prospera qz aduersa. **¶** Item patz in **David** q in ad
uersis que passus est a **Saul** nō cecidit. sed in prosperis iam in regno pos
situs cum **Berlabee** peccando cecidit.

¶ Postilla.

¶ Vado ad eum qui me misit. **¶** Johā. xvi. **¶** Ante incipiū illius euāgeliū

christus pre dixit apostolis persecutōem quam passuri essent. sic q̄ et helen
 di erant de synagoga. ⁊ quicūq; eos occideret crederet se obsequium pres
 tare deo. Et postea subiungit de recessu suo. cum dixit in euangelio hos
 dierno (Vado ad eum) id est in proximo ascendo ad patrem (qui me mis
 sit) ⁊ y. q̄ impleui officium predicationis mee ad quod missus sum (et
 nemo ex vobis interrogat me) quasi diceret. ita ap̄te ascendam ad patres
 q̄ nullus vestrū interrogabit quo vadam. q̄ certi eritis q̄ vado ad gloris
 am patris (sed quia hec locutus. sum vobis) sc̄ de recessu meo (tristitia
 impleuit cor vestrum) id est vehementer facti estis tristes. ⁊ y. apostoli tri

sticia impleuit cor vestrum. Sed ego
 veritatem dico vobis. expedit vobis
 vt ego vadam. si em̄ nō abiero paracli
 tus non veniet v̄d vos si autem abiero
 mittam eum ad vos Et cū venerit ille
 arguet mūdū de peccato. ⁊ de iusticia
 et de iudicio. De peccato quidez. quia
 non credit in me. De iusticia vero. q̄
 ad patrem vado. et non videbitis me.

stābātur de recessu chri
 sti. de cuius presentia cō
 fidebāt in tribulationis
 bus solari (sed ego ve
 ritatem dico vobis. ex
 pedit vobis vt ego vas
 daz) id est subtrahatur
 aspectui vestro p̄sentia
 mea corporalis Et ideo
 subditur (Si em̄ nō abi
 ero paraclitus non veni
 et ad vos) ⁊ y. q̄ pleni
 tudo sancti spiritus non
 erat dāda. nisi post ascē

sionem christi. vñ Arist. Apostoli nimis corporalem presentiam christi di
 ligebant. et ideo ad susceptiōem spiritus sancti ydonei erant. Sciendum ta
 men fm Thomam de aquino super Iohannem. q̄ ille amor quo discipu
 li diligebant corporalem presentiam christi non erat peccatum. reddeban
 tur tamen ex hoc minus ydonei ad perceptiōem spiritus sancti. habita
 enim vna consolatione non queritur alia. Unde quia delectabantur tan
 tum in presentia christi. ideo non petebant nec desiderabant aduentum
 paracliti. Ipse enim non veniet ad mentem hominis. nisi vocatus et desi
 deratus. Unde Sapientie septimo. Optauit et datus es mihi sensus.
 vocauerit venit in me spiritus sapientie (et cum venerit ille arguet mun
 dum de peccato) Tho. spiritus sancto attribuitur correctio. quia correc
 tio debet procedere ex charitate (de peccato) Thomas. quod habet seu
 fecit (et de iusticia) quam non habet (et de iudicio) quod nō timet (de pec
 cato quidem. quia non credunt in me) Thomas inder peccabant in chris
 tum. quia non credebant eum esse christum seu messiam (de iusticia) sc̄
 christi quam non acceptauerunt homines mundani. nec imitari voluerūt
 (quia vado ad patrem) Lira. per hoc enim q̄ christus surrexit et ad
 celum ascendit declarata est eius iusticia. quia soli iusti possunt intrare ces
 lum. Unde ps̄ psalmo. cxvij. Dec porta domini. et iusti intrabunt in eaz
 (et iam non videbitis me) sc̄ presentia corporali habitantem vobiscum
 quia post ascensionem apostoli amplius non viderunt in terris christum
 (de iudicio vero) sc̄ iuz futuro. quod mundus non timuit. oportebat ras
 men timere (quia p̄nceps huius mundi iam iudicatus est) vñ Gregor^o

pagina

Id est condemnatus diuina sententia tanquam obstinatus. et persequens omnes ei adherentes. eodem iudicio ostenduntur condemnabiles. Sicut enim deus angelis peccantibus non pepercit nec hominibus parcet (adhuc multa habeo vobis dicere sed non potestis portare modo) sed propter vestram impietatem. et illorum dicendorum de altissimis fidei arduitate et profunditate (cum autem venerit ille spiritus veritatis) et spiritus sanctus qui est veritas per essentiam et effectiue docendo eam (ille docebit vos veritatem) sed necessariam ad salutem. non solum per personam vestram sed etiam ad regnum ecclesie et fidelium instructionem (non enim loquetur a semetipso)

Ly. quia sicut non est a semetipso. sed a patre et filio. ita nec a se loquitur (sed quia cuius audiet) a me et a patre. quia suum audire est ab eis procedere (loquetur) sed vobis (et quia ventura sunt annuntiabit vobis) **Ly.** multa enim de futuris per spiritum sanctum reuelata fuerunt apostolis. Sicut apostolo Iohanne reuelatus est peccatus ecclesie usque ad finem mundi in Apocalypsi. Et petro suum marcyrii. secundum quod ipsemet dicit. **ij. Pe. i.** scio quia vestrorum est depositio tabernaculi mei. et Paulo reuelatum est quod in nouissimis diebus discederet quidam a fide. ut habet. **i. ad Thimotheum. iij.** (ille me clarificabit) **Tho.** quia ad inuocationem nominis mei facietis opera mirabilia (quia de meo accipiet) .i. sciam et agnitionem habebit a patre sicut et ego (et annuntiabit vobis etc.)

De iudicio autem quia princeps huius mundi iam iudicatus est. Adhuc multa habeo vobis dicere. sed non potestis portare modo. Cum autem venerit ille spiritus veritatis docebit vos omnem veritatem. Non enim loquetur a semetipso. sed quicquid quod audiet loquetur. Et que ventura sunt annuntiabit vobis. Ille me clarificabit. quia de meo accipiet et annuntiabit vobis

Veronica quarta post octauas pasche
Euangelium secundum Iohannem. xvi.

Postilla
Amen amen dico vobis Jo. xvi. **U**stos

ria huius euangelij facta est anno christi. xxxiiij. .iij. kal. aprilis. feria. v. in cena domini luna. xiiij. indictione. vi. Ante incipit illius euangelij scribit sanctus Iohannes. in eo. ca. q. christus post cenam dixit discipulis suis. Nunc vos quidem tristitiam habeatis. Rex autem videbo vos et gaudebit cor vestrum et gaudium vestrum nemo tollet a vobis. Tunc postmodum sequitur euangelium hodiernum (Amen amen dico vobis) **Cor.** hic dominus iesus consolatur discipulos ex petitionum suarum exauditione. Et iuramentum promittit. ut homo non hesitet de petitione dicens (Amen amen dico vobis. Si quid petieritis in nomine meo) id est petens ad salutem. quia iesus. quod est nomen christi. saluator interpretatur (dabit vobis) **Or.** si non statim. tamen finaliter dabit. vel illud quod petitis vel eo melius (usque modo non petistis quicquam in nomine meo) quia non erat ipse oportunitus quia dominus iesus erat cum eis presentialiter. quia omnia dabat. unde **Chrysostomus.** quod petere est quod omnia bona seculi haberet (Petite et accipietis ut gaudium vestrum plenum sit) **Tho.** quia omnis petitio ad illud gaudium referri debet. hoc gaudium consistit in donibus anime et corporis. et erit plenum gaudium in beatis. Unde dicitur in psalmo. xvi. Satiabor cum apparuerit gloria tua. **Sec.** in proverbia

hīs loquutus sum vobis / sed ego sum vitis vera et vos palmites. **Item** tibi mulier cum parit tristitia habet. quia venit hora ei⁹ (venit hora cū iam non in puerbīs loquar vobis. sed palā de patre meo annuntiabo vobis) **Item** hoc erit tēpe resurrectionis. qz tunc oīa manifeste eos doctuit. **Nā** per q̄draginta dies apparuit eis post resurrectione suā loquēs de regno dei. **Actū. i. l. v.** xps post resurrectionem clarius et expressius docuit aplos de regno dei q̄ ante. **Ipsi** em̄ erant magis capaces. qz habebāt sensum aptū ad intellectū scripturaz. vt habet **Luce ultimo** (in illo die) scz in die penthecostes (in noie meo petetis). i. petendo nomen meū invocabitis. qz post ascēsiōe et post missionē spūs sancti apli magis virtutē nominis iesu xpi sentiebant q̄ ante. **Et** ideo petitiōnes suas in noie iesu formabāt. et ppter hoc orōnes ecclesie in fine formant in nomis ne xpi. dicendo per xpm dñm nr̄m (et nō dico vobis. qz rogabo patrē de

In illo tpe **Di. i. d. s.** Amen amē dico vobis **Si** qd petieritis patrem in nomine meo dabit vobis vsqz modo nō petistis quicqz in noie meo **Petite** et accipietis vt gaudiū vestruz sit plenū. **Hec** in puerbīs loquutus sum vobis. venit hora cū iam non in puerbīs loquar vobis. s; palā de patre meo annūciabo vobis. in illo die in nomine meo petetis. **Et** non dico vobis. qz ego rogabo p̄rem de vobis **Xp̄e** em̄ p̄r amat vos. qz vos me amatis et credidistis qz a deo exiit. **Exiit** a p̄re et veni in mūdū. itēz relinq̄ mūdū et vado ad p̄rem. **Dicunt** ei discipuli eius. **Ecce** nūc palam loqueris et puerbium nullum dicis **Nūc** scimus quia scis omnia. et nō opus est tibi vt quis te interroget. **In** hoc credimus quia a deo existi

vobis) **Tho. q. d.** ad exaudiendum vestras petitiones apud patrem. non erit necessaria orō mea. quia solus amor q̄ diligitis me sufficit patrocinari (ipse em̄ pater amat vos) amans facile dat amanti (quia vos me amastis. vt p; **Joh. xiiij.** Qui diligit me diligetur a patre meo) et credidistis quia a deo exiit **Exiit** a p̄re p̄ eternam generatōez (et veni in mūdū) p̄ carnis assumptionem (iterū relinq̄ mūdū) p̄ passionē et corpalem p̄nitiam (et vado ad p̄rem) per ascensionē qm̄ scz exaltatus est vsqz ad dexterā dei patris (dicunt ei discipuli eius **Ecce** nūc palā loqueris et puerbium nullum dicis) **A**gra. clarius loq̄batur de processu eius a p̄re et de aduentu eius in mūdū

dum p̄ carnis assumptionē q̄ fecerat ante (nūc scimus. qz scis oīa) **A. v.** ex doctrina em̄ eius et miraculis plenius ei⁹ deitate cognoscebāt (et nō est opus vt q̄s te interroget) sepe em̄ (vt dr̄ glo.) volentes ab eo q̄rere aut diebāt solutionē anteq̄ p̄ponerent questionē. et sic prius eis r̄nder anteq̄ q̄rerēt (in hoc credimus qz a deo existi) **Tho. q. d.** **I**ntelligētia oīm oc̄s

Bagina

euloy facit nos credere q tu sis verus z naturalis filius dei. In quo sunt
oēs thesauri sapiētie z scie dei absconditi ¶ **Uñ** circa pñs euangelium
ybi dicit. Petite z accipietis. Notandū fm Aug^o. q triplicia sunt bona
in genere. s. infima. media. z summa. Infima bona sunt tpalia. q quasi nō
hñt sunt. vñ **Hiere. iij.** Aspeti terrā. z ecce qñ vacua erat nihil zc. Et ta
lia sub cōditōe peti pñt moderate. videlicet si placet da sanitatē. tpalia. z
vita eternā zc. Et rō est. qz aliqñ bona tpalia. vt scia honores. amici dñi
virit. z ista. qñqz sunt occasiones peccādi alijs occasio merēdi. S; qñ
psunt z qñ obliūt solus deus scit. iō sibi cōmittenda sunt. Alia sunt bo
na media. s. pñtes q nulli obesse pñt. z illa seruēter petēda sūt. Alia op
tima. vt beatitudo celestis. z illa bona petenda sunt seruentissime. Sed
qñf. cur deus nō statim dat qd petitur. Rñdetur pmo. q tūc homo mis
nus meritū haberet nō iterādo oīem. Secōdo qz vltipenderef vel minus
zuraret illud qd cum modico labore acquireret. Tercio vt desiderū auſ
geatur. vt pñz in muliere chananea. Quarto vt hō humilietur. vt pñz in
eadem chananea. q se canē fatabat. Quinto qz melioza interdū dare vult
deus tpe oportuno. z qñ ipsi homini vile fuerit.

¶ Postilla,

Recūtentib; vnde
cūm discipulis zc.
Barci. xvi. Hystoria
huius euangelij scā est
anno xpi. xxxij. tercio no
nas Julij. luna. xxvij. fe/
ria. y. videlicet ipso die
ascensionis dñi. indictio
ne. vi. Ante incitū illius
evan. scribit scūs **Luc.**
q xp̄us dixit discipulis
suis. Vos estis testes
hōz. **Ly.** scz passionis
et resurrectionis. Et ego
mittam pmissum pñs i
vos. scz spm scām. Vos
autē sedere in ciuitate qñ
usqz induamini pñnce exalto. Tunc postmodū sequit euangelū hōdier
nū (Recūtentib; vndecim discipulis) dñs nñ ihs xp̄s cum in qdragin/
ta dieb; p mltas apparitōes discipulis factas resurrectionem suā appoſ
basset. Hodie in die ascensionis bis ipis voluit apparere. scz in mensa dñi
pranderet. Nam vt dicit mgt̄ in scholastica hysto. Quēs tam apli qñ aliij
discipuli z mulieres habitabāt i ista pre ciuitate hyerlm. q dicit melios in
mōte syon. vbi dauid pstruxerat sibi palaciū. z ibi erat illud cenaculum
grāde strarū in q pcepit dñs sibi p̄are pascha. z in cenaculo isto hirabāt
tunc vndecim apli. Oceret p̄o discipuli z mulieres hirabāt circū quos

¶ In die ascensionis dñi. Quange/
um fm Marcum. xvi.

In illo tpe Recumbentib; vnde
cūm discipulis apparuit illis ie/
sus. z exprobrauit incredulitatē illoz
et duriciam cordis. qz his qui vide/
rant eum resurrexisse non crediderunt
et dixit eis. Cūtes in mundū vniner/
sum predicate euangelū omni creatu
re. Qui crediderit z baptizatus fuerit
saluus erit. qui vero nō crediderit con
demnabitur. Signa autē eos qui cre/
diderint hec sequent. In nomie meo

p̄ diversa hospitā. Et vt dicitur in principio hodierni euāgelij (recubentibus vndecim discipulis). i. cōedentibus hodierna die. s. in illo cenaculo (apparuit illis ih̄s. z. exprobrauit incredulitatē illoꝝ z. duriciā cordis) **A**y. nō q̄ tūc in eis erat. s̄ q̄ ante fuerat in ip̄is discipulis (q̄ h̄s q̄ viderat eū re surrexisse nō crediderūt) vtz de thoma. q̄ nō credidit alijs discipulis. et s̄t̄ alijs discipuli nō crediderūt marie magdalene z. alijs mulieribz. z. cos medit cū eis. vñ **A**ctuū. i. **L**ouescēs p̄cepit eis ab hyerosolimis ne dis se derēt s̄ expectarēt p̄missione p̄ris. i. aduentū sp̄s̄ sancti. **E**t s̄m̄ maḡ gistrū in hystorij̄s h̄ dicto p̄cepit eis vt egredierent de ciuitate. z. sic statim eua nuit ab oculis eoz. **E**t immediate post comestione vndecim apl̄i z. alijs discipuli z. mulieres vnanimite de ciuitate egressi venerūt ad montē oliu ueri z. ibi dñs ih̄s secundario hodierna die apparuit. **E**t vt ait maḡ i hystorij̄s h̄ac p̄cessionē discipuloꝝ qua vnanimite de ciuitate sunt egressi re p̄sentat ecclia singularis diebz dñicis p̄cessionē facies egrediēdo eccliaz. p̄ ferēdo cruce ante p̄cessionē. **N**ā p̄ cruce que p̄fertur rep̄ntat dñs n̄r ih̄s x̄ps̄ qui nos p̄cessit. z. suo exēplo nobis viā ad celū ostendit. z. q̄ ordinas te vn̄ post aliū cruce sequit vsq̄ ad eccliaz beat̄ q̄ oēs xp̄iani viā mores et doctrinā xp̄i sp̄ p̄re oculis h̄re debeāt. z. suā vitā exemplo xp̄i p̄formas re z. sic p̄ficere de p̄tute in p̄tute trāseūdo. donec intrent celestē eccliam id ē patriā eternā. vbi videāt facie ad facie diuinā eēntiā. iuxta illd̄ p̄l.

Lxxiiij. **I**būt de p̄tute in p̄tute. sic videbit de⁹ de orū i syon. **P**ost h̄ p̄m̄ sit ih̄s apl̄is officii p̄di catōis dicens **E**untes in mūdū vniuersū p̄dicare euāgelijū **H**ugo non

demonia eijcient. linguis loquentur nouis. serpentes tollent. **E**t si quid mortiferum biberint. non eis

p̄hoꝝ vanitates. aut certe p̄p̄ias fictōes. ad **R**o. i. **N**o erubescio euange liū (omni creatura) **A**y. i. oī hōi qui h̄z cōuenientiā cum oī creatura. per esse em̄ p̄uenit cū rebz inaiatis. p̄ vinere cū vegetabilibz z. pl̄atis. p̄ sentis re cum aiatis. p̄ intelligere cū angelis. ideo hō designat noie omnis crea ture (qui crediderit z. baptizat⁹ fuerit) **A**y. nō em̄ fides sufficit sine bap tismo. p̄ que q̄s incorpat x̄po. si assit facultas recipiēdi bap̄tisma flumis **S**i aut̄ nō assit facultas. sufficit bap̄tism⁹ sanguis. vt in martyribz. q̄ p̄ christo interfecti sunt anteq̄ essent baptizati. **U**el bap̄tism⁹ fluminis. si cur est in h̄ntibus fidem xp̄i z. desiderant bap̄tismū. s̄ p̄ueniunt morte anteq̄ p̄nt implere (saluus erit) sc̄z salute eterna. si saltē opibz tener. vñ **J**acobi. ij. **F**ides sine opibz mortua est (quē x̄po nō crediderit p̄demna bitur) sc̄z eterna dānatōne (**S**igna aut̄ eos qui crediderint hec sequēt) **A**y. in p̄mitiua ecclia fides erat nutritiua z. p̄firmāda miraculis. **I**deo gr̄a miraculoꝝ dabat nō solū apl̄is xp̄i. sed multis alijs credentibz. vtz in exēplis z. legēdis sanctoꝝ. (**I**n noie meo). i. in p̄tute nois mei (demonia eijciēt) **D**ecōia ad l̄raz implera sūt. sepe em̄ apl̄i z. alijs fideles demonia eiecerūt. **S**icut beat⁹ **B**artholome⁹. z. sic de alijs (linguis loquen tur nouis) **A**y. hoc em̄ est in apl̄is z. alijs credētibz q̄ erant eū eis. cū p̄ gram sp̄s̄ sancti i die p̄thecostes receperit donū linguay. vtz **A**ctuū. q̄

pagina

Loquebantur varijs linguis apostoli (serpentes tollit) hoc patet in pat-
lo. vii. Actuum. xxvii. Qui percussus a vipera. in nullo lesus fuit. sed vipera
pendente ad manum eius in igne exussit. Et iacobus apostolus duos ingen-
tes dracos nemus in desertum. quos hermogenes et philetus percaue-
runt contra eum (et si quid mortiferum biberint non eis nocebit) hoc ad istam
impletum est in iohanne euangelista. qui venenum bibit quod ei non nocuit (sup-
egros manus imponet. et bene habebunt) quia multi infirmi a diuersis lan-
guoribus sunt curati ex impositione manuum apostolorum. et ex tactu vestimento-
rum. immo quod etiam plus est. ex umbra petri apostoli sanabantur infirmi. ut ha-
betur Actuum. ij. et v. Item per manus apostolorum fiebant signa et prodigia mag-
na in populo. et non solum infirmos curabant. sed per impositionem manuum ipsorum dabatur
spiritus sanctus. ut habetur Actuum. viii. tunc imponebant manus super istos
et alios fideles. Et hoc loco in persequutione duxit ecclesia. ut sicut dominus ihesus
postquam omnibus pactis ascendere voluit in celum. benedixit fidelibus suis. quod sic
episcopi et ceteri presbyteri per
acto diuino officio volentes
etiam ab altari recedere
dant super populum benedi-
ctionem signantes eos signa
sancte crucis. et imponen-
tes eis bona in nomine
sancte trinitatis (et sedet

nocebit. **S**uper egros manus imponet
et bene habebunt. **E**t dominus quidem ihesus
postquam loquutus est eis. assumptus est
in celum. et sedet a dextris dei. **I**lli au-

que dextera dei) sed pergens patri in omni equitate secundum deitatem (Illi autem)
et per se apostoli et christi discipuli (perfecti) ad mandatum domini nostri iesu christi (per
dicauerunt vbiq. **U**n in ps. xvii. In orbem terrarum exiit sonus eorum etc. (dos-
mino coopante) eos dirigendo et perorando (et sermonem perferente sequen-
tibus signis) **D**eugo super **M**arcum. Opera miraculorum in exordio ecclesie ne-
cessaria fuerunt. ut fides miraculis nutriretur. sed modo non sunt necessaria. quia fides
ecclesie confirmata est. **A**ntea prius euangelium et super illa verba. **C**um res in
mundum vniuersum predicare euangelium omni creature etc. **N**otandum quod secundum
seu **T**homa maximum miraculum christi in terra fuit quod per simplices mundum sub-
iecit fidei. quia apostoli fuerunt simplices secundum mundum et pauperes mechanici
sed piscatores etc. et nullus nobilis fuit nisi **B**artheolomeus. **U**nde quere-
ritur. quare non elegit christus prudentes huius seculi. scilicet scribas qui fuerunt in
lege docti. nec diuites. nec potentes. **R**espondeo quod propter certitudinem fidei. quia
si sapientes seculi elegerit et misisset ad predicandum fidem christianam. tunc per
fidei et inimici fidei christiane dixissent quod fidem; finisset cum prudentia et astu-
tia. **S**i diuites tunc dixissent quod per potentiam et coactionem
hoies ad fidem induxissent. sed ut nullum illorum possit allegari. **S**ed etc. **N**otandum
quod christus inter omnes sapientes mundi nisi vnum querit. scilicet gamaliel legis docto-
rem. et inter diuites solum zacheam. et de omnibus nobilibus et principibus nisi cre-

Accedenti Centurione & Regulum. Sed de pauperibus & simplicibus & ignobilibus multos auertit. quia christianitas a pauperibus & simplicibus ortu habuerunt. Vnde apostolus. Glidete vocatorem vestra fratres. quia non multa sapientes sunt carne. non multa potentes. sed infirma mundi elegit deus.

Postilla.

Quoniam venerit paraclitus etc. Ioh. xv. Hystoria huius euangelij facta est anno xpi. xxxij. kal. aprilis. luna. xij. feria. v. indictione. vi. Ante initium illius euangelij scribit sanctus Ioh. in eodem capitulo. quod xps dixit discipulis

tem profecti predicauerunt vbiq; dño cooperante & sermonem confirmate sequentibus signis

Dominica post ascensionem dñi
Euangelium fm Iohānem. xv.

In illo tpe. Dixit iesus discipulis suis. Cum venerit paraclitus quem ego mittā vobis a patre spiritū veritatis. qui a patre procedit. ille testimonium perhibebit de me. & vos testimonium perhibebitis quia ab initio mecum estis. Hec loquutus sum vobis vt non scandalizemini. Absq; synagogis faciēt vos Sed venit hora vt omnis q̄ interficit vos arbitretur se obsequium prestare deo. Et hec facient vo-

suis. si opera non fecissent in eis que nemo alius fecit peccati non haberent. Nunc autem viderunt et oderunt me & patrem meum. Sed vt impleat sermo qui in lege eorum scriptus est. quia odio habuerunt me gratis. Tūc statim sequitur euangelium hodiernum. (Cum venerit paraclitus) Postq̄ xps dixerat apostolus de iudeis. Si me persequuntur et vos persequetur. Ne ergo desperarent & nimius turbentur. promittit eis spiritū sanctū mittere. quod confortati omnes persecutiones vincerent & tolerarent. Ergo dicit. (Cum autem venerit paraclitus) **Lyra.** i. consolator. **Bernardus** dicit Spiritus i. mentium consolator. (quē

ego mittam vobis a patre) **Lyra.** in hoc ostendit spm̄ sanctum a se procedere. in quantum scilicet dicit se illum mittere (spiritum veritatis) quia docebit vos omnē veritatem. sed e contrario spūs malignus docet omne mendacium (qui a patre procedit) **Tho.** ex hoc arguunt greci spm̄ sanctum tñ. p̄cedere a patre. & non a filio. sed hoc non est verum. quia quicquid de patre dicit hoc conuenit filio. ergo christiani tenentur credere quod spiritus sanctus. procedit a patre & filio (ille testimonium perhibebit de me) nam spiritus sanctus testimonium perhibuit de xpo in hoc quod apostolos tales fecit quod scierunt & ausdebant predicare euangelium & fidem xpi coram omnibus in crepide. **Q**ui enim homines prius illiterati & simplices de profunditate scripturarū subito plene loquebantur & in omnibus linguis. fuit maximum signum ad confirmationem fidem christi (& vos testimonium perhibetis) scilicet predicando omnibus populis (quia ab initio mecum estis) **Lyra.** non est intelligendum quod fuerint

pagina

cum eo in principio vite eius. sed ab initio predicationis sue quando inces-
pit docere z miracula facere (*Hec locutus sum vobis ad p[ro]phetas z ad p[ro]phetas
stra[m] contra futuras tribulaciones (vt non scandalizemini) sed p[er] imparientia[m]
quando euenient vobis (Absq[ue] synagogis facient vos) Jam iudei sp[iritu]s
rauerunt. q[ui] si quis confessus esset xpm extra synagogam eijceretur. Et tal-
eieccio de synagoga reputabatur magna. sicut apud nos xpianoz eieccio
de ecclesia p[er] maiorem exco[m]municationem. Ergo ipsa exco[m]municatio est val-
de timenda euiliter christiano. q[ui] separat a deo z a sanctis z a sacramentis
et a communione fidelium. Et ipse exco[m]municatus est quasi palmes ab
scilus. vt patz *Joh. xv. Ego sum vitis vera. z vos palmites (sed venit ho-
ra)* Hora. hora ista fuit tempus predicationis apostolorum (vt omnis qui
interficiet vos arbitretur se obsequium prestare deo) Omnis em iudeus ocu-
ridens christi predicatorum putat se obsequium prestare deo. credens q[ui] dele-
reret deu[m] israel quicumq[ue] couerteret ad xpm. adeo iudei fuerunt execrati z ig-
norantes. Sed illa ignorantia no[n] excusabit eos. quia procedebat ex odio
et inuidia co[n]tra christum z contra doctrinam eius (hec facient vobis. quia
non nouerunt patrem neq[ue] me) Hoc dicit eis in consolationem. quasi dice-
ret s[ecundu]m *Ch[ristu]m. Sufficit in consolationem hec pati p[ro]pter patre[m] z p[ro]pter**

me (sed hec loquutus suz
vobis. vt cum venerit ho-
ra eorum reminiscamini
quia ego dixi vobis) *Ay-
ra. ista em. predixit ch[ristu]s
apostolis vt prouideret
sibi de patientia. quia mi-
nus ferunt iacula p[re]ui-*

*bis. q[ui] non nouerunt patrem neq[ue] me
Sed hec loquutus sum vobis vt cum
venerit hora. eorum reminiscamini. q[ui]
ego dixi vobis.*

sa. vt dicit Gregorius Circa p[re]sens euangelium vbi dicitur. *Et vos
testimonium perhibebitis. Nota dum q[ui] Hugo de p[ri]mo dicit. q[ui] christus
habuit testimonium de omni loco z ab omni creatura. nam omnia testifica-
ta sunt christum esse suum autorem. q[ui] de celo habuit testimonium patris
et spiritus sancti. Luce. tercio. Descendit sp[iritu]s sanctus corporali specie sicut
columba in ip[s]um. Et vox patris de celo audita est. hic e[st] filius meus dilect[us]
Mat[th]. iij. Item testimoniu[m] angeloru[m]. vt patz *Luce. ij. Euangelizo vobis
gaudiu[m] magnu[m]. q[ui] natus est vobis hodie saluator. Item celi dum ip[s]o ora-
te aperti sunt sup[er] eum)* protestati sunt ip[s]um esse verum deum. *Luce. iij. Itē
de paradiso z de limbo sanctorum. patrum habuit testimoniu[m] moysi z he-
lie. vt patz *Mat[th]. xvij. Apparuerunt eis moyses z helyas. Item corpora
sanctorum resurrexerunt. vt patet *Mat[th]. xvij. Tres demones ei testimo-
niu[m] reddiderunt vt patet *Luce. iij. Exibant demonia clamantia z dicētia
quia tu es christus filius dei viui. Item de mūdo habuit testimoniu[m] duo-
decim apostolorum. z lxxij. discipulorum. z alioz multo[rum]. vt patz *Actu[m]
iij. Virtute magna reddebant apostoli testimoniu[m] iesu christo. Item ha-
buit testimoniu[m] ab omni creatura. nam stella noua in sua natiuitate testifis
cata est. vt patz *Mat[th]. ij. Vidimus stellam eius in oriente. Item sol ob-
scuratus in morte sua protestatus est eum esse deus. *Luce. xxij. Item mare
dum se solidum p[re]buit ip[s]um confessum est. *Luce. vi. Item infernus dum*********

quos tenebat reddi ipsum auctore processatus est. ps. xliij. Item terra eius ipso moriente et resurgente tremuit. Item panes et pisces dum ad eius imperium multiplicati sunt. ipsum esse deum demonstrabant. ut patet Job. vi. Opera que ego facio ipsa sunt que testimonium perhibent de me. Et bene iter omnis creatura preter peccatorem qui ipsum negat factis testimonium christo reddit. vñ apłs ad Tyrum. i. Confitent se nosse deum. factis autem negant. Peccator quandoq; p vno denario negat xpm. cum in nomine eius scienter iuratur. Sequitur hic in euangelio pñti. Absq; synagogis faciet vos Ubi notandum. q; excommunicatio maior valde timenda est ppter tria Primo quia excommunicatus separatur a deo et ab omnib; christifidelib; tam in vita qm in morte. sicut palmes aridus a vite. ut patet Johannis. xv. Ego sum vitis vera et vos palmites. Et sicut palmes absclusus nihil valet amplius nisi ad ignem. sic etiam excommunicatus maiori excoicatione. Secundo q; excoicatus priuatur merito passionis xpi et omnium sanctorum. et etiam omnibus nullis. orationibus. elemosinis. et oibus suffragiis et indulgentiis. et omnibus bonis ecclesie. et oimno et totaliter remanet nudus. miser. miserabilis. paup. et ceterus. Et preerea dicit Aug. Nihil debet xpianus sic formidare sicut separari a corpore xpi. p excommunicatione maiorem. Tercio quia excoicat multos inficit. qz omnes qui participat ei scienter publice denunciato. Vñ in decretis. Coicans excoicato indebite excoicationem incurrit. xi. q. iij. c. precipue. et ca. si quis eps Vñ est morbus contagio

In octaua penthecostes. Euangelium secundum Johannem. vi.

In illo tempore. Dixit iesus discipulis suis. Si quis diligit

ius sicut lepra. ideo ab oibus hoib; sicut lepra debet vitari. na magna infamia est et vituperium ab ecclesia expelli. vel vitari ab hoibus sicut leprosus Vñ excoicatus est magis infamis qm iudeus vel sarracenus. qz cum illis licet plerumque loqui qm cum excommunicato. Unde in decretis dicitur. Pagano plus licet communicare qm excoicato. xi. q. iij. ad mensam. Etiam dicitis patres. q; periculosum est coicare excoicato. Sed petis nostris exigentibus de excoicatione maiori hodie curam modicam. Et de precipitate cum excoicatis qst nihil curat. Vñ de hoc legit exemplum q; demoniacus interrogat a quodam an excoicatio vel peccatum plus placeat dyabolo Rñ dicit excoicatio maior. qz pillam plures inficiunt. et qñq; vnus excoicatus ducceros inficit vna die. sicut in cos. iij. s. et symbolis. et sic de alijs

¶ Postilla

Si quis diligit me sermonem meum seruabit. Job. xiiij. Hoc euangelium locutus est dñs noster iesus xps ad discipulos suos. Anno ei. xxxij. tj. kal. aprilis. luna. xiiij. quinta feria. in cena dñi. iudictioe. vi. Ante initium illius euangelij scribit sanctus Job. in eodem ca. dicens. q; christus dixit discipulis suis. qui h; mandata mea et seruat ea. ille est qui diligit me. qui autem diligit me. diliget a patre meo. et ego diligam eum. et manifestabo ei meipsum. Tunc sequitur euangelium hodiernum. Guit. Hodie recolat ecclesia illam supabundantem et excellentem donacionem spūs sancti. que facta est discipulis in quinquagesima die a resurrectione. quando se repleti sunt omnes apostoli spiritu sancto.

pagina.

sed quia spūs sanctus qui est amor patris et filii hodie mittitur. Ideo hodie legitur euangelium in quo agitur de dilectione quā deus nobis infudit per spiritum sanctum (Si quis diligit me) scilicet affectu hoc ostendit effectu. quia videlicet (sermone meum seruabit. et pater meus diligit eum) per quod ostendit se esse unum cum deo patre in essentia (et ad eum veniemus) Glo. I. ego et pater et spiritus sanctus (et mansionem apud eum faciemus) in patri per gratiam et in futuro per gloriam (qui non diligit me sermone meum non seruat) R. tales sunt mundani homines et pueri (et sermone quem audistis non est me) supple tamen (sed eius qui misit me patris

Hec locutus sum vobis apud vos manens) scilicet spiritu corporali (Paraclitus autem spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo) Thomas ad laudem et gloriam nominis mei (ille vos docebit omnia) A. faciet vos intelligere omnia quae dico vobis. Multi enim adhuc rudes erant et in timore positi ex auditu passionis christi Ideo ad verba christi non diligenter attendebant. et persequens non capiebant ea ad plenum. propter quod dicit gratias spiritus sancti suppleri postea illi defectus (et suggeret vobis omnia quaecumque dixero vobis) id est ad memoriam vobis reducet oblita. quia apostoli multa de illis que christus dicebat obliti sunt timore passionis concussi (pacem relinquo vobis) id est

iturus ad patrem relinquo vobis pacem pectoris in presenti (et pacem meam do vobis) scilicet eternitatis in futuro (non quomodo mundus dat ego do vobis) q. d. non do vobis pacem mundanam que brevis est. prima ad Th. 1. v. Cum enim dixerint pacem et se curias. tunc repente eis supervenit interitus (non turbetur cor vestrum) A. 2. hoc addit assuecundo. quia timebant mortem cum eo (gaudistis quia ego dixi vobis vado) Thomas per passionem ut patet vobis locum (et venio ad vos) post resurrectionem meam. ut vos illic introducat. ut patet Joh. 14. Si abiero et preparavero vobis iterum venio et accipiam vos ad me ipsum. ut ubi ego sum et vos sitis (Si diligeretis me) scilicet pura et sincera dilectione ab omni carnalibus habitracta (gauderetis utique. quia vado) in quantum homo (ad patrem) scilicet ad

me sermonem manum servabit. et pater meus diligit eum. et ad eum veniemus et mansionem apud eum faciemus Qui non diligit me sermones meos non servat. Et sermone quem audistis non est meus. sed eius qui misit me patris. Hec locutus sum vobis apud vos manens Paraclitus autem spiritus quem mittet pater in nomine meo. ille vos docebit omnia et suggeret vobis omnia quaecumque dixero vobis. Pacem relinquo vobis. pacem meam do vobis. non quomodo mundus dat. ego do vobis Non turbetur cor vestrum neque formidet. Audistis quia ego dixi vobis. vado et venio ad vos. Si diligeretis me gauderetis utique. quia vado ad patrem. quia pater maior me est. Et nunc dixi vobis pusillus fiat. ut cum factum fuerit credatis Jam non mul-

enim gloriā (qz pater maior me est) **A**y. non fm deitate in q filius equalis est patri. sed fm humanitate in q filius est minor patri (et nūc) **T**ho. exis vobiscū passibilis z mortalis (dixi vobis) scz p passionē vado ad patrem (pūscū fiat. vt cū factū fuerit remiscamini) **A**y. qz nō tm sum hō. sed etiā deus. q certitudinaliter p̄dico futura p̄tingētia. qd est. p̄m̄ ipsius dei. **E**la te. xl. Annūciatē nobis q futura sunt. z dicimus q dñ estis (iam nō multa loquar vobiscū). i. in hoc mortali corpe existens. qz tēpus sue captiōis erat p̄pinquū (venit em̄ p̄nceps huius mundi)

ta loquamur vobiscū. venit em̄ prin/ ceps mūdi huius et in me nō hz quic/ q̄s. **S**ed vt cognoscat mundus. qz di/ ligo patrē. et sicut mādatū dedit mihi pater sic facio

Aho. i. diabolus qui principat̄ amatoribz huius mundi et regit eos qui sponte p̄ peccatuz se ei subijciunt. venit em̄ cum ministris suis ad me capiendus et ducendus ad mortem (et in me nō hz quicq̄). id est nullū peccatū. et p̄ confes/ quēs nullam mortis cau

sam. qz mors intravit mūdū per peccatū. ad **R**o. v. (sed vt cognoscat mū dus). i. humanū gen? (qz diligo patrē) q. d. **N**ō mortoz qz habeo culpā. sed vt impleam patris obedientiā. cuius volūtas est vt p̄ficiat̄ redemptio huius mani generis. q nō p̄t impleri ex dei ordinatione nisi p̄ mortem meā (et sicut in mādatū dedit mihi pater sic facio). i. ex obedientiā patris libenter sub eo mortē. **C**irca p̄ns euāgeliū vbi dicit (ad deū veniem? z m̄liones apud eū faciemus) **N**otandū qz hugo de prato dicit q apli fuerūt pleni spūs sancto qz plenum esse spūs sancto ostenditur quadruplici signo. **P**rimū est in tribulationibz et infirmitatibz nō murmurare. **N**ā vas pleni nō resonat dū tā gitur. sed vacuū. sic apostoli in infirmitatibz non murmurauerunt. vt patz **A**u. r. **E**cce ego mitto vos sicut agnos in medio lupoz. imo apostoli non solū nō murmurauerūt in p̄secutionibz et tribulationibz. sed et gaudebāt vt patz **A**ct. v. **I**bant apli gaudētes a p̄spectu p̄sili. qm̄ digni habiti sunt pro noie ihesu p̄tuncia pati. vñ apls ad **R**o. v. sed vt gloriāmur in tribulationibz. **S**ecūdū est firmiter p̄sistere. **N**am res plena stat firma. sic apli post q̄ spūscm̄ receperūt in fide z bonis operibz firmiter steterūt **N**am nec reges nec p̄ncipes mūdi cū tormentis. nec caro p̄pria euz oblectamentis. nec demones cū tentamentis potuerūt ipsos mouere. vt patz **R**o. viij. **Q**uis nos separabit a charitate dei. q. d. nullus. **T**ercū est de plenitudine effundere. **N**am fons plenus effundit aquā. sic apli tanq̄ plenus fons z super/ crescens totū mūdū gratijs et donis spūalibz repleuerunt. vt patz **I**hesu. x. **F**ons paruus creuit in fluvīū maximū et in aquas plurimas redundauit **Q**uartū est nihil plus recipere. **N**am vas pleniū nihil plus recipit. sic apostoli nihil plus receperūt z a spūs sancto alienus receperūt. qz nec diuitias nec honores nec delicias corporis recipere voluerunt. vt patz **M**at. x. **D**ixit petrus apls. **E**cce nos reliquimus oīa et secuti sumus te. **U**nde etiā ap̄lus paulus ad **P**hil. ij. **Q**uia arbitratus sum vt stercoza tē. **S**i autē quis vult sc̄ri rean spūs sancto plenus sit p̄dicta quatuor in se p̄sideret. z sic bonam spem habeat. qz hodie receperūt spūscm̄ cū aplis

Wostilla

pagina

Sic deus) Jo. iij. Historia huius euā. plera est anno xpi. xxxij. et kal.
aprilis. feria. vi. iudic. vi. luna. xv. sed dñs hec locut⁹ est anno ei⁹. xxxij.
vi. nonas maij. sabbato. luna. xij. iudic. de. v. An̄ initū illi⁹ euā. feri. sanct⁹
Jo. in eo. ca. q̄ xps dixit discipulis suis. Sicut moyses exaltavit serpentes
in deserto. ita exaltari os filiū hoīs vt oīs q̄ credit in ip̄m nō pereat s̄ habeat
vitā eternā. Tūc sequit⁹ euā. hodiernū (Sic de⁹ dilexit mūdū) .i. hoies
(vt filiū suū vnigenitū daret) Ly. q̄ est bonū infinitū. Ex q̄ apparet maris
iua dilectio. vt pz Ro. viij. q̄ pprio filio suo nō peperit. sed p nobis oibus
tradidit illū (daret) Tho. nō vt venderet. s̄ daret gratis z liberaliter nul
lis nris meritis exigentib⁹
est incarnat⁹ et crucif⁹
(vt oīs q̄ credit in eum)
Tho. p dilectōem opā
tem z vltz in finē p seūera
tem (nō pereat. s̄ habeat
vitā eternā) Tho. in spe
s̄ tūc in re (non em̄ misit
de⁹) s̄z pater (filiū suū in
mūdū. vt iudicet mūdū)
Ly. s̄z in pmo aduentu
suo. tūc em̄ nō venit iudi
care. s̄z iudicari (vt saluet
mūd⁹ p ip̄m) Io. xij. nō
veni vt iudicē mūdū. sed
vt saluificē (qui credit in
eū) Ly. tendēdo in eū p
charitatē (nō iudicat) .i.
non h̄z cām vnde p̄demnef (qui autē nō credit t̄a iudicatus est) Ly. i. h̄z in
sec cām manifestā sue p̄denatōis (qz nō credit in noie vnigeniti filij dei) qui
venit p salute mūdū. nā ad salutē puenit p nomē vnigeniti filij dei (hoc au
tem est iudiciū) .i. cā dānatōis (qz lux) Lyra. i. xps q̄ est lux vera (venit in
mūdū) s̄z carnē assumendo z in ea apparens salutē humani generis ope
rando (et dilexerūt hoies magis tenebras) Tho. i. delicias carnis z diuis
tias mūdū (q̄z lucē) .i. aprā p̄dicatōem xpi (erant em̄ opa eoz mala) Tho.
que a luce discor dāt z tenebras querūt. ideo dicunt opa tenebray. (oīs em̄
q̄ male agit) .i. q̄ malis opib⁹ delectat (odit lucē) q̄ m̄ naturaliter oib⁹ est
amabilis (et nō venit ad lucē vt arguatur opa ei⁹) Tho. oīs em̄ q̄ delecta
tur in malis opib⁹ subterfugit lucē p̄dicatōis z veritatis z odit eos q̄ mas
la sua manifestāt z reprehendūt (q̄ autē facit veritatē) .i. opa p̄formia volita
ri dei (venit ad lucē vt manifestent opa ei⁹) Tho. fit palā ad alioz exēplar
et edificatōem (qz in deo sunt facta) .i. ad gloriā dei ¶ Circa hoc euā. vbi
dicit (sic de⁹ zc) de Hugo de prato q̄ maxima charitas dei p̄tis ad hoies in
quatuor demōstrat. Primo qz p filiū suū hoiem z naturā humanā tanq̄
in sponsam sibi accepit. vt cantat hodie. Celesti sponso iuncta est ecclia. Ac
ce mirabilis amor. qz imperator diues potēs pulcer sapiens z eremus ac
cepit paupculā inualidā insipierē z morte p̄denatā ad Job. ij. Nulq̄ au

gelos apprehedit. sed semē abrahe. Secūdo in eo q̄ eūde filiū postq̄ carnem
assumpsit fecit xxxij. annis seruire hoīem erudiendo ⁊ informando. ⁊ tanq̄
dem p̄ ipso redimendo ⁊ stituit eum mori. Tercio in eo q̄ hoīes sibi in filiis
os adoprauit ⁊ frēs xp̄i esse voluit. Gñ. i. Jo. iij. Videte ql̄e dilectōes de-
dit nobis deus vt filij dei nominemur ⁊ sumus. Quarto q̄ hoīes sic redē
pros et in filios adoprautos heredes regni sui fecit cū filio suo ih̄su xp̄o. Id
Ro. iij. Filij dei sumus Si aut̄ filij ⁊ heredes. heredes quidem dei. coheres
des autem xp̄isti

Postilla

q̄ aut̄ facit v̄itatē venit ad lucē vt ma-
nifestent̄ opa ei⁹. q̄ in deo sunt facta

Feria. iij. penthe. Euan. fm Jo. x.

Il. t. d. i. d. s. Amē amē dico vobis

Qui nō intrat p̄ ostiū in ouile ouū sed
ascendit aliū de ille fur est ⁊ latro. q̄ aut̄
intrat p̄ ostiū pastor est ouū: huic osti-
arius aperit et oues vocē eius audiūt.
Et pp̄rias oues vocat noiātīm et edu-
cit eas. et cum pp̄rias oues emiseric
ante eas vadit. et oues illum sequun-
tur. quia sciunt vocem eius. Alienum
autem non sequūtur. sed fugiūt ab eo.
q̄ non nouerūt vocem alienorū. Hoc

Amen amē dico vo-
bis) Job. x. Histo-
ria hui⁹ eua. facta ē anno
xp̄i. xxxij. vi. kal. octobris
sabbato. indictōe. v. luna
xij. Ante inuētū illi⁹ euan-
gelij scri. scūs Jo. in p̄ces
denti ca. q̄ xp̄us dixit In
iudiciū ego in hunc mūdū
veni. vt q̄ non vidēt ceci
fiant. Et audierūt q̄daz
ex pharisais q̄ cū ip̄o erāt
et dixerunt ei. nūquid es
nos ceci sum⁹. Dixit eis
ih̄esus. si ceci essetis nō ha-
beretis peccatū. ⁊ y. quia
si nō vidissent opa xp̄i ha-
berent aliquale excusatio-
nem de hoc q̄ non credis-
derūt. Nunc vero dicatis

q̄ videmus peccatū vestrū manet. i. a ggrauat. Tūc statim sequit̄ euange-
lium hodiernū (Amen amen dico vobis) Tho. i. in veritate dico vobis (q̄
nō intrat p̄ ostiū) i. p̄ me humilē ⁊ pauperē (in ouile ouū) id est in grega-
rōem fidelū ⁊ in eccliam dei in qua grex diuinitus p̄inet (sed ascendit ali-
unde) siue p̄ pecuniā siue p̄ falsam iusticiā siue p̄ violentiā (ille fur est) rapiē-
do qd̄ nō est suū (et latro) retinendo qd̄ rapuit. ⁊ y. hoc faciūt mali hoīes
statū p̄latōis indebite assequētes (qui aut̄ intrat p̄ ostiū) i. p̄ xp̄m (pas-
tor est ouū. huic ostiarius aperit) ⁊ y. spūs sanctus reuelat veritatē vt sciat
oues pascere (⁊ oues vocē eius audiūt) ⁊ y. i. doctrinaz recipiūt (⁊ pp̄rias
oues vocat noiātīm) i. certissime nouit dñs qui sunt eius. ⁊ vocat eas nō
solum voce exterioris p̄dicatōis. sed interne inspirationis (⁊ educit eas)
⁊ y. de tenebris ignoratiē (et cū pp̄rias oues emiseric ante eas vadit) per
exempla bonorū operū (et oues illū sequūtur) scz exempla et vestigiā sui pa-
storis (q̄ scūt vocē eius) p̄ inspiratōes diuinas (alienū aut̄ nō sequunt̄)
scz qui est alienus a deo vita et doctrina. sicut est hereticus et quilibet per-
uersus doctor (sed fugiunt ab eo. q̄ non nouerunt vocem alienorū) id est
non approbant nec sequūtur. For. isti alieni sunt pseudo prophete de q̄b⁹
d. Math. viij. Attendite a fallis p̄phetis qui veniūt ad vos in vestimētis

Pagina

ouiu. intrinsecus aut sunt lupi rapaces. hoc puerbium dixit eis ihesus. illi aut non cognouerunt quod loqueretur eis. **T**ho. i. non intellexerunt quod pastor. quis fur. et qui oues. dixit ergo iterum ihesus. **A**men amen dico vobis quod ego sum ostium ouium. per quod intrant oues ad fidem. (omnes quotquot venerunt ante me) **T**ho. i. ex se. non nulli vel non inspirati a deo (fures sunt) rerum et dignitatum (et latrones) a ianua. quod eos occidunt per falsam doctrinam (ego sum ostium per me si quis introierit) sed in ecclesiam et societatem fidelium (saluabitur per gratiam (et ingredietur) sed ad contemplationem deitatis (et egredietur) sed ad considerationem glorie humanitatis in christo (et pascula inueniet) quod vitas consideratio erit delectabilis et iocunda. vt patet **E**sa. xxxij.

Regem in decore suo videbunt (furus) id est quicumque per me non ingredietur (non venit nisi per fures) .i. vt si bi usurpet dominatus et honorem in plebe (et mactet per falsam doctrinam (et perdat) .i. mittat in damnationem eternam (Ego veni vt vitam habeant)

Tho. in presenti per gratiam (et habundantiam) habeant) in futuro per gloriam. vñ apostolus. p. **R**om. ij. **O**culus non vidit nec auris audiuit. nec in corde hominis ascendit que preparauit deus his qui diligunt eum. **A**ur ea pensans euangelium vbi

dicit (Per me si quis introierit) **N**otandum quod **H**ugo de prato dicit quod christus propter nostram salutem quatuor itinera pegit. **P**rimum fuit de celo in terram veniendo quoniam carne assumpsit de maria virgine. **J**o. xv. **A**xiua a patre et veni in mundum. **E**t hoc iterum fuit penosum quod penalitates humane nature assumpsit. vt patet **E**sa. liij. **V**ere languores nostros ipse portauit. quod hic in mundo ad inferos descendendo quoniam sedentes in tenebris visitauit. et hoc fuit iter victoriosum. quod portas inferni preegit. **T**ercium fuit de inferno ad mundum redeundo quoniam fractis inferis cum magna preda a mortuis resurrexit. **Q**uartum fuit de mundo ad celum ascendendo. quoniam in die ascensionis videtur apostolis ascendit ad celos. et hoc iterum fuit gaus diuinum. vñ ps. **A**scendit deus in tubilatione etc

Nemo potest venire ad me (Jo. vi. **H**istoria huius euangelii facta est anno christi xxxij. xvij. kal. maij feria. iij. luna. xxvij. indictione. v. **A**n intem illud euang.

puerbiu dixit eis ihesus. **I**lli aut non cognouerunt quod loqueretur eis. **D**ixit ergo eis iterum ihesus **A**men amen dico vobis quod ego sum ostium ouium. **D**es quotquot venerunt ante me fures sunt et latrones. sed non audierunt eos oues. **E**go sum ostium per me si quis introierit saluabitur et ingredietur. **E**gredietur et pascula inueniet. **F**ur autem non venit nisi per fures et mactet et perdat ego veni vt vitam habeat et abundantiam habeant

Feria quarta post penthecostes **E**uangelium secundum Iohannem. vi.

In illo tempore dixit ihesus turbis iudeorum **N**emo potest venire ad me nisi pater meus qui misit me traxerit eum. **E**go resuscitabo eum in nouissimo die. scriptum est in prophetis. **E**ruunt omnes vocabiles dei. **O**mnis qui audiuit a patre et

Tostilla

scribit sanctus Jo. in eo. ca. q. iudei murmurauerunt de illo qd xps dixit. Ego sum panis viuus q de celo descendit. et dicebat. Nonne hic est ihs filius ioseph. cuius nos nouim? patre et matre. quomodo ergo dicitur hic. qz de celo descendit. Rndit q ihs et dixit eis. Nolite murmurare inuicem (Nemo potest venire ad me) Tho. p. fide credendo et amado (nisi pater meus traxerit eum) id est inuet eum p. gram suam. Not adu fin Tho. q. p. oes trahit. qz oibz offert gram. no tñ oes trahuntur vel veniunt ad xpm. qz etsi oibz offert gra. non tñ ea oes accipiunt (et ego resuscitabo eum in nouissimo die) qz no est aia ad plenam beatam nisi fuerit corpi reunita (scriptum est in prophetis. erunt omnes docibiles dei) Tho. i. capaces diuine doctrine (ois qui audit a patre) scz diuinas inspirationes percipiendo (et dicit) eas sequedo (venit ad me) p. fide formatu in pnti. et p. gliam in futuro (non qz ptem vidit qsqz nisi is q est a deo). s. filius q naturalr. pcedit a patre. (Amen dico vobis qui credit in me hz vitaz eterna) Tho. i. in eisuz qui suz vita eterna (ego sum panis vite) qz ille e verus panis q a morte potest pseruare et dare vitaz eterna. talis em panis e xps (pres vestri maducauerunt manna in deserto) per. xl. annos. vt patz Exodi. xvi. Deut. viij. (et mortui sunt) oes morte corporali (hic est panis de celo descendens) p. in carnationem. que p. figurabat manna (vt si qs ex ipso maducauerit). i. dig. ne (no moriat) Tho. in pnti p. culpam. et in futuro p. eterna penaz (ego sum panis viuus) i. viuificans

didicit venit ad me Non qz patrem vidit quisqz. nisi is q a deo est. hic vidit patrem. Amen dico vobis. qz credit in me hz vita eterna. Ego sum panis vite. pres vestri maducauerunt manna in deserto et mortui sunt. Hic est panis de celo descendens. vt si qs ex ipso maducauerit no moriat. Ego sum panis viuus qui de celo descendit. si qs manducauerit ex hoc pane viuus in eternum. Et panis que ego dabo caro mea est pro mundi vita

In octaua penthecostes
Euangelii fin Joh. iij.

Fil. t. Erat ho ex phariseis ny/codemus noie princeps in deoz hie venit ad ihm nocte. et dixit Rabbi scim? qz ex deo venisti magister. nemo potest hec signa facere q tu facis nisi fuerit deus cum illo. Rndit ihesus et dixit ei.

comedentem (qui de celo descendit) vt essem panis hominū q eram panis angeloz (si quis maducauerit ex hoc pane viuus in eternum) qz iste panis in maducare no puert. sed em in se puert. fin q dcm est bro Aug. Nec tu me murabis i te sicut cibū carnis tue. s. tu murabis in me (Et panis que ego dabo caro mea est) ipa em caro xpi et ipse totus xps ibi veraciter p. nentur fin caritatem corpus et animā.

Rat ho ex phariseis. Jo. iij. Historia huius euang. facta est anno xpi

Bagina

xxi. xvi. kal. maij. feria. iij. luna. v. indictio. iij. Ante initium illius euan. scribitur
hic sanctus Jo. in precedenti ca. Cum ihesus esset in hierosolymis in pascha i die
festo multi ceciderunt in nomine eius. videntes signa que faciebat. Tunc seque-
tur euangelium hodie. (Erat homo ex pharisaeis) Iste enim fuit vnus illoz de
quibus Jo. ij. dicitur quod multi crediderunt in ihm videntes signa que faciebat. sed propter
iudeos non profiterentur. vt de synagoga non eiscerent (ex pharisaeis) Tunc hec
secta erat probabilior et honorabilior inter omnes sectas iudeoz (nycodemus
nomen) ipse enim postmodum sepe iuit ad xpm. vt patet Jo. xix. (Princeps iudeozum)
fuit enim magnus inter iudeos et honoratus (hic venit ad ihm nocte) timu-
it enim venire in die ne incurreret indignationem iudeoz. que iam conspirauerant.
Jo. x. vt si quis profiteretur xpm extra synagogam fieret (et dixit ei Rabbi. scimus
quod a deo venisti magister) Ly. i. certum est michi quod tua doctrina est vera et a
deo data. et non humana? proficere (Nemo potest hec signa facere que tu facis nisi
deus fuerit cum eo. Respondit ihesus et dixit ei) Ly. hic ponit xpi. nomen. quod videbat
nycodemum fideliter et veraciter credere doctrinam que tunc ad secreta fidei Et ideo
incipit a primo sacramento. scilicet baptismi in quo est regeneratio spiritualis. et per primum
necessaria ad salutem (Amen
anten dico tibi. nisi quis re-
natus fuerit denuo) i. te-
rum per regenerationem spiritu-
alem (non potest videre regnum
dei) Ly. visio enim dei non
potest hominibus competere nisi per
gratum. et ad hanc gratiam con-
sequendam requirit regenera-
tio spiritualis. per quam hoies
fiunt filij dei. et per consequens
heredes vite celestis (dicit
ad eum nycodemus. quomodo
potest homo renasci cum sit senex
nihilquid potest in ventre ma-
tris sue iterato introire et
renasci) quod dicitur non quod que-
ritas non permittit (Respondit
ei ihesus. amen amen dico
tibi nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto). q. d. tu de carnali generati-
one intelligis. et ego de spirituali generatione dico (nisi quis renatus fuerit) spirituali
generatione que fit ex aqua et spiritu sancto non potest introire in regnum dei) Et hoc ha-
temus quod baptismus est quedam spiritualis generatio Et est primum sacramentum et ianua
omnium sacramentorum. et sine eo nullus saluatur (quod natum est ex carne) sicut viri-
tute carnalis generationis (caro est). i. constituitur in vita carnali tunc (et quod natum
est ex spiritu sancto est) id est constituitur in vita spirituali (non mireris). i. non debes ad-
mirari (quod dixi tibi etc.) quod non loquor de generatione carnali. de qua tu arguis
sed de spirituali. (spiritus ubi vult spirat) scilicet dando gratiam cui vult. vt ad Ro. x.
Cui vult miseretur. et quem vult indurat (et voce eius audis) scilicet in predicatio-
nibus. vt patet Math. x. Non enim vos estis qui loquimini. sed spiritus patris vestri qui lo-

cxliii.

quitur in vobis (z nescis vnde veniat aut quo vadat) **A**ugustinus dicit qd illa verba de spūscō intelligenda sunt. q̄ in pphetis z scripturis sacris loquit sed pncipium huius scripture. s. spūscūs. z eius finis sc̄p̄ tractatio celestis no bis occulrat. z sola fide tenet. (Sic est ois qui natus est spū) sc̄p̄ scō. i. in vita spūali constituit. (Rūdit nycode mus z dixit ei. quō pnt hec fieri) **B**orra. in hoc denorat diligētia in nycode mo. qz nō cessavit q̄rere donec intelligeret. (Rūdit iesus z dixit ei. tu es magister in israel z hec ignoras) **B**orra. q. di. tu dei te magnū doctore reputāt. z tū ignoras fidei iūctia z viā salutis. (Amē amē dico tibi. qz qd scim⁹ loq̄mur. s. ego z mei apli (z qd vi. tel. zē) sicut p batū z certū (si terrea dixi vobis) **T**ho. de regeneratōe bap̄tismi q̄ fit in aq̄ z spū (et nō cre. zē.) sc̄p̄ gnarōem eternā filij dei a p̄re (z nemo ascendit in celū) i. nō hz p̄tē illuc ascendēdi. p̄tē p̄tē (nisi q̄ def. zē.) s. p̄ p̄tē z unū mēsitatē diuinitatis. q̄ s̄lēt hō qui ascendit z saluat ascendit p̄ xpm (z sicut moyses exal. zē) **H**ic xps agit de sua passioe a q̄ virtutē hz bap̄tism⁹ z alia sacramēta. **E**ū legit **N**umeri. xxi. q. murmurātib; iudeis p̄ deū z moysen et dicentib;. **H**ia nostra nauſcat sup̄ cibo isto leuissimo. in unū sit de⁹ serpentes

ois qui natus est spū. **R**ūdit nycode mus et dixit ei. quō pnt hec fieri. **R**ūdit iesus z dixit ei. **T**u es magister in israel z hec ignoras. **A**mē amē dico tibi qz qd scimus loq̄mur. z qd vidim⁹ testamur. z testimoniū nostrū nō accipitis. **S**i terrena dixi vobis z non creditis. quō si dixero vobis celestia creditis. **E**t nemo ascendit in celū nisi qui descendit de celo. filius hoīs q̄ est in celo. **E**t sicut moyses exaltauit serpētem in deserto. ita exaltari oportet filiū hoīmīs. vt ois q̄ credit in ipsum nō pereat. sed habeat vitam eternam.

ignitos qui eos interficiebant. **L**amante autem moysē ad dñm iussit fieri serpente eneuiz affigi in palo. vt aspiciētes in euz percussit a serpentib; sanaretur. **H**ic serpens fuit figura passionis xpi. qz serpens eneus affixus in palo fuit xps innocēs affixus in patibulo crucis ad cuius aspectū. s. p̄ fidē z amorē sanat in nob; venenū p̄c̄ri et ignite cōcupiscētie (ita exaltari oīs zē.) **T**ho. hic ostēdit modū sue passiois. **V**oluit autē xps illo mō mori. s. exaltatus in cruce vt sicut terrā purgauerat sua p̄uersatōe. ita et aerē

et oia celestia sua passione. z vt terrena cū celestibus pacificar. **E**t iō stetit q̄si medius inter celū z terrā. vt dicit **A**p̄ls. **P**acificās p̄ sanguinē crucis eius siue q̄ sunt in terris siue q̄ in celis sūt (vt ois q̄ credit in ipsum). s. vera fide (nō pereat). s. amoris serpētum. i. infectōe demonū (s; habeat vitam eternā) **H** in spe z postea in re. **C**irca p̄ns euāgē. vbi dicit: (Nisi q̄s renatus fuerit) **N**o tandū qz **A**ugo de prato dicit qd de⁹ a p̄ncipio mūdi p̄tra p̄c̄m originale stetit remediū. qz hō fecit morbū z de⁹ fecit remediū. **P**rimū remediū fuit sacrificiū p̄ adultis. z inde est qz antiq̄ deo sacrificabāt. **S**i autē puuli moriebantur ante vltimū literi arbitriū sufficiebat eis fides parentū. **S**i autem parentes puulorū qui moriebantur nō erāt fideles. tūc puuli nō saluabant. **S**ecūda

pagina.

remediū fuit circūcisio tpe abrae. qz de? mādauit abrae vt ipse z posteri ei? delectant circūcidi. Tercū remediū fuit bap̄tism? quē xps instituit. q nō so? lū purgat pctm originale z actuale. sed etiā aperit celū. qd circūcisio non fe? cit. z hoc facit bap̄tismus p̄tute passionis xpi. z in signū hui? exiit de late re xpi sanguis z aqua

Postilla

Caro mea vere est cibus. **Joh. vi.** Hystoria hui? euāgelij scā est anno xpi. xxxij. xvij. kal. maj. feria. iij. Indictōe. v. luna. xviii. Ante initium illi? euā. scribit Jo. in eodē ca. q. xps dixit turbis iudeoz. **Amē amē dico vob. nisi māducaueritis carnē filij hoīs z biberitis eius sanguinē nō habebitis vitā in vobis.** Tūc seq̄tur euā. hodi. **(Caro mea vere ē cibus)** h xps loquit de sacramēto eucharistie. in quo p̄tinet vera caro xpi in cruce suspēsi et sanguis eius effusus in passioe dicens **(Caro mea vere est cibus z sanguis meus vere est pot?)** **Ay.** caro em̄ z sanguis xpi reficiūt aiām q̄ immortalis est. **Cibus** autē corp̄alis reficit t̄m corpus qd est corruptibile. vñ **Augusti.** **Quī** in cibo z potu hoies id appetant vt oīno nō clariāt neqz sitiāt. hoc veraciter nō prestat nisi iste cibus q̄ eos a q̄bus sumit̄ immortales z incorruptibiles reddit. z facit eos socios sanctorū. vbi pax erit z vnitas (q̄ manducate meā carnē) spūali manducatoe (z bibit meū sanguinē) p̄ dilectōem (in me manet. z ego in eo) **Thō.** in iā dictis verbis dat xps intelligere dñam istius cibi ad alios carnales cibos. **Alij** em̄ cibi p̄uertunt in manducatēem iste vero māducantē in se p̄uertit. vt dicit̄ ē scō **Aug?** **Nō** tu me murabis in te zc? (sicut misit me viuens pat?) **Thō.** i. hoies fecit (sic ego viuo. p̄pter pat̄rē) referēdo totā vitā meā ad ipm̄ (et q̄ māducat zc?) qz vniunt̄ deo per fidē z dilectōem in p̄cep̄tōe sacramēti (hic est panis q̄ de celo descendit). i. de sinu patris. **Ancelm?**

In festo corporis christi Euan/gelium fin Joh anem. vi.

In illo tpe dixit iesus discipulis suis z turbis iudeoz. Caro mea vere est cibus z sanguis meus vere est potus. Qui māducatur meā carnē z bibit meus

Et panē angelozū māducaret hō rex angeloz factus est hō (nō sicut pat̄res vestri zc.) **Ay?** z ideo nō fuit vere cibus celestis. sed t̄m figura ei?. qz vitā spūalem nō p̄ferebat. s; eandē dari in hoc sacramēto p̄figurabat. sicut em̄ manna deuotis z gratis dabat oīm ciboz delectamentuz. malis autē erat in sipidū. sicut dicit **Numeri. xxi.** **Q̄ia** nostra nauseat sup cibo isto leuissimo. z sic eucharistia digne sumentib; est vite spūalis solatiū. z indigne sumentib; iudicium (qui māducatur hūc panē) s; z digne (viuet in eternū) **Aug?** q̄ ex nob; vī t̄ā eternā habere nō possum; panē celi māducare debem; vt viuam;. **Thō Remigius.** **Cū** oīs salus corporis z aiē est in corpis z sanguis susceptōe honorem; xpm̄ in hoc sacramēto. vt mediāte ipso ad eternā salutē puenire mereamur **Quī** circa p̄ns euāgelij vbi dicit̄ **(Qui māducatur hūc panem)** **Notandū** qz panis z vinū inter p̄ueta nutrimenta maxime nutriūt z sustentant corp;. **z** xps sub istis sp̄eb; instituit eucharistie sacm̄. qz maxie nutrit et sustentat aiām. hoc em̄ sacm̄ digne sumptū inter oīa sacramēta plus est fiet z auget charitatē. z p̄ter oīes p̄tutes. z maxime ualeat ad dimissionē

omnium peccatorum etc. Unde etiam in g^o s^o m^oaz. li. iij. dist. xi. dicit q^o sub h^o m^o i^o specie bus panis et vini post consecrationem sunt omnia que sunt in xpo in sua existentia naturali. q^o ibi est purissima caro xpi siue corpus eius. q^o fabricante sp^usan cto tractu fuit de supernedicto utero virginis gloriose. et quod nunc est glo rificatum in celo. Secundo q^o caro christi non vivit sine sanguine. ideo etiam est ibi iste sanguis preciosus qui emanavit abundanter p^o multiplicia vulnera do mini nostri iesu xpi. Tercio q^o non est verus homo sine anima rationali. p^oter q^o est etiam ibi anima xpi. cui datus est sp^us sanctus non ad mensuram. Quarto quia xps est verus deus. ideo p^oter est ibi persona filij dei sue humanitati vnita in vnitate suppositi. Et sicut hec quatuor sunt q^o quodlibet eor^u est ve racter sub specie panis. ita et omnia simul. et q^o quodlibet sub specie vini p^oris net. nec plus sub specie panis q^{uam} in calice sub sp^u vini continet. aut econtra. sed idem p^o omnia et eodem modo etc. Item notandum q^o christiani non ados rant in hoc sacramento panem. cum ex fide sciunt illu^m ibi non esse. sed substan tialiter verum in xpi verum corpus. Nec adorant spes sacramentales vt de um. et accid^{er}ia q^u remanserunt. sed adorant xpm dominum verum deum et hos

sanguinem. in me manet. et ego in eo. Sicut misit me vivens pater. et ego vivo propter patrem. Et qui manducat me. et ipse vivet p^oter me. Pic est pa nis qui de celo descendit. Non sicut pa tres vestri manducaverunt manna in deserto. et mortui sunt. Qui manducat hunc panem vivet in eternum

V D^onica p^oma post octavas pentheco stes Evangelium s^om Lucam. xvi

hostie dividatur et laceretur corpus xpi. aut q^o in hostie sumptioe corp^o chri sti contraf^{er} dentibus. aut q^o corpus xpi digeratur. et in corpus sumens cos ueratur sicut alij cibi. sed sole spes atterunt et p^ofringunt. quibus p^osump tis desinit ibi esse corpus xpi. et remanet in aia solus sacram^{en}t^o effectus. q^o est aie refectio p^o augmentu^m gratie et virtutu^m. Vn^{de} etiam Damascenus. du^m spe cies sentit sacram^{en}tum est. dum aut^{em} desinit sentit sacram^{en}tum non est. Ite sciendum q^o tota ecclesia catholica isto sacramento reficit. vnde Gregorius Offeritur eni^m pro gloria beatorum. p^o salute viuorum. q^o pro subita liberatio ne in purgatorio detentor^u. Ad q^o designandu^m hostia frangitur in tres p^o tes. et xps integraliter est in qualiter parte. Vn^{de} de hoc legit^{ur} in decretis. In qualiter p^ote hostie totus et integer est xps deus. xvi. q. ij. c. singuli. Vn^{de} etia^m Grego. papa Particula in calice missa feat beatos in patria. q^o vino eterne dulcedinis inebriantur. Alie vero due p^oteule que dentib^o atterunt feant illos qui vel in p^onti vita vel etia^m in purgatorio penis affliguntur

mines sub istis sp^uibus in insibiliter ex^{is}tentem et realis ter p^ontem. Sic similiter in calice post consecratio nem non adorant vinum cum ibi non sit. sed est subs tantialiter versus in san guinem xpi. Nec adorant spes vini vt deum. s^{ed} adozant christum dominuz verum deum et homines sub istis speciebus inuis sibiliter existentem et realis aliter p^ontem. Item no randum. q^o non debet quis q^o credere q^o in diuisione

Bagina

Postilla

Homo qdam erat diues. Lu. x. v. Hystoria huius enā facta est anno xpi. xxxij. v. kal. octobris. dnica. indictioe. v. luna. xiiij. An̄ initū illi? cu angelū scribit Lu. in eodē ca. q. xps dixit. q. fidelis est in minoꝝ et in maiori si delis est. Et q. in modico iniquus est. et in maiori iniquus est. Nō potestis deo seruire et mānone. Audiebant autē oia hec pharisei q. erant auari et derides bant eū. Et ait illis. vos estis q. iustificatis vos corā hoibus. deus autē nos uic corda v̄ra. qz qd̄ hoibus altū est abhominatio capud deū. Tūc postmo dū seq̄tur euā. ho. (Hō qdam erat diues) Sūl. hoc euā. dictū est p̄ra phariseos auaros et irridētes xpm exhortante ad largitōem elemosynarū. Et describit hic xps duos hoies. vnū diuitē et alterū pauperē (Hō quidam) Glo. diues ignotus fuit. an̄ deū. G. nioe. pp̄io nō designat (erat diues) ecce

In illo tpe Dixit iesus turbis iudeoꝝ et phariseoꝝ. Hō qdā erat diues q. inducēbat purpura et bysso. et epulabatur quotidie splendide. Et erat q. dam mendicus noie lazarus. qui iacebat ad ianuā eius vlcero plenus. cupiens saturari de micis q. cadebant de mensa diuitis: et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius. Factū est autē vt moreretur medicus et portaret ab angelis in sinū abrahe. Mortuus est autē et diues. et sepultus

Beda d̄r q. byssus ē gēnus cādidissimi et nobilissimi līm q. r̄m nascit in egypto. Amo em̄ v̄rebat interius ad carnē p̄pter mollicie purpura exterius p̄pter inanē glām. Et erat qdā medicus noie lazarus.

Re. exp̄mitur autē ei? no t̄m qz erat cognitus deo per approbatiōem. Non fuit iste lazarus frater magdalenę et marthe. sed fuit alius lazarus q. fuit an̄ xpm (q. iacebat ad ianuas vlcero plenus)

Re. vt ex vicinitate magis appareret duricia diuitis. et pbaret patiētia paup̄is (cupiens saturari de micis) **R**e. nō dicit de p̄ciosis (q. cadebant de mensa diuitis) in quo apparet maxima duricia diuitis. eo q. perire p̄mittēbant v̄m paup̄ poterat saturari (et nemo illi dabat) Glo. qdā q. lis dn̄s talis et familia. Et canes veniebāt et lingebant vlcera eius. **R**e. **H**umilis pietas in lingēdo vlcera paup̄is arguit duriciā diuitis. qz magis faucebant canes paup̄i q. eorum dominus. Factū est autē vt moreretur medicus in patiētia pbatus et purificatus sicut auz in igne (et portaret ab angelis in sinū abrahe) **R**e. i. ad limbum scōꝝ parz vbi descēdebant iusti morientes anteq. impedimentū glorie p. passione xpi eēt amorum. **M**ortuus est autē et diues qz diuitie nō possunt hoiem a morte p̄seruare (et sepultus est in inferno) **R**e. scz damnatoꝝ. qz erat diaboli proclianus. q. sepultus est in eius cimiterio. Sūl. i. in pfunditate penarū est positus. v̄n. Apoc. viij. Quārum in delicijs fuit tantū date ei tormentū et luctū. **R**e. uas autē oculos cū eēt in tormentis. **R**e. qz oculi eius apti sunt p. penam q. an̄ clausi erant p. cul pam (vidit abrahā a longe) **R**e. quia multū etiā ante ap̄tionem ianue cele

CCXVI.

Nis distabat status electorum a statu reproborum. adeo q̄ impossibiliter tra-
 situs ab vno in aliū. Nota s̄m **P**rego. z etiā ponit in an. li. sen. in fine q̄ dās
 nati in inferno positi vsq̄ ad diē iudicij beatos in requie vident. z etiā bea-
 ti in celo vident penas maloz in inferno eternalr. ad augmentum sue glorie
 quia illa mala euaserunt (z ipse clamās dixit. pater abrahā) **S**oz. fili⁹ abra-
 he fuit iste diues genere sed nō imitator (miserere mei) ecce stulta petitio.
 petit em̄ sibi misereri qui nec sui miserus est nec lazari. **Q**um aut̄ scriptum
 sit Iacobi. ij. Iudiciū sit ei sine misericordia. qui hic nō fecit misericordiam
 (et mitte lazari vt intingat extremū digiti sui in aquam) **N**eg. guttā aque
 petiunt qui in eam panis negauit. **S**uil. plus q̄ mille annis petiuit nec vn-
 q̄ obrinuit (vt refrigeret linguaz meā. qz crucior in hac flamma) **R**y. in lin-
 gua plus cruciabatur. qz p̄ eā amplius peccauerat. z hoc in duobz. **P**rimo

est in inferno. **F**leuans aut̄ oculos su-
 os cū esset in tormentis. vidit abrahā
 a longe et lazari in sinu eius. z ipse cla-
 mās dixit. **P**ater abrahā miserere mei
 et mitte lazari vt intingat extremū di-
 giti sui in aquaz. vt refrigeret linguam
 meā qz crucior in hac flamma. **E**t di-
 xit illi abrahā. **F**ili recordare qz recepi-
 sti bona in vita tua. z lazarus sibi mala
Nūc aut̄ hic solatur. tu p̄o cruciaris
Et in his oibz inter nos et vos cabos
 magnū firmatum est vt hij qui volunt

p̄ gustū comedēdo delica-
 ra fercula z bibēdo p̄ciōsa
 pocula. **S**cdo p̄ba vana
 et nociua p̄ferendo. qz in-
 ter epulas splēdidas ma-
 gis relaxat lingua ad lo-
 quendū inepta. vñ **S**ap-
 ri. **P**er q̄ quis peccat p̄
 hec z torquet (z dixit illi
 abrahā. fili recordare qz
 recepisti bona) scz transis
 toria (in vita tua) **R**y. z
 hoc sibi dicit ad augmentū
 pene sue. qz maximū in-
 fortunij genus ē fuisse fel-
 licem. vt dicit **B**oetius p̄o
 de p̄so. (nunc aut̄ hic con-
 solatur) p̄pter meritum

patientie (tu vero cruciaris) p̄pter defectū misericōdie (**E**t in his oibus inter
 nos z vos cabos magnū firmatū est) . . . distātia meritōz z distātia locorū
 aut statūz (vt hij qui volūt hinc ad vos ire nō p̄nt) scz de loco beatorz ad lo-
 cū tormentorū (neq̄ inde huc trāsmearē) **R**y. qz aie separe sunt extra sta-
 tū meriti z demeriti (et ait. **R**ogo q̄ te pat̄ vt mittas eū in domo p̄ris mei.
 habeo em̄ q̄nc̄ frēs vt testes illis ne z ipsi veniāt in hūc locū tormentoz) **R**y
 ra. nō dixit hoc charitate ductus. cū illā nō haberet. s̄ timore seruili. ne ipso-
 rū sortio eius pena auget. qz fuerat eis occasio peccādi. **Q**um rōe diuiti-
 arū q̄s eis dimiserat ad abusum **Q**ū exemplo male vite q̄s dederat ad
 sequendū (z ait illi abrahā. h̄nc moysen) q̄ docuit agēda. qz let instituit de
 agēdis (z p̄phetas) q̄ docuerūt q̄ sunt credēda. **E**t ista sufficiūt ad salutem
Nō sequitur (audiat illos) **R**y. ex hoc p̄z q̄ iste diues z amici eius erāt de gē-
 te iudeorū. qz gētilēs nō habebāt doctrinā moysi z p̄phetarū (**N**ō p̄ abra-
 hā. s̄z si q̄s ex mortuis ierit ad eoz p̄nam agēt. q. d. plus credent mortuis
 q̄ scripturis (ait aut̄ illi. si moysen z p̄phas non audūt. neq̄ si q̄s ex mortuis
 resurrexerit credent) **R**y. hoc patuit p̄ effectū. qz lazaro resurgenti non cre-

etiam alios inuitauerat. **Q**um facis prandium aut cenam noli vocare amicos tuos neque cognatos neque vicinos neque diuites. ne forte et ipsi te reuinent et fiat tibi retributio. **S**ed cum facis primum voca pauperes debiles cecos et claudos. et beatus eris. quia non habet vni retribuatur tibi. retribuatur enim tibi in re tributio iustorum. **H**ec cum audisset quidam de simul discubentibus dixit illi. **B**eatus qui manducabit panem in regno dei. **E**t ipse dixit. **H**omo quidam. **I**esus verus homo et deus (fecit cenam magnam) **R**e. statuit celestem beatitudinem quam vos catur cena. eo quod est refectio vltima. **S**ergo. **H**ec cena magna est satietas

excusatum **E**t alter dixit **J**uga bouum emi quousque te oportet probare illa. rogo te habere me excusatum. **E**t alius dixit vxorem duxi. et ideo non possum venire **E**t reuersus seruus nunciavit hec domino suo. **T**unc iratus paterfamilias dixit seruo suo. **E**ri cito in plateas et vicos ciuitatis et pauperes ac debiles cecos et claudos introduce hic. **E**t ait seruus domine factum est vt imperasti. et adhuc locus est. **E**t ait dominus seruo. **E**ri in vias et sepes et pelle intrare vt impleatur domus mea. **D**ico autem vobis quod nemo virozum illorum qui vocati sunt

interne dulcedinis quas nobis deus parauit (et vocauit multos) quia vult omnes homines saluos fieri. **P**ro. ad Th. ij. (et misit seruum suum) **S**er. p. seruum intelligere debemus quem habet predicatorem qui nichil minus ad cenam domini vocat quam aliquid ad eorum edificandam loquitur (hora cene) **F**inis est seculi. vltima etas in qua nos sumus. vnde **A**p. Nos in quos fines seculorum deueniunt (dicere inuitatis vt venirent.) **N**am deus nos omni tempore vocat ad cenam suam. aut per predicationem. aut per prosperitatem.

tem. aut per flagellandam rem (quia parata sunt omnia) christo in cruce immolato aperuit est introitus in regnum celorum. **I**n signum huius christus pendens in cruce dixit. **C**onsummata est terra (et ceperunt omnes simul se excusare) **R**e. i. p. mala opera se trahere. **E**t accipit omnes per maiori parte. quia pauci saluati respice tu dominorum. vt **S**er. xx. **M**ulti sunt vocati pauci vero electi (et primus dixit. vltimam enim et necesse habeo curare et videre illam) **R**e. hic notantur superbi per dominum velle. quia superbi cupiunt alijs dominari (rogo te habere me excusatum) **S**er. **H**umilitas sonat in voce. sed superbia est in actione dum venire premit (et alter dixit iuga bouum emi quousque et eo probare illa) **R**e. p. hoc intelligitur cupidus terrenis nimis intenti sine sui ibi persistentes. et quousque tamen illa tria peccata scilicet superbia auaricia et luxuria precipue impediunt venire ad cenam celestem. **Q**uerit quare luxuriosus non rogauit seruum de excusatione sua sicut et alij duo **R**espondeat **S**er. **Q**uia licet multa alia peccata sint grauiora quam luxuria. tamen luxuria fortius ligat et magis impedit a bonis operibus (et reuersus suus) nunciavit hec domino suo) **g**ul. predicatores **p**bi **d**i **d**u

pagina

proficiūt ad deū redeūt grās agendo. sed cū obstaculū inuenerūt. tūc ei nūc
ant p̄siliū z auxiliū eius implorando (tūc paterfamilias) **S**uil. euangelista
hic loquitur de deo more hoīs irati. in quē tūc morus ire nō cadit. sed dicitur
irasci qñ facit opera que p̄gruūt irato (dixit seruo suo. **Q**uā cito in plateas
et vicōs ciuitatis. z pauperes ac debiles cecos et claudos introduc huc)
Omnipotēs z misericōis deus quos mūdus abiecit ipse misericōs dialiter
recipit. **U**nde **B**rego. Paupes ac debiles ceca et claudi vocant et veniunt
qz infirmi atqz in mūdō despecti p̄terqz tanto celerius voces dei audiunt
q̄ro in hoc mūdō nō hnt

vnde delectant (et ait ser
uus. dñe factū ē vt impe/
raſti z adhuc locus est. z
ait dñs seruo. exi in vias
et sepes) **P**er vocatos
de plateis intelliguntur
publici peccatores. **P**er
vocatos de vicis intelli/
gūtur occulti peccatores
qui saltem erutescūt pec/
catores vident **P**er voca/
ros de vicis intelligūtur
peccatores q̄ parati sunt
p̄uerti de facili **P**er voca/
ros de sepiō intelligūtur

peccatores qui de peccatis suis iam dolere incipiūt z p̄p̄gūtur (et pelle
intrare) **S**uil. Hanc p̄pulsionem facit aduersitas. vñ **B**rego. Mala que
nos hic p̄emūt ad deum nos ire compellunt. **S**uil. Nonne christus p̄p̄u/
lit paulum qui prostratus et visu amisso p̄uersus est vt patet **A**ct. ix. **I**re
filii prodigi qui fame p̄pulsus redijt ad patrē suū. vt p̄ **L**uce. xv. **A**ugu/
stinus felix necessitas que p̄pellit ad meliora (vt impleatur domus mea)
Glosa interlinealis. **N**umerus predestinatorum fidelium qui numeris in/
expletus non remanebit (dico autē vobis q̄ nemo virorum illoz qui vocati
sunt) **S**uil. se excusantiū et nolentiū venire (gustabit cenam meam) **Q**z
grauis et dura p̄uatio excludi a visione dei et societate marie et omnium
factorum. et quod grauius est q̄ sic exclusus erit in inferno iclusus vbi ve/
lit nolit gustabit cenam diaboli.

Postilla

Rant appropinquantes) **L**u. xv. **M**ath. xvij. **B**arcl. ij. **H**istoria
huius euāgelij facta est anno christi. xxij. vi. kal. sepemb. feria. v.
indictione. v. luna. xj. **A**nte initium illius euāgelij scribit sanctus **A**ucas in
precedentica. q̄ christus dixit discipulis suis. qui non bauilar cruce suaz z
venit post me nō p̄t meus esse discipulus. **T**unc postmodū sequitur euā/
gelij hodiernū (**R**ant appropinquātes ad ihesum publicani et peccato/
res) **A**y. ex proposito emendationis vite. **P**ublicam dicuntur peccatores
notorij. peccatores vero occulti (vt audirent illū) **A**y. parati ei obedire (et
murmurabant scribe et pharisei) **S**oz. scribe dicitur p̄minentes in sciēz

xxviii.

ria pharisei penitentes in vita (dicentes qz hic peccatores recipit z man-
ducat cum eis) **A**y. notantes christū de mala vita. eo qz talibz amicabilem
se ptebat (et ait ad illos parabolā istā dicens. Quis ex vobis hō qui ha-
bet centū oues) **S**or. iste hō est ihesus christus qui hz centū oues. i. angelos
et hoīes (et si pdiderit vnā ex illis) **S**or. qd factus fuit qñ hō pascua vite
reliquit. et ouis vna. i. humana natura totaliter pdita fuit. qz oēs in adam
peccauerūt. vt pz **R**o. v. (Nōne dimittit nonagintanouem in deserto z va-
dit ad illam que perierat donec inueniat) **S**or. hoc em fecit christus ihesus
quando deserens nouem ordines angelorum venit ad querendum homi-
nem perditum. scz qñ carne assumpsit z eū quesuit p penitentiaz pdicādo
et miracula faciendo (et inuenit) scz quādo aliqui peccatores pueri ad eū
penitentia agūt (et cū inuenerit eā ponit in humeros suos) **U**n. **A**mbrō.
hoc ihesus fecit qñ penā peccatoz in corpore sup lignū crucis portauit. vt

mittit nonagintanouem in deserto z
vadit ad illam que perierat donec in-
ueniat illam. z cū inuenerit eam impo-
nit in humeros suos gaudens. et ve-
niens domū puocat amicos et vici-
nos dicens illis. Congratulamini mi-
hi. qz inueni oues meas que perierat
Dico vobis qz ita gaudiū erit in celo
super vno peccatore penitentia agente
qz sup nonagintanouē iustis qui non
indigent penitentia. **A**ut que mulier
habens drachmas decem. si pdiderit

ps **E**sa. liij. vere languos
res nostros ipse portauit
(gaudens de humani ge-
neris liberatione (et veni-
ens domū) scz celuz ems
pirreum. scz in die ascen-
sionis puocat amicos z
vicinos) **B**ull. id est nos-
trum choros angelorum
qui amici eius sunt. quia
voluntatem eius continue
faciūt. **V**icini eius quos
qz sunt. qz claritate visio-
nis eius assidue pfruiunt
tur. **M**ath. xvij. **A**nges-
ti eoz semper vident facti
em patris mei qui in celis

lis est) **D**ico vobis qz ita gaudium erit in celo super vno peccatore peni-
tentiam agente. qz super nonagintanouem iustis qui non indigent peni-
tentia) **B**ull. hoc enim intelligitur de penitenti feruenti. et de iustis intelli-
gentibus et non feruentibus. **A**utem angeli dei magis gaudent de pecca-
toribus conuersis qz de iustis stantibus. hoc non est propter peccatum cō-
missum. sed ex hoc quia ex peccatis commissis sepe meliores efficiuntur et
sanctiorem conantur ducere vitam. et in bono sunt feruentiores. sicut san-
ctus **G**regorius exponit in omelia hodierna. **M**agis inquit de peccatore
conuerso qz de stante iusto gaudium fit in celis. quia et dux in prelio ma-
gis illum militem diligit qui post fugam reuersus hostem fortiter premit.
qz illum militem qui nunquam terga prebuit et nunquam aliquid forti-
ter fecit. **S**ic similiter agricola magis illam terram amat que post spinas
veteres fruges profert. qz illam terram que nunquam spinas habuit. et nū-
quam ferilem messem produxit. **I**tem **B**ullhelmus. **E**t sicut mater ha-
bens decem pueros. si decimus fortiter egrotat. magis est mater sollicita de
eo qz de alijs nouem. et si sanitates recuperet magis gaudet de sanitate ei?

pagina

recuperata. q̄ de sanitate in alijs nouez cōseruata. ita magis est gaudiū in celo super vno peccatore cōuerso q̄ de multis iustis (aut q̄ mulier habens drachmas decem. et si perdidit drachmā vnā) **A**y. mulier ista est sapientia diuina habens nouē ordines angeloz. quasi drachmas nouem. et decima dragma est humana natura ad imaginē dei facta. et capax ipsius p̄ cognitōnem et amorē. ista drachma diuina fuit perditā p̄ peccm̄ p̄moꝝ parentum (nonne accendit lucernam) **L**ucerna est lux vera. i. christus qui illuminat omnē hominem venientē in hūc mūdum. **J**o. i. et lucerna tūc fuit accensa quando deitas humanitati fuit vnita. **E**t lucerna tūc luxit quādo christus inter homines p̄fecta p̄uersatiōe claruit et exemplanter vixit. **U**nde **A**ugustinus de vera religioe. **Q**uequid christus gessit in terris doctrina morum fuit (et euerit domum) **S**orra. quādo p̄sentias hominū p̄dicādo de reatu suo perturbauit purgauit (et querit diligenter) sed nihil de illis q̄ petinent ad redemptionem nostrā obmittendo. **I**n illud **E**saie. v. **Q**uid est quod ultra debui face

re vince mee et nō feci (et eū inuenerit drachmam) **U**nde drachma inuenitur cum in homine similitudo conditoris reparatur. hoc autem fit per gratiam que est imago recreationis. **U**n̄ ps. iij. **S**ignatum est super nos lumen vultus tui domine (et conuocat amicas et

vicinas (id est angelicas preces. que de proximis deum p̄templantur et ei amucabiliter famulantur (dicens: congratulamini mihi quia inueni drachmam quam perdideram. **E**t notanter dicit (congratulamini mihi) et nō drachme. ad ostendendum suam liberalitatem. quia gaudium suum vult omnib; p̄municare (ita dico vobis gaudium erit coram angelis dei super vno peccatore penitentiam agente) **E**t notanter dicit (penitentiam agente) et non dicit cogitante solum. aut dicente. aut ostendente. vt hypocrite faciunt. sed agente realiter et veraciter cum contritione. **P**ro quo sciendum q̄ maius est gaudium angelis de p̄uersione vnius peccatoris. q̄ si filius alicuius a mortuis resuscitaretur. vel si filius alicuius in imperatores seu papam eligeretur. **U**nde circa presens euangeliū vbi dicitur (Qui habet centum oues) **E**st sciendum q̄ ouis est animal de sua natura valde innoxens. cetera autem animalia aut mordent dentibus. vt canis et lupus. aut pungunt aut impugnant cornibus. vt aries et thaurus aut percunt pedibus. vt equus et mulus. aut dilaniant ungibus vt leo et vrsus ouis autē nihil horū facit. **Q**uem autem christi fecit se non esse qui vel mordet dentibus detrahendo. vel impugnat cornibus alios violenter opprimendo. aut pede percussit proximo irascendo. aut dilaniando vngibus aliena rapiendo etc.

¶ Postilla

CELE

Estote misericordes) **Lu. vi. Dat. vij. Mar. iij. Distortam huius**
 eua. dixit dñs iesus anno eius. xxij. ydus iulij. feria. v. indictione qrs
 ra. luna. xv. **N**on initium illius euangeliij scribit scūs. **Lu. q. xps dixit mus**
 tuū dare nihil inde sperātes. z erit merces vestra multa. z eritis filij altissimi
 mi. qz ipse benignus ē sup ingratos z malos. **T**ūc sequit euāge. hodiernaz
 (Estote misericordes) In hoc euāgelio docet nos xps misericordes eē et
 paupes. ponēs patre celestē in exēplū cū dicit (Estote misericordes) **Cor.**
 nō dicit estote potētes sicut pater vester est. vel sapiētes sicut fili⁹ dei est. sed

(estote misericordes sicut pater vester) celestis (misericors est) **Ay. des**
 us em reuelat miserias nostras ppter suaz bonitātē. sic z hō debz moueri ad reuelādā miserā p xpm ppter amorē bonitatis diuine (nolite iudicare) scz temerarie de pximo (vt nō iudicabimini) scilicet a deo (nolite pdenare z nō pdenabimini) .q. di. etiā forte ex fragilitate humana contingat vos suspiciōse iudicare nolite etiā pdenare.

Vidua quarta post octauas pēbe/costes **Euangeliū fm Lu. vi.**

Ml. rē. d. i. d. f. **E**stote misericordes sicut et pater vester misericors est. **N**olite iudicare vt nō iudicabimini **N**olite pdenare et non pdenabimini. **D**imitte et dimittemini **D**ate et dabit vobis mensurā bonā z confertā z cogitatā z supfluentē dabit in sinū vestrū **E**adē quippe mensura (qua mensi fueritis) remetietur vobis **D**icebat autēz et illis similitudinem. **N**unquid po-

re. i. taliquē dignū pdenatōe pdenatōi diffinire. qz aliqis est hodie malus. qui forassis cras erit bon⁹. vt patz de **Paulo Act. ix. z in publicano Lu. xvij.** (dimitte) scz iniurias vobis illatas a pximo (z dimitte) vobis) id est peccatū vestrū a deo. cui frequēter iniuriati fuistis (date) scz repalia (et dabitur vobis) **G**lo. interli. vita. eterna. **G**uil. d. anti pauperibz nō solum dant spūalia. in pnti. z celestia in futuro. immo etiā repalia et naturalia bona ei multiplicant. ergo dicit (mensurā bonā) q̄rum ad bona fortune. que aliqui pferūt ppter opa pietatis (et pferam) q̄rum ad bona nature. sicut sanctas z hmoi. q̄ etiā aliqui pferūt ppter opa pietatis (z cogitatz) q̄rum ad bona gratie (z supfluentem dabunt in sinum vestrū) q̄rum ad bona glorie. **E**t ideo drapls i. ad **Thimo. iij. P**ietas ad oīa valet. pmissi onem vite que nunc est habens et future (eadem q̄ppe mensura qua mēsi fueritis remetietur vobis) **Ay. qz fm q. opa pietatis sunt maiora. erit et retributio maior. Ita tñ maiortas est semp attendēda fm magnitudinē interioris affectus. vii z Marc. xij. Vidua que misit duo minuta in gas 30 philaciū fm testimonii saluatoris dicit plus misisse q̄ multi diuites q magna dona miserant. vnde. Hiero. que offerūt nō suo pondere. sed offerentis volūtate pensatur (dicebat autēz illis) scz discipulis sicut turbis (similitudinem. Nunquid p̄t cecus). i. carēs sapiētia z scia (cecū ducere) id est ignoranzē docere et dirigere. q. d. nō (nōne ambo in foueā cadunt) id est in p̄ditōem. **P**rimo em cadit in foueam culpe. **S**ecundo in foueam**

ria alicui. nō autē ex primo. **Hec ille Sequitur nunc (Date & dabit vobis)**
Hic quī vix dare elemosynam sit in p̄cepto. Rūdeo s̄m sc̄m **Tho.** vbi
 supra. q̄ cū dilectio p̄mi sit in p̄cepto. necesse est oīa illa cadere sub p̄cep
 to sine quibz dilectio p̄ximī nō seruat. **Ad** dilectōem autē p̄inet vt
 ei nō solū velimus bonū. sed etiā opemur bonū. s̄m illud i. **Jo. ij.** **Nō** dis
 ligimus verbo neqz lingua. sed ope & veritate. **Et** ideo elemosynaz largi
 tio est sub p̄cepto debitis circūstantijs obseruatis. scz q̄ in dante sit supz
 suū & in recipiente indigentia. al̄s est in p̄silio. & nō in p̄cepto.

¶ Postilla

Cum turbe Lu. vi. Historia huius euāgelij facta est anno xp̄i. xxxi
 viij. kal. maij feria. iij. indict. de. iij. luna. v. Ante initū istius euange.
 scribit sc̄us Lu. q̄ oēs q̄ habebāt infirmos varijs languoribus ducebāt

crita eijce primo trabem de oculo tuo
 et tunc perspicies vt educas festucam
 de oculo fratris tui

Dñica quinta post octa. pentheco.
 Euangelii s̄m Lu. v.

In illo tpe Cum turbe irruerent
 in iesum vt audirent verbum dei
 Et ipse stabat secus stagnum gena
 zareth. et vidit duas naues stantes se
 cus stagnum Piscatores autē descēde
 runt & lauabant rethia sua. Ascendēs

pre nimia deuotione audiendi ipsum (et ipse stabat secus stagnum gena
 zareth) **A**y. est lacus magn⁹ per quem transit iordanis. **Et** aliquando
 vocatur mare galilee. quia transit per medium galilee (et vidit duas na
 ues secus stagnum) id est ad litus stagni (Piscatores autem descende
 rant) scz de naubus in litus (et lauabant rethia) scz amouentes immun
 dicias vt rethia plicarent (ascendens autem in vnam nauim que erat sy
 monis) id est petri (rogauit eum a terra reducere pusillum) **A**yra. vt de
 nauī populūm sedentem in litore conuenientius doceret (et sedens) rā
 q̄ doctoris auctoritate yrens (de nauicula docebat turbas. vt autem cels⁹
 sauit loqui) id est postq̄ finiuit sermonem suum (dixit ad symonem) id
 est ad petrum (duc in altum) **A**yra. hoc est ad locum aque magis profun
 dum qui est conuenientior ad piscandum (et laxare rethia) vestra in capz
 turam) scz piscium (et respondens petrus dixit. **P**receptor per totam nos
 tram laborantes nihil cepimus) **A**yra. quibus diligentiam magnam ad
 hibuerimus (in verbo autē tuo) **G**ozra. id est in obediendo verbo tuo (la
 xabo rethia. & cum hoc fecissent) .i. cū laxassent rethia p̄bo dñi (cōcluserūt
 piscium multitudinem copiosam) **G**ozra. obediebant p̄ces christo cui

illos ad iesum. at ille sin
 gulis manus imponens
 curabat oēs. Post hoc
 sequitur euangeliz hodie
 ernū (Cum turbe irruer
 rent in iesum) **G**oz. ecce
 turbarū denotio. nunq̄
 legit scribarz & pharise
 oz ad xp̄m tātus cōcur
 sus p̄ter p̄bū dei. **P**uls⁹
 cedentes em sua deus ab
 scondit a sapientibus et
 prudentibus et reuelat eā
 paruulis. vt p̄ **Matth.**
 xi. (vt au dixerit eum) qz
 elumebāt audire p̄bum
 dei. ideo irruerūt in eum

Bagina

subiecta sunt oia. volucres celi et pisces maris. ps. viij. rumpebatur autē
rethē eorum. **Hy.** et quo patz duplex miraculum. Primum q̄ ceperūt magnā
multitudinē pisciū supra modū insolitū z impossibile pe. viam humanam.
Secūdo q̄ illi magna multitudo pisciū tenebat in rethē rupto (z annues
runt socijs qui fuerūt in alia nauī vt venirent z adiuuarent eos. z venerūt
et impleuerunt ambas nauiculas ita vt pene mergerent. q̄d cū videret
symon petrus. Cor. sez q̄ ad primū verbū dñi cepissent tam ineffabilem
multitudinē pisciū (peidit ad genua iesu) tanq̄ dñm suū z gnosces dices
(exi a me dñe). i. recede

(q̄z hō peccator sū) **Ay**
ra. reputabat eū se indi
gnuz pñtia christi. **Sill**
mō dicit cetero **Bar.**
viij. Dñe nō sum dign⁹
vt intres sub lectū meū
(stupor em̄ circūdedes
rat eū). i. admiratō mag
na. p̄t̄ xpi ifolica miracu
la (z oēs q̄ cū eo erant in
captura pisciū quā cepe
rant. sicut aut̄ et stupor
circūdederat iacobum z
iohannē filios zebedei q̄
erant socij symonis) isti
filij zebedei erant in alia
nauī et erāt p̄ sanguinei
christi. sez filij sororis be
ate marie virginis (z ait
ad symonem iesus) sez
ipsum consolandō (nō
litūmere ex hoc) id est de
cetero (eris homines ca
piens) p̄ sanaz et bonaz
doctrinam trahens ad
vitam eternaz **Hoc ve**

aūt in vnam nauim. que erat symonis
rogauit eū a terra reducere pusillū **Et**
sedens docebat de nauicula turbas.
Ut cessauit aut̄ loq̄ dixit ad symonem
Duc in altū z laxate rethia vestra in ca
pturā. **Et** respondens petrus dixit illi
Preceptor per totā noctem laborātes
nihil cepimus. **In** verbo aut̄ tuo laxa
bo rethē **Et** cum hoc fecissent cluse
runt piscium multitudinem copiosam
 rumpebat aut̄ rethē eorum. **Et** annu
erunt socijs qui erant in alia nauī vt ve
nirent et adiuuarent eos. **Et** vene
runt et impleuerunt ambas nauiculas
ita vt pene mergerentur **Quod** cum vt
deret symon petrus prociidit ad genua
iesu dicens. **Exi** a me domine quia ho
mo peccator sum. **Stupor** enim circū
dederat eū. z omnes qui cum illo erāt
in captura piscium quam ceperāt **Si**

ro postea ostensum est. vt habetur **Actuum** secundo. vbi petrus aposto
lus in vno sermone conuertit tria milia iudeorum (et sub ductis ad terrā
naubus relictis omnibus) scilicet naubus et etiam nauium instrumentis
ris (secuti sunt eum) scilicet symon petrus et alij qui erant cum eo secuti
sunt dominum iesum christum ¶ **Circa** presens euangelium vbi dicit̄
ciur (Frueverunt in iesum vt eum audirent) **Hugo** de prato dicit q̄ tri
sarie homines diuiduntur circa verbum dei. **Quidam** enim homines au
diunt et non faciunt. et isti sunt mali et acriter verberantur. **Unde** Lu. xij
Seruus sciens voluntatem domini et non faciens plagis multis vapu
labit. **Quidam** vero sunt qui nec audiūt nec faciūt. et isti sunt pessimi. q̄
z temunt audire et facere. z q̄libet istoz potest esse peccatū mortale. q̄

spūs aliqua ignorantia excuset. fm illud. i. ad **Thymo. i.** Ideo misericordiam consecutus sum. quia ignorans feci in infirmitate. **Tamen** ignorantia casualis et supina et affectata nō excusat. immo de se p̄ esse peccatū mortale. cū separet a regno dei. p̄ma **Coz. xiiij.** Qui ignorat ignorabit. **Quidam** quodūte verbum dei et faciūt fm illud. et isti sunt beati. vt p̄z **Luc. x.** Beati qui audiunt verbum dei. et custodiunt illud.

Postilla

militer aut iacobum et iohānem filios zebedei qui erant socij symonis. et ait ad symonez iesus **Noli** timere. ex hoc iam eris homines capiens. et subducis ad terram nauib; relictis omnib; secuti sunt eum.

Dñica sexta post octauas penthe. **Euangelium** fm **Matheum. v.**

In illo tpe. Dixit iesus discipulis suis. Amen dico vobis. nisi abundauerit iusticia vestra plus q̄ scribgarum et phariseorum non intrabitis in regnum celorum. Audistis quia dictum est antiq̄s. **Nō** occides. qui aut occiderit reus erit iudicio **Ego** autem dico vobis. q̄ omnis q̄ irascitur fratri suo reus erit iudicio. **Qui** autē dixerit fratri suo racha. reus erit cōsilio. **Qui** autē dixerit fatue. reus erit gehenne ignis. **Si** autem offers munus tuuz ad

Nisi abundauerit iusticia vestra. **Dath.** v. **Hystoria** hui⁹ euāgelij facta est anno xpi. xxxi. ydus Julij. feria. v. luna xvi. indictione. iij. **Qñ** initium ill⁹ euāgelij scribit sanctus **Dath.** q̄ xps dixit discipulis suis. **Sic** luceat lux v̄sa corā hoib; ut videant opa vestra bona. et glorificet patres vestrum q̄ in celis est. **Nō** lite putare q̄ veni soluere lege aut p̄phetas. imo nō veni soluere s; adimplere. **Ame** dico vobis. donec transeat celum et terra tota vnū aut apex vnus non preteribit a lege dos nec oia fiant. **Item** apex masculini generis d̄ summas a pedibus remotas. et qñq; apex d̄ lucerna et p̄prie dicunt apices ille littere alte que in frōtispicijis murozū scribuntur.

Frontispicium d̄ fontis spacium. **Et** quelibet l̄ra d̄ qñq; apex. **Item** fm **Augusti.** super illud **Dathe. v.** Jora vnū aut apex vnus etc. **Jora** est minor de ceteris l̄ris. apex est summitate ipsius picula. **Tum** postmodum sequitur euāgelij hodiernū. **Nisi** abundauerit iusticia v̄sa plusq̄ scribarū et phariseozū nō intrabitis in regnū celozū. **Sciendū** q̄ iusticia scribarū et phariseozū erat falsa. q̄ solum cauebāt sibi a malis opib; exteriorib;. et nō a malis voluntatib; putātes p̄cepta dei prohibitiua esse solum p̄ mala opera exteriora quib; vn⁹ alteri nocet. et nō phibitos esse actus interiores. **franco** res. odia. malas voluntates. et desideria nocendi. **A. y.** et eode modo dicebāt de hoc p̄cepto (nō occides) q̄ hoc p̄p̄ter occidendi factū. et nō occidendi p̄positum. **Et** hoc est quod christus d̄. **Audistis** q̄ dictum est antiq̄s

pagina

Nō occides. Ite hōiem (qui aut occiderit) actualiter et iniuste reus erit ius
dicto. **A**y. i. testū excusatioe vt legis iudicio puniat. i. morte corporali. quia
lex punit fm rationem. vnde **Gen. ix.** Quicumq; effuderit humanū sangui
ne effundatur sanguis eius. Item **Exodi. xxi.** Oculū pro oculo dentem p
dente (ego aut dico vobis) **Ex. i.** plus impono vobis (omnis qui irascit)
motu interioris odij (fratri suo) seipsonem non vicio. vt sic iam p viciū non
p zelum (reus erit iudicio) i. dignus accusatioe apud deū (qui autem dixit
fratri suo racha) fm **Aug.** Hierony. **Chri.** Racha est quedā vox p
rumpens et ira. significans vilipensione vel culpationem. **Uel** est vox in
teriectiua que oritur ex indignatioe contra aliquem. que admodū och heu et
psimiles. que ostendunt modū indignantis animi (reus erit consilio) i. cō
sensu iudicū esse dandā sententiā ptra eum. et dictandam sibi penam. quia
peccatus eius venit in no

ticiam hominum per ex
terius signum indignan
tis animi (qui autem dixit
erit fatue) i. qui vsq; ad
verba pumeliosa procef
serit (reus erit gehene ig
nis) que ē damnatio eter
na (si offers munus tuū
ad altare) id est si offerre
proponis munus boni ope
ris xpo (et ibi recordatus
fueris qz frater tuus) i. que
lesisti (habet aliquid ad
uersum te) pro illata iniu
ria (relinque ibi munus
tuum ante altare) siue co
ram deo. non dicit repor

altare. et ibi recordatus fueris quia fra
ter tuus habet aliqd aduersum te. **Re
linque ibi munus tuum ante altare et
vade prius recōsiliari fratri tuo. et tunc
veniens offeres munus tuum.**

V Dñica. vij. post octauas pentheco
stes. **Euangelii** fm **Marcū. viij.**

In illo tpe. **C**um turba plurima
esset cum iesu nec haberēt quod
mandūcarēt. cōuocatis discipulis ait
Disceor sup turbam. qz ecce iam tri

ra. qz deus nō munus repellit. sed charitatem proximi requirit (et vade p
us reconciliari fratri tuo) **A**y. hoc potest intelligi duplr. vno modo pedib
bus corporis. et hoc debet fieri si commode possit haberi fratris ipsius offen
si presentia. Si aut nō possit. sufficit ad eū ire pedib; mentis. qd fit qñ hz p
positum satisfaciendi loco et tpe ppetenti. et hoc modo vritur ecclesia rhoma
na quādo reū confitētem absoluit. et sibi satisfactōem lesio fiendam imponit
(reconciliari fratri tuo) **C**orra. si leseris satisfaciendo vel veniam petendo
Si odieris rancorē deponendo. si te odierit ad amicitiam reuocando. **U**n
enā **Chri.** Si cogitatu offenderis. cogitatu recōsiliare. si p bis. p bis. si fac
tis. factis (et tunc) post reconciliatioem (veniens offeres munus tuū) **B**e
gonus nō accipit nisi prius discordia ab animo repellat.

¶ Postilla.

Qum turba plurima etc. **M**arci. viij. **M**athei. xv. **A**uce. ix. **J**ob. vi.
Hystoria huius euāgelij facta est anno xpi. xxv. xij. kal. July. sabba
to. luna. xij. iudicatioe. v. **A**n̄te initium illius euāgelij scribit sens **M**ar
xi. ca. q. accesserunt ad iesum turbe multe habētes secū multos claudos. et

CCXXII.

eos debiles. et alios infirmos multos. et piecerant eos ad pedes eius. et cur-
 rauerunt eos. ita ut turbe mirarent. **V**identes autem multos loquentes. clau-
 dos ambulantes. et cecos videntes magnificabant deum israel. **E**rgo dicit
 euangelium hodiernum. **C**um turba plurima esset cum iesu. nec haberet quod
 manducarent. **H**ec turba sequebatur dominum iesum. propter verborum suorum dul-
 cedinem. et propter infirmorum sanationem. **(**Proocatis discipulis ait. miseror su-
 p turbam) **A** et hoc predixit discipulis ut ipsos induceret ad pietatem. **(**qu-
 iam triiduo sustinent me) **A** et qui tantum afficiebat ad doctrinam christi audien-
 dum. et ad videnda eius miracula. quod per tres dies non redierant ad loca propria
 manentes cum christo in loco deserto. **E**t quo patet eorum deuotio. **(**nec habent
 quod manducant) **A** et quod cibaria que de domibus suis asportauerat iam
 erant consumpta. **I**deo nec prima die nec secunda die hoc miraculum fecit

duo sustinent me. nec habet quod ma-
 ducent. **E**t si dimisero eos ieiunos in
 domum suam deficient in via. **Q**uidam
 enim ex eis de longe venerunt. **E**t respon-
 derunt ei discipuli. **U**nde istos pote-
 rit hic deus saturare panibus in solitudi-
 ne. **E**t interrogauit eos. quot panes ha-
 betis. **Q**ui dixerunt. septem. **E**t pre-
 cepit turbe discumbere super terram.
 et accipiens septem panes gratias a-
 gens fregit. et dabat discipulis suis ut
 apponerent. et apposuerunt turbe. **E**t

Tum quia alimenta ha-
 bebant. **T**um quia hoc mi-
 raculi quando eis vicer
 omnino defuit. **I**tem mag-
 is apparuit. **(**et si dimise-
 ro eos ieiunos in domum
 suam deficient in via. qui
 dam enim ex eis de longe
 venerunt) **J**acobus illi de
 longe veniunt qui de pec-
 caris se ad deum conuertunt
 in ps. cxviii. **A** deus a pec-
 carioribus salus est. **(**et re-
 sponderunt ei discipuli sui
Unde istos poterit deus
 saturare panibus in solitu-
 tudine) quasi dicerent. lo-
 cus iste desertus est. et vil-

le multum distant ideo non possumus habere panes ad satiandum tantam mul-
 titudinem populi et tam famelicam. **(**et interrogauit eos. quot panes habe-
 tis. qui dixerunt septem) quod erat quasi nihil respectu tante multitudinis.
Remigius. **N**on interrogauit dominus quasi nesciens quot panes haberent. sed
 ad hoc ut cum responderent septem. quo pauciores dicerent eo magis mira-
 culum diffamaretur et notius fieret. **(**et precepit turbe discumbere super terram
 et accipiens septem panes gratias agens fregit) multiplicauit autem christus panes
 primo benedicendo. per quod instruitur quod cibum benedicere potestimus. **S**e-
 cundo frangendo ad innuendum quod in nostris pauperibus panem frangi
 gere debemus. **T**ercio gratias agendo ad innuendum quod in nostris rectoribus
 deo gratias agere debemus. in Remigius super Mattheum. **I**n eo quod gratias egit
 nobis reliquit exemplum. ut de omnibus donis celsus collatis gratias referamus.
(et dabat discipulis suis ut apponeret. et apposuerunt turbe) unde Beda. quod
 dominus discipulis dedit panes ut apponeret turbe. designat quod spiritualis scie do-
 na tribuit apostolis. ut per eorum ministerium voluit ecclesie vite cibaria distribu-
 (et habebant pisciculos paucos) quos dominus iesus christus similiter benedixit.

pagina.

et iussit apponi) Unde notandū. q̄ dñs dedit eis panes. z panis est cibus. quo sustentat̄ vita. z significat̄ verbum dei. z dedit eis pisces ad p̄dimentū cibi. p̄ quos signant̄ exempla. z ita dominus designauit q̄ panis. verbo dei a. Idendum est p̄dimentum boni exempli. magis em̄ suadent exempla q̄ verba. (z sustulerunt q̄d superauerat de fragmentis septē sportas. Iaco. Vos luit autē x̄ps vt colligerent fragmenta. primo p̄pter exemplum. In hoc em̄ datur nobis exemplū. vt ea que nobis sup̄sunt vel q̄ nobis ieiunando subtrahit̄us paup̄ibus erogemus. vii Aug⁹. De tuo ieiunio fames paup̄is satiet̄. Sec̄do p̄pter documentū. vt instruamur. q̄ illi q̄ sunt misericordes pauperibus temporalia multiplicant. hoc ptz. ij. Regum. xvij. in vidua q̄ hēlyam paup̄i. cui dñs farinam multiplicauit z oleum (erant autē qui manduscauerant q̄si quatuor milia) scz viri. exceptis mulieribus z p̄ulis. q̄ in lege non numerabantur (z dimisit eos) scz redire ad p̄p̄tia.

Arcap̄ns euangeliū vbi dicit (Accipit i. sus septem panes) ē diligēter notandus. q̄ hec refectio differt ab illa de quinque panibus ordecetis z duobus piscibus quā p̄mit̄ Ioh̄ānes in euangelio suo quātum ad sex. Primo ibi fuerūt quinque panes. hic vero septē. Secundo quia illi fuerūt ordecet. isti vero triticeī. Tertio qz ibi fuerunt duo pisces solum. hic vero plures. licet parui et pauci. Quarto quia ibi sederunt super terram. hic vero sup̄ terras. Quinto. qz ibi fuerūt quinque milia hominū ad manducandum. hic vero quatuor milia. Sexto. qz de illis duodecim cophinifragmentorū fuerūt eleuati.

Accendite a falsis prophetis. **D**arb. vij. **A**uce. vi. **H**istoria hui⁹ euangeliij facta est anno xpi. xxxi. sc̄do ydus Iulij. feria quinta. luna. x. vi. in die octo. aij. **N**ate initū illius euangeliij scribit̄ sanctus **D**arthus in eodem caplo. q̄ christus dixit discipulis suis. **O**mnia quecuqz vultis vt faciant vobis homines z vos facite eis similiter. hec est em̄ lex z propheta. **I**ntrare p̄ angustam portam. qz lata est porta z spaciōsa via que ducit ad perditionem. z multi sunt qui intrant per illam. **E**t angusta porta z ardua via que

habebant pisciculos paucos. z ipsos benedixit z iussit apponi. et manducauerunt et saturati sunt. **E**t sustulerunt q̄d sup̄auerat de fragmentis septē sportas. **E**rant autē qui manducauerāt quasi quatuor milia. et dimisit eos

V Dñica. viij. post octauas penthecostes. **E**uangelij s̄m **D**artheū. vij.

In illo tpe. Dixit iesus discipulis suis. **A**tendite a falsis prophetis. qui veniunt ad vos in vestimentis ouium. intrinsecus autem sunt lupi rapaces. a fructibus eorum cognoscetis eos. **N**unquid colligunt de spinis vinas aut de tribulis ficus. **S**ic omnis arbor bona fructus bonos facit. **M**ala aut fructus malos facit. **N**ō potest

Postilla

Accendite a falsis prophetis. **D**arb. vij. **A**uce. vi. **H**istoria hui⁹ euangeliij facta est anno xpi. xxxi. sc̄do ydus Iulij. feria quinta. luna. x. vi. in die octo. aij. **N**ate initū illius euangeliij scribit̄ sanctus **D**arthus in eodem caplo. q̄ christus dixit discipulis suis. **O**mnia quecuqz vultis vt faciant vobis homines z vos facite eis similiter. hec est em̄ lex z propheta. **I**ntrare p̄ angustam portam. qz lata est porta z spaciōsa via que ducit ad perditionem. z multi sunt qui intrant per illam. **E**t angusta porta z ardua via que

ducit ad vitam. et pauci sunt qui inueniunt eam. Tunc sequitur euangelium hodie
 ernu (Attendite a falsis prophetis) In hoc euangelio docet fideles suos sibi
 diligenter cauere a falsis prophetis et pueris christiani. q. verbis confiterur
 deum et factis negat. ergo dicit (attendite). i. diligenter cauere (a falsis prophetis
 For. i. a deceptoribus. hereticis. hypocritis etc. Et hoc ideo ne tales corrup-
 ta vita sua et malis moribus fideles alliciant ad mala. et singulariter ad
 monet eos cauere sibi ab hypocritis dicens (q. veniit ad vos in vestimen-
 tis ouium). i. sub simulatione exterioris sanctitatis (intrinsicus autem sunt lu-
 pi rapaces) qz interioris sunt pleni malo simulantes exterioris sanctitatem pro-
 pter inane gloria et mundana laudem. aut propter regalia aliqua cum aliorum damno

arbor bona fructus malos facere. ne-
 qz arbor mala fructus bonos facere.
Omnis arbor que non facit fructum bo-
 num excidetur et in ignem mittetur. **I**gitur ex
 fructibus eorum cognoscetis eos. **N**on
 ois qui dicit mihi dñe domine intra-

(a fructibus eorum). i. opibus
 (cognoscetis eos) scz si-
 naliter. quia hypocrite et
 heretici diu latere non pos-
 sunt qm eripant in aliquo
 signo p. qd se. pdat. qz si-
 cut nunqz vel vix potest
 ignis abscondi q. fumus
 non emittat sic simulatez
 vix potest diu latere qm sig-

no verbo vel ope seipsum ostendat (nūquid colligit de spinis uvas id est
 opa iusticie (aut de tribulis ficus) scz humilis pseruationis ad deum (sic ois
 arbor bona). i. hō habens bonā volūtate (bonos fructus facit) **A** p. r. qz
 talis vt sic temp facit opa bona. **U**nde **H**ugo. Arbor bona est bon? hō
 habēs bonā volūtate. radices sunt cogitationes. folia verba fructus opera
Florandū q. hō potest bonā volūtatem deserere et sic fieri mala arbor. si
 cut fuit de iuda. q. qd diu in vocatōe aplice pmāsit bona arbor fuit. sed post
 modū malū fructū protulit qm christū tradidit. **I**tem **B**agdalena in p. mis
 mala fuit arbor qm peccauit. et postmodū fuit bona arbor qm penituit. et sic
 tūc bonū fructū protulit (ois arbor q. nō facit fructū bonū excidetur) **B**orra
 a p. ortio omnium beatorū. qd est grauissimū in damnatis supplicium (et in ig-
 nem mittetur) scz gehenne. **C**hris. due sunt pene. scz excidetur in ignem mitti.
 (igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos) scz in futuro. **I**tem q. sunt heretici et
 hypocrite et falsi christiani in hoc seculo qm nō plene cognoscantur. tū p. ac-
 to presenti seculo et fructibus. i. eorum finalibus p. iis et retributionibus cognosce-
 tur quales fuerint (nō ois qui dicit mihi dñe dñe intrabit in regnū celorum)
 semel dñe dicit qui credit corde. bis qui etiā fidem p. fiteat ore. sed nō ope. et talis
 nō intrabit in regnū celorum (sed qui facit volūtatem patris mei q. in celis
 est). i. q. hz verā fidem xpi in corde et eandē p. fiteat ore. et cū h. opat opa ad
 fidem pertinentia. et maxime qui seruant mandata dei. et talis dicetur do-
 mine. et ille facit volūtate dei etc (ipse intrabit in regnū celorum) vt p. **P**ar.
Ric. **S**i vis ad vitam ingredi serua mandata **A** circa hoc euāgelium vbi
 dicitur (**O**mnis arbor bona bonos fructus facit) **F**lorandū q. **H**ugo
 de p. r. to dicit q. opus virtutis dicit bonū. p. r. quinqz. **P**rimo quia est a
 bono scz deo. hoc patet **S**icut. r. r. vi. **O**mnia opera nostra operatus es in
 nobis domine. opera enim mala sunt a diabolo instigante et etiam a mala

pagina

voluntate opantis. vt Jo. viij. **P**endax est pater eius **S**ecundo qz pcedit de loco bono. scz de celo. vt pz **I**aco. i. **O**mnne datū optinū z omne donū pfectū de sursum est zc. **T**er. pcedit de corde bono. vt pz **M**at. xij. **B**onus hō de bono thesauro cordis sui pferit bonū. malū aut opus de malo proceſſit. scz de regione demonū. **C**upiditencia em̄ carnis est de malicia mādi. vt pz **J**oh. v. **T**otus mūdus in maligno positus est. **T**ercio qz facit hōiem bonū. **N**ichil em̄ est qz facit hōiem bonū nisi opus fructis. neqz dignitas. ne qz diuicie. neqz scia zc. vñ **A**resto. ij. **E**thi. **V**irtus est que habentē bonū facit z opus eius laudabile reddit. **M**alū aut opus hōiem malū facit qm̄ naturaliter bonū est. vt pz **M**at. ix. **F**acti sunt ab hōiābiles sicut ea q̄ dicitur. **Q**uarto bonum opus oibz placet et sapit hōiā rectū et nō insectū gustū. **N**am bonū est qd oēs hōies appetunt. **V**ñ **R**o. de pso. phie **V**erū

bit in regnū celozū. sed q̄ facit volūtam patris mei qui in celis est ipse intrabit in regnū celozū

Dñica. ix. p^o oc. pē. **E**uā. fm̄ **L**u. xvi. **M**at. t. d. i. d. s. parabolā hanc. **D**ō q̄ / **I**dam erat diues qui habebat villicum **E**t hic diffamatus est apud illū q̄ si dis / **S**ipasset bona illius. et vocauit eū z ait

bus hominū naturaliter inserta est cupiditas verbi boni. zc. **E**tiam ipsi malis bonū opus videt bonū. q̄m̄ interdū ppter corrupciōem gustū nō sapit eis. **V**ñ pz qz bonū opus deo z hōiā placet. vt pz **E**ccl. xlv. **D**ilectus deo et hōiā moyses. qz scz bonus erat zc. **M**alū aut q̄m̄ oibz displicet z etiam ipsi malis. qm̄ scz rōne vtūtur zc. **Q**uinto ad locū bonū ducit. scz ad celū qui est locus beatorū. vt pz **M**at. xxv. **V**enite bñ dicit p̄s mei posside te zc. **M**ala aut opa ad malū ducūt locū. scz ad infernū. vt patz **L**uce. x. v. **D**ortuus est diues z sepultus in inferno. **V**ñ **M**at. x. v. **E**t maledictū in ignem eternum

Postilla

Homo qdā erat diues **L**u. xv. **H**istoria huius euāgelij facta est anno dñi. xxxij. v. kal. octobus. dñica. luna. xij. indicōe. v. **A**n̄te intrā illius euā. scribit sanctus **L**ucas de filio pdigo q̄ dissipauit omnē substantiam suā viuendo luxuriose. et postea cepit egere z cupiebat implere venterem suū de siliquis q̄s porci māducabāt. z nemo illi dabat. qui surgēs venit ad patrem suū dicens. **P**ater peccaui in celū z corā te iam nō sum dignus vocari filius tuus. **Q**uare pater cū gaudio suscepit eū. z fecit putnū solē ne dicens. **H**ic filius meus mortuus erat z reuicit. perierat z inuentus est **H**oc euāgelij legit in q̄dragesima sabbato añ dñicam **O**culi mei. **T**unc sequitur euāgelij hodiernū **H**ō quidam **L**yra. i. ipse deus pro nobis huius manatus (erat diues) qz ipsius sunt celū et terra z oia in eis p̄nta **V**nde ps. xxij. **H**ō est terra z plenitudo eius orbis terrarū z vniuersi q̄ habitāt in eo (q̄ habebat villicū) **L**yra. i. dispensatore cui tradidit bona sua ad dispensandum. et sic quilibet hō est villicus dei. eo qz deus cuiuslibet hōi p̄mitit gustū bernādas z ad volūtatē dñi sui dispensandas triplices res. scz res temporales. corpus. et animā. **E**t hoc est p̄tra illos qui dicūt **E**go sum dñs omnium facultatum mearū. **V**ñ **A**mbro. **B**ona hōis hōi nō sunt. qz secū ferre

xxxiii.

nō p̄t (hic diffamatus est apud illū quasi dissipasset bona illius) q̄d frequēter p̄tingit qm̄ quis male vrit̄ his q̄ ei a deo p̄missa sunt. scz ea exponēdō in supbia. in crapula. in luxuria. zc. vel vires sui corporis in peccatis confusit (et vocavit illū) **S**or. vocat dñs quēlibet hominē inspiratiōibz interiō. p̄dicatiōibz exteriō. beneficijs. flagellis. z incutiendo terrore extremi iudicij z timore eterne damnatiōis (et ait illi. qd hoc audio de te) q. d. est ne s̄ verū. dissipasti spalia. in q̄nasti corp⁹ z aīam in peccatis tuis occidisti (redde rōnem villicatiōis tue) qd̄ erit in morte hōis. **T**ūc em̄ oportz hominēz

illi. **Q**uid hoc audio de te. redde rōnem villicatiōis tue. iam em̄ nō poteris villicare. **A**it autem villicus intra se quid faciam qz dñs meus aufert a me villicatiōem. fodere non valeo. mendicare erubescō. **S**cio quid faciam.

reddere rōnem de omnibus suis factis sibi commissis vsqz ad vltimum quadrantem (ait autem villicus intra se. quid facias) sic peccator intra se cogitare d̄z qd̄ faciam vt eternā dānatōem euadā (qz dñs meus aufert a me villicatiōem) .i. dispēs s̄atōem omnīū rerū mibi p̄missarū. qz tunc amplius nō erit tempus merēs dī necz penitēdi (fodere nō valeo. mendicare erubescō) ¶ **N**otandū q̄ in alia vita hō nō p̄t bona opari quibz mereat̄ et iuuēt ad gloriā. **N**ec p̄t mendicare. orando obtinere tūc veniā peccatorū aut augmentū glorie. qz tempus p̄sentis vite p̄parat̄ estati. **A**lia hō vita scz futura est s̄lis h̄yemi. qz hō hic feminat̄ ibi metet̄ (scio quid faciam. vt cū amorus fuero a villicatiōne) .i. cū p̄ morte subtractus fuero a p̄senti vita in qua hō p̄t mereri z des̄ mereri (recipiant me in domos suas) .i. p̄ eorū suffragia z merita recipiant me in vitā beatā z in regnū celoz. que domus pauperū est. vt p̄z **S**ar. v. **B**eatī paupes spū qm̄ ipoz est regnū celoz (p̄uocatis singulis) **S**orra id est singularim (debitorū dñi sui) singularim eos alloquebat̄ vt ql̄bet repuraret sibi factū beneficiū sp̄ale. nesciens q̄ alijs etiam facta esset relaxatio. **E**tia n̄ indignaretur alijs ipoz. qz plus remitteret alteri q̄ sibi. nec relaxat̄ totū vt magis lateret dñm suū (dicebat p̄mo q̄stum dehes domi no meo. at ille dixit centum cados olei) **B**eda. cados grece est amphora latine trinens tres vnas (dixit illi accipe cautionem tuam) **S**or. cautio est instrumentū qd̄ ad cautelam de p̄ractu debiti p̄pria manu scriptū est. qd̄ alio noīe d̄z cyrographū (et sede cito scribe quinquaginta) et sic dimidiam partem annalium redditū ei dimisit (**D**einde alio dixit. tu quārum dehes domino meo. qui ait centū choros tritici) **S**orra **A**choros triginta modijs impletur. **E**t chorus est mensura aridorum. cadus vero liquidus rum (ait illi. accipe litteras tuas et sede et scribe octoginta) **S**orra. et sic quāram partem debitorum dimisit ei. **P**reciosius autem est oleum q̄ triticūz ad sustentamentum. ideo p̄ponit̄ debitori olei debitorū tritici. **A**udat̄ uir autem dominus villicum iniquitatis id est villicum iniquum. **V**illicus autem iniquus erat duplici iniquitate. **P**rimo quia bona domini sui dissipauit. **S**ecundo quia de residuo furatus est (laudauit eum) non simpliciter. sed s̄m quid. quia vt dicit **G**losa. **N**on laudauit eum de fraude

pagina

sed de prudentia. qz sibi prouidit in posterū (qz filij huius seculi) **Ap. i. ho-**
mines tpalib; intenu (prudenciores) .i. magis astuti z ferudi sunt in tēpo
ralib; negotijs agendis (qz filij lucis) .i. qz hoies spūalib; deputati. sicut in
negocijs spūalib; et hoc videmus ad sensum frequēter accidere **Cuius** vna
ratio est corruptio nature. ppter quā hō promior est ad malū qz ad bonum.
Alia rō est. qz bona tpalia sunt p̄sentia. et ideo fortius mouent anīmus. qz
fm **Aresto.** **Pr**esens obiectū mouet sensum (et ego dico vobis) **Hic** dñs
parabolam istam adaprat ad nostram eruditionem et salutē. et ad elemo-
sinarum largitionem (fa-
cite vobis amicos) id est
paupes et bonos hoies
et etiāz sanctos angelos
(de māmōna iniquitatis)
Dāmōn est demon ten-
rans de diuitijs male ac-
quirendis. **P**icitur au-
tē diuitie māmōna iniqui-
tatis. qz frequēter ad in-
iquitatē inducūt. qz faciūt
homīnē supbire inebriari
luxuriari ludere zc. **Uñ**
Aug. **M**is diues aut
est iniquus aut heres in-
qui. qz raro sine peccato
acquirūt. **Uñ** **Ap̄tus**
Qui volūt diuites fieri
incidūt in laqueos diabo-
li. **I**tē qz inegaliter possi-
dentur ab hominib;. nā
vnus in ipsīs habūdat.
et alijs parum aut nihil
de eis habet (vt cum dese-
ceritis) **R.** in vita per mortem (recipiant vos in eterna tabernacula) .i. p
sua merita et suffragia impetrent apud deū vos finaliter recipi in vitā eter-
nam **C**irca hoc euāgelij vbi dī (Facite vobis amicos zc) **N**otanduz
qz quatuor modis possumus nobis facere amicos de reb; tpalib;. **P**rimo
cū integre restituūtur heredib; ea que p rapinam seu furtū acquisita sunt.
et humiliter petit remissionē de iniuria eis illata. deferendo restitutionem
Secūdo cū ignoratur cui restituat. et tunc de consilio confessoris paupib;
erogetur. **T**ercio cū aliquis ptra p̄stitutionem ecclesie lucrā. vt laborādo
dieb; festiuis vel aliter. ita tñ qz nō tenet ad restitutionem. vt lucrum de vsu
re meretricis. **T**ūc enim sumenda est medicina fm exigentiam vulnerum
Quarto faciendi sunt amici de diuitijs que inique seruantur cum māna
tenacitate. potest em̄ quis damnari eo qz nō dat sua. vt patet **Marb. xxv.**
Discedite a me maledicti in ignem eternū **A**urui et nō dedisti mihi mā-
ducare. vnde diues epulo damnatus est. qz nō dedit sua. vt patz **Lū. xvi.**

Quam appropinquaret ih̄s hierl̄m zc. **Lu. xij. Historia hui⁹ euangēlii** facta ē anno xpi. xxxij. xij. kal. ap̄l̄is. dñica palmar. luna. x. in die palmar. cū appinquaret ad descensum montis oliueti. cepit turbes descedētū gaudere s̄ laudare deū voce magna sup oib⁹ q̄s viderāt p̄turbibus diceres. **Bñdicit⁹** q̄ venit in noie dñi. par in celo z gl̄ia in excelsis. **Et** q̄d̄ a de phariseor turbis dixerūt ad illū. **Q̄**gr̄ increpa discipulos tuos. q̄b̄ ibe ait. dico vobis q̄ si tacuerint lapides clamabūt. **Tūc** sedit euan. bodier. **(Cū** appinquaret ih̄s hierl̄m) **A. y.** nō solū corpis gressu. s̄ etiā p̄ passionis affectu (vides ciuitatē). i. hierl̄m. in qua diu vigeras cultus diuinus (fleur sup illā) **A. y.** s̄. fleur eō passio is. tū p̄ter mala culz pe q̄ tibi multiplicata fuerūt. cum p̄ter mala pene q̄ futura imminēbāt. **Notandū** q̄ xps quater fleuit. p̄mo in nitrate. v. p̄ Sapie. vij. p̄mā vocem silem oib⁹ emisi plorās. vñ etiā canit. **Agur** infans inter arca positus p̄septa. **Secūdo** in lazari resuscitacōe. **Tercio** sup ciuitatē hierl̄m. **Quarto** in passione sua. v. **Deb. v. Cum** clamore valido z lachrymis exaudir⁹ ē (si cognouisses) **Cor. s̄. ruinā** z subuersionē que tibi imminet (z tu) sp̄c̄ feres (et quidē in hac die tua) s̄. p̄ospa q̄ facis voluntatem tuā (que ad pacē tibi) s̄z modico tpe duraturā. **Et** nūc gaudes. q̄ imminētia nō vides. (nūc abscondita sunt ab oculis eius) s̄. mala que futura sunt tibi (q̄ veni ent dies in te z circūda b̄ tē te inimici tui) **Cor. i. p̄ncipes** rhomani cuz exercitu valde forti (val

Dñica. x. post octa. penthe. Auan/gelium fm Lucam. xij.

Fil. i. Cum appropinquaret ih̄s hierusalē. videns ciuitatē fleuit sup illā dicēs. **Q̄** si cognouisses et tu **Et** q̄dē in hac die tua q̄ ad pacē tibi

lo) ad ifram. q̄ tres aggeres dicunt rhomani fecisse circa hierl̄m (z coan gustabūt te vndiq̄) s̄z p̄cludēdo z phibendo introitū z exitum. intro ductōnē victualū z armor. vñ Josephus de. q̄ p̄re angustia famis mulieres p̄tos pueros comederūt (z ad terrā p̄sternent e) **Lapta** etiā ciuitate turres z muros diruerūt. z cūcta edificia elecerūt ad terrā (z filios tuos q̄ in te sunt) **Cor. i. habitatores** tuos aliq̄s occidēdo. aliq̄s captiūdo (z nō relinquer in te lapidē sup lapidē) s̄z fundit⁹ euertēdo. hoc tā p̄ ad oculū. q̄ sepulchrū xpi q̄d̄ olim erat extra ciuitatē mō ē in mes dio ciuitatis (eo q̄ nō cognoueris xps visitacōnis tue) s̄z q̄ creator oim p̄ incarnatō is miserū z p̄ p̄dicatō is officii te visitare dignat⁹ ē. que nō recepisti. s̄z vsq̄ ad mortē p̄sequuta fuit. **Sciēdū** ē. q̄ misericors de⁹ nō statim punit hoies cum peccāt. sed p̄longat ipsis vitā p̄ter emens dā. **Sicut** hō cum viderit foramē in forularib⁹ vel vestimentis suis. non statim eos reijcit. s̄z facit eos refici quousq̄ nō sit ampl⁹ spes de reparacō ne eoz. **Sic** etiā dñs ih̄s xps nō statim punit hierl̄m. sed p̄ q̄dragim⁹ ta duos annos p̄traie. s̄z q̄ inuenit eā incorrigibilē eum p̄misit eā destrui a rhomanis p̄ncipib⁹ **Lyro z** **Ulpasiano** (z in gressu in templū) z hoc

pagina

propter nram instructiōem. vnde **Aug.** Tu xpi imitator factus cū ingressus fueris aliquā ciuitatē ante omnē acū eccliam accedas. qz p̄p̄tū boni s̄s h̄i est vt veniēs p̄ximū currat ad domū p̄ris sui (cepit eijcere ementes et vendētes) **L. y.** nam sacerdotes p̄pter cupiditatē z auariciā in primo aseruo tēplī fecerūt tria loca venalia. vt veniētes si nō haberēt qd offerēt inueniēt ibi ad emendū. z si aliq nō haberēt posuerūt ibi nūmularios. a q̄ bus acciperēt mutuo pecuniā. S̄z q̄rit hic q̄re nō resisterūt xpo. **Rūdet L. y.** q̄ ex oculis z facie ei⁹ exibat qdā fulgor terrēs eos. ita q̄ n̄ audebāt resistere. sicut in voce sua terruit eos q̄ veniebāt ad capiendū eum. q̄ cū audirent ip̄m dicentē. ego sum. abierūt retrosum z ceciderūt in terrā. vt p̄z **Job. xvij.** In voluntate xpi erat ostēdere infirmitatem assumptā. et etiā sue diuinitatis p̄tūe (dices illis scriptū ē eīn) **Esaiē. lvi.** (dom⁹ mea **Gozi.** meo cultui dedicata. In q̄b p̄bis ostēdit se esse deū. qz templū solius dei est (domus orōnis est) nō domus negociatōnis. nō vane loquutionis. nō spectaculor. **Et tō d̄r Aug⁹** in regula. i. oratorio nemo aliqd agat. nisi ad qd factū est. vñ z nomē accepit (vos aut fecistis illā spelunā cā latronū) qz ip̄i nō curabāt de cultu dei. s̄z de excoziatōe ppli p̄ astutiās exquisitas. **Spelūca aut latronū d̄r** esse locus vbi spolia reponunt que rapiunt. z hoc fecerunt sacerdotes de tēplo. vt tam deū (z erat docens quotidie in templo. vñ **Grego.** redēptor n̄r nec ab indignis nec ab inq̄s r̄is p̄ba p̄dicatōis subtraxit. In h̄ dat nob̄ exēplum p̄dicandi. **Notandū q̄** illi ad q̄s p̄tinet vt p̄dicent frequenter d̄nt p̄dicare. z q̄ hoc negligūt multas p̄minatōnes que habent in sacris scripturis s̄m **Gul.** incurrūt. vñ **Esēch. xxij.** Si dicente me ad impium. imple morte mortieris. z nō annūciaueris ne loquut⁹ fueris vt se custodi at ipius. in ip̄tate sua moriet. sanguinē ei⁹ de manu tua requiram. **Cū **Maie. vi.** De mihi qz tacui. qz vir pollut⁹ labijs ego sum. Itē p̄ma ad **Corin. ii.** De mihi est si nō euāgelizauero vobis q̄ **Airca p̄ris euāngēliū vbi d̄r** Videns ihs ciuitatē fletit sup eam. **Notandū q̄** vt ex scriptura haberi p̄t q̄ xps q̄druplicē legit fecisse fletū. quē etiā i hac vita nos h̄re debem⁹. **Prim⁹** est fletus infantie. sicut de xpo canit. **Vagit infans inter arta positus p̄sepia. vñ Sap. vij.** **Prim⁹** a voce simile oib⁹ emittit plorans. qui fcat fletū quē debem⁹ h̄re. p̄ incolarū p̄ntis miserie. vñ **Aug⁹.** **Quer** q̄ nascit a ploratu incipit. nec ridere p̄t. statim natus plorat p̄phetia sue calamitatis. **Secūds** ē fletus quo fletit sup lazariū ad vitā eum reuocando. qui fcat fletū quē habere debem⁹ pro patrie dilatōe. vñ **p̄s. cxi.** **Tertius** est fletus q̄ flet**

CCCCI

die sup ciuitate herlm in die palmar. qui fecit q̄ fletum habere debem⁹
 p̄ passione miseror. vrz **D**ie. ij. Quis dabit capui meo aqua. ⁊ oculi
 meis fontem lachrymar. ⁊ plorabo die ac nocte interfectos filie ppli
 mei. vñ criā. ij. **C**or. xi. Quis infirmat ⁊ ego nō infirmor. Quis scadal
 izat ⁊ ego nō vroz. **Q**uartus ē fletus q̄ fletur in cruce. vrz ad **H**eb. v.
Aū clamore valido ⁊ lachrymis offerēs exauditus ē. p̄ sua reuerentia. q̄
 fecit q̄ fletum habere debemus in cruce penitētie ex p̄punctōe p̄ctōrū
 vñ ps. vi. Lauabo p̄ singulas noctes lectū meū. ⁊ cor meū. ⁊ faciē aīme
 mee. Sic fletur ⁊ lauit magdalena. ⁊ mūdara est. **L**uce. vij. Sic fletur et
 lauit petrus pecm̄ suū. vrz **L**uce. xxij. **O**gressus foras fletur amare.

Postilla

Dixit ihs ad quosdā rē. **A**. xvij. **H**istoriā euāgelij dixit dñs
 anno er. xxvij. kal. april. dñica luna. x. indicōe vi. **A**n̄te iudicij il
 lus euāgelij scribit scūs **A**. in eo. ca. q̄ p̄ps dixit pabolā istā. **J**udei
 q̄dā erat in quadā ciuitate q̄ deum nō timebat ⁊ hoīem nō verebat. **U**i
 dua q̄it quedā erat in ciuitate illa ⁊ veniebat ad eū dicens. **V**indica me

Scriptū est. quia domus mea dom⁹
 orōnis est. **V**os aut̄ fecistis illam spe
 luncam latronū. **E**t erat quotidie do
 cens in templo.

Dñica. xi. post octa. penthe. **S**uan
 gelium fm̄ **L**ucam. xvij.

In illo tpe **D**ixit ihsus ad quos
 dam (qui in se confidebāt tanq̄
 iusti. ⁊ asp̄nabantur ceteros) parabo
 labam istam. **D**uo homines ascen
 derunt in templum. **U**ter dicitur

de aduersario meo. et no
 lebat p̄ multū tempus.
 post hoc dixit intra se. ⁊
 si deum nō timeo nec ho
 minē reuor. tñ qz mo
 lesta est mihi hec vidua
 vindicabo illā. scz faciez
 do ei iusticiā. ne in nouis
 simo veniēs sugiller me
 id ē suffocet me tedious
 suis clamorib. **L**ucan⁹
Item sugillare. i. suffo
 care. strāgulare. p̄denas
 re. **T**unc postmodū sech
 tur euā. hōdier. (**D**ixit
 ihs ad quosdā qui in se
 p̄fidebant). i. suis meris

ris (tanq̄ iusti) cum tñ sint iniusti. qz humilitate nō habebāt. sine q̄ nul
 lus est iustus (et asp̄nabant ceteros) qz nō attendebāt illō. **S**taie. xxvij.
De q̄ spernis. nōne ⁊ ipe spernis (duo hoīes ascenderūt in templum)
L. y. qz ad istam tēplū erat in alto sitū. i. in monte. vrz. ij. **P**aralipo. ij. (ve
 ozaret) nō ad p̄fabulādū. nō ad mulieres vidēdū (vñ pharise⁹). **C**or.
 apparet iustus. **P**harisei em̄ distinguebant ab alijs in habitu ⁊ in ob
 seruatijs ⁊ cultu religionis. p̄pter qd̄ dicitur sunt pharisei. i. diuisi ab alijs
 (⁊ alter publican⁹). i. publicis negocijs intētus. q̄ de cōi cursu iplicans
 ad pecm̄ (phariseo stās). **C**or. ecce supbia. cū tñ deberet flectere genua
 vel aliq̄ alio mō se inclinare (hec apud se ozabat). **L**. y. iste pharise⁹ p̄prie
 nō ozauit. s̄ magis se iactabat dicens (deus grās ago tibi). **C**or. male in
 cepit iste pharise⁹ orōez suā. debuit em̄ incipere in suā accusatiōem. qz iust⁹
 i p̄cipio dz se accusare. i. medio ozare. i. sine grās agere. v̄ facit p̄biteri

pagina

in missa sua. **P**rimo em̄ accusat se in generali p̄fessione dicendo. **C**ōfite
or. **S**ēdo deū suppliciter deprecatur multiplici orōe. **E**t vltimo deō regra
tatur in gr̄az actōe. cū dicit. **I**te missa ē. vel **B**enedicam⁹ dño. deō gr̄as (q̄
nō sum sicut ceteri hoīes) q. d. solus iustus sum. oēs ceteri peccōres (rapp
tores iniusti ⁊ adulteri) **H**or. raptōres em̄ sūt q̄ primoz suoz subfartā
rapūit. **I**niusti q̄ psonas eoz ledūt ⁊ zpūmūt. **A**dulteri qui vroz p̄
rimoz polluit (vel etiā hic publican⁹) quē iudicat ⁊ p̄denat. **P**ost hoc
enumerat bona sua dicēs (Jeiuo bis in sabbaro). i. heb domoda. que
apud iudeos tota denoiabā a sabbaro tāq̄ a digniori (decias do oim
q̄ possideo) **A**y. pharisei de m̄tris decias dabāt. vt de mento. de anero
et de cimino. vsz **M**at. xliij. ad qd̄ non tenebant. vt ceteris iustioris ap
paret (sed publican⁹ a longe stans) **A**y. ecce dei timor. q̄ nō esset dig
nus ad altare appin̄re (nolebat nec oculos ad celū leuare (Ecce pudor
qz p̄f̄ peccā sua nō andebat celū respicere) sed pcuriebatur pecc⁹ suū) **E**cce
de dolor de peccis p̄missis (dicens **D**eus p̄picius esto mihi peccōri) **E**cce
p̄a ⁊ pura p̄fessio. ⁊ ista tā deā sufficit ad verā remissionē peccōz. iō sed
tur (Amen) i. veraciter
(dico vob. descendit hic)
sez de c̄plo dei. qd̄ erat
in monte (iustificat⁹)
sez de impio factus iust⁹
p̄ gr̄am ⁊ misericordiam dei
qz deus hoīb⁹ dat gr̄as
(in domū suā ab illo). i.
phariseo supbo. cui⁹ sup
bia corrūpebat oīa bōa
op̄a sua. vñ **A**ug⁹ **S**up
bia etiā bonis opib⁹ infir
diat vt pereant (qz oīa
qui se exaltat) **A**y. p̄ supbiā (humiliabit) p̄ penā (⁊ qui se humiliat) per
verā p̄fessionē peccōz (exaltabit) in gl̄ia p̄ remuneratōem. **S**icut em̄ i sta
tera materiali vna pre de p̄ssa. altera eleuat. ⁊ ecōuerso. **S**ic in sc̄tera di
uine iusticie decretū est. vt q̄ eleuat p̄ supbiā in p̄niti. dep̄man⁹ p̄ penaz
p̄fusiōnē in futuro. ⁊ ecōuerso q̄ sponte hūiliant in p̄niti p̄pter deū. in futu
ro ad gl̄iam eleuabunt. **A**ltera p̄n̄s euan. vbi dicit. **D**e⁹ p̄picius esto mi
hi peccōri. **N**otā dñi q̄ q̄libz peccōz d̄z p̄ posse laborare vt p̄n̄az verā agat
in p̄niti. **P**rimo p̄pter acerbitatē ignis purgatorij. qz ignis ille est idē cuz
igne infernali s̄m sc̄m **T**ho. **S**ū etiā **G**reg. in q̄rto dyalogoz ca. xl. v. dē
In eo dē igne purgat electus. ⁊ detinet dānatus. **V**ñ mḡ sen. li. iij. di.
xliij. ca. vi. dē. **I**lla pena est maior oīb⁹ alijs. excedit em̄ omnē penā vite
p̄n̄tis. etiā passi sunt martyres. **S**ēdo rōe diuersitatis penaz. qz ibi sūt
pene diuersē s̄m diuersitatē peccatorz. **E**t ibi ⁊ penaz mod⁹. qz p̄ mens
sura peccati et ⁊ plagaz modus. **O**uero. xxv. **T**ercio rōne diuinitatis
ratis. qz ibi annus pro die cōputat. vnde **E**zech. iij. **O**iem p̄ anno de
di tibi. dē sez in p̄niti tpe. pro anno sez in futuro. **Q**uarto rōne instructiuoz
s̄tatis. quia illa pena non valet ad meritum. sed solum ad satisfactiōnē

et est involuntaria. Pena autem in vita pñi est voluntaria. Quinto ratōe damnositatis. quia q̄s diu anima est in pena caret gloria. modo retardari a gloria excedit omnē penam vite pñis. et p̄sertim in talibus qui nisi eēt ad huc pena illa soluenda statim deum viderent. q̄ tales in gratia inozituntur et nihīl impedit quando quis in grā dei ab hac vita decedit. nisi solutio p̄ne pro peccatis p̄ quibus hic in vita nō plene satisfecit zc. vii. Hugo Hun q̄s enim a quoq̄s dei facies videbitur. donec per penam venialium peccatorum quadrans minimus persoluitur.

nolebat nec oculos ad celū lenare. sed percutiebat pectus suum dicens. Deus propici⁹ esto mihi peccatori. Amē dico vobis. descendit hic iustificatus in domum suam ab illo. quia om̄is q̄ se exaltat humiliabitur. et qui se humiliat exaltabitur

Dñica. xij. post octavas pentheco. Euangelium fm̄ Marcū. vij.

In illo tpe. Exiens iesus de finibus tyri venit per sydonē ad mare galilee inter medios fines decapoleos. et adducunt ei surdum et mutus et deprecabātur eū vt imponat illi manum. et apprehendēs eum de turba seorsus misit digitos suos in auriculas eius: et expuens in terram tetigit linguam eius. Et suspiciens in celum in genuit et ait. Effeta q̄d est adaperire Et statim apte sunt aures eius. et solu

Quostilla

Exiens iesus de finibus tyri zc. Marc. et. vij. Marthei. xv. Hoc signus fecit iesus xps anno eius. xxxi. xij. kal. decēbris. feria. v. luna. xvij. in die oct. iij. Ante initium illius euāgelij scribit sanctus Marcus caplo. vi. q̄ vbi cūq̄s dñs iesus in troibat in vicos aut vilis vel ciuitates in plateis ponebant infirmos et deprecabātur eum vt vlt̄ fimbriam vestimēt̄ eius tangerent. et q̄ quot tāgebāt eū salui fiebāt. Tūc postmodū sequitur euāgelium hodiernū. Exiens iesus de finibus tyri venit per sydonē ad mare galilee. Tyra. tyrus et sydō sunt ciuitates site in terra promissionis ppe mōrem lybani. Mare galilee est q̄dam lacus per quē transit iordanis flumens (inter

medios fines decapoleos) vñ Jacobus. Decapolis est regio decem vrbium trans iordanem ad orientem. et cum venisset iesus ad locum illum (adducunt ei surdum et mutum) nō erat talis a natiuitate. nec ab infirmitate superuente. sed a demone ip̄m obsidente eius auditum impediēte et loq̄s lam (et deprecabānt eum vt imponat illi manum) vt ipsum sic curaret. per quod dat̄ intelligi q̄ aliquando precibus sanctorū et etiā bonozū hoim salus alicui impetratur (et apprehendēs eū de turba seorsum) vñ Jacobo. p̄ q̄d intelligit q̄ ille q̄ saluari desiderat malas societates dimittat (misit digitos suos in auriculas eius) **R**. p̄ digitos intelligitur grā sp̄s sancti. quā infirm

pagina.

dit xps in cor pctōris (et expuens in terram terigē linguam eius) p saluā
diuina sapiētia intelligit. **Theophilus.** Omnia que in xpi corpe fuerūt scā et
diuina fuerūt siue vestimēta eius siue digit. siue spūti eius. vt pz in euang
gelio (z suspiciēs in celū) p quod docet nos vt sepe ad celū respiciamus. qz
est amicus noster. auxiliū nostrū z hereditas nra (ingemuit) qd facere volu
it vt ostenderet humane nature veritatē. Itē vt ostēderet pctōnibz gemens
diuinitatem. qz q sanari vult a peccatis pūs debet ingemere. vt pz **Ezech.**
xviij. In quacūqz hora pctōr ingemuerit zc. (z ait essera. qd est ad daperire)
Ay. ostēdens se verū deum curādo p imperiū (z statim apre sunt aures ei)
et solutū est vinculū lingue eius. z loq̄batur recte) **Iacob.** Vinculū lingue
tunc recte solutū est quando hō lingua vtrā ad orōem. ad p̄mi edificatōes
et informatōem. ad peccati p̄fessionem. z ad dei laudē (et p̄cepit illis ne cui
dicerent) vt vanā gloriā fugiendā esse doceret (quāto autē eis p̄cipiebat. ran
to amplius predicabant) **Aug.** p hoc xps volebat p̄gnis ostēdere cū qn
to feruore p̄dicare debet qbus iuter vt predicent. qn illi q̄ p̄bitent tacere nō
poterāt. **Ay.** beneficiatus de beneficijs acceptis debet se gratū ostēdere z be
nefactorē laudare. q̄uis benefactor hoc nō querat (z eo amplius admira
tur) **Aya.** de tanta humilitate (dicentes. **Bene omnia fecit. z surdos fecit**
audire et mutos loqui:

¶ Circa p̄sens euang
gelium vbi dicit. (Suspici
ens in celū) Notandū q
Hugo de prato dicit. q
quater legimus iesus o
culos subleuasse. Primo tur
bam p̄sturus. vt pz Jo.
vi. Cum subleuasset o
culos iesus zc. Secūdo respō

tum est vinculum lingue eius. z loque
batur recte. Et p̄cepit illis ne cui di
cerent. quāto autē eis p̄cipiebat tanto
magis plus predicabant. z eo ampli
admirabātur dicētes. **Bene omnia fe
cit. z surdos fecit audire z mutos loq̄.**

sum legis perito daturus. vt pz **Auce. x.** Tercio surdum z mutum sanatu
rus. sicut pz in p̄nti euangelio. Quarto lazarus resuscitaturus. vt pz Jo
hānis. vi. **¶** Vbi sciendum. qz p oculos mētis nostre in celū respicere debem
et ad ipm̄ anhelare. z hoc p̄pter tria. Primo qz ciuitas nostra est vbi perpe
tue manere debemus. vt pz **Hebreo. xiiij.** Nō habemus hic manētem ciuit
tatem sed futuram inq̄rimus. **¶** Exēplum de illis qui in aliena patria des
morātur. q̄no sp̄ cor ad terram eoz anhelat si illuc redire intendūt. sed alīs
nō habēt ibi cor suum si in terra in qua habitant edificat. z de patria sua
amplius non cogitant. **¶** Secūdo qz ibi est pater noster z mater nostra z fra
tres z sorores z amici nostris. xps z beata ygo z alij sancti qui ampli
nos diligunt cū parentes carnales p̄eros suos. **¶** Sperare etiaz debemus qz ibi
sunt anime p̄decessorum nostrorum qui in fide christi morati sunt. **¶** Omnia
istā trahunt desiderium hominis ad celum. **¶** Tercio quia ibi est thesaurus
noster. san erces operum nostrorum z etiam meritum christi z beate yginis
marie z omnium electorum in celo existentium. qui est thesaurus indeficiēs
omnem sufficientiā hatens. quia nec auferri nec corrumpi potest. **¶** Ign
aū z preciosus thesaurus multum trahit cor hominis. vt pz **Mathei. vi.**
¶ Non est thesaurus tuus ibi est z cor tuum.

XXXVIII

Postilla.

Beati oculi qui vident etc. Luc. x. **B**ar. xij. Ante initium illius era-
 geli scribit scias Lucas. q. xps dixit discipulis suis. **Q**ui vos audit
 me audit. et qui vos spernit me spernit. **E**t puerius ad discipulos suos dixit
 (Beati oculi qui vident) **L**y. no solum humanitate xpi et facta exteriora
 aspiciendo. sed etiam virtute divinitatis latente intelligendo (que vos vi-
 detis) **S**orra. viderunt em apli gratiosam pntiam dni nostri iesu xpi in hu-
 manitate assumpta. et crediderunt eum veru deum et hoiem. ergo dicti sunt
 beati. **S**ed iudei pharisei. cayphas. herodes et pylatus solum viderunt for-
 ris xpi humanitatem. sed no cognoverunt eius deitatem. q non sunt dicti
 beati. vnde **M**icro. in omel. **I**llorum oculos beatos dixit qui hoiem viden-
 tes deum crediderunt. **T**ibi notandū q si beati fuerunt oculi q viderunt xpm
 et crediderunt eum esse deum. multo beatiores sunt qui non viderunt xpm in
 humanitate. et tamen crediderunt ipsum verum deum in sacramento eucharis-
 tie. vñ **J**ohā. xx. qz vidisti me thoma credidisti. beati qui no viderunt et credi-
 derunt (deo em vobis q multi pphete et reges voluerunt videre que vos vi-
 detis) sicut **E**laye. lxij. qui dixit. **U**rina dirumpetes celos et descenderes

Vidua. xij. post octavas pentheco-
 stes Evangelium fm Lucā. x.

In illo tpe dixit iesus discipulis
 suis. **B**eati oculi qui vident que
 vos videtis. **P**roco enim vobis q mul-
 ti pphete et reges voluerunt videre q
 vos videtis et no viderunt. et audire q
 vos auditis et no audierunt. **E**t ecce q
 da legis peritus surrexit teptans illum
 dicens **M**agister qd faciendo vitā eter-
 nam possidebo. **E**t ille dixit ad eū **I**n
 lege quid scriptum est. quomodo legis

Item sicut **A**ggens qui
 dixit. **V**eniat desideras-
 tus cunctis gentibus **A**g-
 geli. **I**tem sicut **M**oy-
 ses q dixit. **D**icite domi-
 ne quez misurus es **I**te
 et ppheta **D**avid. ps. cxlij.
 qui dixit. **I**nclina dne ce-
 los tuos et descende te. et
 plures alij (et non vides
 nū) **S**orra. seo modo q
 vos videtis. viderunt em
 ipm spūaliter. sed isti ce-
 poraliter et pntialiter ha-
 bentes eum. et ab eo que vo-
 lebant interrogātes (et
 ecce qdam legisperit). s.
 peritia literalit. sed no in-

telligentia spiritali. vnde **A**mbrosius sup **L**ucam. **Q**uidam legisperit
 verba legis tenens et sensum legis ignorans (surrexit) **S**ez vt melius audis
 rerur (teimprans eum et dicens **M**agister) **S**orra magistrum vocat cuius
 nolebat esse discipulus (quid faciendo vitā eternam possidebo) **S**orra. vi-
 detur enim querere humiliter cū dixit **M**agister. **S**apienter cum dixit. qd
 faciendo. **U**tiliter cum addidit. vitam eternam possidebo. **E**t ille dixit ad
 eum. **I**n lege quid scriptum est) **S**ez in lege divina. que lex legum est (qmos
 do legis) id est quomodo doces discipulos tuos qui adhuc nescis q quid
 perveniatur ad vitam eternam (Et ille respondens dixit **D**iliges dnū de-
 um tuum ex toto corde tuo) fm **B**ernardum. id est sapienter et prudenter
 (ex tota anima tua) id est dulciter et suaviter (ex tota mente tua) id est fortiter

pagina.

(et primum tuum sicut teipm) id est ad quod teipsum. **S**ed gratiam in pñ
ti. et ad gloriam in futuro. vel eo ordine quo teipsum. **I**nfra dei et sup omnia
opatia (dixitq; illi) scz iesus phariseo et legisperito (recte respōdisti) nō autē re
ere fecisti. qz vt dicit **G**losa. xps laudauit eius rñsum nō eius factū (hoc fac
ere viues). q. d. hoc dicis et nō facis. ideo ad vitā eternam nō vadis (ille autē)
scz phariseus et legisperitus (volens iustificare seipm). i. demōstrare iusti.
(dixit ad iesum. quis est meus primum) **S**orra. forsitā putabat q; xps di
pñter. in deus est tuus proximus. **E**t tunc rñdisset. omne iudeum diligo. et
sic apparet iustus (suspiciens autē iesus dixit. **H**omo qdam descendebat
ab hyerusalem in hyericho) que distat a hyerlm ad vnā dietā (et incidit in
latrones. qui etiam spoliauerunt eum. et plagis impositis abierunt semini
uo relicto) erat em ad lram inter hyerlm et hyericho solitudo vel desertus
in quo spoliabant aliquā
Dahoyes transeūtes a la
tromb. et etiam occidebā
tur. in q; solitudine capr⁹
fuit **S**edechias rex iuda
fugiens de hyerlm a sa/
tellicibus reg' babilonie
vt habet **H**eremie vlti
mo. **A**y. **S**ozaliter tñ
exponitur de peccōe des/
cendere a statu iusticie in
peccatū mortale. qui spo/
liatur a demonibz. et relin/
quitur seminiuus. qz tol/
litur ab eo vita gratie re/
manēte vita nature. **S**i/
stice etiam p hominem iu/
stum **S**orra. intel/
ligitur adam vel ome ge/
nus humanū. ergo dicit
(**H**omo qdam) scz adā
vel genus humanū (des/
cendebat ab hyerlm) id
ē a paradiso (et incidit in
latrones). i. in demonū potestates (qui despoliauerunt eum). **I**ndumenta
gratie in immortalitatis et innocētie auferendo. vt patz **Gen. ij.** **P**rimi paren/
tes post peccatū cognouerūt se cō nudos (et plagis impositis). i. naturalibz
vulneratis et debilitatis p peccatū (abierūt seminiuo relicto) hō seminiuus
relinquitur quādo remanēte vita nature puatur vita gratie (accidit autē
vt sacerdos qdam descenderet eadez via. et viso illo pretere
rūt. **S**ilt et leuita cum esset secus lo/
cum et videret illum pertransijt. **S**a/
maritanus autem quidam iter faciēs

EXEPLI

descendens in hunc mundū ppter nostrā salutē (videns eū) scz oculo mie (mia mortus est) scz passione (z approprians alligauit vulnera eius) scz in baptismo pctā eius remittendo (infundēs oleū z vinū) Oleū infundit in vulnera cum spem penitentibz tribuit. Vinū infundit eū terrore mortis eterne z penaz inferni die iudicij hōi incurit (z imponēs illū in iumentum suū) vñ Gregor. Iumentū caro ipsius est. in quo vulneratū posuit qñ peccata nostra ipse portauit sup cruce in corpe suo. vt p̄z Esa. liij. Vere lagz uoces nostros ipse portauit (duxit in stabulū). I. in p̄sente ecclesiā (z curaz eius egit) qz circa egrotū sollicitus fuit sicut bonus z fidelis medicus (altrera die) Prima dies fuit dies passionis. Altera dies resurrectōis. z hec est immortalitatis (protulit duos denarios). i. duo testamēta (z dedit stabu-

uenit secus eū. et videns eum mia mortus est et approprians alligauit vulnera eius infundēs oleum et vinum. et imponens illum in iumentū suū duxit in stabulum et curaz eius egit. Altera die protulit duos denarios. et dedit stabulario. et ait. Curam illius habe. Et quocumqz supererogaueris ego cum redie-

et cum subditis et fidelibus laborādo (ego cum rediero) scz in iudicio et merito vt p̄z Act. i. Sic ueniet quēadmodū uisistis eūtez in celum (reddat tibi) qz dñs iesus reddet unicuiqz fm opa sua (Quis horz erit uidef tibi proximus fuisse illi qui incidit in latrones. Et ille dixit. q̄ fecit miaz in illū) ¶ Ubi notandū q̄ in opinione iudeorum erat q̄ nō quilibet homo proximus est. s̄z tm̄ iudeus q̄ dicunt iudeū primū suū. z oēm aliū hōiem alies nū. Ergo xps ostēdit in p̄senti euāgelio oēm hōiem esse primū oī hōi q̄ facit ei miam. vñ Ambro. Cognatio nō facit primū sed mia. vñ etiā Auḡ de doctrina christiana. Propinquitās generis nō facit proximū. sed op̄ mie impensum. Et quo patz q̄ quilibet est primus noster q̄ hic uiuit. qz cuiuslibet p̄t a nobis impēdi mia vñ nobis impēdere (ait illi iesus. uade z tu fac sicut) scz vt hōiem esse amicū z primū pures. z ei miam impendas affectu et effectu. sicut samaritanus illi iudeo fecit. ¶ Circa p̄ns euā gēlium ubi d̄: (Beati oculi qui uident) Querit in quo consistit beatitudo. Respondet q̄ qdā posuerūt beatitudinē i bonis corpis. vt epicuri. Quidā in bonis m̄di. scz in diuitijs. honore. potētia. zc. Quidā in p̄tibus moralibus q̄ cognōe creaturaz. z maxime substantiaz separataz. vt pipare tici Christus aut̄ uenies in mūdū q̄ ad hoc natus est vt testimonij phibe ret ueritari. ostēdit q̄ in oibz supradictis uera beatitudo nō p̄sistit. s̄z solum in uisione z cognōe dei di. Beati oculi zc. Itēz q̄ritur hic beatitudo cuius sit. scz an aie uel corpis. Rndet Hugo de p̄tato q̄ beatitudo p̄sistit p̄ncipaliter in cognoscendo et amando z possidendo dei. ergo beatitudo p̄ncipaliter erit in anima q̄ p̄cum p̄ essentiā cognoscer. z nō p̄ aliquā s̄ctā

Bagina

dine z ipm pfecte possidebit in se tanq; ppriū z intrinsecū bonū. Corpus autē habebit quoz dores suas. q̄ sunt agilitas. v. subito ferat quocūq; aia volat. Impassibilitas vt nulla re possit pari. Subtilitas ita vt montes po neret. Et claritas ita q̄ ipa claritate corpis claritas et gloria aie cognos cerur. q̄ aia magis beata claritas corpus habebit. Et oia p̄dicta habebit corp⁹ ex redūdātia glorie aie in corp⁹. Ecōtrario de corpib; ipoz erit. qz erūt grossa. graua. passibilia. z obicura. **De ille** ¶ **Postilla**

Quam iret ihs ih̄e
rusalez) Luc. xvij.
Historia huius euāgē
lij scā est anno xpi. xxxij
ij. ydus march. feria ij.
luna. iij. indic. vi. Ante
initū illi⁹ euan. scri. scūs
Iu. q̄ xp̄us dixit d̄i sci
pulis suis. Cū oia fecer
itis q̄ p̄cepta s̄t vobis
dicite serui iustis sum⁹
qd̄ debui⁹ facere feci
mus (Et sc̄m est dū iret
iesus in hierl̄m) scilicet ad
locuz sue passionis. in q̄
ostendit se sponte passus
rū (transibat p̄ mediā sa
mariā z galileā) Sama
ria erat terra gentiū. ga
lilea iudeozū. q̄ vtrazq; p̄t̄ asbar. q̄ ad saluādos gentiles et iudeos vene
rat (et cū ingrederet q̄ d̄ d̄ castelli. occurrerunt ei decē leprosi) **Ly.** q̄ a au
dierant famā de miraculis xpi (q̄ steterūt a longe) **Ly.** tū p̄ter xpi reue
rentiā. tum qz nō debebant appropinq̄re sanis hoib; zc (z leuauerūt vocē
suam) **Ly.** ex magno desiderio sanitaris (dicēs dñe iesu p̄ceptor misere
re nostri). i. solo verbo potes nos curare (q̄s vt vidit dixit ite ostēdit vos
sacerdotib; hoc iussit xps p̄ter legē implētōez. **Lex** em̄ p̄cept. **Leut.** xiiij
vt mūdatus a lepra sacerdotib; se offerret. z hoc duplici de cā. **Una** ē qz
sacerdotes debebāt iudicare vtrū talis esset vere curat⁹ **Alia** ē qz pro sua
emūdatōe tenebat offerre sacrificiū determinatū in lege. **Itē** vt daret nos
bis exēplū honorādū sacerdotib;. **Itē** vt p̄ hoc sacramentū p̄fessionis exp̄
meret. **Dicit** em̄ xps oib; pctōrib; (**Itē**) q. d. non expectabis vt cogami
ni vigēte infirmitate qm̄ oz sacerdotes ad vos vocari. s; ite dū sanestis et
ostēdit vos sacerdotib; z nō alijs p̄sonis. qz eis data ē potestas a christo
ligādi z soluedi. vt p̄ **Jo.** xx. Accipite sp̄m̄ sc̄m. quoz remisistis pctā re
mitunt̄ eis (z sc̄m est dū irent mūdari sunt) **In** hoc ostēdit q̄ in vera p̄f̄
tōe peccata dimittunt̄ pctōri a deo. etiā an̄ p̄fessionē. vñ in ps. xxxi. **Dicit**
p̄fitebor sup̄le in futuro. z tu remisisti impietate pcti mei. quis postea te
neat p̄fiteri sacerdoti loco dei (vñ) **Ex** illis vidit qz mūdatus ē reuersus
ē. cū magna ycc̄ magnificans deuz) **Hor.** magno uo dō vocis dat intelligi

ro reddat tibi. q̄s hoz triū videt tibi p
rimus fuisse illi. qui incidit in latrones
Et ille dixit. q̄ fecit miam in illū Et ait
iesus illi. va de et tu fac sifter.

¶ **Dñica.** xiiij. post octauas pentheco
stes: **Euāgēliū** sm̄ lucā. xvij.

In illo tpe **Q**uā iret iesus in hierl̄m tran
sibat p̄ mediā samariā et galileā. et cum
ingrederetur q̄ d̄ d̄ castelli occurrerūt
ei decem viri leprosi. qui steterūt a lon
ge. et leuauerūt vocem suam dicentes
Iesu p̄ceptor miserere nostri. **Quos**
vt vidit dixit. **Ite** ostendite vos sa /

re magnitudinem fidei et deuotionis (et cecidit in faciem ante pedes eius) In q̄ nota magna humilitas (grās agēs) est aut̄ deo acceptabilis grātū actio. vñ Aug⁹ ad aurelianū. Quid aīo melius gerimus. aut̄ ore. p̄bam⁹ aut̄ calamo exprimitus. q̄ vr̄ deo gratias agamus. nec dici breuius. nec agi fructuosius p̄t̄ (et hic erat samaritanus) **Ay.** in hoc innuitur q̄ alijs nouem erant iudei. nec reuersi sunt ad gratias agendū. q̄ iudei semp̄ erant ingrati. tam in veteri q̄ in nouo testamēto de beneficijs dei (respondens

acerdotibus. Et factū est dum irent mūdati sunt. Unus autē ex illis vt̄ vidit q̄ mūdatus est regressus est cum magna voce magnificans deū. et cecidit in facie aīi pedes eius grās agens. et hic erat samaritanus. Respondens autē **Iesus dixit.** Nonne decem mūdati sunt. et nouem vbi sunt. Non est

te ad fidem christi. iudeis remanentib⁹ in errore (2 ait illi. Surge vade) Noluit em̄ surgere nisi iussus (quia fides tua te saluū fecit) In hoc innuitur q̄ magnus est meritum fidei. q̄ per fidem peccator mūdatur. Itē p̄ fidem homo iustificatur. ad Ro. v. Iustificari igitur ex fide pacem habes amicus ad deum per dominum nostrum iesum christū. Item per fidē hōs mo filius dei efficitur. vr̄ p̄3. Johan. i. Dedit eis potestatem filios dei fieri. 2c. Item per fidē hōs saluatur. Ergo hic xp̄us dixit samaritano. sis des tua te saluum fecit **¶** Unde circa presens euāgelium vbi dicit (Ite ostendite vos sacerdotibus. et cum irent mūdati sunt) queritur an peccator in ipsius cordis contritōne absoluitur ante q̄ perueniat ad sacerdotes vt̄ hic innuitur. quia irent mūdati sunt. Et quid facit postmodum sacerdos. et a quo absoluit eum. Respondeo q̄ solus deus absoluit peccatorē a culpa in ipsa cordis contritōne vt̄ patet **Osā. xliij.** Ego sum qui deleo iniquitates tuas propter me. Sacerdos ministerialiter et instrumentaliter peccatorē a peccato absoluit. et nō solum ostendit absolutum. Est em̄ sacerdos minister dei et eius instrumentum animatum. Et hoc optis me ostendit christus in lazari resurrectione. per quem peccator. rediens ad dei gratiam designat. quem christus solus a mortuis reuocauit. sed ap̄t̄s mandauit vt̄ eum soluerent. Sic patz q̄ fuit a xp̄o resuscitatus. et ab apostolis resolutus. Simile est in iustificatōne peccatoris. quē solus deus resuscitat a morte culpe reddens ei gratiā suam. sed sacerdos soluit eum a cathenis peccatorū quibus pro talibus culpis ligatus tenebatur. Exemplū rex vel potestas in psilio absoluit malefactorem. qui tenet in carcere cathenis ligatus. et ministri regis vadunt ad carcerem. et ex parte regis absoluit eū a carcere et cathenis. et ministri regis vadūt ad domū eius et reddunt ei oīa bona sua prius per dita. Sic facit sacerdos q̄ tāq̄ minister dei absoluit peccatorē a cathenis peccatorū. et reducit eū ad ecclesiam dei. et reddūt ei

pagina

bona sua. que ante peccatū fecerat ⁊ facit eū participē oīm bonorū operum q̄
fuit in ecclesia. dei. ⁊ dat ei cibū vite māducare. scz corpus xpi. ⁊ docet quō
debeat viuere ⁊ in vitali dei ambulare. ⁊ nō stare. qz stare regredi est. Sic
p̄ q̄ facer dos h̄z magna facere in iustificatōe peccatoris. ⁊ nō solū eū offē
dere absolutū ⁊c. Quā hic iterū querit q̄ sit forma absolutōis a peccatis
Rūsis s̄m sc̄m Tho. de aqno q̄ de sub stantia forme est. Ego absoluo te
a peccatis tuis. S̄z p̄mittit orō. scz Misereat tui omnipotēs de⁹ ⁊c. ne
effectus sacramēti impediatur ex pte penitētis. Et cōiter apponit in noie pa
tris. ⁊ filij. et spūs sancti.

Inq̄rit an ipositio ma
nus sup caput p̄sentis
regrat Rūdetur s̄m sc̄m
Tho. de aqno q̄ nō. q̄a
hoc sacramētū nō ordi
nat ad cōsequēdam aliq̄
quā excellētā gr̄e. s̄z ad
remissionē peccatōū. Da
gis aut̄ in hoc sacro p̄pe
rit crucis signario q̄ ma
nus impoſitio. in signus
culus q̄ per sanguinem
crucis xpi remittuntur
peccatā ⁊ nō est de necessitate
sacramēti ⁊c. Itē Tho.
d̄t q̄ qui impetrat abso
lutōem a papa vel lega
to caute facit si faciat se
absolutū ab oibz excoīca
tionibz et peccatis de q̄
bus nō recolat. qz si post
ea recolat de aliq̄b non
tenet iterū absolutōem
perere ab excoīcatōe. li
cet de peccatō. si sit mortale
teneat p̄ferri.

Postilla

Anno p̄r duobz
dn̄is seruire) **D**arhl. vi. Lu. xv. Nec verba euangelij locutus est Iesus
anno eius. xxxij. v. die iulij. feria. v. luna. xvi. indicōne. iij. Ante initium
presertis euangelij scribit sanctus **D**artheus in eodem capitulo. q̄ chris
tus dixit discipulis suis. Nolite thesaurizare vobis thesauros in ter
ra. vbi erugo et tinea demolitur. et vbi fures effodiunt et furantur. **T**hes
aurizate autem vobis thesauros in celo. vbi nec erugo nec tinea nec ali
quid tale demolitur. ⁊ vbi fures nō effodiunt nec furantur. **U**bi enim est
thesaurus tuus ibi est cor tuum. **T**unc postmodum sequitur euangeli
um hodiernum. **A**nno p̄r duobz dominis seruire) **S**oz. cōtrarijs inter se

inuentus qui rediret et daret gloriam
deo nisi hic alienigena. et ait illi. surge
et vade. qz fides tua te saluū fecit

Vñica. xv. post octauas pentheco
stes. Euangelium s̄m **D**artheū. vi.

In illo tpe dixit Iesus discipulis suis.
Nemo potest duobus dominis serui
re. aut em̄ vnū odio habebit ⁊ alterum
diliget. aut vnū sustinebit et alterum
condēnet. non potestis deo seruire et
māmone. Ideo dico vobis ne sollici
ti sitis anime vestre qd̄ māducetis. ne
qz corpori vestro quid induamini. **N**ō
ne anima plus est q̄ esca. et corp⁹ plus
q̄ vestimentum. **R**espice volatilia ce
li quoniam non serunt neqz metent. ne
qz congregant in horrea. et pater ve
ster celestis pascit ea: **N**onne vos mā
gis pluris estis illis

quarta. Ante hoc euangelium sanauit christus seruum Centurionis q̄ accessit ad iesum rogans eum dicens. **P**ne puer meus iacet in domo paralyticus et male torquetur. **E**t ait illi iesus. **E**go veniam et curabo eum. **E**t respondens centurio ait. **D**ne non sum dignus ut intres sub tectum meum. sed cum die verbo et sanabitur puer meus. **E**t dixit iesus centurioni. **V**ade et sicut credidisti fiat tibi. et sanatus est puer eius ex illa hora etc. **E**t factum est deinceps. **I**bat iesus in ciuitatem que vocatur **N**aym. **N**aym est ciuitas parua in galilea prope montem thabor. que distat a hzerusalem ad duas dies itas. et ibant cum eo discipuli eius et turba copiosa. **L**yra. turba multa cum

V Dñica. xv. post octauas pentheco. **E**uangelium fm **L**ucam. vii.

In illo tpe **I**bat iesus in ciuitate que vocatur **N**aym. et ibant cum eo discipuli eius et turba copiosa. **C**um autem appropinquaret porte ciuitatis. ecce defunctus efferebatur filius vnicus matris sue. et hec vidua erat. **E**t turba ciuitatis multa cum illa. **Q**uas

domino. turba multa cum vidua. **H**oc factus est ut euidentius esset miraculum coram multis factum ut viso miraculo multi fierent laudatores dei et testes (cum appropinquasset porte ciuitatis ecce defunctus efferebatur). **S**ed ad sepeliendum (filius vnicus matris sue. et hec vidua erat). **L**yra. antiquit? loca sepulture erant extra ciuitatem. ne ex cadaueri

bo inficerent inhabitatores ciuitatis (quam cum vidisset iesus misericordia mor? sup eam) qz erat vidua. et qz non habebat aliu filium a quo posset in senectute sustentari (dixit illi. noli flere). q. d. cito consolaberis (et accessit et tetigit locum) **L**yra. tetigit ad hoc tetigit ut ostenderet qd corpus suum deitate vnicum erat instrumentu deitatis. etiam in miraculis faciendis. **M**ariae qui portabant steterunt. et ait. **A**dolescens tibi dico surge. **S**orra. i. prop a virtute impero (surge) scz a lecto mortis (et resedit qui erat mortuus). **S**pr. us. qz statim redijt vita p xpm (et cepit loqui). **L**yra. ut manifeste apparet qd erat vere resuscitatus (et reddidit illi matri sue) **H**us eum dederat in deceptione (accepit aut omnes timor). **S**orra. s. admiratois de tam mirabili suscitatoe. **A**egitur em in euangelis dñm tres mortuos suscitasse. s. puellam in domo. ut piz **M**ath. ix. **A**dolecentem in porta. ut piz in euangelio hodierno. **A**azarum in sepulchro. ut habetur **I**oh. xi. (et magnificabant deum) id est magnu predicabant. **H**oc est em magnificare deum de ipso magna credere et dicere (dicentes quia propheta magnus surrexit in nobis) in lege et in prophetis promissus (et qz deus visitauit plebem suam). **L**yra. mitte do eis saluatozem. **C**irca hoc euangelium vbi dicit (Noli flere etc) **Q**uestitur vtrum de morte amici aliquis licite possit flere. **R**esponderur qd sic. sed tamen moderate. sicut **M**artha et **M**aria magdalena fleuerunt super **L**azarum fratrem suum defunctum. quem postmodum christus a morte suscitauit. **S**ed querit. vtrum magis flendum sit pro morte anime qz corporis. **R**esponderur qd sic. qz quanto anima est nobilior corpore tanto magis e dolendum de morte anime qz de morte corporis. **V**n **A**ug. maius est dñm

A iij

Bagina

de amissione vnus aie q̄ mille corpor. **Ger.** Totus mūdus p̄cū vni aie estimari nō potest. sed vt dicit **Aug.** Virabilis miseria in hoibz apparet q̄ cū moritur hō fm corpus oēs amici pueniunt z plorant. sed cū morit̄ in aiam nullus vider. A corpore mortuo nō recedit donec sepeliat̄. Nē vero mortue nullus assistit. z nullus curat eā ad vitam reducere. vtinā tot facerent amici p̄ aia resuscitanda. q̄t faceret si possent amici mortuū ad vitā reuocare. **Cercio** querit̄. q̄ debet nos solari sup morte pueroz z p̄ sanguineoz. **Rūdes** q̄ ad h̄ vas

• lēt q̄nc̄ p̄sideratiōes q̄s fere oēs tāgit b̄tūs **Hier.** ro. in q̄dā eplā. **Prima** ē p̄sideratiō diuine volūtat̄is cui debem⁹ nos in oibz cōformare. vnde **Beneca** in eplā ad **Lucilluz** Placeat hōi quicqd̄ deo placet. In signum huius quotidie oramus. fiat voluntas tua zc. Nam credere debemus q̄ deus in meliori statu hominē res

uocat. si bonus est ne malus fiat. si malus ne peior efficiatur. **Secūda** cōsideratiō est diuine eq̄tatis. qz licitū est vnicuiqz quod suū est recipere. deus em̄ h̄z p̄tatem reperēdi p̄ueros z p̄sanguineos tuos. qz ipsi sunt. vnde p̄s **Ipsē** fecit nos z nō ipsi nos. In sup̄ tenemur deo solucere debitū in ortis. qz oēs sumus ad mortē ascripti. vt p̄z **Ben. ij.** Quacūqz die comederitis ex eo morte moriemini. vñ **Heb. ij.** Statutū est hoibz semel mori. **Tercia** cōsideratiō est diuine dispōsitiōis q̄ nouit q̄s diu expediat hōi hic viuere. vñ **Aug.** in li. soliloq̄oz. de salute corp̄is mei q̄s diu mihi sit vtile nescio. tibi dñe h̄ cōmito. **Sic** etiā b̄tūs **Parrinus** fecit dices. **Quē** si adhuc p̄plo tuo sū necārus nō recuso labore. fiat volūtas tua. **Q̄** hō attende quō totus mūdus plenus est tribulatiōibus z miserijs. qz nūc frigus. nūc estus. nūc sames zc. vt p̄z **Iob. xij.** Nūqz in eodē statu p̄manet. **Item.** Hō natus de muliere breui viuens tpe replet̄ multis miserijs. vñ refert **Solinus** de barbaris. q̄ q̄ p̄ueri nascunt̄ tunc magnū planctū faciunt. z q̄ moriunt̄ magnū festū. **Et** beatus **Hierony.** refert de q̄dam terra vbi vxores cū maritis sepeliunt. eligentes potius mori q̄ miseria viuere. **Quarta** cōsideratiō est inuilitatis z damnificatiōis. qz luctus z tristitia damnificant hoīem in corpore z in anima. fm̄ illud **Ecc. xxx.** Multos occidit tristitia z nō est vtilitas in ea. vnde **Prover. xxv.** Sicut tinea vestimēto. vermis ligno. ita tristitia nocet cordi. **Et** iam nocet anime defunere. quia tales p̄pter nimiam tristitiam erunt in deuoti z indispositi ad orandum z suffragandum animabz. **Et** sic anime p̄uerorum z consanguineorum retardantur. **Exemplum** de hoc quere in promptuario exemplorum discipuli. folio nonagesimo septimo in **p.** **Quinta** cōsideratiō est future resurrectionis in qua lete ad vitam reduectur qui hic deplangitur. **Unde** prima **Thesalo.** quarto. **Vo**

Differentib; et p[er]traria p[re]cipientib;. Et quilibet hominū h[ab]et vnu illoꝝ duoz. Hoc p[ro]p[ter] sic. q[ui] ois hō aut est in grā aut in peccō mortali. si est in grā tūc h[ab]et p[ro] d[omi]no deū. si est in peccō mortali tūc h[ab]et diabolu[m]. p[ro] d[omi]no (Sic vnu odio h[ab]et/ bit) S[ed] s[ed] diabolu[m] (et alterū diligit) s[ed] deū (aut vnu sustinebit) s[ed] dia/ bolū. que hō peccādo parit. sed nō diligit (et alterū p[re]ner) scilicet deū. quem hō mortaliter peccādo p[re]mittit. Sed deū nemo p[ro] odire. q[ui] sum m[er]itū z insti/ tutū bonū est. Nec diabolu[m] quisq[ue] diligit. sed peccādo ei se subijcit (Nō po/

Quis aut vestru[m] cogitans p[ro]t adijcere ad staturam suā cubicū vnu. Et de ve/ stimentis q[ui]d solliciti estis. p[ro]siderate li/ lia agri quō crescūt. nō laborant neq[ue] nent. Dico aut vobis q[ue] neq[ue] salomon in omni gloria sua coopertus est sicut vnu ex istis. Si em̄ fenuz agri q[ui]d ho/ die est et cras in cubiculū mittitur de us sic vestit. q[ui]to magis vos modi/ ce fidei. Nolite ergo solliciti esse. dicē tes quid manducabimus aut quid bi/ bemus. aut quo operiemur. Hec em̄ omnia gentes inquirunt. Scit enim pater vester. quia his omnibus indi/

dū q[ui] x[ristu]s hic nō prohibet laborē. q[ui] hō ad laborē nascit sicut autē ad volan/ dum. sed. p[ro]hibet sollicitudinē sup[er]fluā z inordinatā p[ro] quā postponitur sp[iritu]s ritualia z etiā eterna (aie v[er]e). i. a[ng]eli vite q[ui] cibo sustinēt (q[ui]d māduccetis ne q[ui]s corpi vestro q[ui]d induamini. nō ne aia pl[ur] est q[ui]s esca). q. d. lōge plus est (et corpus plus q[ui]s vestimētū). q. d. si de[us] dedit vobis maiora. s. corp[us] z aiam etiā dabit minora. s. escam zc (respicite volatilia celi. q[ui]m nō seruit neq[ue] mes/ tunt neq[ue] cōgregant in hozrea. z tū pater vester celestis pascit ea) **U**n̄ p[ro]p[ter] s. **Q**ui dat iumentis esca ip[s]oz zc. Multo fortius hoīem sufficēter pascet. **U**nde **Rabanus**. Quis rex militib; deuoris debita nō pcurat alimonia **Q**uis d[omi]n[us] ministris suis nō ministrat cibaria zc. (nō ne vos magis plu/ ris estis illis) quasi diceret multo maioris p[re]cij estis. **A**y. natura humana maioris ponderis corā deo zc. quia alie creature facte sunt p[ro]pter homines **F**inis aut nobilior est h[ab]et que sunt ad fines. si ergo de illis curat multo for/ tius de nobis curam h[ab]et (q[ui]s aut vestru[m] p[ro] adijcere ad staturā suā cubicū tum vnu). q. d. nullus. **E**rgo deus qui dat hoī incrementū z q[ui] raturat sta/ ture etiā dabit nutrimentū p[ro]ueniens stature zc. (et de vestimentis q[ui]d solli/ citi estis. p[ro]siderate lilia agri quō crescunt) s[ed] tam p[re]ciosis colorib; induta (nō laborāt) s[ed] ad ornādum se (neq[ue] nent) i. filant ad faciendū sibi vestis/ mentū. z tamen optime vestiuntur. sic q[ue] regalia vestimenta excedunt (dico

Bagina

aut vobis q̄ neq̄ salomon) qui fuit ditissimus sapientissimus potentissim
mus inter alios reges (in oi gloria sua cooptus est) .i. vestitus z ornatus
tam pulere sicut vni ex istis) qz in salomone fuerit vestes alene. in istis au
tem pprie. ille vero ab arte. iste a natura. et oēs tinctores p̄anoz nō possent
facere colorem viridē sicut natura in terre nascentibz. vii. Hiero. quid rus
let vt rosa. quid candet vt lilii (si em̄ fem̄ agri qd̄ hodie est) .i. in p̄senti (z
eras in cibani mittit) .i. in furno ponet (deus sic vestit) .i. sic pulcre. sic op̄
time sine sollicitudine (q̄tomagis vos modice fidei) .i. v. vocat aut̄ eos q̄
nimis sollicitant de tp̄alibz modice fidei. qz ex defectu fidei p̄cedit talis sol
licitudo sup̄flua (nolite ergo solliciti esse dicentes. qd̄ manducabimus aut
quid bibemus) hoc pertinet ad vestimentū (hec em̄ om̄ia gentes inq̄rūt)
Hor. qz infideles sunt. et de eternoz p̄missione non p̄fidunt. Pyra. genti/
les diuinā providentiam

circa actus humanos ne
gant (Scit em̄ pater ves
ter celestis. qz his omni/
bus indigetis) Hor. non
est p̄f̄ pius q̄ nō tribuit

getis. Querite ergo primum regnum
dei et iusticiam eius. et hec omnia ad
ijicientur vobis.

necessaria filiis quoz nouit indigentia. sed deus est pater vester. q̄ seruien/
tibus sibi tp̄alia sufficienter ministrabit (Querite ergo p̄m̄) .i. p̄cipue (reḡ
nū dei) De quo d̄: Par. xii. Fulgebūt iusti sicut sol in regno patris mei
Quis hoc regnū nō desiderat vbi oēs erūt reges z regne. ergo diligenter
hoc regnū est querendū (et iusticiā eius) qz iusti in perpetuū viuēt z apud
dñm est merces eoz. Sapient. v. (et hec oia) scilz tp̄alia (adiacent vobis)
Unde ps. liii. Lecta cogitasti cum in dño et ipse te enurriet. Item ps. xxxv.
Plurq̄ vidit iustū derelictū zc. ¶ Circa hoc p̄sens euāgelium vbi dicitur
(Primū querite regnū dei z iusticiam eius) Notanduz q̄ peccator querit
regnū dei nō primo sed vltimo. scz in morte. qm̄ em̄ peccator nō p̄t plus vi
uere vel qm̄ credit morte sibi imminere. tūc querit regnū dei. Et accipit ex
emplum a latrone in cruce zc. sed non a iohanne baptista. qui in cunabulis
questiuit regnū dei. Similiter sanctus Nicolaus qui quarta z sexta feria se
mel fugebat vltra. Similiter sanctus Dominicus qui a puericia sua do/
mino deo seruire studuit. et sic de alijs pluribz sanctis. Pro quo nota exē/
plum de quinqz virginibz que petierunt oleum in media nocte in vasis sur
tis. id est in vicinitate mortis. et non obtinuerunt. sic lampades caruz sunt
extincte. et ipse exclusē sunt a regno celorum. Unde Augustinus. Legi z
perlegi sacram scripturam et non inveni in quinqz millibz annozum saluaz
tum in fine. nisi solum latronem. Unde alterrus magnus. Rarum est q̄
aliquis ex amore in fine vite sue peniteat. Item peccator querit regnū dei
sed non iusticiam eius. Omnis em̄ homo vult esse beatus. qz vt dicit Bo
erius de consolatione philosophie Mentibz hominum naturaliter summi
boni cupido inserta est. sed opera beatitudinis non curat facere. Tota die
peccator fabricat sibi domū in inferno. et tñ intendit post hanc vitā quietē
cere z habitare in celo zc.

¶ Postilla

Ibat ihesus in ciuitatem zc. An. vii. Hoc miraculum fecit dominus
ihesus anno eius. xxxi. xii. kal. augusti. dominica. luna. xxx. indictione

celiij

† Iam vos ignorare de dormientibus vt nō pristinam sicut ceteri qui spem non hūc. Nam quilibet xpianus credere debet resurrectionem futurā. rā. r si hic charus r fidelis tibi fuit. millesies tibi charior erit in celo. Et si hic tibi vilis fuit. millesies tibi vtilior erit in celo. qz oīa merita tecū eō diuider. vñ Anselmus. Unusquisqz tm̄ gaudet de alterius merito q̄tum de suo proprio.

Postilla

Qum intraret ihs in domū rē. Luc. xiiij. Marc. xij. Historia huius euāgelij facta est anno xpi. xxiiij. sabbato. v. nonas octobris. luna. xiiij. in die tēde. v. An̄ in cū illius euāgelij scribit Lucas in p̄cedēti capto. qz quidā dicit ad ihm. dñe si pauci sunt qui suluant. Ipse autē dicit ad illos. Cōtendite intrare p̄ angustā portam. quia multi qs dico vobis querent intrare r nō potuerūt. Cum autē intrauerit patrifamilias r

visitauit plebem suam

Dominica. xvij. post octa. penthe. Euāgelij fm̄ Lucam. xiiij.

In illo tpe. Cum intraret iesus in domū cuiusdā principis phariseorū sabbato manducare panē. Et ipsi obseruabāt eum. Et ecce homo quidā hydropicus erat ante illum. Et respōdens iesus dixit ad legispositos et phariseos. Si licet sabbato curare. Et illi tacuerūt. Ipse vero apprehēsus sanauit eum ac dimisit. Et respōdens dixit ad illos. Quis vestrum asinus aut bos in puteū cadet. r non cōtinuo extrahet illū die sabbati. Et non pote

clausit ostium. incipietis foris stare r pulsare ad ostium dicentes. Domine aperi nobis. Et respo dēs dicit nescio vos vnde sitis. Tūc incipietis dicere. māducauim⁹ corā te r bibimus. et in plateis nostris docuisti. Et dicit vobis nescio vos vnde sitis. discedis te a me opari in iudicatis in igne eternū. ibi erit fletus r stridor dēntiū. Et tunc postmodū sequitur euāgelij hodie. (Cum intraret ihs in domum cuiusdā principis phariseorū) Gor. in domo p̄ncipis phariseorū r aliorū aduersariorū suorū comedit xps. r hoc p̄pter eorū edificationē. r p̄pter per

fecte charitatis ostensionē. que est dilgere inimicos. vñ Luc. vi. Dilgite inimicos vestros rē. sabbato māducare panē) Gor. noīe panis videte nec āria designant. Intrauit autē ad comedendū non seruata voluptas. sed panem necessitatis. Ly. iste p̄nceps phariseorū. inuicauit xpm̄ malitiose. r nō ex deuotione. Tūc subditur (r ipsi obseruabāt eum) Ly. ar. tendētes si inter epulas aliqd diceret aut faceret vñ eum possent accusare (r ecce homo qdam hydropicus) Ly. hydropicus dicitur ab hydor qd ē aqua. qz hydropicus h̄ aquā inrer carnē r cutem r hoc est p̄p̄ius hydropici qz quāto plus bibit tanto plus sitit (erat autē illum) Et rilus dicit qz ille nō petiuit a xpo sanari timore phariseorū. sed solū se ostendebat vt xps videns eū eius miseret (et respōdens ihs dixit ad legispositos r pharise

Pagina

os) **L**ysa. nō rīdēt īp̄sis ad verba. qz questio nō p̄ponebatur. sed ad cogitatos eoz rīdēt. vñ Beda. Per hoc ondit se esse verū deum. q̄ solus nouit corda hoīm (si licet sabbato curare) **G**oz. i. si licet opa pietatis z mīsericordie facere sine sabbato violatōe. cuius modi opus est infirmū curare (at illi tacuerūt) Beda merito tacēt. q̄ p̄tra se dcm̄ q̄qd̄ dixerint vñ dēt. **S**i em̄ licet sabbato curare. cur ip̄m obseruāt. **S**i nō licet. cur peccata curant (ipse vero apprehēsum sanauit eū) **L**y. qz p̄ impositōem manū ip̄m curauit. z postmodū manū retraxit (ac dimisit). Labire corp̄aliter sanarū (z rīdēns ad illos dixit. cuius veltrū a sinu aut bos in puteū cauet. z nō p̄tinuo extrahit illū in die sabbati) **G**ozra. q. d. Si sabbatū nō frangitis subueniēdo peccatoribz. q̄nto minus frango ip̄m subueniēdo hoībus (Et nō poterāt ad hęc rīdere illi) **L**y. tanq̄ p̄fult euidētī rōe. **S**z est norandum. q̄ magna fuit phariseoz malicia. qz plus curabāt de aīas libz q̄ de hominibz. **S**icut multi plebani z prelati maiorē curam hñt de rebz tp̄alibz q̄ de aīas. vñ **C**ris. **A**dūt aīna. et est qui subleuet. perit aīa z nō est qui recogitet (dicebat aut̄ ad inuitatos pabolā istam) **L**y. p̄furādo eos de supbia et ambitōe indebita (intendens quō p̄imos ac cubitus eligerēt) **G**oz. i. quō de p̄mis accubitis obtinēdis laborarēt (cū inuitatus fueris ad nuptias)

Cirillus. i. ad nuptias celestes. de q̄bz d̄z **A**poc. xix. **B**eati qui ad cenā agni nuptiaz vocati sunt (non discūbas in p̄mo loco) ille in p̄mo loco discūbit q̄ se in corde preferet alijs. sicut phariseus q̄ dixit. **N**ō sum sicut ceteri hoīes. **S**ed dignitatē vel prelaturam indebite ambiēdo. sicut lucifer. **A**ro similis altissimo (ne forte honorator te sit inuitatus ab eo. z veniens is qui te z illum inuitauit. dicat tibi da huic locū (z tūc incipias cū rubore). i. cum p̄fusione (nouissimū locū tenere. **S**ed cū vocat⁹ fueris ad nuptias vade z recumbe in nouissimo loco) scz te minore alijs reputādo. **S**icut apls fecit q̄ dixit. ego sum miserrimus ap̄loy (vt cū venerit q̄ te inuitauit dicat tibi. **A**mice ascēde superius) scz in p̄mā p̄ grām. z in futuro p̄ gl̄iam (et tūc erit tibi gl̄ia corā s̄c̄ discūdentibz). i. in eadē beatitudine d̄scēntibz (qz oīs qui se exaltat) sit perbiēdo (humiliabit) necārio hic vñ in futuro. vñ **P**rouer. xx. **S**upbus sequit̄ humilitas (z q̄ se humiliat) volūtarie ex corde (exaltabit) hic vel in futuro. sicut ondit **B**rego. q̄druplici exēplo dices. **P**upilla oculi q̄n̄s est nigrior tāto lucidior. **A**d d̄la q̄nto magis inclinat̄ tanto maiori lu

cxliiii

Et profunditur. Arbor q̄nto profundius radicat tanto altius crescit. Quia q̄nto magis descendit deorsum. tanto magis ascendit sursum. Sic I. d̄o quāto magis vilescit sibi et inclinatur per humilitatē. tanto magis lumine gratie et gl̄ie replet. Et q̄nto magis descendit humilitate se. tanto magis ascendit ad deū. Circa p̄ns euāgelii vbi d̄r. Et ipsi observabāt eum. Quen̄s hic an xp̄s debuit tenere vitam solitariā aut socialē. R̄ndet q̄st derato sine ad quē venerat tūc magis decuit eū tenere vitā socialē q̄ solitariā. Venerat em̄ p̄mo ad ostendendū se verū deū et hominē. q̄ oportebat opibz approbare. et sic vitā socialē tenere. Sec̄do venerat ad nos infor mādū in oribz et exēplis. que nō potuisset facere solitarie sp̄ stādō. q̄re decuit eū vitā socialē tenere. Tercio venerat ad liberandū nos rā ab infirmitatibz corporalibz q̄ sp̄ualibz. q̄re decuit eum

erit tibi gloria corā simul disc̄p̄benti-
bus. qz oīs q̄ se exaltat humiliabitur
et qui se humiliat exaltabitur

V Dñica. xviii. post octa. penthe. Euā-
gelii fm̄ Math. xxi.

In illo tpe pharisei audientes qz
ihs silentiū imposuisset puene-
runt in vni. et interrogauit eū ex eis le-
gis doctor temptās eum. **Aḡr** qd̄ est

domesticū hominibz osten-
dedo eos at traheret ad
bonum. vti bo. exēplo. et
p̄sideratōe. et sic cum se-
cisse euangeliste dicunt.
q̄ ibat de ciuitate in ciui-
tate. et in castella et in
villas. et de iudea in gas-
tiliā. et ecōuerso. Et mul-
tum laborabat p̄dicandō.
de. infirmos sanādo. et
miracula faciēdo. vt da-
ret posteris intelligere se
ralem vitam elegisse. q̄
ec̄t nobis magis vtilis
et melior et vtilior et rus-
tior. qz frater qui inuaf

frat̄e ē ciuitas munita et firma. Et ve homini soli quia si ceciderit nō
habet subleuāre se.

Quoniam
Pharisei audientes qz ihs r̄c. Math. xxi. **Mar. xij. Lu. xx. Hāc**
d̄sputatō nez cum phariseis fecit dñs ihs anno eius. xxxij. xi. kal.
ap̄r̄ilis. feria. iij. luna. xij. ind̄ictōe. vi. **Lyra** pro intellectu illius euāgelij
Notandū qz inter iudeos q̄daz erant qui vocabant saducei. qui recipie-
bant tm̄ quinqz libros moysi. et dicebant aiām hoīs esse mortalem. et qz
p̄ns negabant resurrectionē mortuoz. Et isti saducei accesserūt ad ihs
sum. et interrogauerūt euz dicētes. **Numeri. xxij. Moyses** dixit. Si q̄s
mortuus fuerit nō hñs filium. ducat senior frater vxorē eius. vt suscitee
semen fratris sui. Erant aut̄ apud nos septem fratres. et p̄mus vxorē
duca defunctus est. et non habens semen reliquit vxorē fratris suo. **Sār**
secūdus et tertius vsqz ad septimū. **Howissime** aut̄ oīm defuncta ē et mu-
lier. In resurrectione ergo cui⁹ erit de septē hec vxor. oēs em̄ habuerūt eā
Scriptū est **Deut. xxxv. Quā** habitauerint fr̄es s̄l̄z vn⁹ ex eis absqz li-
beris mortuus fuerit. vxor defuncti nō nuber̄ alteri. sed accipiet eā fra-
ter eius. et suscitabit semen fratris sui. Et primogenitū ex ea filiū noīz

pagina

illius appellabit. vt non deleatur nomen eius ex israhel. Cum autē noluerit accipere vxorē fratris sui q̄ ei lege debet. perget mulier ad portam ciuitatis & interpellabit maiores naru dicens. Non vult frater viri mei suscipere semen fratris sui in israhel. nec me in iugū sumere. Statimq; accersiri eum facient. & interrogabūt. si respōderit nolo eam accipere vxorē accedat mulier ad eum coram seniorib; & tollat calciamentū de pede ei⁹ & spuerq; in faciem illius; & dicit. Sic fiet homini qui nō edificat domum fratris & vocabit nomen illi⁹ in israhel. domus discalceati. Rūdens autē iesus ait illis. Erratis nesciētes scripturas neq; virtutē dei. In resurrectione em̄ neq; nubent. **A**ya. i. viri nō accipiēt vxores. neq; nubent. i. mulieres nō accipiēt a viris sed sunt sicut angeli. i. incorruptibiles immortales. **Coza** In hoc seculo morimur. & nascimur. sed in futura vita nullus moritur nec nascit.

Ideo post resurrectionē generalē homines nō nubent neq; nubent. **E**t audientes turbe mirabantur in doctrina ei⁹. scz q; ita prudēter rēderet. **T**ūc statim lectur euangeliū hodiē. (**Pharisei** autē audientes q; silentiū impositū fuerat saduceis) **A**y. licet em̄ pharisei contrarij eēt saduceis in opinione de anime immortalitate. & de mortuorū resurrectione. tamen huc ueniebant cum eis in xpi psequutione. **E**t ideo audientes q; silentiū impositū fuisset ipso (puenerunt in vnum) **A**y. ad inuadendū xpm. & venerunt ad eum in magna multitudine ad eum magis

terrendum (& interrogauit vnus ex eis legis doctor) **A**ya. ideo vnus. q; si confusus esset. solus videret confundi. **S**i autē vinceret. omnes viderentur peripsum vicisse. **S**m q; dicit **Chri**. (temptans eum) **A**y. scz capere in sermone. & interrogauit eum dicens (magister quod est mandatum magnum in lege) vnde **Chri**. **M**agistrū vocat illum. cuius non vult esse discipulus. (**A**it illi iesus) quis eum temptando phariseus interrogauit. tamen xps non dedignabat ei recte respōdere. (**D**iliges dñm deum tuum ex toto corde tuo) **I**sidorus. ex toto corde. vt omnes cogitationes in deum reflectas (in tota anima tua) vt omnes affectiones in deum puertas (& in tota mēte tua) vt oēs quinque sensus xpo vacent. **S**i

mandatum magnum in lege. **A**it illi iesus. **D**iliges dominū deum tuum ex toto corde tuo. et in tota anima tua et in tota mente tua. **H**oc em̄ est maximum & primū mandatū. **S**ecundum autē simile est huic. **D**iliges proximū tuū sicut teipsum. **I**n his duob; mandatis vniversa lex pendet & prophete **C**ongregatis autem phariseis interrogauit eos iesus dicens. **Q**uid vobis videt de xpo cuius filius est. **D**ixerunt ei dauid. **A**it illis quō ergo dicit in spiritu vocat eum dominum dicens. **D**ixit dominus domino meo se de a dextris meis. **D**onec ponam inimicos tuos scabellū pedū tuorū. **S**i ergo dauid vocat eum dñm quomo/

relo

Bernardus toto corde id est sapienter tota aia id est dulciter tota mens
re id est fortiter (hoc est maximū et primū mandati) scz in dignitate qz cha-
ritas maior est et dignior omnibz virtutibz (secūdu aut simile est huic. **Diligi-
ges aut primū tuū sicut teipsum**) **Ly. i. in eandem beatitudinem ad quaz
diligis te.** (In his duobz mandatis vniuersa lex pendet et pphete) **Lyra.**
qz omnia precepta ordinantur ad dilectionem dei et proximi quia tria pres-
cepta p̄ime tabule p̄tinent ad dilectionem dei. Et precepta secūde tabule
p̄tinent ad dilectionem proximi. **Uñ Chrys.** Non p̄t hominē odire q̄ deū
amat. **Nec p̄t deū amare qui hominē odit.** **Magister in. ij. distm. xxviii.**
**Qui deū diligit non p̄t eū p̄tendere quem deus precipit diligi. et qui diligit
sū proximū quid in eo diligit nisi deum zc.** (Congregatis autem pharise-
is) **Sorra.** scz qui ad tentandum venerant (interrogauit eos ihesus dices

**filius eius est. Et nemo poterat ei re-
spondere verbū. nec ausus fuit quisqz
ex illa die eum amplius interrogare.**

**Quid vobis videtur de
christo**) id est de messia
in lege promisso. cuius fili-
us est. dicunt et dauid)
sicut dicitur in ps. cxxxi.

**De fructu ventris tui
ponā sup sedem tuam** (ait illis. q̄no ergo dauid in spiritu) id est in sp̄sanc-
to inspiratus (vocat eū dñm dicens) in ps. cix. (Dixit dñs dño meo) i. s̄s
lio (sede a dextris meis) i. in equalitate mea s̄m q̄ deus vel in prioribus
bonis p̄te omnibz creaturis (donec ponā inimicos tuos scabellū pedū tuos-
rum) **Ly.** id est p̄plebā in iudicio q̄n omnia p̄fecere subiecit ihesū christo
(sicut dauid vocat eū dominū suū. q̄no filius eius est) **Sorra.** est em̄ chris-
tus filius dauid et etiam dñs eius. **Filius dauid** fuit s̄m carnem. et domi-
nus dauid s̄m deitatez. **Et sic restat q̄ christus est deus et homo** (et nemo
potuit ei respondere verbū) **Non immerito cum seruo christi. scz sancto
stephano disputantibus iudeis et phariseis non poterant resistere nec cōs-
tradidere spiritui qui in eo loquebat.** **Ultominus christo qui est fons sa-
pientie et gratie (nec ausus fuit quisqz ex illa die eū amplius interrogare)
p̄pter timorē similis p̄furationis. vñ Hieremie. xx. Confutati sermionibz
vltra non interrogant. Et his ostenditur q̄ nō ex desiderio discendi. sed ex
malicia tentandi eum interrogabant** ¶ **Circa plens euangelium vbi dicit
(Diligis proximū tuū sicut teipsum)** **Idcirco hugo de praro.** q̄ ordo cha-
ritatis est vt deus sup omnia diligatur. **Secūdo aia p̄pria.** **Tercio aia p̄s-
ximū et magis q̄ vita p̄pria.** **Unde hic queritur.** vtrum mori pro salute p̄s-
ximū sit de necessitate salutis. **Respondet Hugo de praro.** q̄ mori p̄ prox-
imo est charitatis. que nō requirit de necessitate salutis. sed solū est in viris
perfectis. et hoc tenent multi doctores. **Unde Hugo.** **Non tenemur ita
perfectā habere charitatem sicut christus habuit nec p̄silia q̄ christus ob-
seruauit tenemur obseruare. Sed hoc maius et p̄fectius quod vnus alteri
possit facere scz mori pro ipso.** **Unde Job. xv. Maiorem charitatem nes-
mo habet q̄ vt animā suā ponat quis pro amicis suis.** **Unde Augustin⁹**
Perfecta autem charitas est vt paratus sit quis mori pro fratribz suis

¶ Postilla

Ascendens ihesus) Par. ix. Lu. v. Hoc signū fecit dominus ihus

B i.

pagina

anno eius. xxxi. xij. kal. septēbris. feria. v. luna. xxiij. indictōe. iij. Ante istū
eū istius euāgelij scribit sanctus **Matth.** q. xpo veniente in regione geras
senoz occurrit ei hō hñs multos spūs imūdos. q. sepūs ppedibz z cathe
nis vincens dirupit catenas z ppedes pminuit. et nemo potuit eū doma
re. Et semp nocte ac die in monumētis ac montibz erat clamās z concū
dens se lapidibz. Videns autē ihesum a longe cucurrit z adorauit eum. Et
interrogabat eū ihesus di

icens. **Qd** tibi nomen est
Et dixit ei. legio mihi no
men est. qz multi sumus.
Erat em̄ ibi circa montē
grex porcorū magnus pa
scens in agris. z deprecabā
tur euz spūs dicētes. Si
eijcis nos hic mitte nos
in porcos. et eiecti introie
runt in porcos. et mag
no impetu grex precipita
tus est in mare ad duo mi
lia porcorum. et suffocati
sunt in mari. **Passores**
autē fugierūt et nūctāue
rūt in ciuitatē z in agros

Et egressi sunt videre qd esset factū. **Et** viderūt eum qui a demonio vera
batur sedemē vestitū et sane mentis. rogabant ihesum vt transiret a fimbz
eoz. et **(Ascendens ihesus in nauiculā)** **Ly.** vt p nauigiū de terra gerases
noz rediret in galileam vnde illuc venerat (et venit in ciuitatē suā) scilz cas
pharnāū. que fuit metropolis galilee. **Et** dicit ciuitas sua. qz frequēter ibi erat
Et in principio p̄dicationis sue multa miracula ibi fecit. sicut et bethleem
fuit sua. qz in ea nasci elegit. et etiā nazareth sua. qz in ea annūciatus est et
inuitus fuit (et ecce offerrebāt ei paraliticū). **Modus** autē offerendi des
cribitur **Matth. ij.** qz nō potentes intrare ad christi p̄sentia. ppter turbā cir
cūstantem de tecto domus submiserūt eū in lecto. z hoc fuit magnū signū
fidei ipsoz. ppter qd sequūt (videns autē ihesus fidē illoz) **Ly.** scz paralitici
et offerentiū (ait paralitico. **Confide fili remittuntur tibi peccata tua)** **Ly.**
ad modū boni medici. q. primo remouet cām morbi. et tūc postmodū inten
dit curationi. **Infirmetas** autē hec fuit insicta paralitico. ppter peccatus. **Et**
ideo xps pmo remouet cām dicens (remittuntur tibi peccata tua) **¶ Ad**
maiorē p̄dieroz intelligentiā sciendū q. infirmetas corporalis infligit alicui
a deo multis de causis. **Primo** ppter probationē patientie. sicut in **Job** et
Thobia. vii. Thobia. ij. **Hanc** tentationē ideo p̄misit deus euenire illi vt po
stiens daret exemplū patientie eius. **Secundo** ppter humiliationem alicui
de in supbia elenet. sicut in paulo aplo. vt **ps. ij. Cor. ij.** **Ne** magnitudo re
uelationū extollat me **¶ Tertius** est mihi stimulus carnis mee angelus sathanas
ne qui me colapsifer. **Tercio** ad gloriā dei manifestandā. sicut de ceco
naro dicit **Jo. ij.** **Neqz** hic peccauit neqz parentes eius. scilz vt cecus nasceret

celus.

tur. s; vt manifestarent opa dei in illo. Quarto infligit ppter peccati pmissi purgatoem. sicut pz in maria sorore moysi murmurate ptra moysen. q; sua infacta ppter hoc ad repus leprosa. et in paralitico isto. de quo fit mentio in euāgelio hodierno. Quinto ppter punitōes peccatorū. sic q; de^o incipit peccatore in hoc mūdo punire. vt in eternū puniatur. sicut patet in antiocho in veteri testamento. et in herode et in nouo testamēto. quos ambos diuina vltio tali morbo percussit vt putrescerēt et viscera de ipsis fluerent. q; morte miserabili mortui sunt. et in p̄senti incipit eorū infernus et durabit in perpetuū. **Die. xvij.** Duplici p̄tione p̄tere eos dñe. (Et ecce qdā de scribis) id est de legis peritis (dicebant intra se) q; verbis hęc expr̄mare nō audebant. ppter p̄lū. (Hic blasphemā.) i. qd̄ dei est sibi vsurpat. **Blasphemia**

Quid est facilius dicere. Dimittitur tibi peccata tua. An dicere. surge et ambula. Ut autem sciatis quoniam filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata. Tunc ait paralitico. Surge tolle lectum tuum et vade in domum tuam. Et surrexit et abiit in domum suam. Videntes

re est creature attribueret illud qd̄ est p̄rius dei. dicit mittere autē peccata soli deo p̄uenit. Per hoc igit q; xpo blasphemā imponēbāt q; peccata dimittēbat pz. q; negabant xpm. esse deū. dicentes ipm esse purū hoīem (et cū vidisset ihesus cogitatioēs eorū) scilz iniqs quas habēbant p̄tra eum. imponēs

bant sibi blasphemias (dixit. vt qd̄ cogitatis mala in cordib; vestris) et in hoc ostendit xps se esse deū. vñ **Christ.** Solius dei est cognoscere cogitatioēs hominū (qd̄ est facilius dicere dimittuntur tibi peccata tua.) i. solo p̄bo efficere vt dimittant tibi peccata tua (an dicere surge et ambula.) i. in p̄bo efficere vt aliquis paraliticus surgat sanus et ambulet (vt autē sciatis) vos pharisei (q; filius hoīs.) i. virginis (h; potestatem dimittēdi peccata in terra) **Ly.** vt de^o nō vt purus hō (tūc ait paralitico. surge tolle lectū tuū et vade in domū tuā. q; statim surrexit) ad imperiū ihesu xpi (et abiit in domum suā) **Ly.** in signū p̄fecte curatiois (vidētes autē turbe) sc; miraculū factū in paralitico (timuerūt) **Ly.** imponere blasphemā (et glorificauerunt deū q; dedit potestatem tale) i. xpm q; est vire^o dei patris (hoīb;) i. salutē hominū.

¶ Circa p̄sens euāgelii vbi dicit (dimittitur tibi peccata tua) **Notandum** q; **Hugo** de prato dicit q; de^o misericordit recipit peccatores. et hoc pz in multis. **¶** **Petrus** cū iuramento negauit xpm. et postea fleuit. et xps misericorditer sibi indulxit et in gradū pristinū est restitutus. vt patz **Iob. xxi.** Pasce oues meas. **¶** **Maria magdalena** cū multis fornicata est. et postea accessit vt vercūda cū magna p̄tione et fide ad xpm. et saluata est. vt patz **Lu. vii.** **Fides** tua saluā te fecit. **¶** **Paulus** ap̄l; p̄secutus est ecclesiam dei et postmodū inuit lapidare. et postea dixit **Dñe** qd̄ me vis facere. **Act. ix.** et postmodū factus est odor et doctor gentiū et lumen ecclesie. **¶** Item latro in cruce anteā multa latrocinia et scelera p̄miserat et postea dixit. **Memoro** mei dñe dū veneris in regnū tuū. **Lu. xxij.** **¶** **Et xps** plus ei dedit q; petiuit. **Hodie** inquit meū eris in paradiso. **¶** **Charissimi** unitemur istos et non sumus sicut

quicquid requiritur ad salutem hoim. s. locus cibus et vestes (venite ad nuptias) credendo diligendo et opando (Illi autem neglexerunt) quia non timuerunt. qui enim tunc deum nihil negligit. Un hic queritur. vtrum negligentia sit peccatum mortale. Respondet s. in s. Th. q. negligentia si puenit ex qda remissione voluntatis. vt non precipiat ea que debent. si omittant ea que sunt de necessitate salutis. siue sit actus siue circumstantia. erit peccatum mortale. Vel si voluntas sit instanti remissa. vt totaliter a dei charitate deficiat. Talis est autem negligentia est peccatum mortale. et hoc precipue quod sequitur ex contemptu. obmissio vero circa ea que non sunt de necessitate salutis ob defectum seruos non est mortale. s. venite peccatum (et abierunt. alius in villa sua) .i. ad labore et occupationem corporalem circa terrenarum acquisitionem (alius ad negociationem suam) p negociationem intelligitur nimia occupatio mentalis circa re aliqua impediens diuina (reliqua vero tenuerunt seruos eius. et contumelia affectos occiderunt) scilicet post ascensionem christi dei flagellauerunt apostolos omnes scilicet. et postmodum Stephanum lapidauerunt. Actuum. vij. Et iacobum fratrem iohannis occiderunt. Actuum. xij. (Rex autem cum audisset iratus est. et missis exercitibus suis) .i. exercitibus exercitu romanorum sub principibus. Tyro et vespasiiano. q. ex de una ordinatione veniunt contra hierusalem anno quadragentesimo post passionem christi (p. didit homicidas illos) q. in vltione sanguinis christi et suorum discipulorum ab exercitu romanorum sunt cruciati et captiui dei iudeis versus ad decies centum milia. vt dicit Iosephus in libro

lorum homini regi qui fecit nuptias filio suo Et misit seruos suos vocare inuitatos ad nuptias. et volebat venire Ireni misit alios seruos dicens. dicit inuitatis. ecce prandium meum paratum Thauri mei et altaria mea occisa sunt et omnia parata sunt venite ad nuptias Illi autem neglexerunt et abierunt. alius in villam suam. alius vero ad negocia/

de iudaico bello (et ciuitate illorum succedit) quod tunc hierusalem succensa est et replum domini in ea (tunc autem rex seruis suis) et sequacibus eorum per diuinam reuelationem (nuptie que de parte sunt) sacramentum incarnationis paratum est. vt necessitatis predicatio. passio christi. et introitus regni apertus est per passionem christi. que autem clausus fuit (sed que inuitati fuerant) scilicet iudei (non fuerunt digni) .i. per suam ineredulitatem (ne ergo ad exitum viam) .i. ad gentes que non erant in via mandatorum dei et sine lege viuentes et legem ignorantes. Ad illas enim gentes uerant apostoli nolentibus iudeis fide christianam recipere. vt per Actuum. xij. dicitur paulo et barnaba apud iudeos. Vobis oportebat primum loqui uerbum dei. sed quoniam repellitis illud. et indignos uos iudicatis. ecce uertimur ad gentes. sic enim precepit nobis deus (et quecumque inueneritis uocare ad nuptias) quod nullus uolens fide catholicam recipere repellendus est (et egressus serui eius) .i. de iudea (in vias) .i. terras gentium (gregauerunt omnes quoscumque inuenerunt bonos et malos) .i. quod in ecclesia militate admitti sunt boni mali (et implere sunt nuptie discubentium) .i. quod fides catholica diffusa est per orbem uniuersum (intrauit autem rex vt uideret discubentes) .i. quod intrat autem christus dupli. Primo

Regina

Specialiter in morte cuiuslibet hois. Secundo generaliter inrabit in iudicio. extremo discernedo merita et demerita cuiuslibet hois (z vidit ibi hoiem nō vestitū veste nuptiali). i. habētem fidem sine charitate. qz vestis nuptialis est charitas q̄ diuidit inter filios regni z filios p̄ditōis vt dicit Augustinus (z ait illi. amice) vocat aut peccator amicus p̄ter naturā quā de^o creauit. q̄ bona est. z q̄ ad h̄y imaginē dei facta est (quō huc intrasti). i. sacras mēta ecclesie suscipiedo. fidē ecclesie p̄firodo (nō habēs vestē nuptialē). scz in charitate p̄ bona opa. vñ **P**iero. vestis nuptialis decē p̄cepta sunt. q̄m eludunt in charitate dei z p̄mi (ille aut obmutuit) **A**y. qz in extremo iudicio p̄ria arguētē p̄sciētia hō peccatorū z uincit z mutus efficit (tūc dixit rex ministris). i. angelis executoribz diuine iusticie (ligatis manibz z pedibz suis) **A**y. qz post mortē nō p̄r peccator āph^o bonū opari. nec ad salutē reuertī (mittite eum in tenebras exteriores) peccator in hac vita est in tenebris exterioribz. quia adhuc est in spe veniē. **I**n inferno erit in tenebris exterioribz. q̄a erit extra ambitū diuine misericordie. z sine omni spe glorie. vñ **B**eda **I**n inferno nulla est redēptio nec dolor mitigatio (et ibi erit fletus) **H**ora. ex vehementia ardoris (et stridor dentium) ex vehementia frigoris. vt **J**ob xxiiij. **T**ransibūt ab aq̄s nimū ad calorem nimū (m̄lti em̄ s̄z vocati) **l**y. ad fidē catholicā (pauci vero electi) ad gloriā **¶** **Q**uīra p̄ns euangelium vbi dicit. **S**imile est regnū celoz. zc. **N**ego de p̄rato dicit. ecclesia militans. qz sicut deus habitat in celis p̄ gloriā. sic habitat in ecclesia militāte in sacramēto eucharistie vt p̄ **M**at̄. xxviij. **E**cce ego vobiscū sum oibz diebz vsqz ad p̄summationē seculi. **I**tem sicut in celo sunt q̄dā corpa magis z minus clara. z vniū illuminat aliud. **E**t sic q̄dā sunt illuminātes z q̄dā illuminati. z q̄dā magis lucēt z q̄dā minus. vt p̄ **D**aniel. xij. **Q**ui autē docti fuerint sui gēbz b̄bz q̄s splendor firmamēt. ecce minus lucētes. **E**t qui ad iusticiā erudunt multos. q̄s stelle in p̄petuas eternitates. ecce magis lucētes **E**t sc̄ q̄s tur (boni regi) xps em̄ ē verus rex z potēs rex in oibz. z oēs reges excedit

qz regnat in celo in terra z in inferno. ad **Phl. ij.** Donauit illi nomen qd est sup omne nomē. vt in nomine iesu omne genu flectat. celestiu terrestriu er infernoz. In celo em regnat p totale z vniuersale beatoz subiecto dez. qz ei oēs sancti et angeli ad nutu obediūt. z ei in oib; subijciunt. qd etiā quod tidie petimus in nobis fieri dicentes. Fiat volūtas tua sicut in celo z in terra. vt pz **Matth. vi.** Regnat em in celo p sue glorie offensione z beataz visionē. qz ibi eius maiestas z gloria demonstrat. vñ in ps. **ostende nobis facie tuā z salu erimus. vñ Fulgētius.** dei facie si oēs in carcere inferni inclusi viderēt. nullam penā. nullū dolozē. nullamqz tristitiā sentirēt. **Ite rex noster ih̄s x̄ps regnat in mundo p patientiā z misericordiā. qz in magna paciētiā z misericordiā regnat sup peccatores. Patiētē em expectat eos vt puerant. z misericordiā recipit eos. vñ **Eccl. xxi.** Propterea expectat de⁹ vt misereat nostri vñ etiā **1. yere. ij.** Tu autē fornicata es cū amaroiz bus mltris. tū reuertere ad me z ego suscipiā te. **Sz mlti miseri pctōzes penitētiā z misericordiā ei⁹ ptenūt. z eo ip̄o magis peccāt. vñ **Eccl. viij.** Quia nō cito p̄fert p̄ra malos sentētia. filij hoī nū abscz vilo timore p̄petrāt mala. **Ite sup iustos regnat in magnificis eis gratiis spūaliter habitas in eis et eos dirigit gēs p̄gēs z gubernās******

pedibus mittite eū in tenebras exterioris. ibi erit flet⁹ et stridor dētiū. **Dulci em sunt vocati. pauci vero electi.**

V. Dñica. xxi. post octa. penthe. Quangelū s̄m Johanne. iij.

Fillo tpe. Erat qdam regulus cuius filius infirmabat capbar/naum. hic cum audisset. qz iesus adueniret a iudea in galileam. abiit ad eum et rogabat eum vt descenderet.

Ipsi em sunt respō dei spūale. z spū sanctus habitat in eis vt pz **1. cor. iij.** Templū dei sc̄m est qd estis vos. Ipsi em sunt regnū dei. qui pro honore dei et salute p̄ria quotidie certāt p̄ra dyabolū. mundū et p̄riā carnem. Et de illis hostib; triūphat. vñ **Matth. xi.** Regnū celoz vim patit. z violenti rapiūt illud. **Ite in inferno regnat p iusticie exequuto em. qz effectuz iusticie. s. vñ dictā in dānatos ibi exeret. vt pz **Deut. xxiij.** Reddā vltionē hostib;. **Uñ ex hoc seq̄tur. qz in inferno p̄gnoscent impij x̄pm esse regē omnipotentē. qz in hoc mūdo noluerūt eū cognoscere regē misericordie. Sequitur hic **(Ligatis manib; z pedib; zc.)** Ubi notandū qz peccatoz strictus ligat. p̄ aialia ligant. nam ligatur memoria ne recolat bñficia dei. ligat volūtas ne desideret verba bona ligat cor ne penas inferni z morē cogitet. et mala qz incurrat in statu peccati manēs. **Et sile est de oib; potētis anime interioris z exterioris. qz oēs fortiter alligant. z sicut pctōz fuit ligat⁹ in culis pa. sic digne erit ligat⁹ in pena.******

Post illa Erat qdam regulus. **Joh. iij. Matth. viij. Lu. viij.** Miraculū hoc fecit x̄ps anno eius. **xxi. vi. kal. nouēbris. feria. ij. luna. xix. in dicitio. ne. v.** Ante intrūm illius euan. scribit sc̄s **Joh.** in eodē caplo. quo x̄ps

pagina

sedens loquebat mulieri. postmodum exierunt samaritani de ciuitate et roga-
uerunt eum ut ibi maneret. et mansit ibi per duos dies. et multi ex samaritani-
s non ciuitatibus crediderunt in eum dicentes. quia hic est uere saluator mundi. Et
post duos dies exiit inde et abiit in galileam ubi ipse iesus testimonium phibuit
quia propheta in patria sua honorem non haberet. Cum ergo uenisset in galileam acce-
perunt eum galilei cum omnia uidissent que fecerat hierosolymis in die festo
uenit ergo iteque iesus in chana galilee. ubi fecerat ex aqua uinum. Et quodam re-
gulus. **A**postolus non accipitur hic regulus per paruum regem ut uidetur nomen sonare.
quia romani uolentes frangere iudeorum superbiam abstulerunt ab eis reges et
dignitatem regnum eorum in quatuor tetrarchias diuidentes. precauere uolens
res eorum rebelliones. Unde pilato ipse nullus erat rex in iudea. Dicit ergo
iste regulus quia erat officialis imperatoris deputatus ad custodiam galilee propter

quod morabatur in ca-
pharnaum. que erat metropolis
polis illius terre. et distat
tribus diebus ab hierosolymis.

Notandum quod sicut dicit
Iohannes. iste regulus
fuit miraculo in nuptiis
facto quoniam christus aquam in ui-
num mutauit. quia tunc cre-
didit. sed tamen christi diuinitatem
perfecte non agnouit. Et
ad hoc innuendum euangeli-
sista illud miraculum re-
memorat dicens. **T**empore
iteque iesus in chana galilee
ubi uinum ex aqua fe-
cit. **E**t erat quodam regulus
cuius filium infirmabat

et sanaret filium eius. incipiebat enim
mori. **D**ixit ergo iesus ad eum. nisi signa
et prodigia uideritis non creditis. **D**ixit
ergo ad eum regulus Domine descende per
usque moriatur filius meus. **D**ixit ei iesus
Mades. filius tuus uiuit. **C**redidit
homo sermonei que dicitur iesus et ibat. **J**am
autem eo descendente serui occurrerunt ei
et nunciauerunt dicentes. quia filius
eius uiueret. **I**nterrogabat autem homo
eam ab eis in qua melius habuerat.
Et dixerunt ei. quia heri hora sep-

capharnaum. **A**postolus. et licet esset gentilis uisus tamen auditis miraculis christi spe-
rauit ab eorum sanitate impetrare filio suo. **I**deo sequitur (hic cum audisset) per
famam que precurebat aduentum eius in omnem regionem galilee (quia iesus
ueniret a iudea in galileam) abiit ad eum et rogabat eum instanter et humiliter
ter. flexis genibus et compolis manibus profusus lachrymis (ut descenderet)
quia capharnaum erat in ualle sita respectu chana galilee in qua erat christus
(et sanaret filium eius. incipiebat enim mori). **S**igna uicine mortis in eo appa-
rebant euidenter. **D**ixit ergo iesus ad eum. nisi signa et prodigia uideritis
non creditis) non enim reprehendit eum de peritione salutis filij sui. sed de
defectu fidei. quia non credidit plene. **C**redidit enim in christo esse uirtutem. scilicet
ad sanandum filium suum. sed non credidit in eo esse diuinitatem. per quam
est ubique. et ubique potest sanare. **U**nde fides fuit quando perijt saluatus.
sed defectus fidei fuit quando requirebat presentiam christi corpalem. **E**t
quo patet quod non credidit christum esse uerum deum. quia si credidisset quod deus esset
ubique presens per presentiam maiestatis sue diuine non dixisset descende.
sed dixisset cum certatione **D**ixit uerbo et sanabit puer meus. **D**ixit autem

eum regulus. dñe descende priusq̄ moriatur filius meus) **Tho.** Manifestat igitur hic regulus incredulitatem suam. Rogat em̄ vt descendat p̄s̄ q̄ moriatur eius filius. quasi x̄ps̄ posset sanare infirmū. sed nō suscitare defunctū. **Aya.** verum tñ q̄ ex deuotione repetit petitionem suaz dicit. dñe descende. ideo exaudita x̄po. vñ sequit̄ (Dicit ei iesus. vade) letus in domum tuā (q̄ filius tuus viuit). i. p̄fecte sanitati restitit̄ est de ianuis mortis. q̄ incipiebat mori. vñ **Chrys.** x̄ps̄ ad domū reguli ire noluit. s̄ absens sanauit filiū eius. vt p̄ hoc magis declararet diuinitatē suam. et regulū illum minare ad veram fidem (credidit homo sermōi quez dixit ei iesus et ibat) q̄ fides requirit ad obtinēdum dei beneficia (tam aut̄ eo descendente serui occurrerunt ei et nūciauerūt dicētes. q̄ filius eius viueret) sc̄z gaudento ipsi (interrogauit aut̄ horam ab eis in qua melius habuerat) hoc fecit ad

tima reliquit eum febris **Cognouit ergo pater.** quia illa hora erat in qua dixit ei iesus. filius tuus viuit. **Et credit dicit ipse et domus eius tota**

V Dñica. xxiij. post octauas penthecostes. **Euangelij s̄m̄ Matthei. xxiij.**

I n illo tpe. dixit iesus discipulis suis. **Simile est regnū celorum homini regi.** qui voluit rationem ponere cum seruis suis. **Et cū cepisset rationem ponere. oblatu** est ei vn̄ qui debebat decem milia talenta. **Quz autem non haberet vnde redderet in** s̄t eum dñs eius venundari et vxorē eius et filios et omnia que habebat et reddi **Procidens autem seruis ille roga** bat eum dicens. **Patentiam habe in me. et omnia reddam tibi.** **Miseratus**

certificatōem miraculi respectu sui. **Et etiā vt serui et astātes agnoscerent virtutē x̄pi (et dixerunt et q̄ hora septima reliquit eū febris) vñ **Chrys.** Repente dimisit eum febris corporaliter. vt apparet nō esse naturalis consualscentia. Ex hoc etiāz famulos ipsius reguli suscitauit ad fidē. quia subito viderūt eum cōualuissē. qd̄ natura facere nō potest (Cognouit autēz pater quia illa hora erat q̄ dixit ei iesus. filius tuus viuit) Referens verbuz suū ad verbū x̄pi. et ad horam imperantis. et ad horam recepte sanitatis (et credit dicit ipse et domus eius tota) **Aya.** ad hoc em̄ factum est istud miraculum vt iste regulus gētilis cū familia sua crederet in christum. **Thomas Chrys.****

non solum sanauit filium reguli ab infirmitate. sed ip̄m reguluz et totā eius familiam ab infidelitate. quia credit ipse et domus eius tota

S imile est regnū celoz. **z. Matthei. xxiij.** **Historia huius euā. facta est anno x̄pi. xxxij. vi. kal. septembris. luna. xij. serena. v. iudictione. v. Ante initū illius euā. scribit sanctus Mattheus. q̄ petrus dixit ad iesum. Domine quētes peccabit in me frater meus et dimittā ei. vsq̄ ad septies. Dixit**

pagina.

illis iesus. Non dico tibi vltq; septies. sed vltq; septuagies septies. Ideo (at
similari est regnum celozū) **Lyra.** i. status ecclesie militantis (hoi regi) i.
xpo qest verus hō z verus deus. rex regum z dñs dñantū (q̄ voluit rōem
ponere cū seruis suis) i. rōem exgere de factis humanis (z cū cepisset rōez
ponere oblatū est ei vnus q̄ debebat ei centū milia talenta) **Ly.** i. obligas
tus ad magnā penam ppter multa peccata (Cum autē nō haberet vnde
redderet) **Boz.** i. cum virib; suis satisfacere nō valeret. hō em p se pōt rues
re. sed nō p se resurgere (iussit eū dñs eius venūdari) quātum ad aiām (z
vxoem) quātū ad corpus (z filios eius) q̄ntum ad opa (z omnia que has
bebat) q̄ntum ad rpalia (z reddi) nā omnia ista venundant. i. p peccatū mor
tale auferunt (Procidēs autē seruis ille rogabat eum dicēs. patiēciam has
ke in me) dando locum z tps penitētie (z oia reddam tibi) p opa penitētie
satisfaciēdo iuxta posse (Dimitte autē dñs serui illius) qz misericors z mis
erator dñs (dimitte illum) **Boz.** libez a captiuitate culpe (z debitū dimisit
ei) vñ **Chzif.** Vide misericordiam dei. petierat dilātōem. z accepit oim pctōrū
remissionē (Egressus autē seruus ille) i. a facie dñi p recidiuū pcti (inues
nit vñ de cōseruis suis)

Ly. i. de hoib; q̄ sunt ser
ui dei cū ipō (q̄ debebat ei
centū denarios) i. modis
cū eū offēdebat. qz offēn
sa in hoim modica est re
spectu offēse pmissē i de
um (z tenens suffocabat
eum) i. strangulabat (di
cens. redde quod debes

Ly. in quo offēdit auste
ritas in reperer. lo vindi
ctam a pximo (z pcedens

seruus eius) **Boz.** id debuit misereri qz pcedit
et qz seruus eius de dei fuit (rogabat illū dicens. patiētiā habe in me z om
nia reddā tibi) **Ly.** q. d. p. s. sum fm possibilitatē meā tibi satisfacere (ille
autē noluit. sed abire z misit eū in carcerē donec redderz vniuersum debitū)

Ly. in quo notat crudelitas in mō reperēdi vindictam (Uiderēs autē pser
ui eius) **Glo.** interli. i. angeli q̄ referūt ad deū gesta hoim. vt pz **Apoc.** xxi. cō
seruus tuus z fratrū tuoz q̄ fiebant. oia em opa que agim; z supplicia q̄ pa
timur vident (pccati sunt valde) **Glo.** ppter afflictōem xpiani. Notanz
dñi est angelis dei sup vno pctōre zē. (z venerūt z narrauerūt dño oia que
facta fuerāt) i. querimōis de psecutorib; pponēdam (tunc vocauit eū do
minus suus) **Ly.** ista vocatio fit in morte. vbi de oib; reddemus rōem.

(Et ait illi. serue nequā oīne debitū dimisi tibi) **Ly.** i. magnā offēnsā in me
commisisti (qm rogasti me. nōne ergo oportuit z te misereri pserui tui) p
na remittendo (sicut z ego tui miserus sum. Et iratus dñs eius tradidit
eū tortozib;) i. demonib; q̄ in hoc executores sunt diuine iusticie (donec red
deret vniuersum debitum) **Boz.** i. in pccatum. qz ibi nō est locus redemp
tionis vel satisfactōis. s; pccatiōis (sic z paf meus celestis faciet vob; si

autēz dominus serui illius dimisit eū
et debitum dimisit ei. Egressus autēz
seruus ille inuenit vnum de cōseruis
suis. qui debebat ei centum denarios
et tenens suffocabat eum dicens. Red
de quod debes. z pcedens conseruis
eius rogabat illum dicens. Patienti;

cl.

nō dimiseritis vniū quisq; fratri suo) vnde Hierony. Formidolosa sententia pua fratri nō dimitimus. magna nobis a deo nō dimitunt. vñ Gregorius. **O**stendat ex iam dictis. q; si hoc qd̄ in nos delinquitur ex corde non dimitimus illud a nobis p penitētiā dimissum fuisse nō gaudeamus. Ex cordib; vestris) q; nō sufficit ore dimittere. s; etiā corde. vñ Hay. sup. **P**atheū. **N**ihil pdest ore dimittere q; seruat iracundiā in mēre. **C**irca pñs euangeliū vbi d; **M**iserus aut̄ dñs serui illius dimisit eū z debitū dimisit ei. **Q**uerit vtrū deus sit magis misericors q̄ iustus vel eōuerso. **R**ūdet q; deus sicut est misericors sic z iustus z eōuerso. **T**ñ misericordie effectus pl̄ in nobis relucet q̄ iusticie. z iō q; deus parit in se peccantib;. **U**n̄ misericordia eius a pgenie in progenies. z q; effectus misericōdie in nobis relucet magis q̄ iusticie. ad deus d; nobis magis misericors q̄ iustus z cōuerso. **N**ec mirū si deus nō sit misericors. habet em̄ triplex forū. **U**num est in pñti vita totius misericōdie. q; in dō misericōdia audit eās. z iusticia facit ferias. vñ **E**saie. xvi. **P**reparabitur in misericōdia solum eius. **I**deo eēs causas iusticia mittit ad thronū gratie. vñ ad **H**ebre. iij. **A**deamus cū fiducia ad thronū gratie eius vt

am̄ habe in me. et omnia reddam tibi
Ille autem noluit. sed abijt et misit eū
 in carcerem donec redderet vniuersuz
 debitum. **V**identes autem conserui
 eius que fiebant contristati sunt valde
 et venerūt et narrauerunt dño suo omnia
 que facta fuerāt. **T**unc vocauit illū
 dominus suus z ait illi. **S**erne ne
 quā omne debitū dimisi tibi. quoniaz

misericiordiā consequimur
 Aliud forū erit in iudicio
 extremo quod erit pure
 iusticie. vbi audit iusticia
 causas. z misericordia facit
 ferias. **E**t ideo om̄es eās
 deinceps ad solum iusticie
 remittit. vñ **E**saie. ix.
Super solum domid et sup
 regnum eius sedebit. vt
 confirmet illud et corroboret
 in iudicio iusticia a modo
 z vsq; in sempiternum. **T**ercium forū

erit in purgatorio. quod est forum mixtum. quia ibi erit iusticia que penam infliget. z misericordiam z gloriā dabit. vñ ps. lxxviiij. **M**isericordia z veritas prece det facie tuam. **E**t ibi eēs dicere pōt illud ps. e. **M**isericordiā z iudiciuz cantabo tibi dñe. **E**t hec duo audiunt. q; pñs dei est z tibi dñe misericōdia. q; tu reddes vnicuiq; iuxta opera sua z c. z sequitur **D**onec redderet vniuersuz debitum. **U**bi notandum q; dupl'r dicim' peccata redire. **P**rimo q; non redeant quantum ad maculam vel reatum. sed q̄ntum ad magnitudinem. q; em̄ post acceptā remissionem ad peccatū vadit grauis delinēt. q; ingratus de tanto bñficio exultat. **E**t ita magnitudo peccatū reciduat̄is aggrauat. qd̄ penam peccōz p̄teritorum videt secū reducere. **U**n̄ dicitur in decretis. **I**nter ratio culpe inducit aggrauatōem pene. ij. q. viij. ca. h. ij. qui. **S**ecōdo dicuntur redire quantum ad penam substantialem. sicut em̄ in celo est vnus denarius. i. vna beatitudo substantialis. licet vnus magis altero pncipat. **U**n̄ de hoc dicit apl's. **S**icut stella differt a stella in claritate. sic sanctus differt a scō. **U**n̄ etiā in gr̄ sen. li. iij. dist. xlv. dicit. **E**lectus differt ab electo in claritate mentis z corpis. **E**t Job. xiiij. **I**n domo patris mei mansiōes multe sunt

pagina

¶ discipuli Iohannis baptiste accesserunt ad ihesum dicentes. Quare nos & pharisei ieiunamus frequenter discipuli autem tui non ieiunant. **R**ur illis ihs Aliquid possunt filij sponsi quod cum illis est sponsus lugere. veniet autem dies cum ab eis auferet sponsum. & tunc ieiunabunt. **T**unc sequitur euangelium hodiernum (Loquere ihesu ad turbas. ecce princeps vnus accessit) **L**y. quis autem fuerit princeps iste non exprimitur hic. sed habet **M**arc. v. et **L**y. viij. vbi dicitur erat princeps synagoge nomine Jaryus. Iudei enim habebant tunc vnum templum vbi poterant offerre vel imolare. scilicet in hierusalem. sed in alijs ciuitatibus et villis habebant loca determinata in quibus pueniebant populi ad orandum & audiendum verbum dei & tractandum de his que pertinebant ad commune vtilitate populi. et ille que preerat cuius auctoritate congregatio fiebat dicebatur princeps synagoge. **E**t talis erat iste qui accessit ad ihesum (et adorabat eum) humiliter. quia cecidit ad pedes eius. scilicet faciendo sibi reuerentiam debitam (dicens. domine filia mea modo defuncta est. sed veni impone manum tuam super eam & viuuet) **M**arc. v. dicitur que dixit eam esse in extremis. **L**y. viij. dicitur que moriebat. **E**t hoc est verum quoniam pater ab ea recessit antequam venisset ad ihesum moritua est propter quod nunquam eum venerunt de domo qui dixerunt noli vexare magistrum. quia defuncta est filia tua. credentes que deus non posset suscitare eam a mortuis. licet posset eam sanare ab infirmitate (et surgens ihesus sequebatur eum et discipuli eius) **L**y. pergens ad domum eius propter fidelis meritum (et ecce mulier que sanguinis fluxum patiebat duodecim annis) **L**u. viij. dicitur que in

Dominica. xliij. post octavas penthecostes. Euangelium secundum Mat. ix.

Mat. ix. Loquere ihesu ad turbas ecce princeps vnus accessit & adorabat eum dicens Domine filia mea modo defuncta est sed veni impone manum tuam super eam & viuuet. **E**t surgens ihesus sequebatur eum et discipuli eius. **E**t ecce mulier que fluxum sanguinis patiebat duodecim

medicos erogauerat omnem substantiam suam. nec ab villo potuit curari (accessit retro. christus enim erat in turba magna que eum premebat) vt habet **M**arc. v. et ideo de facili non potuit habere accessum ad eum (et sibi vestimentum eius) **H**ora. indignam se reputabat tangere pedes domini. vel etiam plenitudinem vestimenti habebat enim christus simbrias iuxta consuetudines iudeorum secundum preceptum legis. vt patet **N**um. xv. (Dicebat enim intra se) sed firmiter credens do (si tetigero tamen vestimentum saluus ero) scilicet ab hac infirmitate. **M**agna fides mulieris que credidit tantam virtutem esse in vestimento christi que a tactu sanaretur que per medicos sanari non poterat. pro quibus tantum expedit que deperata fuit. vt dicit **L**u. viij. (et ihesus conuersus videns eam dixit. Confide filia. fides tua te saluam fecit) **H**ora. Non dixit ego sanavi te. sed fides tua te saluam fecit. vt vitanda ostentationem doceat & meritum fidei extollat (salua facta est mulier ex illa hora) **E**t ambrosius videt velle que hec mulier erat martha soror beate marie magdalene & sancti lazari. **N**otandum quoniam in via eundo ad filiam principis archisynagoga sanauit mulierem istam per tactum vestis sue. vt sic princeps ille in fide solidaretur (et cum venisset ihesus in domum paruet

pis et vidisset tibicines) scilicet carmen lugubre canentes. Antiquitus tales ad exequias vocabantur. ut suo carmine alios prouocarent ad luctum (et turbam tumultuarem). id est lachrymarem (dicebat recedite nolite flere) ut habetur Lu. viij. Per hoc quod dicitur (nolite flere) docet nos quod mortuos nostros non delectimus ex cessiue deslere. presertim cum fuerint boni homines. quia licet moriantur mundo. viuunt tamen deo. ipsos enim non amittimus. sed permittimus. vnde Augustinus. In veteri testamento triste fuit mori et terribile. quia tunc omnes in infernum descenderunt. vnde Iob. xv. Infernus domus mea est. et in tenebris strauit lectum meum etc. vnde Ipsi. xx. de summo bono. Illi plorandi sunt in morte quos miseros infer-

annis. accessit retro et tetigit fimbrias vestimenti eius. Dicebat autem intra se. Si tetigero tantum vestimentum eius salua ero. At ihesus puerisus et videns eam dixit. Confide filia fides tua salua te fecit et salua facta est mulier ex illa hora Et cum venisset ihesus in domum principis et vidisset tibicines et turbam tumultuarem dicebat recedite. non enim est mortua puella. sed dormit. Et deridebant eum. Et cum eiecta esset turba intravit et

non quos celestis aula legitimis inducit etc. (Non est enim mortua puella sed dormit) Apud hoc dixerat quia poterat eam ita facilliter suscitare a morte. sed cuius homo potest alius hominem a somno excitare (et deridebat eum) Ecce de rideatur dominus ihesus. nec irascitur nec arguit eos (et cum eiecta esset turba) lamentantur. tumultuantur. et deridentium. quia ex quos erant increduli et derisores

res christi non erant digni videre miraculum (intrauit) scilicet locum ubi puella iacebat cum patre et matre eius. cum petro iacobo et iohanne. ut habetur Marci. v. ad hoc ut essent testes miraculi (et tenuit manum eius et dixit) clamando. ut patet Marci. v. Tabitha cum. quod interpretatur puella tibi dico surge. scilicet de lecto mortis (et postquam surrexit puella et ambulabat et iussit illi dare manducare) in signum vere resurrectionis. Et stupuerunt parentes eius. quibus precepit ne alicui dicerent quod factum erat. ut patet Lu. viij. ad insinuandum humilitatem (et exiit fama hec) scilicet ratione potentie (in vniuersam terram illam) Quod notandum circa hoc ubi dicitur (Confide filia fides etc.) quod fides christiana est firma et vera Hoc primo patet ex miraculorum factioe. in nulla enim alia fide seu secta sunt miracula nisi in nostra fide. que ab initio mundi fuit miraculis confirmata. ut patet per prophetas. qui eam prophetabant. Item in nouo testamento ipse christus et apostoli qui eam predicabant et in cordibus hominum plantabant. Sicut et sancti qui post apostolos predicauerunt fidem. sicut patet in legendis sanctorum. Item sarrazeni preterunt quod mahomet nullum miraculum fecit. Secundo patet ex tyrannorum persecutioe. Omne enim regnum videtur esse presumptum quousque ab inimicis propter christum et christi. ut patet de regno assyriorum. grecorum. et romanorum etc. Fideles autem propter fidem christi quam tenebant et defendebant maximas et generales persecutioes multo tempore ab imperatoribus regibus et potentibus mundi passi sunt. ut dicit Augustinus. et non potuerunt ipsam fidem christianam extirpare. sed quotidie crescebat et augmentabatur. Item notandum quod quando homini infunditur fides tunc

Pagina

infunditur oēs alie virtutes. et ideo optet vt hō agat fm fidez 7 alias vir-
tutes q̄s recipit. als in eo fides 7 virtutes essent frustra. 7 melius esset fide
nō habere q̄s eā malis opib; impugnare 7 negare. vii **A**p̄ls Confitent se
nolle deū. factis aut negant. **U**bi notandum q̄ mali christiani peiores sunt
saracenis q̄m ad q̄ruor. **P**rimo q̄ saraceni xpm negant verbo. sed isti fa-
cto. **P**ecius em̄ est factū q̄s verbū. **T**ales em̄ sunt filies milicib; pilati qui ge-
nua flectebant corā ihe-
su dicētes. **Q**ue rex iudeo-
rū. 7 percutiebāt eum pal-
mis. **T**ales etiā sunt sig-
nificati p̄ illā ficū habentē
solū folia. cui xps maledi-
xit. que statim aruit. **S**e-
cūdo q̄ saraceni q̄ igno-
rantia christū negāt. non
em̄ credūt ipm̄ esse verus
deū et dñm suuz. **S**i em̄
scirent multi eoz saluare-
tur p̄ bona opa q̄ faciunt
Christiani autē sciunt et
firmiter credunt ihesum
xpm̄ esse dñm suuz. et tñ
ei negāt debitum obseq̄-
um. q̄s maior malus vi-
detur esse. **E**xēplū si duo
hoies negarent debitum
obsequiū regitū q̄ vnus
diceret. dñe nescio q̄ debe-
am vobis obsequiū hoc
exhibere. si em̄ scirez liben-
ter exhiberet. **A**lter vero
diceret scio q̄ hoc obseq̄-
um vobis debeo. sed nos-
lo vobis exhibere. maior
festū est q̄ iste magis offē-
deret regēz. **T**ercio quia

et tenuit manū eius. et dixit. **P**uella
surge. et surrexit puella **E**t exiit fama
hec in vniuersam terram.

V Dñica vicesima octaua post octa-
uas penthecostes.

I N illo tpe. **C**ū subleuasset ocu-
los ihesus. et vidisset q̄ multitu-
do maxima venit ad eum zc. **D**e hoc
euangelio require in medio quadrage-
sime. scz dominica letare. **N**am bis le-
gitur hoc euangelium in anno

I N festo dedicatōis templi. **E**uan-
gelium fm **L**u. xix.

I N illo tpe **A**gressus ihesus pam-
bulabat hierico. **E**t ecce vir no-
mine zacheus. 7 bic erat p̄nceps pub-
licanorū. et ipse diues. et querebat vi-
dere ihesum quis esset. 7 non poterat
pre turba. quia statura pusillus erat
et precurrens ascendit in arbore fico/
morū vt videret illum. quia inde erat

quia nec saraceni nec christiani sunt. et ideo tales in lege peribunt. **Q**uar-
to tales videntur esse apostate a fide quantum ad rem fidei. **V**identur ip-
si sicut pueri eorum qui in baptismo promiserunt scilicet renuciare diabo-
lo et pompis eius. **E**t ideo malo christiano fides erit ad cumulum dam-
nationis eius. quia grāuis peccat christianus fornicando et alia que pro-
hibent in lege et euangelio faciendo. q̄s paganus. etiam plus punietur et p-
fundius damnatur. **U**nde de hoc dicitur in decretis. prima questione pri-
ma. caplo **N**oui **D** fidelis malus peior est infideli et grāuis peccat et
grāuioz sibi debetur pena

C Postilla

Egressus Iesus) Luc. xix. Historia huius enā facta est anno christi
 xxiiij. xvi. kal. aprilis. luna. vij. indictione. vi. An incitū illius enā.
 scribit Iesus Lu. in pcedenti ca. q. qdā adolecēs irrogauit ihm di. **Da**
 gisser qd faciedo vira eterna possidebo. **Dixit** ar eihs. **Si** vis ad vira
 ingredi sua mā data. **Qui** ait. hec oia custodim a timēture mea. qd ad
 huc mihi deest. ait illihs. **Si** vis pfect⁹ ee vade z vede oia q habes et
 da paupertib. z habebis thesaurū in celo z veni seqre me. **Hic** ille audis
 tis tristat⁹ ē. qz diues erat valde. **Videns** illū ihs tristē factū dixit. qz
 difficile q pecunias hūc i regnū dei intrabūt. **Ly.** difficile dē z. nō iposē
 bile. qz difficile ē diuitias possidere z eas nō nimis diligere. **Facilius** ca
 melū p foramē acus trāsire qz diuitē intrare regnū dei. **Ly.** h nō intellis
 gif de quoliter diuitē. sed de diuitē pstruente finē in diuitijs zē **Bar. x.**
 dē q difficile pfidētes in pecunijs intrabūt in regnū celoz. **Ly.** possessio

transiturus. **Et** cuz venisset ad locuz
 suspiciens Iesus vidit illuz. et dixit ad
 eū zachee festinans descēde. qz hodie
 in domo tua oportet me manere. z fe/
 stinās descēdit. z excepit illū gaudēs
 et cum viderent omnes. murmurabāt
 dicentes qz ad hominē peccatorē di/
 uertisset. **Stans** autem zacheus di/
 xit ad dominū. **Ece** dimidium bo/
 norum meorum domine do pauperi

diuitiaz reddē hoiem
 difficile ad pfectōem ac
 qrendā. nō sū facit ipos
 sibile. qz abzaā q fuit vñ
 ues valde. fuit pfect⁹. ve
 habet **Gen. xvij.** z ideo
 dē **Acti. xxi.** **Beatus**
 vir diues q inuē⁹ ē sine
 macula. **Et** seqtur. **Et**
 qd est h z laudabim⁹ eū
 q. d. vix ralis inuenietur
Et auditis his mirabā
 tur valde di. **Quis** q po
 terit salu⁹ fieri. **Hic** illis
Quēqz ipossibilia sūt

apud hoies possibilia sunt apud deum. qz sicut dē **Bar.** **Deus** p̄ hoies
 a cupiditate terrenoz. cōuertere ad cupiditate eternoz. vt **Sapient. xiiij.**
Potens es dñe ex oibus saluare. **Un** q illis qd supēst paupibz tribuūt.
 et eos sibi amicos pstruūt. regnū celoz intrare pūt. vtz **Lu. xvi.** **Facite**
 vobis amicos de māmona iniquitatis. vt cū defeceritis recipiāt vos in ra
 bernacula sua. **Siliter** q diuitijs suis opa mic exercēt. scz ab ādo elurien
 tem. potando sitientē. hospitando peregrinū zē. vñ **Bar. xvj.** **Esuriūt**
 et deditis mihi mā ducare zē **Venite** benedicti patris mei. possidere vo
 bis regnū paratū a pstruēdo ne mūdī. **Quē** seqtur euangelū hodiernū
 (**E**gressus Iesus pambulabat hiericho q ciuitates distāt ad vñā dictā
 a hierusalem (et ecce vir noie zacheus) **Goz.** noiatur expresse tanqz dign⁹
 noie. qz in libro vite erat scriptū nomen eius (z hic erat princeps publi/
 canoz) **Ly.** nō sū publicanus. s. pnceps publicanoz. **In** quo appare
 maior mia dei in eius vocatōe. vt vbi abū dicitur delictū ibi supabunda
 ret z grā (z ipse diues) **Ly.** qz auarus fuit in acqrendo (z qrebat). i. des
 siderabat (videre Iesum qd esset) in psona. z hoc ex deuotioē (z nō pote
 rat p turba) **Ly.** ex quo pz deuotio ppli ad xpm (qz statuta pūll⁹ erat)
 scz in psona corpis (z pcurrens). i. pte. alijs currens (ascendit in arbores

pagina

ficomoru) Gorra. i. qd natura minus haberet ascensu arboris suppleret
Ficomorus e arbor moro sillis in folijs. s3 altitudine pstant. z interprat
ficus fatua. et feat crucem xpi. q gentilibz stulticia est. in deis po sca dala
christianis aut dulcedo z honor (vt videret illu. qz inde erat transiur?)
sz ex illa pre qua erat ficomorus (Querit quid mouit eum ad hoc vt sic
desiderabar videre iesum. Pn def hm Aug. q audiuit famam vndiqz
circuolante de iesu q solo verbo infirmos curaret. ergo desiderabar ipz
sum videre (z cu venisset) sz iesus ad locu (vidit illu) no tm visu corpis
sed ena respectu pietatis z mte (z dixit ad illu) tanq iam dignu diuino
eloquio (zachee festinas descende) vocat eu ex noie ad ostensione sue infi
mte sapie. q nos oes nouit z noiat. vn ps. cxi. vi. Qui numerat multitu
dine stellar. z omibz eis
noia vocat. z qz hodie in
domo tua me oz mane
re) Ap. in domo materi
ali ppter refecronem xpi
et discipuloz suoz. et in
domo spualit pscie p gre
infusione (at ille) sz za
cheus (festinans Gor.
non pcrastinas. no se ex

cusans) descendit no tm descensu locali. sed z mentali p humilitates (et
excepit illu) sz xpm (gaudes) sz de tanti hospitis aduentu (z cu vides
rent oes) .i. pharisei z alij malignates. sz q intrant domum publicani
(murmurabat dicentes q ad hoim peccatore diuertisset) Ap. z hoc ir
ronabiliter fecerit. qz nullus ronabiliter pe murmurare si medicus vult
ret egrotu ad spm sanandu. Insup false iudicauerit de zacheo q iam pec
caroz no erat. sed vere penitens (stans aut zacheus dixit ad dnm) qm pas
ratus ei obedire (ecce dimidiu bonoz meoz dne do paupibz. no vt das
bo in futuro. sz post morte mea sed do in pnti. qz vn denari) i vita pl
valz qz mille post morte) z si qd aliqz defraudauit. reddo qdruplu) ego
in qrtuicqz modico. In hoc aut q ponit sub dubitatioe dices (si quid
aliqz defraudauit) ostendit se no multu defraudasse (reddo) no de red
dam qz tenet ho statim restituere res iniustas iuxta oe posse suum. Pn
Aug. no dimittit peccm nisi restituat ablatu (quadruplu) vrima vsura
m z raptores zc. red deret simplu (ait aut iesus. qz hodie huic domui fas
lus a deo facta est) Gor. i. toti familie. et spcaliter pscie zachei. q facta e
domus dei p gram inhabitatons (eo q z ipe sit filius abrae) vn Beda
zacheus filius abrae dr. no qz de stirpe eius gemitus sed qz est fide eius
imitatus. z sicut ille terra domiqz paternae deseruit. ita ille zacheus dis
midia parte bonoz suoz paupibz distribuit. Ophis videt q no fuit ius
deus sed paganus. qz oes iudei de stirpe abrae descenderut zc (venit ei
filius hois Gor. de celo in manu p humanitatis assumptoz) (querere)
p doctrina iua (z saluu facere) p gram (qz petierat) per culpam.

¶ Euangeliuz dñicaliu postilla p circulu anni finit feliciter

Ambulās iēsus) **Mat. iij. Mat. i. Lu. v. Historia huius cū. fa**
 cta est anno xp̄i. xxxi. vi. ydus Junij. dnica. luna. iij. indictione. iij.
Qu in iūū illi? cū. scri. sc̄is **Mat. i.** in eo. ca. q. postq̄ xps̄ teinquit. xl.
 dieb. z. xl. noct. ibi in deserto. tūc postmodū venit z habitauit i capharna
 um z in finibz zabolon z nephtalim. z cepit p̄dicare. i. dicere. p̄nam agere
 appinquare em̄ regnū celoz (**Ambulās ihs iuxta mare galilee**) **A**pra
 mare illud est quidam locus centū stadia longitudinis. z. xl. latitudinis
 p̄ que trāsit iordamis flum̄. vt d̄t **Niero.** d̄t at mare fm̄ modū hebraic̄

Incipit postilla sup̄ euāge. de sc̄is
In festo sancti Andree ap̄li
Euangeliū fm̄ Mat. iij.

M. i. t. **A**mbulās iēsus iuxta mare ga
 lilee vidit duos fratres **Symonē** (q̄
 vocat̄ petrus) z **Andream** fr̄em eius
 mittētes rethe i mare. **Erāt** em̄ pesca
 tores. z ait illis. **Venite** post me z faci
 am vos piscatores hoīz. at illi p̄tinuo
 relicti rethibz secuti s̄t eū **Et** p̄cedēs
 ide vidit duos alios fr̄es **Jacobū** z
Johānē fr̄em eius in nauī cū
 zebedeo p̄ze eoz. reficiētes rethia sua

cū loquēdo in quo ē ma
 gna p̄gregatio aquarū.
 fm̄ illō **Sen. i.** **Congres**
 gatōnes aquaz appella
 ut maria. vocat̄ etiā ali
 qñ stagnum genazereth
 vt p̄z **Lu. v.** d̄t etiā ma
 re galilee. qz est in regiōe
 illa. **Et** etiāz dicitur ali
 qñ mare tyberiadis a ci
 uitate tyberia sita super
 ipsum mare (vidit duos
 fratres) **Borra** non tm̄
 corporaliter. sed etiā sp̄ia
 liter. vñ **Chrys.** ad cor̄da
 plus q̄ ad facies respici
 ens (Symonem qui voca
 tur petrus? z andrea fr̄em
 eius mittētes rethe i ma

re) **Sz.** ad piscādū z q̄rendū victū (erāt em̄ piscatores. vñ **Chrys.** **Pi**
 scatores illi r̄rari mittētur ad p̄dicandū ne fides credentū nō in virtutē
 te dei. sed in eloquentia siue in doctrina hoīm putaret esse (at illi p̄tinuo
 relicti rethibz secuti sunt eū) vñ **Chrys.** **In** hoc docuerūt nos ap̄li qz nō s̄
 mo p̄t terrena possidere. z p̄fecte ad celestia p̄perare. **Per** inter celū z ter
 rā p̄stitutus ostendit qz inter celestia z terrena nulla p̄t esse p̄iectio. **Cele**
 stia qz sp̄ialia z leuia sunt sursum ducūt. **Terrena** qz ponderosa z gra
 uia sūt deorsum deponūt **Sciendū** qz illi ap̄li legūtur ter vocati a **Chri**
 sto. **Prima** vocatio fuit imediate post baptisimū **chris̄ti.** vt habet **Io. i.**
 qñ duo discipuli **iohānis** audierūt ip̄m dicentē de xpo. **Ecce** agnus dei
 ecce q̄ tollit peccā mūdi. **ibidē** d̄t qz andreas frater symonis petri erat vñ
 ex duobz q̄ secuti fuerāt iesum. z ibi d̄t quō andreas ad duxit fr̄em suū **sy**
 monē ad iesum. **Sc̄da** vocatio fuit in captura piscū. quā deleri. **Au. v.**
 cap̄lo. di. qz xps̄ p̄ter turbas irruentes ascendit in nauim petri ad p̄dici
 candū p̄plo. **Et** finita p̄dicatō ne iussit relaxare rethe in capturā piscūz
 et vna multitudo piscū captiuoz sciens petrus qz nō poterat esse p̄u
 te hūana p̄cedit ad genua iesu di. **Acti** a me. qz hō peccator sum. sz ille
 due vocatōes nō fuerūt p̄ue ad ap̄latū. sz ad quādā familiaritatē. **Ter**
 tia vocatō fuit illa de qz d̄t i euāge. isto. **Qu** relicti rethibz z nauī secus

pagina.

Veri dei p fidem & charitatem (filios tuos). i. iudeos (quoadmodū gallina
gregat pullos suos sub alas) Ponit hic hic exemplū de gallina ad ostē-
dendum affectū suū ad pplm suū. qz inter oēs aues gallina videt magis af-
fici ad seruatōem & nutritōem pullozū. vñ Amb. Hec auis tam magnū
affectū hz ad pullos. vr eoz infirmitate affecta infirmet. & eos alis suis. pre-
gens ptra miluū pugnet (& noluit) **A**y. qz pphetas ad eos millos p tēp
serunt. & postea Johanne baptistā. & vltimo dnm nostrū iesum xpm cū dis-
cipulis ptempserunt. ppter quod subdit hic eozū pena (Ecce relinquet vo-
bis domus vra) **S**orra. i. templū & ciuitas (deserta). s. ppter destructōem
ciuitatis & tēpli q̄ facta est p tytū & vespasianū in vindictā mortis xpi & suo-
rū pphetarū & aploz (dico em vobis nō me videbitis amodo) **A**y. i. tpe pas-
sionis xpi. q̄ de pximo inuinebat futura qn̄ xps dixit illa s̄ba (donec dica-
tis. bñdictus q̄ venit in
noie dñi) **A**y. h. erit quā
do xps veniet ad iudici-
um. **T**ūc em iudei qui in
fine mūdi credituri sunt
in xpm. qn̄ scz cognoscent
ab anti christo se esse des-
cepro. tūc em laudabūt
et confitebuntur christū
esse deum

mus vestra deserta. **D**ico em vob. nō
me videbitis amodo donec dicatis.
bñdictus qui venit in nomine dñi.

In die sancti Johānis euangeliste
Euangelium fm Joh. xxi.

Fili. t. Dixit iesus petro. Seq̄-
re me. cōuersus petrus vidit illū
discipulū quem diligebat iesus sequē-
tem q̄ & recubuit in cena sup pect̄ eius
et dixit. Dñe q̄s est qui te tradet. **D**ñe
ergo cū vidisset petrus dicit iesu. Dñe hic
aut̄ qd. **D**icit ei iesus. sic eū volo ma-
nere donec veniam. qd̄ ad te tu me seq̄-
re. **E**xiit ḡ sermo iste inter fr̄es. qz dis-
cipulus ille nō morit̄. et nō dixit iesus
qz nō moritur. sed sic euz volo manere
donec veniam. quid ad te **H**ic est disci-
pulus ille q̄ testimoniū p̄hibet de his

Postilla

Dixit iesus petro zc
Joh. xxi. **H**istoria
huius euan. facta est āno
christi. xxxij. nonis april
feria. iij. luna. xvi. iudictōe
vi. **I**n initio illius euan.
scribit sc̄is Jo. in eo. ca.
qz xps post resurrectōem
suam dixit petro. **A**men
amen dico tibi cum esses
imior cingebas te & am-
bulabas q̄ volebas. **C**ū
aut̄ senueris extēdes ma-
nus tuas & alius te cin-
get. & duceet te quo tu nō
vis. hoc aut̄ dixit sc̄ans qua morte esset clarificaturus deū. & hoc cū dixisset
de ei (Sequere me) **T**ho. s. ad passiōem volūtarie. q. d. **N**ō timeas mori p
me. qz p̄us mortuus sum p te. **C**ōuersus petrus vidit illū discipulū quem di-
ligebat iesus sequente) **A**y. qz ceperat ire post xpm. sicut & petrus (q̄ et re-
cubuit in cena sup pectus eius. & dixit). i. suadere petro silēter interrogauit
(Dñe quis est q̄ te tradet. **H**ic cū vidisset petrus dicit iesu. dñe hic aut̄ qd̄)
diligebat aut̄ petrus ioh̄ānem speciali dilectōe. **E**t cum intellegisset et ver-
bis xpi qn̄ dixit ei. **S**eq̄re me. s. in eodē ḡnē mortis q̄ esset. p xpo crucifigē

160

Dus. sollicitatur et q̄rit de fine ioh̄is (hic aut̄ q̄d). s. sustinebit. n̄m q̄d occidet
 et crucifigēt sicut et ego. **Ly.** q. d. bonū esset vt iste adiungeret m̄hi socius.
Th. i. ad senit̄z venire (donec veniā)
Ly. ad vocandū eū ad gloriā celestem de statu huius mūdi. Habetur enim
 in legenda sancti Ioh̄is. q. x̄ps apparuit ei circa fine vite sue vocans eū ad
 gl̄am (quid ad te) **Ly.** q. ad petrum nō p̄tinebat scire q̄d deus ordinabat
 de ioh̄ane futurū. Sicut dictū est ap̄lis Actū. i. Non est vestrū nosse t̄pa
 vel momēta que pater posuit in p̄ate sua. Sed t̄m̄ p̄tinebat ad ip̄m p̄bo
 x̄pi. p̄m̄p̄te et humiliter obedire. iō subdit (tu me seq̄re). q. d. s̄m̄ Augusti.
 Nolo eū sequi me p̄ cruce et passionē sicut tu seq̄ris. sed manere in carne do-
 nec veniā recepturus eū ad eternā gloriā (erūt ergo sermo iste inter fr̄es)
Ly. i. ap̄los. q̄ erant vniti in charitate fraterna) q̄ discipulus ille nō mor̄ē
Th. o. putauerit q̄ d̄ns dixerit eū sic debere manere. i. sp̄ viuere et nō cō-
 m̄ritū donec x̄ps veniret ad iudiciū. **Th.** sic q̄ nō esset intelligendum ipse
 ioh̄anes p̄nter declarat cū dicit (et nō dixit iesus q̄ nō moritur) **Ly.** q. s̄m̄
 veritatē moriturus erat p̄ separatōem anime a corpore. q̄ q̄libet hō debitor est

et scripsit hec. et scimus quia verum est
 testimoniū eius.

**In die innocentum. Euangelium
 s̄m̄ Matheum secundo**

Fil. t. Ecce angelus d̄ni appa-
 ruit i somnis ioseph dicēs. Sur-
 ge et accipe puerū et matrē eius et fuge
 in egyptum. et esto ibi vsq̄ dum dicā
 tibi. Futurum est em̄ vt herodes q̄rat
 puerū ad perdendū eum: Qui cōsur-

mortis ex p̄morum parē
 tum trāsgressiōe. s̄m̄ q̄d
 d̄r ad **Th.** ab. ix. Statutū
 est hoīb̄ semel mori (sed
 sic eū volo manere) **Ly.**
 hoc ē non p̄ martyriū me
 seq̄. t̄m̄ q̄ in eo fuit. p̄m̄p̄-
 titudo ad tolerādū mar-
 tyriū q̄n̄ fuit. pietus in
 feruentis olei dolū. **Th.**
 illud p̄ martyrio ab ecclia
 colit. q̄ s̄m̄ q̄ d̄r **Aug.**
 Nō est impar meritū pa-
 tiētiē in ioh̄e q̄ passus nō
 ē et in petro qui passiones
 sustinuit (donec veniam)

Ly. tollens aīam eius a corpore. absq̄ t̄m̄ angustia et dolore. q̄ ioh̄es dolore
 mortis nō sensit ex specialī p̄uilegio in signū integritatis s̄ginalis (hic ē. di-
 scipulus ille) **Ly.** i. ioh̄es (qui testimoniū phibet de his). s. que vidit et aus-
 duit (et scripsit hec) **Ly.** i. a. modus em̄ antiquoz q̄ illi scribebāt hystoriz
 quam vidissent. et ideo d̄r hystoria ab hystorin grece q̄d est videre **Th.** iō ioh̄
 h̄anes q̄ vidit et audiuit. s. p̄ba et facta x̄pi p̄uenientissime potuit scribere (et
 scūm̄ q̄ verū est testimoniū eius) **Th.** o. cui credendū est **¶ Postilla.**

Ace angel⁹ d̄ni. **Mathei. ij.** **Hystoria** hui⁹ euā facta est anno x̄pi. t.
 v̄uali. p̄ die nonas february. sabb̄ o. luna. xiiij. and̄oe. iij. **An̄** in̄itū illi⁹
 us euā scribit **Matheo. ca. q.** tres magi accepto m̄so ne rediret ad herodē
 p̄ aliā viā reuerſi s̄t̄ in regione suā. q̄ cum recessissent (ecce agel⁹ d̄ni ap̄. in. iō.
 io. di. **Sur. et ac. pu. et ma. ei. et fu. in egypt. tē. Ly. de. p̄uidēs p̄secutoem he-**
 rodis p̄ angelū inonuit ioseph vt puerū in egyptū portaret. **¶ Pro quo no-**
 tandū. q̄ herodes credidit magos fuisse delusos ex apparitiōe stelle. ideo

pagina

tunc nō curauit de pueri inquisitione. Sed postea oblato puero in templo in die purificatiōis et a symeone iusto p̄dicato et manifestato. et etiā ab anna p̄s phetissa coram toto populo. vt p̄z Auce. ij. Tūc fama pueri nati crescente voluit herodes ip̄m pdere. Sed interim iesus portatus est p̄ ioseph in egyptum. vñ sequitur (qui surgēs accepit puerū et matrē eius nocte) Et p̄pter timorem herodis. vt negociū fieret magis occultum (et secessit in egyptum et erat ibi vsq; ad obitū herodis). s. p̄ septē annos (vt adimpleret qd̄ dictū est a dño p̄ p̄phetā) P̄zee. xi. (dicentē. ex egypto vocaui filiū meum. Tūc herodes vidēs se illusum a magis)

Hozra. qz non redierat ad ip̄m (iratus est valde. Trānes regnū suū pdere (et mittēs occidit) id ē occidere p̄cepit (oēs pueros qui erāt in bethleem iuda. et in oibus finibus eius) **H**oz. vt r̄ps nō effugeret (a bimatu et infra) **H**ozra. i. a biennio et minus. s. oēs pueros masculini sex⁹ qui habebant duos annos vel minus. **N**otandum qd̄ occisio puerorū facta est post annū quatuor dies a natiuitate xpi. qz herodes fuit impeditus ab executione huius facti. qz fuit citatus ad curiaz romānam ad petitionē filiorū suorū ipsum accusantiū. postq̄ reuersus fuerat et in regno cōfirmatus. tūc impleuit de nece puerorū quod prius concepit (tūc adimpletum est quod dictum est p̄ **H**yeremiam p̄phetam dicentē. vox in rama) in excessis (audi

ta est. ploratus) **H**oz. q̄ntum ad pueros (et vlulatus multus) q̄ntū ad matres quiliē patiēbant dolorem. s. propriū. s. matres duplicem. s. propriū et alienū (Rachel plorās filios suos) **H**oz. p̄ rachel intelligit bethleem. qz rachel sepulta ē iuxta bethleem. vt p̄z **G**en. xxv. Et sic rōc sepulture deā est mat̄ ipsi⁹ bethleem et habitātū in ea (et noluit posari qz nō st) **E**t sp̄ viuetes **E**cce nos reliqm⁹ oia. **M**ath. xix. **H**ystoria hui⁹ euan. facta est anno xpi. xxxij. v. kal. octobris. dñica. luna. xij. iudcōe. v. **A**n̄ nitū ill⁹ euan.

gens accepit puerum et matrem eius nocte et secessit in egyptum. Et erat ibi vsq; ad obitū herodis. vt adimpleret quod dictū est a domino p̄ prophetas dicentem. Et egypto vocaui filiū meum. tunc herodes videns quoniam illius esset a magis iratus est valde. Et mittens occidit oēs pueros qui erant in bethleem iuda et in oibus finibus eius a bimatu et infra fm̄ tēpus quod exq̄si erat a magis. Tunc adimpletum est quod dictum est per **H**yeremias p̄phetam dicentem. Vox in rama audita ē ploratus et vlulatus multus Rachel plorans filios suos et noluit consolari. quia non sunt.

In festo cōuersionis sancti **P**auli. **E**uangelium fm̄ **M**atheū. xix.

In illo tpe. Dixit symon petrus ad iesum. Ecce nos reliquimus oia et secuti sumus te. qd̄ ergo erit nō

scribit sc̄us **Barth** in eodē capto q̄ x̄ps dixit discipulis suis. Amen dico vobis. q̄z diues difficile intrabit regnū celoz. Et iterū dico vobis. Facili⁹ est camelū p̄ foramen acus transire q̄s diuitē intrare in regnū celoz. Audi tis aut̄ his discipuli mirabant valde dicentes. q̄s ergo poterit saluus esse. **Aspiciens** aut̄ ih̄esus ait illis. apud hoies hoc impossibile est. apud deum aut̄ oīa possibilis sunt. **Tūc** r̄s d̄s petr⁹ dixit ei (**Ecce nos reliquim⁹ oīa**) **Sor.** q̄no aut̄ reliq̄t oīa q̄ nō oīa imo valde pauca habuit. **R̄s** d̄s oīa reliq̄t qui qui nihil sibi retinuit. oīa reliquit qui volūtate habendi dimisit. que est

bis **Is** aut̄ dixit illis **Ame** dico vobis q̄ vos (q̄ reliq̄stis omnia ⁊ securi estis me in regeneratōe cum sederit filius hoīs in sede maiestatis sue) sede bitis ⁊ vos sup sedes duodecim iudicantes. xij. tribu israhel. **Et oīs** (q̄ reliq̄ rit domum vel fratres vel sorozes. aut patrē aut matrem aut vxorem aut fili os aut agros. p̄pter nomē meū) centu plū accipiet ⁊ vitā eternam possidebit

capax omnū volitorum. **Nemo** em̄ oīa habere p̄t. velle aut̄ p̄t (et securi sumus te. quid ergo erit nobis) **Ap̄.** i. in premij retr butiōem p̄ tali volūtaria paup̄tate. x̄ps respōdet (amē dico vobis q̄ vos qui reliq̄stis oīa ⁊ securi estis me in regeneratiōe) id est in iudicio t̄pe reſur rectionis mortuorū (cuz sederit filius hominis) **Ap̄.** q̄z sicut in forma hominis iudicabit est coram

pilato. ita in forma humana iudicabit. sicut d̄. **Act. i.** **Hic** ihs qui assumptus est a vobis in celū sic veniet. sc̄z ad iudicium. q̄z sicut in humanitate aſcē dit. ita in humanitate descendet ad iudiciū (in sede maiestatis sue) **Ap̄.** ra. in primo em̄ aduētū sedet in sede humilitatis. sed in secūdo aduētū sedes bit in sede maiestatis p̄ manifestā potentiā (sedebitis et vos sup sedes du odecim iudicantes duodecim tribu israhel) **Aduertendū** hic s̄m **Ap̄.** q̄ iudi care accipit tripliciter. **Primo** principaliter. sicut iudex qui p̄fert sententiā. et hoc mō solus christus iudicabit. **Secūdo** accipit p̄ sedere in loco eminē t̄i iuxta iudicē. sicut assessores iudicis. et sic apli et alij sancti cum x̄po iudica bunt. **Tercio** accipit large. sc̄z sententiā iudicis approbare. ⁊ sic oēs electi iudicabūt. q̄z sententiā iudicis approbabit (et oīs qui reliquerit domū) **Sor.** sc̄z p̄triā (vel fr̄es vel sorozes) q̄tū ad p̄pinquos nobis patres (aut patres aut matrē) q̄tū ad superiores (aut vxorē) q̄tū ad collaterales (aut fi lios) q̄tū ad inferiores (aut agros) .i. substantiā (p̄pter nomē meū) in uocandū. p̄dicandū. ⁊ defendendū. **Uñ** **Act. xx.** dicit apls. **Ego** nō solū als ligari. sed mori paratus sum in hierusalē p̄pter nomē d̄ni nostri ih̄esu x̄pi. (Centuplū accipiet) **Ap̄.** q̄ bona t̄palia p̄ x̄po dimiserit. bona gratie recipiet hic. que ita excedūt bona t̄palia. sicut centenarius numer⁹ excedit vnitatē. (et vitā eternā possidebit) sc̄z in futuro

¶ Postilla

Dist̄ḡ impleti sunt **Lu. ij.** **Historia** huius euāgelij facta est āno x̄pi iij. nonas februarij. feria. v. luna. xi. indictōe. iij. **Ante** initium illius euāgelij scribit sanctus **Lucas** illud euāgelij qd̄ lectum est in die circū cūsiōis **Posth̄** p̄sumat̄ h̄s dies octo vt̄ circūcidere p̄uer vocatū est nomē

Magina

eius ihesus. qđ vocatū est ab angelo pulq̄ in vtero ꝑcipere. **T**ūc sequitur euāgelii hodiernū (**P**ostq̄ impleti sunt dies purgatiōis marie fm legem moysi) **M**orandū fm **Exo.** qđ lex purgatiōis **Leui.** xij. erat qđ mulier q̄ suscepto semine peperisset masculū imūda esset septē dieb; separata a ꝑsortio hominū. z die octava circūcidere infantulus. et post dies septem maneret mulier. xxij. dieb; sequentib; in purgatiōe sanguinis sui. abstinēs nō a ꝑsortio hominū. sed ab ingressu templi. z sic die q̄dragesimo offerebat in fans in tēplo et munera

p̄ eo. Si aut̄ fecim̄ peꝑerisset immūda esset. xij. diebus. z in octuagesimo die purificabat sine oblatiōe zc (tulerit ihesum) xl. die a natiuitate (in hierusalē) scz in tēplū parentes eius. scz maria m̄r̄ et ioseph p̄ eius putatiuus (vt susteret eū) i. of. ferrent vel ꝑsecrarent. vt d̄r **Glo. insli.** (dño. sicut scriptū est in lege dñi) scz **Leui.** xij. (par turturum aut duos pullos colūbarum) **Exo.** ista est oblatiō pauperū q̄ non poterant habere agnuz. q̄ erat oblatio diuitū. verūtamē ipsa beata virgo ꝑciosiore agnū obtulit. scz illum q̄ ꝑctā mūdi tollit. **Fez.** dum circa hoc fm **Lyrā** qđ beata virgo nō tenebatur ad ista qđ d̄ca sunt de purgatione. qz **Leui.** xij. scribit. **M**ulier si suscepto semine peperit masculū imūda erit. vij. dieb; zc

Et ideo lex illa ligat tū mulieres de virili femine ꝑcipientes. qđ nō habuit locum in beata virgine maria. **V**erūtm̄ sicut eius filius circūcidi voluit z alia legalia seruare ex sua humilitate. q̄nis nō teneret. sic beata virgo que fuit humillima voluit etiā obseruare zc (erecce hō erat in hierusalē) que est ciuitas sanera (cui nomē symeon) **Ay.** ex quo patz et fama. qz inter sacerdotes erat famosus. z nominatus (iustus) quo ad deū (expectās redēptiōem israel) **Exo.** i. in deserto boni p̄missi (et spūllance) erat in eo) **Ay.** q̄tus ad gr̄e plenitudinē. qz habuit spūales illuminatiōes z ꝑsolatiōes diuinas (et r̄sūm accepit a spū

In festo purgatiōis **M**arie virginis. **E**uāgelii fm **Lu.** ij.

Ml. cē. **P**ostq̄ impleti sunt dies purgatiōis **M**arie fm legē moysi tulerūt ihesum in iherusalē vt susterent eū domino. sicut scriptū est in lege dñi. quia oē masculinū adaperiēs vuluā sanctū dño vocabit̄. et vt darent hostiam fm qđ d̄cū est in lege dñi par turturū aut duos pullos colūbarum. **E**t ecce hō erat in hierusalē cui nomē symeon. et hō iste iust; z timoratz expectās ꝑsolatōez isrl; z spūllcūs erat in eo. z r̄sūz accepit a spūscō nō vīsurū se mortē nisi ꝑus videret xpm̄ dñi. z venit in spū in tēplū. z cū iduceret puerū ih̄m parētes ei;. vt facerēt fm ꝑsuetudinē legis p̄ eo **E**t ip̄e accepit eū i vlnas suas. et b̄ndixit deū. et dixit. **M**ūc dimittis serūū tuū dñe fm ybū tuū in pace. **Q**uia viderūt oculi mei salutare tuū. **Q**đ parasti añ faciē oīm ꝑꝑloz. **A**umē ad reuelatōez genū z gloriā plebis tue isrl;.

sancto) **A**y. in orōnib; deuoris ad deū (nō visurū se mortē) **S**oz. nō erpet
 tarurū mortē carnis (nisi p̄us videret xpm dñi) .i. verū messiam in lege p̄
 missum (et venit in spū in tēplū) **A**y. i. p̄ reuelatōnem spūs sancti. vt videret
 xpm sicut fuit ei. p̄missum (z cū induceret puerū ihm parētes suas) **A**y. ra
 ad faciendū ea q̄ p̄dicta sunt fm̄ legē (z tpe accepit eū in vlnas eius) **A**y.
 cū maximo cordis gaudio (et bñ dixit deū) gr̄as agendo de tāto bñficio (z
 dixit Nunc dimittis zc) **A**y. i. de cetero dimittis me de hac vita trāsire in
 cordis q̄etē (qz vi. ocu. me. sa. tu.) **S**oz. i. xpm saluatorē. **A**etanter em̄ descē
 dere voluit ad limbū pas
 trū. ex quo sciebat salua
 torē esse natū (q̄d parasti
 ante faciē oīm po.) **A**y. i.
 corā oīb; pplis q̄b; misē
 rīū incarnatōis z redēp
 tionis p̄dicatū est p̄ apo
 stolos. **A**y. qz dī in ps̄ xvij.
In oēm terraz exiit sof
 nus eoz zc (lu. ad reuela.
 gen.) **A**y. qz p̄us erro
 re tenebantur z gloriā
 ple. tue israel.) magna est
 em̄ gl̄a iudicis ad xpi fide
 quersis. qz xps̄ fm̄ carne
 natus est de ipsis

In festo cathedre sancti Petri
Ail. t. Venit ihs in ptes cesa. phi. zc
 Hoc euāgelū cū sua postilla quere in
 fra in festo aploz petri z pauli

In festo sancti Mathie apostoli.
 Euāgelū fm̄ Math. xi.

Ail. t. Rūdens ihs dixit. Cōfitebor
 tibi pater dñe celi z terre. qz abscondisti
 hec a sapientib; z prudentib; z reuelasti
 ea paruulis Ita pater qm̄ sic fuit pla
 citū ante te. oia mihi tradita sunt a pa
 tre meo. z nemo nouit filiū nisi pat. ne
 qz p̄m̄ q̄s nouit nisi fili; .et cui volu
 erit fili; reuelare. Venite ad me oēs
 q̄ laboratis z onerati estis. z ego refici
 am vos Tollite iugū meū sup̄ vos. et
 discite a me. qz iūctis sum et humilis
 corde. z iuenietis requiē aiabo vestris
 iugū em̄ meū suauē ē. z onus meū leue

Postilla
Onfitebor tibi pa. zc)
Mat. xi. **H**istoria hu
 ius euā. facta est anno xpi
 xxxi. ydus decēbris luna
 x. iudiciorē. iij. **A**nte imi
 um istū? enan. scribit sc̄is
Mat. in eo. ca. qz xps̄ dis
 xit phariseis z iudeis. ves
 nit em̄ iohānes neqz mā

ducās neqz bitēns. z dicūt demomū h; venit fili; hois z dicūt. ecce hō vo
 rar z potator vini. z publicanoz z pctōz amicus. **T**ūc se euā. ho. (Cōfite
 rebor tibi pater) **A**y. i. ad gl̄iam tuā declaro (qz abscondisti hec) **A**y. i. my
 steria fidei (a sapientib; z prudentib;) sc̄s scribis z phariseis in sua sapientia cōs
 fidētib; z isti sunt sapientes in oculis suis. s; nō simplr (z reuelasti ea par
 uulis) .i. humilib; . **E**t ex hoc ps̄ qz cā ex p̄te credentiū fuit eoz humilitas. q
 verā sapientiā disponit. **R**ouer. xi. **U**bi humilitas ibi sapientia. **E**t p̄te at
 nō credentiū fuit eoz superbia. que est execratua intellectus (ita pat. qm̄ sic
 placitum fuit ante te) **S**oz. qd abscondisti ab illis z reuelasti istis (oia mihi
 tradita sūt a p̄te meo) .i. dño sup̄ oia (z nemo nouit filiū nisi p̄) .i. sc̄ntialt
 et p̄ferē. **S** dico p̄pter illos q̄ cognoscūt p̄fidē (neqz p̄m̄ q̄s nouit nisi fili;)
 qz xps̄ ē mediator dei z hois. z sic notitia dei ad nos d̄riyat (z cui voluerit fi

Bagina

reuelare) **Ly.** qz dei filius est mediator dei et hominū. ideo secūre possumus accedere ad ipm. **Un** dr(venite ad me omnes q laboratis et onerati estis. et ego reficiā vos) **Ly.** in p̄senti p̄ grām. et in futuro p̄ gloriā (collite iugū meū sup vos) **Ly.** i. legē euangelicā (et discite a me qz mitis sum et humilis corde) nemine lededo seu p̄nēdo (et inuenieris requiē aiab vestris) scilz in p̄senti et in futuro. vñ **Aug.** in li. p̄f. Inq̄tū est cor meū donec req̄scaat in te et (iugū em̄ meū suauē est. et omis meū leuē) vñ dr **Joh. v.** Mandata eius grauiā non sunt. **Qd** exponens **Aug.** dr. scilz amanti. vñ **Rab.** quid christi iugo suauius qd onere leuius. scz abstinere a malo. bonū velle. omēs amare. eterna sequi. p̄senti b; non capi. nolle alijs facere quod non vis pati.

Postilla

Missus est angelus) **Auce p.** Historia huius euā. facta est anno xpi primo vsuali viij. kal. aprilis feria. vi. luna. xv. indicōe. iij. Ante iniciū illius euan. scribit sanctus **Lu.** in eod. ca. q. angelus gabriel apparuit zacharie

In festo annūciatōis **Marie** virginis. **Euāgelium** fm **Lu. i.**

In il. tē. **Missus** est angelus gabriel a deo in ciuitatē galilee cui nomē nazareth ad virginem desponsatam viro cui nomen erat **Ioseph** de domo da-

in templo dicens. **Ne** timeas zacharia. qm̄ exaudita est deprecatio tua. et vxor tua elisabeth pariet tibi filiū et vocabis nomen ei' iohānes. et erit magnus corā dño. viniū et sicera nō bibet. et sp̄s sancto replebit adhuc ex vxore matris sue et. **Et** postmodū cōcepit elisabeth vxor ipsius. et occultabat se mensib; q̄ngs dicens. **Quia** sic fecit mihi dñs in dieb; quib; respexit auferre opprobriū meū inter homines. **In** mense aut̄ sexto. scz a p̄cepto p̄cursoris (**Missus** est angelus) **Sor.** i. nūcius seu legatus (gabriel) vñ **Heda.** gabriel fortitudo dr. qz illū nūciabat qui debellare diaboli vniebat (in ciuitatem galilee) **Sor.** in ciuitate p̄cipi voluit. qz oēs hoies ad vnitatē sup̄ne ciuitatis vocare venit et inhabitare fecit (cui nomen nazareth) vt adimpletetur illud p̄pheticū **Bar. ij.** **Qm̄** nazarenus vocabit̄ (ad virginē desponsatam viro) **Ly.** hoc diuina ordinatōe factū est vt desponsaret anteq̄ imp̄pregnaret. **Primo** ex parte pueri ne ab infidelib; tanq̄ illegitime natus ab h̄ceretur. vñ dr **Ambro.** sup **Lu.** quid herodi. quid iudeis posset ascribit̄ natū ex adulterio viderentur p̄sequi. **Item** vt puer natus a ioseph nutrire tur. vñ de dr. pater eius quia nutricius eius fuit. **Secdo** ex parte matris. vt fm **Ambro.** p̄ hoc ab infantia liberaret. **Itē** fm **Hiero.** vt virgini a ioseph exhiberet ministeriū (cui nomē ioseph de domo dauid) ad ostendendum qz christus descendit de semine dauid. sicut fuit p̄ p̄phetas p̄dicū. **Nā** maria et ioseph cui desponsata fuit erant de tribu dauid. **Iugebant** em̄ vt frequentius mulieres viris de tribu sua (et nomen virginis maria) **Ly.** qz autem hic ponūt̄ tot noīa p̄p̄ria. scilz angeli missi. virginis ad quam missus fuit. sponsi sui. et loci. hoc fuit ad ostendendū certitudinem historie. (et ingressus angelus ad eam) **Sor.** ex hoc patet qz beata virgo maria non erat foris in publico. **Unde** **Bernardus** super (missus est angelus) dicit ingressus in secreto cubiculo vbi clauso super se hostio orabat patrem in abscondito

Si enim conceptio huiusmodi fuit denuciata patri occupato in sacro officio
 ut patet **Au. i.** Multo pbabilius est qd pceptio saluatoris denuciata fuit vir
 gini marie in deuotione et oratione acru aliter exiit. immo alij doctores vo
 lunt qd beata virgo illud dictu prophetici legit. qd habet **Esa. viij.** Ecce vir
 go pcepit et pariet filium. qm angelus ad eam intravit dices **(Que gratia
 plena)** qd exponit **Uicero.** in sermone de assumptioe. **Et** bñ plena. qz cere
 ris p ptes prestat grā. marie vero tota se sibi infudit plenitudo grē. Item
 ista grā nō solū impleuit ei⁹ mente. s; etiā ei⁹ vētrē i qmū singlari grā dei sem
 e. vt cōciperet saluatorem (dñs tecum) **Ly.** nō tantum p essentiam et pos
 sentiam et p sentiam. qūter est in oib; reb;. **Nec** solum per grām. eo mō qd ē
 in sanctis hoib;. sed etiā p carnis assumptioem. qz corpus dei ari vnicum
 fuit formatū de beate pginis purissimis guttis sanguis et intra pginis vi

uid. et nomen virginis maria. et ingres
 sus angelus ad eam dixit. **Que gratia
 plena dñs tecū. Bñdica tu in mulieri
 bus** **Que** em audisset turbata est in ser
 mone eius. et cogitabat qñlis esset ista
 saluatio. **Et** ait ei angelus. ne timeas
 maria. inuenisti em grām apud dñm
Ecce cōcipies in vtero et paries filiu
 et vocabis nomē eius iesum. **Dicent**
 magnus. et filius altissimi vocabit **Et**
 dabit illi dñs deus sedes david patris
 eius. et regnabit in domo iacob in eter
 num. et regni eius nō erit finis. **Dixit**
 autē maria ad angelum. **Quō** fiet istud
 qm vix nō cognosco **Et** respōdes age

scera lauit nouē mensis
 bus (bñdica tu in mul
 lieribus) **Ly.** i. pte oib;
 mulierib;. nam et mulie
 res bñdicent in te sicut
 viri in filio tuo. **Cor.** s;
 em alique mulieres bñ
 dicere. qz pginis. sed non
 fecunde. **Alique** fecūde
 sed nō virgines. sed hec
 sū virgo et fecūda (qz
 audisset turbata ē) **Ly.**
 brā virgo solita erat vi
 dere angelos. iō de appa
 ritioe angeli nō fuit ad
 mirata vel turbata. sed
 de saluatioe insolita. qā
 nihil mirabile est vere
 humili qz sua exaltatio.
 et iō cum brā virgo esset
 humillima audicēs salu
 tationē tante excellētie

turbata fuit nō turbatione incredulitatis sicut zacharias. pater iohannis
 baptiste. ut patet **Au. i.** sed turbata fuit turbatioe admiratiois. vñ sequit̄ tur
 bata est in sermone eius) scz angeli. nō autē in visione (et cogitabat qualis
 esset ista saluatio) **Ly.** qm em turbata fuit. virginalē verecundiā ostendit
Qz autē cogitauit de saluatioe. declarat prudentiā marie. et ideo angelus
 eā p solobat dicens (ne timeas maria) **Ly.** scz de saluatioe insolita (inue
 nisti em grām apud dñm) nō solum p te. s; p toto genere humano (Ecce
 cēpries in vtero) **Ly.** hec pceptio facta est p p tute spū sancti intra in vtero
 ro pginis corpus xpī formatantis (et paries filium) **Ly.** virgo pmanens in
 pu. sicut in pceptu) et vocabis nomē eius iesum) **Ly.** nō dicitur impones qā
 hoc nomen impositum fuit sibi a deo patre. s; m qd fuerat p dictū a deo vtz
Esa. lxiij. **Vocabis** tibi nomē nouū. quod os dñi nominauit. **Sed** illud nos

Magina

men fuit divulgatū p angelum ipſi marie ⁊ ioseph. Iesus autē interpretatur
saluator. ⁊ **Q**u de hoc habet **Barth.** i. vocabis nomine eius Iesum. **I**pe em̄
salvū fecit p̄p̄m suū peccatis eoz (hic erit magnus) qz magn⁹ dñs. vñ
ps. xlviij. **M**agnus dñs ⁊ laudabilis nimis. ⁊ magnitudinis eius nō est fi
nis (⁊ filius altissimi vocabit) **L**y. i. ipius dei q̄ solus est altissim⁹. hō em̄
altus est inter creaturas corpales. sed angelus altior. deus autē solus altis
simus **N**ū in ps. lxxi. **T**u solus altissim⁹ in omni terra (⁊ dabit illi dñs de
us sedem david patris eius. ⁊ regnabit in domo iacob) **B**or. i. in oibz elef
ctis q̄p̄ vniuersitas intelligit p̄ domū iacob. i. p̄ familiā iacob. q̄ tota recep
ta est in p̄p̄m dei (in eternū) qz hic p̄ grām. ⁊ in futuro p̄ gloriā (⁊ regni
eius nō erit finis) **L**y. xps̄ em̄ nō solū inquantū deus. sed etiā inquantū hō
regnabit in eternū. nō solū sup̄ hoīes. sed etiā sup̄ angelos (**D**ixit autē
maria ad angelū. q̄nō fiet illud. qm̄ virum nō cognosco) **L**y. i. cognoscere
nō p̄pono. iuxta illud qd̄ dicunt doctores catholici **B**er. i. vir go ante q̄ deſ
p̄sarietur ioseph habuit obseruantā castitatis p̄gnalis in desiderio. non
tū expresse **S**ed cū postea deo ordināte eſſz deſp̄ſata ioseph. q̄ erat in ſuū
p̄posito ſimul emiſerit

vorū (et rñs angelus di
xit ei. spūſſanctus ſugue
niet in te) **L**y. i. nō per
p̄tes mō humano. ſz diſ
uino. qz non p̄tete ſemē
nis virilis. sed p̄tete ſpi
rituſſancti (et p̄tus altis
ſimi obumbrabit tibi)
qz in brā p̄gine ſub vni
bra carnis ſatuit virtus
deitatis (**I**deoqz et qd̄
naſceatur ex te) **B**or. i. ex
tua natura (ſc̄m) q̄a de
ſancto nō naſcit niſi ſc̄m
(vocabitur filius dei) **L**y. nō adoptiuus ſicut aliū. sed naturalis (**E**t ecce
elyzabeth cognata. ⁊ ipſa concepit filium in ſenectute ſua. ⁊ hic menſis. eſt
ſextus illi q̄ vocatur ſterilis) **L**y. eius em̄ ſterilitas a tāto tpe iam erat. non
q̄ ſic vocabat (qz nō erat impoſſibile apud deū omne verbū) .i. ſc̄m. qz di
cere dei eſt facere. vñ ps̄. **I**pe dixit et ſc̄a ſunt. ipe m̄a davit ⁊ creata ſunt.
(dixit autē maria **E**cce ancilla domini) vñ **B**er. **Q**ue eſt hec tā ſublimis
humilitas. q̄ credere nō nouit honoribz. inſoleſcere gl̄a nescit. mater dei eli
git et ancillā ſe noīat (**F**iat mihi ſc̄m verbū tuū) **L**y. qd̄ ſtatim ſc̄m eſt q̄a
virtute dei concepit filium

lus dixit ei. Spiritus sanctus superue
niet in te. et virtus altissimi obumbr
bit tibi **I**deoqz ⁊ qd̄ naſceatur ex te ſc̄m
vocabitur filius dei **E**t ecce elyza beth
cognata tua . et ipſa concepit filium in
ſenectute ſua . et hic menſis eſt ſextus
illi que vocatur ſterilis. quia nō erit im
poſſibile apud deum omne verbum.
Dixit autē maria . **E**cce ancilla dñi fiat
mihi ſc̄m verbū tuum

Non turberetur cor vestrum 2c. Jo. xiiij. **H**istoria hui⁹ euan. dixit ies
sus anno eius. xxxij. ix. kal. aprilis. fe. v. luna. iij. iud. cōe. vi. **A**n̄ in
riuz illius euan. ſcribit **J**oh. q̄ petrus dixit ad ihm̄ post cenā factā **O**ne
q̄ vadis. **R**ūdit ihs. quo ego vado nō potes me mō ſequi. ſeq̄ris autē poſ
ſtea. **D**icit et petr⁹. q̄re nō poſſuz te ſeq̄ mō. aiā meā p̄ te ponā **R**ūdit
ihs. aiā tuā p̄ me pones. **A**men amen dico tibi. non cantabis gallus do

nec me ter neges. & ait discipulis suis (Non turbetur cor vrm) **Ay.** xps p dixit discipulis suis inde prodicione. & petri negatione. & sua passione et morte. que oia erant discipulis turbationis materia. lo dr (non turbet cor vrm) qst pusillanimes effecti. ppter illa tam dicta (credite in deū & in me credite) **Ay.** in q dñdicit suā deitatem (in domo patris mei mansiones mltre sunt) **To.** domus p̄ris h̄ic vocat̄ gl̄ia celestis. in q̄ sunt multi grad⁹ & diuersa p̄mia meritorū. qz alia ē claritas solis. alia lune. alia stellaz. qz vnus quisq̄ q̄nto plus deū h̄ic diligit. r̄atio clarius sibi deū videbit (si q̄ minus dixissem vob⁹) **Ay.** q. d.

In festo sanctorū Philippi & Jacobi Euāgelii s̄m Johannē. iij.

In illo tpe. **D. i. d. s.** Non turbet cor vrm. creditis in deū. & in me credite. In domo p̄ris mei mansiones multe sunt. Si quo minus dixissem vobis qz vado parare vobis locū. iterum venio & accipiā vos ad meipsum vt vbi ego sum & vos sitis. & quo ego vado scitis & viā scitis. Dicit ei thomas. dñe nescimus quo vadis. & quō possumus viam scire. Dicit ei iesus. Ego sum via vitas & vita. Nemo venit ad p̄cem nisi per me. Si cognouissetis me. & patrem meum vtiqz cognouissetis. & amodo cognoscetis eū. & vidistis eū. Dicit ei philipp⁹. dñe ostēde nob̄ p̄zē & sufficit nob̄. Dicit ei ihs

si in celesti britudine eēt aliqd̄ minus & defectuo sum dicerē vobis (quia vado parare vob̄ locū) in passione sua aperuit nobis ianuam regni celestis (et si abiero et p̄para rauero vobis locū. iterū venio) **Tho.** hoc fit in morte cuiuslibet electi. & vltimo ad iudiciū extremum (& accipiā vos ad meipm) **Tho.** i. introducā vos in locū paratū et in mansiones celestes (vt vbi ego sum) **Tho.** qui sum caput vrm (& vos sitis) q̄ estis mēbra mea. Id est vna in eū gloriāz habeatis (& q̄ ego vado scitis) scz ad p̄zē (et vis am scitis) **Ay.** scz viā p̄ quā xps iuit. q̄ fuit passio & mors ipsi⁹ (Dicit ei thomas. dñe nescim⁹ quo vadis. et quō possum

mus viam scire. dicit ei ihs. ego sum via) **Ay.** inq̄ sum homo. quia omnia que gessi in humanitate sunt via pducens vos ad gl̄iam (veritas & vita inq̄ sum deus. qz veritas illuminat intellectū. & vita quietat & faciat desiderū. vel sic s̄m **Tho.** Ego sum via ducēs. veritas lucēs. & vita pascēs vel sic. Ego sum via nō errans. veritas nō fallēs. vita nō mortificās. vñ **Amb.** Ingrediamur hāc viā. teneam⁹ veritatē. seq̄mur vitāz) **Nemo** venit ad p̄zē nisi p̄ me) **Ay.** in me credēdo & me ope imitādo (Si cognouissetis me) **Ay.** p̄fecte q̄ntū ad deitatē (& p̄rem meū vtiqz cognouissetis) qz p̄r & fili⁹ vnū sūt i deitate (& amodo cognoscetis eū) qz post resurrectionē suā aperuit illis sensus vt intelligerēt scripturas. vñ **Ay.** x. iij. Et ex tūc discipuli xpi melius cognouerūt de mysterio trinitatis (& vidistis eum

Magina

Aya qz vidēdo xpm viderunt suppositum diuini in quo est natura diuina. q est idē qd pater. z sic in illo quodāmodo ptem viderāt (ōt ei phis lipus. die onde nobis ptem z sufficit nobis) **A**y. q. d. credo p̄bis tuis sed ptem videre desidero. **O**credidit em̄ philippus q p̄i possit videri oculis corp'alibz in hac mortali vita. ideo seq̄rur (**T**aro tpe vobiscū sum et nō cognouistis me) **A**y. q. d. magna ruditas est qz tā diu doctrinā meā au dimisit. z adhuc ita parū me cognoscitis s̄m deitate (**P**hilippe q̄ videt me **A**ya s̄m deitate (videt z ptem meū) **S**icut em̄ pater nō videt nisi cum b̄titudine. sic nec filius in sua deitate. qz visio dei ē merces scōz (quō tu dicis ostende nobis ptem) **A**y. qz oculis corp'alibz nō est visibilis (non credis qz ego in p̄re z pater i me ē) **A**y. q. d. istud debes credere z sufficere tibi ad salutē (verba q̄ ego loquor vobis a meipso nō loquor). i. ab h̄mā nitate tm̄. sed a deitate

(pater autē in me manēs ipse facit opera) **A**y. filius em̄ z pater sūt vnū i p̄tute opatiua. ex q̄ fies bant opera miraculosa. (nō creditis quia ego in patre z pater in me est) **T**ho. per ydēmpitatez essentie. ex tū distinctus psonaliter (alioqn̄ ppter opera ipsa credite) **A**y. q̄si di. si verba nō inducunt vos ad credendū. opera miraculoz. naturē virtutē trāscendentia debēt vos ad h̄ inducere (**A**men amen dico vobis. q̄ credit in me. opa

Tanto tpe vobiscū sum z nō cognouistis me. **P**hilippe q̄ videt me videt et ptem meū. quō tu dicis ostēde nobis ptem. nō credis qz ego in p̄re z pater in me ē. verba q̄ ego loquor vobis a meipso nō loquor. **P**ater autē in me manēs ipse facit opa. **N**ō creditis qz ego in p̄re z pater in me est. alioqn̄ ppter opera ipsa credite. **A**mē amē dico vobis. q̄ credit i me opa que ego facio et ipse faciet. z maiora horū faciet. q̄a ego ad p̄rem vado. **E**t q̄cūqz petieritis patrē in noīe meo hoc faciam

que ego facio z ipse faciet) **T**ho. i. s̄illa in genere. qz sicut ego curauī infirmos. z suscitauī mortuos. sic z ipse suscitabit. z sic de alijs (z maiora horum faciet) **A**y. hoc pater p̄mo. qz plures p̄ueri sūt ad fidem p̄ p̄dicatōne ap̄loz q̄ p̄ p̄dicatōez xpi. qz p̄ eos p̄ueria est multitudo gentiū. p̄ p̄dicatōem autē xpi pauci iudeoz. **I**tē apli p̄dicabāt oibz linguis. vt p̄t̄ **A**ctuū. ij. **C**hristus autē p̄dicabāt vna sola lingua. s̄. hebraica **S**ecō in miraculis. qz apli maiora miracula fecerūt. **M**agnū em̄ reputatū fuit qz infirmi sanabant ad tactū s̄mbrie vestimētōz xpi. vtz **M**arci. vi. **S**ed manus miraculū videt qz ad tactū vmbre petri sanabāt infirmi. vtz. **A**c. v. **I**tem xps tres mortuos suscitauit. sed andreas s̄t z semel q̄draginta viros submersos suscitauit. vtz in legēda sua (qz ad p̄rem vado) **T**ho. vt assistam vultui dei. p̄ vobis (et si qd petieritis ptem in nomine meo) **T**ho. p̄tinens ad salutem. **N**am nomen eius est ihs. qd saluator. inter q̄ p̄t̄ (hoc faciam) **T**ho. in q̄ ostendit qz h̄z eandē potestātē cū patre (hoc faciam) **A**y. s̄z eadē virtute qua z pater.

Elyzabeth impletū est tps zc. Lu. i. *Historia huius euangelij facta est Anno xpi pmo vsuali. viij. kal. iulij. feria. vi. luna. xvij. indictōe. iij. Ante natiuitatē illius euā. scribit scūs Lu. in eo. ca. q. postq̄ maria pcepit iesum exurgens abiit in montana. z intrauit domum zacharie. z salutauit elyzabeth z mansit cū ea mensibus tribus. nā in mense sexto a conceptione iohis venerat maria ad elyzabeth. z in mēse nono nat⁹ est iohes. vnde hic dz (Elyzabeth impletū est tps pariendi) scz nouem mēsum (z peperit filiū) sicut p angeluz fuerat predictum (z audierunt vicini) *Lyza ad est illi qui erant ei cohabitantes (z cognati eius) qui**

In festo inuentōis sancte **A**nici.

Mil. t. *Erat hō ex pharizeis ny / codemus noie. Hoc euangelijz cū epistola greante in festo trinitatis.*

In festo **J**ohānis aī portā latinā

Mil. t. *Dixit iesus petro. sequere me et cōuersus pe. zc. Hoc euā gelij cum postilla quere aī in festo iohannis euangeliste*

In festo scī **J**ohannis baptiste.

Euangelium fm Lucam. i.

Mil. t. *Elyzabeth impletū est tēpus pariēdi z peperit filiū Et au dierunt vicini z cognati eius qz magnificauit dñs misericōdiam suam cum illa et cōgratulabant ei. Et factū est in die octauo venerunt circūcidere puerū. et vocabant eū noie patris sui zacharia et respōdens mater ei⁹ dixit Nequaquā sed vocabit iohes. z dixerūt ad illā. qz*

ter dixit. nequaquā) s. vocabit zacharias (sed vocabit iohānes) Ly. hoc em si bi a deo reuelatū est. qz a marito nō didicit cū factus esset mutus anteq̄z re dret ad eam de tēplo (et dixerūt ad illam. qz nemo est in cognatiōe tua qui vocetur hoc noie) scz iohes Ly. cognatio hic p̄pinq̄uitas generis vocatur de q̄ nullus sic fuerat vocatus. s. de cognatiōe elyzabeth vel mariti ei⁹ (In mebant aut̄ patri eius). s. p̄ signa visibilia (quē veller vocari eū) Et q̄ p̄z q̄ zacharias nō tm̄ erat mutus. sed etiā surdus. Si em̄ potuisset intelligere verba. tunc quesuissent ab eo per verba. z nō p̄ talia signa. Et postulās

erāt ex eius p̄ sanguinea re z affinitate (qz magnificauit dñs misericōdiam suam cū illa) Ly. i. magnā misericōdiam fecit ei. auferēs do sterilitatis opprobriū. z dando ei tantū z talem filium sic annūciatuz mis rabiliter z p̄ceptū supnat̄ turaliter (z cōgratulabāt ei) fm q̄ dixerat angelus zacharie. Multi in natiuitate eius gaudebūt (et factū est in die octauo). s. a natiuitate p̄cursoris (venerūt circūcidere puerū) sicut p̄cipit Gen. xvij et qz in circūcisione imponebatur tunc nomē. sicut modo imponit̄ in baptis mo Jo subditur (z vocabāt eū noie patris sui zacharia) Ly. qz istud fuit antiq̄tus satis cōiter ob seruati. z adhuc seruatur frequēter maxie in magnis p̄sonis. q̄ filius p̄mo genitus noiatur nomine patris sui (respōdēs ma

Bagina

pugillarem) i. tabulam ad scribendum (scripsit dicens. **J**ohes est nomē ei⁹ et mirati sunt vniuersi) **S**or. de zuenētia inter patrem ⁊ matrem quantū ad pueri noiacionem (Aptum est autem illico os eius) **S**or. nō p morant qz nescit tarda molimina spūsancti grā. vnde **A**mbro. **S**oluit fides līngūam quā incredulitas ligauerat (et factus est timor magnus sup omnes vicinos eorum) **L**y. i. admiratio magna. vel timor dei q sic mirabil⁹ puni erat zachariā ⁊ liberauerat (et sup omnia montana iudee divulgabant omnia verba hec) **L**y. qz facta insolita ⁊ mirabilia libērius narrant (⁊ posuerunt omnes qui audierant in corde suo) **L**y. qz talia magis memorie cōmendantur (dicentes. quis putas puer iste erit) qsi di. valde magn⁹ erit (etem manus dñi erat cū illo) **L**y. i. vir⁹ dei opatūna miraculoꝝ in eius anim⁹. et de cōceptione ⁊ natiuitate ostensor **E**t qbus rōnabiliter pcludebatur magnitudo pueri futura coram deo. sicut pdictus est ab angelo zacharie patri eius. **E**tem magn⁹ coram dño (et zacharias pater eius impletus est spū scō. et pphetavit dicens. **B**enedict⁹ dñs deus israhel qz visitauit) **S**orra dñs iesus genus humanū in sua incarnatione visitauit (⁊ fecit redemptio/nem) in sua passione. p̄. cxxix. **A**optosa apud eū redemptio (plebis sue israhel)

nemo est in cognatione tua qui vocet hoc noie. **I**nnuebāt autē patri ei⁹ quō vellet vocari eū. ⁊ postulans pugillare scripsit dicens. **J**ohānes est nomē ei⁹ et mirati sunt vniuersi. **A**ptum est autē illico os eius ⁊ līngua ei⁹. et loq̄batur bñdicens deum. **E**t factus est timor magnus super omnes vicinos eoz. ⁊ sup oīa montana iudee divulgabant oīa verba hec. ⁊ posuerūt omnes qui audierunt in corde suo dicētes. **Q**uis putas puer iste erit. etem manus dñi erat cū illo. **E**t zacharias pater ei⁹ impletus est spū scō. ⁊ pphetavit dicēs. **B**ñdicētus dñs deus israhel qz visitauit ⁊ fecit redemptōem plebis sue

In festo visitatōis bñe **M**arie virginis. **E**uangelium s̄m **L**ucā. i.

In il. tē. **E**xurgens maria abijt in montana cū festinatōe in ciui

Postilla.
Exurgens maria abijt in montana zc. **L**u. i. **H**ystoria huius euā. facta est anno xpi p̄mo vsuali. ij. nonas aplis. feria. ij. luna. i. indictōe. iij. **E**t reuerſa est in domū suā anno xpi vbi sup. iij. nonas iulij. sabbo. luna. iij. indictōe. iij. **I**n initū illius euā. scribit sc̄s **L**u. q angelus dixit ad mariā matrem xpi. ⁊ ecce elyzabeth cognata. ipsa p̄cepit filiū in senectute sua. ⁊ h̄ mensis est sextus illi que vocatur sterilis. quia nō erit apud deum impossibile omne verbum. **D**ixit autē maria. **E**cce ancilla dñi. fiat mihi s̄m verbū tuū. ⁊ discessit ab ea angelus. ⁊ statim sequitur (**E**xurgens maria) sc̄s de illo loco in quo erat quando angelus ad eam venit (abijt in montana) **L**y. qz

clix

locus vbi habitabat zacharias erat altior q̄ galilea a q̄ recessit maria (Cuz festinatione) **L**y. vt ostēderet q̄ virgo nō detet mozarī in loco publico. nec tibi p̄trahere colloquia (in ciuitatē iuda) .i. in hyerlm (z salutauit elyza beth) **L**y. qz erat humillima. z qz ad eius officū venerat (et factū est vt audiuit salutariem marie elyza beth. exultauit infans in vtero eius) **G**lo. sicut illa aduētum marie. sic iste aduentum dñi sensit. **S**or. ecce q̄s magne virtutis est bē virginitis saluatio. qz p̄fert gaudiū. p̄fert z sp̄m sc̄m. p̄fert z reuelatōem secretorū diuinorū. p̄fert z sp̄m p̄phetie. **E**t iō certe libetē salutāda est prop̄ter reuelatōis lucrū. **I**n

tatem iuda. z intrauit in domū zacharie. et salutauit elyza beth. **E**t factū est vt audiuit salutariē marie elyza beth exultauit infans in vtero eius. z repleta ē sp̄s sc̄o elyza beth. z exclamauit voce magna z dixit. **B**ndicta tu int̄ mulieres. z bndictus fructus ventris tui. et vñ mihi hoc vt mater dñi mei veniat ad me. ecce em̄ vt facta est vox salutariōis tue in auribz meis exultauit in gaudio infans in vtero meo. z brā que credidisti. qm̄ p̄ficiēti in te q̄ dicta sūt tibi a dño. **E**t ait maria **M**agnificat aīa mea dñm. et exultauit sp̄s me⁹ in deo salutari meo

In die sancti petri apostoli. **E**uangelium fm̄ Matheum. xvi **E**n illo tpe. Venit iesus in p̄tes cesaree philippi. z interrogabat discipulos suos dicens. **Q**uez dicunt homines esse filium hominis. **R**t illi

ergo maria potuit ore salutare q̄ salutes habebat. in ventre z in corde (z repleta est sp̄s sancto elyza beth. et exclamauit voce magna) **L**y. ista magnitudo vocis intelligenda est tā rōne deuotōis q̄s lo ni exterioris (**B**enedicta tu inter mulieres .i. su p̄ oēs mulieres (z bndictus fructus ventris tui) vñ p̄s. cxvij. **B**ndictus q̄ venit in noie dñi. de⁹ dñs z illuxit nob̄ (z vñ mihi h̄ vt veniat maf dñi mei ad me) **L**y. ista em̄ nō poterat scire nisi p̄ reuelatōez sp̄s sancti (ecce em̄ vt scā est vox salutariōis tue in auribz meis exultauit in gaudio infans in vtero meo) **L**y. elyza beth p̄ sp̄m sc̄m p̄gnouit q̄ illa exultatio fuit. p̄pter p̄ntiaz dñi in vtero p̄gnali (z beata q̄ credidisti) **L**y. qz p̄ assensus fidei p̄cepit (qm̄

p̄ficiēti in te que dicta sunt tibi a dño) .i. p̄ angelum (et ait maria **M**agnificat anima mea) **L**y. nō tñ labia mea (dñm) cut detet laus z honor (z exultauit) **S**or. nō pigritauit. vt p̄s **A**bacuc. iij. **E**xultabo in deo iesu meo (in deo) nō in mūdo. vñ p̄s. xxvi. **R**enuit p̄solari aīa mea. memor fuit dei et delectatus sum (saluari meo) qz est filius me⁹ p̄ generatōnem. z saluator meus per suam passiōē **P**ostilla.

Venit iesus in p̄tes. **M**at. xvi. **H**ystoria ista facta est anno xp̄i. xxvij. **V**ij. kal. augusti. fe. iij. iua. xij. ind. cō. v. **I**n initū hui⁹ euang. dixit iesus discipulis. **L**ate a fer. zc. **R**t illi cogi. iter se di. qz p̄a. nō acce. **D**ixit q̄t iesus. qd

Bagina

co gitatis inter vos modice fidei. qz panes nō habetis. **N**ondū intelligitis neqz recordamini quinqz panū z quinqz milū hoīm. z quoz copiosos sumpsistis. **N**ex septē panū z quoz milū hoīm. z qz spoztas sumpsistis. qre non intelligitis qz nō de pane dixi vobis. **C**auete a fermēto phariseoz z saduceozū. **T**unc intellexerūt. qz nō dixerat cauendū a fermēto panū. sed a doctrina phariseozū z saduceozū. **T**ūc statim sequitur euāgelū hodiernū. (**V**enit iesus in pres cesaree philippi) **A**y. cesarea philippi est ciuitas in terminis iudee. quā philippus filius herodis innouauit z reedificauit. qz antiquus dicta est lachis. sed postmodū noiauit eam cesareā in honore tylerij cesaris qz dedit ei qrtam partem regni vt dicit **J**osephus. **D**icit etiaz cesarea philippi. ad dñam alterius cesaree. que dicit cesarea palestine. vbi cornelius centurio mansit. vt p̄z **A**ctū. x. (**I**nterrogabat discipulos suos) **A**yra. non igno-

rans quid crederent vel quid respōderent. sed vt eozū fideli confessione cōuenientius solidarentur in fide (quem dicunt homines esse filius hominis) **A**yra. i. turbe vulgares. qz de ipso erant varie opinionones in pplo (**A**t illi dixerūt. alij iohānam baptistaz) cuius opinōis fuit herodes z sui sequaces vt patet **M**atth. **J**udicauit herodes famam iesu et ait pueris suis. hic est iohānes baptista ipse surrexit a mortuis. z iō viuitates operant in eo (alij

dixerunt. **A**lij iohannem baptistā. alij autē helyam. alij vero hyeremiam. aut vnū ex ppbetis. **D**icit ill' iesus **V**os autē quē me esse dicitis **R**ūdens symō petrus dixit. **T**u es xps filij dei viui. **R**ūdens autē iesus dixit ei **B**eatus es symon bariona. quia caro et sanguis non reuelauit tibi. sed pater meus qui in celis ē. **E**t ego dico tibi quia tu es petrus. et super hanc petram edificabo ecclesiam meam. **E**t porte inferi nō preualebunt aduersus eam. et tū

autē helyam) ppter zelum veritatis (alij vero hyeremiam) ppter patientiā in aduersis (aut vnū ex prophetis) scz ppter excellentiam sapientie (vos autē quē me esse dicitis) **A**y. q. d. si alij errant opinione falsa. vos tū nō debetis errare. qz tam diu mecum fuistis. z meā doctrinā frequēter audiuitis. z miracula tanta vidistis (rūdens petrus dixit) **A**y. petrus tāqz pncipalis iter alios. p se z p alijs dedit rūsūm (tu es xps) quod interpretat' vnctus. z sic cōfiteatur eius humanitatē (filius dei). s. naturalis nō adoptiuus sicut alij. et p p̄ns eius de nature eū deo patre. z sic p̄ficer' veritatē diuine nature z hūane in eodē supposito (viui) hoc addit ad dñam illoz qz colebant tanqz dii a gētibz. vt iupiter hercules zc. (**R**ūdens autē iesus dixit. **B**eatus es symon bariona). i. filius iohānis. vñ **P**iero. dicit qz deberet dici bar iohāna. **B**ar em idem est qd filius. iohāna qsi filius iohānis. iuxta illud **I**oh. xxi. **S**ymō iohānis diligis me plus his. sed scriptoz vicio deprauatū est. **D**icit autē hie b̄tus es symon bariona. qz scz cōfessio vere fidei ducit ad beatitudinē quia caro z sanguis nō reuelauit tibi) **A**yra. i. homo mortalis non docuit te istā veritatem (sed pater meus) z p̄ p̄ns tota trinitas. qz indiuisa sunt opa tr̄s

nitatis. ergo dico tibi. qz tu es petrus? **L**y. i. p̄fessor vere petre q̄ est x̄ps (z su per h̄ac petrā) quā p̄fessus es. i. sup x̄pm (edificabo eccliam meā. z porte i/ feri) i. p̄secutores tyrānoz z insultus z tentatōes spiritū imūdoz (nō p̄ nalebūt a duersus eā) a vera fide subuertendo (z tibi dabo clauēs regni ce loz) **L**y. iste clauēs nō sunt materiales. sed potestas spūalis q̄ duplex est. **Q**uia cū potestas spūalis discernendi peccatū a nō peccato. sicut in veteri lege sacerdotes iudicabāt inter leprā z non leprā. **H**ic clauis est potestas

admittendi ad regnū vel excludendi fm verū iudi cū p̄habitū. qz debent mi qui excludi z digni recipi (et quo dēuqz ligaueris) **S**oz. clauē nō errante (su per terrā) **L**y. scz cū debi to vsu clauū (erit ligatus et in celis) id ē. deus illud approbat in celis

In festo sancte **M**argarete **M**il. t. d. i. d. s. parabolā h̄ac **S**i mile est re. ce. thesauro abscondi/ to zc. **H**oc euāgelij cū sua postilla q̄ re infra in cōi scōz. de virginibz.

In festo marie magdalene **E**uan/ gelium fm **L**ucam. viij.

Mil. t. **R**ogabat ihesus qdā pharise? vt māducaret eū illo. **E**t ingressus do mū pharisei discubuit. **E**t ecce mul/ er quærat in ciuitate peccatrix vt cog nouit qz ihesus accubuit i domo pha risei. attulit alabastrū vngenti z stans retro secus pedes eius lacrimis ce/ pit rigare pedes eius et capillis capi/ tis sui tergebat et osculabatur pedes eius et vngento vngebat. **V**idēs aut phariseus qui vocauerat ip̄m. ait itra

admittendi ad regnū vel excludendi fm verū iudi cū p̄habitū. qz debent mi qui excludi z digni recipi (et quo dēuqz ligaueris) **S**oz. clauē nō errante (su per terrā) **L**y. scz cū debi to vsu clauū (erit ligatus et in celis) id ē. deus illud approbat in celis

Questilla

Rogabat ihesum q̄ dam pharise. **A**uce viij. **B**arthei. xxvi. **M**ar. xij. **I**o. xij. **V**isto ria hui? euā facra est āno christi. xxx. ij. ydus deces/ bus. feria. vi. luna. xij. in/ dierōe. iij. **A**nre inuicū illi us euāge. scribit sanctus **L**ucas in eo. ca. qz x̄ps di xit phariseis z scribis. ve nit eim iohānes baptista neqz māducās panem neqz bibēs vinū z dicitis demoniū h̄z. venit filius hominis māducans et bitens. et dicitis ecce hō vorator z bitens vinum amicus publicanorum z

peccator. **E**t tūc sequit euan. hodie. (**R**ogabat ihesum qdā pharise? vt māducaret eū illo. et ingressus domū pha. zc.) **L**y. legit aut x̄pm mandus esse cū pctōribz vt eos ad penitentiā induceret. vt p̄ **M**ar. ix. **I**te cū amīs cis et familiaribz vt eoz deuotiōem augmentaret. vt d̄. **I**o. xi. de martha z maria magdalena. **I**te cū cognatis pauperibz vt eoz inopiaz suppleret. vt h̄atet **I**o. ij. de nuptijs vbi deficiente vino x̄ps aquā zverit in vinū. **I**te cum phariseis supbientibz vt eoz supbiam p̄futaret pur h̄ic h̄atetur. vt vi debitur in p̄sequendo (et ecce mulier) **S**oz. scz maria magda. sed nō noīa tur h̄ic. qz adhuc erat in statu culpe fm opinione hominū q̄ erat in ciuitate

Magina

Ay. vbi multi hoies. ex quo quincit q multos attraxerat ad peccatū (peccatrix) **A**y. iā de pctis plene ꝛ p̄fē ꝛrta (vr cognouit q̄ ibus). i. saluator (accubuit; in domo pharisei attulit). i. statim (alabastrū vngēti). i. vas a; labastrū vngēto plenu (ꝛ stās; retro) **A**y. qz ꝛ ꝛerēdiā sui pcti non audebat se añ ponere (lachrimis cepit rigare pedes ei⁹) **A**y. ex qb; ꝛ magnitudo ꝛrtois. ex quo tñ fleuit q̄ potuit lauare pedes vni⁹ hois nudis pedibus incedētis (ꝛ capillis capitis sui tergebat) **A**y. qb; añ ad ꝛpositionem vultus ei⁹ abusa fuerat (et osculabat pedes ei⁹) vr totū seruiret in penitētia. q̄qd ex se deū ꝛrēpserit in culpa fm q̄ dicit **S**re. (ꝛ vnguento vngēbat) **A**y. ad refrigeriū calozis et mitigatiōez doloris ex labore itineris **U**n̄ **S**re. vngētū qd sibi turpiter exhibuerat hoc iā deo lauābilit̄ offerebat (vidēs autē phariseus) **S**ora ꝛdictā mulierē plorātem nec ꝛpatēs (ait intra se) scz occulte ꝛra hospitez suū murmurādo (dicēs hic si ꝛpheta esset) verus scēs occulta (sceret vtiq; que ꝛ qualis est mulier) **S**oz. q̄ est in ꝛsona ꝛ qlis in vita (qz peccatrix est) et non se tangi ꝛmittere deberet ab ea (et respondens ihesus) **S**oz. scz eo gitatiōi eius que soli deo nota est. in quo ostendit se plus q̄ ꝛphētā. **U**n̄ ꝛs. xciij. **D**ns scit cogitationes hominū (simon habeo tibi aliqd dicere. at ille ait magister dic. Duo debitores erāt cui dā feneratori) **S**oz. sensus literalis planus. miltice fenerator iste deū significat. qui ꝛ culpa momentanea penā eternā erigit. et ꝛdonat gr̄iā erigit meritū bonozū operū (Duo debitores). i. ꝛdonat (qz peccatorū) (erāt cui dā feneratori). i. deo (vn⁹) debebat denarios q̄ngētos et alius q̄nquaginta) scz qui plus peccauerat (nō habentib; illis vnde redderent) qz nullus peccatorū a debitis ꝛ absolui ꝛrijs virib; absq; gr̄a. vr ꝛ **J**oh. xv. sine me nihil ꝛrestitis facere (donauit vtrisq;). i. ꝛdonauit (qz ergo eū plus diliger. rñdēs simon dixit. estimo qz is cui plus donauit). i. ꝛdonauit relaxando (at ille dixit. recte iudicasti) qz sicut dicit **S**re. **L**ū cre scit donā. cre scit et rōes donozū (et ꝛuersus ad mulierē) **S**oz. ꝛ misericordiz. dñs eū a peccatorib; auertit faciem suā. fm̄ illud **D**eucto. xxxij. ab

se dicēs. hic si esset ꝛpheta sceret vtiq; que ꝛ qualis est mulier que tangit euz qz peccatrix est **E**t rñdēs ih̄s dixit ad illū **S**imon habeo tibi aliqd dicere. at ille ait. **M**agf̄ dic. **D**uo debitores erāt cui dā feneratori. vn⁹) debeat denarios q̄ngētos ꝛ alius q̄nq; ginta nō hñtib; illis vn̄ redderēt. donauit vtrifq; qz. qz ergo eū plus diliger **R**ñdēs simon dixit. estimo qz is cui plus donauit. **A**t ille dixit ei recte iudicasti. et cōuersus ad mulierē dixit simoni. vides hāc mulierē. intraui in domum tuam aquā pedib; meis nō dedisti. hec autē lachrimis rigauit pedes meos et capillis suis tenuit. ofculā mibi nō dedisti **H**ec autē exq; intrauit nō cessauit ofculari pedes meos. **O**leo caput meū nō vnxi. hec at vngēto vnxit pedes

Secundat faciem meā ab eis. s3 ad penitētes se uertit. vt pz **I**acha. 6^o. donz uertimini ad me z ego uertar ad uos (et dixit simoni. uides hanc mulierem. intravi in domū tuā aquā pedibz meis nō dedisti) **A**y. qm̄ erant luto si seu puluerisati. eo q̄ sine calciamentis incedebat (hec aut̄ lachrimis rigauit pedes meos z capillis suis tersit. osculū mihi nō dedisti) **A**y. qd̄ est amicitie signū (hec aut̄ ergo intravi nō cessauit osculari pedes meos). q. diceret. nō solū vnū osculū dedit mihi. sed multiplex (oleo caput meū non unxisti) **S**or. qd̄ solet fieri in signū letitie et hilaritatis. s3 illud ps. xliij. vnixit te deus deus tuus oleo rē. (ppter quod dico tibi remittūtur ei peccata multa) s3 mulieri penitēti (qm̄ dilexit multū) pri. **Pe. iij.** Charitas operit multitudinē peccatorū. vt pz **P**rouer. x. vniuersa delicta operit charitas (cui aut̄ minus dimittit̄ minus diligit) **R**y. remissio em̄ culpe. aut nulla ē

meos ppter qd̄ dico tibi. remittūtur ei peccā multa qm̄ dilexit multū **Q**ui aut̄ minus dimittit̄. minus diligit. **D**ixit aut̄ ad illā. remittunt̄ tibi peccā tua z ceperūt (q̄ sil̄ accūbebāt) dicere intra se q̄s est hic q̄ etiā peccā dimittit̄ **D**ixit at̄ ad mulierē **F**ides tua te saluā fecit. va de i pace. **In s. Jaco. s3m Dat. xx. Mil. c.** Accessit ad ihm̄ m̄ filioz zebedei cū filijs suis adorās z petēs aliqd̄ ab eo q̄ dixit ei. qd̄ vis. ait illi dic vt se

aut totalis simul. **S**3 remissio pene fit per partes et non tota simul. de cōi cursu. licet aliqñ fiat tota simul. ppter feruorē penitentis z ex liberalitate dei et hoc in proposito in hac muliere. ideo sequitur (remittit̄ tibi peccata tua) **A**y. nō solū q̄tum ad culpam. sed etiā q̄tum ad penam ex vehementi amore dei et horrore peccati premiti. **S**or. et ponit hic presens p̄ preterito (remittit̄ tur) i. remissa sunt (z ces-

perūt qui simul accūbebant dicere intra se. q̄s est hic qui etiā peccā dimittit̄) **A**y. hoc dicebāt qz videbant em̄ humanitatē exterius apparentem. ignorabant deitatē interius latentē. qui peccā p̄ dimittere (dixit aut̄ ad mulierē fides tua) **S**or. i. fides tibi a deo infusa (saluam te fecit) vñ **B**eda. **F**ides tua te saluā fecit. qz qd̄ petijt posse se accipere nō dubitauit (vade in pace) **S**orra. id est in quiete z cessatione a vitijs. vt pz **R**ho. v. **I**ustificati ex fide de pacem habeamus **¶ Postilla.**

Accessit ad ihesum mater filioz zebedei (zē) **Matth. xx. Marc. x. Luc. xxij.** **H**istoria huius euāge. facta est anno xpi. xxxij. xvij. kal. Aprilis. feria. iij. luna. vi. indictione. vi. **A**nre initium illius euāgij scribit sanctus **M**atheus in eodem capitulo. **A**scendens ihesus hierosolymam assumpsit duodecim discipulos suos secreto. et ait illis. **E**cce ascendimus hierosolymam et filius hominis tradetur principibus sacerdotum et scribis. et condemnabunt eum morte et tradent eum gentibus ad illudendum et flagellandum et crucifigendum. et tertia die resurget **T**unc statim sequitur euāgelij hodiernum (Accessit ad ihesum) **A**y. ipse iudei estimabāt xpm̄ p̄ pphetas. p̄missum regnaturū tpaliter in hierosalem qz scripturas de regno xpi corp̄aliter intelligebāt. z iūgo regnū ablarum a

pagina

iudeis p̄ romanos credebāt sibi restituendū p̄ xpm̄. p̄pter qđ dicebāt xpo
Act. i. **H**ic si in tpe hoc restitues regnū isrl̄. t̄c. t̄ hoc iacobz t̄ iohānes s̄
l̄ij seke dei t̄ mater eoz audientes xpm̄ post mortē tertia die resurrecturū
crediderūt ipm̄ imediate post resurrectōem regnaturū in hierusalez t̄palis
ter. et ideo cupientes ei esse collaterales p̄e ceteris. qz erāt eius cognati in
foz: mauerūt matrē suā de petitiōe sequēti. t̄ hoc est qđ h̄ic d̄r. tūc audita res
surrectōe xpi futura (ac/
cessit ad ihm̄ mater filioz
zebedei cū zc) **Ay.** nō em̄
primo petijt in sp̄ali. sed
em̄ in generali. vt p̄cessio
ne facta in generali p̄mo
postea nō possz sibi dene/
gare i sp̄ali (qđ dixit ei qđ
vis) **Ay.** nō qrit vt insci
us. sed vt petitiō sua p̄ue
nienti^o ostēdat irrōnabi/
lis (ait illi. die vt sedēat h̄i
duo filij zc) **Ay.** i. sunt r̄s/
bi collaterales t̄ maiores
in regno tuo post te. qđ qđ
dem regnū credebāt tem
porale. vt dem̄ est. **Nō** est
mirum si talia apl̄i crede
bāt t̄ appetebāt qđ adhuc
carnales erant t̄ nōdū il
luminati p̄fecte nec p̄fir/
mati p̄ grām sp̄i sancti
(**Rūdes** aut̄ ih̄us dixit.
nescitis qđ petatis) **Ay.**
rūdit filijs t̄ nō matri. sci
ebat eaz nullam a filijs t̄

Ad Vincula Petri

In illo tpe Venit ih̄esus in ptes cesa/
ree philippi. **Hoc** euāgelij cū sua po/
stilla q̄re in festo. s. pe. t̄ pau. ap̄loz

In inuentione sancti Stephani Euangelij s̄m̄ Matheum. v.

In illo tē. dixit ih̄s discipulis su
is **Mose** sitis sal terre qđ si sal eua
nuerit in quo salietur. ad nibulum va/
let vltra nisi vt mittat foras et cōcul/
t informatā de petitiōe faciēda p̄ eis (potestis bibere calicē quē ego bibitu
rus sum) **Ay.** i. sustinere mortē ignominiosam t̄ crudelē quā ego passurus
sum. t̄ p̄ quā debeo venire nō ad regnū t̄pale vt creditis. sed eternū (dicūt
ei possumus) **Ay.** loquitur sicut in xpi p̄prie fragilitatis. qđ paruit p̄ eā
sectū. qz in passione xpi fugierūt p̄e timore mortis (ait illis. calicē qđc̄ meū
bibetis). i. passiones p̄ me sustinebitis. **Ay.** qz iacobz p̄pter xpm̄ ab heros
de occisus est. vt habet **Act. xij.** iohānes in dolū feruentis olei p̄pter xpm̄
missus est. in sup̄ fuit etiā missus in exilij p̄pter xpm̄. et sic paruit qđ habuit
p̄mp̄tā volūtate moriēdi p̄pter xpm̄ (sedere aut̄ ad dexterā meam vel sin
istram nō est meū dare vobis) **Ay.** in illo statu in quo estis. id est nō dū h̄is
militatis t̄ carnalibz (sed quibz paratū est a patre meo) **Ay.** vere humilibz
et sp̄ialibz sapientibz

Postilla

Qs estis sal terre) **Mat. v.** **Mat. ix.** **Lu. xij.** **H**istoria huius euan
gelij facta est anno christi. xxxij. y. d̄ns Julij. feria. v. luna. xvi. indictōe. sc̄us

deu

Quod in eo. ca. q. ipsa dixit discipulis suis **B**eati estis cum vobis maledixit erit homines et plecuti vos fuerint. et dixerint homine malum aduersus vos mentientes propter me. gaudere et exultare. quoniam merces vestra copiosa est in celis etc. (Vos estis sal terre) **A**d. sicut enim sale conduntur omnia cibaria. ita discretio prelatorum debent ordinari omnia facta subditorum. (quod si sal euamuerit). nisi discretio in prelati defecerit (in q. salier) **E**t. q. d. nulla opera subditorum condicent seu dirigent (ad nihilum valet ultra nisi ut miratur foras et con-

culcet ab hominibus) **A**d. q. talis debet repellere a prelatore ne officium prelatorum in conspectu hominum reddat vile (vos estis lux mundi) sicut enim lux est manifestantia omnium colorum. sic prelati per intelligentiam sacre scripture debent ex officio notificare omnia opera virtutum (non potest civitas abscondi supra montem posita) **L**ux. q. boni prelati in persecutore non desit abscondere. sed ad defensionem gregis se paratos ostendere (neque accedere) **G**lor. lumine scire (lucerna) .i. prelati. **U**nde ps. cxxi. **P**aravi lucernam pro meo et ponunt eam sub modio) **G**lor. ut celestis lux veritas timore persecutorum nis imminetis

vel pusillanimitate cordis (sed supra candelabrum ut luceat omnibus qui in domo sunt) .i. in mundo sunt generaliter (sic luceat lux vestra coram hominibus ut videant opera vestra bona. et glorificent patrem vestrum qui in celis est) **L**ux. q. non debetis de hoc propriam gloriam querere. sed gloriam dei et edificationem populi) **N**olite putare quoniam veni solvere legem aut prophetas non veni solvere sed adimplere) **G**lor. totam trinitatem veteris testamenti christus hic comprehendit in duobus. scilicet lege et prophetis. **A**pe. enim erat in declinando malum. prophetia autem in faciendo bonum. et illa duo christus plenissime implevit) **A**men quippe dico vobis. donec transeat celum et terra) **G**lor. .i. mutant elementa ab hac mutabili forma in immutabile. scilicet antequam finiat iste mundus (iota unum) iota est minima littera inter alias. et vno ducru fit (aut vnus apex) apex est particula littere que ponitur in summitate littere ad distinctionem. **E**t in hoc exponit **I**ug. q. minimi precepti nec minimi precepti particula (non preteribit a lege donec omnia fiant) **G**lor. .i. non remanebit quoniam impleat suo tempore (ergo soluerit vnum de mandatis istis minimis) **G**lor. .i. de mandatis dealogi. q. dicuntur minima quia ad

Pagina

vitam incipientium continentia (et docuerit sic hoies) Gor. sic solvere homines
sicut ipse soluit (minimus vocabit) Gor. i. viliissimus reputabit ab his qui
sunt in regno celoz. Qui aut fuerit et docuit hic magnus vocabit in reg
no celoz) Gor. p. a de ptoem aureole

Postilla
Trauit iesus in quoddam castellu) Lu. x. Historia huius enan. fact
ta est anno xpi. xxxi. iij. nonas decebris. feria. iij. luna. it. indictioe. iij.
Ante initium illius euangelij scribit scus Lu. in eo. ca. q. septuaginta duo
discipuli quos xps mis
sit ad pdicanduz reuer/
si sunt ad xpm cum gau
dio dicentes. Omne etiã
demonia subijciunt no/
bis in noie tuo. Et ait il
lis. Ecce dedi vobis po
testatem calcã di sup ser
pentes et scorpiones. et su
per oes virtutes inimici
et nihil nocebit vobis ve
rũ in hoc nolite gaude
re. qã spũs vobis subij
ciunt. gaudete aut q no
mia vestra scripta sũt in
celis. ¶ Tũc sequit euã
gelium hodiernũ (Intra
uit iesus in castellu) Ly
ra. i. in berthania (et muli
er qdã martha noie exce
pit illũ i domũ suã) Ly.
ad illã domũ xpus fre
quenter diuerrebat et se
cure. tum ppter deuorio
ne sibi habitantũ. tuz qã
plura beneficia ei p tũle
rat. q. ipam marthã a
profusio sanguinis sanauerat sũm Ambrosiũ. et mariã a demonij libera
uit zc. (et huic erat soroz noie maria. que etiam sedes secus pedes dñi au
diebat verbũ illius) Ly. intenta operibz vite pceptiue (martha aut
sar agebat circa frequens ministeriũ) sez occupata in opibz vite actiue (q
stetit) Ly. quã si fessa labore ministerij discurrendo p domũ. vt christus et
eius discipuli essent puenienter recepti (et ait Omne nõ est tibi cure. q soroz
mea relinquit me solã ministrare) Ly. pquerens de ociositate sorozis sue
et christi negligentia hoc permittere (et rñdens dixit illi dñs) excusando
mariã. Inuenit aut maria sũm Lyram accusata tripliciter. Primo a pha
riseo de temeritate. eo q xpm tetigit recubentes. vt p3 Lu. vii. Secũdo a so
roze. p ociositate. vt habet hic. Tercio a iuda de prodigalitate. eo q p cios
sum vnguentũ effudit. et pedes iesu vngit. vt habet Iohãnis. xij. et maz

qui autem fecerit et docuerit hic mag
nus vocabit in regno celozũ

In festo sancti Laurentij
A. i. l. d. i. d. f. Amen amen dico vo
bis. nisi granũ frumenti cadens in ter
ra zc. Hoc euã. cũ postilla qre infra in
cõiscõz de vno martyre

In festo assumptõis Marie euan
gelium sũm Lucam. x.

In illo tpe intrauit iesus in quod
dam castellũ Et mulier qdã mar
tha noie excepit illũ in domũ suam. et
huic erat soroz nomine maria. que etiam
sedens secus pedes dñi audiebat ver
bum illius. Martha autem satagebat
circa frequens ministerium. que stetit
et ait Domine non est tibi cure q soroz
mea relinqt me solã ministrare. dic ergo
illi vt me adiuuet. Et rñdens dixit illi
dñs. martha martha sollicita es et tur

profluio sanguinis sanauerat sũm Ambrosiũ. et mariã a demonij libera
uit zc. (et huic erat soroz noie maria. que etiam sedes secus pedes dñi au
diebat verbũ illius) Ly. intenta operibz vite pceptiue (martha aut
sar agebat circa frequens ministeriũ) sez occupata in opibz vite actiue (q
stetit) Ly. quã si fessa labore ministerij discurrendo p domũ. vt christus et
eius discipuli essent puenienter recepti (et ait Omne nõ est tibi cure. q soroz
mea relinquit me solã ministrare) Ly. pquerens de ociositate sorozis sue
et christi negligentia hoc permittere (et rñdens dixit illi dñs) excusando
mariã. Inuenit aut maria sũm Lyram accusata tripliciter. Primo a pha
riseo de temeritate. eo q xpm tetigit recubentes. vt p3 Lu. vii. Secũdo a so
roze. p ociositate. vt habet hic. Tercio a iuda de prodigalitate. eo q p cios
sum vnguentũ effudit. et pedes iesu vngit. vt habet Iohãnis. xij. et maz

Na patienter tacuit. z temp eam christus excusauit. **P**rimo ostendens pha-
 riseo q factū marie nō erat temeritas. s; p̄ritōnis z deuorōnis. Secūdo
 ostendit sorori q sessio marie nō erit ociosa. sed meliorib; actib; applicata
 Tercio ostendit iude z alijs discipulis q illa effusio vnguenti nō erat p̄pos-
 digalitaris. sed pietatis dies. **S**ine illā. bonū em opus opata est in me.
 (Bartha m̄retha sollicita es) **S**io. repetitio signum est dilectōis v̄l mo-
 uende intentōis. scz vt audiret attentius (z turbatis erga plurima) **L**y.
 q; opa vite actiue sollicitudinē ingerūt (porro vnū est necariū) **L**y. ipse de

baris erga plurima. Porro vnum est
 necariū. **V**aria optimā partem elegit
 que nō auferetur ab ea

In festo sancti Bartholomei
 Nil. t. d. i. d. s. **H**oc est p̄ceptum meuz
 zc. **H**oc euan. cum postilla q̄re infra in
 summi apostolorū

In festo exaltatōnis sancte crucis
 Euāgelij s̄m Iohāne. xij.

Nil. t. dixit iesus turbis iudeoz **N**ūc
 iudiciū est mundi. nunc p̄nceps huius
 mundi eijcietur foras. **E**t ego si exalta-
 tus fuero a terra. oīa trahā ad meip̄m
 hoc aut dicebat scās q̄ morte ess; mo-
 ritur? **R**ūdīt ei turba. nos audiuim?
 ex lege. q; x̄ps manet in eternū **E**t q̄no
 tu dicis. optz exaltari filiū hoīs. q̄s est

us q vnus est p̄re oib; q
 rendus (maria optimaz
 prem elegit) **S**io. nō res
 p̄hendit ps marthe. et
 ipsa bona est. sed laudat
 ps marie. qz optima (q̄
 nō auferit ab ea) **C**ontra
 vita cōtēplatiua incipit
 hic. et in futuro pficietur
 qz ignis amoris qui hie
 ardere incipit. cū ipsam
 que amat viderit ampli-
 us ignescit in amore. **A**c-
 tiua p̄o cuz coripe deficit
 qz in celesti patria nemo
 esurienti panes porriget
 nec cetera opa mie ageat
 qz ibi nō erunt necariā.
 vñ **A**poē. xix. **N**ō estis
 ent zc. **H**ic q̄rit q̄re hoc
 euan. legit in festo. beate
 virginis. cū in nullo spes
 et are videat ad ipsam.
Coz. r̄ndet q si nō histo

rice tñ allegorice puenit beate virgini. **I**psa em fuit castellū qd̄ in trauit si-
 lius dei. vbi manebant due sorores. scz vita actiua z p̄templatiua. **I**tem
 q̄rit quare potius legit in assumptōne n̄q̄ in alio festo. cū de assumptōne nō
 facit mentōem. **R**ūdēt q̄ alia festa beate virginis sp̄cialia habēt euāgelia
 p̄pter sp̄cales rōnes. **I**stud aut festū nullū hz sp̄cale euāgelij. z ideo sortis-
 tum est istud. vel etiā p̄pter vltimā p̄ticulā euāgelij. q̄ marie p̄cipue p̄ue-
 nit. ideo legit de eius assumptōe. scz maria opt. mā p̄rez elegit

Dixit iesus turbis zc. **I**o. xij. **H**istoriā huius euāgelij dixit dñs ihs
 anno eius. xxxij. xij. kal. aprilis. feria. iij. luna. xi. indictione. vi. **A**ns
 te initium illius euāgelij scribit sanctus **I**ohannes in eodē caplo. q̄ qd̄ a
 gentiles ascenderunt in hierusalem vt adoraret in die festo. scilicet pasche
Di accesserunt ad philippum qui erat a bethania galilee. z rogabant euz
 dicentes. domine volumus iesum videre. **V**enit philippus et dixit ans-
 drez. andreas rursum et philippus dixerunt iesu. **I**elus autēz respondit.

pagina

eis dicens. venit hora vt clarificet filius hois zc (Dixit iesus turbis ius
deoz nūc iudiciū est mūdi) Gor. scz in passione qñ xps a pylato iudica
tus est (nūc pnceps hui' mūdi eūciel foras) **L**y. diabolus hic dr pñs
ceps hui' mūdi. nō q sic pnceps sube mūdi. sed hoim mūdialiter vuen
tū inq̄stum se et subiciunt p peccatū. **D**icit aut̄ elec' diabol' p passio
nē xpi p quā aperta est porta glorie celestis. **S**ic sic diabolus nō p̄t nunc
ip̄dine scōs a p̄secutōe glie. sicut faciebat ante passionē xpi. tū p̄mittit
rēpare hoies ad exercitiū z meritū electoz (et ego si exaltat' fuero a ter
ra) Gor. p passionē crucis (oia trahā ad me ip̄m) scz p fidē z dilectōem
(**H** ar dixit scās q̄ morte esset moritur') Gor. qm̄ morte crucis. q̄ erat
vilissima. vt p̄z Sap. ij.

Dorte turpissima p̄dē
nem' eū (Rūdie ei turp
ba. nos audiuim' ex les
ge. qz xps manet in eter
nū) **T**ho. credebant em̄
qz messias pur' hō esset
sed immortalis. vñ **P**i
chee. v. **A**gressus et' ab
initio a dieb' eternitatis
Ire **D**an. vi. **P**orestas
cūas p̄as eterna (z quō
tu dicitis. opter exaltari h
liū hois). i. mori in cruce
qz silo q̄ris de te ip̄so. scq̄
tur qz tu nō es xps q̄ ma
net in eternū. si aut̄ loq̄s

ris de alio dic nobis q̄s est iste filius hois (dixit q̄ eis iesus) **T**ho. licet
tam multa dixerim. z multa miracula fecerim corā vobis (adhuc modū
eū lumen in vobis est) Gor. qz creditis xpm̄ manere in eternū. sed nō cred
ditis eū mortuū fm̄ humanitatē. ambulare) **L**y. in cognitōne xpi. p̄fici
re (dū lucē habetis) **L**y. s. me q̄ sum lux illuminās p veritatē doctrine z
lumē grē (vt nō vos tenebre p̄hendāt) scz ignorātie z culpe (z q̄ abus
lat in tenebris nescit q̄ vadat) **L**y. qz declinat a rectitudine vie (dū lucē
habetis credite in lucē) **T**ho. p verā fidē (vt filij lucis sitis). i. ip̄ius del
qui est vera z sempiterna lux. vtz ad **O**ph. v. **O**re filij lucis ambulare.

Vdit iesus hominē) **M**ar. ix. **L**u. v. **M**ar. ij. **N**istoria hui' euā.
facta est anno xpi. xxxi. v. ydus iunij. feria ij. luna. x. indictione. iij.
An̄ incitū illius euāgelij scribit scās **M**ar. in eo. ca. qz xps sanauit para
liticū q̄ fuit paratus in lecto ante ip̄m in cōspectu totius p̄s. cui xpus
ait. **S**urge tolle lectū tuū z vade in domū tuā. **V**idētes aut̄ turbe r̄mue
runt z gl̄ificauerūt deū dicētes. qz vidimus mirabilia hodie (Et cū trā
sisset inde). i. de galilea (vidit hoim) Gor. tam inuitu corpis q̄ mētis
(sedentē in teoloneo) **L**y. i. locus in quo sedebāt. campsores. qd̄ quidam
negociū vit̄ aut nuncq̄ exerceri p̄t sine pctō. vñ dr **G**rego. vel fm̄ Gor. ē
locus in quo soluebantur publica vectigalia (matheū nomine) **G**losa.

iste filij hois. **D**ixit ergo eis iesus. ad
huc modicū lumen in vobis est. **A**m/
bulate dū lucem habetis vt non vos
tenebre p̄prehendant. **A**t qui ambu
lat in tenebris nescit quo vadat. dum
lucem habetis credite in lucem. vt fi
lij lucis sitis

In festo **M**arthei apli z euangeli
ste **E**uāgelij fm̄ **M**ar. ix.

Fil. rē. **C**ū trāsiret iesus vidit hoim
sedentē in teoloneo matheū noīe. z ait
illi seq̄re me. z surgens secutus ē eū. et

ceteri euangeliste ppter verecūdiam nō appellāt eum nomine vulgato. sed leui. **I**nominis enī fuit. ipse matheus vero se nominat ppter humilitatem (et ait illi. sequere me) **L**y. matheū talibz occupatū vocauit. vt de grā dei nullus desperet quantūcumqz fuit in vilibz occupatus (et surgens secutus est eum) sine aliqua dilatione. quia sicut poterat mouere aurem exteri⁹ verbo. ita etiam interius mentem inspirando. sicut enim passioni propinquus illos qui ad ipsū capiendum venerant solo verbo prostrauit dicens **E**go

factum est discumbēte eo in domo. ecce multi publicani et peccatores veniētes discumbebant cum iesu et discipulis eius **E**t videntes pharisei dicebāt discipulis eius. **Q**uare cum publicanis et peccatoribus manducat magister vester. **E**t iesus audiens ait. **N**ō est opus valentibus medicus. sed male habentibus. **E**t videntes autem discite quid est. misericordiam volo et non sacrificium. **N**on enim veni vocare iustos sed peccatores.

Lyra. pharisei in populo iudeorum reputabantur religiosi. vnde etiam in habitu erant distincti ab alijs. videntes igitur christum cum publicanis et peccatoribus manducātem indigne ferebant et murmurabāt (dicebant discipulis eius) **S**ona. consuetudo detractorū est loqui de alio. nō in facie eius. **U**nde quādo discipuli eius videbātur eis peccare alloquebant magistrum. vt patet **M**atth. xij. **A**bijt iesus sabbato p sara. discipuli autē eius esurientes ceperunt vellere spicas et manducare. pharisei autē videntes dixerunt ei. **E**cce discipuli tui faciunt qd nō licet eis facere sabbatis. **Q**uādo vero videbat eis peccare magister alloquebātur discipulos. vt hic quare cū publicanis et peccatoribus māducat magister vester. **E**t iesus audiens) scz verba phariseorum (ait) pro se et discipulis (nō est opus). i. necessarius (valentibus) id est sanis (medicus. sed male habentibus) **L**yra. vide mus enī qz medicus familiaris se habet ad infirmum qui eo indiget qz ad sanum. **A**um igitur christus sit verus medicus animarū. vt dicit in ps. cxi. **Q**uare verbum suū et sanauit eos. ideo familiariter se debuit habere ad peccatores qui fuerūt infirmi spūali infirmitate. **S**ecūdo respondet eis per autoritatem que habetur **M**atth. vi. (**E**t videntes discite quid est. misericordiam volo et sacrificium) **L**yra. q. d. si hanc scripturam consideretis inuenietis me facere sim ipsam. **S**ona. **M**isericordiam volo per peccatorū dimissionē et nō sacrificium per holocaustorū oblationem. **R**ouer. xij. **F**acere misericordiam et iudicium magis placet deo qz victima (non enim veni vocare iustos) **S**ona. scz ad penitentiam (sed peccatores) supple veni vocare ad pe

sum. vt habetur **I**ohānis. xvij. **I**ta solo verbo poterat quoscumqz ad se trahere. **E**t in hoc apparet virtus diuinitatis in eo (et factum est discumbente eo in domo) vt dicitur **L**uce. v. **E**t fecit ei cōuiuium magnum leui in domo sua (et ecce multi publicani et peccatores venientes discumbebant cum iesu) **L**yra. fuerunt enim socij mathei. et recedens ab eis volens sequi christum fecit eis conuiuium (et videntes phari

Dagina

nitentiam vt corrigantur z emendantur ad meliorem vitam

Postilla

Accesserunt discipuli. **Mat. xvij. Mat. ix. Lu. i.** Hystoria huius euangelij facta est anno xpi. xxij. vi. kal. septembris. feria. v. luna. xij. in dictione quinta. Ante initium huius euangelij scribit sanctus Matheus in precedenti capitulo qd accesserunt qui didrachmam accipiebant ad petrum dixerunt. **D**agister vester non soluit didrachmam. **A**it etiam. **E**cum intrasset domum preuenit eum iesus dicens. **Q**uid tibi videtur symon reges terre a quibus accipiunt tributum vel censum. a filijs suis vel ab alienis. **E**t ille dixit. ab alienis. **D**ixit illi iesus. ergo liberi sunt filij. vt autem non scandalizemus eos: vade ad mare z mitte hamum z eum piscem qui primus ascenderit tolle. et aperto ore eius inuenies statuerem. illum sumens da eis pro me z te.

In festo sancti Michaelis archage li. **E**uangelium fm **Mat. xvij.**

In illo tempore. **A**ccesserunt discipuli ad iesum dicentes. **Q**uis putas maior est in regno celorum. et aduocans iesus paruulum statuit eus in medio eorum et dixit. **A**men dico vobis. nisi conuersi fueritis et efficiamini sicut paruuli non intrabitis in regnum celorum. **Q**uicumq; enim humiliauerit se sicut paruulus iste hic maior est in regno celorum. et qui suscepit vnum paruulum talem in nomine meo suscepit. **Q**ui autem scandalizauerit vnum de pusillis istis qui in me credunt expedit ei vt suspendatur mola asinaria in collo eius. et demergatur in profundum maris. **N**e mundo ab scandalis. **N**ecessesse est enim vt veniant scandala. verumtamen ve homini illi quem scandalum venit. **S**i autem ma-

ritis **L**uca. a bellatione vestra. quia **L**uce nono habetur qd intrauit in eis cogitatio quis eorum esset maior. ergo christus dixit eis (nisi conuersi fueritis et efficiamini sicut paruuli) id est sicut humiles in vestra reputatione. quia paruuli humiles sunt (non intrabitis in regnum celorum) **L**uca. de quodemonia abiecta sunt per superbiam. **E**t ideo oportet homines illuc venis rep. viam contrariam. scz per humilitatem. sine qua nullus saluari potest. et ergo subdit christus (Quicumq; ergo humiliauerit se) id est vitam duces

clviii

rit in humilitate (sicut paruulus iste. hic maior erit in regno celorum) quia humiles diligit deus. vt patz Luce. xiiij. Qui se humiliat exaltabit (z qui susceperit paruulum vnum talem in nomine meo) **S**orra. id est propter amorem meum (me suscepit) **L**y. nam qui recipit proximum propter christum stum dicitur christum recipere. **E**xemplum huius habem⁹ in legenda sancti **M**artini. vbi dicitur qd christus se vestitum ostendit illa parte clamidis quam tractus **M**artinus dederat pauperi propter christum (qui autem scandalizauerit vnum de pusillis istis) **L**yra. scandalizare aliquem est facere eum ruere in peccatum mortale ex dicto vel facto malo. **E**t hoc est p^o parte inferre ei nocumentum ex parte anime. quod est contra charitatem proximi.

nus tua vel pes tuus scandalizauerit te abscinde eum z p^oice abs te. bonum est tibi ad vitam ingredi d ebilem vel claudum. q^o duas manus vl' duos pedes hntem mitti in ignem eternum **E**t si oculus tuus scandalizat te erue eum z p^oice abs te. **B**onum est tibi vnum oculum hntem in vita eternaz intrare q^o duos oculos hntem mitti in gebennam ignis **V**idete ne stentatis vnū ex his pusillis. dico em vobis qz angeli eorum sp^o vident faciem patris mei qui in celis e

Et ideo talis faciens alium sic ruere si facit hoc ex intentione siue aduerentia semp peccat mortaliter. **E**tiam si dictum vel factum ex quo alius ruit no esset de genere peccati mortalis. sicut dices mendacium iocofum mulieri intentione prahendi eam ad ulterium est peccatum mortale ex intentione finis. ergo dicit (qui scandalizauerit vnum) **S**or. multo magis qui plures (de pusillis istis) id est infimis. vñ **H**iero. qui scandalizatur recte pusillus dicitur. qz qui magnus est. id est ros

busius in fide z charitate moueri non potest. vt patz **P**rouerbiozum duo decimo. **N**on contristabat iustum quicquid ei acciderit (qui in me credit) **S**orra. magis est vitandum scandalum fidelium q^o infidelium (expedit ei vt suspendatur mola asinaria in collo eius) **L**yra. **Q**uangelista loquit^r ibi ad modum terre palestinorum. in qua condemnati ad mortem ligato saxo ad collum precipitatur in mare. **S**ensus est ergo (expedit ei) **L**yra. id est melius esset homini mori corporaliter q^o ex malo suo exemplo facere alium ruere in peccatum mortale. quia ex hoc meretur mortem eternam. que grauior est morte corporali (ve mundo ab scandalis) id est mudanis hominibus qui non curant scandalizare proximos. vt patz primo **A**thozinthozium octauo. **S**icca mea scandalizat proximum meum non manducabo carnes in eternum (Necessesse est em vt veniant scandala) **L**yra. non est necessitas absoluta. sed ex supposito. **S**i em homines volunt viuere mundane vel carnaliter. id est in omnibus voluntatem suaz adimplere. necessario sequitur ad hoc scandalum aliozum. qz non formidant proximos suos scandalizare (Veritatem ve homini illi per quem scandalum venit). factius proximum scandalizando (Si aut manus tua vel pes tuus scandalizat te)

pagina.

Aya. id est tibi esset occasio ruine in peccatum per tactum inhonestus vel per gressum dissolutum. vel per verba inutilia et inhonesta (abscinde eum et proijce abs te. Bonum est tibi ad vitam ingredi) debilem vel claudum (quod duo manus vel duos pedes habentem mitti in ignem eternum. et si oculus tuus sceleratus daltzar te erue eum et proijce abs te. Bonum est tibi unum oculum habentem in vitam intrare quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis) Aya. non quod aliquod membrum sit ampu-

tandū ad vitandum peccatum. Membra enim corporis sunt a deo data. et ideo non est in peccato alicuius prosterne abscindere sibi membra sicut nec seipsum occidere. Tum quia per hoc non excludit concupiscentia interios in qua viget peccatum. Tunc quod per aliam viam potest melius obviare peccato per rationem. scilicet liberam arbitrium coherens habendo membrum a peccati exercitio. et sic dicitur manus abscindi in quantum prohibetur ab illicito tactu. et pes quantum prohibetur ab illicito gressu. oculus ab illicito visu.

Et ista abscisio est meritoria et laudabilis. non autem illa que esset per membrorum privationem (videte ne contemnatissimum ex pusillis istis) Aya. quod quantum magis homo sit parvus in hoc mundo. tamen habet angelum sibi assignatum a deo ad sui custodiam. et ideo si homines minus nimirum sic a deo honorantur multo fortius sunt a nobis honorandi. ideo subdit Christus (dico enim vobis quod angeli eorum) scilicet assignati ipsi (si vident faciem patris mei) Ly. quod quantum magis mittant ad temporalium rerum administrationem. tamen si deo adherent per apertam visionem (quod in celis est) Ly. licet enim deus sit ubique per essentiam. presentiam et potentiam. tamen specialiter dicitur esse in celis ubi adest cum beatis per apertam visionem

In festo sancti. Auce evangeliste
Fil. t. d. i. d. f. **D**ec mado vobis vt diligatis inuicē. Si mundus vos odit scitote quod me rē. **D**oc euangeliū cuius postilla que in coram sanctorum de apostolis

In festo sanctorum symonis et iude aplos
Fil. t. **V**idēs iesus turbas ascendit in montē. et cum sedisset accesserunt ad eum discipuli eius rē. **D**oc euangeliū cum sua postilla que in comuni sanctorum de martyribus.

In festo omnium sanctorum
Fil. t. **V**idēs iesus turbas ascendit in mon. rē. **D**oc euangeliū cum sua postilla que infra de pluribus martyribus.

In festo sancti Martini.
Fil. t. d. i. d. f. **S**int lūbi. **D**oc euangeliū cum sua postilla que infra in coram sanctorum de confessoribus

De sancta Katherina
Fil. t. d. i. e. d. f. **P**arabolā hanc **S**imile est regni celorum thesaurorum ab. **D**oc euangeliū cum sua postilla que in coram sanctorum de virginibus

Letera de sanctis euangelia cum iporum postillis vide in coram sanctorum

Sequitur commune sanctorum.

Hoc est pceptū meū Jo. xv. Hoc euāgelium dixit ihesus anno eius
 xxxij. ix. kal. apulis. feria. v. cene dñi. luna. xij. indicōe. vi. Ante int
 tu illius euāgelij scribit scūs Johānes in eo. ca. q. xps dixit discipulis su
 is. Ego sum vitis vera et vos palmites. qui manet in me et ego in eo. hic
 fert fructū multū. qz sine me nihil potestis facere. ¶ Tunc sequitur euāge
 liū hodiernū. (Hoc est pceptū meū vt diligatis inuicē) **S**or. nō verbo seu
 lingua tm. sed opere et veritate. (sicut ego dilexi vos) qz ipse opere dilexit

Incipit postilla de cōmuni sancto
 rū Et primo de apostolis

Nil. r. d. i. d. s. Hoc est pceptū meum
 vt diligatis inuicem sicut dilexi vos.

Maiorem autem dilectionem nemo
 habet q̄ vt aīam suā ponat pro ami
 cis suis. Vos amici mei estis si fecerit
 is que precipio vobis. Jam non di
 cam vos seruos. quia seruus nescit qd
 faciat dñs eius. Vos autē dixi ami
 cos. qz oīa (quecunqz audīū a patre
 meo) nota feci vobis. Nō vos me ele
 gistis. sed ego elegi vos. et posui vos
 vt eatis et fructum afferatis et fructus
 vester maneat. Et q̄cunqz petieritis
 patrem in nomine meo det vobis

nos. vt monstrat cū dicit
 (maiorē charitatē nemo
 h̄s q̄ vt aīam suā ponat
 quis. p. amicis suis) **S**or.
 ra. q. d. nihil plus p̄ face
 re q̄ vitam dare que oī
 bus est charior. vt p̄z ad
Ephē. v. Christus dilex
 it nos et tradidit seipm
 pro nobis. Item **1. Peter.**
xij. Reliqui domū meam
 dimisi hereditatem meā
 in manibus inimicorum
 eius. (vos amici mei estis
 si feceritis que precipio
 vobis) **S**orra. et amore
 vt amici. non ex timore vt
 serui. (iam non dicaz vos
 seruos) **A**ya. timore ser
 uili subiectos esse. (quia
 seruus nescit quid faciat
 dominus eius) **A**ya. b̄

autem videmus in humanis. Secreta enim reuelantur filijs. cuiusmodi
 erant apostoli. qui christo erant subiecti amore filiali. ideo consequēter sub/
 dicitur. (vos autem dixi amicos. quia omnia quecunqz audīū a patre nota
 feci vobis) **A**ya. hoc non est intelligendum de omnibus simpliciter et abs
 solute. quia apostoli non habuerunt tantam plenitudinem sciētie sicut chri
 stus habuit **S**ed est intelligendum de omnibus pertinentibus ad eorum
 statum. scz que pertinent ad eorum salutem et fidei et morum predicatio
 nem et ecclesie gubernationem (non vos me elegistis. sed ego elegi vos) .s.
 ad apostolatū (et posui vos vt eatis) **T**homas circūeundo per mūdum
 (et fructum afferatis) in gentiliū cōuersione (et fructus vester maneat) **A**
Aya. quia fides ecclesie manebit vsqz ad finem mundi quantūcunqz etiaz
 tribulationibus et verationibus interpellatur (et quodcunqz petieritis pa
 trem in nomine meo) **S**orra. quod sit ad veram salutem (det vobis) **T**ho
 mas. nomen enim ipsius est ihesus. ad est saluator. **U**nde in nomine eius
 quis petit qui petit aliquid quod est dirigens et pmouens ad salutē. vel q
 petit ipsam salutem in se. vt p̄z **Matth. vi.** **P**rimū querite regnū dei etc.

¶ Postilla

f i

pagina

Hec mando vobis) Job. xv. Hec verba euan. locutus est dñs ihs
anno eius. xxxij. kal. aprilis. feria. v. scz. cene dñi. luna. xiiij. iudicii e
vi. Antemittit illius eua. scribit scñs Jo. in eo. ca. q. xps dixit discipulis sū
is. Ego elegi vos z posui vos vt eatis z fructū afferatis. et fructus vester
maneat. ¶ Tunc sequitur euangeliū hodiernum (Hec mando vobis vt di
ligatis inuicem) Tho. i. mutua dilectōe. est em illud qd ego pte ceteris cō
mendo et precipio (Si mūdus vos odit) Ly. hic accipit si pro qz. quasi di
ceret. qz futurū est vt mū
dus vos odiat (scitote)

Ly. ad solatōem vras
(quia me priorem vobis
odio habuit si de mundo
fuissetis) Tho. id est de
numero hominū mūda/
nozū et amatorum mūdi
(mūdus quod suuz erat
diligere) Thomas. id
est amatores mundi vos
tanq̄ sibi p̄zentes dilige
rent Similitudo em est que
nientia et causa amoris.
Ecc. xij. Om̄e aīal dill/
git sibi sile (quia vero de
mūdo non estis). i. rebus
mūdi p̄ amore adheren/
tes (sed ego elegi vos de
mūdo. p̄pterea odit vos
mūdus) Tho. i. mali ho/
mines vos odiunt z ple/
quūtur. velur cōtempo/
res eorum q̄ ipsi amant
Lyra. dissimilitudo enī est
ea odij. Apli aut̄ dissimi
les erant hominibz mūdanicis.

Et ideo non debebant admirari si eos odio
habuerūt (Memortote sermonis mei quem ego dixi vobis. Non est ser
uus maior dño suo. Si me p̄secuti sunt et vos p̄sequēt) Tho. si caput p̄/
secuti sunt. p̄sequētur z mēbra. Christus aut̄ est caput aploz. et ideo exēp
plo xpi debebant patienter tolerare tribulatioēs p̄sequētū (si sermonē meū
seruauerint. z vestrū seruabūt) Tho. q. d. sicut p̄tempserūt z nō impleuer/
ūt meos sermones. sic etiā nō implebūt vestros (sed hec facient vobis. p̄/
pter nomen meū) Tho. p̄pter amorē nois mei (qz nesciūt eum qui me imi
sit) Ly. ses deū patrē. licet cognoscerent deū inq̄ritum est pater omnū p̄ cre
ationē. nō tñ cognouerūt eū inq̄ritum misit filiū suū ad salutem credentūz
Ista tñ ignorantia nō excusabat eos in p̄secutione christi z aploz. qz p̄ce/
dabat ex odio z inuidia (si nō venissem) carnem assumendo (et locutus eis
fuissem) docendo verbis z exemplis (peccatum nō habuerunt) scz p̄ctū inf̄

Mil. tpe. d. i. d. s. Hec mando vobis
vt diligatis inuicem. Si mūdus vos
odit scitote qz me priores vobis odio
habuit Si de mūdo fuissetis mūdus
(qd suū erat) diligeret. qz vero de mū
do non estis. sed ego elegi vos de mū
do. p̄pterea odit vos mūdus Memē
tote sermonis mei quē ego dixi vobis.
Nō est seruus maior dño suo. Si me
p̄secuti sunt. z vos p̄sequētur. si sermo
nem meū seruauerint. z vestrū serua/
bunt. Sed hec oīa facient vobis pro
pter nomen meū. qz nesciūt eum q̄ me
misit. Si non venissem z locutus eis
fuissem peccatuz non haberent. nunc
aut̄ excusationem non habent de pec
cato suo. Qui me odit. et patrem meū
odit. si opera nō fecissem in eis (q̄ ne/
mo aliū fecit) peccatū non haberent

delictatis (nre exensatōem nō habent de peccato suo) **Tho.** qz veni z locutus sum eis veritatē (qui me odit z patrē meuz odit) **Tho.** quoz vna est maiestas. vnus honor. vnus amor. z vnū odium (si opera nō fecisset in eis que nemo alius fecit) **Tho.** vt ambulare sup aquas. pascere quinqz milia hominū de quinqz panibz z de nobz piscibz. **Jo. v.** Similiter in illi minatiōe ceci nati. **Jo. ix.** Et in suscitatiōe lazari quadriduan. **Jo. xi.** (peccatū nō haberent) **Tho.** tam grande (nre autē viderūt) **Tho.** opa z mirabilia q̄ operatus sum in eis (et oderūt me z patrē meuz) **Ap.** qz ex odio ad ch̄stum ipsi opa xpi attribuerunt

Hūc autē z viderūt z oderūt me z prēm meū. sed vt impleat sermo q̄ in lege eozū script⁹ ē. qz odio habuerūt me gratis

**¶ Aliud euāgelii de apostolis
Euāgelii s̄m Johānem. xv.**

In illo tpe dixit ihesus discipulis suis **Ego** sum vitis vera. z patrē meū agricolā est. **Om̄** palmite in me nō ferēt fructū tollēt eū. et oēm (q̄ fert fructus) purgabit euz vt fructum plus afferat **Jam** vos mūdi estis ppter sermones quem locut⁹ suz vobis: manete ī me z

hēzebeub principi demoz moz. vt habet **Mat. xij.** (sed vt impleat sermo q̄ in lege eozū scriptus est) vt patz in **ps. xxvij.** (quia odio habuerunt me gratis) sine cā. immo econtrario magis hnt causas amandi euz ex beneficijs impensis in docendo eos et sanando eoz infirmos

¶ Ostilla

Ego sum vitis z) **Jo. xv.** Hoc euāgelii locutus est ihesus anno eius. xxxij. ix. kalen.

apulis. feria. v. cene dñi. luna. xiiij. indictione. vi. **A**n̄te initū illius euāgelij scribit sanctus **Johānes** in pcedenti ca. qz ch̄stus dixit discipulis suis. qui hz mandata mea z seruat ea. ille est q̄ diligit me **Qui** autē diligit me diligetur a patrē meo. **¶ Tūc** sequitur euāgelii hodiernū (**Ego** sum vitis vera) **A**ya. sicut em̄ vitis materialis habet lignū vile et despectum z quasi inutile videt. cum tñ fructus optimos habeat. **I**ta ch̄stus in humana natura videbat abiectus vilis z despectus. et tñ p̄ eius humanitatem secur⁹ est fructus gloriosus. **U**nus em̄ nature sunt vitis z palmites. et ideo xps dicit vitis rōne humanitatis. in qua natura est fidelibz hominibus filis (et pater meus agricola est) **Tho.** sicut em̄ agricola colit vineā vel agrum vt fructificet. sic deus aiām (oēm palmite in me nō ferentem fructū) **Ap.** id ē eos qui sola fide sunt adherentes xpo. sed nō per charitatē operante (tollēt eum) qz talis infructuosus hō abscedet per z denatiōis suam. sed in morte. et mittet in ignē eternū. vt patz **Mat. vij.** **¶** Dis arbor que nō facit fructū bonū eradet et in ignem mittet (et oēm qui fert fructū purgabit euz) **Ap.** per mūdi tribulatiōes. q̄ sunt q̄dam medicīne z purgatiōes (vt fructum plus afferat) **Ap.** sicut in vite materialis aliqui palmites etiam fructuosi resecndūtur. ne humor nimis dispergat. et sicut virtus vitis magis fructifera. sic per tribulatiōes iocūditatem vite presentis a fidelibz rescendentes eoz da eozum retrahūt ab amore mūdiālū. et sic in toto collecta ferēt⁹ ferūt in deū. z faciūt maiorem fructū (iam vos mūdi estis ppter sermones

pagina

quem locutus sum vobis) **S**oz. fuit sermo fidei q̄ purificat credentes. vt patz **Actu. xv.** Fide purificans corda eoz. (manere in me ⁊ ego in vobis) **Ly.** p̄ fide ⁊ spem ⁊ charitatē formatā. p̄ quā hō est in deo ⁊ deus in hoie. (sicut palmes nō p̄t ferre fructū a semetipso nisi māserit in vite) **Ly.** hoc vite material. q̄ ferre fructū nō potest nisi particeps sit humoris ⁊ pingue dimis ipsius vitis (sic nec vos) **Tho.** fructū aliq̄ nō potestis facere. id est opus aliq̄d q̄d sit meritorū vite eterne (nisi in me māseritis) per fidem ⁊ amorem (**Ego sum vs** **ris ⁊ vos palmites**) **Ly.** ra. q. d. si vultis fructifis care manete in me (qui manet in me) **Glo.** credēdo ⁊ obediendo (⁊ ego in eo) illuminādo subueniēdo ⁊ p̄seuerantiā dando (hic fert fructū multuz) scz bonorū operū (qz sine me nihil potestis facere) **Tho.** nec paruz nec multum. imo nec cogitare ali quid boni. **Unde ap̄tus ij. Ro. iij.** Non sumus sufficientes aliquid cogitare a nobis quasi ex nobis (si quis in me nō māserit mittet foras). s. p̄ abscissionem in morte (sicut palmes) **Soz.** sicut palmes separatus a vite extra vineā proijc̄t. sic invidelis per separatōem ab unitate ecclesie. vt patet **Apocalip. vltimo.** Foris canes ⁊ venefici ⁊ impudici (et arefcer) per amissionem humoris gratie (et colligent eum) scilicet angeli executores diuine iusticie (et in ignem mittent) scilicet infernalein. (et ardet) scilicet sine fine in perpetuitate pene (si manseritis in me) per dilectionem (et verba mea in vobis manserint) quod fit vt dicit in **Glo.** quando facimus quod christus precepit. et diligimus que promittit (qd̄ cumqz volueritis) **Thomas.** desiderio ⁊ affectione (petetis) in oratione discrete ⁊ p̄seueranter (et fiet vobis) **Ayra.** de pertinentibus ad salutem vestram

¶ Postilla

Si quis vult post me tē. **Mar. xvi. Mar. viij. Au. jr.** Hęc hystoriā huius euan. locutus est dñs ihesus xps anno eius. xxxij. iij. kal. augusti. feria. v. luna. iij. indictione. v. Ante introitū illius euange. scribit sanctus

Matth. in eo. ca. q. x. Iesus cepit ostēdere discipulis suis. qz opz eum ire in
 hyerusalem. & multa pati a senioribz & scribis et pncipibz sacerdotū. & oc
 cidī & tertia die resurgere. **E**t assumens eū petrus cepit increpare illū dicens
Abste a te dñe. nō erit tibi hoc. qui puersus dixit petro **V**ade post me sã
 ihana. scandali mihi es. **A. y. i.** quantum est in te vis meã salutare imz
 pedire. qz nō sapiš q̄ dei sunt. sed ea q̄ hoim. **A. y.** petrus dixit ista p̄b a xpo
 mor⁹ ex affectu humano. **T**ūc dixit ihs discipulis suis **(S**i q̄s vult post
 me venire) **L. y.** meã doctrinã & facta imitãdo (abneget semetipm) **Gor.**
 .i. p̄rium sensum & p̄riã volūtãtē (& tollat cruce suã) .i. carnis castigatio/
 nē (& seq̄tur me) **Gor. p.** facta. s. virtutū imitãtō ne. vñ **Bern.** **Q**uā pauci
 volunt post te ire dñe. & ad te puenire. nemo est qui nō velit p̄gnare. cui
 piunt sed nō p̄pati (qui em̄ voluerit animã suã saluã facere) **L. y.** q̄tuz ad
 meritū vite eterne (p̄der eam) .i. destruet corpus laboribz & passionibz ex
 ponēdo. ex quibz seq̄tur sepãtio anime a corpe. & hoc est aia p̄dere s̄m estis
 marcem falsam hoim carnaliū. licet sit saluare s̄m veritatem (qui autē p̄di
 derit animã suã p̄pter me) **A. y.** scz p̄ter deũ morte sustinēdo (iueniet eã)
 in futura gloria (quid em̄ p̄dest hoim vniversuz mundū lucrē) **Gor. de q̄**
 nihil secū moriens poterit portare nisi petm̄. ymmo q̄ nro plus acq̄sūt s̄s

bi de mūdo. tanto plus
 acq̄sūt de inferno. **Uñ**
Apo. viij. Quantuz in
 delicijs fuit. tantū date
 illi tormētū & lucrū (ani/
 me autē sue detrimentuz
 patiat) **Gor. s.** amittēdo
 glam. & p̄dendo penã
 eternã. & p̄dendo huma
 nã substantiã. q. d. totuz
 inutile fit. vñ **Amb.** **N**is
 hil. p̄dest lucrifacere p̄a
 lia si p̄dant eterna. **E**t
 ponit autē hoc de illis q̄
 lucrant animas aloz. &
 suas proprias negligūt.
 (aut quã dabit hō com
 mutatōez) **Gor. i.** redēp
 tionē (p̄ aia sua) scz dñs

suã propter me inueniet eam quid em̄
 p̄dest hoim vniversum mūdū lucratur
 anime vero sue detrimentū patiat. aut
 quã dabit hō p̄mutatōnem p̄ aia sua.
Filius em̄ hoim venturus est in gloria
 patris sui cū angelis suis. **E**t tūc red/
 det vnicuiqz s̄m opera sua

Aliud euangeliū de vno martyre
 s̄m **Johannē sexto**

In illo tpe. **D. i. d. s.** Amen amen
 dico vobis **N**isi granū frumen/
 ti cadens in terraz mortuū fuerit. ipm

nata. q. d. si pateret. p̄ca totus mūdus nō liberaret. qz s̄m **Bedã.** in infer/
 no nulla est redēptio. nec doloꝝ mitigatio (filius homis) .i. xps qui est ve
 rus hō (venturus est) scz ad iudiciū (in gla parris) **A. y.** qz in forma glori
 osa iudicabit (vñ redēder vnicuiqz s̄m opa sua) **A. y.** iustis glam corpis
 et anime. malis autē penã corpis & anime. vñ. **Apo. xij.** **O**pera em̄ illoꝝ
 sequuntur illos.

Quostilla

Nisi granū frumenti &c. **Joh. xij.** **N**ec hystoria scã est anno xpi. xxxij
 xij. kal. aprilis. feria iij. luna. xi. indictōe. vi. **N**ñ in iñtū ill⁹ euang. scri/
 bit **Joh. in eo. ca. q. x.** xps dixit. **V**enit hora vt clarificet filius hoim. **L. y.**

pagina

xp̄s in sua passione clarificatus est per signa ostensa in solis obscuratōn
in terremotu. ⁊ sepulchrorū ap̄tione. ⁊ in veli tēpli scissione. Fuit etiam
clarificat⁹ in sua resurrectōe ⁊ ascēsiōe in celū. s̄z q̄z gl̄iam p̄cedit hūilit̄
tas s̄z in p̄nti eūs. agit de hūilitate sue passionis dicens (Amē amē dico
vob̄ nisi granū frumētī cadēs in terrā mortuū fuerit ip̄m solū manet. Si
s̄z mortuū fuerit. fructū multū affert) Tho. granū frumētī ē xp̄s. sicut
em̄ granū frumētī meli⁹ ē alijs granis sic xp̄s melior ē oib⁹. Hoc granū
seminatū est in incarnatōne. germinatū in natiuitate. ⁊ mortificatū in
passione. Dulcē fructū attulit in gentiū p̄uersione. q̄z passio xp̄i maxie
fuit causa cōuersionis gentiū. v̄z. Joh. xij. Si exaltat⁹ fuero a terra oīa
erabam ad meip̄m (qui amat aīam suā) L̄y. i. volēdo sibi delectabilia
hui⁹ mundi ⁊ carnis (perdet eam) s̄z in futuro. q̄z ad eternā p̄ditōnem
eam deducit. Sic amabat aīam suā ille diues. q̄ dicebat. v̄z d̄. Lu. xij.
O aīa mea habes multa bona posita in annos plurimos. reuēse. come
de. bite. v̄z p̄didit eā. q̄z stari deū ē ei. Stulte hac nocte repetēt. s̄. dyabo
li aīam tuā a te. ⁊ que p̄gregasti eum⁹ erunt (⁊ qui odit aīam suam in hoc
mundo) Tho. dando eā p̄ xp̄o (in vitā eternā custodit eam) v̄z Bar.
xvi. Qui voluerit aīam suā saluā facere p̄det eā (si q̄s mihi ministrat)
i. q̄ vult meus ēē verus
minister ⁊ seruus (me se
q̄tur) L̄y. q. d. rōnabile
est q̄ minister seq̄r dñm
(et vbi ego sum illic et
minister me⁹ erit) Tho.
nulla p̄r esse maior p̄mis
sio. q̄ esse vbi xp̄s est in
eludit oīa bona q̄ xp̄us
in q̄ntū deus est essentia
licet ipsa beatitudo. de q̄
d̄. in p̄l. lxxxix. Qm̄ mil
le anni ante oculos tuos
tanq̄ dies hesternā que
preterijt (si q̄s mihi mi
nistraverit) L̄y. obedie
do mādatis meis (hos
nōtificabit; eū pater me
us) Glo. i. v̄z sic filij⁹ dei
p̄is p̄ adop̄tōez. Et ille ē maximus honor de seruo adoptari in filiū. v̄z
p̄z ad r̄ho. viij. Si filij⁹ ⁊ heredes r̄c.

solum manet. Si autē mortuū fuerit
fructū multū affert. Qui amat animā
suam p̄det eam. ⁊ q̄ odit animā suā in
hoc mundo. in vitā eternā custodit eā
Si quis mihi ministrat me seq̄tur. et
vbi ego sum. illic ⁊ minister meus erit
Si q̄s mihi ministraverit. honorifi
cabit eum pater meus qui in celis est

¶ Sequunt̄ euāgelia de plurib⁹ mar
tyrib⁹. Euāgelij s̄m Barth. v.

In illo tpe. Videns ihs turbas
ascendit in montē. Et cū sedisset

Videns ihs turbas r̄c. Barth. ij. Lu. vi. Postilla
Quurus ē dñs ihs anno eius. xxxi. ij. ydus Julij. feria. ij. luna. xxi.
indictōne. iij. An̄ intrū illius euan. scribit Barth. in q̄rto caplo. q̄ ihs
circūdabat totā galileā docens in sy nagogis eoz ⁊ p̄dicans euāgelij
regni. ⁊ sanās omnē languorē ⁊ omnē infirmitatē i p̄plo. ⁊ abijt fama ei⁹
in totā syriam. ⁊ obeulerūt ei omnes male h̄ntes varijs lāguozib⁹. ⁊ q̄ de
monia habebāt. ⁊ lunaticos. ⁊ paliticos ⁊ curauit eos. ⁊ sequite sūt euz

turke mulce de galilea ⁊ de decapoli ⁊ de hyerosolimis ⁊ iudea. ⁊ de tras
 iordane (videns ihs turbas) Glo. interli. vitare volens multitudine
 ppli solis (videns ihs turbas) Ascendit in monte) Gor. s. thabor. q est i gal
 lea. ⁊ cū sedisset (Gor. tanq magister autē ticus. tanq humilis platus.
 Et hoc loco tenet q qñ sit sermo secularibz stat pdicator ⁊ inuitans ad
 pugna ⁊ oparõem. qñ vero religiosus ⁊ pteplariuz seder. ⁊ inuitas ad
 quiete (accesserunt ad eū discipulicuz) Gor. tanq magis deuoti. tanq
 familiaris dilecti. tanq specialr vocati (⁊ aperies os suū docebat eos)
 Ly. s. octo beatitudines dicēs (Beati paupes spū) Ly. i. volūtarie pau
 peres vt deo literius vacent (qm ipsoz est regnū celoz) Ly. in regno ces
 loz intelligit omnimoda sufficiētia ⁊ excellētia. q bene reprobantur eis in
 celis. q rpalia ptempserūt in terris (Beati mites) Gor. mitis est q aliū
 nō offendit. mā suetus autē quisē offendētes tolerat (qm ipsi possidebūt
 terrā) suple viuentiū. De qua dicit in ps. cxi. Porcio mea dñe in terra vi
 uentiū (Beati qui lugent). s. in pñt. Primo p peccatis pñs. Scdo p
 pctis alienis ⁊ miseris pñnoz. Tercio p dilatōne glorie. vñ Paulū i
 ps. cxix. Neq mihi qz incolatus meus plongatus est ⁊c. Item in ps. lxi.
 Euerit mihi lachryme mee panes die ac nocte. dum dicit mihi qñ die vbi

accesserunt ad eū discipuli eius. et ape
 riens os suū docebat eos dicēs. Bea
 ti paupes spū qm ipsoz est regnū ce
 loz. Beati mites. qm ipsi possidebūt
 terram. beati qui lugent. qm ipsi con
 solabuntur. beati qui esuriunt ⁊ sitiūt
 iusticiam. qm ipsi saturabūt. beati mi
 sericordes. qm ipsi misericordiā con
 sequentur. beati mundo corde. quo
 niam ipsi deū videbūt. beati pacifici
 qm filij dei vocabunt. beati qui perse
 quutionē patiuntur propter iusticiam
 quonia ipsoz est regnum celozum

est de⁹ tuus (qm ipsi con
 solabūt) Ly. ueniens
 autē est vt illi qui in pñt
 vita p xpo volūtarie lue
 tu occupant. cum deo et
 angelis eternaliter p solē
 tur (Beati q esuriunt et
 sitiunt iusticiā) Gor. et
 hec iusticia tribuit vni
 cuiqz qd suum est. deo ⁊
 pximo et sibipsi. Deo
 tria. s. honorem creatori.
 amorē redemptori. ⁊ iu
 more iudici. Oximo
 tria. obediētia supiori.
 Recordiam pari beneficē
 tiam inferiori. Sibipsi
 tria. mundiciā cordi. cus
 stodiā ori. disciplinā cor

pori. Vere q beati qui esuriūt ⁊ sitiunt iusticiā) non pecuniā terrenā. s. s
 cur cupid. nō voluptatē carnalē. sicut voluptuosi. nō potentia secularē s
 cur superbi. Isti enī nō sunt beati sed miseri. qz sp esuriēte ⁊ nunq sacu
 rabūt. vñ Esa. lxx. Ecce fui mei cōedēt ⁊ vos esuriētis. s. (Beati q esu
 riunt ⁊ sitiunt iusticiā. qz saturabunt) Ly. ⁊ ista ē facetas glie celestī. de
 qua dicit in ps. xvi. Satiabor eū appaurent glia tua (Beati misericordes)
 scz paugibz subueniēdo. vñ Dan. iij. Verā tua elemosy mis redime. Et
 puer. iij. Qui miserē paup beū erit (qm misericordiā psequet) Ly.
 in patria celestī quis vltra meritū misericordiaz psequet. sicut dicit ad Ro. viij.

Pagina

Non sunt condigne passiones huius ep̄is ad futurā gl̄iam que reuelabitur in nobis. Extra quos dicitur **Jacobi. ij.** Judiciū fiat ei sine misericordia. q̄ non facit misericordiā (**Beati mundo corde**) vñ **Petro.** **Beati mundo corde.** quos nō arguit p̄sentia peccatorū. Et hoc petiuit **dauid** in ps̄. l. dicens. **Cor mundū creauit me deus** (qm̄ ipsi deū videbūt) **Uñ** dicitur in ps̄. xxij. **Quis ascendet in montē domini.** aut q̄s stabit in loco sancto eius. **Innocēs** manibz et mundo corde. vñ etiā **ap̄s. i. ad Cor. xij.** **Si demus nunc p̄ speculū et in enigmate.** tūc autē facie ad faciem (**Beati patricii**) **Sor.** qui paci faciende reformāde et p̄seruāde. siue in se siue i alijs iungit (qm̄ filij dei vocabunt) et p̄sequer̄ hereditates ipsius. vñ ad **Rho. vij.** **Si filij et heredes** (**Beati qui p̄sequutionē patiunt**) **Nō** tñ sunt beati q̄ bene opantur. sed etiam qui p̄secutioez patiunt. non p̄pter scelerā ut malefici latrones et heretici. vñ. i. **Petri. iij.** **Nemo vñm patiat̄ur quasi homicida aut fur aut maleficus** (sed p̄pter iusticiam) **Sor.** non defendendā et p̄seruandā. **Sic** sancti martyres fecerūt. qui quāto acerbioribus tormentis cruciabantur tanto magis in domino letabantur (qm̄ ipsorū est regnū celoz) et merito debetur patientie regnum. quia s̄m **Postoli. ij. ad Tyrum. ij.** **Si sustinebim⁹ et cōregnabim⁹** (**Beati estis**)

Sor. nunc in spe sed tandem in re (cuz maledixerint vobis hoies). i. carnales et infideles. qui ex odio vobis in faciem cōtumelias dixerint) et p̄sequuti vos fuerint) sed vñm vobis inferēdo (et dixerint omne malū aduersum vos mentientes propter me. **Gaudete**) **Sor.** antē in corda (exultate) exterius in corpore (qm̄ merces v̄a copiosa est in celis) vñ **Gen. xv.** **Et ego sum merces vestra magna nimis** **Unde** etiā **ap̄s. i. ad Cor. ij.** **Nec ocul⁹ vidit nec auris audiuit.** nec in cor hois ascendit. que p̄parasti diligentibz te

Beati estis cum maledixerint vobis homines. et persecuti vos fuerint et dixerint omne malum aduersum vos mentientes propter me. Gaudete et exultate. quoniam merces vestra copiosa est in celis.

Aliud euangelium de martyribus s̄m Lucam. vi.

In illo tpe Descendens ih̄sus de monte stetit in loco campestri. et turba discipuloz eius. et multitudo copiosa plebis ab omni iudea et hyeruz

Postilla

Ascendēs ih̄sus de mōte zc. **Lu. vi.** **Panchoy storiā loquit⁹** ē ih̄sus anno eius. xxxij. ij. vñ **Julij. feria. ij. luna. xvi. indictio. e. iij.** **Uñ** in iij. ep̄s p̄dicauit et miracula fecit. **Quñ** ih̄sus in monte orare et erat p̄notās in orōne. et cuz dies factus esset vocauit discipulos suos. et elegit duodecim ex ipsis quos ap̄s noiauit **Simone** quem cognouit **petrū** et **andream** fratrem eius. **iacobum** et **iohannem. philippum** et **bartholomeū**

matheum et thomam iacobum alpheii filium alpheii et symonem qui vocatur zelotes iudam iacobii fratrem iacobi et iudam scarioth qui fuit proditor dñi (et descendens de monte cum illis) scilicet apostolis (steterunt in loco campestris et turba discipulorum eius) **S**orra steterunt circa eum. **E**t hoc pariter quod multos habebat discipulos quia non solum xii apostolos sed etiam lxxii discipulos et forte plures multos enim conuerterat (et multitudo copiosa plebis) sed et circa eum sicut solet fieri in sermonibus (ab omni iudea et hierusalem et maritima) **S**orra maritima dicitur hic regio iuxta mare germanum sita non iuxta mare galilee (et tyri et sydonis) que fuerunt civitates gentiliu (qui venerant ut audirent eum et sanarentur a languoribus suis et qui verebantur a spiritibus immundis curabantur) **S**orra et est notandum quod ante aduentum christi multi erant demoniaci modo autem pauci. **N**ec mirum tunc enim erat dyabolus princeps huius mundi. **S**ed nunc princeps huius mundi eiecit est foras ut patet **Joh. xii** (et omnis turba quebat eum tangere) **S**orra nec mirum quia tactus eius sanat corpus porat mundificat animas (quia virtus de illo exibat) id est virtuose actionis effectus (et sanabat omnes) **S**orra ipse enim optimus est medicus cui nullus est incurabilis morbus. **vi in ps.** Qui sanat omnes infirmitates tuas. **E**t ipse elevat oculos in discipulos suos dicebat. **Beati pauperes** **Ay. et accipit hic pauperes voluntaria per quas alii**

salem et maritima et tyri et sydonis. qui venerant ut audirent eum. et sanarentur a languoribus suis. **E**t qui verebantur a spiritibus immundis curabantur. **E**t omnis turba querebat tangere eum. quia virtus de illo exibat et sanabat omnes. **E**t ipse elevatis oculis in discipulos suos dicebat. **Beati pauperes.** quia vestrum est regnum dei. **Beati qui esuritis.** quia saturabimini. **Beati qui nunc fletis.** quia ridebitis. **Beati eritis cum vos odierint homines. et cum sepaverint vos et exprobrauerint et eiecerint nomen vestrum**

quis contemnit et abicit a se bona temporalia. in quantum potest fieri bono modo. ut homo literarius vacet operibus vite contemplative (quia vestrum est regnum dei) **Ay.** hic in spe. et postea erit verum in re. **Beati qui nunc esuritis** **Ay.** abstinentes a cibis delectabilibus et superfluis. ut sic redigat caro in servitutem anime quia saturabimini **Ay.** inchoative in vita presentis. sed perfecte in patria. **vi in ps. xvi.** Satiabor cum apparuerit gloria tua. **Beati qui nunc fletis.** id est in presenti mundo qui est vallis lacrimarum (quia ridebitis) in futura vita. **Sorra.** felix mutatio ab opposito in oppositum. id est a fletu transitorio in gaudium eternum. **Beati eritis cum vos odierint homines.** **Sorra.** id est malis vobis optando (et cum sepaverint vos) id est sua congregatio expellendo. **vi in illud Joh. xi.** Jam aspiraverunt ius dei. ut si quis eum profiteretur extra synagogam fieret (et exprobrauerint) **Sorra.** conuicia et impropria vobis dicendo (et eiecerint nomen vestrum tanquam malum) id est nomen christianum tanquam malum cum sit optimum (propter filium hominis) **Sorra.** ecce causa optima et debita patendi. id est propter filium hominis. **Nemo enim debet pati tanquam hominida aut fur. sed tanquam christianus.** **Gaudete in illa die.** **Sorra.** id est gaudium in

Pagina

teriori quod fecerunt apostoli. vt per Actū. v. Ibant gauderes apli a conspectu filij. qm̄ digni habiti sunt. p̄ noie iesu contumeliā pati (et exultare) **S**or. i. gaudio exteriori. qđ fecit br̄s andreas dicens. Securus em̄ z gaudens venio ad te o bona crux. z sic br̄s Vincentius. hoc est inq̄t quod sp̄ oprauit. z voris oibus exq̄siuit. Sic z br̄s Laurentius dixit. Gaudeo plene. qz hostia xpi effici merui. Sic z br̄s Agatha letissime z gaudenter ibat ad carcerē (ecce merces vestra multa est) **S**or. rā multa q̄ nō potest numerari. tam magna q̄ nō potest estimari. tam p̄ciōsa q̄ non potest cōparari. tam diuturna q̄ non potest terminari (in celis). q. d. in loco securo. q̄ de amissioe non timeatis. quia ibi nec fur appropinquat. nec erugo nec timea demolitur vt patz **P**athei sexto

Quodilla.
Quin audieritis p̄lia z seditiones zc.
Luc. xxi. Hanc hystoria hui⁹ euāgelij loquutus est dñs iesus xpus anno eius. xxxij. xij. kal. aprilis dñica. s. palmarum. luna. x. indictione. vi. Ante incitū illius euange. scribit sc̄us Lucas in p̄ncipio illius ca. Respicens autem iesus vidit eos qui mittebant munera sua in gaza phylacium diuites. vidit et quādam viduā paup̄culam mittentē era minu ta duo. z dixit. Vere dico vobis. qz vidua ista pau-

p̄ plus qz omnes misit. nam om̄es h̄j ex abundāti miserunt. hec autē omnē victū quē habuit misit. Et q̄busdam dicentibus de tēplo. q̄ lapidibz bonis et domis magnis ornatū esset dixit. Hec que videtis veniet dies in q̄bus non relinquet lapis sup lapidē qui nō destruat. z interrogauerit illū dicens. p̄ceptor qm̄ hec erunt. z quod signū cum fieri incipient. q̄ dixit (Cū aus dieritis p̄lia z seditiones) **S**or. plia quantum ad hostes extraneos. seditiones q̄ntum ad domesticos. vnde Grego. tella ad hostes ptinent. seditiones ad ciues. **N**ā Iosephus in libro antiquitatu dicit. q̄ post passionem xpi vs qz ad destructionem ciuitatis hyperlm̄ multa p̄lia z seditiones erant apud iudeos. qz samaritani q̄ partim tenebāt ritū gentiliū insurgebant p̄tra iudeos. z eō uerso. Item in p̄plo iudeoru erant plurimi q̄ incitabāt pplm̄ ad rebellionem p̄tra rhomanos. alij autē eō contrario (nolite terreri. opz p̄m̄ hec fi eri) **L**y. quia sunt a deo p̄ordinata (sz nondū statim finis) **L**y. qz post auditōem talū adhuc stetit ciuitas hyperlm̄. s. elij. annis post passionem xpi **S**or. rā. voluit autē dñs differre. ne territi apli hyperlm̄ z iudeam desererēt. z vt in

tanq̄ malum propter filius hois Gau dete i illa die z exultate. Ecce em̄ merces vestra multa est in celis

Aliud euangelium de martyribus. fm̄ Lucam. xxi.

In illo tpe. Di. d. s. Cū audieritis p̄lia z seditiones. nolite terreri. opz p̄m̄ hec fieri sz nondū statim finis. Tūc dicebar illis. surget gēs cōtra gentem. z regnum a duerlus regnū et terremotus magni erūt p̄ loca. z pe stilentie et fames. terroresqz de celo et signa magna erunt Sed ante hec omnia inijcient vobis manus suas et p̄se

terim predicantibus ap[osto]lis electi p[ro]uerterent. et reprobi inexcusabiles efficerentur. Tunc postmodum. s. dixit q[uo]d n[on] statim esset finis (dicebat illis. surget q[ui]s p[ro]tra gentem) **S**orra. i. p[ro]p[ter] p[ro]tra pplim. sive vna tribu p[ro]tra alia (et regnum aduersus regnum) **A**ya. q[uo]d regnum iudeor[um] p[ro]tra regnum r[omi]manor[um] rebellauit. (et terremotus magniterunt p[er] loca) **S**or. ad inuendū q[uo]d illi terremotus p[ro]ticulares erant futuri. v[er]o vero terremotus n[on] fuit nisi in passione xpi. de q[ui] dicit **S**ar[ph]i. xxvii. **E**t ecce terremotus factus est magnus. et petre scisse s[un]t (et pestilentie. q[uo]d pestilentia fuit in obsidione ciuitatis hyerlm ex corruptio[n]e aeris a cadauerib[us] mortuorū (et fames) **S**orra. ecce penuria victualiu[m] facta est em[en] fames generalis sub **C**laudio imp[er]ato[re]. quā predixit **A**gab[us] p[ro]pheta (terroresq[ue] de celo et signa magna erunt) **P**icit em[en] Iosephus in lib[ro] de bello iudaico. q[uo]d an[te] destructio[n]em ciuitatis hyerlm per annu[m] simile

quentur tradentes in synagogas et custodias. trahentes ad reges et p[ro]sides propter nomen meum. **C**ontinget autem vobis in testimonium. **P**onite ergo in cordibus vestris non p[re]meditari quemadmodum respondeatis **E**go enim dabo vobis os et sapiētiā cui non poterunt resistere nec contradicere omnes aduersarij vestri. **T**rademini autem a parentibus et fratrib[us] et cognatis et amicis. et morte afficiēt ex vob

persequuti sunt et vos p[er]sequentur (tradentes in synagogas) **S**orra. i. in publicos conuentus ad magis confundendum et flagellandum. **S**icut factū est quando cecis apostolis denūciauerunt ne amplius loquerentur in nomine iesu. vt p[er] **A**ctū. v. (et custodias) sed ad incarcerationū. vt factū est quādo posuerunt eos in custodia publica. vt p[er] **A**ctū. v. (trahētes ad reges et p[ro]sides) **S**orra ad r[ati]ficandū eis (p[ro]pter nomē meū). i. p[ro]pter p[ro]fessionē nominis mei (continget aut[em] vobis in testimonium) **A**y. seuangelice veritatis ibi p[ro]stanter. p[ro]fitende (ponite s[er]mō[n]es in cordib[us] vestris n[on] p[re]meditari quemadmodum r[ati]ficatis. ego em[en] dabo vobis os) **S**or. i. eloquentiā ad loquēdū (et sapiētiā) ad cognoscendum (cui n[on] poterūt resistere nec p[ro]radicere oēs aduersarij vestri) **S**or. s. nec iudei. nec heretici nec pagani (Trademini aut[em] a parentib[us] et fratrib[us] et cognatis et amicis. et morte afficiēt ex vobis) **S**or. qui deberent vos iuuare et liberare (et eritis odio omnibus hominibus) **S**orra. i. humiliter amantibus et nisi terrena sapientibus (propter nomē meum). i. p[ro]pter cōfessionem nominis mei (et capillus de capite vestro non peribit) **A**ya. hoc addidit saluator noster iesus christus ad declarandum veritatem future re surrectionis per quam resurgent in electis n[on] solum illa que sunt necessitate

Bagina.

humane nature. sed etiam ea que sunt ad decorem. cuiusmodi sunt capilli. qz meditatio huius resurrectois multū facit ad tollerantiā martirij. de q̄ saluator loquebat(In paciētia vestra) **Sor.** q. d. in predictis maxime necā ria est paciētia. quia in ipsa(possidebitis animas vestras). i. custodietis

¶ Postilla

Atendite a fermento phari. zc. **Au.** xij. **H**ystoria hui⁹ euāgelij deā est a dño iesu christo anno eius. xxxi. i. ydus Julij. feria. v. luna. xvi. indic. sōe. iij. **A**n̄te incium illius euangelij scribit scūs **Au.** q. multis turbis cir-

cūstantibus. ita vt semui-
tem conculcarēt. cepit tes-
sus dicere ad discipulos
suos(**A**tendite a ferme-
to phariseorū) **A**ya. sez
peorum hypocrisim auer-
timini a fidei veritate(ni-
hil autem operum ē qd̄
non reuelet. neqz abscon-
ditum quod non sciatur)

Sor. opum pertinet ad
opera mala q̄ occultantur
ex industria. **A**bsconditū
ad cogitatioēs que ocul-
tantur ex propria natura
Sed utrūqz in futuro iu-
dicio sciet(qm̄ que in te-
nebris dixistis. in lu-
mine dicentur. z quod in au-
re loquuti estis) **Sor.** i. i.
in p̄ssuris z carceribz locu-
ti estis(in lumine dicent
id est in aperto. quādo. s.
ea que passi estis in carce-
ribz leguntur per or̄tē ad
gloriz vestrā(z qd̄ in au-
re loquuti estis) . i. in p̄ua-
to. p̄uarum autem effici-
tur verbū. vel ex modo.
qz submisit in aure. vel ex
loco. qz in cubiculo(p̄di-
cabitur in rectis) **A**y. domus ergo in illa terra habent tecta plana. vbi cō-

gregant hoies ad spaciandū z p̄fabulandum. z iō illa q̄ dicunt ibi publice
dicuntur. z hoc modo expone **Theophilus**(**D**ico autē vobis amicis me-
is ne terreamini ab his qui occidunt corpus) vnde **Chri.** om̄ia mala opa-
tur timor mortis(z post hec) . i. post occisionē corporis(nō hūc amplius qd̄
faciant. ostēdam autē vobis quē timeatis. **T**imete eū qui postqz occiderit
sez corpus(hz p̄tatem mittere in gehennā) **Sor.** s. ipsam aīam. z etiam ip-
sum corpus(ita dico vobis hūc timete) z nō aliū(nōne qnqz passerēs asse-
reuerit) . i. veditur(disp̄o dīo) **O**sp̄o dūis est pond⁹ monere ex duobz ass-

Et eritis odio omnibus hominibus
p̄pter nomē meū. z capillus de capite
vestro nō peribit **I**n paciētia v̄ra pos-
sidebitis animas vestras

**¶ Aliud euangelium de martyribus
fm̄ Lucam. xij.**

In illo tpe. **D.** ic. d. s. **A**tendite a
fermento phariseorū quod est hy-
pocrisis. **N**ihil autē opum est qd̄ non
reueletur. neqz absconditū qd̄ non sciat
quoniam que in tenebris dixistis. in lu-
mine dicentur. z quod in aure loquuti
estis in cubiculis. predicabitur in te-
ctis. **D**ico autē vobis amicis meis ne
terreamini ab his qui occidunt corp⁹
et post hec nō habēt amplius quid fa-
ciant. **O**stendam autē vobis quē timea-
tis. **T**imete eum qui postqz occiderit
habet potestatem mittere in gehennā

Ita dico vobis hunc timeate. **N**onne

bus ppositum. ¶ Ad euidentiā illius s̄m **A**y. sciendū q̄ passerēs habundant in terra promissionis. Et ideo de ipsis fiebat oblatio pauperū que nō poterant alia habere. vnde erant pauci valoris. q̄ duo habebant pro alle (z vnus ex illis) s̄z q̄uis sit parui valoris (nō est in obliuione corā deo) .i. nō moriet sine puidencia dei patris. z p̄ p̄ns s̄ neq̄

quinq; passerēs venerunt dipondio. z vnus ex illis nō ē in obliuioē corā deo s̄z z capilli capitis vestri oēs numerati sunt. nolite ergo timere. multis passeribus pluris estis vos. Dico aut̄ vobis oīs quicumq; p̄fessus fuerit me coram hominibz. z filius hominis p̄fitebitur illū coram angelis dei.

¶ Sequitur tūc euangeliā de cōfessoribus. s̄m **L**ucam. xij.

Nil. r. d. i. d. s̄. Sine lūbi vestri p̄cincti z lucerne ardētes in manibz vestris. Et vos siles hoibz expectantibz dñm suū qñ reuertat̄ a nuptijs. vt cū pulsauerit. cōfestim aperient ei. Beati serui illi quos cū venerit dñs inuenerit vigilātes. Amē dico vobis q̄ p̄cinct se ei faciet illos discūbere. et trāsiens ministrabit illis. Et si venerit in secūda vigilia. z in tertia vigilia venerit et ita inuenerit. beati sunt serui illi. hoc aut̄

vobis regnū. Tunc sequitur euangeliūz hodiernū. (Sine lūbi vestri p̄cincti) **A**y. lumbi mentis sunt voluntas z intellectus ex quibz procedūt cogitationes male. lumbi vero carnis sunt in quibz viger motus luxurie. Et vrr̄ q̄ lumbi sunt p̄cingendū est coartādi ab illicitis cogitationibz z opibus. (et lucerne ardentes) **A**y. i. doctrina clara. p̄cedens ex claritate in manibz vestris implendo ope (z vos siles hoibz expectantibz dñm suū) **A**y. i. s̄tis discreti de vestra custodia expectādo dñm venturū ad iudiciū. Sicut antiq̄ p̄res expectabāt cū venturū in carnem (qñ reuertat̄ a nuptijs) **G**lo. ordi. ad nuptias dñs iuit cū post resurrectiōem nouus hō angeloz multez rudine sibi copulauit. a quibz nuptijs reuertit cū nobis p̄ iudiciū manifesta tur. vt p̄ **Act. i.** Sic veniet quēadmodum vidistis eum eūtem in celū (et pulsauerit) per egritudinem mortē p̄pinq̄uā designādo (p̄festim aperiat̄) leti eum suscipiendo. (Beati serui illi quos cum venerit dñs) **A**y. iam eos

ordinet de morte vestra. (sed et capilli capitis vestri oēs numerati sunt) **A**y. iam in dei presentia nolite ergo timere multis passeribus pluris estis vos) **A**y. i. maioris reputationis apud deū. quia ad imaginē dei creati (dico aut̄ vobis quicumq; me p̄fessus fuerit coram hominibz) **G**lo. i. nō tm̄ crediderit corde. sed confessus fuerit simul ore (z sicut us hois p̄fitebit̄ cū coras angelis dei)

¶ Postilla
Inclūbi v̄i p̄cincti zc. **L**u. xij. **A**risto rīā huius eū. locutus ē dñs ihesus āno ei⁹. xxxi. ij. y. dus iulij. ferta. v. luna xvi. iudicōe. iij. Ante m̄rū illius eū. scribit sc̄us **L**u. in eo. ca. q̄ xps dixit discipulis suis. Nolite timere pusillus grex. q̄ cōplacuit patri vestro dare

pagina

rum morte (inuenit vigilantes) .i. in statu gratie et non in peccatis dormientes. qz talis presentat in iudicio qualis inuenit in morte. qm ad gratiam vel ad culpam. Amen dico vobis qz pinger se) Glo. i. preparas se ad retributionem (et faciet illos discutere) Glo. or. in regno celesti quiescere (et transiens ministrabit illis) Glo. transiens ministrabit cum de iudicio ad regnum rediens sua claritate fideles satiabit. (et si venerit in secunda vigilia et si in tertia vigilia venerit beati sunt serui illi) vnde Bre.

Prima vigilia est status puericie. maxime cum incipit vsus rationis in pueris. Secunda vigilia est status iuuentutis. Tercia vigilia est status virilis. Quarta vigilia est status senectutis. quia in quolibet statu fideles debent esse parati per iusticiam ad recipiendam mortem. Hoc autem scitote. quoniam si sciret paterfamilias qua hora fur veniret vigilaret vtiqz. et non siceret perfodi domum suam. Hora hic dominus ihesus monet nos vigilare contra mortis incertitudinem quibus nihil est certius morte. nihil enim incertius hora mortis (et vos estote parati. quia qua hora non putatis filium hominis venire) Glo. ordinem. vltima hora semper voluit dominus vt semper sit suspecta et ad eandem semper preparamur.

scitote quoniam si sciret paterfamilias qua hora fur veniret vigilaret vtiqz et non siceret perfodi domum suam. Et vos estote parati. quia qua hora non putatis filius hominis veniret

¶ Aliud euangelium de confessoribus
fm Lucam. xi.

In illo tpe d. i. d. s. Nemo accendit lucernam et in abscondito ponit. neqz sub modio sed super candelabrum. vt qui ingrediuntur lumen videant. lucerna corporis tui est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex. totum corpus tuum lucidum erit. Si autem nequam fuerit. etiam corpus tuum tenebrosum erit. vnde et nelumē (quod in te est) tenebre sint. Si ergo corpus tuum lucidum fuerit non habens aliquam partem tenebrarum. erit

Nemo accendit lucernam. (Luc. xi. Huius euangelii paradigma locutus est dominus ihesus christus anno eius. xxxi. h. y. d. s. Julij. feria. v. luna. xvi. iudictione. iiii. Ante initium illius euangelii scribit sanctus Lucas in eo. ca. qz quedam mulier extollens vocem de turba dixit. Beatus venter qui te portauit et vtera que suscipit. Tunc sequitur euangelium hodiernum. Nemo accendit lucernam. A. y. lucerna hic accipit pro intentione recta. qz includit lumen fidei et ardorem charitatis ad modum lucerne ardentis (et in abscondito ponit. neqz sub modio sed super candelabrum) A. y. qz interiora recta dirigunt ad superna. vt qui ingrediuntur lumen videant. A. y. sicut enim lucerna in alto posita illuminat ea que sunt in domo materiali. sic intentio recta ea que sunt et disponuntur in domo ecclesie. et etiam in domo scientie. Lucerna corporis tui

est oculus tuus) **¶** qz sicut oculus dirigit membra corporis ad operan-
dum manū ad scribendū. sic intentio recta dirigit nostras opationes in fine
debitū. ideo subditur (si oculus tuus fuerit simplex) **¶** y. i. intentio tua rec-
ta (totū corpus tuū) .i. 2. geries operationū tuarū (lucidū erit) .i. meritozū
vire eterne (si autē nequa fuerit) .i. intentio puerfa (etiā corpus tuū tenebzo-
sum) **¶** y. i. 2. geries operationū tuarū mala erit. qz opus bonū. malū efficit
puerfa intentione. sicut cum aliq̄s dat elemosynam paup̄cule mulieri intēs-
tione trahendi eaz ad peccatū luxurie (vide ergo ne lumen qd̄ in te est tene-
bre sunt) **¶** y. i. diligēter attēde. ne intērio tua q̄ lumē aīe est sit puerfa. qz p̄
hoc corrūperēt oīa bona opa (si ergo corpus tuū lucidū fuerit nō habens
aliquā p̄tē tenebrarū) **¶** y. tum ex bonitate intentionis. tū ex bonitate opis

lucidū totum. z sicut lucerna fulgoris
illuminabit te

¶ Aliud etiā. de p̄fesso. fm̄ Lucā. xij.
¶ In illo tpe d. i. d. s. pabolaz hanc **¶** dō
q̄dam nobilis abiit in regionē longin-
quā accipe sibi regnū z reuerti. **¶** Voca-
tis at̄ decē seruis suis dedit illis decē
mnas. et ait ad illos negotiamini dūz
venio. **¶** Cives autē eius oderant illum
et miserūt legationem post illum dicē-
tes. **¶** Nolumus hunc regnare sup nos
et factum est vt rediret accepto regno.
et iussit vocari seruos suos. quibz de-
dit pecuniam vt sciret quātum quisqz

(erit luciduz totū) qz oīa
cadēt ad vire eterne meri-
tum (et sicut lucerna ful-
goris illuminabit te) **¶** y. in
p̄nti p̄ gr̄āz. z in futuro p̄
glorā **¶** Postilla

¶ Homo q̄daz no. zē)
¶ Nū intrū illi? etiā.
scri. sanct? **¶** Au. in eo. ca. q.
x̄ps dixit venit si. ho. q̄rere
et sal. fa. qd̄ perierat. tunc
postmodū sequit̄ euange-
hodi. **¶** dō q̄dā nobilis)
¶ y. i. ih̄sus x̄ps hō nar?
fm̄ carnē de semine dauid
regis (abiit in regionē lō-
ginguā) **¶** y. i. ad celum
empireū p̄ suā ascensionē
(accipe sibi regnū) sup oz

dines angeloz (et reuerti) scz in fine mūdi ad iudiciū. **¶** Tūc em̄ omnibus
manifestabitur regnum ipsius (vocat̄s autē decem seruis suis) id est fide-
libus vniuersis (dedit illis decem mnas) **¶** y. vniuersitatem bonozū suos
rum. diuersimode tñ. qz dedit vnicuiqz plus vel minus fm̄ propriam vir-
tutem (et ait ad illos negotiamini dūz venio) **¶** y. qz tempus meriti erit v-
qz in diem iudicij in quo tempore deus dat dona sua ad hoc qz multiplicen-
tur p̄ fructus bonozū operū (cives autē eius oderant illū) **¶** y. cives illi sunt
iudei qui pro maiori parte in odiū x̄pi sunt firmati (et miserūt legationem
post illum dicentes) **¶** Nolumus hunc regnare sup nos) **¶** y. qz post ascensio-
nem x̄pi ad celos iudei conari sunt destruere fidē catholicam in qua scēpit
regnū x̄pi qd̄ p̄plebit̄ et manifestabit̄ in fine mūdi (z factū est vt rediret) scz
ad generale iudiciū (iussit vocari suos seruos qbz dedit pecuniam vt sciret
q̄rum q̄s est negotiatus) **¶** y. qz oportebit oēs apparere ante iudicē ad
reddendū de oibz acceptis ab eo rōem **¶** Rho. xiiij. (venit autē p̄mus dicens
Domine mna tua decē mnas acquisiuit) **¶** y. quia tūc electi de suis meri-
tis securi parati erunt astare iudici (et ait illi. **¶** Fuge serue bone. quia in

pagina

modico fuisti fidelis) **Ay.** qz bona temporalia z etiā spūalia que habent in p̄sens
ti vita modica sunt respectu bonoz celestīū. que expectantur in futura vita
(eris potestare h̄is sup decē ciuitates) **Ay.** i. gaudebis de fidelitate omni
um q̄p doctrinā tuā vel p̄ exemplū vite tue p̄uersi sunt ad bonum (et alter
venit dicēs. **Dñe mna tua**) **Goz.** i. gratia tua (fecit q̄nqz mnas. z huic ait.
et tu esto sup q̄nqz ciuitates) **Goz.** i. sup illos quos tua predicatiōe vel ex
emplo tuo p̄uertisti (sz ter
tius venit) **Ay.** qz licet
mali reformident venire
ad p̄spectū iudicis tamen
oportebit eos ibidē repre
sencari (dicens dñe ecce
mna tua quā habui repo
sitā in sudario. **Ay.** mna
reposita in sudario signifi
cat donum dei a bonis
operibz ociosum (timui
em̄ te) **Ay.** iste timor non
est nisi pusillanimitas b̄n
agendi (qz homo auster
rus es) **Ay.** licet em̄ mō
sit tempus misericordie
in iudicio em̄ erit tempus
rigoris z iusticie (tollis
q̄d non posuisti metis q̄d
non seminasti) **Ay.** qz a
platis ecclie nō solū req̄
runt bona in pp̄ria perso
na sed in subditis eozuz
quos tenent inducere ad
bonuz (dicit ei de ore tuo
iudico te serue nequam)
Goz. i. stulticia magna
est peccatū excusare (sciebas quia ego homo austerus sum) **Glo.** si me di
rum noueras quare p̄mendatū tibi timorem non inculcistis vt scires me dil
gentius questurum (tollēs quod non posuit. et metens quod non semina
uit) **Goz.** i. requirit em̄ deus bona opera etiā ab eis quibz nō dedit gratiaz
operandi. nec tamen deus hoc non faciendo iniuste agit. qz et si illi non res
cipiunt. ipse tamen paratus fuit dare grām (et quare nō dedisti pecuniam
meam) id est dona mea (ad mensam) id est ad lucrum (Et ego veniens)
sz ad iudicium particulare. id est ad mortem hominis (cum vsuris exegit
sem eam) id est cum magno luero (et astantibus dixit) **Goz.** i. id est ange
lis qui deo iudicanti semper assistunt (auferte ab eo mnam) id est gratiam
(date illi qui decem mnas habet) **Glo.** augetur em̄ gratia in eo qui in ea la
borat. **Autor.** p̄pendij theo. veri libri. iij. ca. vij. sic di. **Ne** autez aliquid bo
rum peccat illa bona opa (que quis peccando mortificat) alijs saluandis

dabunt. Sicut qñ corpali morte qs moritur fratres ⁊ p̄pinqñ in bonis succedunt. vñ Job. xxvij. ca. Si quasi terrā argentus. ⁊ sicut. lutū p̄parat uerit vestimenta. p̄parabit q̄dem. s̄ iustus vestiet illis ⁊ argentū innocēs diuidet (et dixerit ei). Angeli (dñe h̄z decē mnas) q. d. satis h̄z (dico autē vobis. qz om̄i habēti) Gorra. ⁊ illo bñ vrenti (dabit) sc̄z incrementū eius qd̄ h̄z (⁊ abundabit) sc̄z in futuro. qz fm̄ ap̄tm̄

mnas habet Dico autē vobis qz omni habenti dabitur et abundabit. ab eo autē q̄ nō habet. ⁊ qd̄ h̄z auferetur ab eo

Aliud euangelium de confessoribz fm̄ Matheum. xxv.

In illo tpe d. i. d. s. pabolam hanc Pō qdā peregrere proficiscens vocauit seruos suos. et tradidit illis bona sua.

Et vni dedit quinqz talenta Alij autēz duo. Alij vero vnum. vnicuiqz fm̄ pro priam virtutem. Et profectus est sta tim.

Abijt autem qui quinqz talenta acceperat et operatus est in eis ⁊ lucra tus est alia quinqz. Similiter qui duo acceperat lucratus est alia duo qui qu

tem vnuz acceperat abijt et fodit in ter ram ⁊ abscondit pecuniam domini sui post multum vero temporis venit do

minus illozū seruoꝝ ⁊ posuit ratōez cū eis Et accedēs (qui quinqz talenta ac ceperat obrulit) alia quinqz talenta di

cens Domine quinqz talenta tradidisti mibi. ecce alia quinqz superlucrat⁹ suz

tute (⁊ tradidit illis bona sua) A. y. sc̄z bona nature. bona gratie. bona cō scientie ⁊ sapientie. bona potentie. bona opulentie. Et dicunt talenta. q̄a per bonum vsum talū pōt q̄libet sibi accipe celeste p̄m̄ium (vni dedit qñ

qz talenta. alij duo alij vero vñ. vnicuiqz fm̄ p̄p̄iam virtutem. ⁊ p̄fectus est statim (qz christus fm̄ humanitatem mutauit locum celū ascendēs (abijt autē qui quinqz talenta acceperat ⁊ opatus est in eis ⁊ lucratus est alia qñ/

qz) A. y. quia ista talenta multiplicauit bene vrendo predictis donis ad sui perfectionem et proximi edificatōnem qui duo talenta acceperat id est aliqua ex predictis donis (lucratus est alia duo) Gorra. et attenditur

hois ascendit q̄ p̄parat uit deus diligētibz se (ab eo autē q̄ non h̄z) sc̄z vsuz doni collati. sicut il le piger seru⁹ fuit. (⁊ qd̄ h̄z) .i. ip̄m̄ donū (aufere tur ab eo) Gor. dare ha bēti fuit mie. auferre nō habenti iusticie

¶ Pmo qdā pe. rē. Mat. xxv. Histo ria huius euan. locut⁹ ē dñs iesus x̄ps anno ei⁹

xxvij. xi. kal. ap̄ril. feria iij. luna. xij. indictione. vi. Ante incitum illi⁹ eūa.

scri. san. Mat. in eo. ca. qz x̄ps di. d. s. Vigilate qz nescitis diem neqz ho ram. Tunc statim sequi

tur eūa. hodie. (Pō q̄ dā pegre. p̄ficiscēs) A. y. hō ille est iesus x̄ps q̄ q̄/

uis fm̄ diuinitatez non possz. p̄ficisci de loco. ad locuz. qz sic est vbiz. sed tñ fm̄ humanā naturaz

pegre p̄fectus est. quan do ascendit in celuz (vo cauit seruos suos) Gor. educēdo eos in esse na/

pagina

Illud lucrum in merito quo ad se. et in edificatōne quo ad proximum. et sic duplicatur bonum acceptum (qui autē unū acceperat. abijt et fodit in terram et abscondit pecuniam dñi sui) **L**y. ille abscondit in terra q̄ p̄dicis donis v̄rit ad mūdi gloriā et t̄pale lucrū seu questus (post multū vero t̄pis) **L**y. qz longū tempus est ab ascensione x̄pi ad celum vsqz ad aduentū eius ad iudiciū (venit dñs) **G**oz. p̄seipm nō p̄ vicariū (seruoz illoz) quibz bos na sua p̄misit (et posuit rōnem cum eis) vt patz **L**u. xvi. Redde ratiōnem villicationis tue. **L**y. qz

tūc districte exiger. rōez de bonis ab eo collatis.

Et accedēs q̄ quinqz talia accepta obrulit alia q̄ uin qz talenta dices. do mine quinqz talenta tradidisti mihi. et ecce alia q̄nqz sup̄lucratu sum)

Goz. multiplicata sunt merita ex gratia tua et vsu liberi arbitrii (Euge serue bone et fidelis q̄ rens in suis acribz domini gloriā et nō propriam laudem (q̄a super pauca fuisti fidelis) **L**y. oia bona in hac vita hoi collata pauca sunt respectu bonoz gl̄e (supra mlt̄ra te p̄stitua) qz in celo cōs fert hoi bonū infinitum (intra gaudiū dñi tui)

Goz. vt sit ex omni parte gaudium **S**ursuz ex visione dei. **D**eorsuz ex cōsideratōne inferni. interius ex gloriā p̄scie. exteri⁹ ex decore creature (**A**ccellit autē et qui duo talenta acceperat et ait. domine duo talenta tradidisti mihi. ecce alia duo lucratus sum) **G**ozra. duplicando bona. scz bonum sapientie a me diffundendo in proximum per verbum predicatōnis **B**onū opatōis a me diffundēdo in pximū p̄ exēplū edificatōis (ait illi dominus eius) (**E**uge serue bone et fidelis. qz supra pauca fuisti fidelis supra multa te cōstitua. intra in gaudium dñi tui) de quo d̄ **B**ern. in li. de consideratōne **Q**ualis putas tunc erit splendor animaz. quādo solis splendorē habebit lux corporum. **N**ulla em̄ tristitia. nulla angustia. nullus dolor. nullus timor. nullus ibi labor. nulla mors. sed perpetua sanitas semper perseverabit.

Vigilate qz nescitis qua hora. **D**at. xxiij. **N**ec verba sancti euangeli locurus est dominus iesus x̄ps anno eius. xxiij. xi. kal. apulis feria. iij. luna. xij. indictōne. vi. **A**n̄te incipiū illius euangeli sc̄ibit **D**at. in eo. ca. **C**elū et terra trānsibūt. **T**ūc sedē eū. hō diēnū

ait illi dominus eius **E**uge serue bone et fidelis. quia super pauca fuisti fidelis supra multa te constituā. intra in gaudium dñi tui **A**ccellit autē et q̄ duo talenta acceperat **E**t ait. duo talenta tradidisti mihi. ecce alia duo lucratus suz ait illi dominus eius **E**uge serue bone et fidelis quia supra pauca fuisti fidelis supra multa te constituaz. intra in gaudium domini tui.

Aliud euangeliuz de confessoribus **fm** **B**atbeum. xxiij.

In illo tempore **D**ixit iesus discipulis suis. **V**igilate. qz nescitis qua hora dominus vester venturus sit **I**llud autē scitote. qm̄ si sciret paterfamilias q̄

Vigilate quia nescitis qua hora dominus uester venturus sit. **Cor.** s. ad mortem cuiuslibet hominis. ut patet ecc. x. Nescit homo finem suum etc. (Hoc autem scitote quoniam si sciret paterfamilias qua hora fur veniret. **Cor.** i. mors quae fur dicitur propter inoprositum aduentum. ut patet Apo. ij. Veniamus quia fur et nescies qua hora ueniamus ad te) vigilate utique ne in peccato mortali moreretur quia mors peccatorum pessima (et non sineret profodi domum suam) **Cor.** i. cum uolentia animam a corpore extrahit sed spiritus exire. **viij. Trif.** quoniam anime peccatrices in corpore quasi in proprio domicilio delectantur ueniens cum sententia dei angelus mortis profodit corpus.

hora fur venturus esset vigilaret utique et non sineret profodi domum suam. ideo et vos estote parati. quia nescitis qua hora filius hominis venturus est. **Quispu-**tas est fidelis seruus et prudens: quem constituit dominus super familiam suam. ut det illis cibum in tempore. **Beatus** ille seruus quem cum uenerit dominus eius inuenerit sic facientem. **Amē** dico uobis super omnia bona sua constituet eum.

Incipiant euangelia de uirginibus **fm Matheum .xij.**

In illo tempore d. i. d. s. parabola- lam hanc. **Simile** est regnum celorum thesauro abscondito in agro. quem (qui inuenit) homo abscondit. et pro gaudio illius vadit

ille seruus quem cum uenerit dominus eius inuenerit sic facientem. **Hy.** in acerbis charitatis se exercentem. quia pro illam meretur eternam beatitudinem. **Amē** dico uobis. super omnia bona sua constituet eum. quia beatitudo est status omnium bonorum aggregacione perfectus. ut dicitur in libro de consolacione philosophie. **Cor.** bona presentia sunt particularia et imperfecta. sed bona celestia futura sunt communia et perfecta. **Nunc** enim ex parte cognoscimus. ex parte diligimus. sed tunc in futuro perfecte etc.

¶ Postilla

Simile est regnum celorum. etc. **Mathei. xij.** **¶** Historia huius euangelij facta est in apertis anno christi. xxxij. indictione sexta. **Ante** initium illius euangelij. scribitur **Mat.** in eo. ca. q. xps dixit. **I**usti fulgebunt sicut sol in regno patris eorum. **Tunc** postmodum sequitur euang. hodi. **Simile** est regnum celorum thesauro abscondito in agro. **Cor.** **Ad** laudem patrum exponit parabola ista. **Sicut** thesaurus in agro. sic est uirginitas in carne. **ij.**

¶

Bagina

Coz. iij. habemus thesaurū istum in vasis fictilibus. vñ Augustin⁹ faci-
te qd̄ potestis ne h̄giniratis bonū a vobis pereat cū facere nō potestis ve-
re deat. vel s̄m **Seg.** Thezaurus est celestis regni desiderium (quem qui
inuenit hō abscondit ⁊ p̄re gaudio illius vadit) **Coz.** pedibus mēris ip̄m
affectando (⁊ vendit vniuersa que h̄z) s̄z tempalia p̄ternēdo. vt patet
Mar. xij. Si vis p̄fectus esse vade et vende oīa q̄ habes ⁊ da paup̄ib⁹ (⁊
emit agrū illum) **Coz.** totaliter celestib⁹ inh̄tando (Iterū s̄le est regnum
celozum homini negotiatori q̄renti bonas margaritas) id est dulcedinem
vite celestis (inuēta aut̄
vna p̄ciosa margarita)
Corra. i. x̄pm. ⁊ s̄m hoc
x̄ps d̄: margarita. **S̄z**
cū enī nascit margarita
ex roze celestī cōcha mas-
ris se aperiete **Sic** x̄pus
p̄tute sp̄ū sc̄i i mari p̄ sci-
entie **Cl̄a. xlv.** **Rozare**
celi desup ⁊ nubes pluāt
iustum agiatur terra et
germinet saluatorē (abi-
it ⁊ vendidit oīa que ha-
buit) **Coz. p̄** p̄tēpū ter-
renozum. ad **Philip. iij.**
Via arbitror vt stercora
vt christuz lucificat⁹ (⁊
emit eā) p̄ conatus eret⁹
ne vite vtz ad **Phil. i.** de
siderū h̄is dissolui ⁊ esse
euz christo (Iterū simile
est regnum celoz) **A. y. i.**
status ecclesie militantis (sagene misse in mare) **Coz. i.** doctrine diuulgā-
te in mundum (et ex omni genere piscium) **Coz. i.** hoīm (congreganti) s̄z
bonoz ⁊ maloz pauperum ⁊ diuitū. iuuētū. ⁊ senū (quātū impleta eēt)
Coz. qd̄ erit in fine seculi qm̄ implebitur numerus electoz. educētes ⁊ sec⁹
litrus sedentes. elegerūt bonos in vasa sua. malos aut̄ foras miserunt sic
erit in p̄summatōne seculi) **A. y. a.** sicut enim nō distinguētur boni pisces
a malis q̄ diu sagena est inera aquam. sic in ecclesia presentī admixti sunt
mali cum bonis sed in fine mundi sagena trahetur ad litrus per agrum
iudicium. quia tunc erunt manifesta abscondita cordium. ⁊ tunc s̄z in iu-
dicio (exibunt angeli et sepabunt malos de medio iustozum. ⁊ mittēt eos
in caminum ignis. ibi erit fletus et stridor dentium) fletus s̄z propter ar-
dozem. stridor dentium propter frigus (intelieristis hec omnia) **A. y. a.**
d̄. ad vos pertinet intelligere qui alios debetis docere viam salutis (dis-
cūt ei. etiaz air illis. ideo oīs scriba) vñ Augustinus. **Ap̄lī** sunt scribe et
notarij christi verbū dei signantes in tabulis cordis (doctus). i. i. r̄atus et
a deo inspiratus (in regno celozū). i. in ecclesia militantiū (s̄z h̄s ē homi pas

trifamilias) **A**y. qz paterfamilias h3 pascere filios pane corpali. sic iste parvulos fidei pane spūali (qui pferet de thesauro suo) **L**yrā. i. de scia i corde abscondita (nova z vetera). i. auctoritates z pcellius veteris et novi testamenti

Quodilla

Simile est regnū celoz) **D**ar. xxv. **H**ystoria huius euāgelij facta est āno xpi. xxiiij. xi. kal. apulis. feria. iij. luna. xij. indictione. vi. **A**nunciū illius euāgelij scribit scūs **D**ar. in. xxiiij. ca. **S**icm malus seruus dixerit in corde suo. mos

scriba doctus in regno celozum simili-
lis est homini paterfamilias q̄ profert
de thesauro suo noua et vetera.

Aliud euangelium de virginibus
fm **D**atheum. xxv.

In illo tpe Dixit iesus discipulis suis
parabolam hanc. **S**imile est regnum
celozum decem virginibus. que acci-
piētes lāpades suas exierūt obuiam
sponso sponse. q̄nq; at ex eis erāt fatue
et q̄nq; prudētes. **S**ed q̄nq; fatue ac-
ceptis lampadib; nō sumpsērūt oleū
secum. **P**rudentes vero acceperūt ole-
um in vasis suis cū lampadib;. **D**o-
ram autem faciente sponso dormita-
uerunt omnes et dormierunt. **D**e-
diā autē nocte clamor factus est. **E**c-
ces pōsus venit exire obuiam ei. **T**unc

rā facit dñs meus vent
re. z cepit pcutere pser-
uos suos. māduerit aurē
et bibit cū ebrijs. venit
dñs serui illius in q̄ non
sperat hora quam igno-
rat z diuidet eū. **S**ez lepā
rando aiām a corpe in
morte ipsius. parremq;
cius donet eū hypocri-
tis. i. cū falsis xpianis se
parādo eū a beatis. z cō-
iūgēdo ipm cū dānatis
Ibiterit fletus et fūdor
dentū. **T**ūc statim seq̄-
tur euāgelij hodiernū
(**S**ic ē regnū celoz de
cē virginib;) **L**y. i. eccle-
sia militās q̄rū ad stas-
tū p̄templariū (decem
vginib;) .i. p̄p̄latiuis
Ay. vrgintas eū sc̄ar
vitā p̄emplariā. qz s̄i
cut castitas eleuar mentē
tem a carnalib; z dispos-
nit intellectū ad p̄icplā-

tionem veritatis. **S**ic econuerso luxuria depzimit mentem z causat he-
tudinem intellectus. z sic reddit hoīem bestialē. p̄pter qd̄ d̄r. i. **G**thi.
z **I**ira voluptuosa vocat vita pecudū (que accipiētes lampades suas)
Coz. accēptio lampadū est ostēnsio operum vt sint alijs in exemplū (exie-
runt obuiā sponso). i. xpo (z sponse. i. ecclesie (q̄nq; aut ex eis erāt fatue
et q̄nq; prudētes) **A**y. vrgines eū prudētes sunt cōtemplariui seu re-
ligiosi. q̄ opa sua bona ad finē debītū oz d̄m ar̄ fēz p̄ncipaliter ad gloriā
dei z ad salutē p̄p̄iā. z ad edificatōem p̄ximi. **C**ontrario fatue vrgi-
nes dicūtur q̄ p̄p̄iā gloriā z fauorē hoīm querūt in suis bonis opib; **E**t
merito dicūtur fatue vrgines. qz bona opa sua pdunt p̄pter defectū intē-
tionis recte (sed q̄nq; fatue acceptis lampadib;) **C**oz. i. ogib; de genere
bonoz (nō sumpsērūt oleū secū) in quo signatur charitas. **S**icut enim

Paragina

oleum narat super omnes liquores. sic charitas sup omnes virtutes (pru-
dentes vero sumptuerunt oleum secum in vasis suis). i. charitate (cum lampadi-
bus). i. cum operibus suis. q. d. ex charitate profecerunt opera sua bona (moram autem
faciente sponso dormitauerunt omnes et dormierunt) Mora ista est decur-
sus temporis ab ascensione christi usque ad diem iudicii. quod tempus propter longitudi-
nem vocatur mora. Jam enim durauit per mille quadringentos et xxij. annos. et
residuum est nobis incertum. In hoc autem tempore interuallo moratur omnes homines
tam boni quam mali. quod quidem mors designat hic per dormitionem. quod ita faciliter
excitabuntur a morte per christum ad iudicium venientem. sicut homo excitatur a somno
minime dormierit (media autem nocte) **¶** **¶** non intelligitur per hoc quod iudicium extreme
mum sit celebrandum de no-

cte. sed de die. sicut dicit
apostolus. i. ad Cor. iij.
Dies enim declarabitur
Sed quod tempus iudicii est no-
bis occultum. ideo signatur
per media noctem. quod illa
quod fuit media nocte sunt
hominibus occulta (clamor fa-
ctus est. **¶** **¶** i. vox christi
vel angelorum. ad vocandum
mortuos ad iudicium (tunc
surrexerunt omnes homines
ille) **¶** **¶** quod omnes resurgunt
boni et mali ut appareant
in iudicio christi (et ornave-
runt lampades suas) **¶** **¶**.

id est apud se cogitauerunt opera sua pro quibus remunerationem expecta-
bant. vñ Gregorius. ornant lampades. quia apud se opera sua numera-
runt pro quibus eternam beatitudinem habere sperant (fatue autem) scilicet homines
(sapientibus dixerunt. date nobis de oleo vestro. quia lampades nostre
extinguuntur) **¶** **¶** ista petitio vana et responso negatiua signatur quod nullus
homo poterit ad alium quocumque iustum recurrere pro auxilio. nec
aliquis quocumque iustus poterit alium iuuare. sed soli sufficit iusticia sua.
vnde **¶** **¶**. In futuro vnusquisque pro operibus suis mercedem accipiet
nec possunt in die iudicii vnus virtutes alium subleuare. **¶** **¶** hoc est quod
subditur (ne forte non sufficient nobis et vobis. ite potius ad venden-
tes et emite vobis. vnde Ambrosius. vendunt oleum qui adulando animas
in errorem mittunt. de quo dicit in ps. cly. Oleum autem peccatoris non impinguet
caput meum etc (dum autem irent emere venit sponsus) **¶** **¶** i. christus
ad remunerationem bonorum (et que parate erant) **¶** **¶** per bona opera in chari-
tate facta (intrauerunt cum eo ad nuptias). i. ad celestem gloriam (et clausa est
ianua) **¶** **¶** ianua inquit misericordie ad indulgendum quod modo omnibus aper-
tur. ianua glorie ad intrandum quod modo omnibus penitentibus reseratur (nouissime). i.
nimis tarde (venit et relique virgines dicentes. dñe dñe aperi nobis) **¶** **¶**.
per hoc quod vocat eum dominum signatur quod crediderunt in christum. sed quid prodest

ore invocare si ope neget (At ille rñ dēs ait. amē dico vobis nescio vos)
 Ly. l. notitia approbationis qua soli electi a deo cognoscuntur (vigiliae
 te itaqz) Gor. l. anteqz veniat sponsus (qz nescitis diē neqz horā). l. mor
 tis vestre

Postilla

Ego sum panis viū? zc. Io. vi. Hec vba sci euā. de seipso locut?
 est dñs iesus xps anno eius. xxij. xvi. kal. maij. fe. iij. luna. xxiij
 indicōne. v. In incū ill? euā. scrib se sanc? Io. in eo. ca. q. iij

At iller respondens ait. Amē dico vo
 bis nescio vos. Vigilate itaqz qz ne/
 scitis diem neqz horam

In festo corporis christi Euange
 lium fm Johannem. vi.

In illo tpe dixit iesus turbis iudeorū
 Ego sum panis viuis qui de celo de
 scendi. Si q̄s māducauerit ex hoc pa
 ne viuet in eternū z panis (quē ego da
 bo) caro mea ē p mūdi vita. Litiga/
 bant ergo iudei ad inuicem dicentes
 Quō potest hic dare nobis carnē suā
 ad māducādum. Dixit ergo eis iesus
 Amen amē dico vobis nisi māduca/
 ueritis carnem filij hominis. et bibe/
 ritis sanguinem eius non habebitis
 vitam in vobis. Qui vero manducat

dei murmurabant de illo qz xps dixit. Ego sum panis viuis qui de celo descendi. Et dicebant. Nōne hic est iesus filijoseph cui? nos nouim? patrem z matrem. quō ergo dicit hic. qz de celo descendi. Rñdit eis iesus. Nolite murmurare inuicem nemo pōt venire ad me nisi pater (q̄ mī sit me traxerit illū. Tūc postea pposuit euāgelij hodiernū) Ego sum panis viuis. Tho. viuisi carnis comedente. Ille est cibus siue panis in manducante non cōuertitur sed eū in se cōuertit. sicut dictū est scō Aug. nec tu memorabis in te si cur cibum carnis tuc. s. tu mutaberis in me (q̄

de celo descendi) Thomas vt essem panis hominū. qui eram panis angeloz. vñ in ps. lxxvij. Panē angeloz māducauit hō (si q̄s māducauerit ex hoc pane viuet in eternū) in p̄ti p grām z in futuro p gloriā (z panis quē ego dabo caro mea est. p mūdi vita) Tho. bñ dē pro mūdi vitā qz vtilitas hui? sacramenti est nō solū ipius sumētis z celebrantis. s. cōis totius ecclie. q̄ nō p̄tingit in alijs sacramētis. nā bap̄tismus solū pdest suscipienti. Euchāristia vero nō solū celebranti. sed etiā omnibus p quibz orat. z q̄ sunt de corpore ecclie. siue sint viui defuncti. z rō est. qz in alijs sacramētis p̄tinet p̄tus z efficacia p̄bi incarnari. hic āt p̄tinet ipse xps fons z plenitudo sc̄tatis. z iō plus extēdit se p̄t? ei? (litigabant q̄ iudei ad inuicē dicētes. quō hic nobis p̄t dare carnē suā ad māducādū) Tho. litigatio erat de hoc qz carnē suā panē dixerat. Intelligebāt ei qz caro sic dētibz laceranda. z iō reputabāt hoc ipossibile z incōueniēs (dixit q̄ eis iesus. Amē amē dico vobis nisi māducaueritis carnē filij hoīs Ly. Sicut em i vita corporali cibi ē necārius ad vitā p̄ternā dā. ita i vita

Pagina

spūali hoc sacramētum est necēriū. qz ē vite spūalis p̄seruatūū. qz sicut
baptisimū est quedā regeneratio spūalis. ita eucharistia est qdā spūal/
is nutritio (et biberitis sanguinē eius nō habebitis vitā in vobis) h̄.
nō est intelligendū qd hoc sacramētū sub vtracq̄ specie fidelitō sit ex h̄
bēdū s̄z t̄m hoc mō a sacerdotibz ē sumēdū. licet em̄ in p̄mitiua ecclia po/
pūl^o nō cōicet sub specie vini propter periculū effusionis. Et etiam qd
fm̄ br̄m̄ Tho. de aq̄no. in tertia dil. x. p̄pter naturalē concomitantā. qz
sub vtracq̄ specie s̄z pa/
nis z vini est totus ch̄ri/
stus. Ergo q̄ cōicet cor/
pori. cōicet z sāguinē. cū
sub vtracq̄ specie totus
christus p̄tinet. s. fm̄ cor/
pus aiām z deitatē (qui
manducat carnem meā
z bibit meū sanguinē)
sup^o dignē (h̄z vitā eter/
nam) h̄. qz h̄z deū inha/
bitantē qui est vita eter/
na (z ego resuscitabo eū
in nouissimo die) Tho. q̄s/
tum ad gl̄iam corporis

Postilla

Dixit martha ad ie/
sum dñe zc. Jo. xi.
Historia hui^o euāgē/
ta est āno christi. xxxij.
v. ydus marcij. feria. vi.
luna. i. indictōne vi. An̄
inm̄ū illius euāgē. scri. san/
ctus Jo. in eo. ca. q̄ ch̄ri/
stus dixit discipulis su/
is

Lazarus mortuus est. z gaudeo propter vos vt credatis. quia non
eram. s̄z eamus ad eum. venit itaqz iesus. z inuenit eum quattuor dies
in mon umentō habentem zc. Tunc sequit euāgēliū istud. Dixit mar/
tha ad iesum. Dñe si fuisses hic frater me^o nō fuisset mortu^o Tho. q.
diceret. Tu es fons vite. ergo mors nō habuisset locū in p̄ntia tua (sed
et nūc scio) licet frater meus sit. mortuus z sepulcrus fide certa teneo (qz
q̄cūqz poposceris a deo dabit tibi deus). q. d. poteras repellēdo mors/
rem vitam p̄seruare. potes z vitam perditam restaurare. vñ Augusti.
Non dixit. rogo te vt resuscites fratrem meum. Non enim sciebat si res/
surgere fratri suo vtile erat (Dixit ei iesus resurget frater tuus) Ay. s̄z
illa intellexit hoc de resurrectione futura in fine mundi. Ideo sequitur (Di/
xit ei martha. scio qz resurget in resurrectione in nouissimo die) Tho. q̄s/
si diceret. scio resurrectionem generalem om̄nū hoīm futuram. et nescio
vtrum de illa generali loqueris vel de speciali fratris mei. sciebat autēz

meā carnem z bibit meū sanguinem
habet vitam eternam. Et ego resusci/
tabo eum in nouissimo die.

Sequitur euāgēlium pro defun/
ctis q̄s legitur p̄ntē funere. aut in de/
positione defunctorū fm̄ Johā. xi.

In illo tempore. Dixit martha ad ie/
sum. Domine si fuisses hic frater me/
us non fuisset mortuus. Sed z nūc
scio quia quecunqz poposceris a deo
dabit tibi deus. Dicit ei iesus. resur/
get frater tuus. Dicit ei martha. scio
quia resurget in resurrectione in no/
uissimo die. Dicit ei iesus. Ego sum
resurrectio z vita. qui credit in me
etiam si mortuus fuerit uiuet. At om/
nis qui uiuit et credit in me non
moriatur in eternum. Credis hoc

de doctrina christi. qz sicut **Christus** a christo de illo generali resurrectione audis
 ut. vel etiam qz ex scripturis legis z prophetarū de illa generali resurrectione
 edocct fuerat (dicit ei iesus. ego suz resurrectioz vita). i. cā resurrectōis qm
 rum ad corpus. z vita quātum ad animā (qz credit in me) qz sum vita (etiā
 si mortuus fuerit) p petm in aīa (viver). i. vita gratie in pñti (z omīs qz vī
 vit z credit in me nō moriet in eternū) **Tho.** z si moriat morte corpis que
 est mors nature. nō tamen morte eterna. qz est mors gehenne (credis hoc)
Aug. **Thustus** sciens fidē ipsius p̄fessionem eius requirit. z hoc ad meri
 tu salutis. **Romanoz.** x. corde credit ad iusticiā. ore autē cōfessio fit ad salu
 tē

Ait illi. vtiqz domine. ego credidi qz
 tu es christus filius dei viui qz in hunc
 mundum venisti.

Aliud euangelium pro defunctis.
 sicut **Johannem** quinto.

In illo tpe dixit iesus discipulis suis.
Amen amen dico vobis qz venit ho
 ra. z nunc est quando mortui audient
 vocem filij dei. z qui audierint vivent
Sicut enim pater habet vitam in se/
 metipso. sic dedit et filio vitam habere
 in semetipso. **Et potestatem** dedit ei

Ait illi. vtiqz dñe (sup
 ple oia credo (ego credidi
 quia tu es christus filius
 dei viui) **Aza.** scz natu
 ralis (qui in hūc mundū
 venisti) scz per carnis ass
 sumptionem.

Postilla.
De nunc dico vo
 bis) zc. **Jo. v.** **Hec**
 sequētia euangelia iuxta
 hystorias suas dicta sunt
 a dño iesu xpo anno eius
 xxij. kal. maij. feria tertia
 luna. xxij. iudiciōe quin
 ta. **Ante** initū illius euā
 gelij. scribit scūs **Joh.** an

eodem capitulo. qz ipse pater diligit filium z omnia demonstrat ei que ipse fa
 cit z maiora his demonstrabit ei opa. z vos miramini pze magnitudine. qz
 si dicerz. vos miramini qz sanavi paralyticū. qui habuit triginta octo annos
 in infirmitate sua. sed maiora faciā. qz suscitabo mortuos. **Tunc** postmodū
 sequit euangeliū hodiernū (Amen amen dico vobis qz venit hora). i. in fine
 mundi (z nunc est) scz in presenti (quando mortui audient vocem filij
 dei) **Aza.** quia ad vocem filij aliqui in presenti sunt resuscitati. vt filius vi
 due. vt pater **Luce.** vij. **Et** filia archifly nagogi. vt pater **Math.** ix. **Et** eti
 am lazarus. vt pater **Johis.** xi. **Sed** in futuro z in fine mūdi omēs resurgēt
 er transibunt de morte ad vitā. **Unde** apostol⁹ pmo ad **Tho.** v. **Omnes**
 quidem resurgemus (Sicut enim pater habet vitam in semetipso) **Horz**
 ra. scz per essentiam. sic dedit z filio vitam habere in semetipso per essentiam
Et in hoc christus ostendit qualitatē suā cum patre (et potestatem) **De**
 dit ei iudiciū facere) scz in quantum homo (quia filius hominis est) **Az**
 ra. scz ab omnibus visibilis in iudicio bonis z malis (nolite mirari hoc. qz
 venit hora in qua omnes qui in monumentis sunt audient vocem eius) **Et**
 fiet in generali resurrectione omnium hominum (quando omnes resurgē
 tes ad vocem eius) id est ad imperium eius. **Unde.** ps. lxxvij. **Dabit** em̄ vo
 ci sue vocem virtutis (et procedent qui bona fecerunt in resurrectione
 vite) **Aza.** hoc additur ad denotādū qz fides sine operibus non sufficit

pagina

ad salutem (qui vero mala egerunt) Thomas. i. mala opa p penitentiam non emendauerunt (in resurrectionem iudicij) id est in eternam damnationem ut patet Mach. xxv. **I**bunt hi in supplicium eternum. iusti autem in vitam eternam

¶ Postilla

Sicut enim pater suscitatur mortuos. Jobis. v. Ante initium illius euāgelij scribit sanctus Jobes in eo. ca. q. iesus sanauit quendam infirmum qui habuit. xxxviii. annos in infirmitate sua. propterea persequebantur iudei Iesum quia hec faciebat. Iesus autem respondit. Pater meus usque modo operatur et ego operor propterea ergo magis querant eum iudei interficere. quia non solum solvebat sabbatum sed et patrem suum dicebat deus equalē se faciens deo. Tunc postmodum sequitur euāgelium hodiernum (Sicut enim pater suscitatur mortuos et uiuificat)

Ap. qd est diuine potentis (sic et filius quos uult uiuificat) sed per potentiam ei equalē. vii. i. Reg. ii. dominus mortificat et uiuificat etc. Deutron. xxxij. ego occidā et ego uiuere faciam (neque enim pater iudicat quenquam) **A**ya. i. seorsum a filio. cum sit eorum una operatio (sed omne iudicium dedit filio) ut patet **A**ctu. x. Ipse est qui constitutus est a deo iudex uiuorum et mortuorum (ut omnes honorificent patrem) **T**homas. Sicut enim pater et filius sunt equales in autoritate et potestate sic debent esse equales in gloria et honore (qui non honorificat filium non honorificat patrem qui misit illum) **G**orra. Ratio autem quare pater uult filium honorari est ista. quia honor filij est honor patris et e conuerso (Amen amen dico uobis. quia qui uerbum meum audit et credit ei) sed patri (qui me misit) **A**ya. sed causaliter. quia habet gratiam que facit eum dignum uita eterna (et in iudicium non uenit) scilicet perpetue condemnationis (Sed transiit a morte) **G**orra. i. a presenti uita que mors est (in vitam) **A**ya. quod oportet soluere debitum nature antequam ueniat ad vitam glorie.

iudicium facere. quia filius hominis est Nolite mirari hoc. quia uenit hora in qua omnes (qui in monumentis sunt) audient uocem eius. Et procedent qui bona fecerunt in resurrectionem uitae qui uero mala egerunt in resurrectionem iudicij

¶ Aliud euāgelium pro defunctis. **S**in Johannem. v.

In illo tempore dixit Iesus discipulis suis et turbis iudeorum. Sicut enim pater suscitatur mortuos et uiuificat. Neque enim pater iudicat quemquam. sed omne iudicium dedit filio. ut omnes honorificent filium. sicut honorificant patrem qui misit illum. Amen amen dico uobis. quia qui uerbum meum audit et credit ei qui me misit habebit uitam eternam. et in iudicium non uenit. sed transit a morte in uitam

clxxxij.

One quod dat mihi pater zc. Jo. vi. Ante initium illius euang^gelij dixit ie. d. f. Ego sum panis vite qui venit ad me noⁿ esuriet. z qui credit in me noⁿ sitiet vnq^{ue}. Tunc sequitur eu^{an}g. illud (Omne qd^o dat mihi pater ad me veniet) p^{ro} fidem formatam Nam fides est fundame^{ntu}m oimⁿⁱu^m merito^{rum} (z eu^{an}g. qui venit ad me) Tho. i. ad fidem z gram^{ma} meriti (non eijciam foras) i. nunq^{ue} subtraham ei gratiam nec amicitia^m meam ab ipso diuidam. dummodo ipe p^{ro} peccatu^m gratiam meam noⁿ expellat (qz des^{ce}ndi de celo) id est natura^m

Aliud euangelium pro defunctis. Johannis sexto.

Et illo tempore dixit iesus discipulis suis. Omne quod dat mihi pater ad me veniet. et eum (qui venit ad me) non eijciam foras. quia descendendi de celo. non vt faciam voluntatem meam. s^{ed} voluntatem eius qui misit me. hec est eni^m voluntas eius (q^{ui} misit me) patris. vt oim^{ne} quod dedit mihi noⁿ perdam ex eo. sed resuscitem illu^m in nouissimo die. Hec enim voluntas patris mei qui me misit vt omnis qui vidit filium et credit in eum habeat vitam eternam Et ego resuscitabo eum in nouissimo die.

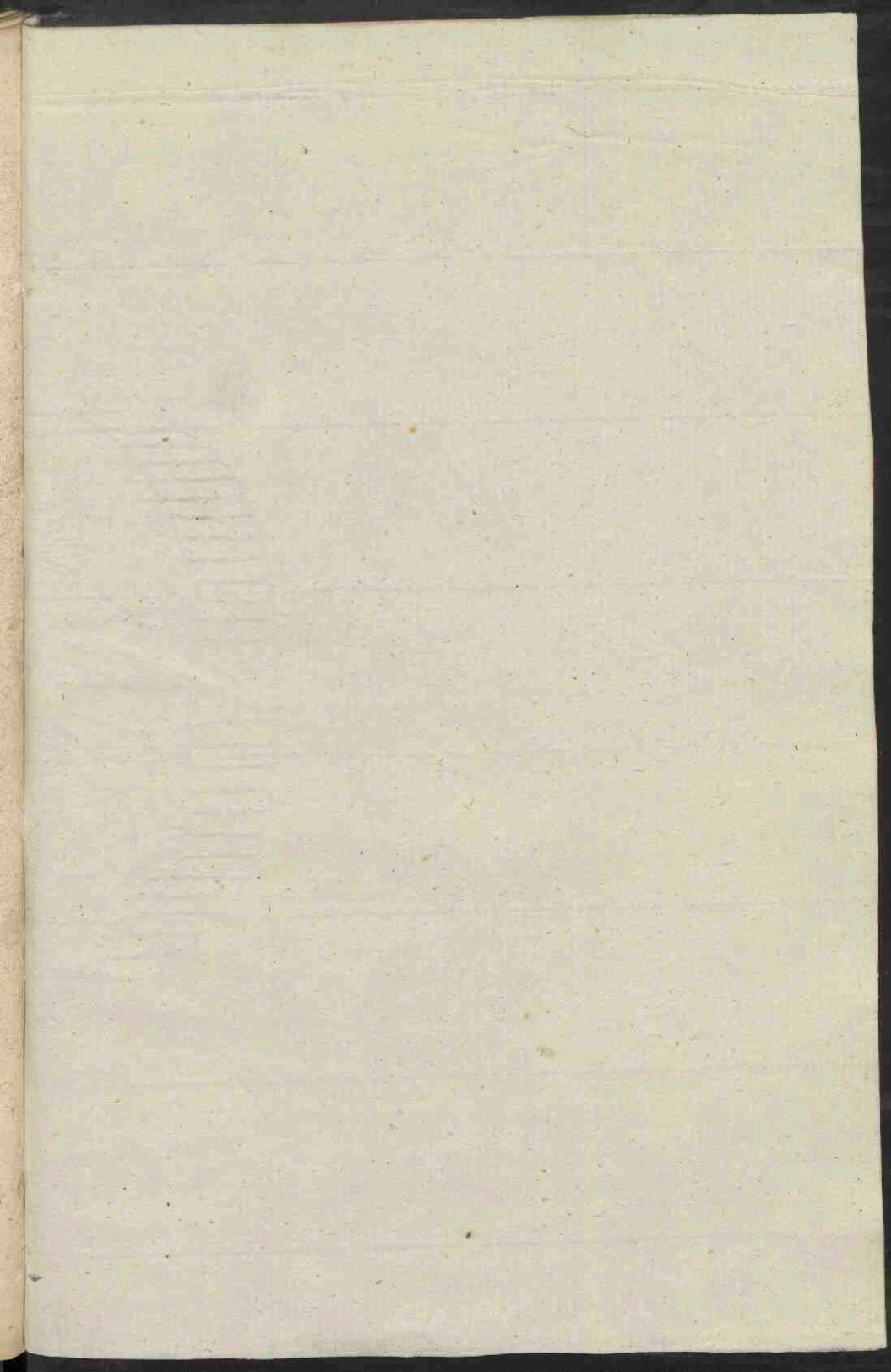
ram humanam assump^{si}t (non vt faciam voluntatem meam. sed voluntatem eius qui misit me) Thomas. ecce p^{ro} oia^m voluntatem humanam subiecit voluntati diuine Pas^{ch}thei. xvi. Non mea voluntas. sed tua fiat (hec est aut^{em} voluntas eius qui misit me patris vt o^mne qd^o dedit mihi noⁿ perda^m ex eo) A^lya. quia et si talis predestinatus aliquando cadit in peccatum mortale finaliter resurget. vnde Ambrosius. certus sum q^{od} deus nullum electoru^m suorum cadere permitteret si eum meliorem a casu suo resurrectorum noⁿ sensisset (sed resuscites

illum in nouissimo die) Tho. sez. de morte ad gloriosam vita^m (Hec est aut^{em} voluntas patris mei qui me misit. vt omnis qui videt filium) Thomas. i. passibilem z mortalem. z cum hoc miracula facientes (z credit in eu^{an}g.) id est adheret ei sicut vni vero deo p^{ro} miracula ductus ad fidem (habeat vitam eternam) A^lya. si pseueret quod est infallibiliter verum in predestinatis. de quibus christus hic loquitur (z ego resuscitabo eu^{an}g. in nouissimo die quo ad corpus vt simul gaudeat in corpore z anima.

Postilla Guillerini parisiensis sacre theologie professoris eximij super epistolas z euangelia per totius anni circulu^m ad sensum litteralem studiosissime collecta bene emendata z correctata finit. Impressa Coloniae per me Henricum Quentell. Anno christi. M. cccc. xciiij.

1771

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and appears to be a formal document or letter.



A. 977226

